ΦΟΡΜΟΥΛΑ 1 Σελ. 41

Σκοτώνοντας το θέαμα

Ο Δημήτρης Γιόκκας γράφει για τις πίστες-αεροδρόμια με τις άχαρες ασφάλτινες πεδιάδες, που σε πολλά σημεία είναι τόσο πλατιές ώστε μπορεί να προσγειωθεί μέχρι και Boeing 747.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Σελ. 43

Delete... ιχνών

Σβήστε τα ψηφιακά σας «αποτυπώματα» με το ειδικό πρόγραμμα αυτοκαταστροφής. Το TigerText δίνει τη δυνατότητα να προσθέσουν στα μηνύματά τους... ημερομηνία λήξης.

ΜΟΔΑ Σελ. 31

Αντισυμβατική γοητεία

Πειραματισμοί υψηλής ραπτικής στο Παρίσι, με διαφορετικά φύλα, στυλ και δεκαετίες. Ενα χακί παλτό, τονισμένο με λεοπάρ μαντίλι, υποδηλώνει την εμπόλεμη διάθεση της μόδας.

ΣΗΜΕΡΑ 2 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «Κ»

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Μ. Σάββατο 3 - Πάσχα 4 Απριλίου 2010

www.kathimerini.com.cy

Ετος 2ο ■ Αρ. φύλλου 75

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,50 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ONLINE ενημέρωση

kathimerini.com.cy

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

ΣΗΜΕΡΑ

ΑΙΣΘΗΜΑ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Φόβος και τρόμος στην Αθήνα

Συγκλονισμένη παραμένει η Ελλάδα από το τυφλό τρομοκρατικό κτύπημα που είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο του δεκαπεντάχρονου Αφγανού. Πίσω από τις πρόσφατες επιθέσεις βρίσκονται «θυγατρικές» της «Συνωμοσίας των Πυρήνων της Φωτιάς». Λίγα μέτρα πιο κάτω, ένας άλλος αθώος άνθρωπος έπεφτε νεκρός από ληστές. **Σελ. 19**

Το «μοντέλο Τζουλιάνι» κατά του εγκλήματος

Ο τέως δήμαρχος της Νέας Υόρκης κατάφερε με πρωτοποριακό σχεδιασμό να μειώσει σε μεγάλο βαθμό όλους τους δείκτες παραβατικότητας. **Σελ. 19**

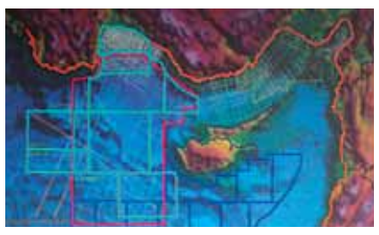

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

Πού διεξάγονται έρευνες για πετρέλαιο

Οι έρευνες για κοιτάσματα υδρογονανθράκων από Ελλάδα και Κύπρο και η πολιτική των γειτονικών χωρών. Οι θαλάσσιες οικονομικές ζώνες Κύπρου και Ελλάδας θα ήταν ενωμένες αν εφαρμοζόταν το διεθνές δίκαιο. Με τις τουρκικές παραχωρήσεις διχοτομούνται και αποκόπτονται. **Σελ. 10**

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΥΜΑΖΗΣ

Ο κύριος των τεχνών

Ο διευθυντής του Δημοτικού Κέντρου Τεχνών Λευκωσίας, Γιάννης Τουμαζής, μας υποδέχεται στο πολιτιστικό κέντρο της πρωτεύουσας, κάνει τον απολογισμό της δεκαεξάχρονης λειτουργίας του και μοιράζεται μαζί μας τις ανησυχίες του για το μέλλον. **Στο περιοδικό «Κ»**

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ «Κ»

Το Πάσχα του Παλιάτσου

«Από κάποιες εκκλησιές τον έδιωχναν, σε άλλες απλά τον κορόιδευαν, έτυχε μια-δυο φορές να τον χτυπήσουν κιόλας. (...) Κι αυτός όλα τα υπέμεινε, με καρτερικότητα, μ' ένα θλιμμένο χαμόγελο». Πασχαλινό διήγημα του Λάκη Φουρουκλά. **Τέχνες και Γράμματα, σελ. 25**

Φως εκ του ανεσπέρου φωτός

ΝΤΑΪΝΑ ΚΑΠΡΟΥ

Ανάστασιν Χριστού θεασάμενοι και με γαληνεμένες τις καρδιές, αντλήστε κάλλος από την εαρινή συμφωνία της γης και φως από το ανεπιτήδευτο χαμόγελο των παιδιών μας. Ίσως αυτό βοηθήσει όλους μας - και πρώτιστα τους κρατούντες - να μη λησμονάμε ότι σε αυτά χρωστάμε να κληροδοτήσουμε μια πατρίδα με μέλλον κι ένα περιβάλλον καθαρό. Για να μπορούν και τα δικά τους παιδιά να χαμογελούν. Κι από χρόνου με υγεία!

Κερδοζημίες με το βλέμμα στις «εκλογές»

Φόβος ο Ντερβίς Έρογλου για τα Η.Ε.

Με την ολοκλήρωση των εντατικών διαπραγματεύσεων την περασμένη Τρίτη και την έκδοση της κοινής δήλωσης, η τ/κ πλευρά «βλέπει» πλέον προς τις «εκλογές», ενώ η ε/κ ηγεσία κάνει «ταμείο» την Τετάρτη στο Εθνικό Συμβούλιο, με απολογισμό των συνομιλιών. Παράλληλα, τελεί εν αναμονή της καθόδου, στις 12 Απριλίου, του πρωθυπουργού Γιώργου Παπανδρέου, ο οποίος θα μεταφέρει απλώς μήνυμα σύμπνοιας, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις. Στη Νέα Υόρκη, ο γ.γ. του ΟΗΕ απάντησε στον Υπουργό Εξωτερικών Μάρκο Κυπριανού ότι δεν μπορεί να αποτρέψει καταγραφή από το Σ.Α. ενδεχόμενης αναφοράς στην κοινή δήλωση για «πολύ ισχυρή πρόοδο» επί των τριών κεφαλαίων, ενώ τα Η.Ε. στην Κύπρο θεωρούν πως ο Πρόεδρος Χριστόφιας θα μπορούσε να ήταν πιο τολμηρός και ότι, αν κερδίσει ο Έρογλου, η διαδικασία κινδυνεύει πραγματικά. Έχουμε φτάσει όμως στο τέλος του δρόμου; **Σελ. 3-6**

ΓΡΑΦΟΥΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Νίκος Προκομμένος
Αντώνης Πολυδώρου
Ρόνα Μιχαηλίδου

ΑΘΗΝΑ
Δώρα Αντωνίου

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Αποστόλης Ζουπανιώτης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
Νίκος Στέλγιας

Σε τοπίο ομίχλης τα οικονομικά μέτρα

Ασάφεια επικρατεί σχετικά με τα μέτρα που προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για εξυγίανση της οικονομίας. Μετά και την υποβολή του Προγράμματος Σταθερότητας, το μόνο μέτρο μείωσης δαπανών με σαφή εικόνα είναι η μείωση λειτουργικών εξόδων του κράτους. Η Κομισιόν άσκησε πιέσεις για επίσπευση της υποβολής του Προγράμματος, αλλά οι αναφορές σε «τελεσίγραφο» ήταν μάλλον υπερβολικές. Η Κομισιόν έδωσε μεγαλύτερη βαρύτητα στην εκπόνηση Προγράμματος με εφαρμόσιμα μέτρα, παρά στην άμεση υποβολή του με χρονικό όριο το Πάσχα. **Οικονομική, σελ. 4**

Ανάρπαστες οι θυρίδες τραπεζών

Κατακόρυφη αύξηση σημείωσε η ζήτηση για ενοικίαση τραπεζικών θυρίδων το τελευταίο διάστημα στην Ελλάδα, υπό τον φόβο ότι τα χειρότερα δεν έχουν περάσει. «Γίνονται ανάρπαστες», παραδέχονται τα αρμόδια τραπεζικά στελέχη, τα οποία σημειώνουν επίσης και τις τακτικότατες επισκέψεις όλων όσοι διαθέτουν ήδη... «καταφύγιο», προφανώς για να καταθέσουν τον οβολό τους. Υπολογίζεται ότι περίπου το 10% των εκροών από τις κλασικές καταθέσεις, που έγιναν το τελευταίο τρίμηνο, έχουν κατευθυνθεί εκεί. **Σελ. 18**

Εντείνεται η δυσφορία των ΗΠΑ για Ερντογάν

Επιβάλλει έναν κοινωνικό συντηρητισμό με έντονα μουσουλμανικά χαρακτηριστικά, που προκαλεί βαθιά ανησυχία

Προβληματισμός επικρατεί στον Λευκό Οίκο για την πολιτική των αποστάσεων που τηρεί η Άγκυρα έναντι της Δύσης, με τον Μπαράκ Ομπάμα, ο οποίος επένδυσε στην προβολή της Τουρκίας ως κοσμικής δημοκρατίας με μουσουλμανικό πληθυσμό, να δείχνει ενοχλημένος από τη συμπεριφορά του κ. Ερντογάν. Την Ουάσινγκτον ενοχλεί η «κατανόηση» που ο Τ. Ερντογάν επιδεικνύει έναντι της Τεχεράνης, αλλά και η συγκρουσιακή σχέση που αναπτύσσει με το Ισραήλ. Οι ΗΠΑ, που χαιρέτισαν την εκλογή Ερντογάν στην πρωθυπουργία, βλέπουν τον τελευταίο να επιβάλλει σταδιακά έναν κοινωνικό συντηρητισμό με έντονα μουσουλμανικά χαρακτηριστικά, που προκαλεί βαθιά ανησυχία σε φιλελεύθερες φωνές της χώρας. Την ίδια ώρα, το Βερολίνο δεν κρύβει τον προβληματισμό του για την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας. **Σελ. 5**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Στο Εθνικό Συμβούλιο

Ένας κύκλος συνομιλιών για το Κυπριακό ολοκληρώθηκε την περασμένη Τρίτη με την έκδοση και κοινής δήλωσης των δύο ηγετών. Την προσεχή Τετάρτη το Εθνικό Συμβούλιο θα αξιολογήσει την κατάσταση. Αναμενόμενο είναι ότι με το πέρας της συνόδου θα ακουστούν οι όποιες διαφωνίες. Ωστόσο, ο κάθε πολίτης που ανησυχεί για το μέλλον του τόπου, αναμένει ότι, λογικώς εχόντων των πραγμάτων, το Σώμα θα χαράξει επίσης πορεία για τη συνέχεια των διαπραγματεύσεων, τον Μάιο. Και όχι μόνο στη βάση των εκτιμήσεων ότι στην ηγεσία των Τουρκοκυπρίων θα αναδειχθεί πιθανότατα ο Ντερβίς Έρογλου, αλλά στη βάση όλων των πιθανών σεναρίων και κυρίως αναλύοντας σοβαρά τη δεδηλωμένη πρόθεση της Άγκυρας ότι όποιος και να κερδίσει, οι συνομιλίες θα συνεχιστούν, και λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τις κινήσεις του διεθνούς παράγοντα.

Ο ψηφιακός κόσμος της Βουλής

Σε αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για καλύτερη επικοινωνία με τους πολίτες προχωρεί η Βουλή των Αντιπροσώπων, ένα από τα ελάχιστα κοινοβούλια στον κόσμο όπου η πρόσβαση είναι εύκολη, χωρίς πολύπλοκες διαδικασίες. Τον τελευταίο καιρό, η Βουλή απέκτησε διαδικτυακό ενημερωτικό δελτίο, ενώ ανάμεσα στους φιλόδοξους στόχους της είναι και η δημιουργία τηλεοπτικού καναλιού, στα πρότυπα αυτού της Βουλής των Ελλήνων αλλά και καναλιών κοινοβουλίων πολλών άλλων χωρών. **Σελ. 10**

Έχασε τον ύπνο του ο Βλαντιμίρ Πούτιν

AP

Με δρακόντεια μέτρα ασφαλείας σε κάθε πιθανό και απίθανο στόχο αναμένουν στη Ρωσία την Ανάσταση. Η χώρα παραμένει βυθισμένη στο πένθος από το τρομοκρατικό κτύπημα στο μετρό της πρωτεύουσας. Από το βράδυ της Δευτέρας, ο πρωθυπουργός Βλαντιμίρ Πούτιν ξημεροβραδιάζεται στο γραφείο του και μαζί με όλα τα υψηλόβαθμα στελέχη των μυστικών υπηρεσιών προσπαθούν τάχιστα να φτάσουν στα ίχνη των τρομοκρατών. **Σελ. 20**

6 εκατ. ευρώ στη σούβλα

Ρεκόρ ασυναγώνιστο φαίνεται να κατέχει η Κύπρος στην κατανάλωση κρέατος την περίοδο του Πάσχα. Σε διάστημα μικρότερο των δύο εβδομάδων πριν το Πάσχα, σφαγιάστηκαν στα πέντε σφαγεία της Κύπρου γύρω στις 50.000 αμνοερίφια για κάλυψη των αναγκών της αγοράς. Πέραν των 6 εκατ. ευρώ υπολογίζεται πως δαπανήθηκαν από τους καταναλωτές για τον παραδοσιακό οβελία και τη σούβλα, ενώ ο συνολικός αριθμός των σφαγιασθέντων ζώων ξεπέρασε τις 255.000. **Οικονομική, σελ. 5**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΘΕΜΑ

Χωρίς ουσία η εισαγωγή των ξένων διαιτητών

Αν και κοστίζουν πέντε φορές περισσότερο, μπορεί να μην ήταν καλύτεροι από τους Κύπριους, όμως μας απάλλαξαν από την προκατάληψη. Πλέον οι ομάδες δεν τους εμπιστεύονται.

ΑΛΩΝΕΥΤΗΣ

Το παρασκήνιο της μεταμόρφωσης

Ο Στάθης Αλωνεύτης έφευγε για υποχρεωτική άδεια πικραμένος και ασφυκτικά πιεσμένος από τον κόσμο, επέστρεψε όμως ανανεωμένος και πλέον δηλώνει ανακουφισμένος.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΙΡΟΣΑΒΛΙΕΒΙΤΣ

«Είμαι υποχρεωμένος να γυρίσω πιο δυνατός»

Λίγο πριν πετάξει για τη Σερβία, όπου περνά το Πάσχα, ο άτυχος «Μίρο» μάς εξήγησε με ποιον τρόπο θέλει να ανταποδώσει την αγάπη που του χάρισε ο κόσμος, όταν εμφανίστηκε στο ΓΣΠ.

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ-ΑΕΛ

Τα κλειδιά στη λεμεσιανή μάχη

Ακονίζουν μαχαίρια στη Λεμεσό ενόψει της διπλής αναμέτρησης για το κύπελλο. Τη δυναμική της τετράδας έχουν οι κυανόλευκοι, αήττητοι οι κίτρινοι στα επτά τελευταία ματς με τον Απόλλωνα.

kathimerini.com.cy/sport Κάθε μέρα, κάθε λεπτό **ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ**

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΑ ΕΧΕΤΕ ΟΛΑ ΔΙΠΛΑ

Σελ. 22-23

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Εξάγουμε και σοβαρότητα!

Όσο επικίνδυνη είναι μια νάρκη στα χέρια μικρών παιδιών, άλλο τόσο επικίνδυνο είναι μια χώρα να κάνει εξωτερική πολιτική για εσωτερική κατανάλωση και εσωτερική πολιτική παραβλέποντας τις διεθνείς συγκυρίες. Αξίωμα που, αν και στοιχειώδες, στην Κύπρο αγνοήθηκε κατά κόρον από την πολιτική ηγεσία. Όχι γιατί αδυνατούσε να το αναλύσει, αλλά διότι ιεραρχούσε τις προτεραιότητές της αντίστροφα με τις διακηρύξεις της. Στις διακηρύξεις, όλοι, ηγέτες και κόμματα, έθεταν και θέτουν πρώτο το Κυπριακό.

Στην ουσία, όμως, φρόντιζαν και φροντίζουν ο καθείς πρώτα το μαγαζάκι του και υποτάσσουν το Κυπριακό στη βάση των συμφερόντων του μαγαζιού.

Τα παραδείγματα αρκετά και ενδεικτικά μιας τυχοδιωκτικής – από τις κατά καιρούς πολιτικές ηγεσίες – διαχείρισης των πραγμάτων, η οποία καταλήγει να πλήττει την Κύπρο και να την έχει φέρει στη σημερινή διχοτομική κατάσταση. Σε αυτό συνηγορούν και οι απώλειες ευκαιριών που παρουσιάστηκαν και οι οποίες, υπό το πρίσμα των διεθνών συγκυριών, υπήρξαν έως και ιδανικές για ρύθμιση του Κυπριακού. Το Σχέδιο Άτσεσον το 1964, που προνοούσε λύση μέσω της ένωσης με την Ελλάδα. Η κατάληξη, το 1974, λίγο πριν την εισβολή, των συνομιλιών στη βάση των 13 σημείων του Μακαρίου, ο οποίος όμως κωλυσιεργούσε να υπογράψει τη συμφωνία διότι αυτή απέκλειε την ένωση. Μετά την εισβολή, το λεγόμενο Αμερικανοβρετανο-καναδικό Σχέδιο, που το ΑΚΕΛ, κατόπιν παρέμβασης της Μόσχας, χαρακτήρισε ανάμειξη στα εσωτερικά της Κύπρου. Οι Δείκτες Κουεγιάρ, τους οποίους εξουδετέρωσε με την πολιτική της πρόταξης ο Σπύρος Κυπριανού. Η Δέσμη Ιδεών Γκάλι, την οποία, ενώ οι συνομιλίες βρίσκονταν σε τελικό στάδιο, ελέω εκλογών, αποκήρυξε ο ΔΗΣΥ και ο Γλαύκος Κληρίδης. Μέχρι του σημείου αυτού μιλούσαμε για ομοσπονδία με ισχυρή κεντρική κυβέρνηση και με την ε/κ κοινότητα σε εμφανέστατα σημαντικότερο ρόλο από ό,τι η τ/κ. Έξι χρόνια μετά, όταν μπήκαμε στον αστερισμό των Σχεδίων Ανάν, επί Κληρίδη, συνομιλούσαμε πλέον για πολιτική ισότητα, δύο κρατίδια με ενισχυμένες πια τις εξουσίες τους, για προεδρικό συμβούλιο και εναλλασσόμενη προεδρία. Το Ανάν 5 ο Τάσσος Παπαδόπουλος ούτε καν το διαπραγματεύθηκε στο Μπούργκενστοκ, αν αληθεύουν όσα πρόσφατα δήλωσαν Κληρίδης και Χριστόφιας, που ήταν μαζί του. Ακολουθώντας τα βήματα προκατόχων του, ο Τάσσος το έστειλε στις ελληνικές καλένδες.

Τώρα βρισκόμαστε ενώπιον ενός σχεδίου λύσης, το οποίο «πολιτογραφήθηκε» από τους διαπραγματευτές του, Χριστόφια και Ταλάτ, ως σχέδιο «από τους Κυπρίους για τους Κυπρίους». Αφελής, κατά την ταπεινή μας άποψη, χαρακτηρισμός, καθότι υποδηλοί ότι ουδείς άλλος μπορεί να αναμιχθεί στην εξεύρεση μιας «κυπριακής λύσης». Μπορεί όμως οποιοσδήποτε να επιχειρηματολογήσει λογικά ότι είναι δυνατόν να υπάρξει λύση χωρίς τη συναίνεση τουλάχιστον και των τριών εγγυητριών δυνάμεων, και να μη φαντάζει αστείος; Αυτό είναι το πρώτο. Το δεύτερο είναι πως όσα προηγήθηκαν έχουν καταδείξει ότι κανένα σχέδιο, όσο καλό και να είναι, δεν θα εγκριθεί σε δημοψήφισμα, αν η ηγεσία μείνει την τελευταία στιγμή να ενημερώσει τον κόσμο. Σήμερα, παρότι τρία ολόκληρα κεφάλαια έχουν συμπληρωθεί και σχεδόν συμφωνηθεί, η κοινή γνώμη δεν γνωρίζει το περιεχόμενό τους. Αποτέλεσμα αυτού είναι ο κάθε πολιτικός να τοποθετείται κατά πώς συμφέρει στο κόμμα του και το Κυπριακό να μετατρέπεται σε μοχλό εξυπηρέτησης κομματικών συμφερόντων, ιδιαίτερα σε εποχές που πλησιάζουν εκλογικές αναμετρήσεις. Το τρίτο είναι πως, ενώ ο διαπραγματευτής, που είναι και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, δεν μπορεί να αγνοεί τα διεθνή δεδομένα, προσπαθεί, για λόγους εσωτερικής κατανάλωσης, να σμίξει το λάδι του Κυπριακού με τα αντιφατικά – συχνά – κομματικά συμφέροντα, όπως στην περίπτωση της συγκυβέρνησης με το ΔΗΚΟ. Αποτέλεσμα, τα Η.Ε., η Κομισιόν και το Ευρωκοινοβούλιο να χαιρετίζουν την κοινή δήλωση Χριστόφια-Ταλάτ και ο ΥΠΕΞ της Κυπριακής Δημοκρατίας να λέει στον γ.γ. του ΟΗΕ ότι αυτή τη φορά δεν θα πρέπει να γίνει ό,τι και την 1/2/2010, όταν, με αφορμή την επίσκεψη Μπαν στην Κύπρο, εκδόθηκε κοινό ανακοινωθέν για να βοηθηθεί ο κ. Ταλάτ, με αποτέλεσμα να αποχωρήσει η ΕΔΕΚ από τη συγκυβέρνηση. Διότι, αν γίνει και τώρα το ίδιο, μπορεί να φύγει και το ΔΗΚΟ από τη συγκυβέρνηση... Και μετά θέλουμε να μας θεωρούν οι ξένοι σοβαρούς και να πιστεύουν ότι επιδιώκουμε να λύσουμε το Κυπριακό.

Συμπέρασμα; Όσο επικίνδυνη είναι μια νάρκη στα χέρια παιδιών, τόσο επισφαλές αποδεικνύεται το μέλλον αυτού του τόπου στα χέρια της ηγεσίας του. Δυστυχώς.

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Η αληθινή χαρά εκπηγάζει από τον θάνατο του θανάτου

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

Χριστός Ανέστη και τα πάντα υπερπλημμυρίζουν από φως. Το σκοτάδι του θανάτου εξαφανίζεται από τη γη, τον ουρανό, αλλά και τα καταχθόνια. Ο Χριστός θανάτωσε τον θάνατο και έφερε τη χαρά σ' όλη τη δημιουργία την ορατή, αλλά και την αόρατη. Ο ανθρώπινος πόνος μεταβάλλεται σε ανάπαυση και ο φόβος που οδηγεί στην κόλαση κονιορτοποιείται μπροστά στο μυστήριο της αναστημένης ζωής. Η σκληροκαρδία μεταβάλλεται σε γλυκό χαμόγελο και τα πισώπλατα μαχαιρώματα σε αληθινά φιλιά. Η χαμερπής ταπεινότητα της καθημερινής κουτοπονηριάς μεταβάλλεται σε πλησμονή αγάπης και προσφοράς. Το σκότος της κόλασης εξαφανίζεται στο φως του παραδείσου. Τα επίγεια ενώνονται με τα επουράνια. Η ασυγκράτητη χαρά της Αναστάσεως βασιλεύει σ' όλη την πλάση, ορατή και αόρατη και σ' όλα τα ανθρώπινα όντα, ζώντα και τεθνεώτα.

Χριστός Ανέστη και στους σύγχρονους αναζητητές του Πάσχα που ψάχνουν εναγωνίως τη χαμένη αθωότητα των παιδικών τους αναμνήσεων. Σε όλους αυτούς που νομίζουν ότι με την επίδειξη, τα μακρινά ταξίδια, τις συνεχείς εναλλαγές τόπων, με το εγωιστικό κλείσιμο στον εαυτό τους, με τη μίζερη αντίδραση στη χάρη του Θεού, θα καταφέρουν να εκδικηθούν την αδυναμία τους, να αγαπήσουν. Μόνο με την έξοδο από το εγώ και τη συνάντηση του εσύ, μόνο με το θάψιμο του εγωισμού και την ανάδειξη της ταπείνωσης μπορεί ο άνθρωπος να βιώσει το μυστήριο της Ανάστασης του Χριστού. Μόνο με το άπλωμα του χεριού στον άλλον, μόνο με το άγγιγμα των ψυχών, μόνο με αγάπη που δεν αναζητά ανταπόδοση, μόνο τότε έρχεται η ανάπαυση του σώματος, η ειρήνη στην ψυχή και η αληθινή ευτυχία.

Χριστός Ανέστη αλλά η παραδείσια χαρά διέρχεται διά του Γολγοθά, διέρχεται από τον πόνο και τον κόπο, ο οποίος έχει τη σφραγίδα της θεϊκής αγάπης. Ο Θεός αμείβει διά της αγάπης και τιμωρεί διά της αγάπης. Αμοιβή και τιμωρία, οι οποίες πηγάζουν από την ίδια την ελευθερία του ανθρώπου, την οποία ούτε ο ίδιος ο Θεός δεν αγγίζει. Χωρίς τον σταυρό της αγάπης και χωρίς τον θάνατο της ζωής, η αναστάσιμη χαρά, η αιώνια ευφροσύνη είναι αδύνατη. Δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική ελευθερία χωρίς αγάπη, ενώ ούτε και μπορεί να υπάρξει αγάπη χωρίς ελευθερία. Η αγάπη δημιουργεί τα πάντα, αλλά και η αγάπη κρίνει στο τέλος τους πάντες. Η Ανάσταση είναι ο θρίαμβος της αγάπης του Θεού.

Χριστός Ανέστη και ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, στον περίφημο Κατηχητικό του Λόγο δεν παύει να φωνάζει και να καλεί «πάντες απολαύσατε του συμποσίου της πίστεως. Πάντες απολαύσατε του πλούτου της χρηστότητος». Απόλαυση που δεν έχει σχέση με τις λεγόμενες «εγωπαθείς» φιλανθρωπίες, αλλά με την αποδοχή του άλλου, με το άγγιγμα της ψυχής και του σώματος, με την ένωση με τον Θεό και τους ανθρώπους, στη μυστηριακή, όσο και μυστική, υπέρλογη και ανείπωτη αγάπη. Οι θεατρινισμοί και οι υποκρισίες τίθενται στο περιθώριο και η έξοδος από το «καβούκι» φέρνει τον παράδεισο. Το πλάσμα του Θεού, από άτομο μεταπλάθεται σε πρόσωπο, από μοναξιασμένη μονάδα μεταποιείται σε αγαπητική κοινωνία και η κολασμένη ύπαρξη μεταμορφώνεται σε παραδείσια φωτοφόρα μορφή.

> *Δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική ελευθερία χωρίς αγάπη, ενώ ούτε και μπορεί να υπάρξει αγάπη χωρίς ελευθερία*

Χριστός Ανέστη στην πανήγυρη των πανηγύρεων, όπου «θανάτου εορτάζομεν νέκρωσιν, Άδου την καθαίρεσιν, άλλης βιωτής της αιωνίου απαρχήν και σκιρτώντες υμνούμεν τον αίτιον». Νικητές του θανάτου και νικητές στη ζωή πορεύονται όλοι οι άνθρωποι στην καινή κτίση, στην άνω Ιερουσαλήμ, στην παραδείσια βιωτή, υμνούντες και δοξολογούντες τον νικητή του Θανάτου, τον δωρεοδότη αναστάντα Χριστό. Μακριά από άγχη και μικρότητες, από πάθη και αμαρτίες, πλήρως ανακαινισμένοι οι άνθρωποι, ολόλαμπροι εν ειρήνη, ανακράζουν το Χριστός Ανέστη, μαζί με τον μέγα Ιωάννη τον Χρυσόστομο «Ανέστη Χριστός και πεπτώκασι δαίμονες. Ανέστη Χριστός και χαίρουσιν άγγελοι. Ανέστη Χριστός και η ζωή πολιτεύεται. Ανέστη Χριστός και νεκρός ουδείς επί μνήματος».

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *28.III.1961*

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ: Χίος, 3. – Τὴν 8ην ἑσπερινὴν τοῦ Σαββάτου (1 Ἀπριλίου 1961) εἰς τὰ ἀνοικτὰ τοῦ λιμένος τῆς Χίου καὶ ἐντὸς τῶν ἑλληνικῶν χωρικῶν ὑδάτων τρεῖς ἁλιευτικαὶ λέμβοι μὲ πλήρωμα 6 ἀνδρῶν ἐδέχθησαν αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν διὰ πυρῶν τουρκικοῦ καταδιωκτικοῦ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φονευθῇ ὁ ἁλιεὺς Βασίλειος Μουκαζῆς καὶ νὰ συλληφθοῦν αἱ ἁλιευτικαὶ λέμβοι «Ἅγιος Γεώργιος» καὶ «Ἅγιος Νικόλαος» μετὰ τῶν τριῶν μελῶν τοῦ πληρώματός των. Ἡ τρίτη λέμβος «Μανώλης» κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ καὶ οἱ ἐπιβαίνοντες αὐτῆς ἁλιεῖς Μιχαὴλ Μάλης καὶ Μιχαὴλ Γατζέτης κατήγγειλαν τὰ τοῦ ἐπεισοδίου εἰς τὰς λιμενικὰς ἀρχὰς Χίου.

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ
ΕΤΟΙΜΟΠΑΡΑΔΟΤΑ
ΨΥΓΕΙΑ
ΙΖΟΛΑ
Καλό Πάσχα
ΙΖΟΛΑ

Οἱ συλληφθέντες ἁλιεῖς Σταμάτιος Μουκαζῆς, ἀδελφὸς τοῦ φονευθέντος, Στυλιανὸς Μόσχου καὶ Γεώργιος Μπάμπαλης, ὁμοῦ μετὰ τῶν λέμβων των, ὡδηγήθησαν εἰς Τσεσμέν, ὅπου ἐφυλακίσθησαν. Οἱ διασωθέντες ἁλιεῖς περιέγραψαν μὲ δέος τὴν αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν τῶν Τούρκων καὶ ἐτόνισαν ὅτι καὶ αἱ τρεῖς λέμβοι ἡλίευον ἐντὸς τῶν ἑλληνικῶν χωρικῶν ὑδάτων εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ λιμένος τῆς Χίου καὶ πρὸς νοτιοδυτικὴν κατεύθυνσιν. Ἐτόνισαν ἐπίσης ὅτι ὁ Μουκαζῆς ἔπεσε νεκρὸς μὲ τὰ πρῶτα τουρκικὰ πυρὰ καὶ ὅτι καὶ αἱ τρεῖς λέμβοι ἦσαν διάτρητοι ἐκ σφαιρῶν. Τὴν πρωΐαν χθὲς κατόπιν εἰδοποιήσεως τῶν τουρκικῶν λιμενικῶν ἀρχῶν τοῦ Τσεσμὲ μετέβη εἰς τὸν τουρκικὸν λιμένα πετρελαιοκίνητον καὶ παρέλαβε τὸ πτῶμα τοῦ φονευθέντος, οἱ Τοῦρκοι ὅμως δὲν ἐπέτρεψαν εἰς τὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἀξιωματικὸν τοῦ λιμεναρχείου νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τοὺς συλληφθέντα. Ὡς ἐγνώσθη, ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀναμένει τὸ πόρισμα τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν τῆς Χίου σχετικῶς μὲ τὸ ἐπεισόδιον εἰς βάρος Ἑλλήνων ἁλιέων διὰ νὰ προβῇ εἰς τὰς ἀναλόγους ἐνεργείας. Ὁ ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Εὐ. Ἀβέρωφ - Τοσίτσας ἐδέχθη χθὲς (4 Ἀπριλίου 1961) τὸν ἐν Ἀθήναις πρεσβευτὴν τῆς Τουρκίας κ. Α. Κιουράλ, ὁ ὁποῖος τοῦ παρουσίασε τὸν νέον σύμβουλον τῆς πρεσβείας.

7η ΗΜΕΡΑ

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

Αποκλειστική φωτό των αναλωσίμων που χρησιμοποιούσαν οι δημόσιοι υπάλληλοι.

1 Στον βοηθό γενικό εισαγγελέα, Άκη Παπασάββα. Είμαστε σίγουροι πως ούτε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι περήφανος που διόρισε το συγκεκριμένο πρόσωπο στη συγκεκριμένη θέση, όπως δεν είναι περήφανος ούτε και κανένας Κύπριος. Απαίδευτος τυχοδιωκτισμός από έναν κύριο που δουλεύει στα στούντιο παρά στο γραφείο του και στα δικαστήρια. Ας τον έκαναν εκπρόσωπο Τύπου του Προεδρικού. Αυτά θα πληρώσει ο Πρόεδρος κάποτε σε εκλογές και όχι ο κουστωδός.

2 Στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Όταν βάζεις επαγγελματίες νομικούς να αποφασίζουν με βάση ποιους νόμους θα ασκούν το επάγγελμά τους στα δικαστήρια είναι σαν να βάζεις γιατρούς να νομοθετούν για τους όρους εργασίας τους, είναι σαν να βάζεις αρχιτέκτονες να φτιάξουν τον νόμο της Πολεοδομίας. Ασυμβίβαστο τώρα! Να πληρώνονται καλύτερα οι βουλευτές, να έχουν περισσότερη βοήθεια και να συνταξιοδοτούνται αμέσως μετά. Δεν παίζεις ποτέ με τη δημοκρατία για πέντε μπακκίρες.

3 Στην κυβέρνηση και το οικονομικό της επιτελείο. Αποφάσισαν άρον-άρον Μεγάλη Πέμπτη να πάρουν τη μεγάλη απόφαση για τα μέτρα κατά της κρίσης. Το πρόγραμμα υποβλήθηκε στις Βρυξέλλες και το παρέλαβε η καθαρίστρια του αρμόδιου γραφείου στην Κομισιόν, η οποία – με βάση πληροφορίες μας – τυγχάνει... Τουρκάλα. Οι λοιποί αξιωματούχοι έφυγαν για το Πάσχα των Προτεσταντών και των Καθολικών.

4 Στον Γιώργο Περδίκη. Εμφανίζεται με τις «πράσινες» κονκάρδες στο στούντιο για να βγάλει τις «κορώνες» του για το Κυπριακό ως οικολόγος των σαλονιών που είναι. Η οικολογία με το Κυπριακό, και ειδικότερα με τη στάση του στο θέμα, δεν ταυτίζονται. Ταυτίζεται όμως με τον λόγο ύπαρξης ενός κόμματος που έχει ως σημαία την οικολογία της καρέκλας.

5 Στον ΔΗΣΥ. Βγήκε να «κατακεραυνώσει» την κυβέρνηση για τα οικονομικά της μέτρα και μόνο τον γέλωτα δεν προκάλεσε με το ύφος και τα επιχειρήματα του εκπροσώπου του. Ιδού ο λόγος που το έκανε ο Χριστόφιας Μεγάλη Πέμπτη και ευτυχώς που δεν περίμενε να πάρει μέτρα τον Δεκαπενταύγουστο, όπως κάνουν στην Αθήνα. Αν προσέξατε, όλες τις ανακοινώσεις η κυβέρνηση τις κάνει λίγο μετά τις 13:00, γιατί;

6 Στον χειρισμό από όλους του θέματος «εκλογές στα κατεχόμενα». Κάναμε τις μέγιστες δυνατές κωλοτούμπες για να βοηθήσουμε τον «σύντροφο», αλλά το μοναδικό που καταφέραμε είναι να αποχαιρετήσουμε – εκτός συγκλονιστικού απροόπτου – την ταλατοποίηση του Κυπριακού. Όταν όμως θα παρεμβαίνουν, Νίκο και Δημήτρη, οι Τουρκοκύπριοι στις δικές μας εκλογές, εσείς θα τους βάζετε στη θέση τους, έτσι δεν είναι; Τα δικά μας, του γειτόνου μας.

7 Στο Μπαϊράμι, που έτυχε πλέον – με προεδρική απόφαση – αδελφοποίησης με το Πάσχα. Πάσχα και Μπαϊράμι είναι αδέλφια δίδυμα, κράτα μάνα και θα γίνει... το μεγάλο πήδημα.

8 Στον Νίκο Κόσιη. Σε δηλώσεις του στο ΡΙΚ έβαλε τα πράγματα στη θέση τους, μίλησε με σοβαρότητα και καθαρή σκέψη για το τι συμβαίνει με τον υπόκοσμο, στήριξε την αστυνομία και ζήτησε από την πολιτεία να κάνει το ίδιο. Μίλησε μάλιστα για τον κίνδυνο να κερδίζει πλέον εκλογές ο υπόκοσμος, μιας και οι φατρίες, κατά τον ίδιο, συνασπίζονται πλέον και είναι συγκοινωνούντα δοχεία. Με λίγα λόγια, καταλάβαμε όλοι γιατί επί υπουργίας του οι ίδιοι εγκληματίες που είναι σήμερα, περιορίζονταν στη νύχτα.

Χαρίλαος Σταυράκης

ΕΙΠΕ

«Θα στείλουμε το πρόγραμμα σταθερότητας τη Μεγάλη Παρασκευή»

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

«Άκουσα θα κρατήσουν μέσα στην Κομισιόν την καθαρίστρια για να το παραλάβει»

9 Στον Κωστάκη Κουτσοκούμνη. Όταν μπορείς να ελίσσεσαι με τέτοια ικανότητα, σημαίνει πως δεν είσαι τυχαίος. Τα βρήκε, λένε, με την Ομόνοια και εξασφάλισε ακόμη μια θητεία. Αυτή η «προδοσία» και υποταγή του πρώην δικού τους είναι που έβγαλε τους Αποελίστες από τα «ρούχα» τους και αυτό κρύβεται πίσω από τις κραυγές για την – εισαγόμενη – διαιτησία. Θα αποσυρθεί τώρα η ΣΥΤΑ από την ψηφιακή πλατφόρμα;

10 Στο CERN. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Πυρηνικών Ερευνών πραγματοποίησε με επιτυχία τα πρώτα πειράματα, τα οποία θα αποδείξουν από πού ξεκίνησε η ύπαρξη του κόσμου. Αγγίζουν δηλαδή τον Θεό, την ώρα που διαχωρίζουν πως δεν θέλουν να τον αμφισβητήσουν. Το σημαντικό είναι βέβαια πως με την ύπαρξη και λειτουργία του CERN η Ευρώπη μάζεψε όλα τα δυνατά μυαλά της κάτω από μια στέγη και πήρε καθαρό κεφάλι από τους Αμερικανούς στην έρευνα και την τεχνολογία αιχμής. Αυτό μεταφράζεται σε οικονομική και επιστημονική ανωτερότητα. Αυτά να βλέπει ο Σταυράκης, που έκοψε πρώτα τα κονδύλια της έρευνας στον τόπο μας.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης»

Πρόεδρος Δ.Σ.: **Κωστας Ιορδανιδης** ■ Διευθύνων Σύμβουλος: **Δημητρης Λοττιδης** ■ Διευθυντής: **Ανδρεας Παρασχος** ■ Αρχισυντάκτης: **Γιαννης Αντωνιου**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **Μιχαλης Περσιανης** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **Κωστας Σωτηροπουλος** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **Παντελης Δαμιανου**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδότης: **Αντωνης Καρκαγιαννης** ■ Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

«Ταμείο» με το βλέμμα στα Κατεχόμενα

Στο Εθνικό Συμβούλιο την Τετάρτη ο απολογισμός των συνομιλιών, με φόντο την αναμενόμενη ανάδειξη Έρογλου στην ηγεσία των Τ/κ

Της **ΡΟΝΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ**

Με την ολοκλήρωση των εντατικοποιημένων διαπραγματεύσεων την περασμένη Τρίτη και την έκδοση της γενικόλογης, τελικά, κοινής δήλωσης, η τουρκοκυπριακή πλευρά θα επικεντρωθεί πλέον στην προεκλογική εκστρατεία και η ελληνοκυπριακή θα αναμένει τα αποτελέσματα των λεγόμενων εκλογών στα Κατεχόμενα, για να δει τι δέον γενέσθαι με τις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό. Ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, εκμεταλλευόμενος την τελευταία πρόταση της κοινής δήλωσης, που επιτρέπει στους δύο ηγέτες να ενημερώσουν τις κοινότητές τους για τα όσα συζητήθηκαν στις συνομιλίες, προχώρησε την περασμένη Πέμπτη σε παρουσίαση των συγκλίσεων και των αποκλίσεων σε ό,τι αφορά τα κεφάλαια των διαπραγματεύσεων. Η πρόνοια αυτή στην κοινή δήλωση εισήχθη ακριβώς για να διευκολύνει τον Ταλάτ στην προεκλογική του εκστρατεία, προσπαθώντας να πείσει τους ψηφοφόρους των Κατεχομένων να του δώσουν το πράσινο φως να συνεχίσει να διαπραγματεύεται το Κυπριακό.

Παραμένουν διαφωνίες στα κεφάλαια της Διακυβέρνησης, Οικονομίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αρμόδιες πηγές από το στενό περιβάλλον του Προέδρου Χριστόφια δήλωναν στην «Κ» ότι οι μέχρι τώρα διαπραγματεύσεις απέφεραν μεν κάποια πρόοδο, εκτιμούν ωστόσο ότι η πρόοδος αυτή θα μπορούσε να ήταν πολύ περισσότερη. Οι 18 μήνες των διαπραγματεύσεων μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων έφεραν σημαντική πρόοδο στο κεφάλαιο της Διακυβέρνησης, με ανοιχτά ωστόσο ακόμη ζητήματα, έφεραν λιγότερη πρόοδο στα κεφάλαια της Οικονομίας και της Ευρωπαϊκή Ένωσης και σχεδόν καθόλου πρόοδο στα κεφάλαια του Εδαφικού, του Περιουσιακού, των Εγγυήσεων και των Εποίκων. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, στο κεφάλαιο της Διακυβέρνησης παραμένουν ανοιχτά τα ζητήματα της Εκτελεστικής Προεδρίας, του Μηχανισμού Επίλυσης Διαφορών και των Διεθνών Σχέσεων. Ανοικτό παραμένει επίσης το επίμαχο θέμα της εκ περιτροπής προεδρίας και της στάθμισης ψήφου κι αυτό διότι η τ/κ πλευρά αποδέχτηκε μεν τη λογική των δύο αυτών προνοιών, ωστόσο ζητεί κάποια ανταλλάγματα. Τα ζητήματα στα οποία θεωρείται ότι υπήρξε σημαντική πρόοδος στο κεφάλαιο της Διακυβέρνησης είναι η συμφωνία στις αρμοδιότητες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης που αυξήθηκαν σε 22, ίσως και 24. Ένα άλλο ζήτημα που εκτιμάται ότι υπήρξε σημαντική πρόοδος είναι η συμφωνία που επήλθε στο Δίκαιο της Θάλασσας. Αρμόδιες πηγές, απαντώντας και στις επικρίσεις που ακούστηκαν για το ότι η Τουρκία δεν έχει υπογράψει τη Σύμβαση του Δικαίου της Θαλάσσης και άρα το ότι το αποδέχτηκε η τ/κ πλευρά είναι άνευ σημασίας, σημειώνουν ότι είναι σημαντικό που η τ/κ πλευρά αποδέχτηκε αυτή την πρόνοια, καθώς στο ενδεχόμενο λύσης θα έχει θέση για αυτό το θέμα η ομόσπονδη Κυπριακή Δημοκρατία, που θα συναποτελείται από τα δύο συνιστώντα κρατίδια. Άρα, η όποια διαφορά θα πρέπει να επιλύεται μεταξύ της Τουρκίας και της ομόσπονδης Κύπρου.

Στο κεφάλαιο της Οικονομίας, χάσμα απόψεων παραμένει στο ότι η τ/κ πλευρά, αν και συμφώνησε πως το ενιαίο νόμισμα θα είναι το ευρώ και ότι η ομόσπονδη Κύπρος θα πρέπει να έχει ενιαία οικονομία, επιμένει στη δημιουργία παραρτήματος της Κεντρικής Τράπεζας στο τ/κ συνιστών κρατίδιο για μεταβατική περίοδο από την τουρκική λίρα στο ευρώ, που ωστόσο δεν προσδιορίζει.

Στο κεφάλαιο της Ε.Ε. σημαντική απόκλιση παραμένει στην επιμονή των Τ/κ όπως η όποια λύση εξευρεθεί να αποτελέσει πρωτογενές δίκαιο της Ε.Ε., κάτι που κατηγορηματικά απορρίπτεται από την ε/κ πλευρά.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Χριστόφιας-Ταλάτ στην τελετή για την έναρξη των εργασιών διάνοιξης του δρόμου στον Λιμνίτη τη Δευτέρα. Την επομένη, είχαν την τελευταία συνάντησή τους στο πλαίσιο των απευθείας συνομιλιών.

Θέλουν δέσμευση για την επόμενη μέρα

Την ερχόμενη Τετάρτη, στη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος Χριστόφιας θα ενημερώσει τις ηγεσίες των κομμάτων για τις συγκλίσεις που επιτεύχθηκαν στα κεφάλαια της Ε.Ε. και της Οικονομίας. Ουσιαστικά, το θέμα του κοινού ανακοινωθέντος έκλεισε με την κοινή δήλωση που ούτως ή άλλως εξυπηρέτησε τον σκοπό να δώσει βοήθεια στον Ταλάτ να επανεκλεγεί, αρα δεν αναμένεται να γίνει συζήτηση επί τούτου. Ανοιχτό παραμένει το ενδεχόμενο και ο Πρόεδρος Χριστόφιας να προχωρήσει σε ενημέρωση των πολιτών για τις συγκλίσεις και τις αποκλίσεις στα κεφάλαια που συζητήθηκαν, θέμα ωστόσο που δεν είναι στις προτεραιότητες της κυβέρνησης. Ανοιχτό, αλλά απομακρυσμένο, παραμένει και το ενδεχόμενο οι σύμβουλοι των δύο ηγετών να έχουν κάποιες συναντήσεις μέχρι τις λεγόμενες εκλογές. Στο Εθνικό Συμβούλιο, στην παρουσία και του Έλληνα πρωθυπουργού, Γιώργου Παπανδρέου, στις 12 Απριλίου, εκτός από την ενημέρωση που θα κάνει ο Πρόεδρος Χριστόφιας για το Κυπριακό, θα γίνει και μια εκτίμηση για το πώς προχωρούν τα πράγματα στο ενδεχόμενο εκλογής Έρογλου, κάτι που η κυβέρνηση άρχισε να σκέφτεται πλέον σοβαρά. Πάντως, τόσο από πλευράς Ηνωμένων Εθνών όσο και από ε/κ πλευράς γίνεται προσπάθεια σε διάφορες επαφές που πραγματοποιούνται, έστω και αν εκλεγεί ο Έρογλου, να δεχτεί και τη βάση της λύσης που συμφωνήθηκε, αλλά και τα όσα μέχρι τώρα έχουν συζητηθεί και συμφωνηθεί. Αρμόδιες πηγές εκτιμούν ότι δεν είναι ούτε προς το συμφέρον της Τουρκίας, έστω κι αν ο Έρογλου εμφανίζεται αδιάλλακτος, να τον «αφήσει» να ζητήσει διαπραγμάτευση από την αρχή, αλλάζοντας έτσι το καλό κλίμα που έχει έως τώρα διαμορφωθεί στις διαπραγματεύσεις των Χριστόφια-Ταλάτ.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

Οι εκτιμήσεις της Αθήνας για τις εξελίξεις ενόψει της καθόδου στην Κύπρο του πρωθυπουργού. **Σελ. 4**

Ο ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΜΕ ΤΟ ΠΙΝΕΛΟ

Σε ένα υπόδημα Louis Vuitton η ποιότητα είναι εμφανής: ποιοτικά υλικά, άψογο φινίρισμα ή τέλειες αναλογίες. Όμως, υπάρχουν και αυτά που δεν φαίνονται: το ταλέντο του τεχνίτη που το κατασκεύασε, η τεχνική και η κομψότητα των κινήσεων, που εκτελούνται με τόση συχνότητα και ακρίβεια. Η τελευταία πινελιά: μία στρώση σκούρας βαφής που προστατεύει την σόλα και την αμορφιά των βημάτων σας.

LOUIS VUITTON

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Οι πρώτες συγκρούσεις σωματιδίων καταγράφηκαν στο CERN.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ο πρωθυπουργός της Ελλάδας, κ. Γιώργος Παπανδρέου, θα έχει επαφές με το σύνολο της κυπριακής πολιτικής ηγεσίας.

Πτήση χαμηλών προσδοκιών προς Κύπρο

ΑΘΗΝΑ
Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Χαρακτήρα, πρωτίστως, ενίσχυσης της ομοψυχίας στο εσωτερικό μέτωπο της Κύπρου λαμβάνει για την Αθήνα η προγραμματισμένη για τη Δευτέρα 12 Απριλίου επίσκεψη του Έλληνα πρωθυπουργού, κ. Γιώργου Παπανδρέου, στη Λευκωσία. Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, η Αθήνα βλέπει τις εκτιμήσεις που είχαν διατυπωθεί εδώ και καιρό, ότι δεν αναμενόταν να υπάρξει κάποια συγκλονιστική εξέλιξη στις απευθείας διαπραγματεύσεις, τέτοια που να προσδώσει νέα δυναμική στη διαδικασία και να διαφοροποιήσει το κλίμα, ενόψει των αναμενόμενων εκλογών στα Κατεχόμενα, να επιβεβαιώνονται. Συνακόλουθα, στο εσωτερικό της Κύπρου έχουν ανέβει οι τόνοι της αντιπαράθεσης, με όλους να στρέφονται έναντι όλων, με κατηγορίες και χαρακτηρισμούς να εκτοξεύονται από και προς πάσα κατεύθυνση. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, εκτιμάται ότι η επίσκεψη του κ. Παπανδρέου μπορεί να λειτουργήσει τουλάχιστον κατευναστικά, να βοηθήσει στο να χαμηλώσουν οι τόνοι. Άλλωστε, ένα από τα βασικά μηνύματα που αναμένεται να μεταφέρει ο Έλληνας πρωθυπουργός είναι αυτό της ανάγκης για ομοψυχία και σύμπνοια, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις.

Στο Υπουργείο Εξωτερικών, που παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις στην Κύπρο, θεωρούν ότι, όπως είναι τα δεδομένα σήμερα, είναι ιδιαίτερα δύσκολο να επιτευχθεί ανατροπή των προγνωστικών για τις εκλογές στα Κατεχόμενα, τα οποία φέρουν ως βέβαιο νικητή τον Ντερβίς Έρογλου. Θεωρούν, ασφαλώς, ότι μια τέτοια εξέλιξη θα δυσκολέψει πάρα πολύ τις προοπτικές των απευθείας διαπραγματεύσεων, αλλά και την πολιτική παρουσία του κ. Χριστόφια. Όπως επισημαίνει διπλωματική πηγή, ο Κύπριος Πρόεδρος, με τις τελευταίες δηλώσεις του, εν πολλοίς συνέδεσε την πολιτική παρουσία του με τις εξελίξεις στα Κατεχόμενα. Η ανοιχτή στήριξη που προσέφερε στον κ. Ταλάτ, εφόσον ο τελευταίος δεν καταφέρει να κερδίσει τις εκλογές, θα επιβαρύνει και τη δική του θέση, καθώς θα ενταθούν οι επιθέσεις που δέχεται στο εσωτερικό μέτωπο για τους χειρισμούς του. Ανάλογη είναι η εκτίμηση στην Αθήνα και για τη δήλωση του κ. Χριστόφια, ότι δεν θα είναι εκ νέου υποψήφιος για το αξίωμα του Προέδρου, εάν δεν λυθεί το Κυπριακό. Όπως αναφέρουν και πάλι διπλωματικές πηγές, με ανάλογες δηλώσεις επιχειρείται να ασκηθεί πίεση που δεν είναι εύκολο να προβλέψει κανείς πώς θα εξελιχθεί.

Σε κάθε περίπτωση, στην περίπτωση επικράτησης του Έρογλου, η ελληνική πλευρά θεωρεί ότι θα διευκολυνθεί η ελληνοκυπριακή θέση, όσον αφορά το λεγόμενο «blame game», την απόδοση ευθυνών για καθυστέρηση ή αδιέξοδο στις διαπραγματεύσεις, καθώς θεωρείται βέβαιο ότι ο Ντερβίς Έρογλου θα εμμείνει στις σκληρές θέσεις που διατυπώνει και τώρα.

Η επίσκεψη Παπανδρέου στη Λευκωσία θα είναι μια καλή αφορμή, για να γίνει ένας πρώτος απολογισμός της συνεργασίας που είχε συμφωνηθεί κατά την προηγούμενη επίσκεψη του Έλληνα πρωθυπουργού στη Λευκωσία. Αφορά ουσιαστικά μια ομάδα εξειδικευμένων στελεχών του Υπουργείου Εξωτερικών σε θέματα Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου, που προσέφερε υποστήριξη στη διαπραγματευτική διαδικασία, όσον αφορά την αντιμετώπιση τεχνικών ζητημάτων που άπτονται εφαρμογής του διεθνούς και κυρίως του ευρωπαϊκού δικαίου, όπου η Κύπρος, ως νεότερο μέλος της Ε.Ε., έχει μικρότερη εμπειρία. Όπως αναφέρουν πηγές του Υπουργείου Εξωτερικών, η συνεργασία σε αυτό το επίπεδο εξελίχθηκε πολύ καλά. Δεν είναι, άλλωστε, η πρώτη φορά που αναπτύσσεται τέτοια συνεργασία. Ανάλογη ομάδα παροχής υποστήριξης σε θέματα Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου είχε συσταθεί και στο παρελθόν, κατά την περίοδο των διαπραγματεύσεων για το Σχέδιο Ανάν. Η διαφορά είναι ότι τώρα αποτελείται αποκλειστικά από στελέχη του Υπουργείου Εξωτερικών, ενώ τότε είχαν κληθεί να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους και επιφανείς καθηγητές.

Ανησυχεί τα Ηνωμένα Έθνη ενδεχόμενη εκλογή Έρογλου

Προβληματισμοί του διεθνούς οργανισμού, που δεν αποκλείει να τιναχθούν όλα στο αέρα

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Με τα μάτια καρφωμένα στις 18 του Απρίλη, οπόταν και θα διεξαχθεί η ψηφοφορία στα κατεχόμενα για την ανάδειξη του νέου ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, είναι πλέον τα Ηνωμένα Έθνη. Διπλωματική πηγή που είναι σε θέση να γνωρίζει από πρώτο χέρι τις σκέψεις και τους προβληματισμούς των Η.Ε., μίλησε στην «Κ» για την ολοκλήρωση και της τρίτης φάσης των συνομιλιών και για το τι αναμένεται να γίνει από εδώ και πέρα σε σχέση με τις απευθείας διαπραγματεύσεις. Μετρώντας εμφανώς τα λόγια του, έστειλε ταυτόχρονα μηνύματα αρκούντως σαφή για να καταδείξουν ότι τα Η.Ε. θεωρούν πως, αν «εκλεγεί» ο Έρογλου, ο κίνδυνος να τερματιστεί η διαδικασία είναι κάτι περισσότερο από ορατός.

«Πλέον όλα εξαρτώνται από το τι θα συμβεί στις 18 του μήνα στις εκλογές που θα γίνουν εντός της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Μπορεί ο κ. Έρογλου να είπε ότι θα συνεχίσει τις συνομιλίες, αλλά δεν ξέρουμε επί ποίας βάσης θα το κάνει αυτό», είπε χαρακτηριστικά, για να θέσει στη συνέχεια και το πλέον βασανιστικό δίλημμα που απασχολεί αυτή τη στιγμή τα Η.Ε. και το οποίο είναι άμεσα συνδεδεμένο με την επόμενη μέρα της πιθανολογούμενης, με βάση τουλάχιστον τις μέχρι τώρα ενδείξεις, εκλογής του Ντερβίς Έρογλου στην ηγεσία της τ/κ κοινότητας: «Εάν προσέλθει στις συνομιλίες στη βάση της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, με μία κυριαρχία, μία ιθαγένεια και πολιτική ισότητα, τότε η διαδικασία θα συνεχιστεί. Εάν όμως δεν το πράξει, τότε τα πράγματα για τα Η.Ε. είναι απλά. Οι συνομιλίες θα σταματήσουν!».

Ποιες είναι όμως οι πληροφορίες που έχουν τα Ηνωμένα Έθνη σε σχέση με τη στάση που θα τηρήσει ο κ. Έρογλου σε περίπτωση που οι δημοσκοπήσεις επιβεβαιωθούν και από τον Μάιο είναι αυτός ο διαπραγματευτής της τ/κ κοινότητας; Όπως επεσήμανε η διπλωματική πηγή που μίλησε στην «Κ», τα Ηνωμένα Έθνη κρίνουν τόσο από τις δημόσιες δηλώσεις που κάνει ο κ. Έρογλου, όσο και από κάποιες άλλες επαφές που κατά καιρούς έχουν μαζί του. «Δυστυχώς η εμμονή του στα δύο κράτη, είτε μιλά δημοσίως, είτε σε κατ' ιδίαν συναντήσεις με αξιωματούχους των Ηνωμένων Εθνών, είναι η ίδια», είπε συγκεκριμένα, για να προσθέσει με σαφή τρόπο πως, αν αυτή η στάση συνεχιστεί και τον Μάιο, τότε θα υπάρξει «σοβαρότατο πρόβλημα».

Ενδεικτική ήταν όμως και η απάντηση στο ερώτημα «τι θα γίνει από πλευράς Η.Ε. στην περίπτωση που και αυτή η προσπάθεια οδηγηθεί σε αδιέξοδο;»: «Δεν φαίνεται να υπάρχει θέμα αποχώρησης των Η.Ε. από την Κύπρο. Υπάρχει όμως μία πολύ σοβαρή πιθανότητα να εγκαταλείψει το νησί το πολιτικό σκέλος του διεθνούς οργανισμού», επεσήμανε με νόημα.

Η διαφορά με τον Ταλάτ

«Τι προτίθενται λοιπόν να πράξουν τα Η.Ε. για να αποτρέψουν το αδιέξοδο στις συνομιλίες που τα ίδια προβλέπουν από την πιθανή εκλογή Έρογλου;» ήταν το επόμενο λογικό ερώτημα που τέθηκε ενώπιον της ίδιας διπλωματικής πηγής.

Όπως μας είπε, από εδώ και πέρα δεν μπορούν να γίνουν και πολλά, καθώς ήδη ο διεθνής οργανισμός έχει ξεπεράσει κατά πολύ τα «επιτρεπτά» όρια στήριξης του κ. Ταλάτ. Ωστόσο, όπως εκτιμά, στην περίπτωση που κερδίσει ο Έρογλου τις εκλογές, θα είναι ακόμη πιο σημαντικός ο ρόλος της Τουρκίας, η οποία θα πρέπει να κάνει πράξη τη στήριξη, που εδώ και τόσο καιρό εκφράζει σε λεκτικό επίπεδο, στη βάση που οι Δημήτρης Χριστόφιας και Μεχμέτ Αλί Ταλάτ συζητούσαν μέχρι τώρα, δηλαδή σε αυτήν της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας. Αναλύοντας ακόμη πιο βαθιά το δικό του σκεπτικό των αλλαγών που θα επέλθουν με την εκλογή Έρογλου και το οποίο, όπως είπε, γνωρίζει πως συμμερίζονται και τα Η.Ε., ο διπλωμάτης που μίλησε στην «Κ» στάθηκε και σε ακόμη μία βασική διαφορά ανάμεσα στους Μεχμέτ Αλί Ταλάτ και Ντερβίς Έρογλου: «Μπορεί πολύς κόσμος να λέει ότι δεν έχει σημασία εάν συνομιλητής εκ μέρους της τ/κ πλευράς είναι ο Έρογλου ή ο Ταλάτ, καθώς το κλειδί βρίσκεται στην Τουρκία, στην πραγματικότητα όμως ο Ταλάτ, αν και εξαρτάται από την Τουρκία, έχει σε αρκετές περιπτώσεις μέχρι τώρα έρθει σε αντίθεση με την Άγκυρα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας των απευθείας συνομιλιών», επεσήμανε. Σε αίτημά μας για στοιχειοθέτηση αυτής της άποψης με παραδείγματα βγαλμένα από την ίδια τη διαδικασία των συνομιλιών, στάθηκε στην περίπτωση της τελικής συμφωνίας για να ανοίξει το οδόφραγμα του Λιμνίτη. «Η επιτυχής κατάληξη είναι αποτέλεσμα της προσωπικής επιμονής του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Μπορεί η Τουρκία να παρουσιάζεται ως υπέρμαχος του ανοίγματος, όμως πριν από μερικούς μήνες ήταν κάθετα αντίθετη και ο κ. Ταλάτ ήταν αυτός που επέμενε και ζητούσε αλλαγή της στάσης της Άγκυρας. Δεν νομίζω να έκανε ποτέ κάτι ανάλογο ο Ντερβίς Έρογλου», είπε χαρακτηριστικά.

EPA

Ένα νέο αδιέξοδο ενδέχεται να οδηγήσει σε αποχώρηση του πολιτικού σκέλους των Ηνωμένων Εθνών από την Κύπρο, υποδεικνύει ξένος διπλωμάτης που είναι σε θέση να γνωρίζει τις σκέψεις και τους προβληματισμούς του διεθνούς οργανισμού.

Ήθελαν έναν «πιο αποφασιστικό Χριστόφια»

«Ποιο είναι όμως το τελικό συμπέρασμα στα Η.Ε. και στις ξένες αντιπροσωπείες που ενδιαφέρονται για το Κυπριακό, μετά από 72 συναντήσεις ανάμεσα στους Δημήτρη Χριστόφια και Μεχμέτ Αλί Ταλάτ;». Θέσαμε το πιο πάνω ερώτημα στον συγκεκριμένο διπλωμάτη, ο οποίος και σημείωσε ότι ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει ότι υπήρξε πρόοδος. Πρόοδος όμως, όπως είπε, η οποία θα μπορούσε να ήταν ακόμη μεγαλύτερη, εάν από τη μία γινόταν καλύτερη διαχείριση του χρόνου και από την άλλη επιδεικνυόταν ακόμη μεγαλύτερη βούληση για να ξεπεραστούν κάποια από τα προβλήματα που προέκυπταν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Σύμφωνα πάντα με τα όσα μας ανέφερε, ένα βασικό θέμα που και οι δύο πλευρές είχαν να αντιμετωπίσουν κατά τη διάρκεια των συνομιλιών ήταν τα προβλήματα που προέκυπταν από τις δημόσιες δηλώσεις αλλά και από τις αντιδράσεις κομμάτων και στις δύο κοινότητες που εξακολουθούν, όπως είπε, «να αντιτίθενται στη μορφή της λύσης που οι Χριστόφιας και Ταλάτ συζητούν όλον αυτόν τον καιρό». Ενδεικτικό ήταν και το παράδειγμα που έδωσε προς στοιχειοθέτηση της συγκεκριμένης άποψης: «Θέλω να σταθώ για λίγο στα όσα έγιναν τον τελευταίο καιρό με αφορμή την έκδοση ή όχι του κοινού ανακοινωθέντος αλλά και σε σχέση με το τι τελικά αυτό θα περιλάμβανε. Οι δύο πλευρές είχαν συμφωνήσει στο βασικό πλαίσιο του περιεχομένου του ανακοινωθέντος, το οποίο θα περιλάμβανε τις βασικές συγκλίσεις που έχουν επιτευχθεί μέχρι τώρα σε διακυβέρνηση, Ε.Ε. και οικονομία, χωρίς αυτές να είναι δεσμευτικές. Από κάποια φάση όμως και μετά, βλέποντας ο Δημήτρης Χριστόφιας τις κομματικές αντιδράσεις στην ε/κ πλευρά, έκανε δεύτερες σκέψεις, τονίζοντας πως θα έπρεπε πρώτα να ενημερώσει το Εθνικό Συμβούλιο (για να εκδοθεί το σχετικό κοινό ανακοινωθέν). Κάτι τέτοιο όμως δεν βόλευε τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, για πρακτικούς λόγους που είχαν να κάνουν με τις προεκλογικές υποχρεώσεις του και τον χρόνο της ψηφοφορίας στα κατεχόμενα. Έτσι κατέληξαν στον συμβιβασμό της κοινής δήλωσης, που είναι γενική και δεν περιλαμβάνει το γενικό πλαίσιο συμφωνιών, όπως αρχικά γινόταν σκέψη», διευκρίνισε.

EPA

«Ελπίζουμε ότι ο κ. Χριστόφιας θα αποκαταστήσει τις σχέσεις με τον ΔΗΣΥ, χωρίς τη στήριξη του οποίου δεν μπορεί να προχωρήσει σε λύση», είπε στην «Κ» διπλωματική πηγή.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα μπορούσε, αν ήθελε, να πάει τα πράγματα ένα βήμα παραπέρα

Προχώρησε όμως και ένα βήμα παραπέρα, όταν τον ρωτήσαμε αν θα μπορούσε να είχε ακολουθηθεί κάποια άλλη οδός, δεδομένων των αντιδράσεων: «Όταν είσαι ο ηγέτης και πιστεύεις σε μία διαδικασία, τότε κάποιες φορές πρέπει να είσαι και πιο αποφασιστικός, κλείνοντας λίγο τα αφτιά σου σε αντιδράσεις», είπε, για να διευκρινίσει πως είναι τόσο δική του άποψη όσο και των Η.Ε. ότι ο Δημήτρης Χριστόφιας θα μπορούσε σε ορισμένες περιπτώσεις να σπρώξει μόνος του τα πράγματα ένα βήμα παραπέρα, από τη στιγμή που ήταν φανερό πως συμφωνούσε με τον δρόμο που είχαν πάρει.

Σύμφωνα πάντα με τα όσα μας είπε ο ίδιος διπλωμάτης, τα Η.Ε., πέρα από τα προβλήματα που θα προκύψουν από ενδεχόμενη εκλογή Έρογλου, ανησυχούν και για τη διαμορφωθείσα κομματική κατάσταση στην ε/κ πλευρά: «Γνωρίζουμε τις αντιδράσεις κάποιων κομμάτων που διαφωνούν. Αυτό που ελπίζουμε είναι ότι ο κ. Χριστόφιας θα αποκαταστήσει τις σχέσεις με τον ΔΗΣΥ, χωρίς τη στήριξη του οποίου δεν μπορεί να προχωρήσει σε λύση έτσι όπως έχουν τα πράγματα αυτή τη στιγμή», είπε, ενώ απέφυγε να επεκταθεί περισσότερο, για ευνόητους, όπως μας διευκρίνισε, λόγους.

ΑΠΕ

Ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας κ. Δημήτρης Δρούτσας με τον Ειδικό Σύμβουλο του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για το Κυπριακό, κ. Αλεξάντερ Ντάουνερ.

Στις 7 Απριλίου ο Δρούτσας στην Τουρκία

Στην ατζέντα το Κυπριακό και η προετοιμασία της επίσκεψης του Ταγίπ Ερντογάν στην Αθήνα

Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Για την επόμενη εβδομάδα και συγκεκριμένα στις 7 και 8 Απριλίου, ορίσθηκε η επίσκεψη εργασίας του αναπληρωτή υπουργού Εξωτερικών της Ελλάδας κ. Δημήτρη Δρούτσα στην Τουρκία. Την Τετάρτη, 7 Απριλίου, ο κ. Δρούτσας θα επισκεφθεί την Κωνσταντινούπολη, όπου θα γίνει δεκτός στο Οικουμενικό Πατριαρχείο από τον Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο. Ακολούθως, θα μεταβεί στην Αγκυρα, όπου θα συναντηθεί με τον Τούρκο υπουργό Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτογλου.

Μετά την απόφαση να αναβληθεί η αρχικώς προγραμματισμένη για την περασμένη Τρίτη μετάβαση του κ. Δρούτσα στην Τουρκία, από την τουρκική πλευρά προτάθηκε να οριστικοποιηθεί η επίσκεψη εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του Απριλίου. Οπως αναφέρουν διπλωματικές πηγές, η Αγκυρα επιθυμούσε να γίνει η συνάντηση των υπουργών Εξωτερικών Τουρκίας και Ελλάδας πριν από τις προγραμματισμένες για τις 18 Απριλίου «εκλογές» στα Κατεχόμενα, καθώς ένα από τα βασικά ζητήματα στην ατζέντα των συνομιλιών θα είναι το Κυπριακό, με την τουρκική πλευρά να επιμένει στη θέση ότι η διαδικασία απευθείας διαπραγματεύσεων μεταξύ του Δημήτρη Χριστόφια και του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ είναι η τελευταία ευκαιρία για επίλυση. Βασικό θέμα της επίσκεψης εργασίας του κ. Δρούτσα είναι η προετοιμασία της επίσκεψης του Τούρκου πρωθυπουργού, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, στην Αθήνα, στα τέλη Μαΐου με αρχές Ιουνίου. Παράλληλα, η Κατευθυντήρια Επιτροπή Ελλάδας - Τουρκίας, που συνεκλήθη στις αρχές Μαρτίου σε επίπεδο πολιτικών διευθυντών των υπουργείων Εξωτερικών των δύο χωρών, προέβη σε προεργασία για συζήτηση μιας σειράς θεμάτων, που εκτείνονται από την οικονομία, το εμπόριο, τον τουρισμό, τις μεταφορές και την ενέργεια, μέχρι το περιβάλλον, τη γεωργία, τον πολιτισμό και τη συνεργασία για αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών. Επίσης για την απλούστευση των διαδικασιών χορήγησης βίζας, που αποτελεί πάγιο αίτημα της τουρκικής πλευράς, ιδιαίτερα για τους κατοίκους των παραλίων του Αιγαίου, καθώς η έκδοση βίζας δυσκολεύει την επίσκεψή τους στα ελληνικά νησιά.

Οι υπουργοί Εξωτερικών των δύο χωρών αναμένεται, επίσης, να συζητήσουν τις λεπτομέρειες για την επανεκκίνηση των διερευνητικών επαφών για τον ορισμό της υφαλοκρηπίδας και να προβούν, μάλιστα, και σε σχετικές ανακοινώσεις. Πέραν αυτών, από ελληνικής πλευράς αναμένεται να τεθεί και σε πολιτικό επίπεδο το θέμα των επαναλαμβανόμενων το προηγούμενο διάστημα διελεύσεων τουρκικών πολεμικών πλοίων από το Αιγαίο, για το οποίο έχει ήδη αποσταλεί υπηρεσιακά πολυσέλιδο υπόμνημα στο τουρκικό ΥΠ.ΕΞ.

Η δύσκολη σχέση ΗΠΑ και Τουρκίας

Από την υποστήριξη του Ερντογάν προς το Ιράν έως την αναγνώριση της Γενοκτονίας

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Η ιδιότυπη πορεία που έχει χαράξει ο Ταγίπ Ερντογάν, στο πλαίσιο της οποίας όλο και πιο συχνά παίρνει αποστάσεις από τη Δύση, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την υποστήριξη που παρέχει στο Ιράν, έχει δημιουργήσει τριβές στις σχέσεις της Άγκυρας με την Ουάσινγκτον, οι οποίες τελευταία δέχθηκαν ένα επιπλέον «πλήγμα» από την πρόσφατη υπερψήφιση της αναγνώρισης της αρμενικής γενοκτονίας από την Επιτροπή Εξωτερικών Σχέσεων της αμερικανικής Βουλής. Ο Ταγίπ Ερντογάν αντέδρασε έντονα, ανακαλώντας

Στα «αγκάθια» περιλαμβάνονται επίσης το Αιγαίο, το Κυπριακό και η παρεμπόδιση του Οικουμενικού Πατριαρχείου

τον Τούρκο πρέσβη στην Ουάσινγκτον, ενώ μετά από σχετική προτροπή της Άγκυρας αναβλήθηκε για πρώτη φορά τα τελευταία τριάντα χρόνια το ετήσιο Αμερικανοτουρκικό Συνέδριο που επρόκειτο να διεξαχθεί στην Ουάσινγκτον από τις 11 έως τις 14 Απριλίου και στο οποίο είχαν προσκληθεί να μιλήσουν ο ίδιος ο Ταγίπ Ερντογάν και κορυφαία στελέχη της κυβέρνησης Ομπάμα.

Ο Αμερικανός Πρόεδρος, ο οποίος επένδυσε στην προβολή της Τουρκίας ως κοσμικής δημοκρατίας με μουσουλμανικό πληθυσμό και επισκέφθηκε την Άγκυρα πολύ νωρίς στην προεδρική του θητεία, εμφανίζεται σήμερα προβληματισμένος για τη συμπεριφορά του κ. Ερντογάν και κυρίως για την «κατανόηση» που επιδεικνύει έναντι της Τεχεράνης. Ο Τούρκος πρωθυπουργός έχει επανειλημμένα δηλώσει ότι οι πιέσεις των ΗΠΑ, όπως και της Ε.Ε., είναι υπερβολικές και άδικες και δεν δείχνει έτοιμος να ψηφίσει υπέρ των κυρώσεων κατά του Ιράν στο Σ.Α., του οποίου η Τουρκία είναι μέλος την τρέχουσα διετία.

Την Ουάσινγκτον ενοχλεί και η συγκρουσιακή σχέση που αναπτύσσει ο κ. Ερντογάν με το Ισραήλ, η οποία εκδηλώθηκε με τη φραστική κόντρα που είχε με τον Ισραηλινό Πρόεδρο Πέρες πέρυσι στο Νταβός και ακολούθησαν η ακύρωση κοινής ναυτικής άσκησης και συχνές επιθέσεις κατά του εβραϊκού κράτους. Η κυβέρνηση Ομπάμα διαφωνεί με την πολιτική των εποικισμών του κ. Νετανιάχου, αλλά παραμένει ο στενότερος σύμμαχος του Ισραήλ.

Κάποιοι Αμερικανοί αξιωματούχοι αρχίζουν να αναρωτιούνται «πού το πάει ο Ερντογάν», όχι μόνο διεθνώς, αλλά και στο εσωτερικό. Οι ΗΠΑ, που χαιρέτισαν την εκλογή Ερντογάν στην πρωθυπουργία, βλέπουν τον τελευταίο να επιβάλλει σταδιακά έναν κοινωνικό συντηρητισμό με έντονα μουσουλμανικά χαρακτηριστικά, που προκαλεί βαθιά ανησυχία σε φιλελεύθερες φωνές της χώρας.

Την ίδια ώρα, στελέχη του Πενταγώνου, το οποίο παραδοσιακά υπήρξε ο στενότερος σύμμαχος της Άγκυρας, μετά την άρνηση της Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας να επιτρέψει τη διέλευση των αμερικανικών δυνάμεων από το τουρκικό έδαφος προς το βόρειο Ιράκ, το 2003, έχουν «χρεώσει» στην Τουρκία ότι με τη στάση της αυτή συνέβαλε στην απώλεια Αμερικανών στρατιωτών, ενώ δυσφορία επικρατεί και για την άρνηση του δεύτερου μεγαλύτερου στρατού του ΝΑΤΟ να αναλάβει ενεργότερο ρόλο στο Αφγανιστάν.

ΕΡΑ

Προβληματισμένος εμφανίζεται ο Μπαράκ Ομπάμα, ο οποίος επένδυσε στην Τουρκία ως «γέφυρα προς το Ισλάμ», ενώ από την πλευρά του ο Ταγίπ Ερντογάν δυσφορεί για την αναγνώριση της αρμενικής γενοκτονίας από την Επιτροπή Εξωτερικών Σχέσεων της Βουλής.

Αιγαίο, Κύπρος, Φανάρι

Στα «αγκάθια» που ταλανίζουν τις αμερικανοτουρκικές σχέσεις περιλαμβάνονται η συμπεριφορά της Τουρκίας στο Αιγαίο και η συνεχιζόμενη αδυναμία επίλυσης του Κυπριακού, ζητήματα τα οποία απασχολούν την Ουάσινγκτον σε διπλωματικό και στρατηγικό επίπεδο, ενώ τα διατηρεί στο προσκήνιο και η ελληνοαμερικανική κοινότητα. Στο Κυπριακό οι ΗΠΑ αντιλαμβάνονται ότι το «κλειδί» βρίσκεται στην Άγκυρα. Θεωρούν ότι ο κ. Ερντογάν έχει μεν μετακινηθεί από τον πλήρη αρνητισμό των προκατόχων του – επισημαίνουν την υποστήριξή του στο Σχέδιο Ανάν, αλλά και τις πρόσφατες δηλώσεις του περί απόσυρσης του τουρκικού στρατού σε περίπτωση λύσης – αλλά εξακολουθεί να μην επιτρέπει στον Ταλάτ να προβεί στις παραχωρήσεις που θα επιτρέψουν την επίτευξη συμφωνίας.

Τέλος, πρόβλημα αποτελεί και η παρεμπόδιση της απρόσκοπτης λειτουργίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, την οποία επικρίνουν τα τελευταία χρόνια οι εκθέσεις του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, τόσο αυτήν που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, όσο και αυτήν για τις θρησκευτικές ελευθερίες.

Ένα περιστεράκι δεν έφερε την Άνοιξη

Σκληρή η Μέρκελ έναντι Ερντογάν

Περιστεράκι χειροποίητο προσέφερε στον Ταγίπ Ερντογάν η καγκελάριος Μέρκελ, λίγο μετά την άφιξή της στην Άγκυρα, την περασμένη Δευτέρα. Το περιστεράκι αυτό, έργο της Λάρα, Γερμανίδας μαθήτριας εννέα χρόνων, εστάλη ως υπόμνηση της ειρήνης και της φιλίας στις σχέσεις Γερμανίας και Τουρκίας, που κατά καιρούς υφίστανται κάποιο μικρό κλονισμό, όταν η κ. Μέρκελ κάνει λόγο για προνομιακή σχέση Ε.Ε.-Τουρκίας (λύσης που εκείνη προτιμά αντί της πλήρους ένταξης) ή όταν αρνείται να επιτρέψει την ίδρυση τουρκικών λυκείων στη χώρα της. «Θα τον στενοχωρήσω», είπε η καγκελάριος πριν φτάσει στην Τουρκία, αναφερόμενη στα πολλά αιτήματα του κ. Ερντογάν. Τελικώς, όμως, δεν χρησιμοποίησε τον όρο «προνομιακή σχέση», διότι, όπως εξήγησε, αντελήφθη ότι στην Τουρκία ο όρος είναι αρνητικά φορτισμένος. Προτίμησε, ευρισκόμενη στην Άγκυρα, να υπενθυμίσει στους αμφιτρύωνές της ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις Ε.Ε.-Τουρκίας «δεν έχουν καταληκτική ημερομηνία», πράγμα που σημαίνει ότι η έκβαση των διαπραγματεύσεων, δηλαδή η ένταξη, δεν είναι δεδομένη, διότι, όπως διευκρίνισε η κ. Μέρκελ, «οι κανόνες του παιχνιδιού άλλαξαν από τότε που κατατέθηκε η τουρκική υποψηφιότητα, πριν από πενήντα χρόνια». «Στόχος της τουρκικής ηγεσίας αυτή τη στιγμή πρέπει να είναι η εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της Άγκυρας. Πρέπει επιτέλους να διευθετήσουμε το κυπριακό θέμα. Είναι προς όφελος όλων. Ανοίξτε τα λιμάνια σας στην Κύπρο», προέτρεψε.

Δεν έγινε γνωστό κατά πόσον ο κ. Ερντογάν στενοχωρήθηκε από όλα αυτά. Την Τρίτη το βράδυ, λίγο πριν αναχωρήσει η κ. Μέρκελ, της ζήτησε τη βοήθειά της σε περίπτωση που η ενταξιακή διαδικασία της Τουρκίας εγκλωβιστεί σε αδιέξοδο, το οποίο θα δημιουργηθεί λόγω Κύπρου. Αναφέρθηκε, δε, συγκεκριμένα στα 18 κεφάλαια των διαπραγματεύσεων, τα οποία δεν έχουν ανοίξει λόγω κυπριακής παρέμβασης.

«Περιμένουμε πολλά από τη Γερμανία», είπε ο Τούρκος πρωθυπουργός, με την ευκαιρία του τουρκογερμανικού επιχειρηματικού φόρουμ στην Κωνσταντινούπολη. Μάλλον γνώριζε ότι, παραμονές της επίσκεψης της καγκελαρίου, η Ομοσπονδιακή Ένωση Γερμανικής Βιομηχανίας ζητούσε μια «απαλλαγμένη από συγκινησιακές φορτίσεις συζήτηση περί των ενταξιακών διαπραγματεύσεων», επισημαίνοντας πόσο σημαντικές είναι οι οικονομικές σχέσεις της Γερμανίας με την Τουρκία, της οποίας η αγορά παραμένει εξαγωγικός στόχος σημαντικότερος και από την Ιαπωνία. Εις απάντησιν, η κ. Μέρκελ επανήλθε στο θέμα της εφαρμογής του Πρωτοκόλλου της Άγκυρας, βασικό λόγο για τον οποίον δεν ανοίγουν «ορισμένα κεφάλαια».

«Ο κ. Ερντογάν και η Τουρκία ζητούν πολλά και αναμειγνύονται στα εσωτερικά της Γερμανίας», ήταν η άποψη Γερμανού αναλυτή που αναφερόταν στις «απαιτήσεις» του Τούρκου πρωθυπουργού, αρχίζοντας από το αίτημα του να ιδρυθούν τουρκικά σχολεία στη Γερμανία, παραμονές της επίσκεψης της καγκελαρίου, «διότι μόνον εάν διδαχτούν σωστά τη μητρική τους γλώσσα τα παιδιά των Τούρκων μεταναστών, θα μάθουν καλά Γερμανικά». Ο ίδιος αναλυτής θυμήθηκε ότι πρόσφατα ο Τούρκος πρωθυπουργός κάλεσε στην Άγκυρα για διαβουλεύσεις όλους τους Τούρκους που κατέχουν αξιώματα ή έχουν διακριθεί στη Γερμανία και αλλού στο εξωτερικό.

Η κ. Μέρκελ, μεταξύ μεταναστευτικής πολιτικής και συζητήσεων περί τουρκικών γκέτο καταμεσής στο Βερολίνο και σε άλλες μεγαλουπόλεις, στην αρχή είπε καθέτως «Όχι». Όμως, όταν βρέθηκε στην Άγκυρα και έδωσε το περιστεράκι στον κ. Ερντογάν, δεν απέκλεισε την ίδρυση τουρκικών λυκείων στη χώρα της, «υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα αποτελέσουν εμπόδιο στην εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας από τους Τούρκους μαθητές», όπως διευκρίνισε.

Την Τετάρτη, όταν επέστρεψε στο Βερολίνο, Γερμανός αναλυτής εγκωμίαζε την τακτική της καγκελαρίου στην Τουρκία. Χωρίς να φερθεί ακραία, δεν υποχώρησε σε τίποτε. Υποσχέθηκε διευκολύνσεις στη διακίνηση Τούρκων πολιτών, αλλά όχι στην άρση της βίζας, όπως ζητούσε η τουρκική πλευρά.

JOY TAKES YOUR BREATH AWAY.

Για τους σχεδιαστές μας, τα αυτοκίνητα είναι τέχνη. Τέχνη που γεννιέται μέσα από την αλήθεια και την ομορφιά αλλά και μέσα από τις εκατοντάδες χιλιάδες καλύτερές τους ιδέες.

Εξετάστε για παράδειγμα τη νέα BMW Σειρά 5.
Η τεχνολογία πίσω από την καθερωμένη γρίλια, είναι εξίσου μοναδική όσο και ο σχεδιασμός της. Ενώ οι περισσότερες γρίλιες είναι σταθερά ανοιχτές για να ψύχουν τη μηχανή, η δική μας χρησιμοποιεί την τεχνολογία Air Vent Control, η οποία ανοίγει και κλείνει τις διόδους πίσω από τη γρίλια ανάλογα με τις ανάγκες ψύξης. Οι κλειστοί διόδοι σημαίνουν καλύτερη αεροδυναμική άρα μειωμένη κατανάλωση καυσίμων. Είναι απλά μια από τις πολλές καινοτομίες που θα βρείτε στη νέα BMW Σειρά 5. Ανακαλύψτε ακόμη περισσότερα στην ιστοσελίδα μας, **www.bmw.com.cy**

ΝΕΑ BMW ΣΕΙΡΑ 5.
ΧΑΡ. ΠΗΛΑΚΟΥΤΑΣ ΛΤΔ, ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ: 77 77 16 00

BMW EfficientDynamics
Λιγότεροι ρύποι. Μεγαλύτερη οδηγική απόλαυση.

Κατανάλωση (lt/100km): 5,0 - 10,4 - Εκπομπές Ρύπων CO_2 (gr/km): 132/243

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Ιστορική συμφωνία ΗΠΑ και Ρωσίας για τον πυρηνικό αφοπλισμό.

«Προσγείωσε» τον γ.γ. του ΟΗΕ ο ΥΠΕΞ

Τα δύσκολα έπονται, είπε στον κ. Μπαν Κι Μουν ο κ. Μάρκος Κυπριανού, υποδεικνύοντάς του ότι η φραστική θέληση της Τουρκίας δεν αρκεί

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Με χαμόγελα και ανοιχτές αγκάλες υποδέχθηκε ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, Μπαν Κι Μουν, τον υπουργό Εξωτερικών, Μάρκο Κυπριανού, το απόγευμα της Τρίτης, στο νέο του γραφείο, στο κτήριο που χτίστηκε δίπλα από την αίθουσα συνεδριάσεων της Γενικής Συνέλευσης. «Μας φέρνετε σπουδαία νέα», είπε στον υπουργό Εξωτερικών ο Κορεάτης διπλωμάτης, μνημονεύοντας τρία σημεία που τον ικανοποίησαν και τον γέμισαν αισιοδοξία:

-την κοινή δήλωση των δύο ηγετών,

-το «σχεδόν κλείσιμο» των κεφαλαίων της διακυβέρνησης / κατανομής εξουσιών, της Ε.Ε. και της οικονομίας,

-τα εγκαίνια των εργασιών για τη διάνοιξη του οδοφράγματος του Λιμνίτη.

Ο υπουργός Εξωτερικών, αναπτύσσοντας τις θέσεις της πλευράς μας, είπε πως τα δύσκολα θέματα έπονται και η καλή θέληση της Τουρκίας και της τουρκοκυπριακής πλευράς θα διαφανεί στα κεφάλαια στα οποία οι συνομιλίες δεν έχουν εισέλθει ακόμα σε βάθος (περιουσίες, εδαφικό, εγγυήσεις, στρατεύματα). Ανέφερε ακόμη ότι η πλευρά μας δέχθηκε να εκδοθεί κοινή δήλωση των δύο ηγετών ώστε να βοηθηθεί ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, αλλά η δήλωση θα πρέπει να μείνει δήλωση και να μην υπάρξουν εξελίξεις που να δώσουν τη δυνατότητα να παρερμηνευθεί ως «κοινό ανακοινωθέν» ή «ενδιάμεση συμφωνία».

Ο κ. Κυπριανού υπενθύμισε τι συνέβη με αφορμή την επίσκεψη του γ.γ. στην Κύπρο την 1η Φεβρουαρίου, όταν, στην προσπάθεια να βοηθηθεί ο κ. Ταλάτ με κοινό ανακοινωθέν, προκλήθηκαν τριγμοί στη συγκυβέρνηση και αποχώρησε η ΕΔΕΚ.

«Να βοηθηθεί ο Ταλάτ, όχι όμως σε βάρος της κυβέρνησης και του Προέδρου Χριστόφια. Είπαμε ότι το θέμα του κοινού ανακοινωθέντος θα συζητηθεί στο Εθνικό Συμβούλιο. Αν γίνουν πάλι τα ίδια με τον Ιανουάριο, στο τέλος θα φύγει και το ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση», φέρεται να είπε στον γ.γ. ο κ. Κυπριανού, ζητώντας να μην καταγραφούν από το Συμβούλιο Ασφαλείας οι αναφορές της κοινής δήλωσης στην «πολύ ισχυρή πρόοδο» στα τρία κεφάλαια.

Ο γ.γ. είπε ότι «οι μεγάλοι ηγέτες παίρνουν και μεγάλα πολιτικά ρίσκα για την ειρήνη και το καλό του λαού τους» και διευκρίνισε ότι δεν ελέγχει το τι κάνει το Συμβούλιο Ασφαλείας, ενώ στην προτροπή του κ. Κυπριανού να μη συμπεριλάβει την πρόοδο αυτή στην έκθεσή του, έδειξε έκπληκτος.

«Μα ήδη στη δήλωσή μου σήμερα μίλησα για "ισχυρότερη όσο ποτέ άλλοτε δέσμευση" των ηγετών που καταγράφεται στην κοινή τους δήλωση. Πώς μπορώ να μην το αναφέρω;», φέρεται να είπε ο γ.γ., σύμφωνα με αξιωματούχο του ΟΗΕ.

Ο υπουργός Εξωτερικών αναφέρθηκε εκτενώς στην ανάγκη να ασκήσει ο γ.γ. την επιρροή του προς την Τουρκία, για να προχωρήσει το θέμα της κλειστής πόλης της Αμμοχώστου. Τόνισε ότι είναι ένα θέμα ανεξάρτητο των συνομιλιών και μπορεί να προχωρήσει δείχνοντας έτσι έμπρακτα την καλή θέληση της Τουρκίας, η οποία, βάσει των ψηφισμάτων του Σ.Α., έχει την αποκλειστική ευθύνη για την περιοχή αυτή.

Ο γ.γ. ανέφερε στον υπουργό ότι θα κοιτάξει να δει τι μπορεί να κάνει για να προωθηθεί «το ανθρωπιστικό αυτό θέμα».

Τετραμερής για εγγυήσεις και η στήριξη προς Ταλάτ

Αναφερόμενος στον ρόλο της Άγκυρας στη διαδικασία, ο υπουργός Εξωτερικών είπε στον γ.γ. ότι οι δηλώσεις που κάνει ο κ. Ερντογάν είναι θετικές, πρέπει ωστόσο η Άγκυρα να περάσει και σε έμπρακτα μέτρα. Θέλησε επίσης να ακούσει την εκτίμηση του γ.γ., αν πιστεύει ότι το Κυπριακό είναι θέμα προτεραιότητας για την τουρκική κυβέρνηση.

Ο γ.γ. είπε πως επικοινωνεί συχνά με τον κ. Ερντογάν, ενώ τον είδε μόλις την περασμένη εβδομάδα στη συνάντηση των ισλαμικών χωρών στη Λιβύη. Σ' όλες τις συναντήσεις, φέρεται να είπε ο γ.γ., ο κ. Ερντογάν εγείρει το Κυπριακό. Μάλιστα, στην τελευταία δήλωσε πρόθυμος να μεταβεί στη Νέα Υόρκη, για μια συνάντηση με τον κ. Παπανδρέου, τον Πρόεδρο Χριστόφια και τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ.

«Νομίζω όμως ότι είναι νωρίς να συζητήσουμε τα θέματα των εγγυήσεων» (!) είπε ο γ.γ. στον κ. Κυπριανού. Ο Μπαν Κι Μουν θέλησε να ακούσει και την άποψη του υπουργού Εξωτερικών για τις λεγόμενες εκλογές στα κατεχόμενα. Ο κ. Κυπριανού τού είπε ότι δεν υπάρχουν αξιόπιστες εταιρείες δημοσκοπήσεων και, απ' ό,τι φαίνεται, ο νικητής θα κριθεί στον δεύτερο γύρο.

Ο γ.γ. μετέφερε στον κ. Κυπριανού την εκτίμηση του Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος του ανέφερε ότι ο Ταλάτ έχει καλύψει μεγάλο μέρος της διαφοράς που τον χώριζε από τον Έρογλου, όμως ακόμη υστερεί σε μονάδες. «Ο Ερντογάν μού είπε ότι, αν εκδίδετο κοινό ανακοινωθέν, ο Ταλάτ θα κατάφερνε να ξεπεράσει τον Έρογλου», φέρεται να είπε ο γενικός γραμματέας.

Το τέλος του δρόμου στην αναζήτηση ομοσπονδιακής λύσης;

Η πορεία από το δικοινοτικό κράτος του '60 στην προσπάθεια για διζωνική ομοσπονδία και η απόρριψη της χαλαρής μορφής επανένωσης

ΑΝΑΛΥΣΗ
Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Η πιθανή – όπως όλα δείχνουν – ήττα Ταλάτ στις επικείμενες «εκλογές» της τ/κ κοινότητας σηματοδοτεί το άνοιγμα ενός νέου κεφαλαίου στο Κυπριακό. Η εκλογή του Δημήτρη Χριστόφια στην προεδρία της Δημοκρατίας τον Φεβρουάριο του 2008 –ενός Προέδρου λύσης, όπως ο ίδιος χαρακτήρισε τον εαυτό του–, με την οποία έκλεινε ο κύκλος μιας πολιτικής που ξεκίνησε με την απόρριψη του Σχεδίου Ανάν το 2004 και η οποία έδειξε τα όρια της μετενταξιακής πορείας, διαψεύδοντας αυτούς που έκαναν λόγο για ευοίωνες για την ε/κ πλευρά προϋποθέσεις μετά την ένταξη, έφερε νέα δεδομένα στην προσπάθεια λύσης. «Αν δεν λύσουμε εγώ και ο Ταλάτ το Κυπριακό, ποιος θα το λύσει;», είχε πει ο Πρόεδρος σε μια από τις πρώτες του συναντήσεις με τον Τ/κ ηγέτη, εκφράζοντας με τον τρόπο αυτό το γενικότερο κλίμα αισιοδοξίας που υπήρχε, τόσο στη διεθνή κοινότητα, όσο και εντός του λαού, μετά από τέσσερα χρόνια στασιμότητας. Δύο χρόνια μετά την εκλογή του, η ολοκλήρωση μιας ακόμα προσπάθειας για επίλυση του Κυπριακού με αρνητικό αποτέλεσμα φαντάζει ιδιαίτερα πιθανή, δημιουργώντας ερωτηματικά για το μέλλον της χώρας αλλά και για τη λύση που θα πρέπει πλέον να επιδιωχθεί.

Η Κυπριακή Δημοκρατία ακολούθησε, από τη στιγμή που απέκτησε την ανεξαρτησία της, την αρχή της αυτοδιάθεσης, αντλώντας στοιχεία από το πρότυπο της συναινετικής δημοκρατίας, ενώ με τις συμφωνίες κορυφής οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν σε αναζήτηση λύσης στη βάση ομοσπονδίας. Ούτε η αρχική δικοινοτική Δημοκρατία, ούτε η προτεινόμενη ομοσπονδιακή λύση ικανοποίησαν τον ε/κ πληθυσμό. Με κρυφή απογοήτευση για το αποτέλεσμα, έγινε – το 1959 – δεκτή η ανεξαρτησία, που δεν εκπλήρωνε τους στόχους των Ε/κ. Το 2004 η ετυμηγορία του λαού δεν επικύρωσε την πρόταση ομοσπονδοποίησης, θεωρώντας ότι το Σχέδιο Ανάν παγίωνε τη διχοτόμηση. Αυτό βέβαια ευθυγραμμιζόταν με τη λογική του καταμερισμού εξουσιών ανάμεσα σε δύο ισότιμες κοινότητες, με τον απαραίτητο εδαφικό χωρισμό και την επιχώρια κυριαρχία τους, που αποτελεί την πεμπτουσία της ομοσπονδίας.

Η Κυπριακή Δημοκρατία ιδρύθηκε το 1959 ως δικοινοτικό κράτος. Κύριο χαρακτηριστικό του προτύπου που δημιουργήθηκε ως αποτέλεσμα των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου ήταν η θεσμική δικοινοτική συμμετοχή στην αντιπροσώπευση και η διαρχία στην εκτελεστική εξουσία (με Ε/κ Πρόεδρο, χωρίς όμως σαφή υπεροχή έναντι του Τ/κ Αντιπροέδρου). Η θεσμική δομή στηρίχθηκε εν πολλοίς στην αρνητική άποψη που είχε η μια κοινότητα για την άλλη. Η Τουρκία, με όπλο το αίτημα των Ε/κ για ένωση με την Ελλάδα, απαιτούσε την ισχύ της ασθενέστερης τ/κ κοινότητας. Η Ελλάδα, από την άλλη, στόχευε στην απαγόρευση της απόσχισης και της διπλής ένωσης. Με τις εκατέρωθεν διιστάμενες απαιτήσεις να μην επιτρέπουν συγκλίσεις, η ανεξαρτησία παραχωρήθηκε με βάση ένα πρότυπο που αντλούσε στοιχεία από τη συναινετική δημοκρατία, με ισόρροπη θεσμική συμμετοχή μεταξύ των δύο εθνοτικά ανταγωνιστικών κοινοτήτων. Η εξουσία κατανεμήθηκε ανάμεσα στις δύο κοινότητες, κατ' αρχήν αναλογικά αλλά με τρόπο που να ευνοεί την αριθμητικά ασθενέστερη τ/κ κοινότητα, ενώ, προς αποφυγήν ανατροπής του οικοδομήματος αυτού με αναθεωρήσεις ή άλλες νομικές αιτιολογήσεις από την πλειοψηφία, η τ/κ κοινότητα ενισχύετο, βάσει του άρθρου 50, με το δικαίωμα της αρνησικυρίας, το δικαίωμα δηλαδή να ανατρέπει ή να ακυρώνει αποφάσεις της πλειοψηφίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι Τ/κ νομικοί είχαν χαρακτηρίσει το αρχικό σύστημα διακυβέρνησης ως λειτουργική ομοσπονδία. Δεν ετίθετο όμως τότε θέμα ομοσπονδίας, διότι δεν υφίστατο ο απαραίτητος γεωγραφικός διαχωρισμός και ο εδαφικός έλεγχος από κάθε κοινότητα επί της δικής της περιοχής. Η αρχική δομή δεν υπήρξε λειτουργική. Η ε/κ πλευρά, που διακατεχόταν από το αίσθημα της αδικίας για το πρότυπο που της επιβλήθηκε, το οποίο θεωρούσε ότι έδινε υπερπρονόμια στους Τ/κ, αναζήτησε διεξόδους που θα ανταποκρίνονταν στο μέγεθος της υπεροχής της. Η πρόταση αναθεώρησης από τον Μακάριο, το 1963, με το αιτιολογικό της διόρθωσης αριθμού ανωμαλιών στην άσκηση πολιτικής, οδήγησε τους Τ/κ εκτός της κυβέρνησης και ανέκοψε τη ροή της συναινετικής δημοκρατίας, τρία χρόνια μετά την ανεξαρτησία. Η νέα κατάσταση, που έτυχε της διεθνούς αναγνώρισης και εδραίωνε – με βάση και το δίκαιο της ανάγκης – την ε/κ κοινότητα στο πηδάλιο της χώρας, ως μόνη και αποκλειστική διαχειρίστρια του κράτους, περιόρισε τις διαθέσεις της για παραχωρήσεις. Αυτή εξάλλου η κατάσταση είναι πιθανόν ότι θα προέκυπτε ως η διεθνής πολιτική για την Κύπρο, αν η ανεξαρτησία της δεν είχε προκύψει ως το αποτέλεσμα των συμβιβασμών της τριμερούς διάσκεψης, και αυτήν οραματίζονταν, παρά τις δεσμευτικές για την Κύπρο διεθνείς συμφωνίες, όλες οι ηγεσίες της ε/κ κοινότητας. Στο πλαίσιο της λογικής αυτής απέτυχε να εκμεταλλευτεί σημαντικές ευκαιρίες για οριστική επίλυση του Κυπριακού, είτε μέσω της ένωσης με την Ελλάδα (Σχέδιο Άτσεσον το 1964) είτε μέσω μιας συγκατοίκησης με τους Τ/κ υπό ευνοϊκούς για την ε/κ πλευρά όρους, με χαρακτηριστικότερη αυτήν αμέσως πριν την εισβολή, όταν οι Τ/κ είχαν κάνει αποδεκτά και τα 13 σημεία, αλλά ο Μακάριος αρνήθηκε να υπογράψει τη συμφωνία διότι αυτή περιλάμβανε εκ νέου πρόνοια που απαγόρευε την ένωση με την Ελλάδα.

ΕΡΑ

Απομένει πλέον να διαφανεί κατά πόσον και η εν εξελίξει διαδικασία θα αποτελέσει, όπως αρκετοί είχαν προβλέψει, την τελευταία ευκαιρία ή μια ακόμη ημιτελή προσπάθεια στην ατέλειωτη αλυσίδα προσπαθειών για λύση.

De facto διοικήσεις

Η διακήρυξη της Γενεύης, με την οποία ολοκληρώθηκε η πενθήμερη Συνδιάσκεψη του Συμβουλίου Ασφαλείας (Ιούλιος 1974), σήμανε την αρχή της μετατόπισης των προσπαθειών του διεθνούς παράγοντα για εξεύρεση λύσης από το πρότυπο της συναινετικής δημοκρατίας στο πρότυπο της δικοινοτικής ομοσπονδίας. Αναγνώρισε για πρώτη φορά την ύπαρξη δύο de facto (in practice όπως χαρακτηριστικά διατυπώνεται) αυτόνομων διοικήσεων στην Κύπρο, τις οποίες επένδυε με επιχώριες εξουσίες. Εντούτοις, σύμφωνα με τον Πέτρο Λιάκουρα, καθηγητή Διεθνούς Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, η ε/κ πλευρά επέλεξε τη γραμμή της αντιπαράθεσης αντί της ήπιας πολιτικής. Επικεντρώθηκε στη διεθνοποίηση του Κυπριακού και στην καταδίκη της Τουρκίας παρά στη λύση, με αποτέλεσμα και πάλι τη μη εκμετάλλευση σημαντικών συγκυριών αμέσως μετά την εισβολή, που θα μεταμόρφωναν την ενιαία Κυπριακή Δημοκρατία σε ομοσπονδία: «Αρνείτο να δεχθεί ότι μετά τη Συνδιάσκεψη της Γενεύης, η πορεία προς τη σύσταση μιας διζωνικής ομοσπονδίας ήταν προδιαγεγραμμένη». Την ίδια στιγμή, η τ/κ κοινότητα, που ως στόχο είχε την επανένωση στη βάση συνομοσπονδίας, αργά αλλά σταθερά κινείτο προς την απόκτηση της αυτοτελούς υπόστασής της, χρησιμοποιώντας την κανονιστική δύναμη του πραγματικού. Τελικώς, η ε/κ πλευρά, υπό την απειλή και της οριστικής διάλυσης, δεσμεύτηκε με την υπογραφή των Συμφωνιών Κορυφής Μακαρίου-Ντενκτάς (το 1977) και Κυπριανού-Ντενκτάς (δύο χρόνια αργότερα) σε λύση διζωνικής ομοσπονδίας. Με τις συμφωνίες αυτές γινόταν αποδεκτή η μετατροπή των κοινοτήτων σε επιχώριες ομόσπονδες πολιτείες και η τ/κ κοινότητα αναβαθμιζόταν σε ομόσπονδο εταίρο. «Αρχικά οι Ε/κ είχαν κατά νου μια περιφερειακή ομοσπονδία, αλλά σταδιακά υπέκυψαν στην ιδέα της διζωνικής ομοσπονδίας. Υπάρχει η εντύπωση ότι, ενώ ο Μακάριος και η υπόλοιπη ηγεσία προέβαιναν στην πρωτοφανή αυτή υποχώρηση, δεν υπήρχε πλήρης επίγνωση του τι αυτό συνεπαγόταν. Απόδειξη τούτου είναι ότι, ενώ είχε αποδεχθεί τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, ταυτόχρονα διακήρυττε ότι τα τετελεσμένα της εισβολής δεν θα γίνονταν αποδεκτά», τονίζει ο Ανδρέας Θεοφάνους, καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.

Η πάροδος του χρόνου μετακίνησε το πρότυπο της κατανομής εξουσιών ανάμεσα στις δύο κοινότητες προς τη χαλαρή ομοσπονδία και σε βάρος του κεντρομόλου ομοσπονδιακού σχήματος, το οποίο επιθυμούσε η ε/κ πλευρά και στο οποίο άλλωστε ως πλειοψηφία θα υπερείχε, ενώ οδήγησε στην απόλυτη ισότητα των δύο πολιτειών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι, ενώ σε όλα τα προηγούμενα σχέδια (το Αμερικανοβρετανοκαναδικό και αυτά των Κουεγιάρ και Γκάλι) διατυπωνόταν, έστω και με παραλλαγές, η ισχυρή θέση του κεντρικού κράτους με σημαντικές αρμοδιότητες, καθώς και η σαφής ή ελαφρά υπεροχή της ε/κ κοινότητας στα διάφορα θεσμικά όργανα, στα τελευταία σχέδια του Ανάν υπήρξε μια σαφής εμβάθυνση της συναινετικής δημοκρατίας στην κεντρική ομοσπονδία. Για πρώτη φορά προτείνετο συλλογική προεδρία με εναλλαγή στο αξίωμα του Προέδρου ανάμεσα στους δύο εκπροσώπους των πολιτειών, ενώ εμφανής ήταν και η περαιτέρω ενίσχυση των εξουσιών των συνιστώντων κρατιδίων.

Αποτυχία συγκατοίκησης

Η έκβαση των προσπαθειών του Κόφι Ανάν, το 2004, έφερε, σύμφωνα με τον Πέτρο Λιάκουρα, μια αντιστροφή στη σχέση των δύο κοινοτήτων όσον αφορά την προθυμία για επίλυση. Η τ/κ κοινότητα, αναλογιζόμενη τα οφέλη της ένταξης στην Ε.Ε., γίνεται υποστηρικτής της λύσης, ενώ η ε/κ, ορμώμενη από τα ίδια κοινοτικά οφέλη, οδηγείται στην απόρριψη της λύσης: «Το δημοψήφισμα απέδειξε ότι δεν υπήρχε εξοικείωση, ούτε θετικότητα με τα πρότυπα, ιδίως αυτά που δεν ευνοούσαν την ε/κ πλειοψηφία, τα οποία, αν και επί σειρά ετών ανακυκλώνονταν στον πολιτικό διάλογο, εντούτοις για πρώτη φορά έγιναν τόσο απτά αλλά και τόσο δυσάρεστα από άποψη αναμενόμενων οφελών για την ε/κ πλευρά.

Κυρίως όμως η απόρριψη του τελευταίου σχεδίου αποκάλυψε ότι ο ε/κ πληθυσμός εννοούσε ως ομοσπονδία ένα συγκεντρωτικό κράτος, όπου η πλειοψηφία θα υπερείχε. Διατηρούσε πλήρη άγνοια για τις πτυχές της ομοσπονδίας».

Ενάμιση χρόνο μετά την έναρξη νέων διαπραγματεύσεων και με την επικράτηση Έρογλου στις «εκλογές» της τ/κ κοινότητας να φαντάζει ως το πιο πιθανό σενάριο, μια ακόμα προσπάθεια, που αποτελεί συνέχεια των προηγούμενων προσπαθειών του γ.γ. Κόφι Ανάν για επίλυση του Κυπριακού στη βάση μιας χαλαρής μορφής ομοσπονδίας, φαίνεται να οδεύει προς ναυάγιο.

Είχαν προηγηθεί αρκετές άλλες προσπάθειες για πιο συγκεντρωτική ομοσπονδία, οι οποίες επίσης είχαν απορριφθεί κατά κύριο λόγο από την τ/κ πλευρά, ενίοτε όμως και από την ε/κ (Αγγλοβρετανοκαναδικό, «δείκτες» Κουεγιάρ), ενώ απέτυχε και η αρχική προσπάθεια για συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων στο πλαίσιο μιας «συναινετικής δημοκρατίας».

Απομένει πλέον να διαφανεί κατά πόσον και η εν εξελίξει διαδικασία θα αποτελέσει, όπως αρκετοί είχαν με την έναρξή της προβλέψει, την τελευταία ευκαιρία ή μια ακόμη ημιτελή προσπάθεια στην ατέλειωτη αλυσίδα προσπαθειών για λύση. Το βέβαιο είναι ότι μια νέα αποτυχία εξεύρεσης ομοσπονδιακής λύσης που θα επιτυγχάνει τη συγκατοίκηση των δύο κοινοτήτων κάτω υπό μία ενιαία στέγη, θα ανοίξει εκ νέου και με ξεκάθαρο πλέον τρόπο τον φάκελο των εναλλακτικών επιλογών.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΑΝΔΡΕΑ Δ. ΣΥΜΕΟΥ**

Τα μαθηματικά των αποζημιώσεων και το ΕΔΑΔ

Τους επόμενους λίγους μήνες θα παιχθεί ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) η τελευταία, για την ώρα τουλάχιστον, πράξη του δράματος αναφορικά με τις προσφυγές Ε/κ, οι οποίοι διεκδικούν αποζημιώσεις από την Τουρκία για την καταπάτηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας τους σε κατεχόμενες περιουσίες. Το ΕΔΑΔ θα πρέπει να αποφασίσει το ύψος της αποζημίωσης που θα πρέπει να καταβληθεί σε 32 υποθέσεις, στις οποίες το ίδιο δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί ότι υπάρχει καταπάτηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας (βλέπε την ιστοσελίδα του ΕΔΑΔ, www.echr.coe.int). Όλες οι υπόλοιπες υποθέσεις έχουν, όπως είναι γνωστό, απορριφθεί και οι αιτητές κλήθηκαν να αποταθούν, αν οι ίδιοι το επιθυμούν, στην Επιτροπή Περιουσιών (ή Επιτροπή Αποζημιώσεων) της Τουρκίας.

Οι διεκδικήσεις των αιτητών στις πιο πάνω 32 προσφυγές (απώλεια χρήσης, τόκοι, μη οικονομική ζημιά και έξοδα) ανέρχονται σε πολλά εκατομμύρια ευρώ. Η Τουρκία έχει παρουσιάσει, στις πλείστες των υποθέσεων, εκτίμηση της Επιτροπής Περιουσιών αναφορικά με το ύψος της αποζημίωσης, την οποία η Επιτροπή θα πρόσφερε στην περίπτωση που οι αιτητές θα είχαν αποταθεί κοντά της. Από μια πρόχειρη μελέτη των εκτιμήσεων των δύο πλευρών, διαπιστώνεται ότι οι απαιτήσεις των αιτητών είναι από 7 μέχρι 25 φορές ψηλότερες από την εκτίμηση της Επιτροπής! Η Επιτροπή δεν παραλείπει, βέβαια, να αναφέρει ότι αν οι αιτητές αποτείνονταν κοντά της, θα πρότεινε την αποζημίωση (αγορά) της περιουσίας, προσφέροντάς τους μαζί με την αποζημίωση για απώλεια χρήσης κ.λπ. και την αγοραία αξία της περιουσίας. Σημειώνεται ότι η αξία της περιουσίας, με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, είναι συνήθως πάνω-κάτω ίση με την αγοραία αξία.

Το ΕΔΑΔ καλεί τα μέρη να καταλήξουν σε φιλικό διακανονισμό, ενώ, σε αντίθετη περίπτωση, επιφυλάσσεται να αποφασίσει το ίδιο το ύψος της αποζημίωσης. Ταυτόχρονα, παρατηρεί ότι τα μέρη «απέτυχαν να παρουσιάσουν έγκυρα και αντικειμενικά δεδομένα, αναφορικά με τις τιμές της ακίνητης ιδιοκτησίας κατά τον χρόνο της Τουρκικής Εισβολής. Η παράλειψη αυτή καθιστά δύσκολο για το δικαστήριο να αποφασίσει κατά πόσον οι υπολογισμοί που παρουσίασαν οι αιτητές για τις αξίες των περιουσιών τους το 1974 είναι λογικές». Σύμφωνα με πληροφορίες, το ΕΔΑΔ έχει ήδη καλέσει τους αιτητές να προσκομίσουν νέες εκτιμήσεις, μέσα σε πολύ σύντομο χρονοδιάγραμμα.

Οι αξίες των περιουσιών, κατά το 1974, αποτελούν το κλειδί για τον υπολογισμό των αποζημιώσεων, αφού όλες οι αποζημιώσεις που έχει ήδη επιδικάσει το ΕΔΑΔ σε υποθέσεις όπως οι Λοΐζίδου, Δημάδη και Ξενίδη-Αρέστη βασίζονται σε φόρμουλες που έχουν σαν αφετηρία τις αξίες του 1974. Έτσι α) για να διαπιστωθεί η σημερινή αξία, αναπροσαρμόζεται η αξία του 1974, με βάση ένα λογικό ποσοστό ετήσιας αύξησης, ανάλογα με τη θέση και το είδος της περιουσίας, β) για να διαπιστωθεί η απώλεια χρήσης υπολογίζονται τα έσοδα ή ενοίκια, πραγματικά ή υποθετικά, τα οποία αντιστοιχούν στη συγκεκριμένη περιουσία για κάθε έτος από την ημερομηνία απώλειας κατοχής (1974) μέχρι σήμερα, με βάση και πάλι ένα λογικό ποσοστό. Στο ποσό αυτό προστίθεται τόκος μέχρι την ημερομηνία πληρωμής. Η υιοθέτηση της αξίας 1974 ως αφετηρίας οφείλεται, μεταξύ άλλων, στο γεγονός ότι μέχρι την Τουρκική Εισβολή υπήρχε μια υγιής αγορά ακινήτων, η οποία στη συνέχεια παραμορφώθηκε.

Η ικανοποίηση της απαίτησης του ΕΔΑΔ να προσκομίσουν οι αιτητές πειστικά στοιχεία για την αξία 1974 παρουσιάζει μεγάλες δυσκολίες, αφού, όπως είναι γνωστό, τα κτηματολογικά μητρώα και αρχεία των επαρχιών Αμμοχώστου και Κερύνειας βρίσκονται στα χέρια των κατοχικών δυνάμεων. Θα επιτρέψει το ΕΔΑΔ να τιμωρηθούν οι Ε/κ αιτητές, επειδή αδυνατούν να προσκομίσουν ικανοποιητικά στοιχεία και να επιβραβευθεί η κατοχική δύναμη, η οποία κατακρατεί τα στοιχεία αυτά; Είναι λογικό οι Ε/κ ιδιοκτήτες να πάρουν ένα μικρό μόνο μέρος της αποζημίωσης που δικαιούνται, επειδή η κατοχική δύναμη τους απαγορεύει την πρόσβαση στα επίσημα μητρώα; Ο ορατός αυτός κίνδυνος καθιστά αδήριτη ανάγκη τον συντονισμό της Νομικής Υπηρεσίας και όλων των εμπλεκομένων δικηγόρων και εκτιμητών γης, με σκοπό να γίνει ο καλύτερος δυνατός χειρισμός των υποθέσεων που εκκρεμούν.

Οι αποζημιώσεις είναι ένα σημαντικό στοιχείο της οποιασδήποτε συμφωνίας για το Κυπριακό. Αυτές δεν αφορούν μόνο την αξία της περιουσίας (δεδομένου ότι κάποιοι ιδιοκτήτες θα επιλέξουν την αποζημίωση αντί της αποκατάστασης ή της ανταλλαγής). Αφορούν και πολλές άλλες πτυχές, όπως αποζημιώσεις για απώλεια χρήσης και για «μη οικονομική βλάβη», τις οποίες δικαιούνται οι ιδιοκτήτες με βάση τη νομολογία του ΕΔΑΔ, όπως και οποιεσδήποτε αποζημιώσεις που τυχόν θα συμφωνηθεί να καταβληθούν από ή προς τους χρήστες περιουσιών ή άλλα πρόσωπα. Συνεπώς, είναι σημαντικό να υιοθετηθούν λογικές και δίκαιες φόρμουλες με τις ευλογίες του ΕΔΑΔ, ώστε να μην αδικηθούν οι ιδιοκτήτες των περιουσιών. Γιατί, ναι μεν το Περιουσιακό είναι κυρίως πολιτικό θέμα, το οποίο θα επιλυθεί με διαπραγματεύσεις, όμως οι αποφάσεις των δικαστηρίων, ειδικότερα του ΕΔΑΔ, είναι λογικό να ληφθούν πολύ σοβαρά υπόψη.

Ο κ. Ανδρέας Δ. Συμεού, LLB. MSc (ULA), MRICS, είναι νομικός-εκτιμητής γης.

ΠΑΜΕ ΔΙΑΚΟΠΕΣ;

ΠΑΜΕ MADISONS!!!

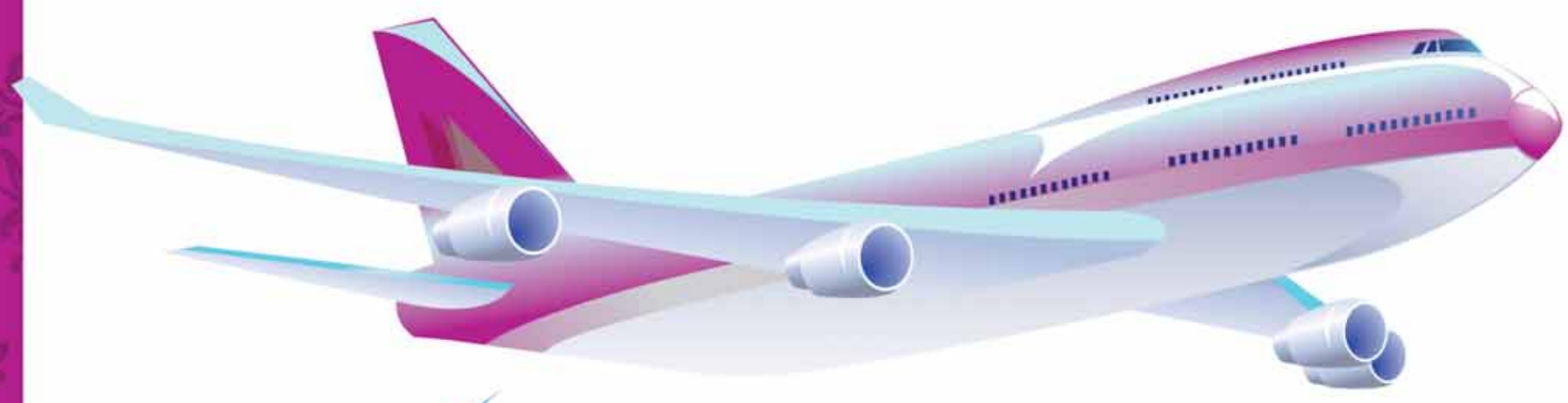

Το **MADISONS**

χαρίζει

1500 αεροπορικά εισιτήρια

ΧΩΡΙΣ ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ!!!

Μαζέψτε απλά τις αποδείξεις που θα έχετε ψωνίσει από οποιοδήποτε χώρο του MADISONS, συμπληρώστε το ποσό των €1000 (μέσα σε 3 μήνες) και ένα αεροπορικό εισιτήριο για Ελληνικούς προορισμούς* ή για το Sharm El Sheikh θα είναι δικό σας! Αν μαζέψετε αποδείξεις €1500 το αεροπλάνο, με εσάς μέσα θα προσγειωθεί στη Βαρκελώνη, τη Γένοβα ή την Πράγα!

Ο διαγωνισμός αρχίζει στις 27 Μαρτίου και λήγει στις 30 Ιουνίου 2010.

*Οι Ελληνικοί προορισμοί που περιλαμβάνονται στον διαγωνισμό είναι: Μύκονος, Σκιάθος, Ρόδος, Κέρκυρα, Θάσος, Μυτιλήνη, Χανιά, Σάμος, Σαντορίνη, Αλεξανδρούπολη και Κως.

Η προσφορά δεν περιλαμβάνει τους φόρους αεροδρομίων και ισχύει για την περίοδο 6 Ιουλίου με 25 Αυγούστου.

Η προσφορά ισχύει για τους πρώτους 1500 που θα παραδώσουν τις αποδείξεις τους στο reception του Madisons.

Συνεργασία με ROYAL Holidays

www.madisons.com.cy / 77776676

MADFORSHOPPING MADFORFUN MADFORMADISONS

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Απειλεί την αγορά του Kindle το νέο iPad.

Φαγοπότι διευθυντάδων

Πηδάει η φωτιά κι οι σούβλες έτοιμες κι αυτοί ολόρθοι... τρώνε (επίκαιρο). Διότι πρόκειται για μεγάλο φαγοπότι των μεγάλων αξιωματούχων, οι οποίοι δεν ξέρουν ούτε από κρίση ούτε κι από περισυλλογή. Εφηύραν ένα σπουδαίο σε επινόηση κόλπο με τα επιδόματά τους κάποιοι διευθυντάδες του Δημοσίου και αύξησαν τα εισοδήματά τους. Τι έκαναν; Βρήκαν παραθυράκια στη νομοθεσία, για να μην πληρώνουν φόρους. Πώς το κάνουν; Όπως δεν μπορούν να το κάνουν οι υπόλοιποι κοινοί θνητοί. Εν πρώτοις, μοιράζουν τον παχυλό μισθό τους στη μέση. Στη συνέχεια, τον μισό τον δηλώνουν ως εισόδημα και τον άλλο μισό ως επιδόματα κι έτσι δεν πληρώνουν μία. Χαμηλότερος μισθός, χαμηλότερες κλίμακες φορολογίας. Και εκτός αυτού, αφήνονται και οι υπόλοιποι να νομίζουν ότι είναι τάχα και αδικημένοι από τη δύσκολη δουλειά που κάνουν και που αν ήταν σε μεγάλες εταιρείες, θα αμείβονταν με πολύ περισσότερα.

Από λίρες σε ευρώ

Το μέγα ταχυδακτυλουργικό κόλπο από τους υπό αναφορά υψηλόμισθους έγινε όταν οι λίρες μετατράπηκαν σε ευρώ για τις κλίμακες Α15 και Α16. Οπόταν άμπρα κατάμπρα, τα ευρώπουλα αυγάτισαν. Τουτέστιν, στα επιδόματα φιλοξενίας οι 1.560 λίρες έφθασαν στις 6.000 ευρώ τον χρόνο. Στα πάγια οδοιπορικά οι 360 λίρες έφθασαν στα 920 ευρώ τον χρόνο. Στο επίδομα τηλεφώνου οι 180 λίρες έφθασαν στα 700 ευρώ τον χρόνο. Αυτές οι νεοφανείς πράξεις πολλαπλασιασμού από τούδε και στο εξής θα «πολιτογραφηθούν» ως multibonus, δηλαδή πολλαπλασιασμός με μπόνους. Μας δουλεύουν ρε!

Τους αντέγραψαν κι άλλοι

Βλέποντας το μεγάλο κόλπο που εφάρμοσαν κάποιοι διευθυντές στον δημόσιο τομέα, ζήλεψαν και ομοιόβαθμοί τους στους ημικρατικούς οργανισμούς, αλλά και ανεξάρτητοι αξιωματούχοι του κράτους (δάσκαλε που δίδασκες). Έτσι εποίησαν θαυμάσια και οι ίδιοι. Δείτε λοιπόν δειγματοληπτικά μια εικόνα σε αριθμούς. Έξοδα παραστάσεως που το 2008 ήταν 6.151 λίρες, το 2009 στρογγυλοποιήθηκαν στις 18.000 ευρώ (not bad). Κι ένα ερώτημα: Οι τόσο ευαίσθητοι βουλευτές μας, πλείστοι εκ των οποίων μπερδεύουν τα πόδια τους και βραχυκυκλώνονται ακόμα και σε ψηφιακές συχνότητες, αυτά τα στοιχειώδη γιατί δεν τα βλέπουν; Να σας δώσουμε όμως μια γεύση του τι συμβαίνει και επί τούτου. Ένα μεγάλο πρόβλημα είναι οι καθυστερημένες καταθέσεις των προϋπολογισμών των ημικρατικών οργανισμών στη Βουλή. Κατατίθενται τη μια βδομάδα και με το επιχείρημα ότι θα μείνουν απλήρωτοι οι υπάλληλοι, εξαναγκάζουν τη Βουλή να ψηφίσει, ει δυνατόν, αυθημερόν τους ογκωδέστατους και δυσνόητους προϋπολογισμούς. Σε εκείνα τα ογκώδη τεφτέρια με τα νούμερα και τους αριθμούς βρίσκονται καλά καμουφλαρισμένα τα κρυφά κονδύλια των αφορολόγητων πόρων των διευθυντών και των υποδιευθυντών και άλλων παρατρεχάμενων.

Στην πορεία χάθηκε η μπάλα

Σε αυτόν τον τόπο οι λέξεις έχουν προ πολλού χάσει το νόημά τους στο πολιτικό τοπίο. Κι εξηγούμαστε. Είδαμε όλη την κρίση που υπήρξε στη συγκυβέρνηση. Ο κ. Ομήρου πήρε τα μπογαλάκια του κι αποχώρησε και συνεχίζει να ασκεί αντιπολιτευτική κριτική στην κυβέρνηση. Το ΔΗΚΟ έστειλε τον πρόεδρό του στο Προεδρικό Μέγαρο, όπου σε πρόσωπο με πρόσωπο συναντήσεις με τον Πρόεδρο Χριστόφια συμφώνησαν ότι παραμένουν συνέταιροι στο κυβερνητικό σχήμα και συντονίζονται, για να μη βγαίνει προς τα έξω μια εικόνα αλλοπρόσαλλη. Μάλιστα, δηλώθηκε από τον κ. Καρογιάν ότι στις «εντατικές συνομιλίες» με τον Πρόεδρο το 98% του χρόνου αφορούσε το Κυπριακό. Είπαμε, άντε ας το πάρει το ποτάμι και ας το πιστέψουμε. Έλα όμως που στη συνέχεια χάθηκε η μπάλα. Μαύρο έλεγε ο Πρόεδρος, άσπρο απαντούσε το ΔΗΚΟ. Κι όλα αυτά χωρίς χρονοδιαγράμματα και επιδιαιτησία...

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΜΑΚΡΗ

Γκολ, αυτογκόλ και δοκάρια

Ας δούμε όμως και τα στιγμιότυπα του ντέρμπι, μια και μιλούμε με ποδοσφαιρικούς όρους. Από τις συναντήσεις του Προεδρικού και εντεύθεν, ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ σε κάθε δημόσια εμφάνισή του παρουσιαζόταν πολύ πιο σκληρός στο Κυπριακό από πριν, διακηρύσσοντας αδιαλείπτως ότι δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η εκ περιτροπής προεδρία, η διασταυρούμενη ψήφος και η «πολιτική της "ταλατοποίησης" του Κυπριακού». Ως απάντηση ήρθε το άδειασμα που επιφύλαξε ο Πρόεδρος Χριστόφιας στον Μάριο Καρογιάν στη συνέντευξη Τύπου του Προεδρικού, λέγοντας ότι δεν έχει δεσμευτεί προς το ΔΗΚΟ να αποσύρει καμιά από τις θέσεις που κατέθεσε στις συνομιλίες. Ενοχλημένος ο πρόεδρος της Βουλής, απάντησε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι δεν θα συναινέσει στην έκδοση κοινού ανακοινωθέντος σχετικά με την πρόοδο των συνομιλιών. Την περασμένη Δευτέρα στον Λιμνίτη, σε ερώτηση για τα περί «ταλατοποίησης» του Κυπριακού, ο Πρόεδρος Χριστόφιας «πυροβόλησε» ξανά, διερωτώμενος «αν κάποιοι επιθυμούν τη συνέχιση των συνομιλιών με τον Ντερβίς Έρογλου». Μετά ήρθε η κοινή δήλωση Χριστόφια-Ταλάτ, η οποία θεωρήθηκε από το ΔΗΚΟ ως κακή εξέλιξη, για να μην αναφερθούμε στον αντιπρόεδρο που τη χαρακτήρισε ενδιάμεση συμφωνία. Και η απορία ημών των αφελών είναι: Αφού στις μεταξύ Χριστόφια-Καρογιάν συναντήσεις το 98% του χρόνου αναλώθηκε στο Κυπριακό, τι ακριβώς συμφωνήθηκε; Να φέρουμε διαιτητές από το Ισραήλ;

Στη ζούγκλα με τον Ταρζάν

Η Κύπρος είναι η χώρα που εκτός από σπουδαίους πολιτικούς, γεννά και λευκά καγκουρό! Πριν από τρεις περίπου μήνες γεννήθηκε στο Πάρκο Πουλιών στην Πάφο άλλο ένα λευκό καγκουρό, αλλά έχει βγει από τον μάρσιππο της μητέρας του μόλις πρόσφατα. Ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες αναφέρουν ότι περίμενε να δει αν θα εκδιδόταν κοινό ανακοινωθέν για τις συνομιλίες. Όταν έμαθε ότι το ζήτημα θα αποφασιστεί στο Εθνικό Συμβούλιο, σου λέει «ζήσε Μάη μου» και πετάχτηκε έξω. Τη γέννηση του λευκού καγκουρό χαιρέτισε ο ειδικός σύμβουλος του γ.γ. του ΟΗΕ στο Κυπριακό, Αυστραλός Αλεξάντερ Ντάουνερ, η Κομισιόν και το Ευρωκοινοβούλιο. Τα κόμματα, από την άλλη, εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους. Η γ.γ. των Οικολόγων, κ. Ιωάννα, είπε ότι δεν υπήρχε κανένας λόγος να εκδοθεί κοινό ανακοινωθέν. Ο εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ, κ. Παπαδάκης, είπε ότι η έκδοση οποιουδήποτε κοινού ανακοινωθέντος σε αυτό το χρονικό στάδιο κρίνεται λανθασμένη. Ο πρόεδρος του ΕΥΡΩΚΟ, κ. Συλλούρης, είπε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, εγκλωβισμένος, αυτοαναιρείται, αν λάβουμε υπόψη πόσες φορές δήλωσε ότι δεν θα δεχθεί κοινό ανακοινωθέν. Ο εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, κ. Φωτίου, δήλωσε ότι η αναφορά που περιέχεται στην κοινή δήλωση για «σημαντική πρόοδο» δημιουργεί εντυπώσεις πέραν της πραγματικότητας. Σημειώστε ότι πρόκειται για το πέμπτο λευκό καγκουρό στον κόσμο και το δεύτερο στην Κύπρο, μάλιστα από την ίδια μητέρα, ενώ η Αυστραλία, που είναι η μάνα τους, έχει μόνο ένα. Αλίμονο η Κύπρος, ο ομφαλός της Γης, να μην έχει την πρωτοκαθεδρία στα λευκά καγκουρό; Θυμάστε το άσμα εκείνο του Θέμη Ανδρεάδη «Θα πάω στη ζούγκλα με τον Ταρζάν»; Ε, είμαστε ήδη εκεί!

Το κατάπιε το συρτάρι

Μια και ο λόγος περί του ανακοινωθέντος, την αλήθεια φαίνεται ότι έλεγε ο σύμβουλος του κ. Ταλάτ, Οζντίλ Ναμί, όταν δήλωνε πριν από μια βδομάδα ότι το κοινό ανακοινωθέν με τις μέχρι τώρα συγκλίσεις συνομιλίες ήταν σχεδόν έτοιμο. Μάλιστα, το περιεχόμενο του κειμένου, εκτός από τους Ναμί και Ιακώβου που το ετοίμασαν και του Χριστόφια και Ταλάτ που προφανώς το διεξήλθαν, βρίσκεται, όπως μαθαίνουμε, στην κατοχή και των Ηνωμένων Εθνών. Τελικά, όμως, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκανε ένα βήμα πίσω, ώστε να υλοποιήσει τη δέσμευσή του να ενημερώσει πρώτα το Εθνικό Συμβούλιο. Ωστόσο, καθώς όπως είναι γνωστόν τα γραπτά μένουν, δεν αποκλείεται σε κάποια άλλη φάση, εάν βεβαίως εκλεγεί ο Ταλάτ, το κοινό ανακοινωθέν να κάνει και πάλι την εμφάνισή του. Έτσι κι αλλιώς θα χρειαστεί μόνο ένα απλό άνοιγμα του συρταριού. Μην πάει χαμένος και τόσος κόπος.

Δημοσκοπήσεις και ποσοστά

Σήμερα ή αύριο αναμένεται να γνωστοποιηθούν ή καλύτερα να δημοσιευθούν στην τ/κ εφημερίδα «Κίμπρις» τα αποτελέσματα της δημοσκόπησης της εταιρείας Kadem για τις προτιμήσεις της κοινής γνώμης των Κατεχομένων στους υποψήφιους για τις λεγόμενες εκλογές. Κι επειδή η συγκεκριμένη εταιρεία έχει πετύχει διάνα σχεδόν σε όλες τις μετρήσεις προηγούμενων «εκλογών», θεωρείται ότι το αποτέλεσμα που θα δώσει θα είναι πολύ ενδεικτικό του τι μέλλει γενέσθαι στην αναμέτρηση μεταξύ Έρογλου-Ταλάτ. Ένας ψίθυρος που κυκλοφόρησε χθες αναφέρεται σε 56% υπέρ του Έρογλου.

Θα επιστρέψει δριμύτερος

Από το ένα βάζει και από το άλλο βγάζει τον τελευταίο καιρό ο σύμβουλος του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών, Αλεξάντερ Ντάουνερ. Όπως είπε στη στήλη στενός του συνεργάτης, ο Αυστραλός πολιτικός όχι μόνο δεν πτοείται από τις εναντίον του κατηγορίες, αλλά έχει πεισμώσει ακόμη περισσότερο, για να... βάλει στη θέση τους όσους δουλεύουν, όπως είπε, εναντίον της λύσης. Και δεν το λέει μόνο, αλλά το πιστεύει κιόλας. Προς το παρόν, ο κ. Ντάουνερ απολαμβάνει τις διακοπές του στην Αυστραλία και μετά το Πάσχα αναμένεται να επιστρέψει στην Κύπρο δριμύτερος, αφού εκτός απροόπτου θα περάσει πρώτα μέσω Νέας Υόρκης.

Απορίες και ευχές

Το πάθημα της προ του 2004 περιόδου φαίνεται ότι δεν έγινε μάθημα σε κανέναν και ας μας έλεγε η κυβέρνηση ότι τέτοιο λάθος δεν πρόκειται να επαναληφθεί. Ο λόγος για την ενημέρωση του λαού για τις μέχρι τώρα συγκλίσεις στις συνομιλίες. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος δήλωσε εσχάτως ότι οι συγκλίσεις στα θέματα της διακυβέρνησης είναι γνωστές στα κόμματα, ενώ αυτές που αφορούν τα κεφάλαια της οικονομίας και της ευρωπαϊκής ένωσης θα παρουσιαστούν στην ερχόμενη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου. Τον κόσμο πότε θα τον ενημερώσετε κ. Στεφάνου; Σας πέρασε ποτέ από το μυαλό ότι κάποια θέματα ίσως τύχουν καλύτερης αποδοχής από τον λαό, σε αντίθεση με τις κομματικές ηγεσίες που έχουν συγκεκριμένους στόχους και επιδιώξεις; Μήπως, αν ενημερωθεί ο κόσμος, δεν θα είναι τόσο εύκολο για τον οποιονδήποτε πολιτικό και πολιτικάντη να ανοίγει το στόμα του και να λέει ό,τι κατεβάσει η κούτρα του; Μια απορία εκφράζουμε... Αυτά αγαπητοί μου για σήμερα, με τις ευχές μας για καλό Πάσχα και καλή χώνεψη!

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Γράφει **Η ΔΡΑΚΟΥΝΑ**

EX - PARTE

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Πρόβα Ληξιαρχείου

Λόγω του ότι μετά το Πάσχα ξεκινά officially το κυπριακό wedding season, είναι πιστεύω κατάλληλη εποχή να εξιστορήσω μια ιστορία... γάμου. Η Πίτσα Νταλάρα, λοιπόν, αποφάσισε να παντρευτεί τον έρωτά της τον μεγάλο. Τα κακά νέα είναι ότι ο έρωτάς της ο μεγάλος είναι αλλοδαπός. Ακολουθεί επεξήγηση του πώς εκδίδονται οι άδειες γάμου (όπως μου τα διηγήθηκε η ίδια η Πίτσα μετά που της πέρασαν τα νεύρα): «Παρκάρω στο πεζοδρόμιο έπαυλης αποικιακού ρυθμού, όπως όλες οι οικίες της οδού Γλάδστωνος. Έχω μια άλφα αγωνία μη με γράψουν, αλλά επειδή το αυτοκίνητό μου δεν έχει κίνηση και στους τέσσερεις τροχούς, για να το κατεβάσω στις όχθες του ποταμού Νείλου, όπου βρίσκεται το επίσημο πάρκινγκ της Δημοκρατίας, το ρισκάρω.

Μια ατελείωτη ουρά αλλοδαπών με πολύχρωμες στολές χειρωνακτικής εργασίας περιστρέφεται (ναι, «περιστρέφεται», διότι η ουρά ήταν τόσο μεγάλη που έκανε φιδάκια) γύρω από το κτήριο του Ληξιαρχείου, αρχίζοντας από το πάρκινγκ, περνώντας δίπλα από παρτέρια με ξερόχορτα που μοσχοβολούν στον ανοιξιάτικο ήλιο, πάνω από τον ποταμό Νείλο και μπροστά από τα παράθυρα των γραφείων Δημόσιας Υπηρεσίας, όπου ανέμελοι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν αράξει σε πλαστικές καρέκλες Lordos Plastics και πίνουν τον καφέ τους, τρώνε το πατροπαράδοτο «μπούκωμα» σε πτυσσόμενα τραπεζάκια και απολαμβάνουν νωχελικά τη λιακάδα. Η ουρά του πολύβουου πλήθους απλώνεται σαν φίδι (το είπαμε) μέσα σε έναν στενό – αλλά φοβερά «έξυπνο» – διάδρομο που έχει φραχτεί ειδικά για να βοηθά τους αλλοδαπούς να μη χάνουν τον δρόμο τους: Με πλάτος 50 εκατοστών, για να χωράει μόνο ένα άτομο και να μην σπρώχνονται, κιγκλίδωμα ύψους δύο μέτρων και κορόνες συρματοπλέγματος στην κορυφή του, για να μη διανοηθεί κανείς να φύγει τρέχοντας. Η σκηνή θυμίζει σκηνές από χολιγουντιανή παραγωγή ταινίας για το Ολοκαύτωμα και συγκεκριμένα τις στιγμές όπου οι Εβραίοι κρατούμενοι ετοιμάζονταν να κάνουν το μπάνιο τους με αγνά σαπούνια χιτλερικής προέλευσης.

«Είμαι πολύ περήφανη που ζω στην ευρωπαϊκή Κύπρο!», σκέφτομαι και μια ευφορία με πλημμυρίζει. Ή μπορεί να είναι και η σκόνη στην ατμόσφαιρα, ένα από τα δύο. Ακολουθώντας τη διαδρομή Dachau, καταλήγω στην κεντρική είσοδο του κτηρίου, όπου ελεύθερα ο κόσμος μπαινοβγαίνει χωρίς διακρίσεις και χωρίς κανέναν έλεγχο, πράγμα που επιβεβαιώνει πως ο διάδρομος Dachau υπάρχει μόνο για σκοπούς καλύτερης εξυπηρέτησης του κοινού (όπως και στα extermination camps, παντού υπάρχει ένα σύστημα). Ανεβαίνω τη σκάλα, ακολουθώντας ακόμα την ουρά (είναι πολύς ο λαός που θέλει να εξυπηρετηθεί), διαβάζοντας παράλληλα τα διάφορα χαρτιά μεγέθους Α4 κολλημένα σε άσχετα σημεία στους τοίχους, τα οποία επαναλαμβάνουν συνεχώς την οδηγία προς την καντίνα του κτηρίου, δείχνοντας ακόμα μια φορά πόσο πελατοκεντρικές είναι οι δημόσιες υπηρεσίες μας.

«Δεν θα φύγεις από το κτήριο, αν δεν φας πρώτα μια τυρόπιτα», μοιάζουν όλες να μου λένε. Φτάνω σε μια αίθουσα, η πόρτα της οποίας γράφει «Πολιτικοί Γάμοι». Αυτός είναι και ο απώτερος σκοπός μου. Να τελέσω τον γάμο μου ως σύγχρονος πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο δημαρχείο της ευρωπαϊκής Λευκωσίας. Πού να τρέχω σε ενορίες, μητροπόλεις και συνοικισμούς και να έχω να συνεννοηθώ με την ξεπερασμένη και παρωχημένη εκκλησία; Για να γλυτώσουμε τη φασαρία και τα έξοδα, είπαμε να πάμε κι εμείς ως πολιτισμένο ζευγάρι που έχει προ πολλού ξεπεράσει το στάδιο του βουντού στο δημαρχείο.

Φτάνω λοιπόν με τον άντρα της ζωής μου στο Ληξιαρχείο Λευκωσίας, αφού έχω συμβουλευθεί πολλάκις τόσο τις λειτουργούς του Δημαρχείου Λευκωσίας, όσο και τη βοηθητικότατη ιστοσελίδα του, έχοντας σε φάκελο όλα τα χαρτιά που μας ζήτησαν να υποβάλουμε. Είμαι οργανωμένη, λέμε. Μας υποδέχεται μια ευχάριστη υπάλληλος της Δημόσιας Υπηρεσίας, όλο ευγένεια και χαμόγελο. Τόσο πολύ χάρηκε που είδε Κύπρια, που μας πρότεινε (εμένα και στον άντρα της ζωής μου) να προσπεράσουμε τους αλλοδαπούς που ήταν στην ουρά, για να εξυπηρετηθούμε πρώτοι. Αυτό μου θύμισε τότε που ταξίδευα από το Μπαχρέιν in transit για Σιγκαπούρη και με το που είδαν γυναίκα μόνη της οι Άραβες, ξεσκίστηκαν να με εξυπηρετήσουν πρώτη και καλύτερη, για να μην περιμένω μόνη στην ουρά και πάθω κάτι (πλήξη, ας πούμε). Μιλάμε για TO positive discrimination, αλλά αυτή είναι μια άλλη ιστορία.

Πίσω στο γκισέ των πολιτικών γάμων δεν ήμασταν και τόσοι πολλοί, συνεπώς αρνηθήκαμε την ευγενέστατη προσφορά της. Μείναμε πίσω από έναν όχι-και-τόσο χαρούμενο αλλοδαπό, με φόρμα εργασίας και αγυάλιστα άρβυλα (Μα πού πας κι εσύ άνθρωπέ μου;), ο οποίος σε άπταιστα Ελληνικά ρώτησε την υπάλληλο γιατί καθυστερεί τόσο πολύ η αίτησή του. Στο ερώτημα αυτό η υπάλληλος του απάντησε «δεν ξέρω», αυτός ρώτησε «γιατί», μετά αυτή του απάντησε «να έρθεις την άλλη εβδομάδα και βλέπουμε», αυτός τότε απάντησε «μα κάθε φορά αυτό μου λέτε», η υπάλληλος και πάλι απάντησε «ε, τι να σου κάνω;» (τρομερό επιχείρημα, δεν το συζητώ), έτσι ο αλλοδαπός ζήτησε να δει την κυρία Ρούλα, για να εισπράξει την απάντηση ότι «λείπει και θα λείπει για μια εβδομάδα» (σε περίπτωση που είχε απορία). Ο αλλοδαπός επιμένει, η υπάλληλος συγχύζεται και τρία δευτερόλεπτα πριν το εγκεφαλικό του, σημειώνει ένα τηλέφωνο σε ένα χαρτάκι και τον διώχνει με συνοπτικές διαδικασίες.

Ο πολιτικός γάμος στην Κύπρο τελικά δεν είναι πιο απλός από τη βυζαντινή υπερπαραγωγή των εκκλησιών μας.

Ακολούθως, στρέφει το βλέμμα της προς εμένα και τον άντρα τής ζωής μου και φωνάζει: «Περάστε». Περάσαμε. Της δίνουμε τα χαρτιά μας. Ο άντρας της ζωής μου δεν έφερε μαζί του το «yellow slip». Που σημαίνει ότι δεν έφερε μαζί του την άδεια παραμονής του στη χώρα. Της εξηγώ πως κανείς δεν το ζήτησε και πως φέραμε όλα τα χαρτιά που μας ζήτησε το δημαρχείο. Η χαρούμενη υπάλληλος δεν είναι και τόσο χαρούμενη. Για άγνωστη αιτία έχει πάθει αμόκ. Αρχίζει να μας μιλά και ταυτόχρονα κάνει στροφές γύρω από τον άξονά της, ενώ παράλληλα πηγαινοέρχεται και στη φωτοτυπική μηχανή, η οποία βρίσκεται σε απόσταση «ποταβρίζω το χέρι μου και τη φτάνω».

Προς στιγμής σαστίζουμε και προσπαθούμε να την ηρεμήσουμε. Τη ρωτάμε, λοιπόν, αν υπάρχει κάποιο άλλο έντυπο που θα μπορούσε να της επιβεβαιώσει το ίδιο πράγμα που θα της επιβεβαίωνε το yellow slip, π.χ. η κάρτα άδειας εξάσκησης επαγγέλματος που κουβαλά μαζί του; Όχιιιιιιιιιι! Να πάμε να φέρουμε το χαρτί. «Και για να έχουμε καλό ρώτημα, από πού είστε; Λευκωσία; Και τι περιμένεις, κοπέλα μου (εγώ είμαι η κοπέλα της) και δεν τρέχεις να το φέρεις και με ταλαιπωρείς;». Δεν χάνω την ψυχραιμία μου, γιατί δεν θέλω να έχω την ίδια τύχη που είχε ο αλλοδαπός που προηγήθηκε. Επίσης δεν θέλω να καταλήξω να τηλεφωνώ στην κυρία Ρούλα. «Ωραία», της λέω, «θα φέρω το χαρτί αύριο, γιατί δουλεύω και δεν μπορώ να λείψω άλλο από τη δουλειά». Ο δαιμόνιος άντρας της ζωής μου τη ρωτά αν το χρειάζεται σε αυθεντική μορφή ή θα κρατήσει τη φωτοτυπία του. «Φωτοτυπία βέβαια» απαντά η καλή κυρία. «Ωραία», συνεχίζει το επιχείρημα, «αφού το θέλετε σε φωτοτυπία, μπορούμε να σας το στείλουμε με ένα φαξ ή ένα email έστω;».

Έχεις δει ποτέ δημόσιο υπάλληλο να βραχυκυκλώνει; Εντυπωσιακό θέαμα. Η καλή κυρία αλληθωρίζει και συνεχίζει το πήγαινε-έλα πίσω από τον πάγκο. Μετακινεί χαρτιά, ανοίγει box files, γενικά κάνει spring cleaning. Εμείς επιμένουμε στη λογική. Ρωτάμε γιατί θέλει το χαρτί, αφού πρόκειται για πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν ζητά άδεια εργασίας, απλή άδεια γάμου θέλει να βγάλει. Ουαااااااااά, σειρήνα και αμόκ συνεχίζονται. «Και πού θέλετε να ξέρω αυτά τα πράγματα, με συγχύσατε πρωί-πρωί. Εγώ δεν είχα ξανά περίπτωση Κύπριου και Ευρωπαίου υπηκόου να θέλουν πολιτικό γάμο (seriously;). Και τι θέλετε να κάνω και να απευθυνθείτε αλλού και αν αύριο δεν φέρετε το yellow slip, η υπόθεσή σας θα λήξει, διότι τα χαρτιά δεν κάνει να κάθονται εδώ να περιμένουν και δεν είμαι υποχρεωμένη να σας περιμένω, εγώ εξυπηρέτηση (;) σας κάνω».

Φύγαμε τρέχοντας και δεν μάθαμε πότε θα πάρουμε την άδεια. Προφανώς μπορεί να χρειαστούμε από δύο βδομάδες μέχρι και δύο μήνες, ανάλογα με το πόση δουλειά έχει το τμήμα. Επιστρέφω, λοιπόν, την επομένη στην καλή κυρία, αφού έχω περάσει την ίδια διαδικασία (διάδρομος Dachau, ουρά, χαρτιά Α4, τυρόπιτα), της δίνω το χαρτί και την ώρα που υπογράφει με το ένα χέρι, ενώ φωτοτυπεί με το άλλο, μου φωνάζει πως είμαι απαράδεκτη, διότι μια φωτοτυπία δεν αξιώθηκα να βγάλω και την περιμένω να μου βγάλει εκείνη και δεν καταλαβαίνω (η αχάριστη) πως προσπαθεί να με εξυπηρετήσει. Απολογούμαι ταπεινά που δεν έχω φωτοτυπική στο σπίτι για τέτοιες έκτακτες περιπτώσεις και κάνω να φύγω.

Ένας κύριος (Κύπριος) με παραμερίζει και μου εξηγεί πως άλλα δημαρχεία δεν χρειάζονται το χαρτί του Ληξιαρχείου και πως ο Δήμος Λευκωσίας το ζητά, για να πληρώνεις στο κράτος τα 68 ευρώ που χρειάζονται. Δεν ξέρω αν λέει αλήθεια και δεν με ενδιαφέρει να μάθω περισσότερα. Αυτό που κατάλαβα, όμως, είναι ότι όπως με τον θρησκευτικό γάμο και τις τριτοκοσμικές διαδικασίες που προσπαθούσαμε να αποφύγουμε, το ίδιο ισχύει και για τις άδειες πολιτικού γάμου. Κάθε ενορία (και δήμος προφανώς) έχει τους δικούς της νόμους, λες και ζούμε στα United States of Cyprus. Και κατά τ' άλλα μας απασχολεί τι θα γίνει αν βρεθεί ποτέ λύση στο Κυπριακό και αποκτήσουμε constituent states».

(Η Πίτσα Νταλάρα δεν έχει βγάλει – ακόμα – άδεια γάμου).

http://drakouna.blogspot.com

Με κρυμμένο τραύμα στις κάλπες ο Ταλάτ

Κάνει προεκλογική προβάλλοντας εαυτόν σαν παίκτη στο διεθνές προσκήνιο, με στόχο τον εξωραϊσμό της «διακυβέρνησης» του ΡΤΚ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Από την Καρπασία στη Λευκωσία, από την Αμμόχωστο στην Κερύνεια, οι δρόμοι, τα καφενεία, ακόμα και τα σπίτια, είναι γεμάτα με προεκλογικές αφίσες και συνθήματα. Τον τελευταίο μήνα οι Τουρκοκύπριοι ζουν και κινούνται στους ρυθμούς των «προεδρικών εκλογών». Στο δημοφιλές facebook, νεαροί οπαδοί του Ντερβίς Έρογλου και του Μεχμέλ Αλί Ταλάτ καταβάλλουν προσπάθειες για να προβάλουν την υποψηφιότητα των εκλεκτών τους. Μαθητές λυκείου από την Κερύνεια, οι οποίοι υποστηρίζουν τον κ. Ταλάτ, έχουν δημιουργήσει ένα πολύ πιασάρικο ανάμεσα στους Τ/κ σλόγκαν: «Ένα κλικ περισσότερο μπορεί να φέρει τους

Ο αριστερός ηγέτης των Τ/κ αυτή την περίοδο συνηθίζει να επισημαίνει ότι έχει αλλάξει και ότι πλέον αποτελεί μια κεντρώα πολιτική δύναμη

Τ/κ πιο κοντά στον έξω κόσμο». Το σλόγκαν βασίζεται στην προεκλογική εκστρατεία του στρατοπέδου Ταλάτ, η οποία έχει στο επίκεντρό της την ενσωμάτωση των Τ/κ στη διεθνή κοινότητα.

Η προσεκτική ανάγνωση των κατευθυντηρίων γραμμών και των συνθημάτων της προεκλογικής εκστρατείας του κ. Ταλάτ μάς βοηθά να κατανοήσουμε το περιεχόμενο των βασικών τοποθετήσεων του Τουρκοκύπριου ηγέτη. Αυτές οι τοποθετήσεις συσχετίζονται άμεσα με την πορεία των τρεχουσών διαπραγματεύσεων στο Κυπριακό. Παράλληλα, η συγκεκριμένη ανάγνωση μάς δείχνει τους λόγους για τους οποίους ο κ. Ταλάτ, που πριν από πέντε χρόνια είχε εξασφαλίσει μια αξιοσημείωτη νίκη, σήμερα βρίσκεται πίσω από τον Ντερβίς Έρογλου σε όλες τις δημοσκοπήσεις. Με άλλα λόγια, η συγκεκριμένη ανάγνωση ρίχνει φως στην οπισθοχώρηση του στρατοπέδου Ταλάτ και κατ' επέκταση της τ/κ Αριστεράς ύστερα από την εντυπωσιακή άνοδό της κατά την περίοδο 2002-2005.

EPA

Η περίοδος της διχοτόμησης έχει πλέον τελειώσει, κατά τον κ. Ταλάτ. Πλέον, εκείνο που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι η ομαλοποίηση των σχέσεων των Τ/κ με τη διεθνή κοινότητα.

Το τέλος της διχοτόμησης...

Ολόκληρη η προεκλογική εκστρατεία του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ μπορεί να συνοψιστεί στην εξής φόρμουλα: επίλυση του Κυπριακού μέσα από τη σύμπλευση των Τ/κ με τη διεθνή κοινότητα. Ο ίδιος ο κ. Ταλάτ στις προεκλογικές του τοποθετήσεις συνηθίζει να επισημαίνει ότι ο διαχωρισμός της Κύπρου πραγματοποιήθηκε με βάση την ανησυχία των Τ/κ για την ασφάλεια και τη συνέχιση της παρουσίας τους στο έδαφός της. Σύμφωνα με τον ίδιο, η περίοδος της διχοτόμησης έχει πλέον τελειώσει. Πλέον, εκείνο που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι η ομαλοποίηση των σχέσεων των Τ/κ με τη διεθνή κοινότητα. Ο κ. Ταλάτ στις τοποθετήσεις του είναι ξεκάθαρος: Η υποψηφιότητα του Ντερβίς Έρογλου αντιπροσωπεύει το χθες, ενώ η δική του το μέλλον και την ενσωμάτωση με τον έξω κόσμο. «Είτε το χθες, είτε τον κόσμο» είναι το κεντρικό σλόγκαν στην προεκλογική εκστρατεία του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Αυτό το σλόγκαν το συμπληρώνει η τοποθέτηση του Κόμματος της Κοινωνικής Δικαιοσύνης, το οποίο υποστηρίζει την υποψηφιότητα του κ. Ταλάτ: «Η τ/κ κοινωνία πρέπει να ενταχθεί στην Ε.Ε.».

Με το βλέμμα στη Δύση

Ακριβώς σε αυτό το σημείο βρίσκεται μια από τις βασικές αδυναμίες της συγκεκριμένης στρατηγικής. Ο κ. Ταλάτ, στις τοποθετήσεις του αναφορικά με το πεδίο των σχέσεων με τη Δύση, ακολουθεί πιστά την πολιτική γραμμή όλων των προδευτικών πολιτικών παραγόντων της Τουρκίας. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη πολιτική γραμμή, η Δύση χωρίζεται σε δύο στρατόπεδα: αυτό το οποίο αδικεί την τουρκική πλευρά και αυτό το οποίο προσφέρεται προς συνεργασία. Ο κ. Ταλάτ προτείνει την προσέγγιση του δεύτερου στρατοπέδου και καλεί το πρώτο σε αλλαγή στάσης. Ακριβώς σε αυτό το σημείο εμφανίζεται μια από τις πιο αξιοσημείωτες αδυναμίες της βασικής κατευθυντήριας γραμμής του κ. Ταλάτ, η οποία προβληματίζει αρκετούς Τ/κ, καθώς πίσω από την «ασπρόμαυρη προσέγγιση» της Δύσης κρύβεται μια ευκαιριακή ανάγνωση των συγκυριών, η οποία αδυνατεί να επεξηγήσει τα βήματα που είναι διατεθειμένη να πραγματοποιήσει η τ/κ πλευρά για να επιτευχθεί η αμοιβαία ισορροπία συμφερόντων με τη Δύση. «Το ότι είπαμε "ναι" στο Σχέδιο Ανάν, δεν σημαίνει πλέον τίποτα για την Ευρώπη;», αναρωτιέται μια υποστηρίκτρια του κ. Ταλάτ από την Κερύνεια σε συζήτησή της με την «Κ».

Αν δυτικά της βόρειας Κύπρου εμφανίζεται ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα του κ. Ταλάτ, στα βόρεια κάνει αισθητή την παρουσία του ένα άλλο πρόβλημα, που αντιμετωπίζει ο ίδιος στην πορεία προς την επανεκλογή του. Η πλειοψηφία της τ/κ κοινωνίας διατηρεί αποστάσεις από την κυβέρνηση του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης και τις συντηρητικές προδιαγραφές της. Πολλοί υποστηρικτές του κ. Ταλάτ συμμερίζονται τη βασική ανησυχία της τουρκικής αντιπολίτευσης ότι ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν έχει κρυφή συντηρητική ατζέντα και κατακρίνουν τις στενές σχέσεις του ηγέτη τους με τα κορυφαία στελέχη του κυβερνώντος κόμματος της Τουρκίας. Από την πλευρά του, ο κ. Ταλάτ στις τοποθετήσεις του επιμένει στο γεγονός ότι είναι ο καλύτερος συνεργάτης της Άγκυρας και στηρίζεται στην υποστήριξη διάφορων τ/κ πολιτικών παραγόντων οι οποίοι διατηρούν στενές σχέσεις με την Τουρκία.

EPA

Η Δύση χωρίζεται σε δύο στρατόπεδα, σύμφωνα με τον κ. Ταλάτ: το ένα αδικεί την τουρκική πλευρά και το άλλο προσφέρεται προς συνεργασία. Ο ίδιος, λέει, επιλέγει το δεύτερο.

Υπάρχει τελικά τ/κ Αριστερά;

Βλέμματα στραμμένα στον βορρά και στη δύση. Όμως τι συμβαίνει στο εσωτερικό πολιτικό σκηνικό; Υπάρχει γνήσιος πολιτικός λόγος του κ. Ταλάτ και των αριστερών πολιτικών συμμάχων του; Η προεκλογική εκστρατεία του κ. Ταλάτ αδυνατεί να απαντήσει σε αυτό το ερώτημα. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση του αδύναμου και από πολλούς κατακριτέου «κυβερνητικού» έργου του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος κατά την περίοδο 2005-2009. Ο κ. Ταλάτ αυτή την περίοδο συνηθίζει να επισημαίνει ότι «έχει αλλάξει» και ότι πλέον αποτελεί μια κεντρώα πολιτική δύναμη. Όμως, την ίδια στιγμή, ο ίδιος και οι σύμμαχοί του αδυνατούν να ορίσουν το περιεχόμενο του Κέντρου στην τ/κ πολιτική σκηνή. Οι αμφιταλαντεύσεις σε αυτό το πεδίο ρίχνουν τη σκιά τους και στις διαπραγματεύσεις στο Κυπριακό, καθώς το αίτημα για ομοσπονδιακή λύση αναμειγνύεται με αιτήματα του τύπου «παραμονή όλων των εποίκων στην Κύπρο», «η σημαία της ΤΔΒΚ θα είναι η σημαία του ομόσπονδου κράτους», «τα στρατηγικά συμφέροντα των μητέρων πατρίδων» κ.ο.κ. Αυτές οι αμφιταλαντεύσεις δεν θέτουν σε αμφισβήτηση μόνο την επανεκλογή του κ. Ταλάτ, αλλά ταυτοχρόνως υπονομεύουν τους βασικούς λόγους ύπαρξης της τ/κ Αριστεράς, η οποία για ένα σύντομο χρονικό διάστημα αποτέλεσε ένα καλό παράδειγμα για την Αριστερά της Τουρκίας...

MotoTrend
Driven by Excellence

Ferrari

Η Ferrari επιλέγει
τη MotoTrend

Η MotoTrend, αποκλειστικός αντιπρόσωπος
των αυτοκινήτων Maserati και Lotus
αποτελεί τώρα το **μόνο εξουσιοδοτημένο** συνεργείο
των αυτοκινήτων Ferrari στην Κύπρο.

MotoTrend: www.mototrend.com.cy • Tel: +357 22 768789

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy ΟΗΕ: Ανεπαρκείς οι δεσμεύσεις για το κλίμα, παρά τη Συμφωνία.

Το πετρέλαιο και η εθνική κυριαρχία

Οι έρευνες για κοιτάσματα υδρογονανθράκων στις θαλάσσιες ζώνες της Ελλάδας και της Κύπρου και η πολιτική των γειτονικών χωρών

Του δρος **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Α. ΝΙΚΟΛΑΟΥ***

Οι έρευνες πετρελαίου, ιδίως στις θαλάσσιες περιοχές, συνδέονται άμεσα με την άσκηση ή όχι κυριαρχικών δικαιωμάτων των κρατών στις περιοχές αυτές. Από τη δεκαετία του 1970 η Ελλάδα παρουσιάζεται να αδυνατεί να ασκήσει τα κυριαρχικά της δικαιώματα σε αρκετές θαλάσσιες ζώνες της, οι οποίες σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο της θάλασσας ανήκουν σε αυτήν. Από την άλλη γειτονικές της χώρες, όπως η Τουρκία, η Αλβανία και η Λιβύη χρησιμοποίησαν, άμεσα ή έμμεσα, τις έρευνες πετρελαίου για να αμφισβητήσουν τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας. Η Κύπρος προσπαθεί να ασκήσει τα κυριαρχικά δικαιώματά της στις νότιες θαλάσσιες περιοχές, παρά την άσκηση πιέσεων από την Τουρκία, η οποία κατέχει με τον στρατό της το βόρειο μέρος του νησιού, απαγορεύοντας διά της βίας την άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο κατεχόμενο τμήμα. Ολα αυτά αποδεικνύονται με σειρά χαρτών, αρκετοί από τους οποίους παρουσιάζονται για πρώτη φορά. Ας δούμε τις περιπτώσεις Ελλάδας και Κύπρου.

ΧΑΡΤΗΣ 1

ΧΑΡΤΗΣ 2

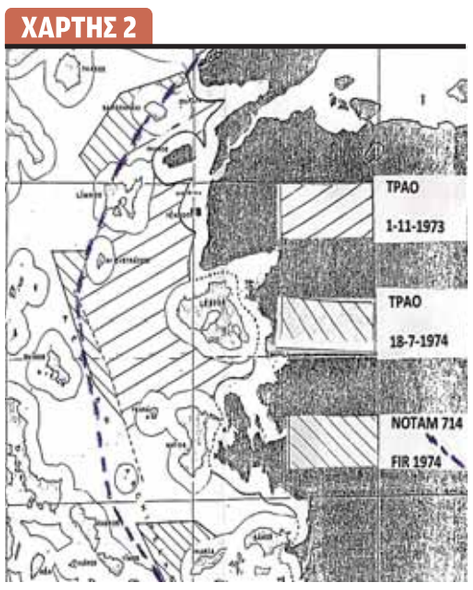

ΧΑΡΤΗΣ 3

ΧΑΡΤΗΣ 4

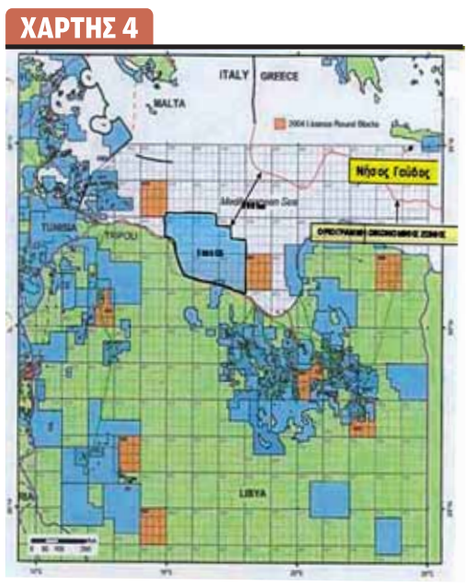

ΧΑΡΤΗΣ 5

ΧΑΡΤΗΣ 6

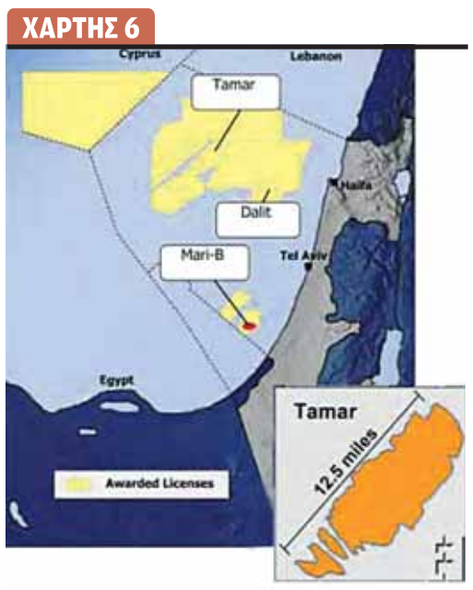

ΧΑΡΤΗΣ 7

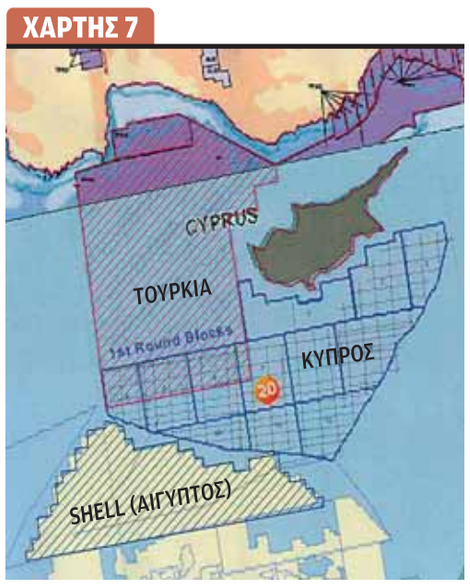

ΧΑΡΤΗΣ 8

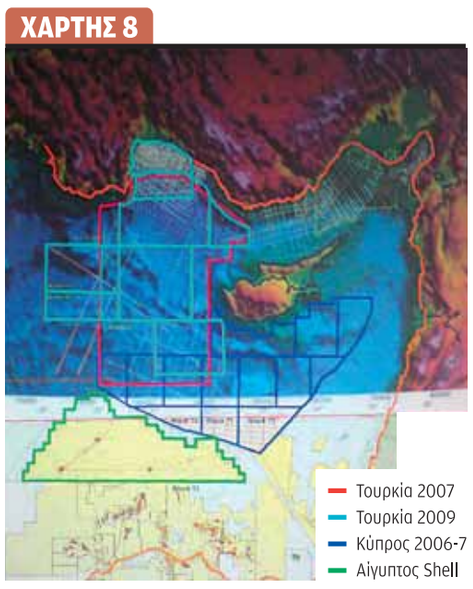

ΧΑΡΤΗΣ 9

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΕΛΛΑΔΑ

Είναι γνωστό ότι όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις, μετά τον Ιούλιο του 1974, αναγνωρίζουν ότι το μόνο πρόβλημα μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας στο Αιγαίο είναι η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας [χωρίς όμως να διευκρινίζεται αν πρόκειται για τη σημερινή εκδοχή της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ)]. Η Τουρκία δεν αναγνωρίζει δικαίωμα υφαλοκρηπίδας (ή ΑΟΖ) στα νησιά του Αιγαίου και ζητεί τον διαχωρισμό της θάλασσας του Αιγαίου στη μέση γραμμή, μεταξύ των ηπειρωτικών ακτών των δύο χωρών. Αυτό θα έχει σαν συνέπεια τον κίνδυνο «απομόνωσης» των ελληνικών νησιών του Αιγαίου που θα βρεθούν στη συνέχεια εντός τουρκικής ΑΟΖ. Ας δούμε σε χάρτες πώς εξελίχτηκαν τα πράγματα.

ΧΑΡΤΗΣ 1

• **Παραχωρήσεις της Ελλάδας σε διεθνείς εταιρείες πριν από τον Ιούλιο 1974**

Στον χάρτη φαίνονται οι παραχωρήσεις που είχαν δοθεί στο Αιγαίο πριν από τον Ιούλιο του 1974, με διεθνείς συμβάσεις, σε διεθνείς εταιρείες πετρελαίου, μερικές από τις οποίες είναι πανίσχυρες, όπως CONOCO, TEXACO, Chevron κ. λπ. Είναι γνωστό ότι οι εταιρείες αυτές είχαν και έχουν δυνατότητες πολιτικών παρεμβάσεων για διασφάλιση των συμφερόντων τους. Τα σκιασμένα τμήματα δείχνουν τις παραχωρήσεις σε ξένες εταιρείες και οι μαύρες ευθείες τα σεισμικά προφίλ που είχαν γίνει για τις έρευνες πετρελαίου από την Ελλάδα.

Τον Ιούλιο του 1974 υπήρχαν επτά συμβάσεις σε ισχύ, ενώ άλλες πέντε βρίσκονταν σε στάδιο κύρωσης. Με κόκκινη γραμμή αποτυπώνονται τα θαλάσσια σύνορα μεταξύ της Τουρκίας και των ελληνικών νησιών και με μοβ γραμμή αποτυπώνεται η μέση θαλάσσια γραμμή, μεταξύ των κυρίως ακτών των δύο χωρών, όπως την εννοεί η Τουρκία σε διάφορες μελέτες και χάρτες που εξέδωσε κατά καιρούς, αμφισβητώντας την υφαλοκρηπίδα - ΑΟΖ των νησιών του Αιγαίου και την κυριαρχία της Ελλάδας σε αυτήν.

Σημειώνουμε ότι το 1971 έγινε η γεώτρηση Ανατολική Θάσος # 1, 13 μίλια από την ακτή και αμέσως μετά η γεώτρηση Λήμνος #1, 12 περίπου μίλια από τις ακτές της Λήμνου, χωρίς να αμφισβητηθούν από την Τουρκία. Το 1972 έγινε η ανακάλυψη του κοιτάσματος φυσικού αερίου, Νότια Καβάλα, στη θαλάσσια περιοχή Θάσου - Καβάλας και αμέσως μετά, το 1974, ανακαλύφθηκε στην ίδια θαλάσσια περιοχή το κοίτασμα πετρελαίου του Πρίνου. Είναι σαφές ότι πριν από τον Ιούλιο του 1974 η Ελλάδα ασκούσε τα κυριαρχικά της δικαιώματα σε όλο το Αιγαίο, μέσω συμβάσεων για έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων.

Η Τουρκία, για να αμφισβητήσει τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας στο Αιγαίο, τον Νοέμβριο του 1973 και το 1974, «εκχώρησε» περιοχές του Αιγαίου στην κρατική της εταιρεία πετρελαίου, ΤΡΑΟ, εκδίδοντας τον αντίστοιχο χάρτη (Χάρτης 2).

ΧΑΡΤΗΣ 2

• **Παραχωρήσεις Τουρκίας στην ΤΡΑΟ (1973- 74)**

(γραμμοσκιασμένες οι παραχωρήσεις στην ΤΡΑΟ)

Βλέπουμε ότι η Τουρκία χρησιμοποιώντας τις παραχωρήσεις για έρευνες πετρελαίου και την κρατική της πετρελαϊκή εταιρεία, αμφισβήτησε τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας.

Το 1974 η Τουρκία εξέδωσε τη NOTAM 714 για τον έλεγχο του ανατολικού εναέριου χώρου του Αιγαίου, ο οποίος περίπου συμπίπτει με τις θαλάσσιες διεκδικήσεις της. Η Ελλάδα αντέδρασε αποφασιστικά και εξέδωσε την ΑΝΤΙ-NOTAM 1157/74, η οποία στην ουσία εξουδετέρωσε την τουρκική, διότι η Τουρκία αντιλήφθηκε τις ζημίες που προκάλεσε στον τουρισμό της η προηγηθείσα ενέργειά της.

Στην πράξη, όμως, μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974, η Ελλάδα κάτω από το βάρος των τουρκικών πιέσεων και των αδυναμιών της, «πάγωσε» και στην ουσία κατάργησε τις συμβάσεις για έρευνες πετρελαίου στο Αιγαίο, «παγώνοντας» και την άσκηση κυριαρχίας της σε όλο το μήκος και το πλάτος του Αιγαίου, το οποίο της ανήκει σαν ΑΟΖ για εκμετάλλευση του υπεδάφους του.

Από 1974 και μετά η Τουρκία χρησιμοποίησε τις έρευνες πετρελαίου κατ' εξακολούθηση, με την έξοδο των ερευνητικών της σκαφών (Σισμίκ, Χόρα, Πίρι Ρέις) για να επιβάλει σαν τελικό αποτέλεσμα την παύση των ερευνών στο Αιγαίο, σε περιοχές πέραν των έξι μιλίων και να αμφισβητήσει την κυριαρχία της Ελλάδας. Αυτό επιτεύχθηκε έπειτα από διαδοχικές κρίσεις που δημιούργησε η Τουρκία και οι οποίες κατέληξαν στις συμφωνίες της Βέρνης (Κωνσταντίνος Καραμανλής), του Νταβός (Ανδρέας Παπανδρέου), και της Μαδρίτης (Κώστας Σημίτης).

Η Ελλάδα σήμερα παραμένει η μόνη ευρωπαϊκή χώρα χωρίς θαλάσσιες οικονομικές ζώνες, πλην της συμφωνίας των θαλάσσιων συνόρων (στην ουσία ΑΟΖ) με την Ιταλία, που έγινε το 1978 από τον Κ. Καραμανλή. Εκκρεμούν η Τουρκία, η Λιβύη, η Αίγυπτος, η Κύπρος και η Αλβανία.

Η εκ μέρους της Ελλάδας απουσία σταθερής και σθεναρής πολιτικής στα θαλάσσια σύνορα και εμμέσως στις έρευνες πετρελαίου, είχε σαν αποτέλεσμα την αποθράσυνση άλλων γειτόνων με «επιθετικές» πολιτικές, σε βάρος των κυριαρχικών δικαιωμάτων της, όπως έγινε με την Αλβανία και τη Λιβύη.

ΧΑΡΤΗΣ 3

• **Παραχωρήσεις Αλβανίας 1994**

Το 1994 η Αλβανία προχώρησε σε παραχώρηση περιοχών στη θαλάσσια περιοχή βόρεια της Κέρκυρας, στην εταιρεία Hamilton, αγνοώντας το διεθνές δίκαιο της θάλασσας και τη θέση της Ελλάδας για την υφαλοκρηπίδα - ΑΟΖ των νησιών Οθωνοί, Μαθράκι, Ερείκουσα.

Στον χάρτη 3 παρουσιάζεται ανάγλυφα το πρόβλημα και με ερώτημα οι αλβανικές «καταπατήσεις» του 1994. Η παραχώρηση της Αλβανίας, στο μπλοκ Joni 5, καταπατούσε ξεκάθαρα τη θαλάσσια ζώνη των ελληνικών νησιών. Η Ελλάδα, έπειτα από δημοσιεύματα του Τύπου, αντέδρασε με διαβήματα.

Μόλις πρόσφατα, μετά 15 χρόνια εκκρεμότητας, ανακοινώθηκε ότι οι δύο χώρες είχαν έρθει σε συμφωνία (σύμφωνα με το δίκαιο της Θάλασσας), για τα θαλάσσια σύνορα, το περιεχόμενο της οποίας ακόμα δεν είδε το φως της δημοσιότητας. Δυστυχώς, το Ανώτατο Δικαστήριο της Αλβανίας θεώρησε τη συμφωνία «μειοδοτική» για την Αλβανία και ζήτησε την κατάργησή της. Για ακόμα μια φορά οι έρευνες πετρελαίου χρησιμοποιήθηκαν σαν όπλο άσκησης ή αμφισβήτησης κυριαρχικών δικαιωμάτων.

ΧΑΡΤΗΣ 4 (IHS Energy)

• **Παραχωρήσεις Λιβύης για έρευνες πετρελαίου**

Το 2005 ξεκίνησαν να διαφαίνονται και οι διαθέσεις της Λιβύης στην άσκηση κυριαρχικών δικαιωμάτων, με χρησιμοποίηση των ερευνών πετρελαίου. Η Λιβύη εξέδωσε τον δικό της χάρτη παραχωρήσεων για έρευνες υδρογονανθράκων.

Στον χάρτη των λιβυκών Αρχών, σε αριθμημένα τετράγωνα, από τις λιβυκές Αρχές, παρουσιάζονται περιοχές της νότιας Κρήτης, η νήσος Γαύδος και μέρος της θαλάσσιας ζώνης της Ελλάδας, σαν να είναι προς εκχώρηση περιοχές της Λιβύης. Η Ελλάδα φαίνεται ότι αντέδρασε μόλις έλαβε γνώση των χαρτών. Οι Λίβυοι πάντως δεν προχώρησαν σε ανακοινώσεις ή διαγωνισμούς για έρευνες υδρογονανθράκων σε περιοχές που εντάσσονται στην ελληνική ΑΟΖ και βρίσκονται πέραν της μέσης γραμμής.

Ποτέ δεν έγινε γνωστό αν είχαν τέτοιο σκοπό ή ήταν εγγραφή κάποιας μελλοντικής παρακαταθήκης. Η έλλειψη όμως ελληνικής πολιτικής σε θέματα θαλάσσιων συνόρων και ερευνών πετρελαίου, (αλλά και επαγρύπνησης), είχαν σαν αποτέλεσμα, την έμμεση έστω, αμφισβήτηση κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

• **Οι έρευνες** πετρελαίου συνδέονται με την άσκηση εθνικής κυριαρχίας κυρίως σε μη οριοθετημένες ή αμφισβητούμενες θαλάσσιες περιοχές.
• **Οι έρευνες** πετρελαίου μπορεί να χρησιμοποιηθούν σε άσκηση πολιτικής κατοχύρωσης ή αμφισβήτησης κυριαρχικών δικαιωμάτων.
• **Η απουσία** πολιτικής στην έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων μπορεί να οδηγήσει σε αμφισβήτηση κυριαρχικών δικαιωμάτων.
• **Η Τουρκία** αποτελεί το τέλειο παράδειγμα χρήσης των ερευνών πετρελαίου και της κρατικής εταιρείας πετρελαίου, για άσκηση πολιτικής ενίσχυσης, κατοχύρωσης της δικής της κυριαρχίας ή αμφισβήτησης κυριαρχικών δικαιωμάτων άλλων χωρών. Αυτό έγινε και γίνεται κατά κόρον σε βάρος της Ελλάδας και της Κύπρου.
• **Η Ελλάδα** αποτελεί αρνητικό παράδειγμα όπου η έλλειψη πολιτικής στα θέματα έρευνας πετρελαίου οδήγησε σε αδυναμία άσκησης κυριαρχικών δικαιωμάτων και σε αμφισβητήσεις της ΑΟΖ, αλλά και των θαλασσίων συνόρων της.
• **Η Κυπριακή** Δημοκρατία χρησιμοποιεί τις έρευνες πετρελαίου για να τονίσει την υπόστασή της και τα κυριαρχικά της δικαιώματα.
• **Η χρησιμοποίηση** της έννοιας της ΑΟΖ, θα ευνοούσε την Ελλάδα.

ΚΥΠΡΟΣ

Η Κύπρος στις αρχές της τρέχουσας δεκαετίας άρχισε να σκέφτεται σοβαρά την εμπλοκή της στις έρευνες υδρογονανθράκων, αρχικά πιεζόμενη έμμεσα για την οριοθέτηση της θαλάσσιας ζώνης με την Αίγυπτο. Η Αίγυπτος είχε ξεκινήσει μεγάλη προσπάθεια ανακάλυψης κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στη θαλάσσιά της περιοχή με μεγάλες επιτυχίες που παρουσιάζονται στον Χάρτη 5. Τα κοιτάσματα που ανακαλύφθηκαν τελευταία ξεπερνούν τα 80 τρισ. κυβικά πόδια.

ΧΑΡΤΗΣ 5

• **Ανακαλύψεις υδρογονανθράκων στη θαλάσσια περιοχή της Αιγύπτου**

Οι έρευνες έγιναν και γίνονται μέσω παραχωρήσεων σε διεθνείς πετρελαϊκές εταιρείες. Η Shell είχε εξασφαλίσει παραχώρηση 42.000 τ. χλμ. στα βαθιά νερά, κοντά στη μέση γραμμή με την Κύπρο, με επιτυχή έκβαση των ερευνών.

Την ίδια εποχή, αξιολογήσεις σεισμικών ερευνών που έγιναν στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή της Κύπρου, έδωσαν σημαντικά και θετικά στοιχεία για το πετρελαιοδυναμικό της περιοχής νότια του νησιού. Ακολούθησαν οι σημαντικές ανακαλύψεις κοιτασμάτων φυσικού αερίου στη θαλάσσια περιοχή ανοιχτά του Ισραήλ, με τα κοιτάσματα Mari, Dalit και κυρίως του γιγαντιαίου κοιτάσματος Tamar, 90 χλμ. ανοιχτά της Χάιφας. Οι ανακαλύψεις παρουσιάζονται στον επόμενο χάρτη 6 (Θ. Μάζης και συν-2009).

ΧΑΡΤΗΣ 6

• **Ανακαλύψεις υδρογονανθράκων στη θαλάσσια περιοχή του Ισραήλ**

Τα παραπάνω ευρήματα και εξελίξεις προσέδωσαν πετρελαϊκή αξία στη θαλάσσια περιοχή νότια της Κύπρου. Η τότε κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη έπειτα από διαπραγματεύσεις, οριοθέτησε τη Θαλάσσια Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κύπρου με την Αίγυπτο, στη μέση γραμμή, δημιουργώντας θετικά τετελεσμένα για την περιοχή. Ακολούθησε ο Λίβανος και η κυβέρνηση Τάσσου Παπαδόπουλου προχώρησε στη διαδικασία του πρώτου γύρου παραχωρήσεων, όπως προβλέπει η Ευρωπαϊκή Οδηγία και οι νόμοι της Κύπρου. Οι κινήσεις αυτές ήταν εκδήλωση αποφασιστικότητας για την άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας στη δική της νότια ΑΟΖ, αλλά και τόνωσης της κρατικής υπόστασής της.

ΧΑΡΤΗΣ 7

• **Παραχωρήσεις Ε-Π υδρογονανθράκων Κύπρου και Τουρκίας 2006- 2007 (επεξεργασία χαρτών IHS Energy)**

Η Τουρκία όμως δεν έμεινε απαθής. Χρησιμοποιώντας τη γνωστή της τακτική, εξέδωσε άδειες ερευνών στην τουρκική κρατική εταιρεία ΤΡΑΟ, δυτικά της Κύπρου και με μερική επικάλυψη κάποιων μπλοκ της Κυπριακής Δημοκρατίας στις ΒΔ περιοχές. Η δημοσίευση των χαρτών φαίνεται ότι δημιούργησε προβλήματα στην εκδήλωση ενδιαφέροντος από ξένες εταιρείες που θα ήθελαν να συμμετάσχουν στον γύρο παραχωρήσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στον χάρτη αυτόν είναι σαφής η αλληλοεπικάλυψη των παραχωρήσεων της Τουρκίας και της Κύπρου στο ΒΔ μέρος των παραχωρήσεων.

Εκτός από τα προβλήματα που προκάλεσε στην Κυπριακή Δημοκρατία, ο χάρτης της Τουρκίας, ταυτόχρονα προκαλεί και σοβαρές επιπλοκές στα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας. Αγνοώντας επιδεικτικά την Ελλάδα, η Τουρκία εξαφανίζει την υφαλοκρηπίδα-ΑΟΖ του Καστελόριζου και παρεμβαίνει στην ελληνική ΑΟΖ. Αγνωστες παραμένουν οι τυχόν αντιδράσεις της Ελλάδας.

ΧΑΡΤΗΣ 8

• **Παραχωρήσεις Κύπρου - Τουρκίας 2009**

(επεξεργασία χαρτών IHS Energy)

Η κατάσταση επιδεινώθηκε το 2009 με την πρόθεση της κυπριακής κυβέρνησης να προχωρήσει σε δεύτερο γύρο παραχωρήσεων, αγνοώντας τις τουρκικές αντιδράσεις. Οι προθέσεις της κυπριακής κυβέρνησης είχαν σαν αποτέλεσμα την άμεση αντίδραση της Τουρκίας με έκδοση νέων αδειών με αντίστοιχους χάρτες, στην κρατική εταιρεία πετρελαίου ΤΡΑΟ (χάρτης 8). Οι μονομερείς κινήσεις της Τουρκίας, ο νέος χάρτης παραχωρήσεων, σε συνδυασμό με τους παλαιότερους προκαλεί περαιτέρω προβλήματα στην Ελλάδα, η οποία δεν φαίνεται να έχει αντιδράσει.

Οι θαλάσσιες οικονομικές ζώνες Κύπρου και Ελλάδας, θα ήταν ενωμένες αν εφαρμοζόταν το διεθνές δίκαιο. Με τις τουρκικές παραχωρήσεις διχοτομούνται και αποκόπτονται. Στον χάρτη δημοσιεύονται όλοι οι χάρτες παραχωρήσεων και οι αλληλοεπικαλύψεις που καταδεικνύουν ανάγλυφα το πρόβλημα.

Οπως φαίνεται στους χάρτες οι αλληλοεπικαλύψεις είναι πολλές. Αλληλοεπικαλύψεις παρουσιάζονται στις κυπριακές παραχωρήσεις - μπλοκ-. Αλληλοεπικαλύψεις φαίνονται όμως και μεταξύ των τουρκικών «αδειών - παραχωρήσεων», με διαφορά δύο χρόνων, οι οποίες δείχνουν το αλαζονικό imperium της γείτονος, που αποφασίζει και πράττει κατά το δοκούν, αλλάζοντας τους χάρτες παραχωρήσεών της, σύμφωνα με τις εκάστοτε επιδιώξεις της.

ΧΑΡΤΗΣ 9

• **Ιδεατές αποκλειστικές Οικονομικές Ζώνες κρατών Αν. Μεσογείου**

(σύμφωνα με το Δίκαιο της Θάλασσας)

Το πώς όμως θα ήταν οι θαλάσσιες οικονομικές ζώνες της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και των χωρών της, αν εφαρμοζόταν το διεθνές δίκαιο της θάλασσας και οι χώρες της περιοχής έδειχναν αλληλοσεβασμό, αυτό φαίνεται στον χάρτη 9 που επιμελήθηκαν οι Θ. Μάζης και Γ. Σγουρός και παρουσίασαν πρόσφατα σε συνέδριο στην Αθήνα. Στον χάρτη φαίνεται ότι η Ελλάδα θα είχε κυριαρχία στην περιοχή και η ΑΟΖ της θα συνδεόταν με την κυπριακή ΑΟΖ. Η Αίγυπτος δεν έχει θαλάσσια οικονομικά σύνορα με την Τουρκία, ενώ σήμερα η Τουρκία φέρεται να διαπραγματεύεται οριοθέτηση τους!!

Αν δε, συγκρίνουμε τους χάρτες 8 και 9, τότε αναδεικνύεται η επιθετική πολιτική της Τουρκίας και η χρησιμοποίηση των ερευνών πετρελαίου και της κρατικής εταιρείας της, ΤΡΑΟ, στην άσκηση της επεκτατικής πολιτικής της. Από την άλλη φαίνεται η απουσία πολιτικής από την Ελλάδα και η παθητική της στάση, η οποία οδηγεί στη συρρίκνωση των δικαιωμάτων της.

• *Ο δρ Κωνσταντίνος Α. Νικολάου είναι γεωλόγος πετρελαίων - ενεργειακός οικονομολόγος.*

ΣΥΝΤΟΜΑ

ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ

Μέτρα για αναίμακτο Πάσχα στους δρόμους

Μέχρι και τη Δευτέρα του Πάσχα θα παραμείνουν σε ισχύ τα επιπρόσθετα μέτρα που έλαβε το Αρχηγείο Αστυνομίας για πρόληψη των τροχαίων δυστυχημάτων, αλλά και για διευκόλυνση του κοινού κατά την περίοδο των γιορτών του Πάσχα. Τα μέτρα περιλαμβάνουν μηχανοκίνητες περιπολίες, καθώς και ρύθμιση και έλεγχο της τροχαίας κίνησης, με ιδιαίτερη έμφαση στις παραβάσεις που αφορούν την υπερβολική ταχύτητα, το επικίνδυνο προσπέρασμα, τη μη χρήση ζώνης ασφαλείας και την οδήγηση υπό την επήρεια οινοπνεύματος. Επιπρόσθετα, την Κυριακή του Πάσχα, από τις 10 π.μ. μέχρι τις 2 μ.μ., καθώς και τη Δευτέρα του Πάσχα, από τις 3.30 μ.μ. μέχρι τις 8μ.μ., τα μέλη του Τμήματος Τροχαίας Λευκωσίας θα στελεχώνουν τα φώτα τροχαίας Περιστερώνας-Ακακίου, καθώς και τον κυκλικό κόμβο Ακακίου, ενώ τα μέλη του Τμήματος Τροχαίας Μόρφου θα στελεχώνουν τα φώτα τροχαίας Αστρομερίτη. Επίσης, το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου Αστυνομίας θα έχει την ευθύνη επιτήρησης των αυτοκινητοδρόμων Λάρνακας-Λευκωσίας, Λεμεσού-Λευκωσίας και τον παλαιό δρόμο Λεμεσού-Λευκωσίας, ενώ τα μέλη της Τροχαίας θα βρίσκονται σε ετοιμότητα για πιθανή διοχέτευση της κυκλοφορίας από Λεμεσό προς Λευκωσία μέσω του παλαιού δρόμου, αν παραστεί ανάγκη. Ο αυτοκινητόδρομος Πλατρών-Λεμεσού θα επιτηρείται από μέλη της Τροχαίας Λεμεσού. Αυξημένα μέτρα για την ομαλή και ασφαλή διακίνηση των οχημάτων και για τη διευκόλυνση του κοινού θα ληφθούν σε όλους τους αυτοκινητοδρόμους και τις κεντρικές οδικές αρτηρίες.

ΙΔΡΥΜΑ ΦΟΥΛΠΡΑΪΤ

Υποτροφία για Επιστήμες και Τεχνολογία

Η Κυπριακή Επιτροπή Υποτροφιών Φούλπραϊτ ανακοινώνει ότι δέχεται αιτήσεις για τη Διεθνή Υποτροφία Φούλπραϊτ για Επιστήμες και Τεχνολογία. Η υποτροφία αυτή είναι για διδακτορικές σπουδές στα καλύτερα αμερικάνικα πανεπιστήμια στις επιστήμες, στην τεχνολογία ή μηχανολογία στους ακόλουθους κλάδους και όχι μόνο: Aeronautics and Astronomics/Aeronautical Engineering, Agriculture (theoretical or research-based only), Astronomy/Planetary Sciences, Biology, Biomedical Engineering, Chemistry, Computer Sciences/Engineering, Energy, Engineering (electrical, chemical, civil, mechanical, ocean and petroleum), Environmental Science/Engineering, Geology/Earth and Atmospheric Sciences, Information Sciences and Systems (engineering focus only), Materials Science/Engineering, Mathematics, Neuroscience, Oceanography, Public Health (theoretical research focus only), Physics. Οι σπουδές θα ξεκινήσουν το φθινόπωρο του 2011. Τελευταία ημερομηνία υποβολής αιτήσεων είναι η 1η Μαΐου 2010. Για περισσότερες πληροφορίες, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι όπως επισκεφθούν την ιστοσελίδα της Κυπριακής Επιτροπής Φούλπραϊτ, www.fulbright.org.cy ή να τηλεφωνήσουν στο 22669757, εσωτ. 33.

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΚΥΠΡΟΥ

Βράβευση πρωτοπόρων εκπαιδευτικών στην Ε.Ε.

Σημαντική διάκριση εξασφάλισε η εκπαιδευτικός κ. Ειρήνη Πετράκη, συμμετέχοντας στο 7ο Πανευρωπαϊκό Φόρουμ Πρωτοπόρων Δασκάλων της Microsoft, το οποίο συγκέντρωσε 250 εκπροσώπους της εκπαιδευτικής κοινότητας από 41 χώρες. Η εκδήλωση, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο από 23 έως 25 Μαρτίου, επικεντρώθηκε στη διερεύνηση προοπτικών αναβάθμισης της εκπαίδευσης μέσω της επένδυσης στα ψηφιακά μέσα, ενθαρρύνοντας παράλληλα την εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών σχετικά με επιτυχημένες πρακτικές αξιοποίησης της τεχνολογίας στη διδασκαλία. Κατά τη διάρκεια των τριών ημερών της εκδήλωσης και στο πλαίσιο του διαγωνιστικού τμήματος, παρουσιάστηκαν πρωτοποριακοί τρόποι διδασκαλίας από εκπαιδευτικούς που έχουν επενδύσει στις δυνατότητες της πληροφορικής, προκειμένου να ανανεώσουν το διδακτικό τους έργο. Την Κύπρο εκπροσώπησαν στο Βερολίνο οι τρεις νικητές του 1ου Κυπριακού Διαγωνισμού Πρωτοπόρων Εκπαιδευτικών που διοργάνωσε τον περασμένο Φλεβάρη η Microsoft, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: Ειρήνη Πετράκη, Δημοτική Εκπαίδευση (με την Εφαρμογή «Λούνα Παρκ»), Σάββας Χαραλάμπους, Φιλόλογος (Εφαρμογή «Ευαγόρας») και Γιώργος Ανδρονίκου (με την Εφαρμογή «Εικονογραφήματα»), οι οποίοι απέσπασαν πολύ καλές κριτικές από τους παρευρισκομένους.

Ψηφιακός ο ναός της δημοκρατίας

Το νομοθετικό σώμα στον αγώνα για επικοινωνία με τους πολίτες, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

Οι πύλες του ναού της δημοκρατίας, της Βουλής των Αντιπροσώπων, είναι ανοικτές για όλους τους πολίτες. Όποιος θέλει, μπορεί να παρακολουθήσει ελεύθερα τις εργασίες του νομοθετικού σώματος. Ωστόσο, οι πολίτες γνωρίζουν ελάχιστα για τα διαδραματιζόμενα στο Κοινοβούλιο και αυτά κατά κανόνα μέσα από τηλεοπτικές εικόνες και τα ραδιοφωνικά κύματα. Το παράδοξο αυτό φαινόμενο δεν είναι μόνο κυπριακό.

Στις Βρυξέλλες συνηθίζουν να μιλούν για δημοκρατικό έλλειμμα, εννοώντας την έλλειψη ενδιαφέροντος των πολιτών για τα δρώμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στη Λευκωσία και στη Βουλή των Αντιπροσώπων, συχνά-πυκνά γίνεται λόγος για αδιαφορία των πολιτών προς τις αποφάσεις των βουλευτών. Και όμως, και στα δύο κέντρα αποφάσεων ψηφίζονται νόμοι και εκδίδονται οδηγίες, οι οποίες ρυθμίζουν την καθημερινή ζωή των πολιτών, από τα πιο μικρά, όπως η ασφάλεια των τροφίμων, η ποιότητα της ζωής, τα δικαιώματα εργασίας και η ελευθερία διακίνησης, μέχρι και τα θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας.

Το πρόβλημα του δημοκρατικού ελλείμματος και της αδιαφορίας των πολιτών προβληματίζει έντονα εδώ και αρκετά χρόνια τους πολιτικούς και τους τεχνοκράτες των Βρυξελλών, ενώ τα τελευταία χρόνια υπάρχει έντονος προβληματισμός και στην κυπριακή Βουλή. Η απάντηση στο πρόβλημα ακούει στο όνομα «επικοινωνιακή πολιτική» και μεταφράζεται σε μάχη για να μάθουν οι πολίτες τι αποφασίζουν οι εκλελεγμένοι από τον λαό ή οι επιλεγμένοι από τις κυβερνήσεις των 27 κρατών-μελών γι' αυτούς. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εδώ και χρόνια, καταβάλλονται πολλές προσπάθειες και δαπανώνται τεράστια ποσά προς αυτή την κατεύθυνση. Τα δρώμενα στις Βρυξέλλες, στο Στρασβούργο και σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις μεταδίδονται ραδιοτηλεοπτικά μέσω δορυφόρων σε όλη την Ευρώπη, ενώ εκατοντάδες δημοσιογράφοι καλύπτουν τις εργασίες των ευρωπαϊκών οργάνων. Σε όλα αυτά μπορούν να προστεθούν το διαδίκτυο και εκατοντάδες εκδόσεις.

Η κυπριακή Βουλή είναι από τις ελάχιστες στον κόσμο όπου η πρόσβαση των πολιτών είναι ελεύθερη, και μάλιστα χωρίς πολύπλοκες διαδικασίες. Όποιος θέλει, μπορεί να δώσει τα στοιχεία του στην ασφάλεια του κτηρίου και να παρακολουθήσει τη συνεδρία της ολομέλειας ή και των κοινοβουλευτικών επιτροπών. Η ελεύθερη πρόσβαση περιορίζεται μόνο σε ορισμένες τελετές, όπως η διαβεβαίωση του Προέδρου της Δημοκρατίας, του προέδρου του Σώματος και των βουλευτών ή κατά τις επίσημες επισκέψεις ξένων ηγετών, όπου η είσοδος επιτρέπεται μόνο με προσκλήσεις και αυτό για λόγους καθαρά πρακτικούς. Σε αυτές τις περιπτώσεις, κατά κανόνα, η εικόνα και ο ήχος των διαδραματιζομένων εντός της Βουλής φτάνει σε όλη την Κύπρο μέσα από τις τηλεοπτικές μεταδόσεις. Παρόλα αυτά, είναι ελάχιστοι οι πολίτες που πηγαίνουν στο Κοινοβούλιο για να παρακολουθήσουν μια συνεδρία. Και αυτοί που μεταβαίνουν, το πράττουν γιατί επηρεάζονται τα συμφέροντά τους ή απλώς για να κάνουν «λόμπι», δηλαδή για να εξηγήσουν στους βουλευτές τα αιτήματά τους.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων τα τελευταία χρόνια άρχισε μια σημαντική προσπάθεια για επικοινωνία με τους πολίτες. Το πρώτο τεράστιο βήμα έγινε επί προεδρίας Βάσου Λυσσαρίδη, το 1991, όταν για πρώτη φορά άνοιξαν για τους δημοσιογράφους οι συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών. Ωστόσο, η ύπαρξη καμερών πολλές φορές μετέτρεπε τις συνεδριάσεις σε σόου, γεγονός που οδήγησε στην απαγόρευση της εισόδου τηλεοπτικών συνεργείων.

Τα τελευταία δύο με τρία χρόνια, καταβάλλεται ουσιαστική και συστηματική προσπάθεια να τεθεί η επικοινωνιακή πολιτική σε επαγγελματική βάση. Μόλις πριν μερικά χρόνια δημιουργήθηκε αίθουσα Τύπου, με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και με βάθρο για να προβαίνουν σε δηλώσεις οι βουλευτές και οι άλλοι αξιωματούχοι του κράτους, οι οποίοι φιλοξενούνται στις συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών.

Η Βουλή έχει αρκετό εκδοτικό έργο, από έντυπα για μαθητές που επισκέπτονται για εκπαιδευτικούς λόγους το Κοινοβούλιο, μέχρι και επιστημονικές εκδόσεις. Επίσης, ένα μεγάλο κεφάλαιο της ζωής του Κοινοβουλίου είναι οι πολιτιστικές εκδηλώσεις, οι οποίες αναβαθμίζονται συνεχώς. Τελευταία εκδήλωση ήταν το αφιέρωμα στον Μίκη Θεοδωράκη. Στο αίθριο του Κοινοβουλίου πραγματοποιούνται, συνήθως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, πολλές εκδηλώσεις, όπως εκθέσεις τέχνης, παρουσιάσεις βιβλίων, ακόμη και θεατρικές παραστάσεις.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Η κυπριακή Βουλή είναι από τις ελάχιστες στον κόσμο όπου η πρόσβαση των πολιτών είναι ελεύθερη, και μάλιστα χωρίς πολύπλοκες διαδικασίες. Παρόλα αυτά, είναι ελάχιστοι οι πολίτες που πηγαίνουν στο Κοινοβούλιο για να παρακολουθήσουν μια συνεδρία.

Σκέψεις για τηλεόραση

Ανάμεσα στους φιλόδοξους στόχους του κυπριακού Κοινοβουλίου είναι και η δημιουργία τηλεοπτικού καναλιού, στο πρότυπο αυτού της Βουλής των Ελλήνων αλλά και καναλιών κοινοβουλίων πολλών άλλων χωρών του κόσμου. Ήδη, με την έλευση της ψηφιακής εποχής, λήφθηκε πρόνοια και υπάρχει διαθέσιμο κανάλι στην ψηφιακή πλατφόρμα του ΡΙΚ για να εκπέμπει τις εργασίες της και άλλο πρόγραμμα η Βουλή των Αντιπροσώπων. Σε ένα πρώτο βήμα το ΡΙΚ παρουσιάζει εβδομαδιαία ωριαία εκπομπή με τίτλο «Έδοξε τη Βουλή και τω Δήμω», η οποία αναμεταδίδεται από το κανάλι της Βουλής των Ελλήνων. Ταυτόχρονα, το κρατικό ίδρυμα καλύπτει δημοσιογραφικά και τηλεοπτικά τα σημαντικότερα ταξίδια του προέδρου της Βουλής στο εξωτερικό. Οι εργασίες της ολομέλειας της Βουλής, κάθε Πέμπτη απόγευμα, μεταδίδονται ραδιοφωνικά από το Πρώτο Πρόγραμμα του κρατικού ραδιοφώνου. Βεβαίως, σε καθημερινή βάση, το ΡΙΚ και τα άλλα κανάλια καλύπτουν, τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά, τις εργασίες των κοινοβουλευτικών επιτροπών.

Αξιοποίηση του ίντερνετ

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Πριν μερικές βδομάδες εγκαινιάστηκε μια φιλόδοξη προσπάθεια επικοινωνίας της Βουλής με τους πολίτες, η διαδικτυακή εφημερίδα, με τίτλο «Τα νέα της Βουλής», η οποία διαδίδεται μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τα τελευταία χρόνια έγιναν άλματα και η ιστοσελίδα της Βουλής (www.parliament.cy) είναι αρκετά πλούσια.

- Ο επισκέπτης βρίσκει πληροφορίες για τον πρόεδρο της Βουλής, τους βουλευτές, τους αντιπροσώπους των θρησκευτικών ομάδων, καθώς και για τους τεχνοκράτες που εργάζονται στο Κοινοβούλιο.
- Καταγράφεται η ιστορική πορεία του Σώματος, διανθισμένη με πολλές φωτογραφίες. Υπάρχουν πληροφορίες για την ανάδειξη, τη συγκρότηση και τη διάλυση της Βουλής, καθώς και για την οργάνωση και τη λειτουργία της, ενώ παρουσιάζεται ο πολιτικός ρόλος και οι αρμοδιότητές της.
- Στην ιστοσελίδα υπάρχει ο κανονισμός λειτουργίας της Βουλής των Αντιπροσώπων, ο εκλογικός νόμος και συναφείς συνταγματικές διατάξεις. Γίνεται αναφορά στις βουλευτικές εκλογές, ενώ παρουσιάζονται οι διατελέσαντες πρόεδροι της Βουλής. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το τμήμα της ιστοσελίδας που περιλαμβάνει φωτογραφικά στιγμιότυπα από την ιστορία του Κοινοβουλίου.
- Για τους δημοσιογράφους, αγαπημένες σελίδες είναι αυτές που αναφέρονται στις εργασίες των κοινοβουλευτικών επιτροπών, στις οποίες μπορούν να βρουν την ημερήσια διάταξη της ολομέλειας και των κοινοβουλευτικών επιτροπών.

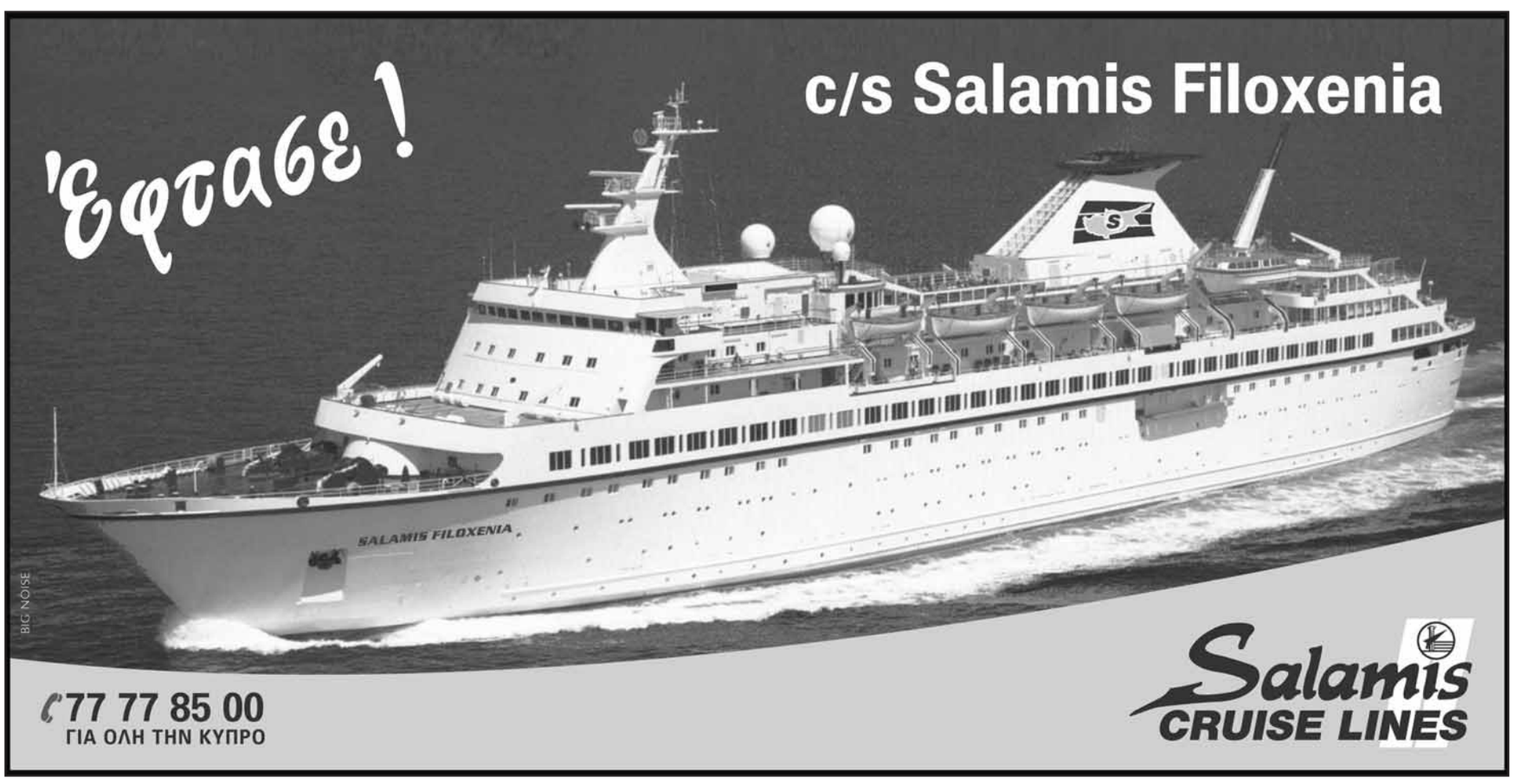

Πέντε απλά πράγματα

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Σε μια συνέντευξή της στο περιοδικό «Σελίδες», προ δεκαετίας, η Ελένη Αρβελέρ απάντησε ως εξής, όταν ρωτήθηκε τι θα έκανε για την παιδεία στην Κύπρο: «Σ' οποιοδήποτε μέρος του κόσμου θα έκανα ένα πράγμα πολύ απλό: θα ελάφρυνα τα προγράμματα που έχουν τα παιδιά, γιατί μαθαίνουν για να ξεχνούν. Μόνο πέντε μαθήματα θα δίδασκα: Πρώτο, τη γλώσσα τη μητρική τέλεια, από την ετυμολογία σε όλα, διότι μόνο τότε καταλαβαίνεις όλη την ιστορία και την παράδοση της πατρίδας σου. Δεύτερο, τέλεια μια ξένη γλώσσα, για να μη νομίζεις ότι είσαι ο καλύτερος της παρέας, διότι όταν ξέρεις την ξένη γλώσσα, θα καταλάβεις τον διπλανό σου. Τρίτο, να μάθει τον επιστημονικό και τεχνολογικό κώδικα. Τέταρτο, τον καλλιτεχνικό κώδικα και μ' αυτόν καταλαβαίνεις όλη τη ζωή. Πέμπτο, τον κώδικα του σώματος. Αυτά είναι πέντε απλά πράγματα και ό,τι θέλουν μετά να διαβάσουν μόνα τους τα παιδιά».

Θυμήθηκα τα λόγια της Αρβελέρ με την ευκαιρία της πρόσφατης ολοκλήρωσης της πρώτης φάσης της εργασίας για αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων, τα οποία έχουν ήδη δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας. Με μια πρώτη ματιά είναι φανερό πως έχει γίνει πολλή δουλειά, τουλάχιστον σε θεωρητικό επίπεδο. Το λέω αυτό, επειδή ανέκαθεν οι Έλληνες ήμασταν στο θεωρητικό μέρος πάντοτε καλοί, για να μην πω άριστοι. Θυμίζω τη διαπίστωση των εμπειρογνωμόνων της Ουνέσκο, οι οποίοι συνέταξαν την Έκθεση Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Συστήματος της Κύπρου το 1997, ότι «οι σκοποί των εκπαιδευτικών υπηρεσιών θεωρούνται εξαίρετοι». Αυτό, όμως, δεν υπήρξε ικανός λόγος, για να έχουμε και άριστη παιδεία. Γι' αυτό και σήμερα όλοι προσβλέπουμε στο αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Επομένως, το πρόβλημά μας δεν είναι στα θεωρητικά κατασκευάσματα, αλλά στη μετουσίωση της θεωρίας σε πράξη.

Ας πάρουμε για παράδειγμα το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, ως μέρος του κώδικα του σώματος, για τον οποίον κάνει λόγο η Αρβελέρ. Άλλα γνωστικά αντικείμενα που πρέπει να ασχοληθούν με τον κώδικα του σώματος είναι νομίζω η Αγωγή Υγείας και η Βιολογία. Η γνωριμία των μαθητών με το σώμα τους, αλλά και η άσκησή του, έτσι ώστε να είναι υγιές, πρέπει να ενδιαφέρει όλη την κοινωνία. Δεν θα αναφερθώ στα οφέλη από αυτή τη γνώση, επειδή αυτά είναι καλά καταγεγραμμένα στα προγράμματα των πιο πάνω μαθημάτων, ίσως και άλλων, που δεν πρόλαβα να δω. Εκείνο, όμως, που προσωπικά με ενδιαφέρει είναι το εξής: Τι θα γίνει ώστε πρακτικά το μάθημα της Φυσικής Αγωγής να γίνει ένα μάθημα ευχάριστο και αποδοτικό; Όταν εμείς ήμασταν μαθητές στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο, προ τεσσαρακονταετίας, η κύρια έγνοια των γυμναστών και του σχολείου ήταν να ξεχωρίσουν, μέσα από το μάθημα, όλους όσοι μπορούσαν να κάνουν πρωταθλητισμό. Όλοι ασχολούνταν με τους δυνάμει πρωταθλητές, γι' αυτό και λέχθηκε επανειλημμένα ότι στο παρελθόν τα σχολεία ήσαν φυτώρια πρωταθλητών. Αυτό ήταν, βέβαια, πολύ καλό, όμως οι υπόλοιποι είχαν ως κύρια ενασχόλησή τους το ποδόσφαιρο. Αυτό πώς θα αλλάξει;

Επιπλέον: Έχει ποτέ διερευνηθεί πόσοι άνθρωποι – και μάλιστα νέοι – δεν ξέρουν στον τόπο μας κολύμπι; Γίνεται να λέμε πως ζούμε σε νησί και την ίδια στιγμή να μη γνωρίζουμε το σημαντικότερο εργαλείο εκγύμνασης του σώματος, που μπορεί να προσφέρει σε όλη τη ζωή ευεξία και υγεία; Θα μπορούσε, π.χ., ένα πρόγραμμα διδασκαλίας της κολύμβησης να ενταχθεί στο νέο αναλυτικό πρόγραμμα, για να είναι η μάθηση βιωματική; Όχι για να αποκτήσουν όλα τα σχολεία πισίνα – δεν είμαστε η Ιαπωνία, όπου σε όλα τα σχολεία υπάρχει πισίνα και το μάθημα της κολύμβησης διδάσκεται από το νηπιαγωγείο – αλλά για να δώσουμε στους αυριανούς πολίτες σημαντικές δεξιότητες, χρήσιμες σε όλη τους τη ζωή.

Ασχολήθηκα σήμερα με το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, για να προβληματίσω για τη συνέχεια του όλου εγχειρήματος. Ας μη μας διαφεύγει πως και στις δύο βαθμίδες του εκπαιδευτικού μας συστήματος το ποσοστό των εκπαιδευτικών με μεταπτυχιακά προσόντα είναι από τα υψηλότερα στον κόσμο. Είναι κρίμα να έχουμε καλούς στόχους και καλούς εκπαιδευτικούς και να μην έχουμε εξίσου καλή εκπαίδευση. Κάπου η ισότητα σπάζει και το γενικό αποτέλεσμα δεν είναι το αναμενόμενο. Ίσως η μείωση της ύλης, όπως το λέει η Αρβελέρ και το έχει πει κατ' επανάληψη ο πρόεδρος της Επιτροπής Αναμόρφωσης των Αναλυτικών Προγραμμάτων, καθηγητής Γ. Τσιάκαλος, να φέρει αποτέλεσμα. Είναι μια σωστή φιλοσοφία, αλλά δεν είναι η μόνη. Το τελικό αποτέλεσμα θα έχει να κάνει όχι μόνο με το όραμα, αλλά και με την αλλαγή νοοτροπίας.

Φιλόλογος, lampitsis.p@cytanet.com.cy

Αψίδα κυβερνητικού θριάμβου

Του **ΙΩΝΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Σεβασμό και προδιαβούλευση με τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου απαιτεί η ενότητα. Για άλλη μια φορά, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παραγνώρισε τους σαφείς ενδοιασμούς των μελών του Εθνικού Συμβουλίου και προχώρησε μόνος του. Ενώ όλοι ανέμεναν ότι το ζήτημα της έκδοσης κοινού ανακοινωθέντος ή ενδιάμεσης συμφωνίας θα συζητείτο στο πλαίσιο του Εθνικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος προχώρησε σε κοινή δήλωση, υποστηρίζοντας ότι αυτή δεν αποτελεί κοινό ανακοινωθέν. Κανένας όμως μέχρι στιγμής δεν διευκρίνισε στον λαό ποια είναι η διαφορά της κοινής δήλωσης με το κοινό ανακοινωθέν. Ποια είναι τέλος πάντων η ειδοποιός διαφορά μεταξύ των δύο, όταν από το περιεχόμενο προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα ότι η έκδοση δήλωσης ή ανακοινωθέντος θα είχε τον ίδιο σκοπό, δηλαδή την επιβεβαίωση της «προόδου που επιτεύχθηκε μέχρι τώρα στα κεφάλαια της Διακυβέρνησης και Διαμοιρασμού Εξουσιών, των Ευρωπαϊκών Θεμάτων και της Οικονομίας». Γι' αυτό ας μην παίζει με τις λέξεις, ώστε να αποφύγει την ευθύνη, αφού δεν προηγήθηκε η απαιτούμενη συνδιαβούλευση στο Εθνικό Συμβούλιο.

Όσο και αν επιχειρείται η υποβάθμιση της δήλωσης, δεν πρέπει να παραγνωρίζουν ότι ο σκοπός του ήταν να επιβεβαιώσει όσα συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της «αξιοπρόσεκτης προόδου» που επιτεύχθηκε στις συνομιλίες, περιλαμβανομένων αυτών που περιγράφονται ρητά στα έγγραφα των δύο ηγετών ή υπονοούνται από αυτά. Συνεπώς, ακόμη και η έκδοση μιας κοινής δήλωσης, όπως και ενός κοινού ανακοινωθέντος, μπορεί να κλειδώσει τα όσα έχουν συμφωνήσει οι δύο ηγέτες, έστω και αν δεν έχει τον χαρακτήρα της ενδιάμεσης συμφωνίας. Είναι γι' αυτό που επιμείναμε ότι θα έπρεπε να προηγηθεί συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο. Πιστεύαμε και συνεχίζουμε να πιστεύουμε ότι η ουσιαστική και έγκαιρη διαβούλευση των πολιτικών δυνάμεων είναι σημαντικός άξονας στην υποβολή προτάσεων και χειρισμού των διαφόρων πτυχών του Κυπριακού. Δυστυχώς, για άλλη μια φορά η απαίτηση των κομμάτων δεν έτυχαν του απαιτούμενου σεβασμού από τον Πρόεδρο Χριστόφια.

Στα μάτια του κυπριακού λαού η πρόοδος είναι αόρατη, αλλά και απροσδιόριστη. Η αποτυχία του Προέδρου να διαχειριστεί σημαντικά ορόσημα για το Κυπριακό, όπως η αξιολόγηση της Τουρκίας τον περασμένο Δεκέμβρη, η παρέλευση αναξιοποίητου πολύτιμου χρόνου λόγω έλλειψης ουσιαστικής στρατηγικής και οι χειρισμοί που οδηγούν ολοένα και περισσότερο στην απομάκρυνση της λύσης είναι οι κυριότεροι λόγοι που καθιστούν την αναφορά του Προέδρου περί «αξιοπρόσεκτης προόδου» κενή περιεχομένου.

Συνεπώς, αντί να ασχολείται με επιμέλεια για την κατασκευή επικοινωνιακών εντυπώσεων, όσον αφορά την πρόοδο στις συνομιλίες και να αποδίδει αλλότρια κίνητρα σε όποιον εκφέρει διαφορετική άποψη, είναι προτιμότερο να εγκαταλείψει τη λογική της μη διαβούλευσης και να προβεί σε μια αξιολόγηση της κατάστασης και σε επανακαθορισμό της πορείας πλεύσης στις συνομιλίες, ώστε να εξευρεθούν τρόποι διόρθωσης των λαθών και των παραλείψεών του. Είναι εμφανές μέσα και από τις τελευταίες εξελίξεις ότι τα μηνύματα δεν είναι αισιόδοξα, ο απευθείας διάλογος δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες του λαού, έγιναν λάθη στρατηγικής και διαχείρισης, έγιναν απαράδεκτες γενναιόδωρες προσφορές και μάλιστα χωρίς διαπραγμάτευση. Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι δεν αρκεί να καταλήξουν σε μια συμφωνημένη πρόταση λύσης. Επιβάλλεται η πρόταση αυτή να γίνει αποδεκτή από την πλειοψηφία του ε/κ λαού.

Διαφορετικά θα θριαμβολογούν όπως τους Ρωμαίους αυτοκράτορες, οι οποίοι διεξήγαγαν εικονικές εκστρατείες και αφού «κατατρόπωναν» τους εχθρούς, διοργάνωναν παρελάσεις κάτω από την αψίδα του ρωμαϊκού θριάμβου. Δεν μπορεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να θριαμβολογεί, όταν πέρασε αναξιοποίητος ο Δεκέμβρης, όταν οι εντατικές συνομιλίες έγιναν πέντε μήνες αργότερα (αντί τον Σεπτέμβρη), όταν επιμένει στην πρότασή του για εκ περιτροπής προεδρία και σταθμισμένη ψήφο, την οποία απορρίπτει ο λαός, όταν το ΕΔΑΔ ανέτρεψε το νομικό μας οπλοστάσιο, όταν ο επίτροπος Φούλε μάς πήρε στον ύπνο και κατέθεσε τον κανονισμό για το απευθείας εμπόριο στην Ευρωβουλή και τόσα πολλά άλλα. Ας σταματήσουν λοιπόν να θριαμβολογούν και για την έκδοση της κοινής δήλωσης, όταν αμολήθηκαν να υποβαθμίσουν το περιεχόμενό της και να πείσουν τον λαό ότι πρόκειται για μια απλή δήλωση χωρίς περιεχόμενο, η οποία εκδόθηκε για λόγους που δεν έχουν σημασία. Ας παύσουν να επιρρίπτουν τις ευθύνες στην αντιπολίτευση, στα πλαίσια της ίδιας, ευθυνόφοβης και ερασιτεχνικής τους πολιτικής. Η Ανάσταση του Κυρίου ας τους φωτίσει να αναγνωρίσουν τη σημασία της ενότητας και του σεβασμού και της συνδιαβούλευσης με τα κόμματα.

Ο κ. Ιωνάς Νικολάου είναι βουλευτής, αντιπρόεδρος του ΔΗΣΥ

Η οδός της μοναχικής διαχείρισης

Του **ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΕΝΕΒΕΖΟΥ**

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας γνώριζε τη διαφωνία των κομμάτων σχετικά με την έκδοση κοινού ανακοινωθέντος. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και συγκάλεσε για την 7η Απριλίου έκτακτη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια του υπό διαμόρφωση πιο πάνω σκηνικού, ο προεδρικός συνεργάτης και σύμβουλος, κ. Ιακώβου, δήλωσε ότι είναι ανέφικτη η έκδοση κοινού ανακοινωθέντος. Στις 30 Μαρτίου και ενώ είχαν προηγηθεί τα πιο πάνω, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδωσε τη συγκατάθεσή του στην έκδοση κοινής δήλωσης με τον Τ/κ ηγέτη, κ. Ταλάτ.

Αυτό το κοινό κείμενο (επιλέγω την έννοια κείμενο προς αποφυγή της ταλαιπωρίας να προσποιούμαστε ότι το θέμα είναι οι λέξεις) περιλαμβάνει όλα εκείνα και άλλα τόσα που απλά επιβεβαιώνουν την ισχυρή εκτίμηση ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας συνεχίζει να επιλέγει τη μοναχική διαδρομή διαχείρισης των εξελίξεων. Σαφείς ενδείξεις και αποδείξεις γι' αυτό αποτελούν, μεταξύ άλλων, τα πιο κάτω:

1. Παρά τη διαφωνία όλων, προχώρησε στην έκδοση κοινής δήλωσης/ανακοινωθέντος/κειμένου.

2. Τα κόμματα ανέμεναν να καταθέσουν τις θέσεις τους στο Εθνικό Συμβούλιο, αλλά ο Πρόεδρος, με την ενέργειά του, «ακύρωσε» τον λόγο σύγκλισής του.

3. Η κοινή δήλωση καταγράφει ότι στις συνομιλίες υπήρξε σημαντική πρόοδος, παρά το ότι μέχρι τώρα όλοι γνωρίζαμε ότι δεν υπήρχε σημαντική πρόοδος.

4. Η κοινή δήλωση καταγράφει τη σημαντική πρόοδο σε τρία κεφάλαια, επιβεβαιώνοντας τις πρόσφατες δηλώσεις Ταλάτ, τις οποίες είχε ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διαψεύσει.

5. Η κοινή δήλωση προνοεί, μεταξύ άλλων, σημαντική πρόοδο στο περιβόητο κεφάλαιο της διακυβέρνησης, όπου, όπως είναι πολύ καλά γνωστό, περιλαμβάνονται η εκ περιτροπής προεδρεία, η σταθμισμένη ψήφος και ο μηχανισμός επίλυσης αδιεξόδου. Είναι το κεφάλαιο όπου ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκαμε τις γνωστές υποχωρήσεις/παραχωρήσεις, με τις οποίες διαφωνεί η συντριπτική πλειοψηφία του κυπριακού ελληνισμού.

6. Η κοινή δήλωση προβλέπει και αναγνωρίζει το δικαίωμα όπως «οι ηγέτες εξηγήσουν στις κοινότητές τους την πρόοδο που επιτεύχθηκε μέχρι τώρα». Άρα συνάγεται ότι νομιμοποιείται ο κ. Ταλάτ όπως μεταφέρει κατά το δοκούν τις συγκλίσεις, οι οποίες, κατά τ' άλλα, δεν είναι «κλειδωμένες».

7. Στα πιο πάνω προστίθεται και η επιλογή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να εμπλέκεται στις εκλογές του παράνομου αποσχιστικού μορφώματος με τρόπο και ενέργειες αποκαρδιωτικές, χωρίς προφανώς να αναλογίζεται το μέγεθος του ατοπήματος.

Επειδή είναι πολλές οι φορές που η αντίθετη άποψη κρίθηκε ως υποσκαπτική των προσπαθειών του Προέδρου της Δημοκρατίας, επέλεξα τη μέθοδο της καταγραφής των δεδομένων, τα οποία βέβαια δεν ήταν εξαντλητικά, ώστε να θεμελιώσω το δυσάρεστο συμπέρασμα και τη θέση ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επιλέγει την οδό της μοναχικής διαχείρισης. Η υγιής συλλογική δράση είναι αυτή που έχει αφετηρία και ουσιώδη χρόνο τη λήψη των αποφάσεων και όχι την υλοποίησή τους. Αν ο Πρόεδρος δεν το αντιληφθεί άμεσα, τότε απλά θα οδηγεί μόνος τις εξελίξεις και θα συνεχίσει να βρίσκεται σε διάσταση και με την ίδια την κοινωνία, η οποία καταγράφει τη σαφή διαφωνία της με τις θέσεις που ο Πρόεδρος επιμένει να προωθεί, αλλά και να περιλαμβάνει στις συγκλίσεις του με τον κ. Ταλάτ. Το κρίσιμο δεν είναι οι λέξεις, αλλά το περιεχόμενο των προτάσεων και ας μην καμώνονται κάποιοι ότι δεν το αντιλαμβάνονται. Και ας πάψουν επιτέλους να επιμένουν να θέλουν να μας πείσουν ότι, επειδή «στολίζεται» η κάθε υποχώρηση με την αρχή «ότι τίποτε δεν συμφωνείται, μέχρι όλα να συμφωνηθούν», θα πρέπει να παραμείνουμε σιωπηλοί και να παρακολουθούμε αμέτοχοι τις εξελίξεις.

Ο κ. Κυριάκος Κενεβέζος είναι ο γ.γ. του ΔΗΚΟ.

Νέα πορεία στο Κυπριακό

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ**

Ολοκληρώθηκε, λοιπόν, ο κύκλος των εικοσάμηνων συνομιλιών με την κοινή δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας, Δημήτρη Χριστόφια, και του Τουρκοκύπριου ηγέτη, Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, οι οποίοι αναφέρονται σε πρόοδο και συγκλίσεις, κυρίως στο θέμα της διακυβέρνησης.

Πρόοδος η οποία σαφέστατα είναι επίπλαστη, αφού επί της ουσίας η τουρκική αδιαλλαξία στα κεφαλαιώδη ζητήματα παραμένει αναλλοίωτη και η θέση της περί συνομοσπονδιακής λύσης, όπως διατυπώνεται με τις τελευταίες προτάσεις Ταλάτ, παραμένει στο τραπέζι.

Δυστυχώς, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ενεπλάκη στο παιγνίδι στήριξης του Ταλάτ ενόψει των λεγόμενων εκλογών στα κατεχόμενα και προς αυτή την κατεύθυνση κινούνται οι επανειλημμένες δηλώσεις του, καθώς και οι διαρρέουσες πληροφορίες περί συγκλίσεων και προόδου, οι οποίες τελικά επισημοποιήθηκαν με την κοινή δήλωση.

Όλο αυτό το σκηνικό που έχει στηθεί, σαφώς στοχεύει στη στήριξη Ταλάτ. Ωστόσο, την ίδια στιγμή, αξιοποιείται πλήρως από την Τουρκία προς την κατεύθυνση της στήριξης του επικοινωνιακού της παιγνιδιού, που εκδηλώνεται με καλά σχεδιασμένες κινήσεις στον ευρωπαϊκό και τον διεθνή χώρο. Προς τούτο άρχισαν ήδη οι πρώτες κινήσεις, οι οποίες αναμένεται να ενταθούν τις επόμενες ημέρες.

Επιχειρώντας ανάλυση του αποτελέσματος των συνομιλιών και λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα τα δεδομένα, μπορεί εύκολα να διατυπωθεί η άποψη ότι:

- Παραμένουν στο τραπέζι οι απαράδεκτες, λεγόμενες γενναιόδωρες, παραχωρήσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας για την εκ περιτροπής προεδρία και την παραμονή 50.000 εποίκων.
- Υπήρξε συμφωνία σε ζητήματα που αφορούν τη διακυβέρνηση, ένα κεφάλαιο στο οποίο η τουρκική πλευρά, στο πλαίσιο της διαδικασίας του πάρε-δώσε, μόνο παίρνει.
- Τα κεφαλαιώδη ζητήματα του Κυπριακού – στρατεύματα, έποικοι, εγγυήσεις, περιουσιακό, πρόσφυγες κ.λπ. – ουδόλως προσεγγίστηκαν, με τις τουρκικές θέσεις να παραμένουν σταθερά αδιάλλακτες.

Η διαμορφωθείσα κατάσταση, δυστυχώς, επιβεβαιώνει πλήρως τις θέσεις και εκτιμήσεις της ΕΔΕΚ, οι οποίες, λόγω σοβαρών διαφωνιών με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, την οδήγησαν στην αποχώρηση από την κυβέρνηση.

Δεν θριαμβολογούμε, ούτε επιχαίρουμε για την ορθότητα των αναλύσεων και προβλέψεών μας, αλλά με σοβαρότητα στεκόμαστε στη σκληρή πραγματικότητα, ανησυχώντας για τις μελλοντικές εξελίξεις, οι οποίες προδιαγράφονται δυσοίωνες, εάν συνεχίσουμε στην ίδια λανθασμένη πολιτική.

Για άλλη μια φορά αποδείχθηκε ότι οι ευσεβοποθισμοί δεν μπορούν να οδηγήσουν το Κυπριακό σε λύση. Η καλή διάθεση και η όποια υποχωρητικότητα της ελληνοκυπριακής πλευράς, όχι μόνο δεν έχουν αντίκρισμα, αλλά αξιοποιούνται με τον καλύτερο τρόπο από την τουρκική πλευρά στην προσπάθειά της για επιβολή των διχοτομικών σχεδίων της.

Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση, χωρίς ψευδαισθήσεις, είναι αναγκαίο, στο πλαίσιο του Εθνικού Συμβουλίου, να αναλυθούν αντικειμενικά όλα τα δεδομένα και να χαραχθεί μια νέα πορεία που να οδηγεί το Κυπριακό μακριά από τα σημερινά αδιέξοδα και τις επικίνδυνες ατραπούς.

Οι βασικές πτυχές του προβλήματος θα πρέπει να επανέλθουν στο προσκήνιο και επ' αυτών να διαφανεί η όποια καλή θέληση της Τουρκίας. Και είναι ακριβώς αυτά τα ζητήματα που η Άγκυρα θα πρέπει να βρει μπροστά της, όχι μόνο στο τραπέζι των συνομιλιών, αλλά και στην προσπάθειά της για ομαλή ευρωπαϊκή πορεία.

Και πρέπει να γίνει κατανοητό προς πάσα κατεύθυνση ότι η Τουρκία έχει την κύρια ευθύνη για την ύπαρξη του κυπριακού προβλήματος και, ως εκ τούτου, ότι κρατά και το κλειδί της λύσης.

Η κ. Ρούλα Μαυρονικόλα είναι βουλευτής Λευκωσίας του Κ.Σ. ΕΔΕΚ.

Αποσαθρωμένη Κοινωνία: Ελπίδα Ανάστασης

Του δρος **ΕΥΑΓΟΡΑ Λ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ**

Όλβιος τάφος! Αυτό θα αναφωνήσουμε οσονούπω στους καθ' ημάς ύμνους. Τελεύσαντος χρόνου για την πολιτεία μας, η χρηστικότητα της φράσης είναι όσο ποτέ άλλοτε κρίσιμη και χαρακτηρίζει ολωσδιόλου τον ξεχαρβαλωμένο μας κοινωνικό ιστό. Τάφος, γιατί εκεί ως νεκρό σώμα κατοικεί η κοινωνία μας. Όλβιος, γιατί μέσα του υπάρχει η ελπίδα ανάστασής της. Πραγματικά η ελπίδα για ανάστασή της είναι τόσο πλούσια, που μπροστά της φαντάζουν πάμφτωχα τα ατομικά επιτεύγματα του καθενός μας. Η προσωπική και ιδιωτική μας φήμη χωρίς κοινωνία ανθρωπίνων σχέσεων είναι κενό γράμμα. Θα νεκραναστήσουν την πολιτεία μας τα συμφωνημένα υπονοούμενα του συλλογικού μας βίου, που τα κρατάνε νεκρό σώμα τα δυτικότροπα ατομοκεντρικά και όχι ανθρωποκεντρικά μοντέρνα ιδεολογήματα. Ας αποτάξουμε τα τελευταία για την πολυπόθητη ανάσταση. Υπάρχει ελπίδα. Να την παρακάτω.

Πίσω από τους λακέδες της πλειοδοτικής σαχλαμάρας κρύβονται οι νουνεχείς πολίτες των καλών έργων. Να βγάλουμε τους δεύτερους στην επιφάνεια. Στο σκοτάδι της αγραμματοσύνης και της ηλιθιοεμπνευσμένης επιβράβευσης της μετριότητας αχνοφέγγει η κουρελιασμένη από την πάλη για γνώση μικρή μάζα των αγωνιστών για αξιοκρατία. Να φέρουμε τους δεύτερους στο φως. Η μαϊμουδίστικη μιμητική συμπεριφορά των ευτελών υποκειμένων που πάει στα κουτουρού αντισταθμίζεται με ορθοπεταλιές προς τον ευθύ δρόμο του αξιοπρεπούς αυθυπόστατου βίου. Να σταθμίσουμε τη δεύτερη πρακτική. Τις φωνασκίες των χασομέρηδων φραπεδοκαταναλωτών αντιπαλεύει ο στέρεος και ανόθευτος από ιδιοτέλεια πολιτικός λόγος των πεπαιδευμένων εργατών της σκέψης. Να αφουγκραστούμε τον δεύτερο λόγο. Μπροστά στην επιδειξιομανία του αρχοντοχωριατισμού, που όζει εσπεροπιθηκίζουσα ξιπασιά, αντιπαραβάλλονται οι ταπεινόφρονες γνωστικοί άρχοντες. Ας ξεχωρίσουμε και ας τιμήσουμε τους δεύτερους. Μέσα στο πλήθος των χαζοχαρούμενων μυαλών της απροσμέτρητης βλακείας προσπαθούν να αναπνεύσουν οι προβληματισμένοι για τα κοινά, αλλά περιθωριοποιημένοι, πολίτες. Να θέσουμε στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τους δεύτερους. Στους ιδιώτες που διάγουν ασύμμετρο βίο αντιπαραβάλλονται οι συμμετέχοντες των κοινών της έμμετρης τάξης. Να φτιάξουμε το σώμα του δήμου μας με τους δεύτερους. Η ανάσταση της κοινωνίας μας θα πάρει σάρκα και οστά (ναι, θα ενσαρκωθεί πάλι η κοινωνία μας μετά την ανάστασή της) και θα αποδώσει καρπούς, αν τα δεύτερα γίνουν πρωτεύοντα στον βίο μας.

ΕΡΑ

Οι καρποί αυτοί θα είναι το αποτέλεσμα του κοινωνικού και πολιτειακού αγώνα που θα καταβάλουν οι αληθινώς μετέχοντες στον δήμο μας. Αυτοί που σήμερα είναι δεύτεροι. Οι φενακίζοντες, κατ' όνομα, πολίτες δεν μπορούν να μετέχουν στον αγώνα αυτόν, γιατί αυτοί είναι η γάγγραινα της εν τάφω κοινωνίας μας. Αυτοί είναι η αρρώστια της κοινωνίας μας που πρέπει να θεραπευτεί. Είναι αυτοί που μέχρι σήμερα είναι πρώτοι και αναγκάζεται, ελέω ανάστασης, η πολιτεία μας να τους τάξει τελευταίους. Θα λάβουν όμως και αυτοί τον ευλογημένο καρπό της κοιλίας του αγλαόκαρπου δέντρου, όπως υμνούσε ο χορός του ιλαροτραγικού δήμου μας τις προάλλες. Όταν θα σαρκωθεί ξανά ως αναστάσιμη πλέον η πολιτεία μας. Καρπός ευλογημένος, γιατί θα είναι από τον μόχθο του δήμου, της κοιλίας δηλαδή της δημοκρατίας, που ως διαχρονική μας αξία στολίζει το οικουμενικό δέντρο της ανθρωπότητας. Αγώνας, λοιπόν, Ανάστασης για όλους, από τους δεύτερους για τους ιδίους και για τους άλλους που κρατάνε στον τάφο την κοινωνία.

Ο αγώνας είναι δύσκολος, αλλά μας αναπαύει η ελπίδα για την επιτυχή έκβασή του. Της Ανάστασης προηγείται ο Γολγοθάς. Στο ταξίδι για την Ιθάκη θα βρούμε Κύκλωπες και Λαιστρυγόνες. Αξίζει όμως ο κόπος που θα καταβάλουμε για την επίτευξη του ποθητού. Εμπρός λοιπόν για την «καινούργια γέννα», όπως προστάζει ο παλαμικός στίχος, «π' όλο την περιμένουμε κι όλο κινάει για νάρθει». Η καινούργια γέννα προϋποθέτει η ασύστολη καταναλωτική μας μανία να γίνει πόθος για νεκρανάσταση, ο ιδιοτελής ακκισμός μας να μετατραπεί σε έργο ταπεινοφροσύνης, η ατομοκεντρική μας φιλαυτία να μετουσιωθεί σε πίστη για το κοινό καλό, η άσκοπη και κενού περιεχομένου αρλουμπολογία μας να μετασχηματιστεί σε λόγο κοινωνικής συμμετοχής, τα κακώς κείμενα του άθλιου σήμερα τρόπου μας να καυτηριαστούν με τον αριστοφάνειο λόγο μας, η φενάκη του καθωσπρεπισμού μας να αντικατασταθεί από τα πηγαία συναισθήματα της καρδιάς μας. Να συντρίψουμε την υπάρχουσα αποπνικτική δομή της κοινωνίας μας και πάνω στους ατάκτως ερριμμένους πλίνθους και λίθους της να αναμορφώσουμε το αρχαίο κάλλος. Αυτό να κάνουμε. Στο δίλημμα χέσαιτω ή μαχέσαιτω επιλέγουμε το δεύτερο. Μάχη για τη χεσμένη, για τους φαινομενικά πρώτους, ελπίδα μας. Αυτή η παντέρμη ελπίδα μάς κρατά ζωντανούς στον τάφο. Και ας μη σαρκωθεί ποτέ. Αρκεί η πίστη ότι ο τάφος της είναι όλβιος. Καλή Ανάσταση!

Ο δρ Ευαγόρας Λ. Ευαγόρου είναι λέκτορας Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς. evaghorou@gmail.com

Αληθινές ιστορίες

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

Εκείνος, μεσόκοπος, γένος πλούσιας και ονομαστής οικογένειας της Κύπρου. Εκατομμυριούχος πριν το 1974, εκατομμυριούχος και μετά το 1974. Παχουλοκομψός, με σπορ Τζάγκουαρ αυτοκίνητο, με καλό σπίτι, καλή πισίνα, καλή γυναίκα και καλά παιδάκια. Στενός φίλος του Ντε Σότο. Το 2004 (πριν και μετά το δημοψήφισμα) περιέφερε τη σπουδαιοφανή ύπαρξή του στις ξένες Πρεσβείες, βρίζοντας τον Τάσσο Παπαδόπουλο για το «όχι». Καθότι άπληστος, παρόλο εκατομμυριούχος, κατέφυγε στη διαβόητη «Επιτροπή Αποζημιώσεων» των Τούρκων, για να πολλαπλασιάσει τα εκατομμύριά του. Και τα πολλαπλασίασε, αφού διέθετε τεράστια γη και στα Κατεχόμενα. Τώρα ζει τον περισσότερο χρόνο στη Γενεύη και απολαμβάνει την κοσμοπολίτικη ζωή της ελβετικής πόλης.

Εκείνη, μεσόκοπη χήρα, με έναν γιο ανήμπορο να εργαστεί λόγω αναπηρίας και μια φοιτήτρια κόρη, έζησε και ζει μια ανείπωτη τραγωδία που δεν είναι του παρόντος. Με τεράστια περιουσία στην επαρχία της Κερύνειας, με δυσβάστακτα οικονομικά βάρη, εργάζεται τηλεφωνήτρια σε ημικρατικό οργανισμό ως «ωρομίσθιο προσωπικό» – και αυτό ύστερα από προσπάθειες, τρεχάματα, παρακάλια και κάθε είδους ταπεινώσεις που μπορεί να υποστεί ένας φτωχός που ψάχνει για οποιαδήποτε δουλειά. Όμως, την αξίας εκατομμυρίων περιουσία της κοντά στη θάλασσα της Κερύνειας δεν προσφεύγει στην «Επιτροπή» των Τούρκων και δεν την πουλεί, «Κύριε Γιώργο, μια αξιοπρέπεια μου έμεινε, αν τη χάσω και αυτήν, τι θα είμαι πια;».

Δύο ιστορίες. Αληθινές πέρα για πέρα. Αυτός είναι ο τόπος μας. Κι αυτοί οι άνθρωποί του. Και οι δύο άνθρωποι της ίδιας γενιάς. Μιας γενιάς που πέρασε αλυσίδα δοκιμασιών και βασάνων, που ανδρώθηκε στα υψηλότερα ιδανικά, που αγωνίστηκε με μυθική τόλμη, που γνώρισε τα πυρά και την πυρά των εξωτερικών επεμβάσεων και των εσωτερικών κατευθυνόμενων αναταραχών. Που μετέτρεψε την ηρωική παραζάλη του '55-'59 σε ηρωική μωρία του '70-'74. Που έφτιαξε μια ΕΟΚΑ θρύλο, για να οικειοποιηθεί ανόσια το όνομά της στο κακέκτυπό της.

Εκείνος και Εκείνη. Άνθρωποι της ίδιας γενιάς. Εκείνος, ο εκατομμυριούχος Τιποτόφρονας. Εκείνη, η φτωχή Αρχόντισσα. Κράμα μεγάλης και μικρής γενιάς.

Και τελειώνω με τον Άλλο. Γνωστό όνομα στην κοινωνία της Κύπρου. Που σπατάλησε στα καζίνο του κατακτητή όσα είχε και προπαντός όσα δεν είχε και αδυνατούσε να συνεχίσει στα όσα ευαγώς επεδίδετο, ήγουν τους εθισμούς του στον ανεπίληπτο τζόγο. Αποφάσισε, λέει, να προσφύγει στην «Επιτροπή» των Τούρκων, για να αποζημιωθεί για την περιουσία που κάποιοι δυστυχείς τού κληροδότησαν και βρίσκεται στα Κατεχόμενα.

Να προσφύγει… και γαία πυρί μιχθήτω. Ας κουρεύονται οι άλλοι κάτοχοι περιουσιών στην κατεχόμενη γη μας. Και δεν τον φτάνει η αντιπατριωτική του στάση, έχει και το θράσος να εμφανίζεται στην τηλεόραση και να προπαγανδίζει τη μειοδοσία του. Και δεν πέφτουν τα ταβάνια να τον πλακώσουν.

Φαντάζεστε πως θα αντιμετωπίζονταν τέτοιες συμπεριφορές και δράσεις πριν μισό αιώνα; Όταν ακόμα η ιδέα της πατρίδας και το πνεύμα της ΕΟΚΑ επικρατούσαν ανάμεσα στον κυπριακό λαό;

Υ.Γ.: Περί ελπίδων ο λόγος (ποίημα επίκαιρο του εξαίρετου δημοσιογράφου Γιώργου Χριστοδουλίδη):
Μπροστά στο ανείπωτο
ελπίζεις κάτι να συμβεί
να αποτρέψει το κακό
όπως κάθε εβδομάδα των παθών
στην τηλεόραση καρφωμένος
να περιμένεις τον Ιούδα να διστάσει
τον Πιλάτο να τολμήσει
τα πλήθη να αναβλέψουν
τον Πέτρο – έστω –
να μην τον αρνηθεί.

geeliades@gmail.com

Παρά ταύτα: Χριστός ανέστη!

Του Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας **κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ**

«Ει δε Χριστός ουκ εγήγερται ματαία η πίστις υμών» (Α΄ Κορ. 15:17)

Ένα συγκλονιστικό μήνυμα δεσπόζει στη σημερινή εορτή. Λιτό και περιεκτικό: Χριστός ανέστη! Και αντηχεί επί σαράντα ημέρες σε όλο τον ορθόδοξο κόσμο. Πρόκειται για μια βεβαιότητα στην οποία στηρίζεται η Εκκλησία. Ο Χριστός ανέστη και μαζί Του ανέστη η ανθρώπινη φύση, την οποία προσέλαβε.

Οπωσδήποτε, αυτό το συνταρακτικό Γεγονός δεν είναι αποδεκτό από πολλούς. Εδώ στην Αλβανία, στη σκοτεινή περίοδο της αθεϊστικής δικτατορίας, η πίστη και η αναφορά στην ανάσταση του Χριστού εθεωρείτο έγκλημα. Παρά ταύτα, πολλοί άνθρωποι στα μύχια της καρδιάς τους ομολογούσαν: Χριστός ανέστη! Ακόμη, υπάρχουν ιδεολογίες και θρησκείες που αρνούνται την Ανάσταση του Θεανθρώπου. Παρά ταύτα: Χριστός ανέστη!

Οι ίδιοι οι Μαθητές του Χριστού ήσαν επιφυλακτικοί στην πρώτη είδηση της Αναστάσεως. Αλλά κατόπιν έδωσαν όλες τους τις δυνάμεις για να κηρύξουν το χαρμόσυνο μήνυμα που άλλαξε την ιστορία της ανθρωπότητος. Ο απόστολος Παύλος, ο οποίος μαζί με τους άλλους αποστόλους επέμενε στο γεγονός της Αναστάσεως, στην επιστολή του προς Κορινθίους διετύπωσε με απόλυτο τρόπο μια κρίσιμη υπόθεση. «Ει δε Χριστός ουκ εγήγερται, κενόν άρα το κήρυγμα ημών, κενή δε και η πίστις υμών» (Α΄ Κορ. 15:14). Και κατόπιν επανέλαβε: «Ει δε Χριστός ουκ εγήγερται ματαία η πίστις υμών έτι εστέ εν ταις αμαρτίαις υμών» (15:17). Χωρίς την Ανάσταση, η χριστιανική πίστη είναι «κενή», άδεια άνευ ουσιαστικού περιεχομένου και «ματαία», ανωφελής.

Ακούγεται σκληρός αυτός ο λόγος. Αλλ' αποτελεί την ουσία του Ευαγγελίου. Αν αφαιρεθεί η Ανάσταση, όλο το χριστιανικό οικοδόμημα καταρρέει. Δεν σώζουν ούτε οι έξοχες ιδέες ούτε τα υπέροχα διδάγματα ούτε τα θαυμαστά παραδείγματα. Το κρίσιμο στοιχείο, το μοναδικό και ζωτικό του Χριστιανισμού είναι η Ανάσταση. Πολλοί θα προτιμούσαν ένα χριστιανικό κήρυγμα που θα περιορίζεται σε ηθικοπλαστικά διδάγματα και γενικότητες περί αλληλεγγύης, ισότητος, ειρήνης χωρίς το κήρυγμα περί της Αναστάσεως. Αλλά ένας τέτοιος, «Χριστιανισμός» είναι άγευστος, ατελής, χωρίς πνοή ζωής. Τελικά, δεν είναι Χριστιανισμός.

Το αναστάσιμο φως ας καταυγάσει τη σκέψη μας, ας φωτίσει τον νου και τη συνείδησή μας, ας στηρίξει την καρδιά μας

Ο συλλογισμός του αποστόλου ολοκληρώνεται στον επόμενο στίχο, «ει εν τη ζωή ταύτη ηλπικότες εσμέν εν Χριστώ μόνον, ελεεινότεροι πάντων ανθρώπων εσμέν» (15:19). Αν η χριστιανική ελπίδα μας περιορίζεται μόνο σ' αυτή τη ζωή, τότε είμαστε οι πιο αξιοθρήνητοι από όλους τους ανθρώπους. Η αλήθεια όμως είναι ότι ο Χριστός έχει αναστηθεί κάνοντας την αρχή για την ανάσταση των κεκοιμημένων. «Νυνί δε Χριστός εγήγερται εκ νεκρών, απαρχή των κεκοιμημένων εγένετο» (στ. 20-21). Και ο Παύλος αναπτύσσει το επιχείρημά του τονίζοντας ότι όλοι καταγόμεθα από τον Αδάμ, αλλά προσέτι ότι όσοι έχουν ενσωματωθεί εν τω Χριστώ τω νέω Αδάμ, θα μετάσχουν σε μια νέα ζωή. «Επειδή γαρ δι' ανθρώπου ο θάνατος, και δι' ανθρώπου ανάστασις νεκρών. Ωσπερ γαρ εν τω Αδάμ πάντες αποθνήσκουσιν, ούτω και εν τω Χριστώ πάντες ζωοποιηθήσονται» (21-22). Ο Χριστός όχι μόνο αναστήθηκε ο ίδιος, αλλά συνήγειρε και ανέστησε την ανθρώπινη φύση, την οποία προσέλαβε.

Αυτή τη σωτήρια βεβαιότητα αναγγέλλει επίμονα η Ορθόδοξη Εκκλησία ψάλλοντας επανειλημμένως το Χριστός ανέστη! Και συνάμα τονίζει: Η Ανάσταση του Χριστού διακηρύσσει ότι η αλήθεια είναι δυνατότερη από το ψέμα, το αγαθό ισχυρότερο από το κακό, η αγάπη δυνατότερη από το μίσος, η ζωή κραταιότερη από τον θάνατο. Το Ευαγγέλιο δεν περιορίζεται μόνο σε ηθικές κατευθύνσεις. Διαβεβαιώνει και τη δική μας οντολογική ανάσταση. Γι' αυτό παραμένει αναλλοίωτο χαρμόσυνο μήνυμα ανά τους αιώνες.

ΑΠΕ

Ο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας κ. Αναστάσιος.

Προφανώς, δεν είμαστε αφελείς. Γνωρίζουμε ότι πολλοί συνάνθρωποί μας δεν δέχονται «την εν ημίν ελπίδα». Ίσως, μάλιστα, με πείσμα την αποκρούουν ή απλώς την παραθεωρούν. Παρά ταύτα: Χριστός ανέστη! Ούτε υπάρχει λόγος να κρύψουμε ότι και στις καρδιές πολλών χριστιανών κάποτε εισδύει ο δισταγμός. Παρά τις διάφορες όμως επιφυλάξεις και αντιρρήσεις, Χριστός ανέστη!

Αυτή την αναστάσιμη βεβαιότητα η Εκκλησία μάς καλεί να τη ζήσουμε πιο συνειδητά στη σημερινή λαμπρή εορτή. Οσο και αν ο νους μας κάποτε υποκύπτει στην ολιγοπιστία, Χριστός ανέστη! Το ζητούμενο είναι να στηριχθεί αυτή η πίστη μέσα μας, να γίνει πιο σαφής και ατράνταχτη. Και ακόμη, να διακηρυχθεί θαρρετά στο περιβάλλον, το κοντινό όσο και το μακρινό: Χριστός ανέστη!

Οι αιώνες που πέρασαν μαρτυρούν ότι κάθε άλλο παρά «κενή» και «ματαία» υπήρξε η πίστη των χριστιανών. Ανοιξε νέους ορίζοντες για την αποδοχή του Αρρήτου. Προσέφερε σε εκατομμύρια ανθρώπους ακατάβλητη δύναμη αντοχής, δημιουργίας και εκπληκτικών αθλημάτων και τους ανέδειξε πρωταγωνιστές προόδου και πολιτισμού.

Ας χαρούμε, αδελφοί μου, το φετινό Πάσχα ζητώντας από τον αναστάντα Κύριο να δυναμώσει την πίστη μας στην Ανάστασή Του και να στερεώσει το αναστάσιμο φρόνημά μας. Στην περιρρέουσα ζοφερή ατμόσφαιρα, που δυσκολεύει συχνά την αναπνοή και την όρασή μας, το αναστάσιμο φως ας καταυγάσει τη σκέψη μας, ας φωτίσει τον νου και τη συνείδησή μας, ας στηρίξει την καρδιά μας. Ασφαλώς, η καθημερινή πραγματικότητα που αντιμετωπίζουμε, οι αδικίες, οι στερήσεις, δεν έπαυσαν να υπάρχουν. Παρά ταύτα: Χριστός ανέστη! Ασφαλώς ο πόνος από τα αναπάντεχα –ανέχεια, ασθένειες, θανάτους και άλλα δεινά– είναι συχνά αφόρητος. Παρά ταύτα: Χριστός ανέστη!

Ναι, πιστεύουμε στην Ανάσταση. Αυτό διατρανώνει και η ολόλαμπρη αυτή σύναξή μας. Και η πίστη μας δεν είναι ούτε «κενή» ούτε «ματαία». Είναι αστείρευτη πηγή δυναμικής και καρποφόρου ζωής. Χριστός ανέστη!

Επιτηρήστε μας! (2)

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Λοιπόν, έχω να δώσω σε όλους μια πολύ ενδιαφέρουσα συμβουλή. Στην επόμενη ανακοίνωση της κυβέρνησης που θα έχει σχέση με την οικονομία, βάλτε στοίχημα ότι σε πολύ σύντομο διάστημα η ίδια η κυβέρνηση θα αυτοδιαψευστεί! Το στοίχημα είναι «σίγουρο». Ούτε σε κόκκινο φάκελλο της ΟΥΕΦΑ δεν θα ανακαλύπτατε τέτοιο. Το δύσκολο είναι να βρείτε άνθρωπο να το δεχθεί, αλλά όλο και κάποιος από τους ελάχιστους εναπομείναντες οπαδούς των αντιοικονομικών Χριστόφια θα περάσει από μπροστά σας.

Δεν κάνω και τόση πλάκα… Διότι η πιο πάνω είναι μια από τις λίγες ευκαιρίες που επιτρέπει το οικονομικό περιβάλλον του τόπου μας, για να βγει κέρδος μέσα από την κρίση. Ειδικά μετά το ούτω καλούμενο «Πρόγραμμα Σταθερότητας», το οποίο μπορεί να αντιμετωπίζεται λεκτικά περίπου σαν το ψευδοκράτος. Αυτό το πακέτο μέτρων, δηλαδή, που θέλει να μας πείσει ότι θα ανακάμψει η οικονομία και θα έρθουν καλύτερες μέρες, επειδή θα κοπούν λίγα ταξίδια (η κενή καρέκλα σας θυμίζει κάτι;), αναλώσιμα (μολύβια, καθαριστικά και χαρτί φωτοτυπίας και υγείας περίπου), υπερωρίες (να ένα θετικό), συμμετοχή σε εκθέσεις και συνέδρια (είχα την εντύπωση ότι βοηθούν αυτά), αλλά και η μετάκληση εμπειρογνωμόνων (να τα μας πάλι που πιστεύουμε ότι είμαστε παντογνώστες)!

Η κυβέρνηση, λέει, θα αυξήσει τα έσοδά της, επειδή θα πάρει από την πολεοδομική αμνηστία (αυτή τη διαδικασία που μία επιτροπή θα εξετάσει σε τρεις μήνες 150.000 αιτήσεις), θα πατάξει τη φοροδιαφυγή (βάλτε έναν φοροεισπράκτορα δίπλα από κάθε γιατρό και δικηγόρο, διότι μόνο από εκεί δεν παίρνετε) και θα έχει αυξημένα έσοδα, παρά τη μηδενική ανάπτυξη! Δεν θα αναφερθώ ξανά στην οικονομική αυτοκτονία που θα προκαλέσουν τα μέτρα κατά της φοροδιαφυγής όπως έχουν δημοσιευθεί, διότι ούτως ή άλλως ό,τι ο κ. Σταυράκης διαρρέει, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επιστημονική φαντασία.

Βρέθηκε λοιπόν η αλχημεία, με βάση την οποία η κυβέρνηση ανακοίνωσε ψευδο-μέτρα, για να μην ενοχληθεί κανείς. Αυτά λοιπόν τα «μέτρα» θα τα συζητήσει (γιατί άραγε;) με τους κοινωνικούς εταίρους, μετά από την κατάθεσή τους στην Ε.Ε. και θα προσεύχεται στον ήδη κατέχοντα τον τίτλο του αποδιοπομπαίου τράγου, επίτροπο Όλι Ρεν, να έρθει να βάλει κανέναν φόρο, μπας και γλυτώσει η οικονομική πολιτική από τη χρεωκοπία.

Τον Δεκέμβριο του 2003, στην Κοπεγχάγη, όταν έπρεπε να παρθούν εντός μίας-δύο ωρών αποφάσεις που θα έκριναν το αν θα μπει η Κύπρος στην Ε.Ε., ο τότε γ.γ. του ΑΚΕΛ, Δημήτρης Χριστόφιας, ζήτησε «χρόνο», για να μελετήσει τα δεδομένα εν καιρώ, στα όργανα του κόμματός του. Για να βγει κοινό ανακοινωθέν στο Κυπριακό, ο κ. Χριστόφιας ζητούσε – ως προϋπόθεση – την εκ των προτέρων συμφωνία του κ. Αναστασιάδη. Για να αντιμετωπιστεί η κρίση, ο κ. Χριστόφιας αναμένει πότε θα δεήσει η Ευρώπη να παρέμβει, για να μην καταστραφούμε. Το τι σόι Πρόεδρο έχουμε είναι στον καθένα να το κρίνει.

Το θέμα μου σήμερα είναι άλλο και το έχω θίξει από τον Ιούλιο του 2009, προκαλώντας τότε πολλές αντιδράσεις, κυρίως από φίλους και ανθρώπους που μοιραζόμαστε κοινές απόψεις. Το επαναλαμβάνω αυτούσιο και σήμερα: «Όλη η Κύπρος αγχώθηκε ότι η χώρα μας με τους δείκτες που αποκτά θα τεθεί υπό την επιτήρηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ειλικρινά δεν αντιλαμβάνομαι το άγχος. Αντιθέτως, θεωρώ ότι ως πολίτες θα έπρεπε οι ίδιοι να επιδιώκουμε την επιτήρηση».

Επιμένω σε αυτή τη θέση. Εφόσον αναμένουμε από την Ευρώπη να έρθει να μας επιβάλει πραγματικά μέτρα, όταν φτάσουμε στο απροχώρητο, γιατί δεν της ζητάμε από μόνοι μας να μας επιτηρήσει το γρηγορότερο, τώρα που μπορεί να είναι λίγο καλύτερες οι συνθήκες; Γιατί δεν ζητάμε από τις Βρυξέλλες να μας υποδείξουν τρόπους, για να μην έχουμε την ψηλότερη αύξηση της ανεργίας (διπλάσια από πέρσι, αν εξαιρεθούν οι εποχιακοί), να μην έχουμε μηδενικούς ρυθμούς ανάπτυξης, την ώρα που η υπόλοιπη Ευρώπη ξανάγινε θετική, να μη διαθέτουμε τα ψηλότερα επιτόκια και την αύξηση του πληθωρισμού σε περίοδο κρίσης;

Αυτό θα ήταν μια γενναία απόφαση από πλευράς του Προέδρου. Να παραδεχθεί ότι αυτούς τους καπιταλισμούς δεν τους μπορεί και να μετακαλέσει (ας κάνουμε μια εξαίρεση) τους «αρχικαπιτάλες» της Ευρώπης να διαχειριστούν το σύστημά τους! Ας γίνει αυτό όσο είναι νωρίς!

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Η οικουμενική δύναμη της τέχνης

Του **ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΑΒΡΑΑΜ**

Η μεγάλη τέχνη, σε όλες τις μορφές της, πάντοτε είχε και έχει τη δύναμη να υπερβαίνει τα εθνικά σύνορα και να γίνεται παγκόσμια. Πάντοτε έβρισκε και βρίσκει τον τρόπο να γίνεται κτήμα ανθρώπων με διαφορετικές ιστορικές και πολιτιστικές παραδόσεις, με ξεχωριστά ήθη, έθιμα και τρόπο του βίου. Η μεγάλη τέχνη ποτέ δεν δεχόταν και δεν δέχεται τους διαχωρισμούς και τα συρματοπλέγματα. Αντίθετα, τα καταργεί και ξανοίγεται περήφανη με την αισθητική και την ηθική της στον κόσμο. Σε αυτούς τους δύο διαχρονικούς πυλώνες που παράγουν και καλλιεργούν την ομορφιά και τις αξίες η μεγάλη τέχνη στηρίζει την ύπαρξή της. Η αισθητική της τέχνης ενεργοποιεί τις αισθήσεις και φορτίζει όλα τα συναισθήματα που συγκινούν τον άνθρωπο και αγαλλιάζουν την ψυχή του. Η ηθική της τέχνης εξεγείρει τον νου και τον εφοδιάζει με σοφία, καλώντας τις συνειδήσεις να αντιστέκονται πάντοτε ενάντια στο άδικο, στο άνισο, στο άσχημο και στο υβριστικό. Με αυτά τα αισθητικά και ηθικά όπλα, η μεγάλη τέχνη ενώνει τα έθνη, τα κράτη και τους λαούς και τους δείχνει τον δρόμο της συνεργασίας, του αλληλοσεβασμού και του αλληλοεμπλουτισμού.

Τις πιο πάνω σκέψεις για την τέχνη νομίζω ότι μπορεί να τις εξαγάγει ο κάθε άνθρωπος που έρχεται σε επαφή με αυτήν. Είτε ως καλλιτέχνης-δημιουργός είτε ως ενεργητικός θεατής που συμμετέχει στο ταξίδι και στο όνειρο της τέχνης, η οποία επιμένει να θέλει να εξευγενίσει και να εξανθρωπίσει τον άνθρωπο. Το εθνικό και το διεθνικό στην τέχνη βρίσκονται πάντοτε σε μια άρρηκτη σχέση. Όπως ακριβώς συμβαίνει και στην επιστήμη, στην οικονομία, στον αθλητισμό. Ποιος μπορεί να αρνηθεί την οικουμενική διάσταση της αρχαίας τραγωδίας και κωμωδίας; Ποιος θεατρικός οργανισμός δεν θέλει να ανεβάζει έργα του Σαίξπηρ, του Μπέκετ ή του Τσέχοφ; Ποια συμφωνική ορχήστρα αρνείται τον Μπετόβεν, τον Μότσαρτ ή τον Μάλερ; Ποιο μεγάλο μπαλέτο δεν έχει στο ρεπερτόριό του τη «Λίμνη των Κύκνων» του Τσαϊκόφσκι, τη «Ζιζέλ» του Άνταμ ή τον «Δον Κιχώτη» του Μίνκους; Ποιος φίλος της όπερας δεν επιθυμεί να ακούει την Ελληνίδα Μαρία Κάλλας, τον Ιταλό Λουτσιάνο Παβαρότι, τον Μεξικανό Πλάσιντο Ντομίγκο ή τον Ισπανό Χοσέ Καρέρας; Και ποιος φιλότεχνος δεν θα χειροκροτούσε κάθε ωραίο που παράγει η τέχνη, ανεξάρτητα από την εθνική καταγωγή του δημιουργού που την αντιπροσωπεύει;

Πρόσφατα είχα την ευκαιρία να βιώσω άλλη μια εμπειρία που επιβεβαίωσε με τον καλύτερο τρόπο την εθνική και οικουμενική διάσταση της τέχνης και τον καθοριστικό της ρόλο στη σύσφιγξη και ανάπτυξη των διαπολιτισμικών σχέσεων μεταξύ κρατών και απλών ανθρώπων. Στο Κίεβο, στο κρατικό Κονσερβατόριο πραγματοποιήθηκε μια μεγάλη εκδήλωση αφιερωμένη στην Κύπρο. Πρωταγωνιστές ήταν ο Κύπριος συνθέτης Βάσος Αργυρίδης, που είχε και την καλλιτεχνική διεύθυνση της συναυλίας, οι Ελλαδίτες τραγουδιστές Μάριος Φραγκούλης και Γιώργος Περρής, καθώς και η Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ουκρανίας, υπό τη διεύθυνση του διεθνούς φήμης μαέστρου Βολοντιμίρ Σιρένκο. Η συναυλία ήταν μαγευτική. Η μουσική του Αργυρίδη, οι παραλλαγές και οι ενορχηστρώσεις του έσμιξαν με τη μουσική του Θεοδωράκη, του Χατζιδάκι, αλλά και Ιταλών και Ισπανών μεγάλων δημιουργών. Στην καρδιά του Κιέβου ακούστηκε η ποίηση των Ελύτη, Σεφέρη, Γκάτσου, Πάμπη Αναγιωτού, Λεωνίδα Μαλένη και άλλων. Η φωνή του Μάριου Φραγκούλη σαγήνεψε το κοινό. Ιδιαίτερα η ερμηνεία του στο «Κάντο Χενεράλ» του Θεοδωράκη, σε ποίηση Πάμπλο Νερούντα, καθήλωσε πραγματικά τους θεατές. Εξαιρετικός και ο νεαρός Γιώργος Περρής ιδιαίτερα στα κομμάτια του Αργυρίδη και του Χατζιδάκι.

Η Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα Ουκρανίας απέδειξε τη μεγάλη της φήμη. Τόσο ο μαέστρος όσο και οι μουσικοί ένιωσαν βαθιά μέσα τους την αλήθεια και την αυθεντικότητα της μουσικής που ανέλαβαν να ερμηνεύσουν και μετέφεραν αυτό το αίσθημα στο κοινό. Ένα κοινό καλλιεργημένο, αυστηρό, αλλά και απόλυτα έτοιμο να υποδεχθεί το ποιοτικά καινούργιο. Όλα τελικά φαίνονται στο ζεστό και παρατεταμένο χειροκρότημα, στο πλατύ χαμόγελο των ανθρώπων, στην ομορφιά εκείνης της στιγμής της μουσικής έκστασης και αισθητικής συγκίνησης που σε κάνουν να νιώσεις και να στοχαστείς τη ζωή πιο όμορφη, πέρα από τα προβλήματα της καθημερινότητας.

Μπράβο στον ΚΟΤ, στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στην Ελληνική Τράπεζα, στα δικηγορικά γραφεία Ανδρέα Σοφοκλέους, στον επιτετραμμένο της Κύπρου στην Ουκρανία Ευαγόρα Βρυωνίδη και στις Κυπριακές Αερογραμμές που στήριξαν σημαντικά και βοήθησαν, ώστε αυτή η μεγάλη συναυλία που πρόβαλε την Κύπρο και τον πολιτισμό μας να πραγματοποιηθεί με μεγάλη επιτυχία.

Μια σταλιά τόπος είμαστε και όμως μπορούμε να κάνουμε πράγματα μεγάλα. Μια μπουκιά άνθρωποι είμαστε και όμως οι πράξεις μας μπορούν να μετρηθούν, όχι με το μπόι του πληθυσμού μας, αλλά με το μπόι του πολιτισμού μας. Όταν υπάρχει το ταλέντο και η γνώση, αρχίζουν να μπαίνουν στο παιχνίδι η βούληση και το όραμα. Και τότε, οι μικροί όπως εμείς μπορούμε να παίζουμε με τους μεγάλους.

Δρ Φιλοσοφίας,
rodo@primehome.com

Το χρώμα του ελλείμματος

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Τις τελευταίες δεκαετίες η Κύπρος πέτυχε ένα πραγματικό οικονομικό θαύμα. Και το γεγονός ότι αυτό το θαύμα πραγματοποιήθηκε έχοντας ανοιχτό ένα μείζον εθνικό θέμα, με την Κύπρο εκτός Ε.Ε. (άρα χωρίς οικονομική βοήθεια ανάλογη με αυτήν που είχε π.χ. η Ελλάδα), καθιστά το επίτευγμα ακόμα πιο σπουδαίο.

Η οικονομική πρόοδος της Κύπρου στηρίχθηκε κυρίως στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και στην εξωστρεφή οικονομική δραστηριότητα. Το επίτευγμα αυτό δύσκολα πιστώνεται σε κάποια συγκεκριμένη κυβέρνηση, μια που κυρίως οφείλεται στο μοναδικό επιχειρηματικό δαιμόνιο των Κυπρίων, στην ικανότητά τους να αξιοποιούν ευκαιρίες και να παράγουν πλούτο.

Στην προσπάθεια αυτή συνέβαλε και το ΑΚΕΛ, έστω και διά της σιωπηρής αποδοχής του συγκεκριμένου μοντέλου.

Σε αντίθεση με άλλα αριστερά κόμματα (π.χ. τα ελληνικά…), το ΑΚΕΛ δεν δαιμονοποίησε την επιχειρηματικότητα, δεν υιοθέτησε ακραίες συμπεριφορές, δεν υποδαύλισε ποτέ συνθήκες κοινωνικής έκρηξης. Και αυτό ήταν ένα από τα στοιχεία που του επέτρεψαν να απευθυνθεί σε ευρύτερα στρώματα και να υπερβεί κατά πολύ τα στενά εκλογικά όρια στα οποία συνήθως κινούνται τα υπόλοιπα αριστερά κόμματα της Ευρώπης.

Παρ' όλα αυτά, αν και σε σχέση με άλλα αριστερά κόμματα το ΑΚΕΛ διακρίνεται από μεγαλύτερο ρεαλισμό στις επιλογές του, η ρητορική και η επιχειρηματολογία του συχνά παρέπεμπε στη λογική του «αναγκαίου κακού». Την ένταξη στην Ε.Ε. τη δέχτηκε, όχι επειδή πιστεύει στην Ευρώπη, αλλά επειδή δέχεται ότι συμφέρει την εθνική υπόθεση. Την καπιταλιστική λειτουργία της οικονομίας τη δέχεται «προς το παρόν», επειδή οι «συνθήκες για την εγκαθίδρυση του σοσιαλισμού» δεν έχουν ωριμάσει ακόμα» (υπάρχει και επίσημη σχετική απόφαση συνεδρίου του ΑΚΕΛ). Ενώ θεωρητικώς αναγνωρίζει την ανάγκη για ορθολογική διαχείριση των δημοσίων οικονομικών, αντιμετωπίζει ως ταμπού οτιδήποτε παραπέμπει στη λήψη μέτρων, τα οποία το ίδιο εκλαμβάνει ως «αντιλαϊκά», ακόμα και αν αυτά είναι αναγκαία.

Το ΑΚΕΛ φαίνεται να υπηρετεί μια πολιτική που δεν πιστεύει και προσπαθεί να ισορροπήσει ανάμεσα στις ιδεολογικές του εμμονές και στη διαχείριση της πραγματικότητας, η ανάλυση της οποίας συχνά ξεπερνά τα δικά του ερμηνευτικά εργαλεία. Όταν τα πράγματα πάνε καλά, αυτό δεν αποτελεί κατ' ανάγκη μεγάλο πρόβλημα, καθώς η απλή διαχείριση μερικές φορές αρκεί. Όταν όμως η κατάσταση δυσκολεύει, υπάρχει θέμα.

Και σήμερα οι καιροί είναι δύσκολοι. Το πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ το 2007, έγινε έλλειμμα 6,1% το 2010.

Η λήψη μέτρων είναι πλέον αναγκαία και αυτό υπερβαίνει τις επιθυμίες της κυβέρνησης Χριστόφια. Είναι αναγκαία και «η ανάγκη είναι ο υπέρτατος νόμος».

Το ζήτημα είναι σε ποια κατεύθυνση θα είναι τα μέτρα αυτά. Από όσα είδαμε, το Πρόγραμμα Σταθερότητας της κυπριακής οικονομίας που με κάμποση καθυστέρηση κατέθεσε η κυβέρνηση Χριστόφια, μάλλον φαίνεται κατώτερο των περιστάσεων.

Οι μειώσεις δαπανών από τα διάφορα υπουργεία, τα οποία θα ήταν ο βασικός πυλώνας μείωσης του ελλείμματος, συνολικά δεν αναμένεται να ξεπεράσει το 2,6%, ποσοστό πολύ μικρό, δεδομένου ότι κυρίως από εκεί προέρχεται η δημιουργία ελλειμμάτων. Την ίδια ώρα, δεν προχωρά κανένα άλλο αναπτυξιακό μέτρο, αλλά, αντιθέτως, πολλά σημαντικά έργα που θα έδιναν ώθηση στην οικονομία έχουν βαλτώσει.

Τι απομένει; Αύξηση φόρων, η οποία αναπόφευκτα θα πλήξει την ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας.

Φαίνεται ότι η ηγεσία του ΑΚΕΛ και ο Πρόεδρος Χριστόφιας δεν έχουν κάνει τις απαραίτητες ασκήσεις θάρρους, ώστε να λάβουν τα μέτρα που οι περιστάσεις απαιτούν, για να μειωθεί το έλλειμμα και να τονωθεί η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας.

Προσωπικώς, δεν είμαι από εκείνους που πιστεύουν ότι οι οικονομικές αποφάσεις είναι αποκλειστική αρμοδιότητα των τεχνοκρατών της οικονομίας. Η πολιτική έχει – και πρέπει να έχει – τον δικό της συντελεστή βαρύτητας.

Όμως η «δοσολογία» στις αποφάσεις πρέπει να είναι ισορροπημένη. Γι' αυτό και οι ιδεολογικές εμμονές δεν μπορούν να συγκρούονται με τα όσα η πραγματικότητα υπαγορεύει.

Στη σημερινή οικονομία τα ελλείμματα δεν έχουν χρώμα και είναι αδιάφορο αν δημιουργήθηκαν από δεξιές ή αριστερές κυβερνήσεις. Αυτό που έχει σημασία είναι να καλυφθούν. Γιατί αν δεν καλυφθούν (ή καλυφθούν με λάθος τρόπο), το κόστος θα είναι μεγάλο. Και, ως γνωστόν, στις κρίσεις οι πρώτοι που την πληρώνουν είναι οι αδύναμοι.

Σύμβουλος στρατηγικής
και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

Κανένας υπεύθυνος στο μαγαζί;

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Τι λείπει από αυτή την κυβέρνηση, η οποία αντιμετωπίζει για πρώτη φορά μετά τον πόλεμο το φάσμα της χρεοκοπίας; Μα πάνω απ' όλα η ύπαρξη ενός διευθύνοντος συμβούλου, του ιθύνοντος νου που θα τη συντονίζει και θα βάζει στους υπουργούς συγκεκριμένους στόχους και προθεσμίες. As πάρουμε για παράδειγμα τα κλειστά επαγγέλματα, το άνοιγμα των οποίων, σύμφωνα με σοβαρές μελέτες, μπορεί να δώσει μεγάλη ώθηση στην ανάπτυξη. Ο πρωθυπουργός πείθεται ότι είναι ανάγκη να ανοίξει άμεσα και αυτό το μέτωπο, εν μέρει επειδή πιέζεται αφόρητα και εύλογα από την Ε.Ε. και εν μέρει επειδή καταλαβαίνει ότι το φθινόπωρο θα έχουν στενέψει τα περιθώρια για τολμηρές κινήσεις.

Το πρόβλημα είναι πως το καυτό αυτό ζήτημα εμπίπτει στις μπλεγμένες αρμοδιότητες πολλών υπουργών. Ταυτόχρονα, όμως, κανένας υπουργός από μόνος του δεν θέλει να το αγγίξει. Ο κ. Ρέππας δεν έχει καμία όρεξη να τα βάλει με τους φορτηγατζήδες ούτε και η κ. Ξενογιαννακοπούλου με τους φαρμακοποιούς. Ολοι λοιπόν προσπαθούν να πετάξουν την μπάλα στην εξέδρα, αναβάλλοντας τις σχετικές αποφάσεις για το φθινόπωρο... και βάλε. Ο πρωθυπουργός, όπως και ο κ. Παπακωνσταντίνου, όμως, επιμένουν και θέλουν να τελειώσει το θέμα μέχρι τη συζήτηση του Προγράμματος Σταθερότητας τον Μάιο.

Κανονικά ο κ. Παπανδρέου θα έπρεπε να χτυπήσει το χέρι στο τραπέζι και να πει ξεκάθαρα απευθυνόμενος στον κ. Ρέππα (ή σε κάποιον άλλον): «Δημήτρη, εσύ έχεις μεγάλη κυβερνητική εμπειρία. Σε παρακαλώ, μέχρι την 1η Μαΐου να μου έχεις φέρει τις προτάσεις μαζί με σχέδια νόμου ή διαταγμάτων για το πώς θα ανοίξουμε κάποια κλειστά επαγγέλματα. Οποιος υπουργός δεν συνεργαστεί μαζί σου, θα με πάρεις στο τηλέφωνο να με ενημερώσεις».

Με άλλα λόγια, αυτό που απαιτείται τούτες τις ώρες, δεν είναι ανάγκη να παρακολουθήσει κανείς σεμινάριο για την τέχνη της ηγεσίας στο Χάρβαρντ για να το μάθει. Λίγη αποφασιστικότητα, οργάνωση και... τσαμπουκάς χρειάζεται. Ο κ. Πάγκαλος το κάνει επιλεκτικά και με τον δικό του τρόπο συνεργαζόμενος με τον κ. Παμπούκη. Το project είναι όμως εξαιρετικά περίπλοκο και μεγάλο. Αλλο πολιτικός σχεδιασμός και άλλο καθημερινό μάνατζμεντ της χώρας! Οι περισσότεροι υπουργοί παγιδεύονται στην καθημερινότητα από τους γραφειοκράτες των υπουργείων τους, οι οποίοι έχουν μάθει να συμβουλεύουν πώς κρύβεις ένα πρόβλημα, όχι πώς το λύνεις.

Εδώ όμως δεν έχουμε τέτοια περιθώρια. Οι στιγμές απαιτούν «τρελές» λύσεις, να κλείσεις π. χ. τον ΟΣΕ για ένα χρόνο έως ότου βρεις λύση, είτε ξεκινώντας από το μηδέν είτε πουλώντας τον. Ο κ. Παπανδρέου μοιάζει τώρα με τον καπετάνιο του Τιτανικού, που βλέπει το παγόβουνο αλλά προτιμά να ακούσει μια διάλεξη περί ασφαλούς ναυσιπλοΐας παρά να πιάσει από το γιακά τον ύπαρχο που δεν στρίβει το τιμόνι και να του δείξει τι να κάνει. Αυτή η κυβέρνηση έχει ανθρώπους που έχουν δείξει αίσθηση ευθύνης και μπορούν να διαχειριστούν υποθέσεις του κράτους, όπως οι κ. Ραγκούσης, Χρυσοχοΐδης, Βενιζέλος, η κ. Μπιρμπίλη και μερικοί ακόμη. Εχει ακόμη ανθρώπους με ικανότητες όπως ο κ. Ρέππας ή η κ. Διαμαντοπούλου, που προς το παρόν προτιμούν να περιμένουν στον πάγκο χωρίς να παράγουν έργο. Αν ο κ. Παπανδρέου δεν τους χρησιμοποιήσει ως μαγιά για να φτιάξει μια καινούργια ομάδα που κάθε μέλος της θα χρεώνεται συγκεκριμένους στόχους, το καράβι θα πέσει έξω. Και όπως έχουμε πει, τις αποφάσεις τότε θα τις παίρνει ο Φρανς ή ο Τζέιμς, αφού η Μαριλίζα ή η Λούκα, μεταξύ άλλων, θα έχουν αποδειχθεί εντελώς ανεπαρκείς για τις σημερινές κρίσιμες περιστάσεις. As ελπίσουμε πως ο κ. Παπανδρέου θα αλλάξει το πλήρωμα και την πορεία και θα προλάβει να στρίψει το τιμόνι πριν να είναι πολύ αργά.

Υπήρξαν και πολύ χειρότερα

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Επειδή η ημέρα είναι Αναστάσιμη, as επιχειρηθεί ένας μετριασμός του ζόφου που έχει κατακλύσει την Ελλάδα, λόγω της οικονομικής κρίσεως. Η κατάσταση είναι όντως δύσκολη, αλλά υπήρξαν και πολύ χειρότερα. Ο κάθε Ελληνας πολίτης θα απολέσει μέρος του εισοδήματός του. Ισως σημαντικό. Δίχως να έχουν προηγηθεί, ωστόσο, πόλεμος, απώλειες ανθρωπίνων ζωών και υλικές καταστροφές, όπως συνέβαινε σε παλαιότερες γενιές. Από την άποψη αυτή θα έλεγε κανείς ότι μιλούμε για περιορισμό μιας κάποιας πολυτέλειας, εν σχέσει με το παρελθόν. Δυσάρεστο ασφαλώς, αλλά όχι τραγικό.

Η ελπίδα ανορθώσεως υπάρχει πάντα, αλλά as οικοδομηθεί στη βάση του πραγματικού πλούτου της χώρας

Είναι ανθρώπινο βεβαίως να διεκδικεί κάθε γενιά το μύθο της μοναδικότητος. Επειδή όμως τα μεγάλα και φοβερά είχαν συμβεί έως το τέλος της δεκαετίας του '40, ο νέος των είκοσι ετών της δεκαετίας του '60, που είχε την τύχη να μη συρθεί στα χαρακώματα, όπως η προηγούμενη γενιά, επαναστάτησε κοινωνικά σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της υφηλίου.

Συγκλονιζόταν από διαδηλώσεις η Αθήνα από τον Ιούλιο του '65 έως ότου επεβλήθη η δικτατορία των συνταγματαρχών. Οδοφράγματα στήθηκαν στο Παρίσι τον Μάιο του 1968, και προηγουμένως είχε συγκλονιστεί η Γερμανία, ενώ στη μακρινή Κίνα, ο Μάο Τσε Τουνγκ ενέπνεε στους νέους τα «ιδεώδη» της Πολιτιστικής Επαναστάσεως.

Και κατακάθισε ο κουρνιαχτός και επορεύθη η ανθρωπότης εν ειρήνη. Και κατέπεσε το Σιδηρούν Παραπέτασμα το 1989 και τα κομμουνιστικά καθεστώτα της Ευρώπης, δίχως να πέσει έστω και ένας πυροβολισμός, δίχως να χυθεί μία σταγόνα αίματος και απεκατεστάθη η δημοκρατία και η ελευθέρα αγορά στη ήπειρο.

Ανεδείχθησαν οι αγορές ως η νέα πανάκεια. Κυριάρχησαν οι αντιλήψεις του «καπιταλισμού των μαζών» και εχάθησαν οι αποταμιεύσεις των αφελών στη χοάνη των χρηματιστηρίων και τελικώς προ διετίας ήρθε η κρίση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και επικράτησε ο πανικός και άρχισε η περίοδος της οικονομικής υφέσεως, με όλες τις συνέπειες. Ακρως δυσάρεστον, αλλ' ου προς θάνατον.

Απλώς, κάποιοι στη Δύση, όπως και οι αντίστοιχοι συνάδελφοί τους στα κομμουνιστικά καθεστώτα που κατέρρευσαν, υπήρξαν εξ ίσου δογματικοί στις θεωρητικές τους αντιλήψεις περί οικονομίας και διαψεύστηκαν στην πράξη, ως ήταν λογικό και αναμενόμενο.

Στη χώρα μας, η κυβέρνηση του κ. Γιώργου Παπανδρέου, πολυπράγμων και κοσμοπολίτικη, επέρριψε τις ευθύνες εις την «επάρατο» Δεξιά, όπως συμβαίνει κατ' εξακολούθησιν, και πίστευσε ότι μπορεί να τιθασεύσει τις αγορές με πολιτικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ούτως ή άλλως αμφιβόλου αποτελεσματικότητος.

Δίδει η ελληνική κοινωνία τη μάχη κατά της πενίας και της εξαθλιώσεως. Αλλά επί της ουσίας δίδει τη μάχη υπέρ της διατηρήσεως ενός πλούτου, που δεν της ανήκει, διότι απλούστατα η ευημερία ήταν πλαστή. Η αλήθεια είναι ότι θα γίνουμε φτωχότεροι όλοι οι Ελληνες, σε ποσοστό πολύ μεγαλύτερο από ό, τι ομολογείται. As παύσει συνεπώς η καλλιέργεια ψευδαισθήσεων, as ξεκινήσει η χώρα από τα χαμηλά. Είναι μία δύσκολη περίοδος αλλά υπήρξαν και χειρότερα. Η ελπίδα ανορθώσεως υπάρχει πάντα, αλλά as οικοδομηθεί στη βάση του πραγματικού πλούτου της χώρας. Αρκετά ζήσαμε όλοι μια εικονική πραγματικότητα.

Ανθρακες και θησαυροί

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Οσο εξελίσσεται η ελληνική οικονομική κρίση, γίνεται πιο σαφές ότι βρισκόμαστε σε ιστορική καμπή. Το γεγονός ότι τίποτε απ' όσα κάνει η κυβέρνηση ή που αποφασίζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν κατευνάζει αυτούς που μας δανείζουν χρήματα, σημαίνει ότι δεν μπορούμε να προβλέψουμε πού τελειώνει η σήραγγα. Η κατάσταση θυμίζει, σε πολλά, τη μεγάλη απεργία των ανθρακωρύχων της Βρετανίας το 1984-85, όταν η κυβέρνηση της Μάργκαρετ Θάτσερ συγκρούστηκε με τα έως τότε παντοδύναμα συνδικάτα και τα τσάκισε, αλλάζοντας ριζικά τους συσχετισμούς ανάμεσα στο κράτος και στον ιδιωτικό τομέα. Μόνο που στην Ελλάδα η σύγκρουση είναι πολύ πιο διευρυμένη – συμπεριλαμβάνει όλους τους τομείς της οικονομίας και του πληθυσμού, και κάθε επαφή της χώρας στη διεθνή σκηνή.

Στην Ελλάδα δεν συγκρούεται κάποια κυβέρνηση με ένα μέρος του πληθυσμού, το οποίο ελέγχει σημαντικό τομέα της οικονομίας – αν και θα δούμε και τέτοια αντιπαράθεση, σε μικρογραφία, ανάμεσα στην κυβέρνηση και στα συνδικάτα. Το ρόλο της κυρίας Θάτσερ παίζουν οι «ξένοι», είτε είναι θεσμοί όπως το ΔΝΤ και η Ε. Ε. είτε είναι οι απρόσωπες «αγορές» που κρίνουν αν θα μας δανείσουν χρήματα και με ποιο κόστος· οι «ανθρακωρύχοι» είμαστε όλοι, με την ανοχή που δείξαμε σε νοοτροπίες και συμπεριφορές οι οποίες μας οδήγησαν στο αδιέξοδο. Ανεχτήκαμε έναν δημόσιο τομέα, που γιγαντώθηκε σε τέτοιο σημείο που η υπόλοιπη χώρα εργάζεται για να τον συντηρεί, αντί αυτός να υπηρετεί τον πολίτη. Και αφού συμπράξαμε (με την ψήφο και την ανοχή μας) στη δημιουργία ενός κράτους που «καταπίνει» το 35% των χρημάτων που εισπράττει, δεν απαιτήσαμε ούτε τις παροχές για τις οποίες πληρώσαμε ούτε τη λογοδοσία αυτών που συντηρούμε σε κρατικές θέσεις με το μόχθο μας.

Τόσα χρόνια μετά την επανάσταση της Θάτσερ και με ορατές τις συνέπειες του άκρατου καπιταλισμού σε διεθνές επίπεδο, κανείς δεν μπορεί πλέον να ισχυριστεί με σοβαρότητα ότι το κράτος είναι άχρηστο. Αλλά η αναγκαιότητα των κρατικών υπηρεσιών είναι που καθιστά ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη για ένα λειτουργικό κράτος, το οποίο θα μας προσφέρει τις υπηρεσίες που χρειαζόμαστε με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο. Γιατί το πρόβλημά μας δεν είναι μόνον ότι ο κρατικός τομέας καταβροχθίζει τόσο μεγάλο μέρος του εθνικού πλούτου, αλλά ότι μας εξαπατά κιόλας, με τις κάκιστες υπηρεσίες που παρέχει: παίρνει χρυσό και μας παραδίνει άνθρακες. Η λύση δεν είναι τόσο η μείωση των δαπανών του Δημοσίου, όσο η ανάγκη της αξιολόγησης και αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας. Το πρόβλημα δεν λύνεται με τη μείωση πόρων όταν κανείς δεν γνωρίζει ποιος κάνει τι και πόσο αμείβεται γι' αυτό. Αν, για παράδειγμα, τερματιστούν οι συμβάσεις όλων των ανθρώπων που σκουπίζουν πεζοδρόμια, θα ζούμε μέσα στα σκουπίδια ή θα υπάρχουν μόνιμοι υπάλληλοι των δήμων που θα αναλάβουν την καθαριότητα; Ο καλός και συνεπής υπάλληλος θα συνεχίσει να αμείβεται όσο ο κοπανατζής;

Η «φλέβα χρυσού» της Ελλάδας είναι οι εργαζόμενοί της, και αυτοί είναι που θα βγάλουν τη χώρα από το αδιέξοδο

Η «φλέβα χρυσού» της Ελλάδας είναι οι εργαζόμενοί της, και αυτοί είναι που θα βγάλουν τη χώρα από το αδιέξοδο. Για να πετύχει αυτό, θα πρέπει να γίνει μεγάλη επένδυση στην εκπαίδευση και στον πολιτισμό – δύο τομείς όπου μπορούμε να ξεχωρίσουμε. Στην πρώτη περίπτωση θα αναπτυχθούν νέοι τομείς της οικονομίας, σπάζοντας τη «μονοκαλλιέργεια» του κράτους (το οποίο ισοδυναμεί με το 8,9% του ΑΕΠ, όταν ο τουρισμός είναι στο 6,11%) και δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας και νέες δυναμικές. Στη δεύτερη, θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε τον σημαντικότερο «πόρο» που έχουμε, όχι με την εξάντληση των κλισέ και την περαιτέρω εμπορευματοποίηση, αλλά με την αναγκαία φροντίδα των μνημείων, τη μετάθεση δημόσιων υπαλλήλων από αργομισθίες σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, με την καλλιέργεια της μελέτης όλης της αρχαιότητας (συμπεριλαμβανομένων και άλλων πολιτισμών) και με τη δημιουργία των αναγκαίων υποδομών, που θα συνδέουν σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους με δρόμους και με ψηφιακά δίκτυα διεθνούς επιπέδου.

Δεν είναι τυχαίο ότι όταν η βρετανική κυβέρνηση έσπασε τη ραχοκοκαλιά των συνδικάτων πριν από 30 χρόνια, πολλές κοινότητες έσβησαν μέσα στη φτώχεια και τη δυστυχία. Επέζησαν αυτές που δεν στηρίζονταν σε μια οικονομική δραστηριότητα αλλά σε πολλές. Η ελληνική οικονομία πληρώνει το τίμημα της εξάρτησής της από ένα κράτος που είναι παντοδύναμο, πανάκριβο και ανίκανο. Το χρέος του κράτους, τώρα, είναι να δημιουργήσει τις συνθήκες για να ελευθερωθούν οι δυνατότητες των πολιτών – όχι να καταργηθεί, αλλά να βγει από τη μέση.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Αναστάσιμος ρεαλισμός

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Αν υπάρχει ένα «σκάνδαλο» με τον Χριστιανισμό, είναι ότι συνιστά πρόταση για λίγους. Τόσο (ή και περισσότερο) δυσπρόσιτη πρόταση όσο και η Τέχνη ή ο έρωτας.

Οι πολλοί «θαυμάζουν» και «συγκινούνται» με την Τέχνη καταναλώνοντας επιδερμικές αισθητικές ευχαριστήσεις – ελάχιστοι κατορθώνουν να γευτούν τη γλώσσα των αποκαλύψεων, που είναι το κάλλος. Οι πολλοί φαντάζονται ή αυθυποβάλλονται ότι «ζουν» και «γνωρίζουν» τον έρωτα, επειδή συνεπαίρνονται από την έλξη, την υποσχετική ηδονής, που τους ασκεί μια επιπόλαιη στη ζωή τους παρουσία – ελάχιστοι φτάνουν στην ψηλάφηση της ελευθερίας από το εγώ, που είναι ο έρωτας.

Το ίδιο και με τον Χριστιανισμό: Οι συντριπτικά πολλοί τον λογαριάζουν για «θρησκεία», μιαν από τις πολλές, έστω την καλύτερη. Θρησκεία ιδεολογικών (αναπόδεικτων) βεβαιοτήτων και απρόσιτων σε εμπειρική επαλήθευση υποσχέσεων. Τις βεβαιότητες και τις υποσχέσεις τις «λανσάρουν» επαγγελματικά στελέχη, όπως σε κάθε ιδεολογία. Η γλώσσα τους είναι τόσο ξύλινη, τόσο άσχετη με την πραγματική ζωή και τη χαρά της ζωής, ώστε ακόμα και οι ίδιοι αναζητούν ελκυστικότερα υποκατάστατα: καταφεύγουν στην απολογητική της πρακτικής ωφελιμότητας που έχει για τη συλλογικότητα η θρησκεία. Ετσι, οι κορυφαίοι των επαγγελματικών στελεχών μιλάνε συνεχώς για τις επιδόσεις τους σε «φιλανθρωπικά έργα», για οικοδομικές δραστηριότητες δημιουργίας «κοινωφελών ιδρυμάτων» – συναγωνίζονται το υπουργείο Υγείας - Πρόνοιας, για να αποδείξουν πόσο κοινωνικά χρήσιμη είναι η θρησκεία.

Ευτυχώς, οι συντριπτικά πολλοί δεν έχουν ακόμα κατορθώσει να καταργήσουν τον πυρήνα της πρότασης του Χριστιανισμού: το εκκλησιαστικό γεγονός, ως λαϊκό σώμα σύναξης λειτουργικής. Το έχουν αλλοτριώσει στο έπακρο, το έχουν παραμορφώσει, ονομάζουν «Εκκλησία» την ιδρυματική γραφειοκρατία και διοίκηση. Αλλά δεν έχουν ακόμα καταργήσει την πραγμάτωση του εκκλησιαστικού γεγονότος ούτε τη φανέρωσή του στη γλώσσα είκοσι αιώνων λατρείας. Ετσι, κάποιοι λίγοι, ίσως ελάχιστοι, μπορούν ακόμα να ψηλαφούν στο «Χριστός Ανέστη» κάτι από το πανηγύρι της χαράς για τον θάνατο που «πατείται θανάτω», για το Πάσχα - πέρασμα από το παράλογο της ύπαρξης στην ερωτική πληρότητα της ύπαρξης. Αδιάφορο αν τα διαγγέλματα των επαγγελματικών στελεχών συνεχίζουν να αναπαράγουν την ξύλινη γλώσσα της ιδεολογίας.

ΕΡΑ

Ποιον ρεαλισμό προϋποθέτει η ελπίδα ελευθερίας από τον θάνατο;

Φέτος, κεντρικό θέμα των πολλών, σε μέρες εόρτιες, είναι, αν θα φορολογηθεί από το κράτος η «Εκκλησία». Ο αρχιεπίσκοπος Αθηνών δήλωσε («Κ» 23/3/2010) ότι «η Εκκλησία πάντοτε προσφέρει... πρόσφερε στο παρελθόν και θα προσφέρει πάλι... δεν αρνούμεθα τη φορολόγηση... θα δώσουμε ό,τι μπορούμε, αλλά όχι με αυθαιρεσίες, περιμένουμε τον διάλογο με την απέναντι πλευρά». Είναι περισσότερο από φανερό, πως όταν ο γλυκύτατος αυτός άνθρωπος μιλάει για «Εκκλησία» αναφέρεται σε νομικό καθίδρυμα υπηρετικό των «θρησκευτικών αναγκών» του «λαού», των πολλών. Και αυτονόητα το καθίδρυμα ταυτίζεται με τους διοικητικούς του ηγήτορες – «εμείς, δηλαδή η Εκκλησία», λέει ο αρχιεπίσκοπος, «θέλουμε διάλογο».

Αν όμως Εκκλησία είναι το λαϊκό σώμα των βαφτισμένων, (αν στην Εκκλησία ανήκουμε όχι επειδή επιλέξαμε «απόψεις», αλλά με τον έμπρακτο καταγωγικό εγκεντρισμό μας στη σάρκα της Παράδοσης του λαού μας), τότε και η «απέναντι πλευρά», κάθε «απέναντι πλευρά», είναι εξ ίσου Εκκλησία όσο και ο αρχιεπίσκοπος. Αρα δεν υπάρχει περιθώριο να παζαρέψει φορολόγηση με «διάλογο» εξισορρόπησης εξουσιαστικών συμφερόντων. Αν η Εκκλησία δεν είναι το ιερατείο και διοικητικός μηχανισμός «επικρατούσας θρησκείας», δεν είναι το άθροισμα των ιδεολογικά συντονισμένων σε κοινές «πεποιθήσεις», τότε και η «περιουσία» της Εκκλησίας δεν είναι κτήμα των «παπάδων» ή κάποιου Βατικανού. Είναι θησαύρισμα κοινοκτημοσύνης, κατόρθωμα λαϊκής αντίστασης στην παμφαγία των πολιτικών μας τυράννων, ανήκει στο λαϊκό σώμα ενορίας, επισκοπής, μοναστικής κοινότητας.

Αλλά «σώμα» ενορίας, επισκοπής, μοναστικής κοινότητας προϋποθέτει άθλημα κοινών εμπειρικών ψηλαφήσεων: Μόνο η εμπειρία της αυθυπερβατικής «σχέσης» (όχι η θνητή ικανότητα του cogito) μπορεί να μεταγγίσει ελπίδα ότι ο Θεός έγινε άνθρωπος φανερώνοντας την ελευθερία του από κάθε προκαθορισμό θεότητας, και ανέστη εκ νεκρών ελεύθερος από κάθε προκαθορισμό ανθρωπότητας. Οτι ο «τρόπος» αυτής της υπαρκτικής ελευθερίας είναι η ερωτική (πάντα σταυρική) αυταπάρνηση: η αποδοχή του θανάτου της ατομικής ιδιοτέλειας, που μεταθέτει την ύπαρξη στην αγαπητική σχέση αθανατίζοντας την πάντοτε αναφορική ετερότητα του «προσώπου».

Κυριακή των Βαΐων βράδυ, μιλούσε ο αρχιεπίσκοπος σε τηλεοπτική συνέντευξη: Για τη διοίκηση που τόσο τον κουράζει και τον κάνει να λαχταράει την απόσυρση στα βιβλία του και στα γραψίματά του. Αλλά δεν αποσύρεται, γιατί θέλει να φτιάξει τα φιλανθρωπικά ιδρύματα που ονειρεύεται: για την απεξάρτηση από τα ναρκωτικά, για την προστασία παιδιών με αναπηρίες. Και προέκυπτε εύλογη η απορία: γιατί έβαλε υποψηφιότητα για αρχιεπίσκοπος και όχι για πρόεδρος της UNESCO ή του ΠΙΚΠΑ, αφού δεν έχει ούτε μια λέξη να πει για το νόημα της ζωής και το αίνιγμα του θανάτου, τίποτα για τον σταυρό και την ανάσταση; Σε τι διαφέρει η αγαθοεργία της Αρχιεπισκοπής από τις δραστηριότητες της UNESCO ή του ΠΙΚΠΑ, αν δεν είναι φανέρωση και μήνυμα ελπίδας για νίκη καταπάνω στον θάνατο;

Ακουγε ο τηλεθεατής το θλιβερό περιαυτολογικό curriculum και συνειδητοποιούσε, σε ποια ορφάνια είναι βυθισμένη η Εκκλησία της Αρχιεπισκοπής Αθηνών δεκαετίες τώρα, ποια μοναξιά και εγκατάλειψη βιώνει ο εφημεριακός κλήρος αποκλεισμένος από κάθε σχέση με «πατέρα» και «ποιμένα» επίσκοπο. Οταν η διακονία της «πατρότητας» εκλαμβάνεται σαν διοίκηση και τη μαρτυρία της Ανάστασης υποκαθιστούν κοινωφελή ιδρύματα, τι πιο φυσικό το εκκλησιαστικό έργο να έχει εγκαταλειφθεί στις εισπρακτικές μονομανίες εξ επαρχίας αρχιλογιστή που έχει πια και την ισχύ να επιτιμά με δημόσιες δηλώσεις επισκόπους.

Ο ένας μετά τον άλλον οι αρχιεπίσκοποι Αθηνών και πάσης Ελλάδος είναι άνθρωποι αξιοσυμπάθητοι, ο καθένας με τα δικά του χαρίσματα. Και διαιωνίζουν το κενό της πατρότητας και της αναστάσιμης μαρτυρίας. Με αντικειμενικά μέτρα είναι μια πραγματικότητα θανάτου. Ισως για τους λίγους έμπειρους του εκκλησιαστικού γεγονότος η αγαπητική αποδοχή και αυτού του θανάτου να είναι ο «τρόπος» της αναστάσιμης ελευθερίας.

Αγνωσται αι βουλαί των αγορών

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Οι πιστοί κάθε δόγματος έχουν λύσει διά παντός το πρόβλημα της πραγματικότητας. Εχουν ένα αλάνθαστο εργαλείο εξήγησης. Τα πάντα είναι βούληση Θεού. Το ίδιο και τα αντίθετά τους. Εχει καλό καιρό; Είναι ευλογία Θεού. Εχει πλημμύρες και καταστροφές; «Ο Κύριος μάς τιμωρεί». Με τον Θεό δεν μπορείς να είσαι ποτέ σίγουρος. Μπορεί να ζεις κατά τας Γραφάς και παρ' όλα αυτά ο Θεός να σε «δοκιμάζει». Η Βίβλος είναι γεμάτη τέτοια παραδείγματα. Η προβλεψιμότητα κάθε μεταφυσικού δόγματος είναι μηδενική. Το διαλαλούν εξάλλου και οι πιστοί του: άγνωσται αι βουλαί του Κυρίου...

Το πρόβλημα της μηδενικής προβλεψιμότητας είναι το πρώτο κοινό της θεολογίας με τις διεθνείς χρηματαγορές. Οσοι προσπάθησαν να κάνουν επιστήμη με την κίνηση των αγορών κάηκαν. Είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα των Robert C. Merton και Myron S. Scholes, που πήραν βραβείο Νομπέλ για τη θεωρία της μακρόχρονης διαχείρισης κεφαλαίων και χρεοκόπησαν μόλις την εφάρμοσαν.

Το δεύτερο κοινό με τη θεολογία είναι η εκ των υστέρων εξήγηση-δικαιολόγηση της πραγματικότητας. Στην ελληνική περίπτωση, τα ακούσαμε όλα. Σύμφωνα με τις ex post (και διαδοχικές) εκτιμήσεις, το επιτόκιο διαφοράς δανεισμού της Ελλάδος από τη Γερμανία παραμένει υψηλό, διότι: α) οι αγορές ήθελαν μέτρα που δεν ελήφθησαν, β) τα μέτρα ελήφθησαν, αλλά οι αγορές ξέρουν ότι δεν εφαρμόστηκαν, γ) τα μέτρα εφαρμόστηκαν, αλλά οι αγορές φοβούνται ότι μπορεί να ακυρωθούν από τις κοινωνικές αντιδράσεις, δ) τα μέτρα μπορεί να μην ακυρωθούν από τις αντιδράσεις, αλλά οι αγορές είναι διστακτικές διότι η εφαρμογή τους θα οδηγήσει την ελληνική οικονομία σε ύφεση.

Το μόνο σίγουρο με τις αγορές είναι ότι και οι δικές τους «βουλαί» είναι άγνωστες. Μπορεί να υπεραντιδράσουν σε ένα δημοσίευμα για δανεισμό της Ελλάδος από την Κίνα και να παραμείνουν απαθείς σε μέτρα που οι θεολόγοι των αγορών τα θεωρούν ζωτικής σημασίας. Οπως θα έλεγε και ο ευαγγελιστής «στενή η πύλη και τεθλιμμένη η οδός η απάγουσα εις την ζωήν, και ολίγοι εισίν οι ευρίσκοντες αυτήν» (Ματθαίος ζ΄ 14).

Το πρόβλημα της μηδενικής προβλεψιμότητας είναι το πρώτο κοινό της θεολογίας με τις διεθνείς χρηματαγορές

Το τρίτο κοινό είναι η απουσία κριτηρίων ελέγχου των τελικών αποτελεσμάτων. Στη θεολογία υπάρχει κάποιος που «τα πάντα εν σοφία ποιεί», με τις αγορές τα πάντα είναι καλά καμωμένα. Το ερώτημα που δεν μπαίνει είναι: για ποιους; Το σύστημα δικαιολογείται όλο και πιο αυτοαναφορικά. Ακόμη και οι κρίσεις του θεωρούνται εξυγιαντικές, ανεξαρτήτως των εξωγενών αποτελεσμάτων.

Η αγορά υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες κατακτήσεις της ανθρωπότητας. Επέτρεψε στα άτομα να ανταλλάσσουν προϊόντα, αντί να σφάζονται γι' αυτά. Αυτό όμως που σήμερα βαφτίζουμε «αγορές» κινείται όλο και περισσότερο στο χώρο της συμβολικής οικονομίας. Δεν ανταλλάσσονται πλέον πραγματικά προϊόντα, ανταλλάσσονται εκτιμήσεις για τα προϊόντα και ασφαλιστήρια συμβόλαια για τις οικονομίες. Εχει αναπτυχθεί ένας πλανητικός τζόγος με τα παράγωγα, τα οποία αφρόνως συνδέθηκαν με την πραγματική οικονομία επιτρέποντας στις τράπεζες καταθέσεων να ποντάρουν τις αποταμιεύσεις των καταθετών τους. Το σύστημα πλέον κινείται με απίστευτες ταχύτητες και έχει ξεφύγει από κάθε έλεγχο, ακόμη και της λογικής. Κι αυτό δεν είναι καν το χειρότερο. Εμείς, μπήκαμε εθελοντικά στο μάτι αυτού του χαοτικού συστήματος· δανειζόμενοι αφρόνως, οδηγήσαμε το αυτοκίνητο πάνω στις ράγες. Και τώρα δεν ξέρουμε τι να πρωτοπληρώσουμε...

pmandravelis@kathimerini.gr

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Δεν αλλάζουμε, οπότε μάλλον βουλιάζουμε...

Μα πώς να αλλάξουμε; «Το πρόβλημά μας είναι πολιτισμικό. Τα χρόνια της μεταπολίτευσης εμπεδώθηκε η νοοτροπία του συβαριτισμού και της ήσσονος προσπαθείας», μου έλεγε τις προάλλες ένας από τους βασικότερους υπουργούς της κυβέρνησης, ο οποίος παρ' όλα αυτά ευελπιστεί ότι «μόνον ο Γιώργος μπορεί να διορθώσει τα λάθη του πατέρα του».

Σε περίοδο κρίσης, όπως αυτή που διανύουμε, «το κλασικό λάθος», σύμφωνα με τα όσα δίδαξε ο Ρόναλντ Χάιφετς στο πρόσφατο σεμινάριο προς τους υπουργούς του ΠΑΣΟΚ, είναι «να εντοπίζουμε τα προβλήματα σαν τεχνικά όταν είναι προβλήματα προσαρμογής». Δεν είναι τυχαίο ότι οι περισσότεροι υπουργοί τον αγνόησαν. (Και όχι μόνον λόγω της επιφοίτησης του Αγίου Πνεύματος, που δέχεται κάθε Ελλην πολιτευτής μόλις υπουργοποιείται και αυτομάτως μεταμορφώνεται σε παντογνώστη...) Κυρίως επειδή αυτό το λίγο ξέρουν να κάνουν οι περισσότεροι υπουργοί, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του στενού κυβερνητικού κύκλου περί τον πρωθυπουργό, που αξιολογεί τις επιδόσεις τους: «Ο κρατικός μηχανισμός έχει σχεδόν αυτονομηθεί και τους κατάπιε. Φθείρονται στη γραφειοκρατική ρουτίνα, που δεν μπορεί να αλλάξει τίποτε, ή ταυτίζουν το έργο με την παραγωγή ακόμη περισσότερων νόμων». Για τους περισσότερους, είναι αμφίβολο αν έχουν κιόλας τη δυνατότητα να προσαρμοσθούν στις ανάγκες της κρίσης: Το πρόβλημά τους είναι πολιτισμικό, ζουν ακόμη στον κόσμο του «Μεγάλου», όταν η πολιτική γινόταν με την αλόγιστη επέκταση του κράτους. Ο θυμός που συσσωρεύει ο Πάγκαλος με όσους υπουργούς κωλυσιεργούν στη συγχώνευση των οργανισμών του Δημοσίου δεν είναι πια μυστικό.

Εξι μήνες μετά την εκλογή της κυβέρνησης και ενώ ακόμη δεν έχει γίνει τίποτε ουσιαστικό, οι σκέψεις περί ανασχηματισμού ωριμάζουν. «Αυτό που κάνουν συνεχώς ο Παπακωνσταντίνου και η Κατσέλη είναι να τσακώνονται», έλεγε ανώτατη κυβερνητική πηγή. Αλλά και αν βρεθεί ο ιθύνων νους, με την καταλληλη προσωπικότητα και την πείρα ώστε να αναλάβει την προσπάθεια σταθεροποίησης της οικονομίας, ο καιρός που έχουμε μπροστά είναι λίγος και η απόσταση από το ΔΝΤ μόλις δυο βήματα. Τον Μάιο έρχεται το τριμελές κλιμάκιο να ελέγξει την πρόοδο της εφαρμογής του σχεδίου. Θα παρουσιαστεί ώς τότε από μηχανής Θεός για την κυβέρνηση; Θα προλάβει να παρουσιάσει απτά δείγματα προσαρμογής, με παρεμβάσεις στο σπάταλο Δημόσιο; Τα επιτόκια δανεισμού της χώρας δεν πέφτουν με δηλώσεις προθέσεων και νομοσχέδια. Και την αδυναμία της κυβέρνησης να αντιμετωπίσει το πρόβλημα με αποφασιστικότητα θα την πληρώσει εν τέλει και ο επικεφαλής. Για να επανέλθουμε στον Ρ. Χάιφετς, οι βασικές υπηρεσίες της ηγεσίας, τους είπε, είναι «να κινητοποιεί το έργο της προσαρμογής και να αναπτύσσει προσαρμοστικές συμπεριφορές». Τι έκανε ο Γιώργος, αφού είχε παρακολουθήσει τη διδασκαλία; Εβαλε τον Πεταλωτή να κοινοποιήσει στους δημοσιογράφους ότι ο πρωθυπουργός είχε ενοχληθεί από την προκλητική συμπεριφορά του ναύτη της glamorous οικογενείας, που πήγε για βουτιές στην Καραϊβική. Χαίρω πολύ!

ICON PRESS

Οι Ιάπωνες τουρίστες κοιτάζουν τους διαδηλωτές της ΑΔΕΔΥ με έκδηλη την απορία και φωτογραφίζουν το αξιοπερίεργο θέαμα. Δεξιά, ένας εξαθλιωμένος επαίτης και, ενδιαμέσως, ένα εμετικό σύνθημα που εκφράζει τις άγριες διαθέσεις του υπόκοσμου των αναρχικών. Ελπίζω να μην είναι αυτή η εικόνα του μέλλοντός μας...

Ολα αυτά, δυστυχώς, αρχίζουν να θυμίζουν (νωρίτερα από όσο ήλπιζα...) μια άλλη κατάσταση, την οποία ζήσαμε στο όχι και τόσο μακρινό παρελθόν. Οπότε σκέπτομαι ότι καλό θα ήταν να φουσκώσω το σωσίβιο και να το έχω από κοντά...

Πολύ «προχώ»!

Θα έλεγα ότι ο υφυπουργός Γιάννης Παναρέτος ή «Πανάσχετος» είναι ο κατ' εξοχήν «γκατζετάκιας» της κυβέρνησης, αν δεν ανησυχούσα μήπως η απόδοση της τιμής στενοχωρήσει τον Γιώργο Παπανδρέου. Κάθε φορά που πληροφορήστε για κάτι τεχνολογικά πρωτοποριακό, το οποίο μόλις κυκλοφόρησε στην αγορά, μην αμφιβάλλετε ότι ο αγαπημένος υφυπουργός της Αννας Διαμαντοπούλου το έχει ήδη προμηθευτεί και το χρησιμοποιεί! Ενα μόνον τεχνολογικό επίτευγμα περιφρονεί ο καλός υφυπουργός. Είναι το κινητό τηλέφωνο, που τον αποσπά από την ζωή του πνεύματος και γι' αυτό δεν το χρησιμοποιεί. «Τα κινητά δεν σε αφήνουν να εργασθείς», είναι ένα απόφθεγμα που του αποδίδεται. Ετσι, ο ασφαλέστερος τρόπος για όποιον θέλει να επικοινωνήσει μαζί του είναι το e-mail. Τα λαμβάνει όλα αμέσως, χάρη στο αγαπημένο του Blackberry, το οποίο ποτέ δεν αποχωρίζεται...

Μια ιδιότυπη σχέση

Το ενδεχόμενο εξόδου της χώρας από την Ευρωζώνη δεν είναι εντελώς απίθανο, ιδίως σε περίπτωση κατά την οποία η χώρα υποχρεωθεί να προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του χρέους. Είναι ένα απευκταίο ενδεχόμενο, το οποίο όμως δεν αποκλείουν όσοι εκτιμούν ότι η δυναμική του δημοσίου χρέους είναι ανεξέλεγκτη. Το σενάριο, μάλιστα, που αποδίδει στη στάση της Γερμανίας την απώτερη πρόθεση να ξεμπερδεύει με το πιο προβληματικό μέλος της Ευρωζώνης, εμφανίζεται πλέον στην αρθρογραφία του διεθνούς Τύπου. Οταν με τρομάζουν παρόμοιες σκέψεις, βρίσκω την παρηγοριά στη βεβαιότητα ότι το απολύτως αδύνατον είναι να καταλήξουμε και εκτός Ευρώπης. Διότι, απλούστατα, ποτέ δεν ανήκαμε στην Ευρώπη. Ακριβέστερα, από το 1981 και έπειτα διατηρούσαμε μια ιδιότυπη σχέση με την Ευρώπη, η οποία ορίζεται από την υπενθύμιση που μας απευθύνει ο φίλος της στήλης Π. Μ.-Σ.: «Πριν από χρόνια, έγινε μια έρευνα σε τελεοφοίτους λυκείου. Στο ερώτημα για το μικρό όνομα του Ντελόρ, οι περισσότεροι απάντησαν "Πακέτο"»...

Ηθικό ακμαιότατο!

Γνωστός νομικός, Αθηναίος «γκάγκαρος» και από τους τελευταίους εκπροσώπους ενός αστικού κόσμου που εκλείπει, μου στέλνει το παρακάτω σύνθημα, με την παραγγελία να το διαδώσω ώστε να αξιοποιηθεί σε περίπτωση παλλαϊκού ξεσηκωμού: «Τα πούρα, τις κοκότες και τα Καγιέν / δεν θα μας τα πάρει ο Ολι Ρεν!» (Συγκρατήστε το, ίσως το χρειασθούμε...)

Λύκοι και πρόβατα

Δεν είναι μόνον τα όσα διαβάζω για τις ρυθμίσεις που προβλέπει, ο λόγος για τον οποίο δεν προσδοκώ μεταρρυθμίσεις από το φορολογικό νομοσχέδιο. Ούτε το διαρκές «ράβε ξήλωνε», που υποδηλώνει προχειρότητα στην προετοιμασία του. Εκείνο που με τρομάζει είναι η επαγγελματική προέλευση των εισηγητών από πλευράς των δύο μεγάλων κομμάτων της Βουλής, του Ανδρέα Μακρυπίδη από το ΠΑΣΟΚ και του Θόδωρου Καράογλου από τη Ν.Δ. Αμφότεροι ξεκίνησαν την πολιτική σταδιοδρομία τους ως συνδικαλιστές των εφοριακών...

Απρονοησία

Στη λιτή ανακοίνωση για τη νέα σύνθεση του Δ.Σ. του ΙΣΤΑΜΕ διαπιστώνω μια ανεπίτρεπτη απρονοησία! Στη θέση του αντιπροέδρου αναφέρεται κάποιος κύριος Παπανδρέου Νίκος, Διδάκτωρ Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Princeton, άνευ ετέρας ιδιότητος. Κακώς, πολύ κακώς! Διότι έτσι δίνεται η δυνατότητα στους κακοπροαίρετους ψιθυριστές να τον ταυτίσουν με τον Πρίγκιπα Νικόλαο των Παπανδρέου και να μιλούν για οικογενειοκρατία, ενώ είναι προφανές ότι δεν πρόκειται για την Υψηλότητά του! Διότι αν ήταν η Α.Β.Υ. Πρίγκηψ Νικόλαος, θα αναφερόταν οπωσδήποτε και η ιδιότητα «γνωστός συγγραφέας»...

kassimatis@kathimerini.gr

Προσοχή!

Φίλος παρεπιδημών εν Γενεύη, μας προειδοποιεί για τη νέα μέθοδο ληστείας που εμφανίστηκε στο εξωτερικό: «Αν οδηγείς νύκτα και ξαφνικά σου πετάξουν αυγά στο παρμπρίζ, επ' ουδενί λόγω μην βάλεις μπρος τους υαλοκαθαριστήρες και το σύστημα πλυσίματος τζαμιών. Τα αυγά, αναμεμειγμένα με το νερό, μετατρέπονται σε ένα γαλάκτωμα, που κάνει το παρμπρίζ χάλια και μειώνει δραματικά την ορατότητα. Οπότε αναγκαστικά σταματάς και βγαίνεις από το αυτοκίνητο να το καθαρίσεις. Σου επιτίθενται δύο κακοποιοί και... Και συνεχίζεις με τα πόδια, δίχως αυτοκίνητο, δίχως λεφτά, δίχως πιστωτικές κάρτες, δίχως κινητό, δίχως κλειδιά του σπιτιού σου». Στη χειρότερη των περιπτώσεων -προσθέτω εγώ- και δίχως την τιμή σου...

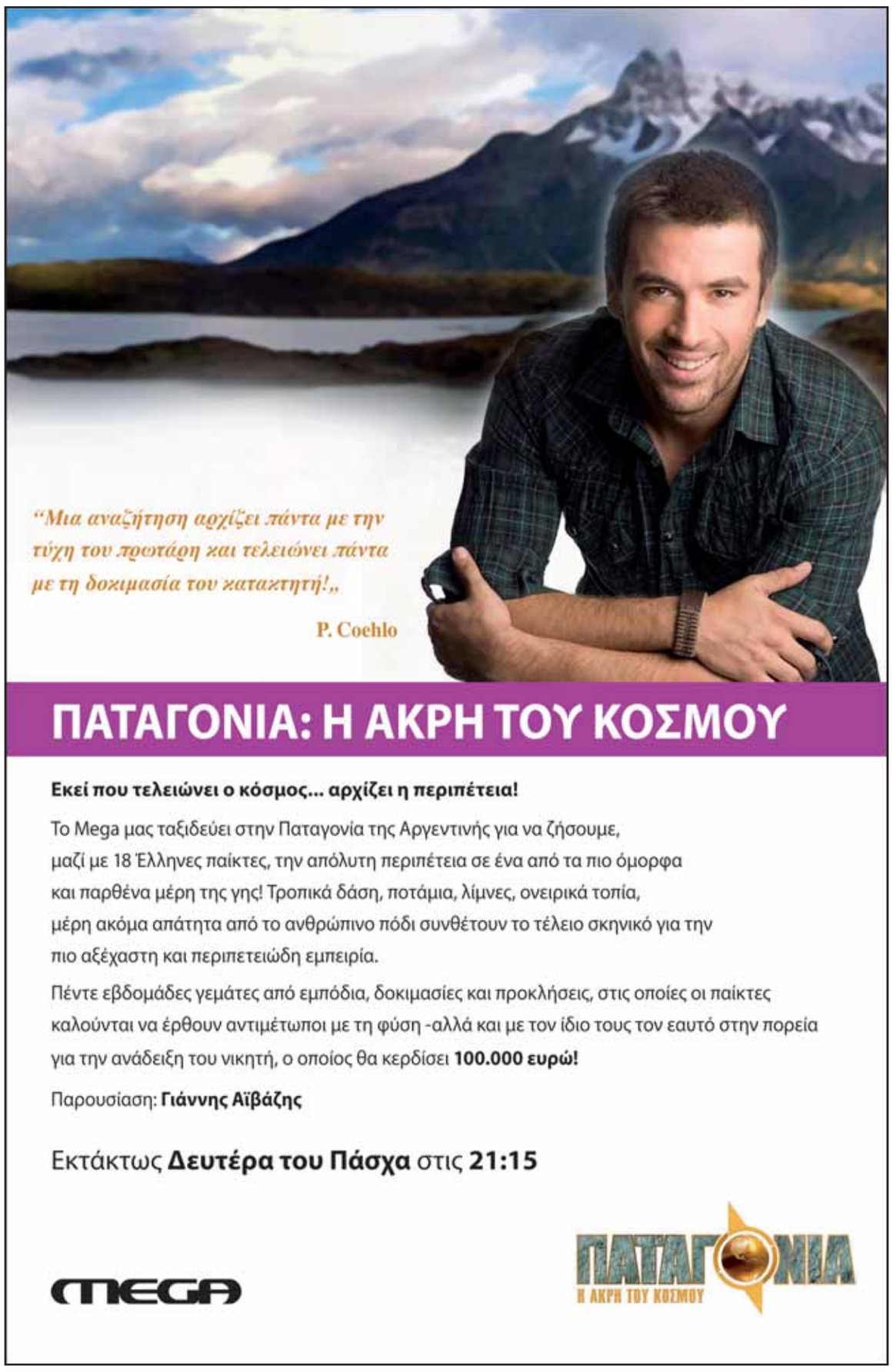

Υπό διπλή επιτροπεία οι υπουργοί

Θ. Πάγκαλος για το ΠΣΑ και υπουργείο Οικονομικών για έλεγχο των δαπανών

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ**

Ενα σύστημα διπλής επιτροπείας ολόκληρου του υπουργικού συμβουλίου φαίνεται να προωθεί αμέσως μετά το Πάσχα ο πρωθυπουργός. Προφανώς εκτιμά ότι η καταγραφόμενη αναβλητικότητα, αλλά και η αναιτιολόγητη σπατάλη που διαπιστώνεται ακόμη και σε κρίσιμα χαρτοφυλάκια, μπορούν να τινάξουν στον αέρα τους οικονομικούς στόχους της κυβέρνησης με απρόβλεπτα αποτελέσματα τους επόμενους μήνες. Ετσι, σύμφωνα με διασταυρωμένες πληροφορίες, μετά την ανάπαυλα των διακοπών, σε κάθε υπουργείο θα τοποθετηθεί ειδικό στέλεχος του υπουργείου Οικονομικών, προκειμένου το Μέγαρο Μαξίμου να ελέγχει σε καθημερινή πλέον

«Κόκκινες» γραπτές επισημάνσεις Πάγκαλου για καθυστέρηση των κυβερνητικών δεσμεύσεων διαπιστώθηκαν στα υπ. Οικονομίας και Υγείας.

βάση τις δαπάνες κάθε χαρτοφυλακίου και εν γένει όσες αποφάσεις αφορούν την τήρηση του προϋπολογισμού.

Ηδη μάλιστα έχει διαμηνυθεί σε αρκετούς υπουργούς να προσδιορίσουν και εκείνοι έναν τεχνοκράτη με τον οποίο θα συνεργάζονται καθημερινά οι εξωτερικοί ελεγκτές του υπουργείου Οικονομικών. Πρόθεση του πρωθυπουργού είναι να συντάσσονται τακτικότατα εκθέσεις με αναλυτική παρουσίαση κάθε υπουργικής δράσης, η οποία μάλιστα δεν θα υλοποιείται αν δεν τυγχάνει της προηγούμενης έγκρισης του οικονομικού επιτελείου.

Ο νέος αυτός μηχανισμός θα λειτουργεί από κοινού με το έτερο ελεγκτικό σύστημα που έχει θέσει ήδη σε εφαρμογή ο κ. Θ. Πάγκαλος για την απαρέγκλιτη τήρηση του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ). Ενδεικτικό μάλιστα του τρόπου που προτίθεται και ο αντιπρόεδρος να ελέγχει στο εξής τους υπουργούς είναι ότι στον τόμο 200 σελίδων που τους παρέδωσε τη Μ. Τρίτη όχι μόνον είχε απαριθμήσει μία προς μία όλες τις ανά τομέα κυβερνητικές δεσμεύσεις (έναντι του ΠΣΑ), αλλά ότι είχε επιπλέον σημειώσει με τρία διαφορετικά χρώματα (πράσινο, λευκό και κόκκινο) ποιες αντιστοίχως προχωρούν εντός χρονοδιαγράμματος, ποιες πρέπει να επιταχυνθούν και ποιες αναιτιολογήτως έχουν «κολλήσει». Καθώς, μάλιστα, οι περισσότερες «κόκκινες» γραπτές επισημάνσεις Πάγκαλου διαπιστώθηκαν στα υπουργεία Οικονομίας και Υγείας, οι κ. Λούκα Κατσέλη και Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου μάλλον έφυγαν μουδιασμένες από τη συνεδρίαση, γνωρίζοντας προφανώς ότι η νέα τακτική του αντιπροέδρου τυγχάνει όχι μόνον της έγκρισης, αλλά και της ενθάρρυνσης του πρωθυπουργού. Σημειωτέον δε ότι οι συνεργάτες του κ. Πάγκαλου υπογράμμιζαν την απόφασή του, να παραδίδει στο εξής κάθε δεκαπενθήμερο (επικαιροποιημένο και σε ηλεκτρονική μορφή) τον συγκεκριμένο τόμο σε όλους ανεξαιρέτως τους υπουργούς, προκειμένου καθείς εξ αυτών να γνωρίζει ποιος και σε τι καθυστερεί και εν τέλει όλοι να τεθούν προ των ευθυνών τους...

Κρίσιμοι μήνες

Η διπλή επιτροπεία των υπουργών (Πάγκαλος για το ΠΣΑ και υπουργείο Οικονομικών για τον έλεγχο των δαπανών) επιβεβαιώνει ασφαλώς τη φημολογούμενη αγωνία του πρωθυπουργού, ο οποίος γνωρίζει ότι οι δύο προσεχείς μήνες είναι κρισιμότατοι για την επίτευξη του στόχου μείωσης του ελλείμματος κατά 4% εντός του έτους. Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος για τον οποίο ο ίδιος ζήτησε στο τελευταίο άτυπο υπουργικό συμβούλιο να κατατεθούν μέχρι τα τέλη Μαΐου όλα τα υπό κατάρτιση νομοσχέδια, συνειδητοποιώντας προφανώς ότι η νεοεισαχθείσα (αλλά και χρονοβόρος, όπως απεδείχθη) διαδικασία της διαβούλευσης μπορεί πλέον να αποδειχθεί μπούμερανγκ για την κυβέρνηση. Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι τυχαίο ότι αποφασίστηκε να επισπευσθεί και κάθε κυβερνητική επιλογή μπορεί να αποφέρει άμεσα οικονομικά οφέλη, με πρώτη το άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων.

Να μην υπάρξει καμία περαιτέρω καθυστέρηση ζήτησε άλλωστε ο πρωθυπουργός και για τα τρία πολυσυζητημένα νομοσχέδια, (το φορολογικό, το ασφαλιστικό και το αναπτυξιακό), ενώ ως γνωστόν αξίωσε να προωθηθεί αμέσως μετά το Πάσχα και το σχέδιο «Καλλικράτης».

Ας σημειωθεί τέλος ότι στο Μέγαρο Μαξίμου συζητήθηκε την εβδομάδα που πέρασε η ανάγκη ανάταξης του δυσμενούς κλίματος που έχει επικρατήσει τους τελευταίους μήνες στην κοινή γνώμη, καθώς αρκετοί υπουργοί επισήμαναν τις δυσμενέστατες συνέπειες που ήδη επιφέρει στην οικονομία η γενικευμένη απαισιοδοξία των πολιτών. Συμμεριζόμενος απολύτως αυτή την ανάγκη ο πρωθυπουργός φέρεται να ζήτησε στο εξής να υπερ-προβάλλεται επικοινωνιακά κάθε κυβερνητική πρωτοβουλία, που μπορεί να μεταδώσει στους πολίτες την αίσθηση ότι οι επιβληθείσες θυσίες «τούτη τη φορά θα πιάσουν τόπο».

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται προφανώς και η έμμεση προαναγγελία του κ. Θ. Πάγκαλου ο οποίος επιβεβαίωσε την προηγούμενη Τρίτη ότι η αναμενόμενη συγχώνευση ή και κατάργηση δεκάδων άχρηστων δημοσίων οργανισμών, μπορεί να συνοδευθεί και με μια –μικρή έστω– περικοπή κάποιων εξίσου άχρηστων (αλλά άκρως ζημιογόνων) θέσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα...

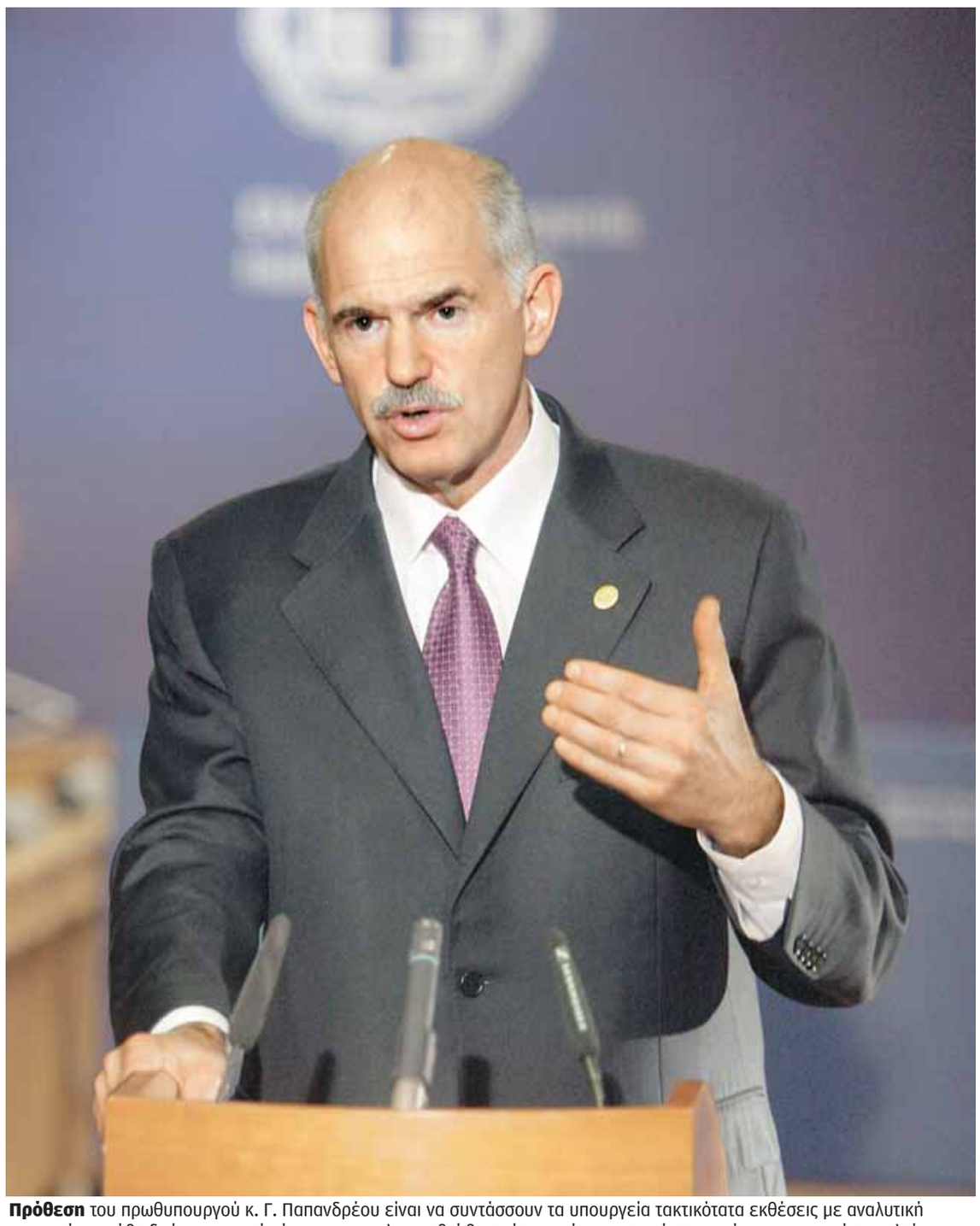

THE ASSOCIATED PRESS / MICHEL EULER

Πρόθεση του πρωθυπουργού κ. Γ. Παπανδρέου είναι να συντάσσουν τα υπουργεία τακτικότατα εκθέσεις με αναλυτική παρουσίαση κάθε δράσης, η οποία όμως για να υλοποιηθεί θα πρέπει πρώτα να εγκρίνεται από το οικονομικό επιτελείο.

Εσωτερικές διαμάχες

Στη μάχη με το χρόνο που δίνει ο πρωθυπουργός για να παρουσιάσει απτά αποτελέσματα προ του νέου κοινοτικού ελέγχου, τον Μάιο, καλείται να αντιμετωπίσει και τις ενδογενείς δυσλειτουργίες της κυβέρνησης. Η δημόσια διαμάχη της κ. Αννας Διαμαντοπούλου με τον κ. Γιάννη Πανάρετο και η πολιτικά πρωτοφανής «αξίωση» της υπουργού Παιδείας να της επιβεβαιώσει ο πρωθυπουργός (παρουσία του υπουργικού συμβουλίου) την αυτονόητη πρωτοκαθεδρία της έναντι του υφυπουργού της, είναι, όπως λένε οι γνωρίζοντες, μόνον η κορυφή ενός παγόβουνου άκρως προβληματικών σχέσεων ανάμεσα σε πολλούς υπουργούς.

Στο επίκεντρο βρίσκεται και πάλι η κ. Λούκα Κατσέλη, που πλην της γνωστής της κόντρας με τον κ. Παπακωνσταντίνου, φέρεται την εβδομάδα που πέρασε να ήρθε σε ρήξη και με τον κ. Χ. Παμπούκη με αφορμή τις αρμοδιότητες (που ακόμη δεν έχει...) του υφυπουργού της κ. Δ. Μπόλαρη. Προβληματική χαρακτηρίζεται η συνεργασία της υπουργού Οικονομίας και με τον κ. Ανδ. Λοβέρδο, ενώ εσχάτως συνεργάτες της «κάρφωσαν» και την κ. Τίνα Μπιρμπίλη, αποδίδοντας σε εκείνη την αδυναμία προσέλκυσης επενδύσεων λόγω των υπερβολικών περιβαλλοντικών της ευαισθησιών. Πολλά συντροφικά μαχαιρώματα δέχεται πλέον και η κ. Μαρ. Ξενογιαννακοπούλου, στην οποία καταλογίζονται πολλά λόγια και λίγα έργα· υπόγεια κριτική ασκείται και στον κ. Δ. Δρούτσα, ενώ ανύπαρκτες παραμένουν οι σχέσεις της κ. Αννας Διαμαντοπούλου με τον κ. Μ. Χρυσοχοΐδη. Το ενδεχόμενο ανασχηματισμού διαψεύδεται μεν κατηγορηματικά, αλλά η σχετική ερώτηση τίθεται πια σχεδόν καθημερινά...

Φροντιστήριο στη νέα διακυβέρνηση

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Το 1992, όταν το ΠΑΣΟΚ ήταν στην αντιπολίτευση, ο σημερινός πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου βρισκόταν συχνά - πυκνά στη Βοστώνη. Ως υπότροφος του Κέντρου Διεθνών Σχέσεων στο πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ τη σεζόν 1992-93, γνώρισε τον καθηγητή κ. Ρον Χάιφετζ, ο οποίος παράλληλα είχε έναν ακόμη Ελληνα φοιτητή, τον κ. Π. Γερουλάνο. Το 1993 ο κ. Παπανδρέου επέστρεψε στην Αθήνα, προκειμένου να αναλάβει υφυπουργός Εξωτερικών.

Εκτοτε, 17 χρόνια μετά, οι κ. Παπανδρέου και Χάιφετζ μιλούν τακτικά στο τηλέφωνο, συναντιούνται βεβαίως ανά αραιά χρονικά διαστήματα, ενώ ο Αμερικανός καθηγητής είναι από τους βασικούς επισκέπτες του Συμποσίου της Σύμης. Κάπως έτσι, λοιπόν, το μεσημέρι της Μεγάλης Δευτέρας ο κ. Χάιφετζ βρέθηκε να παραδίδει... μάθημα, με ακροατήριο στελέχη της κυβέρνησης, στην οδό Ιπποκράτους, με θέμα την κρίση και τους τρόπους τους οποίους ένας σωστός ηγέτης μπορεί να τη διαχειριστεί.

Εκδηλώσεις όπως αυτή μπορεί να «ξενίζουν» το μέσο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ, είναι όμως πεποίθηση του πρωθυπουργού ότι οι υπουργοί του μόνο κέρδη μπορούν να αποκομίσουν ακούγοντας ανθρώπους πεπειραμένους,

Ο κ. Παμπούκης ανέλαβε την ανασυγκρότηση του πρωθυπουργικού γραφείου με πρότυπο το Μέγαρο των Ηλυσίων.

με γνώση της λειτουργίας εξελιγμένων συστημάτων εξουσίας.

Τον περασμένο Ιανουάριο, ο κ. Παπανδρέου, είχε προσφέρει την ευκαιρία για ακόμη ένα «φροντιστήριο», τότε μάλιστα με «μαθητές» το οικονομικό επιτελείο και τον στενό κύκλο συνεργατών του. Πέντε καθηγητές διεθνούς κύρους, με αντικείμενο τις μεθόδους που χρησιμοποίησαν χώρες της βόρειας Ευρώπης για την αντιμετώπιση της κρίσης παρέδωσαν τα «μαθήματα».

Στο εξής, το ΙΣΤΑΜΕ θα αποτελέσει τον φορέα διοργάνωσης και άλλων παρόμοιων εκδηλώσεων. Από αυτό το νέο μοντέλο βεβαίως δεν εξαιρείται η λειτουργία του υπουργικού συμβουλίου. Στενοί συνεργάτες του πρωθυπουργού επισημαίνουν ότι ακόμη και οι νεωτερισμοί που έχει εισάγει στη συνεδρίαση του υπουργικού συμβουλίου, συμβάλλουν στην εμπέδωση της καλύτερης συνεργασίας μεταξύ των στελεχών της κυβέρνησης. Η παρουσία μάλιστα προσώπων εκτός κυβέρνησης (π.χ. Συνήγορος του Πολίτη, επικεφαλής του δικαστικού σώματος, αρχιεπίσκοπος Αθηνών), στα υπουργικά συμβούλια, θεωρείται από τον πρωθυπουργό ως τακτική η οποία έχει αποφέρει αποτελέσματα, και ως εκ τούτου θα επαναλαμβάνεται όταν κάτι τέτοιο κρίνεται αναγκαίο.

Τη συνολικότερη προσπάθεια αλλαγής του μοντέλου διακυβέρνησης αλλά και την κυβερνητική λειτουργία εν γένει, ο κ. Παπανδρέου τη στηρίζει σε δύο ακόμη στενούς συνεργάτες του. Ενας εξ αυτών είναι βέβαια ο αντιπρόεδρος της κυβερνήσεως κ. Θ. Πάγκαλος. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής, την οποία απαρτίζουν οι έχοντες τα πλέον κρίσιμα χαρτοφυλάκια της κυβέρνησης, ο κ. Πάγκαλος εμφανίστηκε ουσιαστικά ως υψηλός επίτροπος. Γνωστοποίησε στους υπουργούς τα προβλήματα που έχει καταγράψει στη λειτουργία των χώρων εποπτείας τους, τις ελλείψεις, θέτοντάς τους ουσιαστικά προ των ευθυνών τους. Ορισμένοι υπουργοί μάλιστα δέχθηκαν επίπληξη για την αποτυχία τους να αγγίξουν εκείνο που στο Μέγαρο Μαξίμου θεωρούν ως «σκληρό» Δημόσιο.

Ο έτερος στενότατος συνεργάτης του κ. Παπανδρέου, κ. Χ. Παμπούκης, έχει αναλάβει το κρίσιμο έργο της ανασυγκρότησης του πρωθυπουργικού γραφείου. Από τα πολυάριθμα ταξίδια του στο Παρίσι και τις συχνές επαφές του με τον κ. Κλοντ Γκεάν, προσωπάρχη του Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας κ. Νικολά Σαρκοζί, προκύπτει ότι η νέα μορφή του πρωθυπουργικού γραφείου, όταν ολοκληρωθούν οι απαραίτητες διεργασίες, θα έχει στοιχεία που θα θυμίζουν τη λειτουργία του Μεγάρου των Ηλυσίων. Ο κ. Παμπούκης έχει τεθεί άλλωστε υπεύθυνος συντονισμού πενταμελούς διεθνούς επιτροπής, στην οποία συμμετέχουν ο καθηγητής του Χάρβαρντ κ. Ρίτσαρντ Πάρκερ, ο διευθυντής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου στο LSE κ. Κέβιν Φέδερστοουν και οι κ. Ρότζερ Γουίλκινς (Αυστραλία), Τζεφ Μάλγκαν (Βρετανία) και Λιφ Παγκρότσκι (Σουηδία). Αμεσότεροι και καθημερινοί συνεργάτες του κ. Παμπούκη, ως προς το ζήτημα αυτό, είναι βέβαια ο γραμματέας του υπουργικού συμβουλίου κ. Σ. Λύτρας και ο επικεφαλής του πρωθυπουργικού νομικού γραφείου κ. Γ. Ανεμογιάννης. Στο τέλος της διαδικασίας αυτής, είναι βέβαιο ότι το πρωθυπουργικό γραφείο θα διαθέτει την τεχνογνωσία να παρακολουθήσει ζητήματα, τα οποία μέχρι πρότινος ήταν αφημένα στη διακριτική ευχέρεια κάθε υπουργού. Ή τουλάχιστον έτσι ελπίζουν στο Μαξίμου.

Ευθεία αντιπαράθεση για όλα αποφάσισε η Αριστερά

Στόχος η αλλαγή του εκλογικού χάρτη στις δημοτικές του Νοεμβρίου – Καμία συνεργασία με το ΠΑΣΟΚ ξεκαθάρισε ο ΣΥΝ/ΣΥΡΙΖΑ

Του **ΣΠΥΡΟΥ ΚΑΡΑΛΗ**

Για σφοδρή και με αμιγώς πολιτικά χαρακτηριστικά σύγκρουση, που ίσως συνιστά το πιο μεγάλο στοίχημα της Αριστεράς για αλλαγή του πολιτικού χάρτη από το 1974 και έπειτα, προετοιμάζονται ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ ενόψει των δημοτικών και νομαρχιακών εκλογών του Νοεμβρίου. Να καταγραφεί, δηλαδή, σε αυτές τις εκλογές εκτεταμένη ήττα των δύο κομμάτων εξουσίας και το πρώτο ισχυρό χτύπημα στον μεταπολιτευτικό δικομματισμό. Γι' αυτό και τα επιτελεία των δύο κομμάτων ξεκίνησαν ήδη να εργάζονται δημιουργώντας, με αφορμή τον «Καλλικράτη», κλίμα ευθείας και εφ' όλης της ύλης αντιπαράθεσης κυρίως με το κυβερνών κόμμα, αλλά και με Ν.Δ. και ΛΑΟΣ, τρέφοντας τη διόλου αβάσιμη προσδοκία πως θα εκφραστεί υπέρ αυτών η αυξανόμενη κοινωνική δυσαρέσκεια που, κατά τις εκτιμήσεις υψηλόβαθμων στελεχών τους, αναπόφευκτα προκαλείται από τα κυβερνητικά μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής και την προηγηθείσα πενταετία της Ν.Δ.

Ειδικότερα, στον ΣΥΝ/ΣΥΡΙΖΑ, όπου τους τελευταίους μήνες από κορυφαία στελέχη της Ανανεωτικής Πτέρυγας (Φ. Κουβέλης κ.ά.) είχε προταθεί να εξεταστούν σοβαρά κατά τόπους συμμαχίες με ΠΑΣΟΚ, ξεκαθαρίζεται με τον πλέον ηχηρό τρόπο ότι όχι μόνον

Συσπειρώσεις με ευρύτερες αριστερές δυνάμεις και συλλογικότητες πολιτών θα επιδιώξει ο ΣΥΡΙΖΑ.

δεν πρόκειται να υπάρξουν τέτοιες συνεργασίες σε κανένα δήμο, αλλά, αντιθέτως, θα επιδιωχθούν συσπειρώσεις με ευρύτερες αριστερές δυνάμεις και συλλογικότητες πολιτών, με βασικό γνώμονα τη σθεναρή αντίθεσή τους στην κυβερνητική πολιτική. Στόχος τους θα είναι η συγκρότηση ψηφοδελτίων με πυρήνα τον ΣΥΝ/ΣΥΡΙΖΑ και την παρουσία δυνάμεων της ευρύτερης Αριστεράς, των Οικολόγων Πράσινων ή των Ριζοσπαστών Οικολόγων, καθώς και τμημάτων από τη βάση του ΠΑΣΟΚ που διαφοροποιούνται από τα κυβερνητικά πεπραγμένα.

EUROKINISSI

Ο πρόεδρος του ΣΥΝ κ. Αλ. Τσίπρας, με την τοποθέτησή του στη Βουλή, έκανε σαφές ότι έχει αποκλειστεί οριστικά κάθε σκέψη κοινής υποψηφιότητας με το ΠΑΣΟΚ για τη Θεσσαλονίκη.

Παράλληλα, αποκλείστηκε οριστικά κάθε σκέψη κοινής υποψηφιότητας για τη Θεσσαλονίκη (π.χ. υποψηφιότητα Μπουτάρη), που θα αποσκοπούσε στην αποπομπή από το δήμο και τη νομαρχία των κ. Β. Παπαγεωργόπουλου και Π. Ψωμιάδη. Το διατύπωσε σαφώς ο πρόεδρος του ΣΥΝ κ. Αλ. Τσίπρας, σχολιάζοντας στη Βουλή το κείμενο για το μεταναστευτικό ζήτημα που εξέδωσε η Νομαρχιακή Επιτροπή Α΄ Θεσσαλονίκης του ΠΑΣΟΚ. Διατυπώνεται και στο κείμενο θέσεων που εγκρίθηκε στην πρόσφατη συνεδρίαση της ΚΠΕ. Οπως σχετικά αναφέρεται σε αυτό, αποτυπώνοντας στην ουσία την αριστερή στροφή του ΣΥΝ, «οι εκλογές του Νοεμβρίου αποκτούν μεγάλη σημασία, γιατί θα πρέπει να εκφραστεί η αντίθεση του κόσμου στις αντιλαϊκές πολιτικές της κυβέρνησης».

Ωστόσο, και ενόψει συνεδρίου του ΣΥΝ, ο δρόμος για τον ΣΥΡΙΖΑ προς τις κάλπες δεν θα είναι ούτε και αυτήν τη φορά εύκολος, καθώς, αφενός, οι ανανεωτές εμμένουν στη θέσεις τους τονίζοντας ότι θα πρέπει να απορριφθεί ο απομονωτισμός που εκφράζεται από τη λογική «ΣΥΡΙΖΑϊκά σχήματα παντού», αφετέρου, συνεχίζει να προβληματίζει η πέραν του ΣΥΝ δραστηριότητα του κ. Αλ. Αλαβάνου με συνιστώσες του σχήματος που ουδέποτε διατηρούσαν καλές σχέσεις με την Κουμουνδούρου.

Και στο ΚΚΕ, όμως, όπου επίσης ανιχνεύουν τις δυνατότητες που υπάρχουν για τη συγκρότηση ψηφοδελτίων με δυσαρεστημένους του ΠΑΣΟΚ κρατώντας αποστάσεις από τον οργανωμένο ΣΥΡΙΖΑ, οι εκλογές θεωρούνται ιδιαίτερα κρίσιμες για δύο επιπρόσθετους λόγους. Πρώτον, διότι θα πρέπει να διασκεδαστούν οι εντυπώσεις που προκλήθηκαν από την πτώση των ποσοστών του κόμματος στις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές και, δεύτερον, διότι ενδεχόμενη στασιμότητα της επιρροής του ΚΚΕ, σε αυτή την κοινωνική συγκυρία και εν μέσω άγριας λιτότητας, πιθανότατα να εγείρει ζητήματα που αφορούν κυρίαρχες επιλογές του κόμματος. Και κυρίως, τη μοναχική διαδρομή του ΚΚΕ και την πάγια τακτική του να απορρίπτει κάθε σκέψη συνεργασίας με τον ΣΥΝ/ΣΥΡΙΖΑ ή τις άλλες οργανώσεις που κινούνται στο χώρο της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς.

Ο Σαμαράς «βαθμολογεί» τα στελέχη του

Συστάσεις προς τους τομεάρχες για εντατικοποίηση των ρυθμών και μεγαλύτερη κινητικότητα στον χώρο των μέσων ενημέρωσης

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

Σε ρυθμούς τροχάδην επιθυμεί ο κ. Αντώνης Σαμαράς να κινείται η Ρηγίλλης. Τέσσερις μήνες μετά την ανάδειξή του στην ηγεσία του κόμματος, ο πρόεδρος της Ν.Δ. εξακολουθεί να βρίσκεται αντιμέτωπος με τις αδυναμίες του κομματικού μηχανισμού τόσο στην παραγωγή όσο και στην επικοινωνία πολιτικής.

Οι συστάσεις του κ. Σαμαρά προς τους τομεάρχες του κόμματος, προ ημερών, για εντατικοποίηση των ρυθμών και μεγαλύτερη κινητικότητα στον χώρο των μέσων ενημέρωσης δεν ήταν τυχαίες. Ο πρόεδρος του κόμματος είναι αποφασισμένος να δώσει ευκαιρίες στα στελέχη που ο ίδιος άλλωστε επέλεξε, είναι ωστόσο δεδομένο ότι δεν μπορεί και δεν πρόκειται να αναμείνει επί μακρόν. Πέραν του χρόνου προσαρμογής που απαιτείται για

Ποιοι γαλάζιοι βουλευτές, με το έργο τους, περνούν τη βάση και ποιοι μένουν «μεταξεταστέοι»

να βρει βηματισμό το νέο σχήμα, ο κ. Σαμαράς μοιάζει να υπολογίζει και την ανάγκη εσωτερικής ηρεμίας στο ταλαιπωρημένο κόμμα, αφού γνωρίζει ότι οι όποιες αλλαγές θα άνοιγαν νέους κύκλους εσωστρέφειας.

Μετά τη συνεδρίαση των τομεαρχών δεν ήταν λίγοι εκείνοι που εκτίμησαν ότι ο κ. Σαμαράς έχει ήδη αρχίσει να διαμορφώνει τους «ελέγχους προόδου» των μελών της «σκιώδους κυβέρνησής» του και να καταλήγει ποιοι βαθμολογούνται καλώς και ποιοι δυσκολεύονται να περάσουν τη «βάση». Στενοί συνομιλητές του προέδρου αν και αρνούνται κατηγορηματικά την ύπαρξη «γαλάζιου βαθμολογίου», αναγνωρίζουν ωστόσο πως «όλοι μας κρινόμαστε καθημερινά τόσο από το κόμμα όσο και από την κοινωνία».

Με τρεις συνεδριάσεις και ένα δείπνο στο ενεργητικό του, το γαλάζιο «διατομεακό» απέχει επί του παρόντος από τον στόχο να κάνει man to man άμυνα προς τους υπουργούς του ΠΑΣΟΚ. Την κατάσταση επιδεινώνει και το γεγονός ότι τα νέα στελέχη που επελέγησαν, συχνά χωρίς προηγούμενη κυβερνητική πείρα, αντιμετωπίζουν επιπλέον προβλήματα διείσδυσης στα μέσα ενημέρωσης και την κοινωνία, κάτι που δεν ισχύει για τους «παλαιότερους» όπως οι Κ. Χατζηδάκης, Ν. Δένδιας, Κυρ. Μητσοτάκης.

Ως προς τους «μεταξεταστέους» οι γκρίνιες των γαλάζιων βουλευτών είναι υπαρκτές, επ' ουδενί όμως αποτελούν δείγμα της στάσης που θα κρατήσει ο κ. Σαμαράς. Στους κοινοβουλευτικούς διαδρόμους τα βέλη έχουν στόχο τομεάρχες όπως οι κ.κ. Θ. Λεονταρίδης, Ολγα Κεφαλογιάννη, Ελίζα Βόζεμπεργκ, Μ. Χαλκίδης και, φυσικά, τον κ. Θ. Καράογλου όχι μόνον για το έργο του στον τομέα οικονομίας όσο για τις δηλώσεις του, δύο εκ των οποίων (σ.σ. περί ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών του Γ. Αλογοσκούφη και περί γαλάζιου πλοίου που βουλιάζει και πετάει τη σαβούρα) προκάλεσαν την αποδοκιμασία του εκπροσώπου κ. Π. Παναγιωτόπουλου. Στον αντίποδα, θετικά σχόλια ακούγονται για τον έτερο οικονομικό τομεάρχη Χρ. Σταϊκούρα.

Το επικοινωνιακό επιτελείο...

«Σε λίγο καιρό η μηχανή θα λειτουργεί αποτελεσματικά» επισημαίνουν στενοί συνομιλητές του προέδρου του κόμματος και για τις δυσχέρειες που εντοπίζονται και στο επικοινωνιακό κομμάτι. Την επικοινωνία έχουν επιφορτιστεί ο εκπρόσωπος Πάνος Παναγιωτόπουλος και ο διευθυντής του γραφείου Τύπου Γιώργος Μουρούτης. Ως προς τον κ. Γρηγόρη Τσιμογιάννη, επί έτη έμπιστο συνεργάτη του κ. Αντώνη Σαμαρά, ουδέποτε κατόρθωσε να διαβεί την πύλη της Ρηγίλλης. Αν και η ενεργοποίησή του είχε προαναγγελθεί και ο ίδιος παραιτήθηκε από τη θέση του διευθύνοντος της εταιρείας Politics, ωστόσο εν τέλει δεν «χώρεσε» στον κομματικό μηχανισμό.

...και η αναζήτηση

Υπό το βάρος αυτών των δυσχερειών, ο κ. Σαμαράς έχει θέσει έναν σημαντικό στόχο για το αύριο της Νέας Δημοκρατίας. Δεν είναι άλλος από την ανακάλυψη και ανάδειξη του νέου στελεχικού δυναμικού του κόμματος. Οι επιτελείς της Ρηγίλλης αναγνωρίζουν πως το εκλογικό σώμα των 800.000 που προσήλθε στις εσωκομματικές εκλογές αποτελεί μία πολύ σημαντική δεξαμενή στελεχών, καθώς περιλαμβάνει πολλούς επιτυχημένους επιστήμονες, επιχειρηματίες, καθηγητές που «νιώθουν» κοντά στο κόμμα χωρίς ποτέ μέχρι πρότινος να έχουν υπάρξει μέλη του. Η επιστολή του κ. Σαμαρά, προ ημερών, προς τα 800.000 μέλη είχε ακριβώς αυτόν το στόχο: να τους κρατήσει «ζεστούς» ως προς τα κομματικά δρώμενα και ενεργούς στην πορεία προς το συνέδριο. Την προσεχή Κυριακή 11 Απριλίου, στη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματος αναμένεται να ληφθεί η απόφαση για την εκλογή των επικεφαλής των νομαρχιακών επιτροπών από τη βάση. Στη Ρηγίλλης ελπίζουν ότι από αυτή τη διαδικασία θα αναδειχθούν τα νέα τους στελέχη πρώτης γραμμής...

ΑΠΕ ΜΠΕ/ ΓΟΥΝΕΛΑΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ενας από τους τομείς που ο πρόεδρος της Ν.Δ. Αντώνης Σαμαρά θα δώσει ειδικό βάρος είναι η ανακάλυψη και ανάδειξη του νέου στελεχικού δυναμικού του κόμματος.

Στο μικροσκόπιο οι κινήσεις Μπακογιάννη

Αποφασισμένη να επιμείνει στη διακριτή της πορεία εντός κόμματος εμφανίζεται η κ. Ντόρα Μπακογιάννη, όπως αποδεικνύει τόσο η παρουσία της κατά τη συζήτηση του φορολογικού νομοσχεδίου της κυβέρνησης – όταν και, επί της ουσίας, επισκίασε τους επίσημους εισηγητές του κόμματος – όσο και η πρωτοβουλία της να εμφανιστεί, πρώτη από τη Ν.Δ., στο «κάδρο» της τρομοκρατικής επίθεσης στα Πατήσια, επισκεπτόμενη στο νοσοκομείο όπου νοσηλεύεται την τραυματισμένη από τη βόμβα η μικρή Αφγανή.

Στη Βουλή, η κ. Μπακογιάννη υιοθέτησε εντελώς διαφορετική στάση από την επίσημη του κόμματος για το φορολογικό νομοσχέδιο, κάτι που ήταν ιδιαιτέρως αισθητό στους βουλευτές που παρακολουθούσαν τη συνεδρίαση της Επιτροπής.

Στη γαλάζια κοινοβουλευτική ομάδα αναμένουν με ενδιαφέρον αν και κατά πόσο η κ. Μπακογιάννη θα διαφοροποιηθεί και με την ψήφο της στην Ολομέλεια από την κομματική γραμμή, ανοίγοντας περαιτέρω το χάσμα με την ηγετική ομάδα του κόμματος.

Σε συνομιλητές της, η πρώην υπουργός Εξωτερικών κρίνει ότι ο δημόσιος λόγος της Νέας Δημοκρατίας δεν είναι επαρκώς καθαρός, με αποτέλεσμα οι όποιες θέσεις του κόμματος να μη φθάνουν στην κοινωνία. Φέρει δε ως παράδειγμα, την «αυτοκριτική» για τα πεπραγμένα της περιόδου 2004 – 2009. Για να προχωρήσει μπροστά η Νέα Δημοκρατία πρέπει να «κλείσει» τους λογαριασμούς της με το παρελθόν, αποφασίζοντας ποιες πτυχές της κυβερνητικής πολιτικής της περιόδου 2004 – 2009 ήταν σωστές και να τις υπερασπισθεί και ποιες λάθος και να τις αναγνωρίσει, σημειώνει.

Ηρθε η ώρα της σκληρής σύγκρουσης

Της **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Προοδευτική αλλαγή των όρων του πολιτικού παιχνιδιού τους επόμενους μήνες προβλέπει ο αρχηγός της Ν.Δ. Αντώνης Σαμαράς και αναπροσαρμόζει την τακτική του, υιοθετώντας εφεξής επιθετικό αντιπολιτευτικό λόγο έναντι της κυβέρνησης και των χειρισμών της στα πεδία της οικονομίας και της ασφάλειας των πολιτών.

Οι βουλευτές που τον επισκέπτονται τις τελευταίες ημέρες στο γραφείο του προκειμένου να του μεταφέρουν το κλίμα που επικρατεί στις εκλογικές τους περιφέρειες φεύγουν με την εντύπωση ότι ο κ. Σαμαράς έχει ήδη αποσύρει...τ ην πλάτη που πρόσφερε στην κυβέρνηση όσο διαρκούσε η κρίσιμη διαπραγμάτευση με τις Βρυξέλλες για τη διάσωση της ελληνικής οικονομίας και ότι εφεξής η αντιπαράθεση θα είναι μετωπική και εφ' όλης της ύλης – κάτι που για τους περισσότερους γαλάζιους κρίνεται ως απολύτως αναγκαίο. Κατά τους τακτικούς συνομιλητές του, ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης οδηγήθηκε σε αναπροσαρμογή της μέχρι σήμερα στάσης του γιατί πραγματικά πιστεύει ότι οι κυβερνητικοί χειρισμοί χαρακτηρίζονται από ερασιτεχνισμό και επιπολαιότητα και ότι είναι θέμα ολίγου χρόνου να αποδειχθεί ότι οι πρόσφατοι διθύραμβοι για το σχέδιο διάσωσης της ελληνικής οικονομίας θα αποδειχθούν ανεδαφικοί και μη ρεαλιστικοί. «Μέχρι πρόσφατα, πιστεύαμε ότι το τοπίο θα αλλάξει σημαντικά από τον Σεπτέμβριο.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΙΑΟΥ

Οι βουλευτές της Ν.Δ. θα επιδιώξουν να βάλουν τις πολιτικές και διαχειριστικές αδυναμίες της κυβέρνησης στο κέντρο του κάδρου.

Κοινωνική έκρηξη

Τα δεδομένα, όμως, αλλάζουν δραματικά και ραγδαία» σημειώνει στενός συνεργάτης του κ. Σαμαρά, εκτιμώντας ότι οι πολιτικές συνθήκες θα αρχίσουν να διαφοροποιούνται πολύ νωρίτερα και ότι ο διάχυτος φόβος στην κοινωνία και οι πιέσεις που δέχονται οι πολίτες θα οδηγήσει ταχύτατα σε έντονες κοινωνικές εκρήξεις. Το ίδιο στέλεχος θεωρεί ότι είναι επίσης θέμα ολίγου χρόνου

Η οικονομία και η ασφάλεια των πολιτών, οι δύο πυλώνες που θα στηριχθεί η αντιπολιτευτική τακτική της Ν.Δ.

να αρχίσει να απεγκλωβίζεται η Ν.Δ. από τη διαρκή απολογία για τα πεπραγμένα των προηγούμενων κυβερνήσεων, διότι... μοιραία, το κέντρο του ενδιαφέροντος θα μετατοπίζεται σταδιακά προς την πλευρά της κυβέρνησης. «Κι εμείς το 2004 και το 2005 φορτώναμε στην κληρονομιά από το ΠΑΣΟΚ κάθε δική μας αδυναμία. Η τακτική αυτή, όμως, έχει πεπερασμένα όρια», προσθέτει, σημειώνοντας ότι σήμερα οι όροι του πολιτικού παιχνιδιού είναι πιο σκληροί όχι μόνο για την αξιωματική αντιπολίτευση αλλά και για την κυβερνητική παράταξη. Για τους παροικούντες τη γαλάζια Ιερουσαλήμ, το παραπάνω σχόλιο συνδέεται άμεσα και με την κριτική που δέχεται ο κ. Σαμαράς από μερίδα στελεχών του ότι τους πρώτους μήνες της ηγεσίας του, η Νέα Δημοκρατία αντιμετώπισε μάλλον αμήχανα και πάντως άτονα τις επιθέσεις του ΠΑΣΟΚ στα πεπραγμένα της διακυβέρνησης Καραμανλή και την προσπάθειά του να αποποιηθεί και την παραμικρή ευθύνη για τους όρους υπό τους οποίους διαπραγματευόταν τη «σωτηρία» της ελληνικής οικονομίας. Εξ ου και το σημείωμα με το οποίο εφοδιάστηκαν οι βουλευτές εν όψει Πάσχα από τον Πολιτικό Σχεδιασμό για τις «Αλήθειες για το έργο της Ν.Δ.».

Η πρόσφατη επίσκεψη του κ. Σαμαρά στο Αστυνομικό Τμήμα της οδού Πατησίων –αν και μερικώς προετοιμασμένη– σηματοδοτεί τη στροφή του αρχηγού της Ν.Δ. και την απαρχή της πορείας σύγκρουσης με την κυβέρνηση, η οποία το αμέσως επόμενο διάστημα θα κλιμακωθεί με παρουσίες του προέδρου του κόμματος σε χώρους από τους οποίους διαμορφώνεται η καθημερινότητα των πολιτών, όπως π.χ. νοσοκομεία, σχολεία, ΙΚΑ, ΟΑΕΔ κ.α. Με άλλα λόγια και χωρίς να εγκαταλειφθεί η κριτική έναντι των χειρισμών της κυβέρνησης για τα δημοσιονομικά και τα επιτόκια δανεισμού, η Ρηγίλλης θα επικεντρωθεί στα πρακτικά προβλήματα που, επί παραδείγματι, η οικονομία ή η έλλειψη αστυνόμευσης προκαλεί στους πολίτες. Η στάση της Ν.Δ. θα περιλαμβάνει κάποιες δόσεις αυτοκριτικής, όπως έπραξε ο κ. Σαμαράς και κατά την επίσκεψη στο Α.Τ. Πατησίων, αλλά κυρίως θα επιδιώκει να βάλει την κυβέρνηση και τις δικές της πολιτικές και διαχειριστικές αδυναμίες στο κέντρο του κάδρου.

Επιπρόσθετα, η Ρηγίλλης προσδοκά ότι η τακτική αυτή θα οδηγήσει σταδιακά σε ανάκτηση των εδαφών που στις τελευταίες εκλογές κατέκτησε ο ΛΑΟΣ τον οποίον σήμερα ο κ. Σαμαράς κατηγορεί για σύμπλευση με την κυβέρνηση, ανταποδίδοντας στον κ. Γ. Καρατζαφέρη όσα είχε προσπαθήσει να του χρεώσει προ ολίγων μηνών.

Προς το τέλος της «μονιμότητας» Παπαγεωργόπουλου

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ**

Στα μέσα Μαρτίου ο κ. Βασίλης Παπαγεωργόπουλος επέστρεψε από τη Νότια Κορέα, όπου επικεφαλής αντιπροσωπείας αδελφοποίησε την πόλη της Θεσσαλονίκης με αυτή του Μπουσάν, δίχως να είναι ξεκάθαρο αν τα έξοδα ενός τόσο μακρινού ταξιδιού άξιζαν για ένα τέτοιο... συγγενολόι. Αμέσως μετά την επιστροφή του συγκάλεσε το Δ.Σ. της ΤΕΔΚ Θεσσαλονίκης το οποίο αποφάσισε να προχωρήσει σε κινητοποιήσεις εξαιτίας των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι δήμοι.

Ταυτόχρονα, και ενώ με πρότασή του θα κλείσει ο δήμος στις 8 Απριλίου γιατί δεν έχει να πληρώσει ούτε τους παιδικούς σταθμούς, προγραμμάτιζε ταξίδι, ως επικεφαλής αντιπροσωπείας και πάλι, για τις ΗΠΑ, όπου γίνεται κάθε χρόνο μια μάλλον ασήμαντη έκθεση προβολής της Ελλάδας, στην οποία μόνο η συμμετοχή κοστίζει 30.000 χωρίς να υπολογίζονται τα έξοδα της αποστολής και με συζητήσιμο αποτέλεσμα.

Με την άφιξή του, όμως, από την Απω Ανατολή τον περίμενε μια δυσάρεστη έκπληξη. Το Εφετείο Θεσσαλονίκης είχε απορρίψει την αγωγή του εναντίον της κ. Χρύσας Αράπογλου, με την οποία την κατηγορούσε για συκοφαντική δυσφήμηση για τα όσα περί υπαιτιότητάς του τού είχε καταμαρτυρήσει αναφορικά με το σκάνδαλο δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ που ταλανίζει τα δυο τελευταία χρόνια την δημοτική αρχή.

Ο κ Παπαγεωργόπουλος τα έβαλε με τη δικαιοσύνη, δηλώνοντας, με αφορμή τη δική του υπόθεση, ότι «στην Ελλάδα οι απλοί πολίτες όταν συκοφαντούν καταδικάζονται, ενώ για το ίδιο αδίκημα οι βουλευτές αθωώνονται». Πολλοί, ακόμα και δικοί του, είπαν ότι ο δήμαρχος απώλεσε την ψυχραιμία του. Με την αχλύ του σκανδάλου να τον τυλίγει, έστω και αν επί του παρόντος δεν προκύπτει άμεση εμπλοκή του, είναι εξαιρετικά δύσκολο να διεκδικήσει με αξιώσεις το χρίσμα του υποψηφίου της Ν.Δ. που τόσο δείχνει να επιθυμεί.

Ομως, το πράγμα δεν έμεινε εκεί. Με αφορμή δημοσίευμα τοπικής εφημερίδας για νέο σκάνδαλο στον δήμο που αφορά την προμήθεια λογισμικού αξίας εκατομμυρίων ευρώ, επιδόθηκε και σε θεωρίες συνωμοσίας. Προέβη σε δημόσια δήλωση ότι δέχεται συντονισμένη επίθεση από κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού για -τι άλλο;- το μακεδονικό ζήτημα! «Ακόμη και προξενείο ξένης χώρας (σ.σ. μάλλον εννοεί το αμερικανικό) προχώρησε σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και υποβοήθησε συγκεκριμένες εκδηλώσεις για να επιτύχει την απομάκρυνση του Παπαγεωργόπουλου από τη δημαρχία, γιατί οι θέσεις του στην υπεράσπιση του ιερού ονόματος της Μακεδονίας μας δεν είναι αυτές που εξυπηρετούν τα συμφέροντα της χώρας αυτής».

Ο κ. Παπαγεωργόπουλος διαισθάνεται πως πλησιάζει το τέλος του στη δημαρχία και παίζει το τελευταίο του χαρτί, αυτό του πατριωτισμού, με την ελπίδα ότι θα δημιουργήσει «μακεδονική» ασπίδα προστασίας γύρω του. Ομως, στην περίπτωσή του φαίνεται ότι αυτό δεν φτάνει. Στην πόλη κυριαρχεί η πεποίθηση ότι το άστρο του, που μεσουράνησε επί τρεις τετραετίες, σβήνει. Δώδεκα χρόνια στην ηγεσία του δήμου θεωρούνται πάρα πολλά και η φθορά εμφανίζεται μη αναστρέψιμη.

Τα μηνύματα που καταφθάνουν στον ίδιο από το κόμμα, μολονότι ο κ. Σαμαράς απέφυγε να εκδηλωθεί κατά την παραμονή του στη Θεσσαλονίκη προ ημερών, αλλά και την κάθοδο στην Αθήνα του κ. Παπαγεωρ-

ΜΟΤΙΟΝΤΕΑΜ/ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΥΣΙΔΑΗΣ

Ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης, Βασίλης Παπαγεωργόπουλος βρίσκεται σε δύσκολη θέση.

Ποια ονόματα ακούγονται για τον Δήμο Θεσσαλονίκης

γόπουλου, φέρουν τη Ν.Δ. να εξετάζει άλλες επιλογές, με τα ονόματα των κ.Κώστα Γκιουλέκα και Σταύρου Καλαφάτη να συζητούνται, δίχως να αποκλείεται η έκπληξη με ένα νέο και άφθαρτο πρόσωπο, ίσως γυναίκα.

Ο κ. Παπαγεωργόπουλος βιάστηκε, σπεύδοντας από τον Ιούνιο ακόμη, να προκαταλάβει το κόμμα με το να εξαγγείλει την επομένη της ήττας στις ευρωεκλογές την υποψηφιότητά του για τέταρτη θητεία στον δήμο και εξακολουθεί ακόμη και τώρα να επιμένει ότι δεν πρόκειται να κάνει πίσω. Πιθανόν να ελπίζει ότι ο κ. Αντώνης Σαμαράς την ύστατη ώρα θα του δώσει και πάλι το χρίσμα, αν και όπως λένε κομματικοί παράγοντες στη Θεσσαλονίκη «ο μόνος σίγουρος τρόπος να χάσει τον δήμο η Ν.Δ. είναι να κατεβάσει ο πρόεδρος και πάλι τον Βασίλη».

Κάποιοι βλέπουν ως πιθανότερη εξέλιξη την ηρωική έξοδό του με πατριωτικές κορώνες και διαφωνίες γύρω απο τον Καλλικράτη, ενδοπαραταξιακούς υπονομευτές κ.ά.

Οπως και να σκέφτεται ο κ. Παπαγεωργόπουλος, η αντίστροφη μέτρηση για τη «βασιλεία» του έχει αρχίσει...

Αναζητούν καταφύγιο σε θυρίδες τραπεζών

Τριπλάσιες οι επισκέψεις πολιτών – Πρόβλημα στα κεντρικά καταστήματα

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Υπό το φάσμα της μεγάλης ανησυχίας ότι τα χειρότερα για την οικονομία είναι μπροστά μας οι πολίτες καταφεύγουν στα υπόγεια των τραπεζών όπου βρίσκονται οι θυρίδες θησαυροφυλακίου τους.Τις τελευταίες εβδομάδες η ζήτηση για την ενοικίαση θυρίδων βρίσκεται στο ζενίθ, καθώς οι ανησυχίες για τον κίνδυνο χρεοκοπίας της χώρας δεν έχουν ακόμα κοπάσει. Πολλά κεντρικά καταστήματα τραπεζών δεν μπορούν να ανταποκριθούν στη μεγάλη ζήτηση. Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών, το τελευταίο διάστημα έχουν τριπλασιαστεί οι επισκέψεις κατόχων στις θυρίδες τους, γεγονός που αποδίδεται στην... εντατική μεταφορά και τοποθέτηση εκεί περιουσιακών στοιχείων. Στις θυρίδες δεν τοποθετούνται μόνο πολύτιμα είδη, όπως χρυσός ή κοσμήματα, αλλά και μετρητά ή ξένο συνάλλαγμα. Οι τράπεζες υπολογίζουν ότι ποσοστό που ξεπερνά το 10% από τις συνολικές εκροές που πραγματοποιούνται στις καταθέσεις κατευθύνονται προς τα εκεί, καθώς πολλοί προτιμούν να θυσιάσουν για ένα διάστημα τους τόκους τους προκειμένου να αισθάνονται ασφαλείς ότι ακόμα και στη χειρότερη περίπτωση δεν θα βρεθούν προ εκπλήξεων.

Ποσοστό που ξεπερνά το 10% από τις συνολικές εκροές κατευθύνεται στα θησαυροφυλάκια

Οι περισσότερες τράπεζες διαθέτουν καταστήματα με θυρίδες θησαυροφυλακίου, οι οποίες ενοικιάζονται συνήθως για ένα χρόνο, ωστόσο ορισμένες τράπεζες δίνουν τη δυνατότητα ενοικίασης θυρίδας και για μικρότερο χρονικό διάστημα. Στην Αττική τα περισσότερα καταστήματα θυρίδων βρίσκονται στο κέντρο της πόλης. Πριν αποφασίσετε το κατάστημα τράπεζας που σας εξυπηρετεί πρέπει να εξετάσετε με επιμέλεια τα συστήματα ασφαλείας. Ασφαλώς, πάντα υπάρχει η πιθανότητα διάρρηξης του καταστήματος και της θυρίδας σας αν και τα πραγματικά περιστατικά είναι ελάχιστα (ωστόσο πιθανότατα οι πιθανότητες διάρρηξης της τράπεζας είναι μεγαλύτερες από την πιθανότητα χρεοκοπίας της). Το ετήσιο κόστος ενοικίασης ξεκινά από 12 και μπορεί να ξεπερνά τα 600 ευρώ και εξαρτάται από το μέγεθος της θυρίδας και την τράπεζα. Μετά την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών ο μισθωτής παραλαμβάνει 2 κλειδιά με τα οποία μπορεί να έχει πρόσβαση στη θυρίδα. Στις περισσότερες τράπεζες ο μισθωτής μπορεί να ορίσει από έναν έως δύο δικαιούχους ,οι οποίοι επίσης θα έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην θυρίδα με την επίδειξη της ταυτότητας τους. Το κλειδί και η επίδειξη ταυτότητας είναι απαραίτητα για την πρόσβαση στη θυρίδα.

Η σεναριολογία

Πόσο απαραίτητη, όμως, είναι τελικά η απόκτησή της; Με τη χώρα να προσπαθεί, ακόμα χωρίς ικανοποιητική επιτυχία, να ανακτήσει τον βηματισμό και την αξιοπιστία της και τις αγορές να παραμένουν δύσπιστες για την ικανότητα αντιμετώπισης της δεινής οικονομικής κατάστασης η φημολογία βρίσκει εξαιρετικά γόνιμο έδαφος για να αναπτυχθεί. Έτσι, το τελευταίο διάστημα υποστηρίζονται ανοιχτά ακραίες υπερβολές, όπως ότι τράπεζες καταρρέουν, ότι επίκειται δέσμευση καταθέσεων κ.α. μέχρι και ότι τα βράδια τυπώνονται ...δραχμές στο Νομισματοκοπείο. Πόσο δικαιολογημένη είναι η ανησυχία και οι κινήσεις αυτές; Με βάση τη λογική πρόκειται για εξαιρετικά ακραίες συμπεριφορές, εν πολλοίς δίχως νόημα. Πολλοί ρωτούν με επιμονή αν είναι αδύνατο να χρεοκοπήσει μια τράπεζα ή αν θα επιστρέψουμε στη δραχμή ή αν θα γίνει δέσμευση καταθέσεων και άλλα σενάρια καταστροφής. Η πιθανότητα αυτή δεν μπορεί να αποκλειστεί, ωστόσο είναι πολύ πολύ μικρή. Είναι γεγονός ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί η κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος μιας χώρας, όπως δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα ενός μεγάλου καταστροφικού σεισμού. Ωστόσο το απίθανο δεν ορίζει την ζωή μας.

Επιπρόσθετη ασπίδα προστασίας για τις ελληνικές τράπεζες και ευρύτερα την εγχώρια οικονομία αποτελεί το... πείραμα Lehman. Η απόφαση των κυβερνήσεων και των κεντρικών τραπεζών το 2008 να αφήσουν τη Lehman να καταρρεύσει προκάλεσε μεγάλου μεγέθους σεισμικές δονήσεις, δημιουργήθηκε συστημικός κίνδυνος και απειλήθηκε με κατάρρευση το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Με δεδομένα τα καταστροφικά αποτελέσματα του πειράματος Lehman οι κυβερνήσεις και οι κεντρικές τράπεζες δεν πρόκειται για δεύτερη φορά να αναλάβουν τον ανεξέλεγκτο κίνδυνο του να αφήσουν μια χώρα της Ευρωζώνης ή το τραπεζικό της σύστημα να χρεοκοπήσει για ...παραδειγματισμό!

g.papadogiannis@gmail.com

Από 12 έως και πάνω απο 600 ευρώ ετησίως αποτιμάται η ενοικίαση θυρίδας σε τράπεζα.

Φτωχή η ανταπόκριση για το χρέος

Περιορισμένη είναι η ανταπόκριση, ειδικά των ανώτερων εισοδηματικών τάξεων και του επιχειρηματικού κόσμου, στον λογαριασμό που ανοίχθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), με πρωτοβουλία της Βουλής των Ελλήνων, για την αποπληρωμή του δημοσίου χρέους.

Σε αντίθεση με την εντυπωσιακή κινητοποίηση που προκάλεσαν οι καταστροφικές φωτιές στην Πάρνηθα και στην Πελοπόννησο, όπου εφοπλιστές, επιχειρηματίες, τράπεζες, ιδρύματα και όχι μόνον προχώρησαν σε μεγάλες δωρεές προς το Ταμείο Αλληλεγγύης που δημιουργήθηκε για την ανακούφιση των πυροπαθών, σήμερα, το ενδεχόμενο χρεοκοπίας της χώρας δεν φαίνεται να συγκινεί. Περίπου ένα μήνα μετά την δημιουργία του λογαριασμού αλληλεγγύης για την απόσβεση του δημοσίου χρέους, κανένα... «μεγάλο όνομα» δεν έχει προχωρήσει σε σημαντική δωρεά και η πρωτοβουλία δεν φαίνεται ικανή να αποκτήσει δυναμική.

Ένα μήνα μετά τη δημιουργία του λογαριασμού αλληλεγγύης, κανένα... «μεγάλο όνομα» δεν έχει προχωρήσει σε σημαντική δωρεά

Για να υπάρχει ένα μέτρο σύγκρισης θα πρέπει να αναφερθεί ότι στο Ταμείο Αλληλεγγύης για τους πυροπαθείς, μόνο τις πρώτες ημέρες, συγκεντρώθηκαν δωρεές πολλών εκατομμυρίων ευρώ, ενώ στο τέλος της προσπάθειας είχαν αποταμιευθεί περί τα 200 εκατ. ευρώ. Τότε ανταποκρίθηκαν περίπου 100.000 πολίτες, επιχειρήσεις και ιδρύματα.

Για την έως τώρα κίνηση του λογαριασμού για την απόσβεση του δημοσίου χρέους, ο οποίος δέχεται καταθέσεις από τις 5 Μαρτίου, η ΤτΕ δεν έχει δημοσιοποιήσει στοιχεία. Στελέχη εμπορικών τραπεζών, ωστόσο, αναφέρουν στην «Κ» ότι η κίνηση είναι υποτονική και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει σύγκριση με τη μαζική ανταπόκριση που ακολούθησε τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007. Προσθέτουν δε ότι σημαντική ανταπόκριση υπάρχει μόνο από ιδιώτες, ακόμη και συνταξιούχους, αλλά όχι από εταιρείες και νομικά πρόσωπα, γεγονός το οποίο έχει αποτέλεσμα το ποσό που έχει συγκεντρωθεί μέχρι στιγμής να είναι μικρό.

Και εύλογα γεννάται το ερώτημα: Αδιαφορούν οι πολίτες και ο επιχειρηματικός κόσμος για το δημόσιο χρέος και τον κίνδυνο χρεοκοπίας της χώρας; Πριν δοθεί απάντηση σε αυτό το ερώτημα, μεγάλο ενδιαφέρον έχει να δούμε τα περί αξιοποίησης των 200 εκατ. ευρώ που συγκεντρώθηκαν μετά τις φωτιές. Συγκεκριμένα, συγκεντρώθηκαν 198 εκατ. ευρώ, ενώ αν υπολογιστούν και οι τόκοι ύψους 10 εκατ. ευρώ, το συνολικό διαθέσιμο κεφάλαιο έφτασε τα 208 εκατ. ευρώ. Από αυτά, 6,7 εκατ. ευρώ διατέθηκαν το 2007, κεφάλαια 53 εκατ. ευρώ διατέθηκαν το 2008, ενώ το 2009 αξιοποιήθηκαν μόλις 16,6 εκατ. ευρώ. Τα υπόλοιπα 133 παραμένουν ακόμα στον τόκο. Οπως πάντα, οι «αρμόδιοι» αποδείχθηκαν πρώτοι σε «ευαισθησία», μεγάλες ιδέες, σχέδια και δηλώσεις, κυρίως για τη δημιουργία εντυπώσεων και από εκεί και πέρα, στη φάση της υλοποίησης, επικράτησαν η αδράνεια και το χάος του Δημοσίου.

Χωρίς αμφιβολία η συμβολική αυτή πρωτοβουλία της Βουλής των Ελλήνων είναι θετική. Ωστόσο, το πρόβλημα της χώρας δεν είναι η απουσία ευαισθησίας και πατριωτισμού, αλλά η απουσία ελάχιστης αποτελεσματικότητας και η συνέπεια μεταξύ λόγων και πράξεων. Η δεινή δημοσιονομική κατάσταση που έχει φέρει τη χώρα στο χείλος της χρεοκοπίας δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με συμβολικές κινήσεις καλής θέλησης και με την εθελοντική πρόσθετη εισφορά πολιτών που υπερφορολογούνται για τα πάντα.

Ο λογαριασμός

Για την ιστορία, αλλά και για πρακτικούς λόγους –για όσους, δηλαδή, τυχόν ενδιαφέρονται– θα πρέπει να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τη σχετική Πράξη του διοικητή της ΤτΕ, δημιουργήθηκε και τηρείται στην κεντρική τράπεζα λογαριασμός για τη συγκέντρωση ποσών από ενδιαφερομένους, σε εθελοντική βάση, που θα διατίθενται αποκλειστικά για την απόσβεση του δημοσίου χρέους της χώρας. Ο λογαριασμός δέχεται καταθέσεις από τις 05.03.2010 στο κεντρικό κατάστημα, στα υποκαταστήματα, στις θυρίδες και στα πρακτορεία της Τραπέζης της Ελλάδος, καθώς και στο σύνολο του δικτύου των εμπορικών τραπεζών, χωρίς επιβάρυνση.

Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων σημειώνεται ότι ο ανωτέρω λογαριασμός έχει κωδικό IBAN GR 04 010 0024 0000000026132462 και SWIFT/BIC BNGRGRAA. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται από το Τμήμα Δημοσίων Οργανισμών στα τηλέφωνα 210-32.02.716 & 210-32.03.376.

g.papadogiannis@gmail.com

Και η κρίση θέλει τις... διακοπές της

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Η κρίση - κρίση, αλλά και η καλοπέραση - καλοπέραση για τους Ελληνες και μάλιστα... εκτός συνόρων. «Κύμα» κρατήσεων σημειώθηκε στα ελληνικά ταξιδιωτικά γραφεία, κατά τις τελευταίες ημέρες, για πασχαλινές διακοπές σε προορισμούς του εξωτερικού.

Σύμφωνα με τον κ. Λύσανδρο Τσιλίδη, μέλος του Συνδέσμου των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων (ΗΑΤΤΑ), υπευθύνου για θέματα εξερχόμενου τουρισμού, «την Παρασκευή και το Σάββατο, δηλαδή, το διήμερο αμέσως μετά τις αποφάσεις της Ε.Ε. για την Ελλάδα, στις 25 Μαρτίου, έσπασαν τα τηλέφωνα στα ταξιδιωτικά γραφεία για την πραγματοποίηση κρατήσεων σε διάφορους προορισμούς του εξωτερικού».

Αποτέλεσμα; Ο κ. Τσιλίδης εκτιμά ότι το ύψος των φετινών κρατήσεων θα κινηθεί στα ίδια επίπεδα με πέρυσι, όταν η κρίση δεν είχε ακόμη κάνει την εμφάνισή της στη χώρα μας. «Προφανώς οι ταξιδιώτες θεώρησαν ότι οι αποφάσεις στις Βρυξέλλες έδωσαν λύση. Δεν εξηγείται αλλιώς», σημειώνει. Σε κάθε περίπτωση, θετικά συνέβαλε και το γεγονός ότι οι τιμές είναι φθηνότερες ή τουλάχιστον ίδιες σε σχέση με πέρυσι. Συγκεκριμένα, κατά μέσο όρο, κυμαίνονται για ένα τετραήμερο σε δημοφιλείς ευρωπαϊκούς προορισμούς και σε χώρες της Βόρειας Αφρικής στα 400 ευρώ το άτομο, σύμφωνα με στοιχεία του ΗΑΤΤΑ. Στο γεγονός αυτό έρχεται ενισχυτικά και η «ένεση» των ταξιδιωτικών γραφείων που παρέχουν διευκολύνσεις 4 - 12 δόσεων για την αποπληρωμή των ταξιδιωτικών πακέτων και η τελική εικόνα βελτιώνεται.

Σταθερή επιλογή για τους τουρίστες η Κωνσταντινούπολη.

Κύμα κρατήσεων για τις ημέρες του Πάσχα για Ιταλία, Ισπανία και Τουρκία

Η πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Αργυρώ Φίλη λέει στη «Κ» ότι δημοφιλέστεροι τουριστικοί προορισμοί για το φετινό Πάσχα αναδείχθηκαν η Ιταλία, η Ισπανία και η Τουρκία (Κωνσταντινούπολη). Παράλληλα, σταθερή και με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά είναι η πελατεία που επιλέγει μακρινούς προορισμούς τις ημέρες του Πάσχα, όπως για παράδειγμα η Νοτιοανατολική Ασία και η Λατινική Αμερική. Πρόκειται κυρίως για τουρίστες που έχουν επισκεφθεί τις κλασικές ταξιδιωτικές επιλογές της Ευρώπης και πραγματοποιούν, πλέον, ένα ταξίδι τον χρόνο σε διαφορετικό μακρινό προορισμό. Την κατηγορία αυτή αποτελούν κυρίως εύποροι ταξιδιώτες, που δεν επηρεάζονται από την κρίση, αλλά και συνταξιούχοι με υψηλές αποδοχές. Για την ιστορία και μόνο να αναφερθεί ότι η περίοδος με τον μεγαλύτερο αριθμό πώλησης ταξιδιωτικών πακέτων στο εξωτερικό από την Ελλάδα είναι το καλοκαίρι και ακολουθούν τα Χριστούγεννα και το Πάσχα.

«Σπάει ρεκόρ»

Ισχυρό τουριστικό ρεύμα παρατηρείται από την Ελλάδα προς την Τουρκία τους πρώτους μήνες του έτους, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού της γειτονικής χώρας, που δημοσιοποιεί σήμερα η «Κ». Μία τάση που διατηρείται και το Πάσχα. Το δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου, το ελληνικό τουριστικό ρεύμα ήταν βάσει αφίξεων το τρίτο σημαντικότερο μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ενωσης για την Τουρκία και έβδομο συνολικά. Το 2008, η Ελλάδα ήταν εκτός πρώτης δεκάδας για την Τουρκία, με 48.455 αφίξεις το πρώτο δίμηνο του έτους, το 2009 έφθασε σε 57.477 αφίξεις και φέτος έφθασε ήδη στις 64.558 αφίξεις. Η ποσοστιαία αύξηση κατά 12,3% της κίνησης προς τη γειτονική χώρα το δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου φέτος σε σχέση με το ίδιο διάστημα του 2009 ήταν η δεύτερη υψηλότερη μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ενωσης στον συγκεκριμένο προορισμό. Μάλιστα, την ίδια περίοδο οι αφίξεις από την Αγγλία σημείωσαν πτώση κατά 13,8%, από τη Γαλλία κατά 11%, ενώ αύξηση, μόλις κατά 1,2%, σημειώθηκε από τη Γερμανία. Προφανώς, λόγω της... κρίσης. Υπάρχει, πάντως, ένα στοιχείο που δείχνει ότι η τελευταία άρχισε να επηρεάζει και τους Ελληνες.. Το 2009, οι δαπάνες όσων ταξίδεψαν στο εξωτερικό μειώθηκαν κατά 7,9%, στα 2,47 δισ. ευρώ, από 2,68 δισ. ευρώ το 2008, σύμφωνα με στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος.

ΑΠΕ

Αρκετοί είναι οι Έλληνες που επωφελήθηκαν των προσφορών για αποπληρωμή των διακοπών τους με 4 μέχρι 12 δόσεις.

Τα εκρηκτικά «δείχνουν» τους δράστες

Κατά την Αντιτρομοκρατική πίσω από τις πρόσφατες επιθέσεις βρίσκονται «θυγατρικές» της «Συνωμοσίας των Πυρήνων της Φωτιάς»

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Στο βραχύ διάστημα «σιγής» της οργάνωσης «Συνωμοσία Πυρήνων της Φωτιάς» που μεσολάβησε μεταξύ της βομβιστικής επίθεσης στο μνημείο του Αγνωστου Στρατιώτη το βράδυ της 9ης Ιανουαρίου μέχρι την επανεμφάνισή της στις 19 Μαρτίου με την έκρηξη στα γραφεία της «Χρυσής Αυγής» οι αστυνομικοί της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας, φέρεται να έχουν ανιχνεύσει στοιχεία ικανά να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ταυτότητας των καθοδηγητών της οργάνωσης. Μία εβδομάδα μετά την έκρηξη βόμβας στην οδό Ιακωβάτων στα Πατήσια που είχε αποτέλεσμα τον τραγικό θάνατο του 15χρονου Αφγανού και τον σοβαρό τραυματισμό της 10χρονης αδελφής του, κυρίαρχη παραμένει στον 12ο όροφο της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής η εκτίμηση ότι πίσω από την «ορφανή» έκρηξη στο κτίριο της Ελληνικής Εταιρείας Διοίκησης Επιχειρήσεων βρίσκεται η «Συνωμοσία Πυρήνων της Φωτιάς».

Στο επιτελείο της Αντιτρομοκρατικής έχουν καθαρή εικόνα για την πηγή προέλευσης της νέας παρτίδας των εκρηκτικών

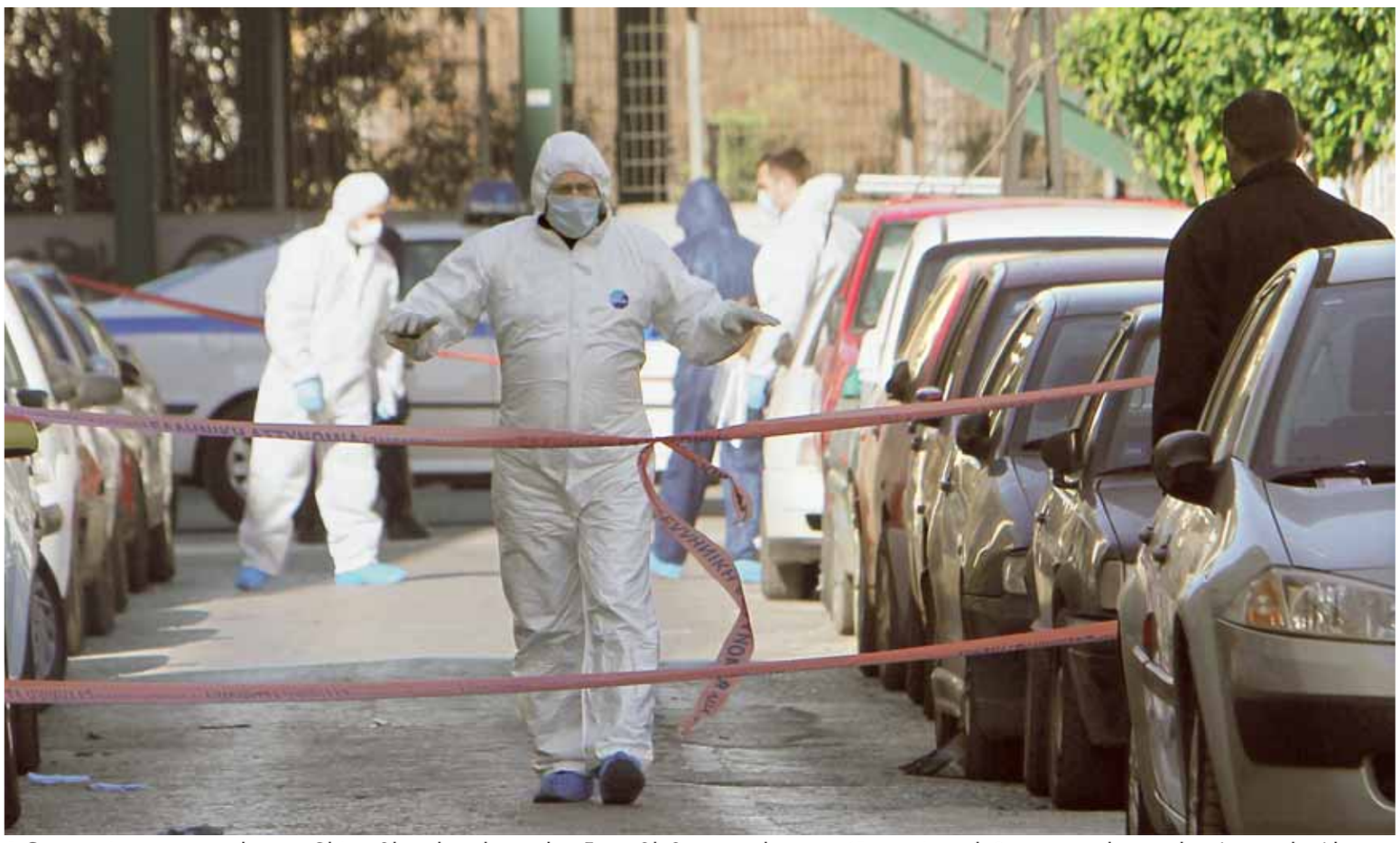

Ανδρες της Αντιτρομοκρατικής στην οδό Ιακωβάτων όπου έγινε η έκρηξη της βόμβας που σκότωσε τον 15χρονο Αφγανό. Οι αστυνομικοί ερευνούν τηλεφωνικές κλήσεις αλλά και κινήσεις ατόμων σε μεγάλη ακτίνα γύρω από το σημείο της έκρηξης στο χρονικό διάστημα μεταξύ 9.30 και 10.30 μ.μ. της Κυριακής.

ASSOCIATED PRESS

Ανακατατάξεις

Στο διάστημα των 2,5 μηνών αδράνειας της οργάνωσης αξιωματικοί της Αντιτρομοκρατικής φέρεται να έχουν ανιχνεύσει διεργασίες και ανακατατάξεις στο εσωτερικό της «Συνωμοσίας» που είχαν, μεταξύ άλλων, αποτέλεσμα τη δημιουργία δύο νέων οργανώσεων, της «6ης Δεκέμβρη» και της «Επαναστατικής Συνέχειας», οι οποίες ανέλαβαν την ευθύνη των βομβιστικών επιθέσεων στο κτίριο της Γενικής Γραμματείας Τύπου (15 Ιανουαρίου) και τα γραφεία της JP Morgan στο Κολωνάκι (16 Φεβρουαρίου) αντίστοιχα. Οι δύο οργανώσεις χρησιμοποίησαν όμοιους μηχανισμούς και εκρηκτική ύλη με αυτούς της «Συνωμοσίας Πυρήνων της Φωτιάς», ενώ οι όποιες διαφορές στη δράση των οργανώσεων αποδόθηκε σε προσπάθεια των δραστών να αποπροσανατολίσουν τις διωκτικές αρχές. Σε αυτό το συμπέρασμα καταλήγουν αξιωματικοί της Αντιτρομοκρατικής έπειτα από επεξεργασία των ευρημάτων που συγκεντρώθηκαν στο διάστημα από τον Ιανουάριο μέχρι σήμερα. «Κάπου εκεί», υποστηρίζει στην «Κ» καλά πληροφορημένη πηγή, «φαίνεται ότι ανέκυψε κάποιο πρόβλημα. Ορισμένα από τα άτομα που συμμετείχαν στα χτυπήματα υποχρεώθηκαν να αναθεωρήσουν τη δράση τους και επομένως η ομάδα που μέχρι τότε υλοποιούσε τις επιθέσεις αποδείχθηκε ανεπαρκής». Οι αστυνομικοί θεωρούν πιθανό στη δράση της «Συνωμοσίας» να μετέχουν πλέον νέα άτομα που «στρατολογήθηκαν» το τελευταίο διάστημα προκειμένου να καλύψουν τα κενά που παρουσιάστηκαν στην ομάδα κρούσης της οργάνωσης.

Την εκτίμηση των αστυνομικών ενισχύει η επιλογή της «Συνωμοσίας Πυρήνων της Φωτιάς» να επανεμφανιστεί πραγματοποιώντας τριπλό βομβιστικό χτύπημα στα γραφεία της «Χρυσής Αυγής», της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και της οικίας του αντιπροέδρου της Πακιστανικής Κοινότητας. «Επέλεξαν δίχως συγκεκριμένη αφορμή να θίξουν ένα ζήτημα που έχει απασχολήσει την επικαιρότητα πριν από επτά χρόνια, όπως οι απαγωγές των Πακιστανών.

Η κίνησή τους αυτή ίσως είναι ενδεικτική ανακατατάξεων στις τάξεις της οργάνωσης ή ενεργοποίησης ατόμων που είχαν δραστηριοποιηθεί παλαιότερα στον χώρο» λέει στην «Κ» αξιωματικός της ΕΛ.ΑΣ.

Ενα από τα ισχυρά χαρτιά που φέρεται να κρατά στα χέρια της η Αντιτρομοκρατική αφορά την «ταυτότητα» και την προέλευση των εκρηκτικών που έχουν ανιχνευθεί στις βομβιστικές επιθέσεις του τελευταίου τριμήνου. Και σε αυτή την περίπτωση φαίνεται να καταγράφονται διαφοροποιήσεις στη δράση της οργάνωσης σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν. «Δεν είναι τυχαίο» σχολιάζουν πηγές της Αντιτρομοκρατικής, ότι «ενώ μέχρι και τη βομβιστική επίθεση στο μνημείο του Αγνωστου Στρατιώτη χρησιμοποιούσαν υψηλής ταχύτητας εκρηκτικό, η οργάνωση επανήλθε με διαφορετικής σύνθεσης "χαμηλό" εκρηκτικό». Πληροφορίες της «Κ« μάλιστα αναφέρουν ότι στο αντιτρομοκρατικό επιτελείο φέρονται να διαθέτουν καθαρή εικόνα για την πηγή απ' όπου προέρχεται η νέα παρτίδα της εκρηκτικής ύλης που χρησιμοποιήθηκε στις βομβιστικές επιθέσεις που ακολούθησαν την έκρηξη στο κτίριο της Εθνικής Ασφαλιστικής. Η συγκεκριμένη πληροφορία, όπως είναι φυσικό, αποτελεί επτασφράγιστο μυστικό για τους επικεφαλής της Αντιτρομοκρατικής.

Στο μικροσκόπιο της ΕΛ.ΑΣ. οι τηλεφωνικές κλήσεις που έγιναν μία ώρα πριν από την έκρηξη της βόμβας στα Πατήσια

Αξιοποιώντας τα δεδομένα που προέκυψαν από την κατάθεση της τραγικής μητέρας των δύο ανήλικων Αφγανών, οι αστυνομικοί ερευνούν τηλεφωνικές κλήσεις αλλά και κινήσεις ατόμων σε μια μεγάλη ακτίνα γύρω από το σημείο της έκρηξης στο χρονικό διάστημα μεταξύ 9.30 και 10.30 μ.μ. της Κυριακής. Η 45χρονη Αφγανή κατέθεσε ότι στις 9.30 μ.μ. οπότε πέρασε για πρώτη φορά μαζί με τα δύο ανήλικα παιδιά μπροστά από το κτίριο, στο σημείο δεν υπήρχε ο σάκος με τον εκρηκτικό μηχανισμό. Επομένως, οι δράστες τον τοποθέτησαν στο σημείο στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε έως τις 10.40 μ.μ. οπότε και σημειώθηκε η έκρηξη.

Εκτός των κινητών τηλεφώνων (σχετικά αιτήματα έχουν ήδη υποβληθεί προς τις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας), αντικείμενο έρευνας αποτελούν κλήσεις που έγιναν το επίμαχο διάστημα και από καρτοτηλέφωνα που βρίσκονται εγκατεστημένα και λειτουργούν περιμετρικά του κτιρίου της Ελληνικής Εταιρείας Διοίκησης Επιχειρήσεων.

900 νέοι αστυνομικοί από τα γραφεία βγαίνουν στον δρόμο

Στη μάχη κατά της εγκληματικότητας

Την εκτίμηση (και την ελπίδα) ότι το νέο δόγμα αστυνόμευσης θα ανακόψει το κύμα βίας και εγκληματικότητας που καταγράφεται στα αστικά κέντρα της χώρας και ιδιαίτερα στην Αθήνα, εκφράζουν στελέχη του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Προς αυτή την κατεύθυνση, σε εξέλιξη βρίσκεται η τοποθέτηση συνολικά 900 αστυνομικών σε 45 Τμήματα Ασφαλείας που βρίσκονται στις «θερμές» περιοχές του Λεκανοπεδίου για την κάλυψη οργανικών θέσεων. Σήμερα, όπως καταγγέλλεται, οι κατά τόπους υπηρεσίες ασφαλείας υπολειτουργούν λόγω έλλειψης προσωπικού, ενώ ο υπουργός κ. Μιχ. Χρυσοχοΐδης έχει κατ' επανάληψη δεσμευτεί για άμεση ενίσχυση των τμημάτων Ασφαλείας.

Οι 900 αστυνομικοί μετακινούνται από τα «κεντρικά» της Ασφάλειας και τα αστυνομικά τμήματα, ενώ τις κενές διοικητικές θέσεις που προκύπτουν θα καλύψουν 500 ένστολοι που μέχρι πρότινος υπηρετούσαν στο επιτελείο της ΕΛ.ΑΣ. Ταυτόχρονα, «αθέατες» περιπολίες στο κέντρο της Αθήνας πραγματοποιούν τα τελευταία 24ωρα, είκοσι ομάδες αστυνομικών της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής. Η ίδια υπηρεσία, στο πλαίσιο μετεξέλιξής της σε «Ελληνικό FBI» έχει ήδη ξεκινήσει τη χαρτογράφηση των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων με «έδρα» την Αττική. Στο πλαίσιο αυτό, οι ελληνικές Αρχές βρίσκονται σε «ανοικτή γραμμή» με τις αλβανικές. Στον τομέα της εμφανούς αστυνόμευσης, η ομάδα Δίκυκλης Αστυνόμευσης (ΔΙ.ΑΣ.) στην οποία συμμετέχουν 2004 αστυνομικοί σε 75 δήμους της Αττικής έκανε πρεμιέρα την περασμένη Δευτέρα. Την περασμένη Τετάρτη μάλιστα δικυκλιστές της ομάδας και αστυνομικοί της Αμεσης Δράσης προχώρησαν στη σύλληψη κακοποιών που επιχείρησαν να ληστέψουν τράπεζες σε Ν. Ερυθραία και Αλιμο.

Τον τελευταίο καιρό παρατηρείται «διάχυση» του εγκλήματος στην Αθήνα

Την ίδια ώρα, πάντως, περιστατικά σαν κι αυτό της περασμένης Δευτέρας, όταν νεκρός από τα πυρά δύο αδίστακτων ληστών έπεφτε ο 58χρονος ιδιοκτήτης πρακτορείου ΠΡΟ-ΠΟ στα Πατήσια, Παναγιώτης Κλιστάκης δεν αφήνουν ιδιαίτερα περιθώρια αισιοδοξίας. Ο 55χρονος δολοφονήθηκε λίγα μέτρα από το σημείο όπου, δώδεκα ώρες πριν, είχε βρει τραγικό θάνατο από έκρηξη «ορφανής» βόμβας ο 15χρονος Αφγανός. Οπως μάλιστα σχολίαζαν οι γείτονες, ο άτυχος 58χρονος είχε πέσει θύμα ληστείας άλλες δύο φορές στο πρόσφατο παρελθόν. Οι δολοφόνοι του Κλιστάκη λίγα λεπτά νωρίτερα είχαν πυροβολήσει στα πλευρά έναν 22χρονο Αφγανό υπάλληλο σε ανταλλακτήριο συναλλάγματος, ο οποίος πρόβαλε αντίσταση όταν οι δράστες εισέβαλαν ένοπλοι στο κατάστημα για να το ληστέψουν.

Εξαρση ληστειών

Σε διάστημα οκτώ ημερών από 23 - 30 Μαρτίου στην Αττική έχουν καταγραφεί 21 επιθέσεις σε πεζούς με σκοπό τη ληστεία, 20 ένοπλες ληστείες σε καταστήματα και 13 ένοπλες ληστείες σε υποκαταστήματα τραπεζών και ΕΛ.ΤΑ. Παρατηρείται μάλιστα «διάχυση» του εγκλήματος καθώς στο στόχαστρο κακοποιών μπαίνουν μεταξύ άλλων ιατρεία, μανάβικα, εστιατόρια, ανθοπωλεία και ζαχαροπλαστεία. Στο ίδιο χρονικό διάστημα επανεμφανίστηκε η συμμορία των ληστών με καλάσνικοφ, που έχει γίνει εφιάλτης για ιδιοκτήτες εστιατορίων της Αττικής. Ξημερώματα Κυριακής, δύο δράστες οπλισμένοι με καλάσνικοφ και κυνηγετική καραμπίνα εισέβαλαν σε ταβέρνα στη Βαρυμπόμπη και λήστεψαν ιδιοκτήτη και θαμώνες.

Καθημερινότητα αποτελούν για την Αττική και οι σοβαρές περιπτώσεις διαρρήξεων με ακραία χρήση βίας. Στο διάστημα 23 - 30 Μαρτίου καταγράφονται επτά τέτοια περιστατικά, με πιο χαρακτηριστικό αυτό του περασμένου Σαββάτου όταν κακοποιοί δολοφόνησαν χτυπώντας με τσεκούρι 60χρονο συνταξιούχο στρατιωτικό. Ενα άλλο συμβάν σημειώθηκε νύχτα Δευτέρας στους Θρακομακεδόνες. Κουκουλοφόροι έδεσαν χειροπόδαρα με μονωτική ταινία τον ιδιοκτήτη μονοκατοικίας, χτύπησαν την ηλικιωμένη μητέρα του και αφαίρεσαν χρήματα και κοσμήματα. Μετά δώδεκα ώρες, όμοιο περιστατικό σημειώθηκε στη Λούτσα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ

Αριστερά: Πεζοί περπατούν στην περιοχή της Times Square στο Μπρόντγουεϊ, η οποία έχει απαγορευτεί για τα τροχοφόρα. Δεξιά: Υπαίθριο καφέ στην ίδια περιοχή. Κατά τη διάρκεια της θητείας του Τζουλιάνι η εγκληματικότητα στη Νέα Υόρκη έπεσε κατακόρυφα και η πόλη ανακηρύχθηκε ως η πλέον ασφαλής μεγαλούπολη των ΗΠΑ. Καθοριστική ήταν η συμβολή της οικονομικής ευημερίας της οκταετίας Κλίντον και η μείωση της ανεργίας.

REUTERS / AFP

Πώς ο δήμαρχος Τζουλιάνι «καθάρισε» τη Νέα Υόρκη

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Ο Ρούντι Τζουλιάνι έγινε παγκόσμια γνωστός ως δήμαρχος της Νέας Υόρκης στην τραγωδία της 11ης Σεπτεμβρίου. Οι εικόνες του υπεύθυνου πυγέτη με τη μάσκα στο πρόσωπο να διευθύνει επί τόπου τη διαχείριση της κρίσης και τις προσπάθειες απεγκλωβισμού των κατοίκων της πόλης του, έκαναν τον γύρο του κόσμου και συνέδεσαν ανεξίτηλα τον 57χρονο δήμαρχο με τη μεγαλύτερη εγκληματική ενέργεια στην ιστορία της Νέας Υόρκης, το τρομοκρατικό κτύπημα που στοίχισε τη ζωή τριών χιλιάδων ανθρώπων.

Κι όμως, σε ένα από τα παιχνίδια που παίζει η μοίρα, η μεγάλη επιτυχία του Τζουλιάνι κατά την οκταετή θητεία του ως δημάρχου ήταν η δραστική μείωση της εγκληματικότητας κατά 57%. Οι φόνοι, που όταν ο Τζουλιάνι ανέλαβε δήμαρχος έφθαναν τους 2.000 τον χρόνο, περιορίσθηκαν κατά 65%, εξέλιξη που οδήγησε το FBI να ανακηρύξει τη Νέα Υόρκη ως την ασφαλέστερη μεγαλούπολη των ΗΠΑ. Μείωση σημειώθηκε σε όλα τα εγκλήματα: 24% στους βιασμούς, 55% στις ληστείες, 62% στις κλοπές αυτοκινήτων.

Το πρόγραμμα CompStat

«Κλειδί» της επιτυχίας υπήρξε το πρόγραμμα CompStat που το 1996 κέρδισε το βραβείο καινοτομίας του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, και το οποίο επιτρέπει στην αστυνομία να παρακολουθεί στατιστικά την εγκληματικότητα σε κάθε γειτονιά. Με βάση τα στατιστικά στοιχεία οι απλοί αστυνομικοί στον δρόμο και οι διοικητές των τμημάτων επωμίζονται τις ευθύνες για τον βαθμό εγκληματικότητας στην περιοχή ευθύνης τους. Τα στοιχεία διασταυρώνονται μηχανογραφικά και ανανεώνονται σε καθημερινή βάση δίνοντας έτσι στην αστυνομία τη δυνατότητα να δρα προληπτικά. Διαπιστώνει τάσεις σε συγκεκριμένες περιοχές οι οποίες εάν είχαν αφεθεί να εξελιχθούν θα ήταν πολύ πιο δύσκολο να αντιμετωπισθούν εκ των υστέρων. «Προλαμβάναμε την τάση πριν εξελιχθεί σε κύμα», είχε τονίσει ο Τζουλιάνι ο οποίος ήταν επίσης ένθερμος υποστηρικτής της χρήσης στοιχείων DNA. Στο πλαίσιο της προσπάθειάς του να πατάξει την εγκληματικότητα ο Τζουλιάνι κατηγορήθηκε ότι ευνοούσε την αστυνομική βία. Η απάντησή του: «Οταν αστυνομικοί δρουν για να προστατεύσουν την κοινωνία από βίαιους εγκληματίες, εμπόρους ναρκωτικών και δολοφόνους, τότε και η κοινωνία οφείλει να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και να στηρίξει τους αστυνομικούς που διακινδυνεύουν τη ζωή τους».

Η εμπειρία του Ρούντι Τζουλιάνι ως εισαγγελέα τον βοήθησε να αντιμετωπίσει το έγκλημα.

ASSOCIATED PRESS

Κλειδί η στατιστική παρακολούθηση εγκλημάτων ανά γειτονιά και η προληπτική δράση της αστυνομίας

Ευημερία Κλίντον

Ενα σημαντικό στοιχείο που συνέβαλε καθοριστικά στην επιτυχία του Τζουλιάνι ήταν η αλματώδης ανάπτυξη της αμερικανικής οικονομίας κατά την οκταετία Κλίντον η οποία συνέπεσε με τη θητεία του ρεπουμπλικανού δημάρχου. Η δημιουργία εκατομμυρίων θέσεων εργασίας είχε αποτέλεσμα την κατακόρυφη μείωση των ανέργων και των αστέγων στους δρόμους της Νέας Υόρκης, εξέλιξη στην οποία οφείλεται σε σημαντικό βαθμό και η μείωση της εγκληματικότητας.

Στο θετικό οικονομικό κλίμα που δημιουργήθηκε, ο Τζουλιάνι μετέτρεψε το ετήσιο έλλειμμα του δήμου, ύψους 2,3 δισ. δολαρίων, σε πλεόνασμα. Στις ΗΠΑ, τη Μέκκα της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι δημοτικές Αρχές έχουν ευρείες εξουσίες σε όλους τους τομείς, από την αστυνόμευση ώς τη φορολογία. Κατά τη θητεία Τζουλιάνι 640.000 κάτοικοι της πόλης σταμάτησαν να εξαρτώνται από προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας, και επέστρεψαν στην αγορά εργασίας. Η εξέλιξη αυτή όχι μόνο αύξησε τα φορολογικά έσοδα του δήμου, αλλά συνέβαλε και στη μείωση της εγκληματικότητας καθώς ένας εργαζόμενος είναι λιγότερο επιρρεπής στην ανάπτυξη εγκληματικής δράσης από έναν άνεργο. Δυστυχώς, στην περίπτωση της Ελλάδας το προσεχές διάστημα όλοι οι δείκτες συνηγορούν προς μια δύσκολη περίοδο για την οικονομία κατά την οποία θα σημειωθεί αύξηση της ανεργίας.

Ο Τζουλιάνι είχε προετοιμασθεί καλά για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας. Αριστούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, σε ηλικία μόλις 24 ετών άρχισε να εργάζεται στην Εισαγγελία της Νέας Υόρκης. Στα 29 του είχε αναρριχηθεί στην ηγεσία του Τμήματος Δίωξης Ναρκωτικών. Εν συνεχεία, και αφού προηγουμένως άσκησε τη δικηγορία για τέσσερα χρόνια, διορίσθηκε υφυπουργός Δικαιοσύνης στην κυβέρνηση Ρέιγκαν. Το 1983 επέστρεψε στη Νέα Υόρκη όπου ανέλαβε τοπικός εισαγγελέας και με αυτή του την ιδιότητα κήρυξε πόλεμο στο οργανωμένο έγκλημα και έστειλε στη φυλακή μεγάλα ονόματα της μαφίας. Πέτυχε 4.152 καταδίκες, και μόνο 25 κατηγορούμενοι αθωώθηκαν.

Σταθμός μετρό Λιουμπιάνκα. Τεράστιοι όγκοι λουλουδιών από τους θρηνούντες Μοσχοβίτες στη μνήμη των θυμάτων των τρομοκρατικών επιθέσεων.

AFP

Ο εφιάλτης των Τσετσένων αναβιώνει στη Μόσχα

Γιγαντιαία ρωσική επιχείρηση στον Καύκασο για την εξόντωση των ηγετών τους

Του ανταποκριτή μας στη ΜΟΣΧΑ
ΑΧΙΛΛΕΑ ΠΑΤΣΟΥΚΑ

Με δρακόντεια μέτρα ασφαλείας σε κάθε πιθανό αλλά και απίθανο στόχο αναμένουν στη Ρωσία την Ανάσταση, με την ατμόσφαιρα να είναι ιδιαίτερα βαριά. Στο κλίμα ανησυχίας συνέβαλε η ανάληψη ευθύνης για το μακελειό με τους 39 νεκρούς στο μετρό της Μόσχας, από τον Ντόκου Ουμάροφ. Σε βιντεοσκοπημένο μήνυμα που αναρτήθηκε την Πέμπτη από ιστοσελίδα που φιλοξενεί «τις θέσεις» των τρομοκρατών, ο αρχηγός της αυτονομιστικής οργάνωσης «Εμιράτο του Καυκάσου», αφού ανέλαβε την ευθύνη για τις τρομοκρατικές επιθέσεις της Δευτέρας, εξαπέλυσε νέες απειλές κατά των Ρώσων λέγοντας πως ο πόλεμος θα φτάσει στους δρόμους τους, το πετσί και τις ζωές τους. Εκτός από τον ρωσικό λαό, στο στόχαστρο του «Εμίρη του Καυκάσου» βρέθηκε ο Βλαντιμίρ Πούτιν, τον οποίο κατηγόρησε πως με δική του διαταγή στις 11 Φεβρουαρίου στην πόλη Αρστι οι ειδικές δυνάμεις της FSB έσφαξαν φτωχούς κατοίκους της Τσετσενίας και της Ινγκουσετίας που μάζευαν άγρια σκόρδα για να ταΐσουν τις οικογένειές τους και εν συνεχεία χλεύαζαν στα κορμιά τους. Το γεγονός αυτό, όπως υποστήριξε, αποτέλεσε την αφορμή για να δώσει ο ίδιος τη διαταγή για το μακελειό στο μετρό της Μόσχας.

Σύμφωνα με τον ρωσικό Τύπο επί πολλά έτη Τουρκία και Γεωργία στηρίζουν με διάφορα μέσα τους τρομοκράτες

Στο κυνικό του μήνυμα του ο Ουμάροφ εξήγησε πως οι δύο εκρήξεις είχαν δύο διαφορετικά μηνύματα. Με το πρώτο χτύπημα πέτυχε να χτυπηθούν οι άπιστοι (αγνοώντας ίσως τον μεγάλο αριθμό μουσουλμάνων που χρησιμοποιεί το μετρό) και με το δεύτερο να στείλει τους χαιρετισμούς του προς τη FSB (ρωσική Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών), καθώς πραγματοποιήθηκε στον σταθμό που βρίσκεται κάτω από το κτίριό της. Υστερα από το αρχικό σοκ οι μυστικές υπηρεσίες προσπαθούν με ψύχραιμη ματιά αρχικά να αποτρέψουν νέες επιθέσεις, να εντοπίσουν τους υπόλοιπους τρομοκράτες και εν συνεχεία να διαπιστώσουν τις παραλείψεις που οδήγησαν στο μακελειό.

Από το βράδυ της Δευτέρας σε μια γιγάντια επιχείρηση των αρχών ασφαλείας που λαμβάνει χώρα τόσο στον Καύκασο, αλλά και σε αρκετές μεγάλες πόλεις της Ρωσίας δίδεται μεγάλος αγώνας, κυρίως μέσω πληροφοριών, να «κοπεί» η γέφυρα μεταξύ του Ουμάροφ και των συνδέσμων του εκτός Βορείου Καυκάσου.

«Εξαγορά πληροφοριών»

Για τον λόγο αυτό ύστερα από εντολή του Βλαντιμίρ Πούτιν στην περιοχή του Καυκάσου, όπου την Τετάρτη και την Πέμπτη το πρωί πραγματοποιήθηκαν νέες επιθέσεις αυτοκτονίας έφτασαν περισσότεροι άνδρες των μυστικών υπηρεσιών με έναν και μόνο σκοπό. Την εξόντωση των ηγετών των τρομοκρατών. Σε αυτήν την κατεύθυνση θεωρείται βέβαιο πως ανάμεσα σε μια σειρά μεθόδων, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην «εξαγορά πληροφοριών».

Μια σημαντική παράμετρος του ζητήματος αυτού, είναι πως για πρώτη φορά υπήρξε η δημόσια παραδοχή ότι οι τρομοκράτες στον ρωσικό Καύκασο, υποστηρίζονται εκτός συνόρων και συγκεκριμένα από την Τουρκία και τη Γεωργία. Με δηλώσεις του ο γραμματέας του Συμβουλίου Ασφαλείας της Ρωσίας τέως αρχηγός της FSB και στενός συνεργάτης του Πούτιν, Νικολάι Πάτρουσεφ, δεν απέκλεισε τη διασύνδεση των δύο αυτών χωρών με το έργο των τρομοκρατών. Σύμφωνα με όσα διέρρευσαν στον ρωσικό Τύπο από τη FSB, αλλά και από πληροφορίες της «Κ», επί πολλά έτη Τουρκία και Γεωργία στηρίζουν με διάφορα μέσα τους τρομοκράτες. Στην Τουρκία, σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας «Κομερσάντ», πρόσφατα μια νέα γενιά από «μαύρες χήρες» εκπαιδεύτηκε με σκοπό να σπείρει τον θάνατο στη Ρωσία, ενώ ανώτατες πηγές μιλώντας στην «Κ», δήλωσαν πως δεν λησμονούν τον ρόλο της στους δύο πολέμους με την Τσετσενία με την παροχή πολλών μορφών βοήθειας στους αντάρτες, όπως όπλα, πυρομαχικά αλλά και περίθαλψη των τραυματιών.

Ντόκου Ουμάροφ – Ο ηγέτης του τσετσενικού τζιχάντ

Ο Ντόκου Ουμάροφ είναι γνωστός για τις διασυνδέσεις του με την Αλ Κάιντα και ένας από τους λίγους πολέμαρχους που απέμειναν μετά τους δύο ρωσοτσετσενικούς πολέμους της δεκαετίας του '90. Ο Ουμάροφ ανακήρυξε την περιοχή του στον Καύκασο ισλαμικό εμιράτο το 2007 και έκτοτε έχει αναμειχθεί σε πολλές επιθέσεις σε ολόκληρη τη ρωσική ομοσπονδία, ειδικά στον Νότο.

Γεννηθείς στην Τσετσενία το 1964

Περιοχή στον χάρτη

1 **22 Ιουνίου 2009:** Διπλή βομβιστική επίθεση προκαλεί τον σοβαρό τραυματισμό του προέδρου της Ινγκουσετίας Γιούνους - Μπεκ Γεβκούροφ.

2 **16 Αυγούστου:** Ο Ουμάροφ αναλαμβάνει την ευθύνη για την έκρηξη στον μεγαλύτερο υδροηλεκτρικό σταθμό Σαγιάνο Σουσένσκαγια της Σιβηρίας, όπου σκοτώθηκαν 75 άτομα. Γιούνους - Μπεκ Γεβκούροφ.

3 **17 Αυγούστου:** Βομβιστής οδηγός φορτηγού ανατινάζεται στην Ινγκουσετία, σκοτώνοντας 20 άτομα και τραυματίζοντας άλλα 138.

4 **27 Νοεμβρίου:** Εκρηκτικός μηχανισμός εκτροχιάζει ταχεία αμαξοστοιχία που εκτελούσε δρομολόγιο από τη Μόσχα στην Αγία Πετρούπολη. Σκοτώνονται 26 άτομα.

5 **6 Ιανουαρίου 2010:** Βομβιστής αυτοκτονίας προκαλεί τον θάνατο επτά αστυνομικών στην πρωτεύουσα του Νταγκεστάν, Μαχατσκάλα.

Φεβρουάριος: Ο Ουμάροφ απειλεί να μεταφέρει τον πόλεμο του Καυκάσου στις ρωσικές πόλεις.

6 **29 Μαρτίου:** Γυναίκες καμικάζι επιτίθενται σε δύο σταθμούς του μετρό της Μόσχας εν ώρα αιχμής και σκοτώνουν 39 άτομα.

31 Μαρτίου: Διπλό βομβιστικό πλήγμα στο Νταγκεστάν οδηγεί στον θάνατο 12 άτομα.

ΠΗΓΗ: Jamestown Foundation, Long War Journal, GRAPHIC NEWS

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το στοίχημα του Πούτιν

Παρά το γεγονός πως τα μέτρα ασφαλείας στη Μόσχα είναι πάντα αυξημένα και στο μετρό, με κάμερες ακόμα και μέσα στους συρμούς, είναι κατανοητό πως είναι αδύνατον να ελέγχεις άριστα μια πόλη με πληθυσμό 15 εκατομμυρίων. Επομένως, οι αρχές εστιάζουν στην περαιτέρω αύξηση των μέτρων ασφαλείας, ανάμεσα στα οποία είναι και η τοποθέτηση αισθητήρων εντοπισμού αερίων στους σταθμούς του μετρό, στη σωστή αξιολόγηση των πληροφοριών και στον παράγοντα τύχη που στην περίπτωση των εκρήξεων του μετρό της Μόσχας ήταν με το μέρος των τρομοκρατών. Το ζήτημα της εξόντωσης των φυσικών και ηθικών αυτουργών των επιθέσεων στον υπόγειο σιδηρόδρομο, επισήμως αποτελεί προσωπικό στοίχημα του Βλαντιμίρ Πούτιν. Από το βράδυ της Δευτέρας χωρίς κανένα διάλειμμα, ο πρωθυπουργός της Ρωσίας ξημεροβραδιάζεται στο γραφείο του, έχοντας δίπλα του όλα τα υψηλόβαθμα στελέχη των μυστικών υπηρεσιών, προσπαθώντας τάχιστα να φτάσουν στα ίχνη των τρομοκρατών, καθώς τόσο το αίμα των αθώων θυμάτων όσο και το γεγονός πως η μία καμικάζι κατόρθωσε να ανατιναχθεί, αποτελεί ζήτημα τιμής για τον πρωθυπουργό της Ρωσίας. Παράλληλα με την έρευνα για τον εντοπισμό των τρομοκρατών, οι αρχές ασφαλείας έχουν έναν επιπλέον γόρδιο δεσμό να επιλύσουν. Σε μια χώρα σαν τη Ρωσία όπου οι ρατσιστικές επιθέσεις έχουν προσλάβει τα τελευταία χρόνια μεγάλες διαστάσεις, διάχυτος είναι ο φόβος για έξαρση αυτών των φαινομένων.

ΗΠΑ, διχάζουν οι υπερεξουσίες του Ομπάμα

Για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας

Του **CHARLIE SAVAGE**

Επιφανή στελέχη της κυβέρνησης Ομπάμα διαφωνούν ριζικά για μερικές από τις εξουσίες σχετικές με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, που κληρονόμησαν από τον πρώην πρόεδρο, Τζορτζ Μπους. Το ρήγμα είναι πιο εμφανές μεταξύ κορυφαίων δικηγόρων του Στέιτ Ντιπάρτμεντ και του Πενταγώνου, αλλά έχει προκαλέσει συγκρούσεις και μεταξύ δικηγόρων του υπουργείου Δικαιοσύνης και υπαλλήλων των εθνικών υπηρεσιών ασφαλείας. Η συζήτηση εστιάζεται στο πόσο ευρύς είναι ο ορισμός «των τύπων» υπόπτων για τρομοκρατικές ενέργειες, οι οποίοι μπορούν να κρατηθούν χωρίς δίκη ως αιχμάλωτοι πολέμου. Το αποτέλεσμα της διαμάχης, που μαίνεται εδώ κι έναν χρόνο, αναμένεται να επηρεάσει την εθνική πολιτική για την ασφάλεια, σε θέματα όπως ο αριθμός των συλληφθέντων στις ΗΠΑ ή η νομιμότητα των επιδρομών μη επανδρωμένων αεροσκαφών.

Στα χρόνια μετά τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου, ο κ. Μπους διεκδίκησε απεριόριστες εξουσίες ως αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων, επιτρέποντας τη σύλληψη όσων είχαν θεωρηθεί απειλή - μια άποψη τόσο ευρεία που το υπουργείο Δικαιοσύνης επί προεδρίας του δήλωσε κάποτε στις δικαστικές αρχές ότι εναπόκειται στη νόμιμη διακριτικότητα του προέδρου να φυλακίζει εχθρούς μαχητές ακόμη και «μια μικρή γριά κυρία στην Ελβετία, που δώρησε άθελά της στην Αλ Κάιντα». Το επιτελείο Ομπάμα, ωστόσο, απορρίπτοντας αυτού του είδους τους ισχυρισμούς ως υπερβολικούς, προσπαθεί να αποδείξει ότι η εκτελεστική εξουσία μπορεί πράγματι να διενεργεί πολέμους, αλλά και να σέβεται τα όρια που επιβάλλει στον πρόεδρο ο νόμος.

Τον Μάρτιο του 2009, το νομικό επιτελείο του Ομπάμα υιοθέτησε νέα θέση για το ποιος μπορεί να φυλακιστεί στον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας, θέση που σεβόταν περισσότερο τη διεθνή νομοθεσία, περιλαμβανομένης της Συνθήκης της Γενεύης, απ' ό, τι η πολιτική Μπους. Εκείνο, όμως, που δεν έγινε γνωστό είναι ότι η κυβέρνηση ενεπλάκη σε διαμάχες για το πώς τελικά θα εφαρμοστεί η νομοθεσία, που αναπτύχθηκε από συμβατικούς στρατούς στους πολέμους κατά της τρομοκρατίας.

Η ανάλυση αυτής της διαμάχης προσφέρει πολλές εκ των έσω πληροφορίες για το πώς το επιτελείο πρώην καθηγητών της Νομικής και δικηγόρων εν ενεργεία, οι οποίοι όλοι τους σχεδόν είναι βετεράνοι της κυβέρνησης Κλίντον, διαμορφώνει τώρα σημαντικές πτυχές της πολιτικής Ομπάμα.

Στο Γκουαντάναμο

Τον Φεβρουάριο του 2009, λίγες εβδομάδες μετά την ορκωμοσία, ο ομοσπονδιακός δικαστής, Τζον Μπέιτς, ο οποίος επιβλέπει πολλές υποθέσεις κρατουμένων στο Γκουαντάναμο, έθεσε το προκλητικό ερώτημα: επιθυμεί η κυβέρνηση Ομπάμα να μεταβάλει τη θέση Μπους ότι ο πρόεδρος διατηρεί σαρωτικές εξουσίες σε ό, τι αφορά τη φυλάκιση υπόπτων χωρίς δίκη εν καιρώ πολέμου; Δικηγόροι του Στέιτ Ντιπάρτμεντ θεωρούν ότι εάν αποσυρθεί η θέση Μπους, τότε η νίκη θα γίνει πιο δύσκολη. Κατόπιν προεδρικής οδηγίας, το υπουργείο Δικαιοσύνης του Ομπάμα επανήλθε στο θέμα τον Μάρτιο του 2009, διαμηνύοντας ότι ο πρόεδρος μπορεί να φυλακίσει χωρίς δίκη μόνο άτομα που συμμετείχαν σε δραστηριότητες της Αλ Κάιντα ή συμμάχους τους. Στο παρασκήνιο, όμως, η μάχη αναζωπυρώθηκε όταν η κυβέρνηση Ομπάμα αντιμετώπισε την υπόθεση του Μπελκατσέμ Μπενσαγιάχ, ενός Αλγερινού, ο οποίος συνελήφθη στη Βοσνία και κρατήθηκε χωρίς δίκη στο Γκουαντάναμο. Ο Αλγερινός κατηγορήθηκε ότι διευκόλυνε την πρόσβαση επίδοξων μαχητών στα στρατόπεδα της Αλ Κάιντα στο Αφγανιστάν. Δικαστής έκρινε ότι αυτού του είδους η «ανοιχτή υποστήριξη» είναι αρκετή για να θεωρηθεί αιχμάλωτος πολέμου. Η υπόθεση του Μπενσαγιάχ βρίσκεται ακόμη στα δικαστήρια, ενώ δαπανήθηκαν πολλές ώρες ανάλυσης μόνο και μόνο για να καταλήξουν στο ίδιο συμπέρασμα ότι ο ύποπτος μπορεί να κρατηθεί χωρίς δίκη. «Νομίζω ότι η αλλαγή ύφους ήταν σημαντική και βοήθησε σε διεθνές επίπεδο», δήλωσε ο σύμβουλος του Μπους, Τζον Μπέλινγκερ. «Αλλά η αλλαγή στη νομοθεσία υπήρξε διακοσμητική. Και φυσικά τίποτε δεν άλλαξε στο αποτέλεσμα».

Γκουαντάναμο. Η πολιτική Ομπάμα για τους υπόπτους σε θέματα τρομοκρατίας σέβεται περισσότερο τη διεθνή νομοθεσία απ' ό,τι η πολιτική Μπους.

AFP

Διαμάχη των νομικών του Στέιτ Ντιπάρτμεντ και του Πενταγώνου, του υπουργείου Δικαιοσύνης και των υπηρεσιών Ασφαλείας

Αντίθετη γνώμη έχει ο σκληρός επικριτής της πολιτικής Μπους και κορυφαίος δικηγόρος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, κ. Χάρολντ Κοχ, ο οποίος παρατήρησε πρόσφατα ότι οι αλλαγές που έχει υιοθετήσει η κυβέρνηση -περιλαμβανομένης της αυστηρής εφαρμογής της απαγόρευσης των βασανισμών- έχουν τεράστια σημασία. Οι Ηνωμένες Πολιτείες, τόνισε ο ίδιος, μπορούν τώρα να υπερασπιστούν την πολιτική τους στην εθνική ασφάλεια ως πλήρως εναρμονισμένη με την εσωτερική και διεθνή νομοθεσία. «Δεν λέμε ότι δεν πρέπει να διεξάγουμε μάχες», δήλωσε ο κ. Κοχ. «Απλά λέμε ότι πρέπει να κάνουμε αυτές τις μάχες στο πλαίσιο του νόμου».

THE NEW YORK TIMES

Οι κυβερνητικές δυνάμεις της Σομαλίας ελέγχουν ένα συρρικνούμενο τμήμα της πρωτεύουσας Μογκαντίσου.

EPA

Εμφύλιος ισλαμιστών στη Σομαλία

Η οργάνωση ανταρτών Αλ Σαμπάμπ διακήρυξε ανοιχτά τους δεσμούς της με την Αλ Κάιντα

Ο πόλεμος στη Σομαλία μεταξύ των ισλαμιστών μαχητών της οργάνωσης Αλ Σαμπάμπ και της υποστηριζόμενης από τη Δύση «μεταβατικής» κυβέρνησης του Σαρίφ Αχμέντ –ο οποίος είναι και ο ίδιος ισλαμιστής και προωθεί την επιβολή του ισλαμικού νόμου σαρία– εκτυλίσσεται όλο και πιο αιματηρός. Τα Ηνωμένα Εθνη εκτιμούν πως οι ανελέητες μάχες στην πρωτεύουσα Μογκαντίσου ανάγκασαν τουλάχιστον 8.000 κατοίκους της πόλης να την εγκαταλείψουν αυτόν το μήνα, για να προστεθούν στο 1,5 εκατομμύριο ήδη εκτοπισμένους Σομαλούς, σε μια χώρα με συνολικό πληθυσμό οκτώ εκατομμυρίων ατόμων. Οι κυβερνητικές δυνάμεις, που ελέγχουν ένα όλο και συρρικνούμενο τμήμα της πρωτεύουσας, βρίσκονται ακόμη σε θέση άμυνας. Η ανεξάρτητη πληροφόρηση είναι ανεπαρκής· είναι δύσκολο να καταλάβει κανείς τι συμβαίνει. Το χάος και ο τρόμος κυριαρχούν.

Για παράδειγμα, όταν τρεις μαχητές της Αλ Σαμπάμπ βρέθηκαν νεκροί τις προάλλες στην αγορά Μπακάρα του Μογκαντίσου, ουδείς γνώριζε ποιος τους εκτέλεσε. Μερικοί είπαν οι κυβερνητικές δυνάμεις· άλλοι κατηγόρησαν Αιθίοπες κατασκόπους. Ή μήπως ήταν ο Χιζμπούλ Ισλάμ, εξτρεμιστής πρώην μαχητής της Αλ Σαμπάμπ; Ή μήπως η ίδια η Αλ Σαμπάμπ προέβη σε εσωτερική εκκαθάριση;

Ο πρόεδρος Αχμέντ κοιμάται σε ένα προεδρικό μέγαρο, φρουρούμενο από στρατιώτες-μέλη της Αφρικανικής Ενωσης, από την Ουγκάντα και του Μπουρούντι. Ηδη έχουν γίνει πολλές απόπειρες κατά της ζωής του. Πολλοί από τους υπουργούς του έχουν δολοφονηθεί. Τα όπλα, η εκπαίδευση και τα κονδύλια που παρείχαν στη μη εκλεγμένη κυβέρνησή του οι Αμερικανοί και οι Ευρωπαίοι δεν φτάνουν. Ο Αχμέντ ισχυρίζεται ότι διαθέτει στρατό 13.000 ανδρών, αλλά αυτό είναι κατά πάσα πιθανότητα υπερβολή. Οι Σομαλοί στρατιώτες δεν έχουν καταφέρει ακόμη να εξουδετερώσουν την Αλ Σαμπάμπ, που εξακολουθεί να ελέγχει το μεγαλύτερο μέρος της νότιας και κεντρικής Σομαλίας. Μια νέα συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και της Αλ Σουνάχ, μιας μετριοπαθούς, υποστηριζόμενης από την Αιθιοπία, οργάνωσης μαχητών που ασπάζεται το δόγμα των Σούφι, θα μπορούσε μεν να καθυστερήσει την επέλαση της Αλ Σαμπάμπ προς τον Βορρά. Αλλά η αμοιβή των πέντε υπουργείων όπως και εδρών στο διαλυμένο σομαλικό Κοινοβούλιο, που ζητάει η Αλ Σουνάχ, αναμένεται να αποδυναμώσει περαιτέρω την ήδη εύθραυστη κυβέρνηση. Τον Ιανουάριο, η Αλ Σαμπάμπ διακήρυξε ανοιχτά τους δεσμούς της με την Αλ Κάιντα. Κατά συνέπεια, όλο και περισσότεροι ξένοι μαχητές εισρέουν στη χώρα.

Διαδήλωση κατά της Αλ Κάιντα στο Μογκαντίσου.

THE ASSOCIATED PRESS

AFP

Η αχανής αεροπορική βάση του Μπαγκράμ, έξω από την Καμπούλ, εκτός από τα εναέρια μέσα της Συμμαχίας, φιλοξενεί και το νέο κέντρο κράτησης, που απειλεί να γίνει ένα καινούργιο Γκουαντάναμο.

Το Μπαγκράμ στα βήματα του Γκουαντάναμο

Η «μαύρη φυλακή» του Αφγανιστάν φιλοξενεί ήδη 600 υπόπτους για τρομοκρατία ή σχέσεις με τους Ταλιμπάν, ενώ σχεδιάζεται η επέκτασή της

Του **ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ**

Την ιστορική ευκαιρία να ανατρέψει την πολιτική του προκατόχου του μοιάζει να έχασε ο Αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα, που σχεδιάζει την επέκταση των εγκαταστάσεων κράτησης στην αεροπορική βάση Μπαγκράμ έξω από την αφγανική πρωτεύουσα, ώστε αυτές να «φιλοξενούν» υπόπτους για τρομοκρατικές πράξεις ή σχέσεις με τους Ταλιμπάν.

Η χρήση μεθόδων βασανισμού που δοκιμάστηκαν στο Γκουαντάναμο και αλλού, στη φυλακή του Μπαγκράμ από ειδικευμένους ανακριτές της CIA θα συνεχίζονται χάρη στο νομικό κενό που διέπει τη δραστηριότητα των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών στο έδαφος του Αφγανιστάν. Παρά το ενδιαφέρον των διεθνών ΜΜΕ για τη φυλακή του Μπαγκράμ, ελάχιστα είναι γνωστά για τις εγκαταστάσεις ή για τους κρατουμένους σε αυτές. Σε μία προσπάθεια να κατευνάσει τις διεθνείς αντιδράσεις, η αμερικανική στρατιωτική διοίκηση κατόπιν «προτροπής» του Πενταγώνου άνοιξε τις πόρτες της φυλακής σε δημοσιογράφους τον περασμένο Νοέμβριο. Οι λίγες φωτογραφίες που κυκλοφόρησαν από την επίσκεψη δεν εμφανίζουν κανέναν κρατούμενο, παρά μόνο καθαρούς και λιτούς χώρους κράτησης, καθώς και επίφοβους δεσμοφύλακες.

Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, στη βάση του Μπαγκράμ κρατούνται περισσότεροι από 600 ύποπτοι, ενώ ορισμένοι από αυτούς βρίσκονται εκεί από τις πρώτες ημέρες λειτουργίας της φυλακής το 2002, χωρίς πρόσβαση σε νομική υποστήριξη, χωρίς να τους έχουν κοινοποιηθεί οι κατηγορίες που τους βαρύνουν και χωρίς καμία δυνατότητα να αμφισβητήσουν τους λόγους της κράτησής του, όπως εξηγεί σε πρόσφατη ανακοίνωσή της η αμερικανική Ενωση Πολιτικών Δικαιωμάτων ACLU.

> *Τα βασανιστήρια από ειδικευμένους ανακριτές της CIA συνεχίζονται.*

Τον Ιανουάριο, ύστερα από αγωγή που κατέθεσε η ACLU, το Πεντάγωνο δημοσιοποίησε κατάλογο 645 κρατουμένων στο Μπαγκράμ, παρακρατώντας όμως όσες πληροφορίες αφορούσαν τις εθνικότητες, τον χρόνο κράτησης, τον τόπο και τις συνθήκες σύλληψής τους.

Σύμφωνα με το BBC, στη «μαύρη τοποθεσία» του Μπαγκράμ οι κρατούμενοι υπέστησαν βασανιστήρια ανάλογα με εκείνα του Αμπού Γκράιμπ στο Ιράκ, αν και οι μέθοδοι αυτές φαίνεται να έχουν περιοριστεί σημαντικά υπό την προεδρία Ομπάμα. Το αμερικανικό κοινό φαίνεται, όμως, να έχει μιθριδατιστεί στη χρήση βασανιστηρίων, τα οποία θεωρεί «ορισμένες φορές αναγκαία». Σε σφυγμομέτρηση του έγκυρου ινστιτούτου Pew στα τέλη του 2009, πλειοψηφικό ποσοστό 35% των ερωτηθέντων δήλωσαν ευθαρσώς ότι τα βασανιστήρια είναι θεμιτή μέθοδος εξασφάλισης πληροφοριών από ύποπτους τρομοκράτες, ενώ μόλις 25% χαρακτήρισαν τα βασανιστήρια ανεπίτρεπτα.

Τι υπέστησαν δύο έφηβοι

Στις 28 Νοεμβρίου 2009 δύο Αφγανοί έφηβοι διηγήθηκαν στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Associated Press την κράτησή τους στη φυλακή του Μπαγκράμ. Οι δύο νεαροί, που θεωρήθηκαν ύποπτοι για συμμετοχή σε επίθεση των Ταλιμπάν στην Καμπούλ τον ίδιο μήνα, υπέστησαν ξυλοδαρμούς από τους Αμερικανούς φρουρούς τους, φωτογραφήθηκαν γυμνοί από αυτούς, έμειναν άγρυπνοι πολλά εικοσιτετράωρα σε ειδικά διαμορφωμένα κελιά με εκκωφαντική μουσική και εκτυφλωτικό φωτισμό και ανακρίνονταν καθημερινά από Αφγανούς και Αμερικανούς πράκτορες. Οι νεαροί ύποπτοι κρατήθηκαν σε ειδική μυστική πτέρυγα των φυλακών Μπαγκράμ, η οποία βρίσκεται κάτω από την αποκλειστική αρμοδιότητα των αμερικανικών ειδικών δυνάμεων και ονομάζεται από τους κρατουμένους η «Μαύρη φυλακή του Μπαγκράμ». Ενδεχόμενη επέκταση των χώρων κράτησης θα επιτρέψει στη CIA να συνεχίσει ανενόχλητη το εγκληματικό της πρόγραμμα έκνομων μεταγωγών κρατουμένων, που επέτρεψε τη βίαιη ανάκριση υπόπτων μακριά από τις ηθικά άμωμες ακτές της αμερικανικής ηπείρου.

REUTERS

Οι διαδηλωτές μπροστά στον Λευκό Οίκο ταυτίζουν το Μπαγκράμ με το Γκουαντάναμο.

REUTERS

Σπάνια φωτογράφιση της φυλακής του Μπαγκράμ είχε επιτρέψει το Πεντάγωνο τον Νοέμβριο.

Αγριες μέθοδοι και εξαγωγή «τεχνογνωσίας»

Την ακραία συντηρητική θέση του «σεναρίου του χρονόμετρου», που θέτει το ερώτημα εάν τα βασανιστήρια είναι θεμιτά εφόσον η χρήση τους θα αποκαλύψει την τοποθεσία βομβών που πρόκειται να εκραγούν ανά πάσα στιγμή, έρχεται να παρουσιάσει ο πρώην συντάκτης των ομιλιών του προέδρου Μπους του νεώτερου, Μαρκ Τίσεν.

Απλοϊκή απολογία

Το βιβλίο, που πρόκειται να κυκλοφορήσει την ερχόμενη εβδομάδα στα βιβλιοπωλεία και έχει τίτλο «Φλερτάροντας με την Καταστροφή: Πώς η CIA διατήρησε ασφαλή την Αμερική και πώς ο Ομπάμα Ευνοεί την Επόμενη Επίθεση», λειτουργεί ως απλοϊκή αλλά αποτελεσματική απολογία απάνθρωπων ανακριτικών μεθόδων και βοηθά στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο ακόμη και δημοκρατικά πολιτεύματα μπορούν να διολισθήσουν στη χρήση βασανιστηρίων, προδίδοντας έτσι την ίδια τους την ιδεολογική φύση. Παρά την πληθώρα ανακριβειών, όπως τη δήλωση ότι κανείς δεν βασανίστηκε στο Γκουαντάναμο ή ότι η χρήση της μεθόδου του εικονικού πνιγμού πάνω στον φερόμενο ως εγκέφαλο της 11ης Σεπτεμβρίου, Χαλίντ Σεΐχ Μοχάμεντ, απέφερε σημαντικές πληροφορίες και έσωσε αμερικανικές ζωές, οι θέσεις του Τίσεν αποκαλύπτουν τον τρόπο σκέψης σημαντικής μερίδας του αμερικανικού κοινού. Η συστηματική χρήση ψυχολογικών αντί σωματικών βασανιστηρίων από τη CIA χρονολογείται από το 1962 και την έκδοση του κρίσιμου εγχειριδίου οδηγιών για ανακριτές «Κουμπάρκ». Με αυτό, η CIA μέσω της «θυγατρικής» της Υπηρεσίας Διεθνούς Βοήθειας (AID) διδάσκει τις μεθόδους του ψυχολογικού βασανισμού (ή βασανισμού χωρίς άγγιγμα) σε αστυνομικές δυνάμεις φιλικών κρατών της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας.

> *Πράκτορες της CIA που δεν συμφωνούσαν αποκάλυψαν τους βασανισμούς κρατουμένων.*

Αποστολή συμβούλων

Από το 1962 μέχρι και το 1974, η CIA προωθεί τις πρακτικές της μέσω της υπηρεσίας αστυνομικής συνεργασίας, που αποστέλλει συμβούλους σε χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου.

Η υπηρεσία, την οποία ιδρύει ο πρόεδρος Κένεντι με ετήσιο προϋπολογισμό 35 εκατ. δολαρίων και προσωπικό 400 συμβούλων, εκπαιδεύει πάνω από ένα εκατομμύριο αστυνομικούς μέχρι το 1971 σε χώρες που έγιναν συνώνυμες με τις παραβιάσεις ανθρώπινων δικαιωμάτων (Νότιο Βιετνάμ, Ονδούρα, Ουρουγουάη, Νικαράγουα, Ιράν, Φιλιππίνες, Ελλάδα κ. ά.). Αξίζει να σημειωθεί ότι - αντίθετα από όσα διατείνεται ο Τίσεν- οι πρώτες αντιδράσεις κατά των βασανιστηρίων προήλθαν από το εσωτερικό της CIA και όχι από αριστερούς κύκλους της ACLU ή άλλων οργανώσεων. Πράκτορες της υπηρεσίας αποκάλυψαν πρώτοι σε ανωτέρους τους τα κρούσματα αυτά, σε μία προσπάθεια να δώσουν τέλος σε πρακτικές, τις οποίες θεωρούν επιζήμιες για τις επιχειρησιακές επιδιώξεις της υπηρεσίας, για την ίδια την ηθική υπόσταση των ΗΠΑ και για τη φήμη της χώρας στον υπόλοιπο κόσμο.

Φυτώριο βασανιστών στην Αλγερία

Το 1975, η γαλλική πολιτική σκηνή συγκλονίζεται από την έκδοση του βιβλίου «Τα Εγκλήματα του Γαλλικού Στρατού. Αλγερία 1954-62» του ιστορικού Πιερ Βιντάλ-Νακέ, στο οποίο καταγράφονται με ανατριχιαστικές λεπτομέρειες και από τα στόματα των πρωταγωνιστών αναρίθμητα κρούσματα βασανισμών υπόπτων, όχι μόνο από ειδικές μονάδες της στρατιωτικής αστυνομίας ή της χωροφυλακής στην Αλγερία, αλλά και από Γάλλους κληρωτούς. Τα βασανιστήρια έχουν έτσι ξεφύγει από το οπλοστάσιο των συνηθισμένων τους χρηστών, για να γίνουν αγαπημένη μέθοδος ανάκρισης καθημερινών Γάλλων πολιτών, που μέχρι τότε δεν είχαν καμία επαφή με τη βία. Η ηθική καταρράκωση που φέρνουν στο διάβα τους οι μέθοδοι αυτές μολύνει -εκτός από τον γαλλικό στρατό- και ολόκληρη τη γαλλική κοινωνία. Η ωμότητα των γαλλικών μεθόδων πάταξης του αντάρτικου μεταφέρεται μάλιστα και στη μητρόπολη, όπου το 1961 ο επικεφαλής της αστυνομίας του Παρισιού Μορίς Παπόν διατάζει τη βίαιη διάλυση μεγάλης διαδήλωσης Αλγερινών υπέρ της ανεξαρτησίας της χώρας τους. Κατά τη διάρκεια της «Μαύρης Νύχτας» της 17ης Οκτωβρίου 1961, η γαλλική αστυνομία σκοτώνει περισσότερους από 200 διαδηλωτές, τα σώματα των οποίων πετάει στον Σηκουάνα για να συγκαλύψει το έγκλημα. Οι αποκαλύψεις της δεκαετίας του 1960 για τη δράση των αποικιακών στρατευμάτων στην Αλγερία αποτελεί ένα από τα σημαντικά αίτια της φοιτητικής εξέγερσης του Μάη του '68, ύψιστη στιγμή αμφισβήτησης των κρατικών μεθόδων καταστολής.

«Ο στρατός είναι εδώ. Οι γλώσσες λύνονται. Οι αντάρτες κρύβονται. Η Αλγερία θα παραμείνει γαλλική», γράφει το φυλλάδιο αυτό, για λογαριασμό χωρικών πριν από τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις.

kathimerini.com.cy

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η αποχή, οι ψήφοι της μαφίας και «ο δισεκατομμυριούχος»

Ενας στους τρεις Ιταλούς, σε ένδειξη απογοήτευσης, δεν προσήλθε στις κάλπες

«Ο γαλλικός άνεμος δεν θα περάσει τις Αλπεις», είχε δηλώσει ο αρχηγός της ξενοφοβικής Λέγκας του Βορρά, Ουμπέρτο Μπόσι, προβλέποντας ότι η νίκη του σοσιαλιστικού κόμματος στις πρόσφατες περιφερειακές εκλογές της Γαλλίας δεν επρόκειτο να αναπαραχθεί στην αναμέτρηση της περασμένης εβδομάδας στην Ιταλία. Ο Μπόσι είχε εν μέρει δίκιο. Η ιταλική κεντροαριστερά πέτυχε μέτριο αποτέλεσμα στις τοπικές εκλογές, χάνοντας τον έλεγχο τεσσάρων περιφερειών, αλλά παρηγορούμενη από το γεγονός ότι και το κυβερνών κόμμα «Λαός της Ελευθερίας» του Σίλβιο Μπερλουσκόνι έχασε εκατομμύρια ψήφους. Η ψαλίδα μεταξύ των δύο κομμάτων έχει πλέον κλείσει σε λιγότερο από μία μονάδα διαφορά, όμως η διαμάχη κεντροδεξιάς-κεντροαριστεράς έφθασε στα αυτιά πολλών Ιταλών μόνο ως μακρινή ηχώ, σαρωμένη από πανίσχυρα ρεύματα περίτραυνης απόρριψης της ιταλικής πολιτικής σκηνής.

Ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι διέπρεψε και σε αυτή την προεκλογική εκστρατεία, απαγορεύοντας τα πολιτικά talk show στην κρατική τηλεόραση.

Αδιαμφισβήτητη ενσάρκωση της απόρριψης ήταν τα επίπεδα ρεκόρ της αποχής. Ενας στους τρεις Ιταλούς δεν προσήλθε στις κάλπες, αύξηση 7 ποσοστιαίων μονάδων σε σχέση με τις προηγούμενες περιφερειακές εκλογές, με αποτέλεσμα το κόμμα της μη ψήφου να καταστεί δημοφιλέστερο από όλα τα άλλα κόμματα. Μεταξύ αυτών που πήγαν να ψηφίσουν, η διάθεση διαμαρτυρίας ωφέλησε σε υπερθετικό βαθμό τη Λέγκα του Βορρά, ένα κόμμα τόσο δυσαρεστημένο με την κατάσταση της Ιταλίας που θέλει να τη διαλύσει στα δύο. Ακόμη και το πρωτοεμφανιζόμενο κόμμα του κωμικού Μπέπε Γκρίλο, του επονομαζόμενου και «Ιταλού Μάικλ Μουρ», που κατέβηκε στις εκλογές με χιουμοριστικά σλόγκαν και χωρίς κρατική χρηματοδότηση, απέσπασε 3,5% κατά μέσο όρο και 7% στην περιφέρεια της Εμίλια Ρομάνια. Στην Καλαβρία, στο Μποκιλιέρο, κωμόπολη σε μαρασμό, ψήφισαν όλοι κι όλοι 74 από τους 2.600 εγγεγραμμένους. Οι υπόλοιποι, μαζί και ο δήμαρχος, ταχυδρόμησαν τις εκλογικές ταυτότητες στη Ρώμη, σε μια εύγλωττη εκλογική διαμαρτυρία. Στον ιταλικό Νότο, οι εκλογικές διαδικασίες είναι τόσο αμφιλεγόμενες, που ο συγγραφέας Ρομπέρτο Σαβιάνο έκανε έκκληση για την παρέμβαση διεθνών εκλογικών παρατηρητών. Ο Σαβιάνο ισχυρίζεται ότι η κάθε ψήφος κοστολογείται από τη Μαφία στα 50 ευρώ και υπενθύμισε ότι στην Καλαβρία, από τους 50 περιφερειακούς συμβούλους οι 35 είτε καταδικάστηκαν είτε ερευνώνται για σχέσεις με τη Μαφία. Σύμφωνα με τον Σαβιάνο, ούτε το κόμμα του Μπερλουσκόνι (που κέρδισε στην Καλαβρία και στην περιφέρεια της Νάπολης) ούτε το δημοκρατικό κόμμα είναι υπεράνω υποψίας. Αλλά και ο ανεξάρτητος κυβερνήτης της Σικελίας, Ραφαέλε Λομπάρντο αποτελεί επίσης αντικείμενο δικαστικών ερευνών για σχέσεις με τον επικεφαλής της σικελικής Μαφίας.

Η κεντρική πολιτική σκηνή δεν ήταν λιγότερο σημαδεμένη από την αποφορά σκανδάλων. Στη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας, συνεχιζόταν η δίκη του πρωθυπουργού Μπερλουσκόνι για τα 600.000 δολάρια που βρέθηκαν στον λογαριασμό του Βρετανού δικηγόρου Μιλς. Ο Μιλς είχε καταθέσει ψευδώς υπέρ του Μπερλουσκόνι σε δίκη που αφορούσε τις υπεράκτιες εταιρείες του πρωθυπουργού και ο Μπερλουσκόνι προσπαθεί να αποδείξει ότι δεν έχει σχέση με την πληρωμή αυτή. Η ίδια η δημιουργία και ύπαρξη του προσωποκεντρικού κόμματος του Μπερλουσκόνι είναι ένδειξη απόρριψης της ιταλικής πολιτικής ζωής, κάτι που ο ηγέτης της κεντροαριστεράς Πιερλουίτζι Μπερσάνι δεν κουράστηκε να υπενθυμίζει, αποκαλώντας τον αντίπαλο «ο δισεκατομμυριούχος». Ο Μπερλουσκόνι διέπρεψε και σε αυτή την προεκλογική εκστρατεία, απαγορεύοντας τα πολιτικά talk show στην κρατική τηλεόραση (η δική του προβολή, ως πρωθυπουργού, και ιδιοκτήτη των τριών ιδιωτικών καναλιών ήταν ούτως ή άλλως εγγυημένη) και εκτοξεύοντας το ένα σεξιστικό σχόλιο μετά το άλλο. «Το ξέρεις ότι δεν είσαι άσχημη; Εχω το (φεουδαρχικό) "δικαίωμα της πρώτης νύχτας" με τις υποψήφιές μας», είπε δημοσίως στην κεντροδεξιά υποψήφια στο Λάτσιο, Ρενάτα Πολβερίνι. «Ξέρετε γιατί η Μπρέσο (καλοστεκούμενη 65χρονη υποψήφια της κεντροαριστεράς στο Πεδεμόντιο) είναι πάντα κακόκεφη;» ρώτησε υποστηρικτές του. «Γιατί ξυπνάει και βλέπει το πρόσωπό της στον καθρέφτη».

Οριακή αναμέτρηση

Το αποτέλεσμα και στις δύο αυτές αναμετρήσεις ήταν υπέρ του. Η Πολβερίνι κέρδισε με οριακή διαφορά τις εκλογές στο Λάτσιο, αν και δεν κατέβηκε στις εκλογές με τη σημαία του πρωθυπουργικού κόμματος, αφού ο κομματικός μηχανισμός δεν κατάφερε να καταθέσει εμπρόθεσμα τις λίστες των υποψηφίων. Στην άλλη οριακή αναμέτρηση, η κεντροαριστερή Μπρέσο ηττήθηκε στην επαρχία του Τορίνο από τον υποψήφιο της Λέγκας του Βορρά, Κότα. Το αποτέλεσμα αυτό ήταν ιδιαίτερα οδυνηρό για την κεντροαριστερά, που είχε κατέλθει στις εκλογές σε συνεργασία με τους κεντρώους χριστιανοδημοκράτες. Εν μέσω κρίσης, το δημοκρατικό κόμμα αποδείχθηκε τόσο ανίκανο να συνδεθεί με την παραδοσιακή πελατεία του, τους βιομηχανικούς εργάτες, ώστε έχασε το Τορίνο της Φιάτ από τη Λέγκα. Κι όμως, ο Πιερλουίτζι Μπερσάνι, τέταρτος ηγέτης της κεντροαριστεράς μέσα σε δύο χρόνια, είδε την αισιόδοξη πλευρά των αποτελεσμάτων, μιλώντας για «αντιστροφή της τάσης» που έφερε πέρυσι ξανά τον Μπερλουσκόνι στην εξουσία...

Το επιτελείο του Κάμερον, μετά και τις τελευταίες δημοσκοπήσεις, οδηγήθηκε σε επανασχεδιασμό της προεκλογικής εκστρατείας απέναντι στον Γκόρντον Μπράουν.

Αντέχει στα χτυπήματα ο Μπράουν

Εξαιρουμένων των τριών πρώτων μηνών στον πρωθυπουργικό θώκο, ο Γκόρντον Μπράουν αντιμετωπίστηκε από τους διακεκριμένους αναλυτές της Βρετανίας ως ο ηγέτης που ήταν καταδικασμένος να οδηγήσει τους Εργατικούς στην εκλογική συντριβή. Οι Κασσάνδρες, ωστόσο, μπορεί να μην επαληθευθούν. Καθώς απομένουν λιγότερες από έξι εβδομάδες για τις εκλογές, οι τελευταίες δημοσκοπήσεις εμφανίζουν τον Βρετανό πρωθυπουργό να ανακάμπτει. Αρκετοί πλέον προβλέπουν μια εξαιρετικά αμφίρροπη μάχη μεταξύ των Εργατικών και των Συντηρητικών, η οποία μπορεί, εν τέλει, να καταλήξει σε μια πύρρειο νίκη του κ. Μπράουν ή σε μια «μετέωρη Βουλή», όπως αποκαλούν οι Βρετανοί την κατάσταση στην οποία κανένα κόμμα δεν αναδεικνύεται αυτοδύναμο. Στην τελευταία περίπτωση, οι Συντηρητικοί θα κληθούν, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, να συμβιβαστούν μ' ένα κυβερνητικό συνασπισμό μεταξύ των Εργατικών και των Φιλελευθέρων Δημοκρατικών υπό τον κ. Μπράουν.

Τους τελευταίους δώδεκα μήνες, ο κ. Μπράουν δεχόταν το ένα πλήγμα μετά το άλλο. Οι Εργατικοί ήταν, άλλωστε, το κυβερνών κόμμα κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και ο κ. Μπράουν, ο ηγέτης που δεν κατόρθωσε ποτέ να πλησιάσει τα ποσοστά δημοτικότητας του προκατόχου του, Τόνι Μπλερ.

Την περασμένη εβδομάδα, οι Εργατικοί δέχθηκαν δύο ακόμα χτυπήματα. Η κυβέρνηση παρουσίασε ένα προϋπολογισμό, ο οποίος χαρακτηρίστηκε από τους οικονομικούς αναλυτές «προεκλογικό μανιφέστο», που αγνοεί επιδεικτικά το πρόβλημα του τεράστιου δημοσίου χρέους. Λίγες ημέρες πριν από τη δημοσιοποίηση του προϋπολογισμού, οι Εργατικοί υποχρεώθηκαν να διαγράψουν τρεις πρώην υπουργούς, τους οποίους κατέγραψε ο τηλεοπτικός φακός την ώρα που προσπαθούσαν να «πουλήσουν» την πολιτική τους επιρροή σε επιχειρηματίες έναντι 4.900 στερλινών ημερησίως. Παράλληλα, τα φίλα προσκείμενα στο κόμμα εργατικά συνδικάτα αποφάσισαν να συνεχίσουν τις απεργιακές κινητοποιήσεις εις βάρος της British Airways και να διακόψουν τη λειτουργία των σιδηροδρόμων για τέσσερις ημέρες. Οι δυναμικές κινητοποιήσεις των συνδικάτων ξύπνησαν στο Εργατικό Κόμμα τον εφιάλτη του 1979, όταν η Μάργκαρετ Θάτσερ αναδύθηκε στην εξουσία εκμεταλλευόμενη το απεργιακό χάος. Την ίδια στιγμή, οι ψηφοφόροι εξακολουθούν να θεωρούν τον ηγέτη των Συντηρητικών Ντέιβιντ Κάμερον «καταλληλότερο πρωθυπουργό» και να μη βλέπουν με ιδιαίτερη συμπάθεια τον κ. Μπράουν.

Η δημοσκόπηση του YouGov υποχρέωσε τον κ. Κάμερον να επιστρατεύσει στο προεκλογικό του επιτελείο δύο εκ των πλέον διακεκριμένων διαφημιστών της Βρετανίας. Ο λόγος για τους Μόρις και Τσαρλς Σάατσι, στους οποίους έχουν αποδοθεί τα εύσημα για την εκλογική νίκη της κ. Θάτσερ το 1979 και του Τζον Μέιτζορ το 1992. Η αυτοπεποίθηση των Συντηρητικών κλονίστηκε από μία ακόμα έρευνα της κοινής γνώμης- αυτή τη φορά της εταιρείας Ipsos/Mori. Η έρευνα έδειξε ότι η βασική στρατηγική των Συντηρητικών, η οποία στηρίζεται στην ενίσχυση με μεγάλα χρηματικά ποσά των προεκλογικών περιοδειών των υποψηφίων βουλευτών του κόμματος σε περιφέρειες όπου οι Εργατικοί διατηρούν οριακά τις έδρες τους, αποτυγχάνει. Σε εθνικό επίπεδο, η δημοσκόπηση της Ipsos/Mori εμφανίζει τους Συντηρητικούς να προηγούνται με τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες. Ακόμα και η «Ντέιλι Τέλεγκραφ», η οποία στηρίζει παραδοσιακά τους Συντηρητικούς, παραδέχεται ότι με τέτοιες διαφορές, ο κ. Κάμερον δεν θα καταφέρει να εξασφαλίσει την πολυπόθητη για την παράταξη αυτοδυναμία.

Ο Σέρβος πρόεδρος, Μπόρις Τάντιτς.

Η ιστορική «συγγνώμη» του Βελιγραδίου

Το πρώτο και πιο δύσκολο βήμα στον μακρύ δρόμο της Σερβίας για τη συνειδητοποίηση του ρόλου της στους πολέμους της δεκαετίας του '90, που δίχασαν τα Βαλκάνια, θεωρούν πολιτικοί αναλυτές τη «συγγνώμη» του Βελιγραδίου για τη σφαγή της Σρεμπρένιτσα το 1995. Ο πρόεδρος της χώρας, Μπόρις Τάντιτς, χαρακτήρισε ιστορικό το σχετικό κείμενο,

Η Βουλή της Σερβίας καταδίκασε τη σφαγή της Σρεμπρένιτσα, που έγινε το 1995

που υιοθετήθηκε από τη Βουλή με οριακή πλειοψηφία 127 θετικών ψήφων στο 250μελές σώμα. Την ενέργεια χαιρέτισαν πολλές ευρωπαϊκές χώρες, που εκτίμησαν ότι η απόφαση θα συμβάλει στη συμφιλίωση μεταξύ των χωρών της πρώην Γιουγκοσλαβίας.

Ωστόσο, οι επιζήσαντες της σφαγής της Σρεμπρένιτσα χαρακτήρισαν χωρίς αξία τη διακήρυξη του σερβικού Κοινοβουλίου με την οποία καταδικάζεται αυτό το έγκλημα, διότι δεν περιλαμβάνει το χαρακτηρισμό γενοκτονία. «Για εμάς, δεν σημαίνει τίποτα με δεδομένο ότι ο όρος γενοκτονία δεν αναφέρεται», δήλωσε στο Γαλλικό Πρακτορείο η Χάιρα Τσάτιτς, υπεύθυνη του συνδέσμου Γυναίκες της Σρεμπρένιτσα, ο άνδρας και ο γιος της οποίας χάθηκαν στη σφαγή. Περίπου 8.000 Βόσνιοι μουσουλμάνοι σκοτώθηκαν στη Σρεμπρένιτσα τον Ιούλιο του 1995, το μοναδικό επεισόδιο του πολέμου της Βοσνίας που έχει χαρακτηριστεί γενοκτονία από το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης (ICJ) και το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία (TPI).

«Γνωρίζουμε ότι εγκλήματα διαπράχθηκαν σε ολόκληρη τη Βοσνία, όμως έχουμε την απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου που λέει ότι στη Σρεμπρένιτσα διαπράχθηκε γενοκτονία», πρόσθεσε η Τσάτιτς. Περίπου 100 γυναίκες που επέζησαν της σφαγής συγκεντρώθηκαν την περασμένη Τετάρτη στη Σρεμπρένιτσα, στο μνημείο Ποτοτσάρι, όπου θάφτηκαν τα πρώτα 700 θύματα της σφαγής. «Είμαστε εξοργισμένες από αυτή τη διακήρυξη που θα έπρεπε, για το καλό των επόμενων γενιών, να περιλαμβάνει τον όρο γενοκτονία», πρόσθεσε μία γυναίκα 55 ετών, που έχασε τον αδερφό της και ακόμα τρία μέλη της οικογένειας της.

Η «σκοτεινή» περίοδος του Πάπα

Δεν φαίνεται να ασχολήθηκε με 200 «προβληματικούς» ιερείς της Αρχιεπισκοπής Μονάχου

Οταν ο Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄ ήταν αρχιεπίσκοπος Μονάχου και Φράιζινγκ, τον απασχολούσαν κυρίως θεολογικά ζητήματα και ζητήματα πίστης, και λιγότερο προσωπικά ζητήματα. Αυτό εξηγεί, λένε οι υποστηρικτές του, το γεγονός ότι ο τότε αρχιεπίσκοπος Γιόζεφ Ράτσινγκερ δεν παρακολούθησε από κοντά τη δράση παιδόφιλου ιερέα, τον οποίο μετέθεσαν στην αρχιεπισκοπή του το 1980, και στον οποίο ο ίδιος έδωσε άδεια να εργάζεται. Και όμως, το 1979, ένα χρόνο προτού ο μετέπειτα Πάπας εγκρίνει τη μετάθεση του ιερέα Πέτερ Χούλερμαν στο Μόναχο, ο αρχιεπίσκοπος Ράτσινγκερ εμπόδισε το διορισμό, στο τοπικό πανεπιστήμιο, ενός

Τον απασχολούσαν κυρίως θεολογικά και ζητήματα πίστης και λιγότερο προσωπικά.

εξέχοντος καθηγητή Θεολογίας, τον οποίο είχε συστήσει η πρυτανεία του πανεπιστημίου. Και το 1981, ο Ράτσινγκερ τιμώρησε έναν ιερέα επειδή πραγματοποίησε θεία λειτουργία σε διαδήλωση υπέρ της ειρήνης, αναγκάζοντάς τον να εγκαταλείψει το σχήμα.

Η περίοδος των τεσσεράμισι ετών κατά την οποία ο Πάπας ήταν αρχιεπίσκοπος Μονάχου είναι από εκείνες που έχουν μελετηθεί λιγότερο. Ομως, το ότι τότε «ευθυνόταν» για 1.713 ιερείς και 2,2 εκατομμύρια καθολικούς ήταν ένα είδος πρόβας για το αξίωμα του Πάπα, πνευματικού ηγέτη περισσότερων από ένα δισεκατομμύριο καθολικών ανά τον κόσμο.

Ως αρχιεπίσκοπος, ο Πάπας Βενέδικτος δαπάνησε περισσότερη ενέργεια κυνηγώντας διαφωνούντες σε θεολογικά ζητήματα και λιγότερη για όσους διέπραξαν σεξουαλικά εγκλήματα. Ηδη από τις αρχές της δεκαετίας του 1980, ο μετέπειτα Πάπας αντιμαχόταν κάθε κίνημα που θεωρούσε ότι διαχώριζε τη θέση του από την παραδοσιακή γραμμή της Εκκλησίας.

Ειδικοί σε θέματα Βατικανού λένε ότι δεν υπάρχουν πολλές αποδείξεις για το ότι ο Πάπας ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τη διερεύνηση περισσότερων από 200 «προβληματικών ιερέων» στην αρχιεπισκοπή του, οι οποίοι είτε είχαν πρόβλημα αλκοολισμού ή μοιχείας ή, όπως έγινε προσφάτως γνωστό, κατηγορούνταν για παιδεραστία. «Το φυσικό περιβάλλον του Ράτσινγκερ ήταν το πανεπιστήμιο», λέει ο Τζον Αλεν της εφημερίδας The National Catholic Reporter, «πρώτος από όλους ο ίδιος παραδεχόταν ότι ενδιαφερόταν πολύ περισσότερο για την πνευματική ζωή και λιγότερο για τα γρανάζια της γραφειοκρατίας».

Ο Αντρέας Ενγκλις, Γερμανός ειδικός σε θέματα Βατικανού και συγγραφέας πολλών βιβλίων για τον Ράτσινγκερ, υποστηρίζει ότι, όταν πρότειναν στον Ράτσινγκερ να γίνει αρχιεπίσκοπος Μονάχου, εξέτασε το ενδεχόμενο να αρνηθεί το αξίωμα γιατί δεν ήθελε να γίνει «μάνατζερ». Οι διαχειριστικές του ικανότητες, όμως, οι ικανότητές του δηλαδή ως μάνατζερ, βρίσκονται τώρα στο επίκεντρο ενός ολοένα και μεγαλύτερου σκανδάλου στην Καθολική Εκκλησία στη Γερμανία.

Οι υποστηρικτές του Ποντίφικα λένε ότι, παρότι ο Ράτσινγκερ ενέκρινε τη μεταφορά του ιερέα Χούλερμαν στην αρχιεπισκοπή του, δεν έδωσε σημασία σε υπόμνημα που τον πληροφορούσε ότι ο Χούλερμαν, ο οποίος είχε κακοποιήσει, σεξουαλικά, παιδιά στην προηγούμενη επισκοπή στην οποία εργαζόταν, άρχισε αμέσως να εργάζεται στο νέο του πόστο.

Πριν από τρεις δεκαετίες, ήταν κοινή πρακτική στην Καθολική Εκκλησία να αγνοεί ή να συγκαλύπτει περιστατικά κακοποιησης και σε σοβαρές περιπτώσεις να ζητεί τη μεταφορά των υπαιτίων ιερέων σε απομακρυσμένες ενορίες. Και εκτός της Εκκλησίας όμως, τόσο τα θύματα σεξουαλικής κακοποιησης όσο και οι διωκτικές αρχές δεν έκαναν βήματα για να πατάξουν το φαινόμενο.

Ωστόσο, οι χειρισμοί του Πάπα Βενέδικτου σε ανάλογες περιπτώσεις προσλαμβάνουν τώρα ιδιαίτερη σημασία, καθώς προΐσταται της Καθολικής Εκκλησίας, η οποία σείεται από τέτοια σκάνδαλα.

THE NEW YORK TIMES

Τα σκάνδαλα σεξουαλικής κακοποίησης στην Καθολική Εκκλησία

Η Καθολική Εκκλησία βάλλεται διαρκώς, καθώς πληθαίνουν οι κατηγορίες για σεξουαλική κακοποίηση παιδιών από ιερείς, στην Ευρώπη.

2000
Βρετανία
Ιούλιος - Ο καρδινάλιος του Λονδίνου παραδέχεται ότι έσφαλε όταν επέτρεψε σε ένα παιδόφιλο ιερέα να συνεχίσει να εργάζεται. Ο ιερέας φυλακίστηκε το 1997 για κακοποίηση εννέα παιδιών.

2002
ΗΠΑ
Ιούνιος- Η αμερικανική σύνοδος των Καθολικών Επισκόπων Ζητεί από τις επισκοπές να διερευνήσουν όλες τις καταγγελίες για σεξουαλική κακοποίηση παιδιών

2004
ΗΠΑ
Φεβρουάριος- Σύμφωνα με ανεξάρτητους ερευνητές, 10.667 πολίτες κατηγορούν Αμερικανούς ιερείς ότι τους κακοποίησαν σεξουαλικά, το διάστημα 1950-2002.

Αυστρία
Ιούλιος- Δημοσιεύονται φωτογραφίες καθολικών ιερέων που ασελγούν σε νεαρούς στην επισκοπή του Σεν Πέλτεν.

2007
ΗΠΑ
Ιούλιος- Ο πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄ συναντά θύματα σεξουαλικής κακοποίησης κατά την επίσκεψή του στις ΗΠΑ. Η αμερικανική Εκκλησία έχει καταβάλει αποζημιώσεις ύψους δύο δισ. δολαρίων σε θύματα κακοποίησης.

2008
Αυστραλία
Ιούλιος- Ο πάπας ζητεί συγγνώμη για τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών από ιερείς, χαρακτηρίζοντάς την «κακό» και λέει ότι οι υπαίτιοι θα πρέπει να προσαχθούν στη Δικαιοσύνη.

2009
Μεξικό
Μάρτιος- Ο πάπας ζήτησε τη διεξαγωγή έρευνας εις βάρος του ιδρυτή του χριστιανικού τάγματος της Λεγεώνας του Χριστού, Μαρσιάλ Μασιέλ ο οποίος εφέρετο ότι κακοποιούσε παιδιά. Ο Μασιέλ πέθανε το 2008.

Καναδάς
Οκτώβριος- Ο επίσκοπος Ρέιμοντ Λέιχι κατηγορείται για κατοχή και διακίνηση πορνογραφικού υλικού που αφορά παιδιά. Στις αρχές του έτους, ήταν υπεύθυνος για την αποζημίωση ύψους 12 εκατ. δολαρίων σε θύματα σεξουαλικής κακοποίησης από ιερείς της επισκοπής του.

Ιρλανδία
Μάιος- Η επιτροπή που διερευνά τις περιπτώσεις σεξουαλικής κακοποίησης αποφαίνεται ότι ιερείς σε καθολικά ιδρύματα, χτυπούσαν και βίαζαν παιδιά επί δεκαετίες.

Δεκέμβριος- Μετά τη συνάντησή του με ηγέτες της Καθολικής Εκκλησίας της Ιρλανδίας, ο πάπας δήλωσε ότι συμμερίζεται «την οργή, το αίσθημα προδοσίας και ντροπής» που προκάλεσε το σκάνδαλο στην Ιρλανδία.

2010
Γερμανία
Τον περασμένο μήνα ο αρχιεπίσκοπος Ρόμπερτ Τζόλις, επικεφαλής της Συνόδου των Γερμανών επισκόπων, ζήτησε συγγνώμη για σεξουαλική κακοποίηση παιδιών από καθολικους ιερείς, αφότου αναφέρθηκαν 100 τουλάχιστον περιπτώσεις κακοποιημένων παιδιών σε καθολικά σχολεία στη χώρα.

ΗΠΑ
Οκτώβριος- Η επισκοπή του Ουίλμιγκτον στην Πολιτεία Ντελάγουερ, συμφώνησε να παραδώσει έγγραφα σε φερόμενα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης, για να αναβληθεί η έναρξη της δίκης που αφορά 80 πολίτες.

Ολλανδία
Την περασμένη εβδομάδα, περισσότεροι από 200 Καθολικοί επιβεβαίωσαν δημοσιεύματα του Τύπου σύμφωνα με τα οποία, τρεις ιερείς κακοποίησαν μαθητές σε καθολικά σχολεία.

Ιρλανδία
Τον περασμένο μήνα, ο πάπας συναντήθηκε για το επίμαχο ζήτημα με 24 Ιρλανδούς επισκόπους στο Βατικανό. Στη συνάντηση, η σεξουαλική κακοποίηση παιδιών από ιερείς χαρακτηρίστηκε «φρικτό έγκλημα» και οι επίσκοποι δεσμεύτηκαν ότι θα συνεργαστούν με τις αρχές.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ανεπιθύμητο «ενθύμιο» από το Πάσχα

Τα παραπανίσια κιλά των γιορτών χάνονται εύκολα, υπό την προϋπόθεση ότι θα ακολουθηθεί ο σωστός τρόπος

Της **ΞΑΝΘΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Όταν το Πάσχα θα έχει φύγει, οι διακοπές θα τελειώσουν και θα επιστρέψουμε στην καθημερινή μας ρουτίνα, πολλοί από εμάς θα διερωτηθούν: Μήπως κατά τη διάρκεια των διακοπών του Πάσχα φάγαμε κάτι… παραπάνω, ίσως και πολύ παραπάνω;

Είναι σημαντικό να μην πανικοβάλλεστε. Κατ' αρχήν, τα κιλά των διακοπών του Πάσχα χάνονται εύκολα, αρκεί να ακολουθηθεί ο σωστός τρόπος. Αν όχι, μπορεί να μας συνοδεύουν για όλη μας τη ζωή. Τα κιλά αυτά ο οργανισμός δεν τα έχει αφομοιώσει, που σημαίνει ότι, σύμφωνα με την αρχή του εξατομικευμένου διαιτολογίου, μπορούν να χαθούν μόνιμα και σωστά. Μην υποτιμάτε τα 2-3 παραπανίσια κιλά που πήρατε τις ημέρες του Πάσχα. Σε πέντε χρόνια θα μπορούσατε να έχετε πάρει δέκα κιλά μόνο από την πασχαλινή περίοδο, ενώ κατά μέσο όρο κάθε ενήλικας παίρνει ένα κιλό κάθε έτος.

Η διατροφή πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες σας και να συνοδεύεται από προσπάθεια αλλαγής της διατροφικής σας συμπεριφοράς. Οι περισσότερες έρευνες συμφωνούν πως οι ήπιες υποθερμιδικές δίαιτες, σε συνδυασμό με αλλαγή της συμπεριφοράς απέναντι στο φαγητό, έχουν τα καλύτερα και πιο μακροπρόθεσμα αποτελέσματα. Είναι σημαντικό να έχετε θετική διάθεση και υπομονή. Το βάρος δεν αλλάζει από τη μια μέρα στην άλλη. Διασκεδάστε και μάθετε να τρώτε σωστά μέσα από την όλη διαδικασία και μην τη βλέπετε σαν «καταναγκαστικό έργο». Και να θυμάστε ότι «τρώω υγιεινά για να επανέλθω στα κιλά μου μετά τις γιορτές» δεν σημαίνει «στερούμαι», αλλά ούτε και «καταπιέζομαι». Σημαίνει «βελτιώνω τις διατροφικές μου συνήθειες για να φτάσω στο βάρος που αρμόζει σε μένα». Δεν χρειάζονται άγχη και ενοχές, παρά μόνο ο προγραμματισμός και η ουσιαστική αλλαγή των διατροφικών μας συνηθειών μακροπρόθεσμα. Και πάνω απ' όλα, η αύξηση της σωματικής δραστηριότητας στην καθημερινή μας ζωή.

Κατά τη διάρκεια των γιορτών όλοι τρώμε κάτι παραπάνω. Με τη βοήθεια διαιτολόγου και με μια σωστή, ήπια και ισορροπημένη υποθερμιδική διατροφή, εύκολα θα μπορέσετε να χάσετε αυτά τα κιλά.

xantiso@cytanet.com.cy

EPA

Μάθετε να ελέγχετε το βάρος σας καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Η ζυγαριά μαζί με την ισορροπημένη διατροφή είναι οι σημαντικότεροι φίλοι σας στην προσπάθεια διατήρησης ενός υγιούς σωματικού βάρους.

Μικρές συμβουλές για καλύτερη διατροφή

Παρ' όλον ότι οι αλλαγές που χρειάζεται να κάνει ο καθένας μας είναι καθαρά εξατομικευμένες και έχουν να κάνουν με τον τρόπο ζωής του καθώς και με τις συνήθειές του, υπάρχουν κάποιες «χρυσές συμβουλές» που θα σας βοηθήσουν να απαλλαγείτε από τα κιλά του Πάσχα.

1. Επειδή οι περισσότεροι από εμάς είναι επιρρεπείς στο οπτικό ερέθισμα και τρώνε ακόμη και όταν δεν το επιθυμούν πραγματικά, διώξτε μετά το Πάσχα τα εναπομείναντα κουλουράκια και τσουρέκια από το σπίτι ή τοποθετήστε τα σε σημεία όπου δεν θα είναι ορατά.

2. Εφαρμόστε μικρά και συχνά γεύματα. Τρία κύρια γεύματα (πρωινό, μεσημεριανό, βραδινό) και δύο ενδιάμεσα σνακ θα σας βοηθήσουν.

3. Αυξήστε τη διάρκεια των γευμάτων σας. Όταν τρώμε γρήγορα, καταναλώνουμε και μεγαλύτερες ποσότητες τροφής, ενώ η παράταση της διάρκειας του γεύματος μάς δίνει τη δυνατότητα να απολαύσουμε γευστικά το φαγητό μας, αλλά και να νιώσουμε το αίσθημα κορεσμού, πληρότητας και ικανοποίησης από το γεύμα μας και έτσι να καταναλώσουμε μικρότερες ποσότητες φαγητού.

4. Μην ξεχνάτε το πρωινό σας. Ξεκινήστε τη μέρα σας με ένα σωστό, ελαφρύ και πλούσιο σε θρεπτικά στοιχεία πρωινό.

5. Μην παραλείπετε κανένα από τα γεύματά. Ακόμα και τα ενδιάμεσα σνακ θα σας κρατήσουν χορτάτους χωρίς να έχετε εξάρσεις πείνας.

6. Να καταναλώνετε σαλάτα μαζί με το κυρίως γεύμα.

7. Να πίνετε τουλάχιστον 8-10 ποτήρια νερό την ημέρα.

8. Να έχετε πρόχειρα κάποια υγιεινά σνακ (φρέσκα φρούτα, bars δημητριακών, παστά φρούτα κ.ά.) στον εργασιακό σας χώρο, όταν οι συνάδελφοι αρχίζουν να φέρνουν διάφορες λιχουδιές, οι οποίες ως επί το πλείστον δεν υστερούν σε θερμίδες και λιπαρά.

9. Σηκωθείτε από τον καναπέ! Αυξήστε τη φυσική σας δραστηριότητα. Ένα απλό και γοργό περπάτημα 20 λεπτών 3-4 φορές τη βδομάδα ή ανεβαίνοντας γρήγορα τα σκαλιά ή κάνοντας ποδήλατο είναι αρκετό.

Η κλινική διαιτολόγος και διατροφολόγος Ξάνθη Σοφοκλέους.

10. Σταματήστε να τρώτε όταν νιώσετε κορεσμό και σηκωθείτε από το τραπέζι.

11. Μην τιμωρείτε τον εαυτό σας. Είναι πολύ δύσκολο να αποφύγουμε την υπερκατανάλωση φαγητού κάποιες φορές. Ακόμα όμως και αν θεωρείτε ότι το παρακάνατε, μην τιμωρείτε τον εαυτό σας. Προσπαθήστε να περιορίσετε λίγο τις μερίδες σας τις επόμενες μέρες.

12. Εάν μια μέρα καταναλώσετε κάτι που το θεωρείτε διατροφικό ατόπημα, μην εγκαταλείψετε την προσπάθεια. Μόλις νιώσετε πείνα, συνεχίστε με το επόμενο γεύμα που έχετε προγραμματίσει.

13. Ισορροπήστε το πιάτο σας. Το μισό πιάτο πρέπει να γεμίζει με σαλάτες και λαχανικά και το άλλο μισό που περισσεύει θα πρέπει να περιέχει την κύρια πηγή πρωτεΐνης (κοτόπουλο, πουλερικά, ψάρι) και την πηγή αμύλου, όπως πατάτα ή ρύζι ή ψωμί.

14. Περιορίστε την κατανάλωση ψωμιού σε 1-2 φέτες τη μέρα.

15. Περιορίστε την κατανάλωση ανθρακούχων ποτών, αλατιού και ζάχαρης.

16. Αποφύγετε την κατανάλωση περισσότερων από 2 ποτηριών αλκοόλ την εβδομάδα. Μια μερίδα αλκοόλ αντιστοιχεί σε 125 ml κρασί ή σε ένα μπουκάλι μπίρα ή σε μια μονή δόση λικέρ ή σε μια μονή δόση ουίσκι.

17. Ενδώστε (εν μέρει) σε κάποιους πειρασμούς. Όταν το στρες σάς σπρώχνει στην κατανάλωση κάτι γλυκού ή αλμυρού, δοκιμάστε το αλλά με μέτρο. Είναι καλύτερο να δοκιμάσετε 1-2 κομματάκια σοκολάτα από το να πιέσετε τον εαυτό σας να μη δοκιμάσει.

18. Προγραμματίστε τι θα φάτε την επόμενη μέρα. Με αυτό τον τρόπο θα αποφύγετε την εύκολη λύση του έτοιμου φαγητού και τις διατροφικές παρασπονδίες.

19. Φροντίζετε ένα γεύμα την ημέρα, και κυρίως το βραδινό, να είναι κάτι ελαφρύ, π.χ. σαλάτα με λίγο τυρί χαμηλών λιπαρών, κοτόπουλο ή ψάρι και μια φέτα ψωμί ολικής αλέσεως, τοστ με σαλάτα ή γάλα ή γιαούρτι με δημητριακά ολικής αλέσεως και ένα φρούτο.

20. Η διατροφή σας πρέπει να είναι ισορροπημένη και εξατομικευμένη και πρέπει να λαμβάνονται τρόφιμα από όλες τις διατροφικές ομάδες. Δεν πρέπει να αποκλείσετε την κατανάλωση αμυλούχων τροφών (ψωμί, ζυμαρικά, ρύζι, πατάτες), τα οποία φυσικά και μπορούν να συνδυαστούν με κρέας, κοτόπουλο και ψάρι. Τα όσπρια και τα λαδερά φαγητά πρέπει να περιλαμβάνονται στη διατροφή μας και να είναι μαγειρεμένα με μέτρια ποσότητα ελαιολάδου. Μην κάνετε στερητικές, μονοφαγικές δίαιτες.

21. Εξασκηθείτε στον υγιεινό τρόπο μαγειρέματος. Μπορείτε να ετοιμάσετε ένα φαγητό με 200-300 λιγότερες θερμίδες από τις κανονικές του κάνοντας μερικές απλές τροποποιήσεις, όπως λιγότερη χρήση λαδιού, χρησιμοποιώντας τυριά χαμηλών λιπαρών τύπου cottage, αντί για μαγιονέζα προτιμήστε μουστάρδα και γιαούρτι, αντί λευκές σάλτσες προτιμήστε σάλτσα ντομάτας. Δώστε γεύση στα φαγητά σας με τη χρήση αρωματικών και μπαχαρικών.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
Μ. Σάββατο 3 - Κυριακή Πάσχα 4 Απριλίου 2010

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΕΛΕΝΗ ΣΙΟΥΦΤΑ

Το Πάσχα του παλιάτσου

ΔΙΗΓΗΜΑ *του* **ΛΑΚΗ ΦΟΥΡΟΥΚΛΑ**

Τους βλέπει να κάνουν το σταυρό τους και να σκύβουν ευλαβικά το κεφάλι, να λένε «Δόξα σοι ο Θεός» και οργίζεται, λίγο. Ποτέ δεν οργίζεται πολύ αυτός. Μόνο λίγο και για λίγο. Να, όπως και τώρα που είναι στην εκκλησία, στην οποία πηγαίνει μόνο τη Μεγάλη Παρασκευή για να παρακολουθήσει τη λειτουργία και βλέπει όλο αυτό το πλήθος να επαναλαμβάνει νωχελικά, σχεδόν νυσταγμένα, τις ίδιες κινήσεις, να παπαγαλίζει τα ίδια λόγια. Σα να παρακολουθεί ταινία. Αποκόβει τον εαυτό του από την πραγματικότητα και αναλαμβάνει το ρόλο του πανόπτη, αυτού που όλα τα βλέπει και όλα τα καταλαβαίνει και που όλα ή μάλλον όλοι τον πληγώνουν. Ναι, τον πληγώνουν οι άνθρωποι πολύ, κι ας τους αγαπά αυτός, σαν πατέρας και γιος και αδελφός. Τους αγαπά επειδή κανένα άλλο συναίσθημα πέρα από την αγάπη δεν μπορεί να εισβάλει στην καρδιά του για πολύ. Τους αγαπά, τους κακίζει και τους αγαπά και πάλι. Ποιος είναι; Είναι ο παλιάτσος του καθενός.

«Παράξενο», έτσι τον αποκαλούσαν από παιδί, όταν δεν τον φώναζαν τρελό κι αλαφροΐσκιωτο. Και ήταν παράξενος, αφού δεν έμοιαζε σε άλλον κανένα – όχι στην όψη, αλλά στον τρόπο ζωής. Σα να είχε γεννηθεί γέρος. Δεν είχε ποτέ του όρεξη για παιχνίδια με τα άλλα παιδιά και με τους μεγάλους απέφευγε τα πολλά πάρε-δώσε. Ήτανε πάντα μόνος και σκεφτικός, ένα παιδί παράταιρο, το οποίο με τον καιρό οι γονείς του αποφάσισαν να παραπετάξουν σε μια γωνιά του σπιτιού και να αφοσιωθούν στα άλλα τέκνα, τα καμάρια τους, τις κολώνες του κοινωνικού τους οικοδομήματος. Ένιωσε μια χαρά ο Ευτύχιος όταν συνέβηκε αυτό, μα μια χαρά, που δεν περιγράφεται. «Επιτέλους, είμαι ελεύθερος», σκέφτηκε.

Επιτέλους ήταν ελεύθερος να κάνει αυτό που ήθελε κι ας μην ήξερε τι ακριβώς ήταν αυτό. Ήθελε… Ήθελε… Να μην κάνει άλλο τίποτα από το να παρατηρεί τους ανθρώπους, αυτό ήθελε. Και να τριγυρνά από εκκλησιά σε εκκλησιά, από μοναστήρι σε μοναστήρι και να προσεύχεται στον Χριστό. «Άνοιξέ τους τα μάτια, Χριστούλη μου», θα τον παρακαλούσε, «βοήθησέ τους να γίνουν και πάλι άνθρωποι».

Όσο όμως κι αν του άρεσε να πηγαίνει στην εκκλησία, τόσο δεν του άρεσε να παρακολουθεί τη λειτουργία. Όλα τα ευαγγέλια τα ήξερε απ' έξω κι ανακατωτά, όλους τους ψαλμούς, τα λόγια του Χριστού κατέκλυζαν συνέχεια την ψυχή του, αλλά δεν μπορούσε, δεν άντεχε το ψέμα και την υποκρισία, τα ανυπόμονα βλέμματα και την υποκριτική ευλάβεια που αντίκριζε στα μάτια των δήθεν πιστών. «Θυμούνται την πίστη τους μόνο τα Χριστούγεννα, το Πάσχα και όταν αρρωσταίνουν», σκεφτόταν με πίκρα και το έλεγε. Αυτό έλεγε και άλλα πολλά. Αρκετές φορές πήγαινε τις Κυριακές στην εκκλησιά, στεκότανε απέξω και φώναζε στους ανθρώπους καθώς μπαίνανε ή βγαίνανε από το ναό να μετανοήσουν, να αλλάξουν, όχι επειδή ερχότανε η Δευτέρα Παρουσία, όχι γι' αυτό, αλλά για να γίνουν απλά εκείνοι που λένε ότι είναι. «Μάταιες οι προσευχές σας, κροκοδείλια τα δάκρυά σας, άδειες οι ψυχές σας. Είστε χειρότεροι κι απ' τους εβραίους που Τον σταύρωσαν, αφού εκείνοι τουλάχιστον δεν ήξεραν τι έκαναν. Εσείς Τον σταυρώνετε κάθε μέρα, με γονυκλισίες και προσκυνήματα».

Από κάποιες εκκλησιές τον έδιωχναν, σε άλλες απλά τον κορόιδευαν, έτυχε μιαδυο φορές να τον χτυπήσουν κιόλας αφού βεβήλωνε το σπίτι του Θεού. Κι αυτός όλα τα υπέμεινε, με καρτερικότητα, μ' ένα θλιμμένο χαμόγελο, αφού τα είχε «χαμένα ο καημένος», όπως έλεγαν. Ωστόσο εκείνος ήταν μια χαρά στα μυαλά του αφού ήξερε ότι χωρίς την αγάπη δεν υπήρχε σωτηρία, όσες προσευχές κι αν έλεγε κανείς, με όσο χρήμα κι αν γέμιζε τα παγκάρια. «Πρέπει να κάνω κάτι», σκεφτόταν πού και πού, «πρέπει να τους αλλάξω μυαλά. Αλλά πώς;». Πώς να το έκανε αυτό; Αφού όλοι τον περνούσαν για τρελό. Αλλά και να μην το έκαναν, ποιος θα τον άκουγε; Εδώ δεν άκουγαν τα ίδια τα λόγια του Θεού, τα οποία παπαγάλιζαν, δεν άκουγαν τα παιδιά τους, που έχαναν το δρόμο τους, δεν άκουγαν τις κραυγές των αθώων και φτωχών ανθρώπων που πέθαιναν αβοήθητοι από άκρη σε άκρη της γης.

> *Από κάποιες εκκλησιές τον έδιωχναν, σε άλλες απλά τον κορόιδευαν, έτυχε μιαδυο φορές να τον χτυπήσουν κιόλας αφού βεβήλωνε το σπίτι του Θεού. Κι αυτός όλα τα υπέμεινε, με καρτερικότητα, μ' ένα θλιμμένο χαμόγελο, αφού τα είχε «χαμένα ο καημένος»*

Τη λύση τελικά του την έδωσε ένας φίλος του αλήτης, τον οποίο συναντούσε κάθε τόσο σ' ένα από τα μισοπαρατημένα πάρκα της μεγάλης πόλης τους. «Σε αποκαλούν τρελό», του είπε, «εκμεταλλεύσου το. Γίνε αλήτης, γίνε ζητιάνος. Πάρε τα λεφτά τους και φτιάξε το δικό σου ναό…». Μα πώς να το κάνει αυτό; Πώς;

Πλησίαζαν τα καρναβάλια, το κέντρο της πολιτείας όπου ζούσε, άρχισε να γίνεται πολύχρωμο, να ξεχειλίζει από μουσικές κι από ζωή. «Θα γίνω κι εγώ παλιάτσος», αποφάσισε όταν είδε κάποιον να δίνει παράσταση σε μια μικρή πλατεία, «θα γίνω παλιάτσος για να τους αλλάξω τη ζωή». Θα γινόταν ένας παλιάτσος διαφορετικός, ένας φτωχούλης του Θεού, που δε θα χάριζε παρά ειρωνικά χαμόγελα, αλλά τον οποίο τα παιδιά πολύ θα αγαπούσαν, αφού αυτός πάντα ήξερε να τα ακούει, πάντοτε είχε το χρόνο να τους λέει όμορφες ιστορίες για την αγάπη, τη φιλία και τον Χριστούλη, γιατί εκείνου η αγκαλιά ήταν πλατιά και τα χωρούσε όλα μέσα εκεί.

Η εξωτερική του μεταμόρφωση ήταν εντυπωσιακή, ο μέσα του κόσμος όμως παρέμεινε ο ίδιος: βυθισμένος σε μια θλίψη, την οποία κάθε τόσο διαπερνούσε μια αχτίδα φωτός. Για μια αιωνιότητα έκανε τα ίδια πράγματα: μιλούσε με τα παιδιά, φώναζε στους μεγάλους και απέφευγε συστηματικά εκείνους που έλεγαν ότι τα ήξεραν όλα και υποστήριζαν ότι μιλούσαν εκ μέρους του Θεού, αφού ο ίδιος πίστευε ότι ο Θεός, πέρα από το Λόγο Του, δεν είχε την ανάγκη κανενός εκπροσώπου εδώ στη γη. Και ζητιάνευε. Όλη μέρα ζητιάνευε. Έξω από τις εκκλησίες, στις πλατείες, στις αγορές, στις παιδικές χαρές. Κι όταν τον ρωτούσαν τι θα έκανε με τα λεφτά που μάζευε, «θα κτίσω μια εκκλησιά, το ναό του ανθρώπου, το ναό των φτωχών», τους απαντούσε.

Τα χρόνια πέρασαν γοργά και να που γέρασε ο Ευτύχιος, τόσο πολύ που ξέχασε ακόμη και το όνομά του. Οι συνήθειες του ωστόσο δεν άλλαξαν. Έτσι βρέθηκε κι εκείνη τη Μεγάλη Παρασκευή σε κάποια εκκλησία για να παρακολουθήσει τη λειτουργία του Επιταφίου. Καθόταν όλη την ώρα, τα πόδια του πια δεν τον κρατούσαν, αλλά και η ακοή του τον εγκατέλειπε. «Φτάνω στο τέλος», σκεφτόταν, «απόψε θα πεθάνω κι εγώ». Δεν μπορούσε να απαιτήσει μια καλύτερη νύχτα απ' αυτή για να βρεθεί επιτέλους στην αγκαλιά του στοργικού Πατέρα. Και όντως, πέθανε. Πέθανε ακριβώς εκεί όπου καθόταν, μ' ένα πλατύ χαμόγελο στα χείλη, με γαλήνεμένη τη μορφή, ταξιδεύοντας λες στον παράδεισο που ονειρευόταν.

Μέχρι το μεσημέρι της Κυριακής όλοι μιλούσαν για ένα μεγάλο θαύμα. Την ώρα της Ανάστασης, λέγαν, καθώς οι καμπάνες χτυπούσαν χαρμόσυνες για μία ακόμη φορά, πολλοί άνθρωποι, από διαφορετικά σημεία της πόλης, είδαν κάτι φωτεινές μορφές να διασχίζουν τα σκοτάδια τ' ουρανού, με κατεύθυνση προς το βορρά. Οι περισσότεροι έμειναν άναυδοι, σα μαρμαρωμένοι, αλλά κάποιοι μπήκαν στα αυτοκίνητά τους και ακολούθησαν την πορεία που διέγραφαν οι πρωτοφανείς οπτασίες. Αυτές τους οδήγησαν στην ύπαιθρο, σε μια ερημική τοποθεσία και σ' ένα φτωχικό καλύβι. Μια ξύλινη ταμπέλα στην πόρτα τους καλωσόριζε στο Ναό του Υιού του Ανθρώπου. Μια αόρατη λάμψη φώτιζε το χώρο μέσα, ενώ μια φλόγινη επιγραφή στον τοίχο τους ενημέρωνε ότι τα πλούτη που αντίκριζαν τα μάτια τους ανήκαν στους φτωχούς, κι απ' αυτά ο καθένας που είχε ανάγκη θα μπορούσε να πάρει κάτι. Φτάνει κάποια μέρα να το επέστρεφε σε κάποιον άλλο που θα το χρειαζόταν.

Ο παλιάτσος του καθενός είχε κρατήσει την υπόσχεσή του.

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Σάββατο 3.4
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Χριστόφορος Σάββα

Έκθεση ζωγραφικής με έργα του αείμνηστου Χριστόφορου Σάββα που έπαιξε ανεκτίμητο και αποφασιστικό ρόλο στην εισαγωγή της μοντέρνας τέχνης στην Κύπρο. Θα περιλαμβάνει έργα που παρουσιάζονται για πρώτη φορά στην Κύπρο. Μέχρι τις 9/5. Γκαλερί Κ, Λευκωσία. Πληρ. 22341122.

Κυριακή 4.4
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Θεωρητικό δείπνο

Η νέα δουλειά των Charlotte Jarvis και James Read (www.artforeating.com), με τίτλο «Ways of Eating», παρουσιάζεται στη Λευκωσία. Πρόκειται για μια εγκατάσταση χώρου που θα αυτοκαταστραφεί στο τέλος της παρουσίασης. Το θεωρητικό αυτό έργο ολοκληρώνεται σε τρία πεντάωρα δείπνα. Στις 3/4 και 4/4. Στον χώρο Apotheke, Παλιά Λευκωσία. Πληρ. 99764816 και 99592625.

Δευτέρα 5.4
ΜΟΥΣΙΚΗ

Ρεμπέτικο και λαϊκό

Μια από τις πιο εκφραστικές φωνές του ρεμπέτικου και του λαϊκού τραγουδιού, η Μαριώ, έρχεται για μια μοναδική εμφάνιση. Τραγούδησε κομμάτια των Δερβενιώτη και Βίρβο, ενώ έχει βρεθεί στο πάλκο μαζί με τον Μάρκο Βαμβακάρη. Θεωρείται από τις τελευταίες αυθεντικές εκπροσώπους ενός μουσικού ύφους που αντλεί από την ανθρώπινη εμπειρία και αποφεύγει τις μιμήσεις και τους ψευδεπίγραφους νεωτερισμούς. Τη Δευτέρα 5/4. Μουσική Σκηνή Red, Λευκωσία Πληρ. 22767711.

Τρίτη 6.4
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Ο Μιρό της Μαγιόρκα»

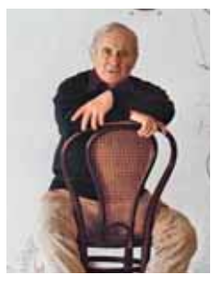

Συνεχίζεται η έκθεση του μεγάλου Ισπανού καλλιτέχνη Joan Miró. Εντυπωσιακά πολυδιάστατος και παραγωγικός καλλιτέχνης, υπήρξε αφηγητής μυθικών και λυρικών διηγημάτων. Στην εμβληματική έκθεση παρουσιάζεται μεγάλος αριθμός έργων του, ενώ αυτή πραγματοποιείται στο πλαίσιο της ισπανικής προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ισπανική κυβέρνηση την αφιερώνει στην επέτειο των 50χρονων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μέχρι τις 30/5. Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας. Πληρ. 22797400.

Μη χάσετε

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο»

Έκθεση της Βάσιας Αδάμου Βανέζη, όπου παρουσιάζονται εγκαταστάσεις χώρου. Πρόκειται για μία σειρά που περιλαμβάνει ready mades (ρούχα και αντικείμενα) και άλλες χάρτινες κατασκευές. Τα σχέδια στα έργα της παραπέμπουν σε κέντημα. Σε κάποιες περιπτώσεις η καλλιτέχνις προσθέτει «ξένα σώματα» στα έργα της. Τα χαρτιά και γενικά τα υλικά που χρησιμοποιεί ποικίλλουν: Ρυζόχαρτο, μεταξόχαρτο, χειροποίητο Ινδίας και Κίνας, χαρτοπετσέτες, πλαστική και συρμάτινη σίτα, νάιλον, σύρμα κ.ά. Εγκαίνια την Παρασκευή 9/4 στις 7.30 μ.μ. Γκαλερί C.K. Art, Λευκωσία. Πληρ. 22661012.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Close up»

Ατομική έκθεση της Ελένης Ιασωνίδου. Η καλλιτέχνις χρησιμοποιεί ως τίτλο των έργων της τον κινηματογραφικό όρο close up. Ο τίτλος παραπέμπει σε διάφορες κινηματογραφικές τεχνικές που δίνουν προσοχή στην ανάμνηση, στη φαντασία και στην ψυχολογία του θεατή. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ταIn Tattttttt πλάνα αυτά χρησιμοποιούνται για να αναδείξουν τα συναισθήματα και τα στοιχεία που συνθέτουν τον χαρακτήρα ενός προσώπου. Εγκαίνια την Παρασκευή 9/4. Γκαλερί Πάνθεον, Λευκωσία. Πληρ. 22670843.

Τετάρτη 7.4
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Με θέμα τη χώρα

«Αγαπώ την Κύπρο, ζωγραφίζω την Κύπρο». Έκθεση ζωγραφικής με έργα καταξιωμένων ζωγράφων από το εξωτερικό, που ζουν ή έζησαν στην Κύπρο. Παρουσιάζονται, μεταξύ άλλων, έργα των Glyn Hughes, Toni Todorov, Ani Melkonian, Susan Vargas Stefani, John Gorbidge, Alvard Karapetyan, Tamara Modebidge, Jolanta. Μέχρι 10/4. Γκαλερί Ορόσημο, Λευκωσία. Πληρ. 22313030.

Πέμπτη 8.4
ΜΟΥΣΙΚΗ

Αφιέρωμα στον Άσιμο

«Τώρα θα μου πεις γιατί το Άσιμος με γιώτα; Γιατί, όταν λέμε "ο τάδε είναι άσημος τραγουδιστής", το επίθετο παίζει τον ρόλο επιθετικού προσδιορισμού στη λέξη "τραγουδιστής" και γράφεται με ήτα, ενώ το Άσιμος είναι όνομα ή καλύτερα επώνυμο και όχι ο επιθετικός προσδιορισμός του εαυτού μου». Έτσι είχε κάποτε αιτιολογήσει ο Νικόλας Άσιμος το όνομά του. Είκοσι δύο χρόνια μετά τον θάνατό του, παρουσιάζεται αφιέρωμα με τους Γιάννη Γιοκαρίνη και Μάνο Ξυδούς. Την Πέμπτη 8/4. Prime Live (από το Friends Rock Bar), Λεμεσός. Πληρ. 99588055.

Μουσική με κιθάρες

Ο Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Δασκάλων Κιθάρας Κύπρου EGTA διοργανώνει το 5ο Διεθνές Φεστιβάλ Κιθάρας EGTA 2010, από τις 8/4 μέχρι τις 11/4, καθώς και τον 3ο Παγκύπριο Διαγωνισμό για Νεαρούς Κιθαριστές EGTA 2010, στις 10/4 και 11/4. Μεσαιωνική Αίθουσα Καστελλιώτισσα στη Λευκωσία. Πληρ. 99678132.

Παρασκευή 9.4
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Περί ταυτότητας

Το Rooftop Theatre Group επανέρχεται στο προσκήνιο της πρωτοποριακής καλλιτεχνικής δημιουργίας. Φέτος εξερευνά τις αναμνήσεις απώλειας, όπως τις βιώνουμε στην Κύπρο μέσα από τη γλώσσα μας, τα συναισθήματά μας και τις σκέψεις μας. Μέσα από εργαστήρια, θεατρικό παιχνίδι, κείμενα άλλων συγγραφέων κ.ά., η ομάδα θα κτίσει ένα θεατρικό έργο γεμάτο εικόνες, ντόπια και οικουμενικά στοιχεία που βρίσκουν την έκφρασή τους στον καθένα μας. Από 9/4 μέχρι τον Μάιο. Αυλή Ξενοδοχείου Λήδρα Πάλας, Λευκωσία. Πληρ. www.rooftoptheatregroup.org ή στο τηλέφωνο 22661354.

ΘΕΑΤΡΟ

Αγνοούμενοι

Το θεατρικό «DNA» του Γιώργου Νεοφύτου κάνει πρεμιέρα στην Πάνω Σκηνή του Πολιτιστικού Κέντρου Βλαδίμηρος Καυκαρίδης. Ένα συνταρακτικό έργο που προσεγγίζει το θέμα των αγνοουμένων με μια άλλη ματιά, με μια σκληρή αλλά ρεαλιστική τοποθέτηση του συγγραφέα πάνω στο θέμα, μετά την ανακάλυψη του DNA. Σκηνοθεσία Δέσποινα Μπεμπεδέλη. Με τους Δέσποινα Μπεμπεδέλη, Βασίλη Μιχαήλ και η Μαρία Χριστοδούλου. Κάθε Παρασκευή στις 8.30 μ.μ. Πληρ. 99440254.

Σάββατο 10.4
ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Μέρες Κινηματογράφου

Το πολύπλευρο κινηματογραφικό γεγονός, το οποίο παρουσιάζεται σε Λεμεσό και Λευκωσία, προβάλλει 20 βραβευμένες ταινίες που αψηφούν το γκλάμουρ, επιλεγμένες από την πιο πρόσφατη διεθνή παραγωγή. Πρεμιέρα το Σάββατο 10/4. Μέχρι το Σάββατο 17/4. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός (77777745). Και Pantheon Art Cinema, Λευκωσία (22675787).

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Φτιαγμένα από γάλα

«Μια περιπέτεια-Η τέχνη απ' την αρχή». Ο καλλιτέχνης Άρις Στοΐδης παρουσιάζει καινούργια έργα του, της σειράς «Νουνού». Έργα μεγάλης ευρηματικότητας, φτιαγμένα από γαλατάκια Νουνού. Εγκαίνια στις 11 π.μ. Μέχρι τις 27 Απριλίου. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία. Πληρ. 22300150.

Επιμέλεια: **ΜΑΡΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Τρίτη 6.4
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Σύνθετο πρότζεκτ από τον Vahid

Ξεκινούν στο στούντιο του «Κιντήρα» στην Ακρόπολη τα εντατικά εργαστήρια του Ιρανού χορογράφου, συγγραφέα και σκηνοθέτη Vahid, ο οποίος θα παρουσιάσει το πρότζεκτ του για τη μετανάστευση στην Ευρώπη με τίτλο «Hamlet/ Zar» σε επαγγελματίες και ερασιτέχνες ηθοποιούς, χορευτές και περφόρμερ. Ερεχθείου 22, Ακρόπολη τηλ. 210-92.48.328

Τετάρτη 7.4
ΜΟΥΣΙΚΗ

Πρωτοψάλτη - Κορκολής στο Gazarte

Εως το τέλος του μήνα συνεχίζονται οι συναυλίες της Αλκηστης Πρωτοψάλτη και του Στέφανου Κορκολή στο Gazarte. Ενα πιάνο, μια φωνή και τα κρουστά του Ze Luis Nascimento να υπογραμμίζουν το σύνολο. Επί σκηνής οι δύο καλλιτέχνες παρουσιάζουν για πρώτη φορά ζωντανά τραγούδια από τη νέα δισκογραφική δουλειά της Πρωτοψάλτη («Φανερά μυστικά»). Βουτάδων 32-34, τηλ. 210-34.52.277

ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Οι τεχνικές του Θουκυδίδη

Εναρξη του 4ου Διεθνούς Συμποσίου για τον Θουκυδίδη με θέμα «Τεχνικές του Θουκυδίδη μεταξύ ιστορικής έρευνας και λογοτεχνικής αναπαράστασης» που διοργανώνει ο Δήμος Αλίμου. Η τελετή έναρξης θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα τελετών της Παλαιάς Βουλής, ενώ οι εργασίες του συμποσίου θα διεξαχθούν στο αμφιθέατρο του Νέου Μουσείου Ακρόπολης και στο Ζάππειο, τηλ. 210-98.86.598

Πέμπτη 8.4
ΘΕΑΤΡΟ

Παράταση για το «Δρόμος Μακρύς»

Εως τις 28 του μήνα παρατείνονται οι παραστάσεις του έργου της Σίλα Στίβενσον «Δρόμος Μακρύς» που παρουσιάζεται στο θέατρο «Ορφέας» (Σκηνή Ανδρέας Βουτσινάς) σε σκηνοθεσία του Χρήστου Καρχαδάκη. Επίκαιρο, δυνατό έργο που γράφτηκε πριν από δύο χρόνια. Πανεπιστημίου 38 & Ιπποκράτους

Σάββατο 10.4
ΘΕΑΤΡΟ

Εργο Λαμπίς στο θέατρο Πορεία

Στην Κεντρική Σκηνή του θεάτρου «Πορεία» έχει πρεμιέρα το έργο του Ευγένιου Λαμπίς «Η υπόθεση της οδού Λουρσίν». Τη σκηνοθεσία της παράστασης, η οποία θα έχει ζωντανή μουσική, υπογράφει η Μάρθα Φριντζήλα. Παίζουν οι Δημήτρης Τάρλοου, Ταμίλα Κουλίεβα κ. ά. Τρικόρφων 3-5 & 3ης Σεπτεμβρίου 69

Πρεμιέρα στο Απλό Θέατρο

Πρώτη παράσταση για το έργο του Δημήτρη Τσεκούρα «Η Μπέμπα» που ανεβαίνει από τον καλλιτεχνικό οργανισμό «Φάσμα» και την ομάδα «Ρέον» στη Νέα Σκηνή του Απλού Θεάτρου. Η σκηνή μετατρέπεται σε ένα τοπίο γυναικείων παπουτσιών όλων των χρωμάτων, των ηλικιών, των στυλ και των εποχών. Η πρώτη εικόνα λειτουργεί σαν αφετηρία σε ένα ταξίδι με οχτώ στάσεις, όπου η ηρωίδα συναντά τον εαυτό της σε οχτώ διαφορετικές ηλικίες. Η σκηνοθεσία είναι του Ορέστη Τάτση και πρωταγωνιστεί η Ναταλία Στυλιανού. Χαρ. Τρικούπη 4, Καλλιθέα, τηλ. 210-92.29.605

ΘΕΑΜΑ

Το Μαύρο Θέατρο της Πράγας

Το Μαύρο Θέατρο της Πράγας (Jiri Srnec Black Light Theatre of Prague) δίνει δύο παραστάσεις στο Μέγαρο με το έργο «Ιπτάμενο Ποδήλατο». Ενας εφευρέτης στην προσπάθειά του να κατασκευάσει το ιπτάμενο ποδήλατο ανακαλύπτει τον έρωτα. Αίθουσα Αλεξάνδρα Τριάντη, 8 μ. μ. Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΑΜΒΟΥΡΓΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Hamburger Kunsthalle
www. hamburger-kunsthalle. de
«Pop Life - Warhol, Haring, Koons, Hirst...» Η έκθεση, η οποία πρωτοπαρουσιάστηκε στην Τέιτ Μόντερν του Λονδίνου, κάνει μια αναδρομή στην ποπαρτ και στους επιγόνους της, εστιάζοντας στη σύνδεση αυτού του καλλιτεχνικού ρεύματος με τον κόσμο των media και του χρήματος και αναδεικνύοντας τον τρόπο διείσδυσης των καλλιτεχνών στη σύγχρονη καταναλωτική κουλτούρα. Παρουσιάζονται επιμέρους αφιερώματα στον Αντι Γουόρχολ, τον Κιθ Χάρινγκ, τον Τζεφ Κουνς (φωτ.), τον Μαουρίτσιο Κατελάν, τον Τακάσι Μουρακάμι, καθώς και στους πρωταγωνιστές της πολυσυζητημένης ομάδας «Νέοι Βρετανοί Καλλιτέχνες»: Ντάμιεν Χερστ, Τρέισι Εμιν κ. ά. Μέσα από το σύνολο των έργων, η έκθεση οδηγεί στο ερώτημα αν οι «ανατρεπτικές» ιδέες πολλών από αυτούς τους καλλιτέχνες είχαν κάποιο ουσιαστικό νόημα, πέρα από τον ρηχό εντυπωσιασμό. Εως τις 9 Μαΐου.

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΕΚΘΕΣΗ
Palais des Beaux Arts
www. bozar. be
«El Greco 1900». Η έκθεση παρουσιάζει μια ανθολογία έργων του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, δίνοντας έμφαση στο ότι ο μεγάλος Κρητικός ζωγράφος «ανακαλύφθηκε» πάλι στις αρχές του 20ού αιώνα -τριακόσια χρόνια μετά τον θάνατό του, το 1614- αποκτώντας διαστάσεις θρύλου στην Ισπανία και σε όλο τον κόσμο (εδώ, ο πίνακας «Αγιος Ιωάννης ο Ευαγγελιστής», 1595). Το έργο του Ελ Γκρέκο έμεινε στην αφάνεια μετά την επικράτηση του μπαρόκ και του νατουραλισμού· ωστόσο, οι δημιουργοί των νέων τάσεων, από τους εξπρεσιονιστές έως τον Πικάσσο, είδαν σ' εκείνον ένα μεγάλο δάσκαλο. Η έκθεση, που έχει ήδη παρουσιαστεί στην Πόλη του Μεξικού, επιχειρεί επίσης να αναδείξει το φωτεινό στοιχείο στη ζωγραφική του, αντικρούοντας την εντύπωση ότι στο έργο του κυριαρχούν οι σκιές και ο ερεβώδης μυστικισμός. Εως τις 9 Μαΐου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΘΕΑΤΡΟ
Comedy Theatre
www. thecomedytheatre. co. uk
«Mrs Warren's Profesion». Οταν πρωτοπαρουσιάστηκε στο Λονδίνο, το 1894, το έργο του Τζορτζ Μπέρναρ Σο «Το επάγγελμα της κυρίας Γουόρεν» κατέβηκε αμέσως και παρέμεινε απαγορευμένο μέχρι το 1925. Το εν λόγω επάγγελμα ήταν, βεβαίως, το «αρχαιότερο του κόσμου» και ο απροκάλυπτος τρόπος που το έργο αναφερόταν στην πορνεία και στα οικονομικά της αίτια, στηλιτεύοντας την υποκρισία της βικτωριανής κοινωνίας, προκάλεσε μεγάλο σκάνδαλο. Αργότερα, το έργο άρχισε να εμφανίζεται τακτικά στις θεατρικές σκηνές, για να αναδειχθεί σε ένα από τα ανθεκτικότερα στον χρόνο δημιουργήματα του Ιρλανδού δραματουργού. Η παράσταση στο Κόμεντι Θίατερ, που έχει αποσπάσει ευνοϊκές κριτικές, σκηνοθετήθηκε από τον Μάικλ Ράντμαν. Ιδιαίτερα επαινετική είναι η κριτική για τις δύο πρωταγωνίστριες, τη Φελίσιτι Κένταλ (κυρία Γουόρεν) και τη Λούσι Μπριγκς - Οουεν, που ερμηνεύει τη Βιβ, την καλοαναθρεμμένη και σεμνότυφη κόρη της. Εως τις 19 Ιουνίου.

ΜΑΔΡΙΤΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Museo Nacional del Prado
www. museodelprado. es
«Holandeses en el Prado». Λόγω της έλλειψης εκθεσιακού χώρου, μεγάλο μέρος της συλλογής του Πράδο με έργα Ολλανδών ζωγράφων παρέμεινε αγνοημένο τόσο από τους ειδικούς όσο και από το κοινό. Οι Ολλανδοί ζωγράφοι του 17ου αιώνα εργάζονταν μέσα σε ένα περιβάλλον όπου κυριαρχούσαν ο προτεσταντισμός και η επιθυμία απελευθέρωσης από την επιρροή της καθολικής Ισπανίας. Συνδέθηκαν με τη βορειοευρωπαϊκή παράδοση και απομακρύνθηκαν από τον αναγεννησιακό κλασικισμό, ακολουθώντας μια πιο ρεαλιστική αφηγηματική τεχνοτροπία, τόσο στα έργα με θρησκευτικό ή μυθολογικό περιεχόμενο όσο και στην αναπαράσταση της καθημερινής ζωής. Η έκθεση περιλαμβάνει έργα που αποκτήθηκαν από τους Ισπανούς μονάρχες Φίλιππο Δ΄ και τον γιο του Κάρολο Β΄, καθώς και από τους Βουρβόνους τον 18ο αιώνα. Το τελευταίο τμήμα της έκθεσης καλύπτει αγορές και δωρεές που έγιναν τον 20ό αιώνα. Εως τις 11 Απριλίου.

Λ. Φρόιντ στο Παρίσι

Το Κέντρο Πομπιντού φιλοξενεί μια μεγάλη έκθεση έργων του Λούσιαν Φρόιντ, το πρώτο αφιέρωμα στον ζωγράφο που διοργανώνεται στη Γαλλία μετά το 1987. Εγγονός του πρωτοπόρου ψυχαναλυτή, ο 88χρονος σήμερα Λούσιαν Φρόιντ εγκαταστάθηκε με την οικογένειά του στο Λονδίνο τη δεκαετία του '30 και αναδείχθηκε σε μία από τις κορυφαίες φυσιογνωμίες της παραστατικής ζωγραφικής στο σύγχρονο καλλιτεχνικό τοπίο (εδώ, μία αυτοπροσωπογραφία του 1963). Εστίασε κυρίως στην ανθρώπινη μορφή, απεικονίζοντας με αριστοτεχνική εμμονή τη ζωντάνια και τα ψεγάδια της. Η έκθεση (έως 19/7) περιλαμβάνει περίπου 50 έργα, τα οποία παρουσιάζονται σε θεματικές ενότητες: αυτοπροσωπογραφίες, σκηνές από το ατελιέ του, «αναγνώσεις» έργων άλλων ζωγράφων (όπως το «Απόγευμα στη Νάπολη» του Σεζάν), πορτρέτα μοντέλων και φίλων του, που συχνά ποζάρουν γυμνοί. Εκτίθενται επίσης φωτογραφίες, εικονογραφήσεις και φιλμ.

ΜΙΛΑΝΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Palazzo Reale
www. palazzoreale. it
«Ο Εγκον Σίλε και η εποχή του». Αφιέρωμα στον Αυστριακό καλλιτέχνη (1890 - 1918) που η σύντομη αλλά παραγωγική καριέρα του συνδέθηκε με μια εξαιρετικά καινοτόμο περίοδο της βιεννέζικης καλλιτεχνικής σκηνής. Η τολμηρή ερωτική θεματολογία πολλών έργων του είχε ως αποτέλεσμα να υποστεί διώξεις, ενώ η οξύτητα και η νευρική ένταση της τεχνοτροπίας του τον καθιέρωσαν ως έναν από τους σημαντικότερους εξπρεσιονιστές ζωγράφους, παρ' ότι ο ίδιος ποτέ δεν ταυτίστηκε με το κίνημα. Η έκθεση, που στοχεύει να αναδείξει το έργο του μέσα στο καλλιτεχνικό τοπίο της Βιέννης των αρχών του 20ού αιώνα, περιλαμβάνει περίπου 40 ελαιογραφίες, σχέδια και υδατογραφίες του, ενώ παρουσιάζει επίσης έργα συγκαιρινών του καλλιτεχνών, όπως ο Γκούσταβ Κλιμτ και ο Οσκαρ Κοκόσκα. Εως τις 6 Ιουνίου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΘΕΑΤΡΟ
Eugene O'Neill Theater
www. eugene-oneill-theater. com
«Fela!» Το έργο είναι μια μουσική βιογραφία του Φέλα Κούτι, του θρυλικού Νιγηριανού συνθέτη, ερμηνευτή, καλλιτέχνη και πολιτικού ακτιβιστή (1938 - 1997). Χρησιμοποιώντας την πρωτοπόρο μουσική του -ένα μείγμα τζαζ, φανκ και αφρικανικών ρυθμών και αρμονιών- το μιούζικαλ ιχνηλατεί την περιπετειώδη διαδρομή του, «εμποτίζοντας το κοινό με την ευαισθησία και το στυλ του afrobeat», όπως έγραψε ο κριτικός των New York Times. Η σκηνοθεσία είναι του Bill T. Jones, ο οποίος συμμετείχε στη δημιουργία του έργου μαζί με τους Jim Lewis και Stephen Hendel. Τον ρόλο του Φέλα Κούτι ερμηνεύει ο χαρισματικός Sahr Ngaujah (Αμερικανός ηθοποιός και σκηνοθέτης, με καταγωγή από τη Σιέρα Λεόνε), ο οποίος έχει κερδίσει ενθουσιώδη σχόλια από την κριτική και το κοινό.

ΕΚΘΕΣΗ
Neue Gallerie
www. neuegalerie. org

«Otto Dix». Ο Οτο Ντιξ ζωγράφιζε για να σοκάρει και τα έργα του δεν έχουν χάσει την αιχμηρή τους δύναμη στο πέρασμα του χρόνου. Σε πίνακές του της δεκαετίας του 1920, ο Γερμανός ζωγράφος (1891 - 1969) συνέλαβε την παρακμιακή αίγλη και τις τρομακτικές αντιθέσεις που χαρακτήριζαν τη Δημοκρατία της Βαϊμάρης, ενώ άλλα έργα του αποτέλεσαν μια μορφή διαμαρτυρίας για τις φρικαλεότητες του πολέμου. Εξαιτίας της τολμηρής κοινωνικής κριτικής του, ο Ντιξ υπέστη διώξεις από τους ναζί και συμπεριλήφθηκε σ' εκείνους που το καθεστώς χαρακτήρισε «εκφυλισμένους καλλιτέχνες». Η έκθεση ανατρέχει στο σύνολο της καλλιτεχνικής του διαδρομής, από τα έργα που επηρεάστηκαν από την εμπειρία του ως στρατιώτη κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, τα σαρκαστικά αστικά τοπία και τα διεισδυτικά πορτρέτα του μεσοπολέμου (εδώ, το «Πορτρέτο της δημοσιογράφου Σύλβιας φον Χάρντεν», 1926), όσο και τα έργα με θρησκευτική και αλληγορική θεματολογία που ζωγράφισε κατά τη διάρκεια και μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Εως τις 30 Αυγούστου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

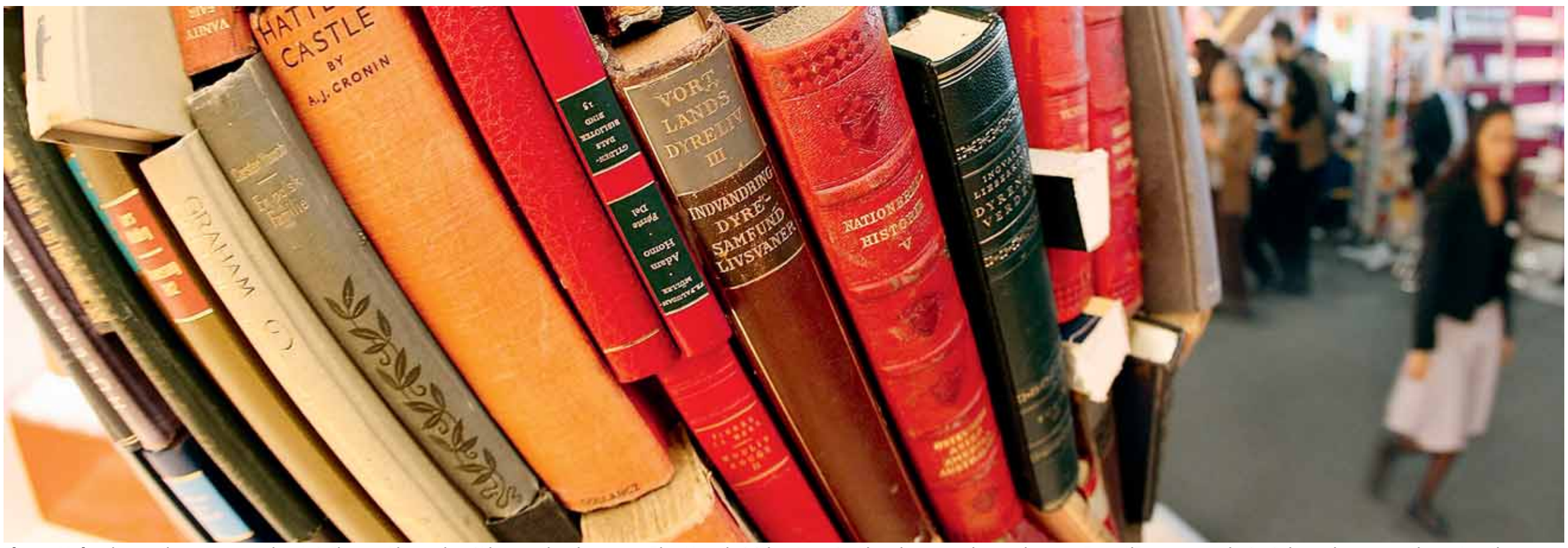

Είναι πολλοί εκείνοι που έχουν συγγραφικές φιλοδοξίες και ελάχιστοι όσοι βλέπουν το όνομά τους στο εξώφυλλο ενός βιβλίου. Οι συμβουλές από συγγραφείς μπορεί να μην εξασφαλίζουν την επιτυχία, βοηθούν, ωστόσο, τους αρχάριους λογοτέχνες.

«Βάλε τη μια λέξη μετά την άλλη»

Εννέα γνωστοί λογοτέχνες προσφέρουν συμβουλές γραψίματος προς τους επίδοξους συναδέλφους τους

THE GUARDIAN

Με αφορμή την έκδοση στη Μεγάλη Βρετανία του δοκιμίου του Αμερικανού μυθιστοριογράφου Ελμορ Λέοναρντ «δέκα κανόνες για το γράψιμο», η εφημερίδα «Γκάρντιαν» ζήτησε από γνωστούς συγγραφείς να αποκαλύψουν κι αυτοί με τη σειρά τους μερικά από τα «μυστικά του επαγγέλματος», να προσφέρουν, μέσα από την προσωπική τους πείρα, συμβουλές προς επίδοξους συναδέλφους τους. Χωρίς αμφιβολία, κανένας δεν πρόκειται να κατακτήσει λογοτεχνικές δάφνες επειδή ακολούθησε τις συμβουλές και τις οδηγίες των επιτυχημένων συγγραφέων. Ωστόσο, το ανθολόγιο παραινέσεων που συγκέντρωσε η εφημερίδα είναι ενδιαφέρον και αρκετά διασκεδαστικό. Αποκαλύπτει προσωπικές ιδιαιτερότητες, προσφέρει ποικίλες «οδηγίες προς ναυτιλλομένους», γραμμένες συχνά με χιουμοριστική διάθεση, ενώ πολλές από τις συμβουλές που παρατίθενται μπορεί να είναι εξίσου επωφελείς για τη συγγραφική δουλειά όσο και για οποιοδήποτε άλλο εγχείρημα.

Ελμορ Λέοναρντ

Απόφυγε τους προλόγους

• Ποτέ μην ξεκινάς ένα βιβλίο με τον καιρό. Αν θέλεις μόνο να δημιουργήσεις ατμόσφαιρα, και όχι να περιγράψεις την αντίδραση ενός ήρωα στις καιρικές συνθήκες, δεν πρέπει να μακρηγορείς. Ο αναγνώστης θα γυρίσει σελίδα ψάχνοντας για ανθρώπους. Υπάρχουν εξαιρέσεις. Αν τυχαίνει να είσαι ο Μπάρι Λόπεζ, που βρίσκει περισσότερους τρόπους από έναν Εσκιμώο για να περιγράψει τον πάγο και το χιόνι στο βιβλίο του Arctic Dreams, τότε μπορείς να κάνεις όσο ρεπορτάζ θέλεις για τον καιρό.

• Να αποφεύγεις τους προλόγους: ενδέχεται να είναι βαρετοί, ιδίως ένας πρόλογος που ακολουθεί μια εισαγωγή που ακολουθεί ένα προοίμιο. Βέβαια, αυτά συνήθως τα συναντάμε στα δοκίμια. Ο πρόλογος σε ένα μυθιστόρημα είναι η «πίσω ιστορία» και αυτήν μπορείς να την βάλεις οπουδήποτε. Υπάρχει ένας πρόλογος στο βιβλίο του Τζον Στάινμπεκ «Γλυκιά Πέμπτη», αλλά αυτός είναι μια χαρά γιατί ο ήρωας του βιβλίου επισημαίνει ακριβώς τους κανόνες που υποστηρίζω. Λέει: «Μ' αρέσει η πολλή κουβέντα σ' ένα βιβλίο και δεν μ' αρέσει να μου λένε πώς είναι ο τύπος που μιλάει. Θέλω να καταλάβω πώς είναι από τον τρόπο που μιλάει».

• Ποτέ μη χρησιμοποιείς άλλο ρήμα από το «είπε» στους διαλόγους. Η φράση του διαλόγου ανήκει στον ήρωα· το ρήμα είναι ο συγγραφέας που χώνει τη μύτη του. Αλλά το «είπε» είναι λιγότερο παρεμβατικό από το «αποφάνθηκε», «προειδοποίησε», «μούγκρισε». Κάποτε έτυχε να δω μια φράση διαλόγου που η Μαίρη Μακάρθι την ολοκλήρωνε με το ρήμα «νουθέτησε» και σταμάτησα να διαβάζω για να πάω να βρω το λεξικό.

• Ποτέ μη χρησιμοποιείς ένα επίρρημα για να προσδιορίσεις το ρήμα «είπε»... αποκρίθηκε πένθιμα. Το να χρησιμοποιείς επίρρημα μ' αυτό τον τρόπο (ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο) είναι θανάσιμο αμάρτημα. Ο συγγραφέας εκτίθεται έτσι, χρησιμοποιώντας μια λέξη που διακόπτει τον ρυθμό της συνομιλίας.

• Κράτα υπό έλεγχο τα θαυμαστικά σου. Επιτρέπονται μόνο δύο τρία σε κάθε 100.000 λέξεις πρόζας. Αν έχεις βέβαια την ικανότητα να παίζεις με τα θαυμαστικά όπως ο Τομ Γουόλφ, μπορείς να τα ρίχνεις μέσα με το τσουβάλι.

• Ποτέ μη χρησιμοποιείς τη λέξη «ξαφνικά». Αυτός ο κανόνας δεν χρειάζεται εξήγηση. Εχω παρατηρήσει ότι οι συγγραφείς που χρησιμοποιούν το «ξαφνικά» έχουν μια τάση ακράτειας με τα θαυμαστικά τους.

• Να χρησιμοποιείς με μεγάλη φειδώ τις τοπικές διαλέκτους, τις ντοπιολαλιές. Από τη στιγμή που θα αρχίσεις να γράφεις τις λέξεις φωνητικά και να φορτώνεις τις σελίδες με αποστρόφους, δεν θα μπορείς να σταματήσεις.

• Να αποφεύγεις τις λεπτομερείς περιγραφές των ηρώων. Στο «Λόφοι σαν άσπροι ελέφαντες» του Ερνεστ Χέμινγουεϊ, πώς είναι «ο Αμερικανός και η κοπέλα μαζί του»; «Εκείνη έβγαλε το καπέλο της και το άφησε πάνω στο τραπέζι». Αυτή είναι η μοναδική αναφορά στην εμφάνιση των προσώπων που υπάρχει στο αφήγημα.

• Μην περιγράφεις με λεπτομέρειες τόπους και πράγματα, εκτός κι αν είσαι η Μάργκαρετ Ατγουντ που μπορεί να ζωγραφίζει τοπία με λέξεις. Σίγουρα δεν θέλεις περιγραφές που να σταματούν τη δράση, να καθηλώνουν τη ροή της ιστορίας.

• Δοκίμασε να παραλείψεις τα μέρη που ο αναγνώστης τείνει να «πηδάει». Σκέψου τι πηδάς εσύ όταν διαβάζεις ένα μυθιστόρημα: πυκνές παραγράφους που βλέπεις ότι έχουν υπερβολικά πολλές λέξεις μέσα τους.

Ο πιο σημαντικός κανόνας είναι αυτός που συνοψίζει τους δέκα: Αν αυτό που έγραψα μοιάζει με γραπτό, το ξαναγράφω.

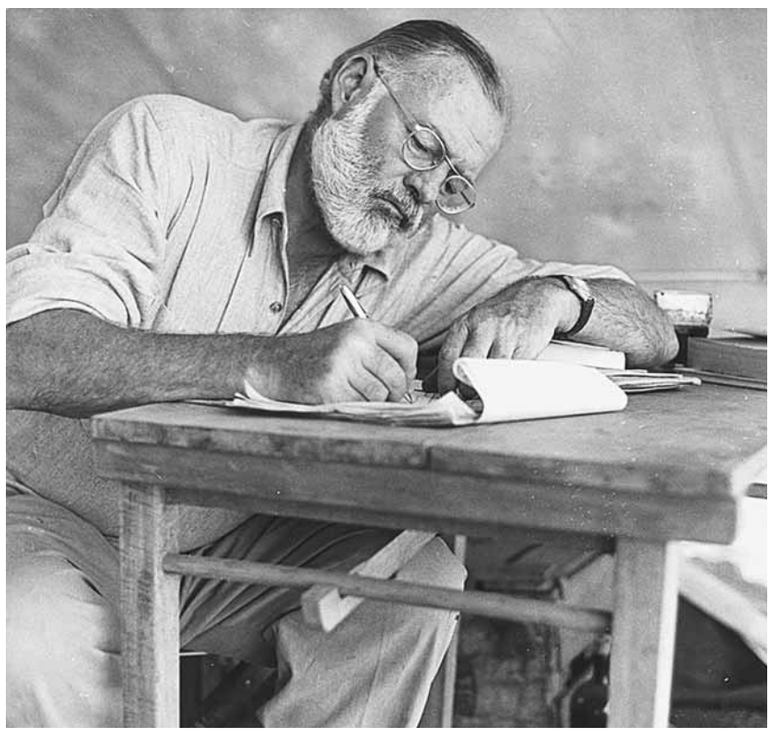

Ο τρόπος που έγραφε ο Ερνεστ Χέμινγουεϊ χρησιμοποιήθηκε από τον Ελμορ Λέοναρντ ως παράδειγμα στους «10 κανόνες για το γράψιμο».

Νιλ Γκάιμαν

Τέλειωσε ό,τι γράφεις

• Γράψε

• Βάλε τη μια λέξη μετά την άλλη. Βρες τη σωστή λέξη, γράψε την.

• Τελείωσε αυτό που γράφεις. Ό,τι κι αν πρέπει να κάνεις για να το τελειώσεις, τελείωσέ το.

• Παράτησέ το για λίγο. Διάβασέ το προσποιούμενος ότι ποτέ πριν δεν το είχες διαβάσει. Δείξε το σε φίλους που σέβεσαι τη γνώμη τους.

• Θυμήσου: Οταν άνθρωποι σου λένε ότι κάτι δεν πάει καλά έχουν σχεδόν πάντα δίκιο. Οταν σου λένε ακριβώς τι δεν είναι σωστό και πώς να το διορθώσεις, κάνουν σχεδόν πάντα λάθος.

• Διόρθωσέ το. Να θυμάσαι ότι, αργά ή γρήγορα, προτού καταφέρεις να φτάσεις στην τελειότητα, θα αναγκαστείς να το αφήσεις και να προχωρήσεις παρακάτω. Η τελειότητα είναι σαν να κυνηγάς τον ορίζοντα.

• Να γελάς με τα δικά σου αστεία.

• Ο κύριος κανόνας για το γράψιμο είναι ότι αν το κάνεις με αρκετή σιγουριά και αυτοπεποίθηση, σου επιτρέπεται να κάνεις οτιδήποτε σ' αρέσει. (Αυτό μπορεί να είναι κανόνας και για τη ζωή.) Γράψε λοιπόν την ιστορία σου όπως χρειάζεται να γραφτεί. Γράψε την τίμια και πες την όσο καλύτερα μπορείς. Δεν νομίζω ότι υπάρχουν άλλοι κανόνες που να έχουν σημασία.

Ρόντι Ντόιλ
Δώσε πρώτα τίτλο

• Μην τοποθετείς τη φωτογραφία του αγαπημένου σου λογοτέχνη πάνω στο γραφείο, ιδιαίτερα αν είναι κάποιος που αυτοκτόνησε.

• Γέμιζε τις σελίδες όσο πιο γρήγορα γίνεται - με διπλά διαστήματα ή γράφοντας σε κάθε δεύτερη γραμμή. Κάθε καινούργια σελίδα να την βλέπεις σαν έναν μικρό θρίαμβο.

• Μέχρι να φτάσεις στη σελίδα 50. Ηρέμησε τότε και άρχισε να ανησυχείς για την ποιότητα. Νιώσε άγχος - αυτή είναι η δουλειά σου.

• Δώσε έναν τίτλο στο έργο σου όσο γρηγορότερα γίνεται. Ο Ντίκενς ήξερε ότι το «Ο Ζοφερός Οίκος» θα λεγόταν έτσι πριν το γράψει.

• Περιόρισε το σερφάρισμα στο Ιντερνετ σε δυο τρεις ιστοσελίδες τη μέρα. Μην πλησιάζεις τους διαδικτυακούς βιβλιοφάγους, εκτός κι αν κάνεις έρευνα.

• Επιτρέπεται να έχεις ένα λεξικό συνωνύμων, αλλά κρύψε το κάπου. Το πιθανότερο είναι οι λέξεις που σου έρχονται στο μυαλό να κάνουν μια χαρά τη δουλειά τους - π.χ. «άλογο», «έτρεξε», «είπε».

• Μπορείς ενίοτε να υποκύπτεις στον πειρασμό. Να σφουγγαρίσεις το πάτωμα, να απλώσεις τα πλυμένα. Είναι έρευνα.

• Επιτρέπεται να αλλάζεις γνώμη. Οι καλές ιδέες συχνά δολοφονούνται από τις καλύτερες. Κάποτε έγραφα ένα μυθιστόρημα για ένα μουσικό συγκρότημα ονόματι Partitions. Κι έπειτα αποφάσισα να το τιτλοφορήσω The Commit-ments.

• Μην ψάχνεις στο Amazon.com για το βιβλίο που δεν έγραψες ακόμα.

• Μπορείς να περνάς μερικά λεπτά κάθε μέρα σχεδιάζοντας το βιογραφικό σου σημείωμα του εξωφύλλου - «Μοιράζει τον χρόνο του ανάμεσα στην Καμπούλ και τη Γη του Πυρός». Αμέσως μετά όμως να επιστρέφεις στη δουλειά.

Τζόις Κάρολ Οουτς

Ο «ιδανικός αναγνώστης»

• Μην προσπαθείς να προβλέψεις τον «ιδανικό αναγνώστη» - μπορεί να υπάρχει αλλά τώρα διαβάζει κάτι άλλο.

• Γίνε ο δικός σου επιμελητής και κριτικός. Με κατανόηση, αλλά ανελέητος.

• Εκτός κι αν γράφεις κάτι πολύ αβανγκάρντ -πολύ μπερδεμένο, απόκοσμο, «σκοτεινό»- έχε τον νου σου στη δυνατότητα να χωρίζεις το κείμενο σε παραγράφους.

• Εκτός κι αν γράφεις κάτι πολύ μεταμοντέρνο -προκλητικό, με πολλή αυτοσυναίσθηση και αυτοεξέταση- έχε τον νου σου στη δυνατότητα να χρησιμοποιείς απλές λέξεις αντί για μακροσκελείς και εξεζητημένες.

• Θυμήσου τον Οσκαρ Γουάιλντ: «Η λίγη ειλικρίνεια είναι επικίνδυνη και η πολλή είναι απολύτως θανάσιμη».

• Η καρδιά σου as είναι ανάλαφρη και αισιόδοξη. Αλλά να περιμένεις το χειρότερο.

Ιαν Ράνκιν

Να μην εγκαταλείπεις

• Διάβαζε πολύ, γράφε πολύ.

• Μάθε να είσαι αυτοκριτικός και ποια κριτική να αποδέχεσαι.

• Να είσαι επίμονος.

• Να έχεις μια ιστορία που να αξίζει να την πεις.

• Μην εγκαταλείπεις.

• Να είσαι τυχερός και να παραμείνεις.

Ντέιβιντ Χέαρ

Περί στυλ

• Γράφε μόνο όταν έχεις κάτι να πεις.

• Ποτέ μη δέχεσαι συμβουλές από κάποιον που δεν επενδύει στο αποτέλεσμα.

• Το στυλ είναι η τέχνη να βγάζεις τον εαυτό σου απέξω, όχι να βάζεις τον εαυτό σου μέσα.

• Αν κανένας δεν θέλει να ανεβάσει το έργο σου, ανέβασέ το εσύ.

• Τα αστεία είναι σαν τα χέρια και τα πόδια για έναν ζωγράφο. Μπορεί να μην είναι ακριβώς αυτό που θέλεις να κάνεις, αλλά πρέπει να τα σχεδιάζεις καλά.

• Το θέατρο ανήκει πρωταρχικά στους νέους.

• Ποτέ κανένας δεν έχει επιτύχει συνοχή και συνέπεια ως σεναριογράφος.

• Ποτέ μην πηγαίνεις σε τηλεοπτικό πάρτι διασημοτήτων που διαφημίζεται ως λογοτεχνική εκδήλωση.

• Ποτέ μην παραπονιέσαι ότι δεν σε καταλαβαίνουν. Μπορείς να επιλέξεις να είσαι κατανοητός ή να μην είσαι.

Τζάνετ Γουίντερσον

Απόλαυσέ το

• Κάτσε να δουλέψεις. Η έλλειψη πειθαρχίας σημαίνει έλλειψη ελευθερίας.

• Ποτέ μη σταματάς αν κολλήσεις. Γύρνα σελίδα και γράψε κάτι άλλο.

• Να αγαπάς αυτό που κάνεις.

• Να είσαι έντιμη(ος) με τον εαυτό σου. Αν δεν είσαι καλή(ος), δέξου το. Αν η δουλειά που κάνεις δεν είναι καλή, δέξου το.

• Μην επιμένεις στην κακή δουλειά. Αν ήταν κακή όταν μπήκε στο συρτάρι, θα είναι το ίδιο κακή όταν την βγάλεις από κει.

• Αγνόησε όποιον δεν σέβεσαι.

• Μη δίνεις σημασία σε κανέναν που έχει προκαταλήψεις ως προς τα φύλα. Πολλοί άνδρες εξακολουθούν να πιστεύουν ότι οι γυναίκες δεν διαθέτουν φαντασία του φλογερού είδους.

• Να είσαι φιλόδοξη(ος) για τη δουλειά σου. όχι για την ανταμοιβή.

• Εχε εμπιστοσύνη στη δημιουργικότητά σου.

• Απόλαυσε τη δουλειά σου!

Π. Ντ. Τζέιμς

Οι λέξεις, η πρώτη ύλη

• Αύξησε το λεκτικό δυναμικό σου. Οι λέξεις είναι η πρώτη ύλη μας.

• Διάβαζε πολύ αλλά εκλεκτικά. Το κακό γράψιμο είναι μεταδοτικό.

• Μόνο με το γράψιμο αναπτύσσουμε το δικό μας στυλ.

• Γράψε αυτό που έχεις ανάγκη να γράψεις, όχι αυτό που είναι δημοφιλές ή που νομίζεις πως θα πουλήσει.

• Ανοιξε το μυαλό σου σε νέες εμπειρίες, ιδιαίτερα στη μελέτη άλλων ανθρώπων. Τίποτα απ' όσα συμβαίνουν σε έναν συγγραφέα δεν πηγαίνει χαμένο.

Ρίτσαρντ Φορντ

Μη διαβάζεις κριτικές

• Παντρέψου κάποια που αγαπάς και που πιστεύει ότι είναι καλή ιδέα να είσαι συγγραφέας, και μην κάνεις παιδιά.

• Μη διαβάζεις τις κριτικές για σένα.

• Μη γράφεις κριτικές (η κρίση σου θα είναι πάντα χρωματισμένη).

• Μην καβγαδίζεις με τη σύζυγό σου νωρίς το πρωί και αργά το βράδυ.

• Μην πίνεις όταν γράφεις.

• Μη γράφεις επιστολές σε εφημερίδες.

• Μην εύχεσαι τα χειρότερα για τους συναδέλφους σου.

• Προσπάθησε να βλέπεις την καλοτυχία άλλων σαν ενθάρρυνση σε σένα.

• Μην ανέχεσαι καμιά βλακεία αν μπορείς να το αποφύγεις.

kathimerini.com.cy

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ασβηστη φλόγα της καρδιάς

Η προσπάθεια του συγγραφέα Β. Γκ. Ζέμπαλντ να σκιαγραφήσει τον κόσμο

W.G. SEBALD
Οι δακτύλιοι του Κρόνου
μτφρ. Γιάννης Καλλιφατίδης
εκδ. Αγρα, σελ. 340

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΙΝΑ**

Τον Αύγουστο του 1992, «όταν οι μέρες του Σείριου πλησίαζαν στο τέλος τους», ένας Γερμανός διανοούμενος ονόματι Β.Γκ. Ζέμπαλντ αποφασίζει να ταξιδέψει πεζή στην κομητεία Σάφολκ της Ανατολικής Αγγλίας. Μ' ένα σακίδιο στον ώμο ξεκινάει την πεζοπορική του περιήγηση για να «ξεφύγει απ' το κενό». Είναι ένας πλάνητας, βγαλμένος θαρρείς από τα κείμενα του Μπένγιαμιν - όχι όμως από τις πόλεις του· σαν άλλος έκπτωτος Ληρ περιπλανιέται μέσα στην κάψα ή το κρυστάλλινο ψύχος, στην ερημιά της αγγλικής εξοχής, στις εγκαταλελειμμένες άδειες κωμοπόλεις της περιφέρειας. Προσπερνάει χαλάσματα ανεμόμυλων, χωριά που 'χουν βουλιάξει στη θάλασσα, ερείπια εργοστασίων, ίχνη ομορφιάς, σημάδια θανάτου. Περπατάει και αφήνεται σ' έναν μακρόσυρτο συνειρμό, συχνά με προφανή αφετηρία και αναπάντεχο τέλος. Επικαλείται γραπτά και στοχαστές, ερημίτες ποιητές και μοναχικές λόγιες· αναμνήσεις σπιτιών και ανθρώπων, εξωφρενικών συναντήσεων και μυστηριωδών απωλειών. Καύσιμα για το όχημα της φαντασίας του, ο εκκεντρικός γιατρός και λόγιος του 17ου αιώνα Τόμας Μπράουν, ο Ρενέ Σατομπριάν και οι πέραν του τάφου αναμνήσεις του, ο μεταφραστής των Ρουμπαγιάτ του Ομάρ Καγιάμ Εντουαρντ Φιτζτζέραλντ, ο άτυχος ρομαντικός Ολτζερνον Σουίνμπορν, ο ορφανεμένος και άπατρις Κόνραντ, ο Γερμανοβρετανός κριτικός και μεταφραστής Μάικλ Χάμπουργκερ, η ιστορία του Μπόρχες «Tlon, Uqbar, Orbis Tertius»,

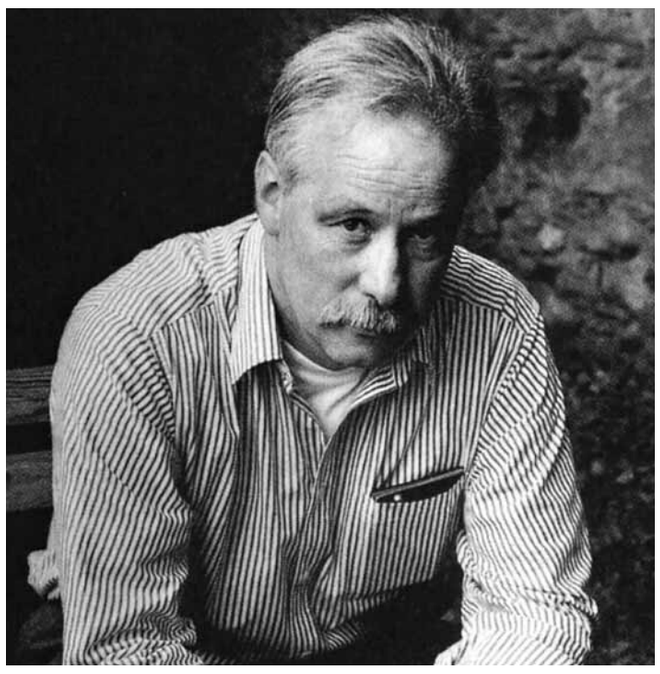

Ο Β. Γκ. Ζέμπαλντ είναι συγγραφέας μιας προσωπικής μεταμυθοπλασίας για ένα κόσμο αδιαπέραστο, σιωπηλό και ξένο.

οι «Θλιμμένοι Τροπικοί» του Λέβι Στρος. Ενδεικτικές μονάχα οι αναφορές: ο πλούτος τους αφήνει πραγματικά άναυδο τον αναγνώστη, που εγκαταλείπεται στην αφήγηση σαγηνευμένος, βοηθούσης και της θαυμάσιας μετάφρασης του Γιάννη Καλλιφατίδη.

Θέμα των «Δακτυλίων του Κρόνου» είναι η απώλεια και η μνήμη, η οργάνωση του εν εξορία πνεύματος, η προσπάθεια σύλληψης των μυστικών δομών του οικοδομήματος του κόσμου. Συγγραφέας μιας εντελώς προσωπικής «μεταμυθοπλασίας», ενός υβριδικού είδους που συνδυάζει ιστορία, ρεπορτάζ, αυτοβιογραφία, μυθοπλασία, ταξιδιωτική αφήγηση και δοκίμιο, ο Ζέμπαλντ μιλάει με τη φωνή του Ρενέ Σατομπριάν: «Ατενίζοντας από τη σκοπιά μου τον κόσμο που έχω σχεδόν εγκαταλείψει, τον νιώθω να με περιβάλλει σαν αινιγματικό μυστήριο». Αυτός ο κόσμος είναι αδιαπέραστος, σιωπηλός, ξένος. Πορεύεται αδιάφορος για τον άνθρωπο, από καταστροφή σε καταστροφή, γεμίζοντας την ψυχή με μελαγχολία και τρόμο «μπροστά στο αναπόδραστο τέλος της ανθρώπινης φύσης». Και ο Ζέμπαλντ -όπως η εμβληματική μορφή με την οποία ξεκινάει το βιβλίο του, εκείνος ο οιωνεί γνωστικός Τόμας Μπράουν για τον οποίο ο κόσμος μας δεν ήταν παρά «το σκιαγράφημα ενός άλλου κόσμου»- πασχίζει να περισώσει όσα ξεγλίστρησαν από τα νύχια της καταστροφής, να προλάβει να τα μνημειώσει πριν από το φως σκεπαστεί από στάχτη, πριν μας τυλίξει όλους η νύχτα. Το Quincunx, η «χιαστή διάταξη» που ο Τόμας Μπράουν εντοπίζει στο ευρύτερο σύμπαν της έμψυχης και της άψυχης ύλης είναι η δομή που επιλέγει και ο Ζέμπαλντ για τους «Δακτύλιους».

Το πεπρωμένο

Ο Ζέμπαλντ περισώζει και θυμάται. Σαν να διαισθάνεται τον πρόωρό του θάνατο, που θα έρθει από αυτοκινητικό δυστύχημα το 2001, στα 57 του χρόνια, συνομιλεί με τους νεκρούς, επιχειρεί μια πενθητική νοηματοδότηση του χρόνου. Δεν είναι οι «Δακτύλιοι» ένα ημερολόγιο ταξιδιού, μια καταγραφή αξιοθέατων και γνωριμιών - κάθε άλλο. Ούτε ενδιαφέρει τον Ζέμπαλντ το σήμερα· πίσω από την παρακμή των μικρών βιομηχανιών, την εγκατάλειψη άλλοτε ευημερούντων τόπων, την αναπόφευκτη φθορά που ξεδιπλώνεται όσο ο ίδιος βαδίζει κι όσο σκέφτεται, βλέπει την αλυσίδα της καταστροφής, το πεπρωμένο ενός μοιραία γνωστικιστικού κόσμου. Αν το ταξίδι για τον Κίρκεγκαρντ ήταν το αντίδοτο της απελπισίας, για τον Ζέμπαλντ είναι η διαδρομή από το ένα στάδιο της απελπισίας στο επόμενο - με λίγες, πολύ λίγες ανάπαυλες, μικρές εκλάμψεις απωλεσθέντων παραδείσων. Κι όμως αυτό το σκιασμένο από το θάνατο βιβλίο είναι εξαιρετικά όμορφο. Αναμαγεύει τον κόσμο, έστω και εμβαπτίζοντάς τον στη μέλαινα χολή. Και μας κάνει να αναρωτιόμαστε, όπως και αφηγητής του, την ώρα που επισκέπτεται στο Μόναχο το ταφικό μνημείο του προστάτη Αγίου του, του «μακαριωτάτου πρίγκιπος των ουρανών αγίου Ζέμπολντ», μήπως εν τέλει «η ψυχρότητα και ο μαρασμός στα εσώτατα του ανθρώπου δεν αποτελούν την προϋπόθεση ώστε, καταφεύγοντας σε ένα παραπλανητικό τέχνασμα, να πειστεί ο κόσμος ότι η φτωχή καρδιά διατηρεί άσβηστη τη φλόγα της».

Όσκαρ... όπως Όσκαρ Ουάιλντ

JUNOT DIAZ
Η σύντομη θαυμαστή ζωή του Οσκαρ Γουάο
μτφ. Αλεξάνδρος Καλοφωλιάς
εκδ. Λιβάνης, 2009

Της **ΝΤΟΡΑΣ ΜΑΚΡΗ**

Εντεκα χρόνια μετά τη δημοσίευση του πρώτου βιβλίου του, μια συλλογή διηγημάτων με τίτλο Drown, ο Αμερικανο-δομινικανός συγγραφέας Junot Diaz επανέρχεται με ένα εξαιρετικό μυθιστόρημα που βραβεύτηκε με Πούλιτζερ 2008. Τη «θαυμαστή» ιστορία του εξίσου θαυμαστού Αμερικανο-δομινικανού ήρωά της Οσκαρ, που εξαιτίας του χοντρού και άγαρμπου παρουσιαστικού του προκαλεί τα χλευαστικά σχόλια των συμμαθητών του, οι οποίοι τον φωνάζουν Οσκαρ Γουάο.

Ο Οσκαρ «δεν ήταν ένας από αυτούς τους Δομινικανούς μάγκες για τους οποίους μιλάνε όλοι». Αντίθετα, είναι ένας υπέρβαρος και δειλός «σπασίκλας» που διαβάζει με μανία επιστημονική φαντασία, και φιλοδοξεί να γίνει «ο Δομινικανός Τόλκιν». Ετσι τον περιγράφει ο Γιούνιορ, το alter ego του συγγραφέα, ο οποίος όντας ερωτευμένος με την αδελφή του Οσκαρ, άλλοτε προσπαθεί να τον βοηθήσει και άλλοτε τον αποφεύγει. Ομως, παρά την κοινωνική του απομόνωση, ο Οσκαρ αισθάνεται ακαταμάχητη έλξη προς τα κορίτσια. Μετά από αλλεπάλληλες απορρίψεις, γνωρίζει τον πραγματικό έρωτα και για χάρη αυτού του έρωτα θα υπομείνει τη σωματική βία και τους εξευτελισμούς, και θα πληρώσει με την ίδια του τη ζωή.

Ωστόσο, μόνο ένα μέρος της πλοκής διαδραματίζεται σε παρόντα χρόνο, στο Νιου Τζέρσι. Ενα άλλο, πιο εκτενές, αφηγείται την οικογενειακή ιστορία του Οσκαρ, εκκινώντας από τον παππού του, επιφανές μέλος της τοπικής κοινωνίας, που όμως γίνεται θύμα της στυγνής δικτατορίας του Τρουχίγιο, ο οποίος κυβέρνησε τη χώρα με την ανοχή των ΗΠΑ επί 30 χρόνια ώς τη δολοφονία του, το 1961. Το μόνο μέλος της οικογένειας που επιβιώνει είναι η μητέρα του Οσκαρ. Και αυτή όμως σημαδεμένη καθώς είναι

Θαυμαστή ιστορία που κέρδισε Πούλιτζερ

από το οδυνηρό παρελθόν, εμπλέκεται ακόμη πιο βαθιά στα σκοτεινά πλοκάμια της εξουσίας του Τρουχίγιο, αφού δημιουργεί εν αγνοία της ερωτικό δεσμό με τον γαμπρό του δικτάτορα. Οπως και ο γιος της μερικές δεκαετίες αργότερα, και αυτή θα πληρώσει το ερωτικό της πάθος με φοβερά βασανιστήρια. Σωματικά και ψυχικά συντετριμμένη θα διαφύγει στην Αμερική, όπου θα επιχειρήσει να κάνει μια νέα αρχή. Η δεύτερή της πατρίδα τής προσφέρει αυτή την ευκαιρία, αλλά εμμέσως προκαλεί την εξορία της, εξαιτίας της αμερικανικής ανάμειξης στην πολιτική κατάσταση της χώρας.

Ωστόσο, παρά τις ερμηνείες και τις ιστορικές αποδείξεις που παρέχονται τόσο σε μυθοπλαστικό επίπεδο όσο και υπό μορφή συγγραφικών υποσημειώσεων, οι ήρωες αποδίδουν όλα τα βάσανα και τις συμφορές τους στο fuku, την «κατάρα του Νέου Κόσμου», που έφερε στο νησί ο «Ναύαρχος» Κολόμβος, όταν το ανακάλυψε. Με αυτό το τέχνασμα, ο Diaz υποδεικνύει τους αποικιοκράτες κατακτητές ως τους υπεύθυνους για τη δυστυχία των ηρώων του.

Γεννημένος στον Αγιο Δομίνικο (ζει στις ΗΠΑ από 5 χρόνων) και έχοντας λάβει αμερικανική εκπαίδευση, ο Diaz ανήκει, όπως οι ήρωές του, σε δύο πολιτισμικές και γλωσσικές κουλτούρες. Η λογοτεχνική του παραγωγή είναι αποτέλεσμα αυτής της πολιτισμικής διασταύρωσης: υβριδισμός, πολυσυλλεκτικότητα, διακειμενικότητα, σύμμειξη ετερόκλητων στοιχείων υψηλής και μαζικής κουλτούρας, όλα αυτά τα μορφικά χαρακτηριστικά καθιστούν τη μυθιστοριογραφία του Diaz ένα γνήσιο παράδειγμα «παγκόσμιας λογοτεχνίας» χωρίς την ταυτόχρονη απώλεια της εθνοτικής της ταυτότητας. Η μετάφραση του Αλεξάνδρου Καλοφωλιά αποδίδει με επιτυχία το λαϊκότροπο προφορικό ύφος, καθώς και το ρυθμό, και την ιδιαίτερη αίσθηση του γλωσσικού ιδιώματος του συγγραφέα.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτήν την εβδομάδα — Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Συνδεδεμένοι, η εκπληκτική δύναμη των κοινωνικών δικτύων και πώς αυτά διαμορφώνουν τη ζωή μας, των Nicholas Christakis και James Fowler (Κάτοπτρο).** Ανατομία των σύγχρονων σχέσεων.	2
2.	**Γιατί το Βυζάντιο, της Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ (Ελληνικά Γράμματα).** Ενα απόσταγμα διδασκαλίας, ένα βιβλίο που εξηγεί το «γιατί» της βυζαντινής πολιτικής εμβέλειας.	24
3.	**Η δίκη του Ανδρέα Παπανδρέου, του Αντώνη Βγόντζα (Λιβάνης).** Η παραπομπή και η δίκη του πρώην πρωθυπουργού ως φαινόμενο της νομικής και πολιτικής κουλτούρας.	2
4.	**Τα παιδιά δεν θέλουν ψυχολόγο, γονείς θέλουν, του Νίκου Σιδέρη (Μεταίχμιο).** Επιστημονικός οδηγός για τις σχέσεις γονέων και παιδιών.	49
5.	**Ετυμολογικό λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, του Γ. Μπαμπινιώτη (Κέντρο Λεξικολογίας).** Ποιες είναι οι ρίζες των λέξεων; Απαντήσεις στα ερωτήματα όλων μας.	17
6.	**Ο δρόμος της αυτοεξάρτησης, του Χόρχε Μπουκάι, μετ. Κωνσταντίνα Επισκοπούλου (Opera).** Δημοφιλές ανάγνωσμα αυτογνωσίας από τον Αργεντινό ψυχίατρο.	2
7.	**Το μυστικό, της Rhonda Byrne, μετ. Εφη Τσιρώνη (Λιβάνης).** Το βιβλίο αυτογνωσίας που έγινε διεθνής επιτυχία για τις κρυφές ικανότητες του ανθρώπου.	4
8.	**Ιμια: τα απόρρητα τηλεγραφήματα των Αμερικανών, των Μιχάλη Ιγνατίου και Αθανασίου Ελλις (Λιβάνης).** Η κρίση στα Ιμια από δύο διακεκριμένους αναλυτές και γνώστες της διεθνούς πολιτικής σκηνής.	20
9.	**Ενα Αστρον τρεμοσβήνει, του Κωνσταντίνου Ν. Ιωαννίδη.** Η ιστορία του αθηναϊκού κινηματογράφου «Αστρον» στη Λεωφόρο Κηφισίας.	2
10.	**Τα ταξίδια του ρόδου και του σκαραβαίου, της Μάρως Φιλίππου (Κέδρος).** Ξενάγηση στη Ρόδο και στην Αίγυπτο από μία Αιγυπτιώτισσα Ροδίτισσα.	2

Ο νέος τίτλος στη σειρά των θρίλερ του Στιγκ Λάρσον.

Η αισιόδοξη άποψη για την κοινωνική δικτύωση.

Αυτήν την εβδομάδα — Λογοτεχνία

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Το κορίτσι στη φωλιά της σφήγκας, του Στιγκ Λάρσον (εκδ. Ψυχογιός).** Το τελευταίο βιβλίο με το οποίο ολοκληρώνεται η δημοφιλής τριλογία Millennium του Σουηδού συγγραφέα.	1
2.	**Μερσέντες Χιλ, της Χρυσηίδας Δημουλίδου (Ψυχογιός).** Η ιστορία μιας καλλονής του βωβού κινηματογράφου στην Αμερική του 1930.	3
3.	**Απόψε δεν έχουμε φίλους, της Σοφίας Νικολαΐδου (Μεταίχμιο).** Η Ελλάδα των τελευταίων δεκαετιών με τόλμη.	2
4.	**Ιμαρέτ, του Γιάννη Καλπούζου (Μεταίχμιο).** Τούρκοι και Ελληνες στην Αρτα στα μέσα του 19ου αιώνα. Βραβείο Αναγνωστών.	12
5.	**Logicomix, των Απ. Δοξιάδη, Χρ. Παπαδημητρίου (Ικαρος).** Το graphic novel για την ιστορία της λογικής, που έγινε διεθνές μπεστ σέλερ.	45
6.	**Στην καρδιά των μουσώνων, της Julia Gregson, μετ. Βούλα Αυγουστίνου (Διόπτρα).** Βραβευμένο ως το καλύτερο ρομαντικό μυθιστόρημα στη Βρετανία το 2008. Διαδραματίζεται στην Ινδία το 1928.	4
7.	**Ο Φρόιντ στο Μανχάταν, του Λυκ Μποσί, μετ. Γιάννης Καυκιάς (Καλέντης).** Στις αρχές του 20ού αιώνα, ο Φρόιντ και ο Καρλ Γιουνγκ ταξιδεύουν στην Αμερική για να προωθήσουν την ιδέα της ψυχανάλυσης.	3
8.	**Νύχτες με ουρά, του Αντώνη Σουρούνη (Καστανιώτης)** Βιωματικά κείμενα ανάμεσα στο διήγημα και το χρονογράφημα.	2
9.	**Ο μικρός Πρίγκηπας, του Αντουάν ντε Σαιντ-Εξυπερύ (Πατάκης).** Νέα εικονογραφημένη έκδοση σε pop-up βιβλίο.	4
10.	**Η νύφη φορούσε μαύρα, της Σόφης Θεοδωρίδου (Ψυχογιός).** Μια νεαρή πρόσφυγας στη Θεσσαλονίκη του 1922.	2

Εμπιστευτική επιστολή σε γονείς που σκέφτονται.

Ρομαντισμός με στυλ στην Ινδία της αποικιοκρατίας.

Η «Κ» προτείνει

Η «Αισθητική» του Χέγκελ είναι ένα θεμελιώδες έργο της γερμανικής γραμματείας.

Αισθητική, του Γκέοργκ Χέγκελ (μετάφραση Σ. Γιακουμής, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη). Κορυφαίο έργο, η «Αισθητική» του Hegel εκδίδεται για πρώτη φορά, σε πλήρη, ολοκληρωμένη ελληνική μετάφραση. Η «Αισθητική» ή «Φιλοσοφία της Τέχνης» και πιο συγκεκριμένα «Φιλοσοφία των Καλών Τεχνών», αποτελεί ένα από τα μείζονα έργα της γερμανικής φιλοσοφικής παράδοσης και πιο συγκεκριμένα της γερμανικής αισθητικής παράδοσης, όπως αυτή διαμορφώθηκε από την «Κριτική της Κριτικής Δύναμης» του Καντ, αλλά και από τα έργα των Βίνκελμαν, Σέλινγκ, Σίλερ, Νοβάλις, Τικ και άλλων. Το έργο συνοδεύεται από εισαγωγή του μεταφραστή, ευρετήριο όρων και αλφαβητικό ευρετήριο. Από την πώληση κάθε αντιτύπου, ένα ευρώ διατίθεται για τους σκοπούς και το έργο του Make-A-Wish (Κάνε-Μια-Ευχή Ελλάδος), για παιδιά τα οποία πάσχουν από σοβαρές ασθένειες.

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία: **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος)

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν, στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

Νέες εκδόσεις

ΠΑΙΔΙΚΟ

ΜΑΡΙΑ ΡΟΥΣΑΚΗ
Μ' αρέσει να ουρλιάζω
εικ. Ντανιέλα Σταματιάδη
εκδ. Μεταίχμιο **σελ.** 44

Η μικρή Ευγενία χρησιμοποιεί τα δυνατά ουρλιαχτά της για να φέρνει τον κόσμο στα μέτρα της και για να ικανοποιούνται όλες της οι επιθυμίες. Οταν όμως πηγαίνει για πρώτη φορά στο σχολείο διαπιστώνει ότι τα ουρλιαχτά δεν είναι ο πιο κατάλληλος τρόπος για να επικοινωνεί μέσα σε μια ομάδα.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

KLAUS KOCH
Οι Προφήτες
μετ. Πολυξένη Αντωνοπούλου
εκδ. Αρτος Ζωής
σελ. 576

Συνολική παρουσίαση του ιουδαϊκού προφητικού λόγου, το κείμενο υπακούει στις υψηλότερες επιστημονικές απαιτήσεις. Ταυτόχρονα όμως είναι προσιτό σε κάθε μορφωμένο αναγνώστη. Το πρώτο μέρος εξετάζει το κίνημα της κριτικής προφητείας και την καθοριστική επίδραση που άσκησε στη θρησκεία του αρχαίου Ισραήλ, διαμορφώνοντας την ιουδαϊκή ιδέα περί μονοθεϊσμού. Το δεύτερο μέρος εξετάζει το προφητικό κίνημα μετά την κατάρρευση του κράτους του Ιούδα και τη βαβυλώνια αιχμαλωσία. Κατά την περίοδο αυτή, οι προφήτες ενσωματώνουν στο κήρυγμά θέματα όπως ο νόμος του Θεού και η ελπίδα για το μέλλον του Ισραήλ. Μετά την αιχμαλωσία, ο προφητικός λόγος θα μετασχηματιστεί σε πολιτική πρακτική.

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

KENN FOLLETT
Ενας κόσμος χωρίς τέλος
μετ. Καίτη Οικονόμου
εκδ. Bell **σελ.** 232

Είναι φθινόπωρο του 1327. Τέσσερα παιδιά ξεγλιστρούν από την πόλη του Κίνγκσμπριτζ. Ενα αγόρι γεννημένο αρχιτέκτονας, ένα αγόρι διψασμένο για εξουσία, ένα κορίτσι που ονειρεύεται να γίνει γιατρός, ένα κορίτσι απόκληρο. Πηγαίνουν να παίξουν στο δάσος. Αλλά εκεί γίνονται άθελά τους μάρτυρες ενός φονικού και συνένοχοι σε ένα μυστικό που πρέπει να κρατήσουν πάση θυσία. Τα χρόνια περνούν. Τις ζωές τους ορίζουν η φιλοδοξία, η αγάπη, η απληστία και η εκδίκηση. Θα μείνουν όμως αξεδιάλυτα δεμένες κάτω από τη βαριά σκιά του όρκου που έδωσαν τη μοιραία μέρα του 1327.

ΚΙΜ ΕΚΛΙΝ
Ο αγνοούμενος
μετ. Εφη Καλλιφατίδη
εκδ. Ωκεανίδα **σελ.** 292

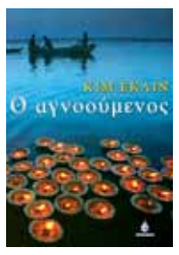

Ο Σερέι και η Αν γνωρίζονται και ερωτεύονται τρελά σε ένα τζαζ κλαμπ στο Μόντρεαλ. Εκείνος εξόριστος Καμποτζιανός εξ αιτίας της δικτατορίας του Πολ Ποτ, εκείνη Καναδή. Οταν τα σύνορα της Καμπότζης ανοίγουν, ο Σερέι επιστρέφει στην πατρίδα του για να αναζητήσει την οικογένειά του. Χωρίς νέα του, η Αν αποφασίζει να πάει να τον αναζητήσει. Πολύ γρήγορα θα βρεθεί σε μια ξωτική χώρα με βασιλιάδες και ναούς που επί αιώνες υπήρξαν πεδίο πολέμων. Και ανακαλύπτει ακόμα δυνάμεις που υπονομεύουν τον έρωτα: την οικογένεια, την πολιτική και τη λησμονιά.

ZEAN ECHENOZ
Δρόμος αντοχής
μετ. Αχιλλέας Κυριακίδης
εκδ. Πόλις **σελ.** 162

Ο συγγραφέας αφηγείται τη ζωή του Τσέχου δρομέα μεγάλων αποστάσεων Εμίλ Ζάτοπεκ. Γεννημένος το 1922 στη Μοραβία, ο Ζάτοπεκ άρχισε να ασκείται στους δρόμους κατά τη διάρκεια της ναζιστικής Κατοχής, για να εξελιχθεί μετά την απελευθέρωση σε παγκόσμια δόξα του στίβου και να αποκτήσει στους Ολυμπιακούς του 1952 τρία χρυσά μετάλλια. Το 1957 τον βρήκε αξιωματούχο του τσεχοσλοβακικού στρατού. Μετά την Ανοιξη της Πράγας ωστόσο απετάχθη, διότι είχε ταχθεί ανοιχτά στο πλευρό του Αλεξάντερ Ντούμπτσεκ. Και εστάλη να δουλέψει σε ορυχεία ουρανίου.

ΕΥΖΩΙΑ

PAUL McKENNA
Μπορώ να σας κάνω πλούσιους
μετ. Αλκηστη Κελεσίδη
εκδ. Αλκυών **σελ.** 320

Αναρωτηθήκατε ποτέ γιατί ορισμένοι άνθρωποι βγάζουν χρήματα εύκολα, ενώ άλλοι πρέπει να μοχθήσουν για να τα αποκτήσουν; Δεν είναι επειδή οι πρώτοι είναι εξυπνότεροι, εργάζονται σκληρά ή είναι πιο τυχεροί. Αλλά επειδή σκέφτονται και πράττουν διαφορετικά. Ο συγγραφέας επικοινώνησε με μερικούς από τους πλουσιότερους ανθρώπους στον κόσμο και μελέτησε το σκεπτικό που τους χαρακτηρίζει. Και με βάση τα συμπεράσματά του, πραγματοποιεί προτάσεις οι οποίες βοηθούν στην καλλιέργεια της ικανότητας να αναπτύξει κανείς την τέχνη του πλούτου.

ΖΑΚ ΣΑΛΟΜΕ
Ποτέ μόνοι μαζί
Πώς να ζεις με το ταίρι σου χωρίς να χάνεις την υπόστασή σου
μετ. Εφη Μαργέλη
εκδ. Ενάλιος **σελ.** 213

Αν τα δύο στα τέσσερα ζευγάρια χωρίζουν σήμερα με τραυματικές συνέπειες, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι υπάρχει η τάση ο ένας να κυριαρχεί πάνω στον άλλον, να επιχειρεί να «διαγράψει» την προσωπικότητά του άλλου ή, ακόμα χειρότερα, να τον αφομοιώσει. Ο ψυχίατρος και ψυχοκοινωνιολόγος Ζακ Σαλομέ φέρνει τον άντρα και τη γυναίκα αντιμέτωπους με τους εαυτούς τους και τις φοβίες τους δίνοντας το στίγμα, πώς μπορεί να επιδιώξει κανείς μια δημιουργική και ευτυχισμένη σχέση.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ζ.Π.Χ.

Κώστας Γαβράς, σκηνοθέτης

Το έλλειμμα της Ελλάδας είναι η παιδεία

Πιστεύει ότι η τέχνη είναι το μεγάλο όπλο της χώρας η οποία πρέπει να αντεπιτεθεί με τον σύγχρονο πολιτισμό της

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ**

Το πρώτο πληθυντικό με το δεύτερο μπερδεύονται συχνά όταν μιλάει ο Κώστας Γαβράς για την Ελλάδα. Λέει για παράδειγμα άλλοτε «να προσπαθήσουμε» και άλλοτε «να προσπαθήσετε». Ο διχασμός, για έναν άνθρωπο που ζει πάνω από μισόν αιώνα στο Παρίσι, είναι αναπόφευκτος. Πρωί Σαββάτου, πριν από δύο εβδομάδες, στην οδό Saint Jacques, στο Quartier Latin, στο σπίτι του σκηνοθέτη, κυριαρχούσε μια οικογενειακή θαλπωρή. Παρά τις ενστάσεις του ότι ζει σαν εργένης –η σύζυγός του Μισέλ ήταν με τα εγγόνια τους στα χιόνια– μοσχομύριζε η σούπα που είχε ετοιμάσει για τον ασθενή γιο του, Ρομάν. Ο 28χρονος δημοφιλής ήδη κινηματογραφιστής (με διακεκριμένη καριέρα στον χώρο του βιντεοκλίπ και της διαφήμισης) αναλάμβανε από ένα περαστικό κρυολόγημα.

«Για το γεύμα μας θα διαλέξουμε ό,τι θέλουμε από τον Ιταλό», μου πρότεινε ο Κώστας Γαβράς και βγήκαμε παρέα στη γειτονιά. Ο Ugo, όπως επιγράφεται το μικρό, ατμοσφαιρικό, παντοπωλείο, μια μινι ντελικατέσεν με επιλεγμένες ιταλικές λιχουδιές, ήταν... δοκιμασία. Περιοριστήκαμε, με δυσκολία, σε τέσσερα πιάτα. Βοήθησε και το γεγονός ότι ήταν 12.30 το μεσημέρι και κανείς δεν πεινούσε ιδιαίτερα.

Μεταφερόμαστε στο λουσμένο στο φως, ευρύχωρο καθιστικό της οικογένειας Γαβρά, που βλέπει σε μια χαρακτηριστική παριζιάνικη εσωτερική αυλή. «Ήθελα να συζητήσουμε για την εικόνα της Ελλάδας αυτόν τον καιρό...», λέω μπροστά στο στρωμένο τραπέζι. «Τρομερή», με διακόπτει πριν προλάβω να ολοκληρώσω την ερώτηση «Οι εφημερίδες είναι γεμάτες από άρθρα και κείμενα αυτόν τον καιρό. Γίνεται όμως και κάτι καλό παράλληλα. Εχουν αρχίσει να σχολιάζουν ότι αναξιόπιστοι δεν είναι μόνον οι Ελληνες. Αλλά τις πρώτες εβδομάδες ντρεπόταν κανείς να βγει έξω. Με είχαν καλέσει στο ραδιόφωνο να μιλήσω για την Γαλλική Ταινιοθήκη (σ.σ.: είναι πρόεδρός της) και συνεχώς με ρωτούσαν για την Ελλάδα».

– Τι απαντούσατε;

– Οτι περνάμε πολύ κακές στιγμές, ότι ο λαός θα υποφέρει πολύ, αλλά πιστεύω ότι όπως έγινε στους Ολυμπιακούς Αγώνες όπου όλος ο κόσμος προεξοφλούσε ότι θα αποτύχουμε κι εμείς τα καταφέραμε, γιατί ο καθένας συμμετείχε με τον τρόπο του και τις δυνάμεις του, έτσι θα γίνει και τώρα. Δεν είναι μόνον οι Ελληνες υπεύθυνοι σε αυτήν την ιστορία. Ολοι ήξεραν και ο Μπαρόζο ήξερε. Ομως, σε γενικές γραμμές, η εικόνα είναι πολύ κακή. Ο ίδιος ο Παπανδρέου έχει κάνει πολύ καλή εντύπωση. Γράφουν ότι βρέθηκε σε μια κατάσταση που δεν την περίμενε καθόλου και προσπαθεί να κάνει ό,τι είναι δυνατόν για να τη χειριστεί. Τον δέχτηκαν εδώ ως άνθρωπο αξίας και ισότιμα. Τον ξέρω λίγο τον κ. Παπανδρέου και νομίζω ότι τον καταλαβαίνω. Οταν επιστρέφουμε οι Ελληνες από το εξωτερικό έχουμε μάθει έναν άλλον τρόπο να ζούμε και να αντιδρούμε στις καταστάσεις. Εχουμε ένα πρόβλημα: δεν είμαστε αφομοιωμένοι στον ελληνικό τρόπο ζωής. Να απαντάμε, να μιλάμε με τους άλλους, με έναν κοινό κώδικα επικοινωνίας και συμπεριφοράς.

Για τις απεργιακές κινητοποιήσεις που προκαλούν τα οικονομικά μέτρα, η κρίση του Κώστα Γαβρά είναι ψύχραιμη: «Τα συνδικάτα πρέπει να είναι εντελώς ελεύθερα, πιστεύω, σε μια κοινωνία γιατί διαφορετικά γίνεται "σοβιετικό" το μοντέλο. Είδα δύο πράγματα που με ενδιέφεραν σε ελληνικό ρεπορτάζ: κάποιον που έλεγε, "μα εμείς δεν φταίμε για ό,τι συμβαίνει, εγώ δεν έκλεψα κανέναν, δεν είναι δικό μου το λάθος, γιατί να πληρώσω;". Και τον άλλον που υποστήριζε πως "έχουμε ένα πρόβλημα, πρέπει να το λύσουμε όλοι μαζί". Η Ελλάδα είναι ανάμεσα στα δυο. Πιστεύω όμως ότι θα πρέπει να ενωθούν οι δύο πλευρές για να βγείτε από αυτή την κατάσταση. Τα συνδικάτα πρέπει να βρουν τη δύναμη να πουν στους εργαζομένους: δεν υπάρχει άλλη λύση, πρέπει να δουλέψουμε όλοι προς μία κατεύθυνση. Το πρόβλημα είναι ότι οι πολιτικοί έχουν μια πολύ κακή εικόνα και όλοι λένε "γιατί να πληρώσω εγώ;". Και έχουν δίκιο. Δεν επιλέγουμε τους πολιτικούς για να πλουτίζουν αλλά για να εργάζονται».

Να αλλάξουμε την εικόνα μας

– Είμαστε υπεύθυνοι για την εικόνα που έχει δημιουργηθεί ή είναι ώς ένα βαθμό κατασκευασμένη;

– Ελληνες είναι που ευθύνονται αλλά όχι όλοι ασφαλώς. Οι ορισμένοι που άφησαν να φτάσουν τα πράγματα ώς εδώ. Αν δεν αλλάξει η εικόνα, όμως, τότε θα φταίμε όλοι μας.

– Νιώσατε άσχημα με ό,τι ακούγατε;

– Πάρα πολύ. Ως Ελληνας. Οταν ήμουν φοιτητής στο Παρίσι είχα ακούσει ότι στο Λαρούς, δίπλα στο λήμμα Ελληνας έγραφε «χαρτοκλέφτης». Με προσπάθεια αφαιρέθηκε ο χαρακτηρισμός. Μου ξανάρθε πάλι, τώρα, αυτή η εικόνα στο μυαλό. Η κυβέρνηση έχει ιστορική ευθύνη για να αλλάξει την εικόνα.

– Ποιο είναι το μεγάλο έλλειμμα αυτή τη στιγμή, κατά τη γνώμη σας;

– Η παιδεία. Πιστεύω ότι κάποιος πρέπει να εξηγήσει στον κόσμο τι είναι αυτό το πρόβλημα και πώς μπορεί να το αντιμετωπίσει. Χρειάζεται μια πιο συστηματική ενημέρωση των πολιτών, πιστεύω. Και, κυρίως, πιο ψύχραιμη. Πέρα από το δράμα, το οποίο ούτως ή άλλως είναι ο ασφαλέστερος τρόπος για να προσελκύσεις την προσοχή. Και, βέβαια, χρειάζεται συνεργασία ανάμεσα στα κόμματα. Γιατί αν αρχίσουν οι αντιπαραθέσεις φοβάμαι ότι και ο κόσμος θα αρνηθεί να συνεργαστεί. Η κακή εικόνα δημιουργείται σε δύο μέρες. Η καλή, θέλει χρόνια... Πιστεύω ότι η Ελλάδα μπορεί να βοηθηθεί αποτελεσματικά από την καλλιτεχνική παρουσία της στο εξωτερικό. Η τέχνη είναι το μεγάλο όπλο. Οταν έγινε στο Παρίσι η έκθεση με εικόνες του Αγίου Ορους, όλοι μιλούσαν γι' αυτό. Δεν έχουμε άλλη δυνατότητα. Πρέπει να αντεπιτεθεί η Ελλάδα με τον πολιτισμό της και μάλιστα με τον σύγχρονο πολιτισμό της. **– Τι σας ενοχλεί πιο πολύ στην σημερινή Ελλάδα;**

– Η superficiallité (σ.σ.: επιδερμικότητα σε ελεύθερη μετάφραση) με την οποία ανταποκρινόμαστε στα προβλήματα και στις σχέσεις. Και η ιδέα ότι η επιτυχία περνάει από τα λεφτά. Με ρωτάνε τι αυτοκίνητο έχω και όταν τους απαντώ, χάνω αμέσως το 50% του θαυμασμού!.. Η φιλοσοφία της επιτυχίας των χρημάτων. Και στη Γαλλία υπάρχει, αλλά μετράει περισσότερο η ποιότητα ζωής και όχι η ποσότητα των αγαθών που κατέχουμε.

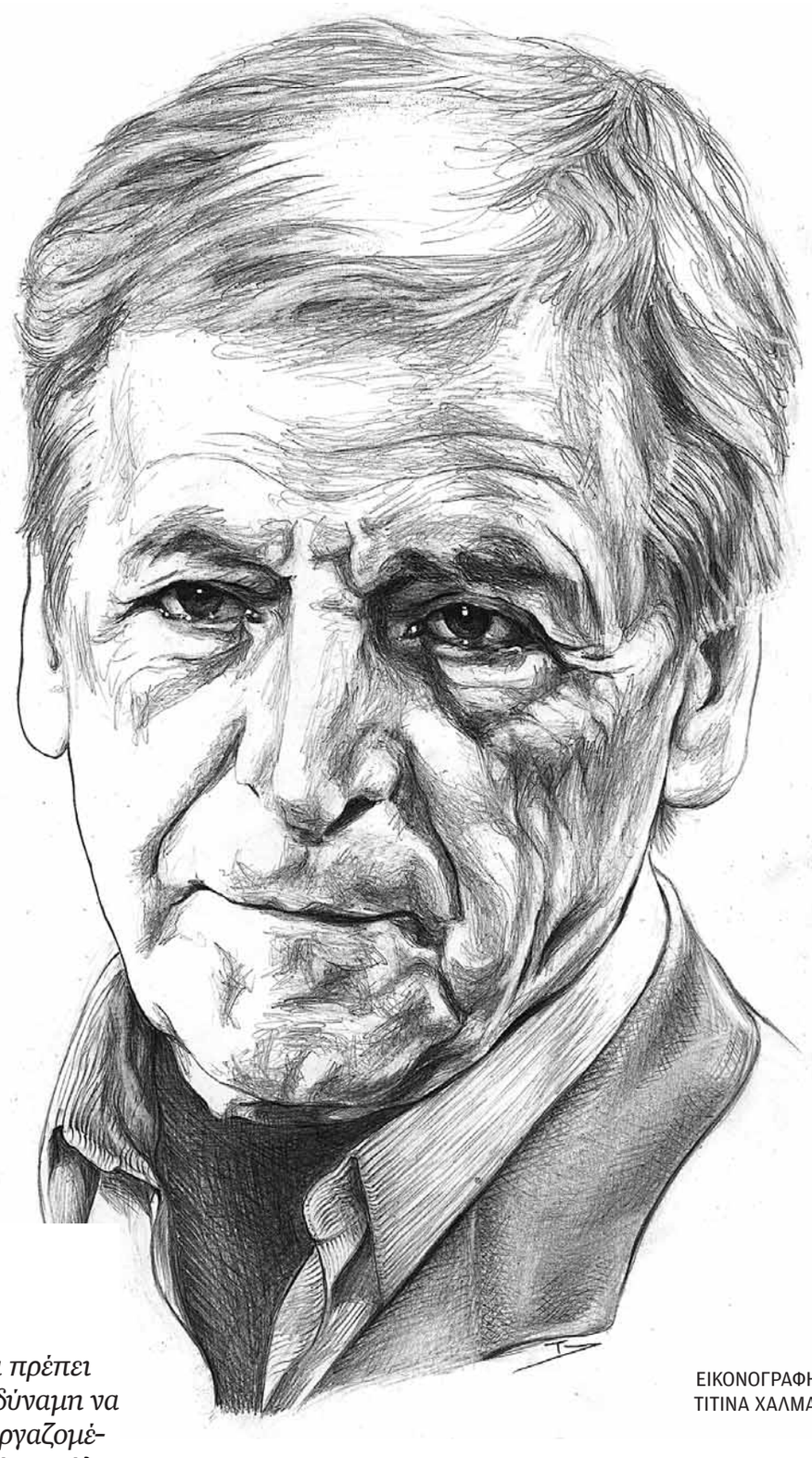

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΤΙΤΙΝΑ ΧΑΛΜΑΤΖΗ

> *Τα συνδικάτα πρέπει να βρουν τη δύναμη να πουν στους εργαζομένους: δεν υπάρχει άλλη λύση, πρέπει να δουλέψουμε όλοι προς μία κατεύθυνση.*

> *Είμαστε γεμάτοι εικόνες. Από την τηλεόραση, από παντού. Πρέπει να μάθει, λοιπόν, κάποιος να επιλέγει. Γιατί αν δεν μάθει, είναι έρμαιο στα χέρια εκείνων που κατασκευάζουν τις εικόνες και τον χρησιμοποιούν όπως θέλουν.*

Οι σταθμοί του

1933
Γεννιέται στα Λουτρά Ηραίας, στην Αρκαδία. Ο πατέρας του είχε συμμετάσχει στην αντίσταση κατά των κατακτητών στη διάρκεια της γερμανικής Κατοχής. Η οικογένεια υφίσταται πολιτικές διώξεις. Ο Κ. Γαβράς τελειώνει το γυμνάσιο στην Αθήνα και φεύγει στο Παρίσι όπου σπουδάζει κινηματογράφο στην IDHEC.

1970
Οσκαρ καλύτερης ξενόγλωσσης ταινίας για το «Ζ». Πολυβραβευμένη ταινία (Οσκαρ μοντάζ, Χρυσή Σφαίρα, βραβείο BAFTA στον Μίκη Θεοδωράκη για τη μουσική, στον Ζαν Λουί Τρεντινιάν καλύτερου πρώτου ρόλου στο Φεστιβάλ Καννών το 1969, κ.α.).

1975
Βραβείο καλύτερης σκηνοθεσίας στις Κάννες για το «Ειδικό δικαστήριο».

1982
Οσκαρ καλύτερου σεναρίου βασισμένου σε μυθιστόρημα για τον «Αγνοούμενο». Χρυσός Φοίνικας στις Κάννες και βραβείο πρώτου ανδρικού ρόλου στον Τζακ Λέμον.

1990
Χρυσή Αρκτος στο Βερολίνο για το «Μουσικό κουτί». Συνολικά, έως σήμερα, ο Κώστας Γαβράς έχει αποσπάσει 21 βραβεία και 18 υποψηφιότητες για Οσκαρ και άλλα διεθνή βραβεία.

2008
Πρόεδρος της κριτικής επιτροπής στο Φεστιβάλ Βερολίνου.

2010
Ετοιμάζει σενάριο για καινούργια ταινία και ασχολείται συστηματικά με τη Γαλλική Ταινιοθήκη της οποίας παραμένει πρόεδρος εδώ και πολλά χρόνια. (Οργανώνει έκθεση με φωτογραφίες από γυρίσματα ταινιών της περιόδου 1910 - 1939 στο Παρίσι, στο Βερολίνο και στο Χόλιγουντ).

Η ιντερνετική εποχή της μονοκουλτούρας

Τσιμπολογούσαμε όσο κράτησε η συνάντηση. Χωρίς ιδιαίτερη ζέση. «Μήπως θέλετε επιδόρπιο;», προσφέρθηκε ο Κώστας Γαβράς, ως φιλόξενος οικοδεσπότης. Αλλά ήδη ο ελληνικός κινηματογράφος και το «Avatar» είχαν τραβήξει την προσοχή μας.

Είδε τον βραβευμένο «Κυνόδοντα» του Γιώργου Λάνθιμου, στο πλαίσιο της εβδομάδας ελληνικού κινηματογράφου που οργάνωσε η πρεσβεία στο Παρίσι. «Σημαντική ταινία όχι όμως ο δρόμος που πρέπει να πάρει ο κινηματογράφος. Είναι σοβαρό που υπάρχουν και πρέπει να υπάρχουν φωνές όπως του Λάνθιμου».

Στο «Avatar» αφιερώνουμε το τέλος της κουβέντας μας. «Είναι ένα εξαιρετικό τεχνικό επίτευγμα», σχολιάζει ο Κ. Γαβράς. «Από την άλλη, είναι μακρύ. Το παρατραβάει ο Κάμερον ανακυκλώνοντας όλα τα θέματα με τα οποία ασχολείται ο αμερικανικός κινηματογράφος. Αν μπορεί όμως κανείς να γυρίσει το Avatar, σημαίνει ότι μπορούμε να τα κάνουμε όλα. Δεν υπάρχει όριο. Το μεγάλο επίτευγμα του φιλμ είναι ότι σε βάζει σε έναν άλλον κόσμο, αλλά κάποια στιγμή λες "φτάνει· τώρα θέλω να φύγω". Γίνεται βασική αλλαγή στο σινεμά τεχνικά. Υπάρχει όμως και κάτι ακόμα: όλα τα κράτη, όλες οι κοινωνίες παράγουν ταινίες, ντοκιμαντέρ ή φιξιόν. Πολύ θετικό αυτό γιατί, έτσι, όλος ο κόσμος διηγείται τις ιστορίες του».

– Ιντερνετ ή εφημερίδες κ. Γαβρά;

– Κοιτάξτε. Το δραματικό είναι ότι όλοι ασχολούνται πια με ένα πράγμα. Ενώ αν ξεφυλλίσεις την εφημερίδα αναγκαστικά θα πέσει το μάτι σου και σε άλλα. Θα τα δεις όλα. Ενώ με το Ιντερνετ κάνεις πάντα μια επιλογή. Εχουμε μπει σε μια περίοδο μονοκουλτούρας, μονοκαλλιέργειας.

– Σας ξεπερνάει η εποχή; Νιώθετε να μένετε πίσω;

– Α, είμαι πίσω. Το νιώθω ότι είμαι πίσω. Οταν βλέπω την εγγονή μου, εννέα χρόνων, να μπορεί να κάνει τα πάντα με τον υπολογιστή...

– Είναι μελαγχολικό το συναίσθημα;

– Λίγο, ίσως. Αλλά ο κόσμος αλλάζει και αυτό είναι αναπόφευκτο. Απλώς μέσα στο αναπόφευκτο πρέπει να τους βοηθήσουμε να διαλέξουν το καλύτερο. Οχι το χειρότερο. Γιατί οι άνθρωποι έχουν την τάση να πηγαίνουν προς το πιο απλό, που είναι συχνά το χειρότερο.

Η αγιοποίηση του χρήματος επικρατεί παντού στην κοινωνία

Οποια συζήτηση και αν ανοίξουμε με τον Κώστα Γαβρά, επιστρέφει, εμμονικά σχεδόν, στο θέμα της παιδείας. «Εάν κανείς έχει να προτείνει κάτι άλλο, ας το πει. Εγώ πάντως χρόνια ολόκληρα που μιλάω με ανθρώπους μόνο γι' αυτό λέμε. Για τίποτε άλλο. Κι αν αλλάζει κάτι στον κόσμο –πολύ αργά πάντα– είναι μόνον όταν μαθαίνουν τα παιδιά να συμπεριφέρονται διαφορετικά».

«Υπάρχει πολυπληθές κοινό για όλα τα πολιτιστικά γεγονότα στο Παρίσι, παρατηρώ, στην Ελλάδα ανακυκλώνονται οι ίδιοι άνθρωποι, μερικές χιλιάδες έστω αλλά "ίδιοι", στα θέατρα, στις εκθέσεις, στα φεστιβάλ...». «Είναι κι αυτό ζήτημα παιδείας», απαντά. «Πρέπει να σας πω ότι ήδη πάμε με τα εγγόνια μου στο μουσείο. Πάμε και ξαναπάμε. Κάποια πράγματα τα χαζεύουν, άλλα δεν τους ενδιαφέρουν, βαριούνται. Ετσι όμως εκπαιδεύονται όχι σαν θεατές αλλά σαν άνθρωποι που ενδιαφέρονται για την κουλτούρα.

– Αυτού του τύπου η εκπαίδευση ξεκινάει από το σχολείο, φαντάζομαι.

– Ακριβώς. Από εκεί αρχίζει. Επί Ζακ Λανγκ μπήκε σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα με προβολές ταινιών στα σχολεία σε συνεργασία με την Ταινιοθήκη. Πρέπει νομίζω να μάθουν τα παιδιά και οι νέοι τι βρίσκεται πίσω από τις εικόνες. Ζούμε σε μια εποχή που είμαστε γεμάτοι εικόνες. Από την τηλεόραση, από παντού. Πρέπει να μάθει, λοιπόν, κάποιος να επιλέγει. Γιατί αν δεν μάθει είναι έρμαιο στα χέρια εκείνων που κατασκευάζουν τις εικόνες και τον χρησιμοποιούν όπως θέλουν.

Το βίντεο

Το λογοκριμένο βίντεο του Κώστα Γαβρά στο Μουσείο της Ακρόπολης, ύστερα από «την ενόχληση» που δήλωσε η Εκκλησία, παρεισφρέει σχεδόν αναπόφευκτα... συνειρμικά. «Θα προτιμούσα να μην ασχοληθούμε με αυτό το θέμα γιατί θα προσθέσω κι άλλους εχθρούς... Η Εκκλησία πρέπει να μένει στα δικά της. Δεν έχει κανένα λόγο να ανακατεύεται με το κράτος... Δεν θα ξεχάσω μια χρονιά που ακολούθησα τον Επιτάφιο στην Αθήνα με τον Χριστόδουλο επικεφαλής... Στάθηκε μπροστά στη Βουλή ντυμένος στα χρυσά και έβγαλε τον πιο απίθανο λόγο που μπορούσε να ακούσει κανείς μπροστά στη Βουλή των Ελλήνων. Και αποχώρησε σαν βυζαντινός αυτοκράτορας... Μα πού ζούμε; Σκέφτηκα τότε».

Ο Κώστας Γαβράς στο σπίτι του στο Quartier Latin του Παρισιού, φωτογραφημένος από την «Κ».

– Σκεφτήκατε ποτέ να επιστρέψετε στην Ελλάδα;

– Η νοσταλγία γεννήθηκε σιγά σιγά. Η δικτατορία με έκανε να νιώσω περισσότερο Ελληνας. Αγρίεψα. Ηρθε στην επιφάνεια κάτι κρυμμένο. Το ίδιο και τώρα. Ισως έχω μείνει ακόμα στην εποχή που ήμουν στον Κολωνό. Νιώθω κομμάτι ενός ελληνικού λαού που υποφέρει. Η μνήμη μου είναι από εκεί. Αυτούς τους ανθρώπους καταλαβαίνω, όχι αυτούς με τις μερσεντές. Αυτούς έχω γνωρίσει. Δεν θα ήθελα να παρεξηγηθώ όμως και να φανεί αυτό που λέω λαϊκισμός.

Μου λείπει η γλώσσα

– Τι νοσταλγείτε από την Ελλάδα;

– Ακούω διαρκώς ελληνική μουσική. Μου λείπει η γλώσσα. Με φέρνει πίσω στη νεότητα. Οταν έρχομαι στην Ελλάδα, ο τρόπος που με υποδέχονται, είναι συγκινητικός. Η ιστορία με το βίντεο πήρε τόσες διαστάσεις που ξαφνιάστηκα. Με σταματούσε κόσμος στο δρόμο να μου μιλήσει με θυμό για την εκκλησιαστική περιουσία. Κάποιοι, που δεν γνώρισα ποτέ, με κέρασαν ένα γεύμα στο Λαύριο, πηγαίνοντας προς τη Τζια. «Σας λένε "μπράβο" και πληρώνουν το λογαριασμό», μου είπε το γκαρσόνι. «Συνεχίστε», μου φώναζαν μέσα από τα αυτοκίνητα... Μικρά πράγματα που δημιουργούν αυτό που λέμε νοσταλγία.

– Την τελευταία δεκαετία έχετε ασχοληθεί με όλα τα μεγάλα θέματα: Εκκλησία («Αμήν», 2002), ανεργία («Το τσεκούρι», 2005), μετανάστευση («Παράδεισος στη Δύση», 2009). Τι σκέφτεστε για την επόμενη ταινία σας;

– Τα έχω ακουμπήσει... Δεν έχω ασχοληθεί. Για να είμαστε ακριβείς. Τώρα, τι να σας πω; Είναι ένα μεγάλο ζήτημα που με απασχολεί. Το χρήμα. Σαν μέσο επικοινωνίας των ανθρώπων. Τους ένωσε και έγινε εχθρός τους. Η αγιοποίηση του χρήματος επικρατεί παντού στην κοινωνία. Είναι ένα μεγάλο θέμα, αλλά πρέπει να βρεθεί η ιστορία. Πάνω σε αυτό δουλεύω αυτόν τον καιρό. Με τον «Παράδεισο στη Δύση» δεν ήρθαν ίσως τα πράγματα όπως περίμενα... Αν και είναι μια ταινία που έχει μια δική της, παράλληλη, ζωή... Γιατί, λοιπόν, το ένα φιλμ πίσω από το άλλο;

– Γιατί αυτή είναι η δουλειά σας...

– Οχι δεν είναι η δουλειά μου. Είναι ανάγκη.

Ο πόλεμος των ταινιών με τα DVD

Μια εσωτερική μάχη έχει ξεσπάσει ανάμεσα στα στούντιο και τους αιθουσάρχες για την τούρτα της κινηματογραφικής διανομής

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ**

Στο τοπίο της κινηματογραφικής ψυχαγωγίας, που τελευταία αλλάζει διαρκώς, έχει ξεσπάσει ένας εσωτερικός πόλεμος για τη διατήρηση δυνάμεων και τη διανομή κερδών. Μέσα στα τελευταία δέκα χρόνια, τα εισιτήρια πέφτουν, η κινηματογραφική πειρατεία εξαπλώνεται, νόμοι μπαίνουν σε εφαρμογή και απαγορεύσεις επιβάλλονται σε ιστοσελίδες, οι οποίες διαχειρίζονται torrents, αρχεία δηλαδή που βρίσκονται σε ένα «κοινόχρηστο» διαδικτυακό περιβάλλον και κρύβουν ταινίες, μουσική, παιχνίδια, εφαρμογές υπολογιστών.

Παρά τους νόμους, τις απαγορεύσεις, τα πρόστιμα, ακόμη και τις συλλήψεις σε κάποιες περιπτώσεις, το πανηγύρι της παρανομίας συνεχίζεται. Ωστόσο, τα κινηματογραφικά στούντιο και οι αιθουσάρχες έχουν ανοίξει ένα πεδίο μάχης, που φαίνεται πλέον αρκετά ξεπερασμένο σε σχέση με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Οπως φαίνεται από τις προθέσεις του κοινού, αλλά και την παραγωγή ηλεκτρονικών ειδών, η κινηματογραφική ψυχαγωγία κινείται διαρκώς περισσότερο προς το home entertainment, προς την ψυχαγωγία στο σπίτι.

Η βιομηχανία παραγωγής και προβολής πρέπει να επανεκτιμήσει τις απαιτήσεις του κοινού για ψυχαγωγία

Οι εταιρείες ηλεκτρονικών παράγουν διαρκώς τηλεοράσεις που αποδίδουν καλύτερη εικόνα, είναι φθηνότερες και συνοδεύονται από home cinema υψηλής απόδοσης σε προσιτή τιμή. Με δεδομένες τις απώλειες που έχουν από τις κινηματογραφικές αίθουσες –αν και τελικά δεν είναι τόσο υψηλές– τα στούντιο στρέφονται προς την ενίσχυση των εκδόσεων των ταινιών τους σε DVD και Blu-ray.

Μποϊκοτάζ

Είναι κάτι που τα στούντιο θέλουν πλέον να κάνουν όσο το δυνατόν πιο σύντομα από την πρώτη προβολή των ταινιών στις αίθουσες, γεγονός που τα φέρνει σε σύγκρουση με τους αιθουσάρχες. Το ζήτημα επανήλθε στην επικαιρότητα στις αρχές του Μαρτίου, λίγο πριν από την πρεμιέρα της «Αλίκης στη χώρα των θαυμάτων» του Τιμ Μπάρτον.

Οι δύο μεγαλύτερες αλυσίδες κινηματογραφικών αιθουσών στη Μεγάλη Βρετανία απείλησαν ότι θα μποϊκοτάρουν την ταινία, καθώς η Disney, εταιρεία παραγωγής και διανομής της ταινίας, έκανε γνωστή την πρόθεσή της να βγάλει στα καταστήματα το DVD της ταινίας στα τέλη Μαΐου, 12 εβδομάδες μετά την αρχική έξοδό της στις αίθουσες. Το παρόν καθεστώς προβλέπει ότι οι ταινίες κυκλοφορούν σε DVD τουλάχιστον 17 εβδομάδες μετά.

Το μποϊκοτάζ τελικά δεν έγινε, έπειτα από ειδική συμφωνία της Disney με τους αιθουσάρχες. Ομως, το ζήτημα παραμένει ανοιχτό. Στο συνέδριο ψυχαγωγίας ShoWest, που πραγματοποιήθηκε την περασμένη εβδομάδα στο Λας Βέγκας, ένα γεγονός όπου κάθε χρόνο παρουσιάζονται όλες οι μεγάλες ταινίες της θερινής σεζόν, το θέμα αυτό ήταν από τα βασικά που συζητήθηκαν.

Οπως είπαν πολλά από τα στελέχη της κινηματογραφικής βιομηχανίας, είναι μια περίοδος που πολλοί πρέπει να προσαρμοστούν σε νέα δεδομένα. Ο Μάικλ Λίντον, πρόεδρος του κινηματογραφικού τμήματος της Sony, συνόψισε τις αλλαγές αυτές λέγοντας: «Η προβολή στις αίθουσες είναι που φτιάχνει μια ταινία. Αυτή είναι που φτιάχνει τους σταρ, αυτή που κάνει τις ταινίες διάσημες. Είναι αυτή που κάνει το κοινό να δίνει προσοχή στις ταινίες. Ομως, είναι ξεκάθαρο από το οικονομικό μοντέλο της βιομηχανίας μας που αλλάζει ότι πρέπει να επανεκτιμήσουμε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί το "παράθυρο" ανάμεσα στην κινηματογραφική προβολή και στην κυκλοφορία του DVD. Θα πρέπει να πειραματιστούμε με νέα και διαφορετικά παράθυρα προκειμένου να καλύψουμε τις απαιτήσεις του κοινού για ψυχαγωγία όποτε και οπουδήποτε την επιθυμούν και να βρεθούμε μπροστά από τους πειρατές που θα βρουν κάθε κενό που αφήνουμε ανοιχτό».

Μείωση του κόστους

Αυτό που λέει ο Λίντον έχει να κάνει και με τη μείωση του κόστους. Οσο προβάλλεται μια ταινία στις αίθουσες, λειτουργεί και σαν διαφήμιση για την προώθηση του DVD. Οσο συντομότερα, λοιπόν, γίνει η κυκλοφορία, τόσο μεγαλύτερα θα είναι και τα εμπορικά οφέλη. Το πείραμα που έκανε η Disney για τη μείωση του «παραθύρου» δεν σημαίνει απαραίτητα ότι όλες οι ταινίες θα αρχίσουν να βγαίνουν νωρίτερα σε DVD. Ειδικά για φέτος, όμως, τα στούντιο βιάζονται να βγάλουν τις μεγαλύτερες ταινίες τους είτε στις αίθουσες είτε σε DVD, προκειμένου να προλάβουν τη νέκρωση που αναμένεται να φέρει στην κινηματογραφική αγορά το Μουντιάλ της Νότιας Αφρικής, από τις 11 Ιουνίου μέχρι τις 11 Ιουλίου.

Ετσι, πολλές ταινίες με εμπορικές προσδοκίες, όπως ο «Ρομπέν των Δασών» και ο «Iron Man 2», θα βγουν στις αίθουσες τον Μάιο και από εκεί και πέρα, τον Ιούνιο αναμένεται να έχουν καλή πορεία μόνο ταινίες που απευθύνονται στο οικογενειακό κοινό, όπως το «Toy Story 3». Από τον Ιούλιο αναμένεται να ομαλοποιηθεί και πάλι η κατάσταση στις αίθουσες.

Η «Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων» του Τιμ Μπάρτον έδωσε την αφορμή για να ανοίξει ένα μεγάλο ζήτημα σε σχέση με την κινηματογραφική διανομή και τον τρόπο με τον οποίο τα στούντιο και οι αιθουσάρχες την διαχειρίζονται.

Η τρισδιάστατη εμπειρία

Το βασικό πρόβλημα ανάμεσα στους αιθουσάρχες και τα στούντιο είναι ότι και οι δύο παλεύουν για το «κερασάκι» στην τούρτα της κινηματογραφικής διανομής. Είναι οι εμπορικές επιτυχίες σε 3D που κερδίζουν τις εντυπώσεις του κοινού, αλλά για την ώρα προσφέρουν την τρισδιάστατη εμπειρία μόνο στην κινηματογραφική αίθουσα. Μέσα στους επόμενους μήνες θα έχει αρχίσει η ευρεία διάθεση των τηλεοράσεων με δυνατότητα τρισδιάστατης προβολής (ήδη διατίθενται στην αμερικανική αγορά), όμως οι τιμές τους θα είναι αρκετά υψηλότερες από τα μοντέλα LCD και LED που κυκλοφορούν σήμερα, ενώ είναι βέβαιο ότι πολύ σύντομα θα παραχθούν αναβαθμισμένες και φθηνότερες εκδόσεις τους. Ανεξάρτητα από το αν μπορεί κανείς να δει τώρα τις ταινίες αυτές σε 3D, τα στούντιο επιθυμούν να εκμεταλλευθούν την εμπορική τους διανομή. Γι' αυτό κι έχει προκληθεί το ζήτημα με τη μείωση του «παραθύρου». Ομως, για τους αιθουσάρχες οι 3D ταινίες είναι αυτό που αναζωογόνησε την κίνηση στις αίθουσες. Ετσι, είναι ένα προνόμιο το οποίο δεν επιθυμούν να χάσουν αμαχητί. Σύμφωνα με μετρήσεις, η διάρκεια ζωής μιας 3D ταινίας στην κινηματογραφική αίθουσα είναι πολύ μεγαλύτερη από μια παραδοσιακή δισδιάστατη παραγωγή. Για παράδειγμα, το 30% του συνολικού τζίρου μιας 3D ταινίας βγαίνει μετά την τέταρτη εβδομάδα προβολής της στις αίθουσες, ενώ για τις απλές ταινίες το ποσοστό αυτό πέφτει στο 16%. Επιπλέον, ένα μεγάλο μέρος των αιθουσαρχών έχει επενδύσει σημαντικά ποσά για την αναβάθμιση των αιθουσών με νέα συστήματα προβολής, κατάλληλα και για τις 3D ταινίες, οι οποίες, όπως φαίνεται, ήρθαν για να μείνουν, τουλάχιστον σε ό, τι αφορά τις περιπέτειες δράσης και τις ταινίες οικογενειακής ψυχαγωγίας. Η επένδυση αυτή πρέπει να αποσβεσθεί κι αυτό δεν μπορεί να γίνει αν οι ταινίες αποσύρονται από τις αίθουσες σύντομα.

Η ομορφιά είναι η νέα επανάσταση

Ο ταλαντούχος Κύπριος τραγουδοποιός J. Kriste είναι ένας νοσταλγός του ροκ εν ρολ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΛΟΒΟΥ**

Ισως να πρόκειται για ενστικτώδη αντίδραση στην απαισιόδοξη και σκληρή εποχή μας. Ο λυρισμός επέστρεψε στην καλλιτεχνική ατζέντα - τουλάχιστον αυτό μας δείχνει η αποδοχή της μουσικής των Antony & the Johnsons, η πρωτοποριακή τάση που εκφράζεται με τους Blonde Redhead, η επαναδραστηριοποίηση της Σαντέ. Δεν χρειάζεται όμως να πάμε τόσο μακριά. Κάπου ανάμεσά μας κινείται ο J. Kriste, ένας τραγουδοποιός που ξαναδιαβάζει με δημιουργικό τρόπο τον Νικ Ντρέικ, τον Μπάουι και την Μπγιορκ και γράφει μουσικές ιστορίες για «κοπέλες, φαντάσματα και θεούς»! Σε ποιον δεν αρέσουν τα παραμύθια όταν τα αφηγούνται τόσο όμορφα;

Προσωπικό ύφος

Ο J. Kriste, κατά κόσμον Λευτέρης Μουμτζής, γεννήθηκε και ζει στη Λευκωσία. Πριν από μερικούς μήνες άκουσα το άλμπουμ του «Girls, Ghosts and Gods» και μου έκανε εντύπωση γιατί αναπαράγει μία από τις ομορφότερες εποχές του ροκ: Το κλίμα του θυμίζει Νικ Ντρέικ, Ντέιβιντ Μπάουι στο «Letter to Hermione» και Σιντ Μπάρετ χωρίς η ερμηνεία του να έχει κανένα από τα χαρακτηριστικά των προαναφερθέντων. Οταν δε, την προηγούμενη εβδομάδα, τον παρακολούθησα να παίζει ζωντανά σε έναν «πολυχώρο» στου Ψυρρή, διαπίστωσα πως στις συνθέσεις του κρύβεται κάτι παραπάνω από την απλή αποτύπωση των αγαπημένων του καλλιτεχνών.

Αυτό ήταν το πρώτο που τον ρώτησα όταν βρεθήκαμε, την επομένη της συναυλίας στο στούντιο που ηχογραφεί. «Οταν κάποιος ρωτάει για τις επιρροές ενός μουσικού, συνήθως περιμένει να ακούσει ονόματα. Ομως, η ουσία δεν βρίσκεται εκεί», μου απάντησε. «Η επιρροή βρίσκεται στο πνεύμα, την ουσία του άλλου, τι από αυτόν σε αγγίζει βαθιά. Παίρνεις δηλαδή το πνεύμα του Νικ Ντρέικ και όχι τις συγχορδίες του ή τον τρόπο που τραβάει την κατάληξη του στίχου. Διαφορετικά γίνεσαι αντίγραφο!»

Ο Λευτέρης Μουμτζής είναι, θα έλεγε κανείς, μουσικός από τα γεννοφάσκια του. Η μητέρα του είναι δασκάλα του πιάνου κι εκείνος πήρε δίπλωμα διδασκαλίας πιάνου σε μικρή ηλικία. «Ακόμα και στον στρατό έπαιζα σαξόφωνο και διάφορα άλλα», θα πει. Μέσα από τα εφηβικά συγκροτήματα έμαθε κιθάρα, μπάσο και ντραμς. Στην Αμερική σπούδασε μπάσο και σύνθεση, ξαναγύρισε στην Κύπρο, «με κάμποσα ταξίδια δεξιά αριστερά», έβγαλε έναν δίσκο με τους Snake Charmers το 2000, έφυγε ξανά για το Λονδίνο για να τελειώσει τις μουσικές σπουδές του. Σήμερα διδάσκει μπάσο στο τμήμα μουσικών σπουδών του Πανεπιστημίου της Κύπρου.

Τον ρωτάω αν αισθάνεται κοσμοπολίτης και μου απαντάει με μια νέα ερώτηση: «Τι σημαίνει αυτό; Αν σημαίνει πού είναι το σπίτι μου, αυτό έχει να κάνει περισσότερο με τους ανθρώπους. Νιώθω πως έχω ένα σπίτι στην Ελλάδα και ένα στο Λονδίνο. Φυσικά έχω ένα και στην Κύπρο! Αυτοί οι τρεις τόποι είναι η πατρίδα μου. Αν, παρ' όλα αυτά έπρεπε να διαλέξω μόνο μία πατρίδα, αυτή θα ήταν η Κύπρος».

Η φύση και η παράδοση

Στο «Girls, Ghosts and Gods» κυριαρχούν οι εικόνες του νερού, της γης, του φεγγαριού. Μου κάνει εντύπωση που ο συνομιλητής μου αναφέρει πως το έγραψε κλεισμένος στο δωμάτιό του στο Λονδίνο. «Βέβαια τους στίχους του Treesong τους έγραψα έπειτα από μια περιπέτεια που είχα στο Στόουνχετζ. Τον τίτλο έδωσε η κοπέλα μου ακούγοντας την αρχή της μελωδίας και κατόπιν το τελείωσα κοιτώντας το δέντρο που υπήρχε έξω από το παράθυρό μου». Χαρακτηριστικό μερικών τραγουδιών του δίσκου είναι το κανονάκι, το παραδοσιακό όργανο που κυριαρχεί στο ξεδίπλωμα της μελωδίας. Εμφανή είναι και τα στοιχεία παραδοσιακής μουσικής. «Δεν μπορώ να πω ότι γνωρίζω σε βάθος τους παραδοσιακούς ήχους. Ελληνική μουσική άρχισα να ακούω σοβαρά τα τελευταία 5 - 6 χρόνια - αν εξαιρέσει κανείς τα τραγούδια του Γούναρη και της Βέμπω που άκουγε ο πατέρας μου. Ηθελα να χρησιμοποιήσω άρπα στο Queen of the Moon αλλά γνωρίζοντας τη Ρουθ Χιλ που έπαιζε αυτό το "πράγμα", σκέφτηκα ότι θα ακουγόταν τελικά καλύτερα. Αλλωστε παίζει κανονάκι "αντικανονικά", όχι σολιστικά όπως είθισται αλλά σαν άρπα».

Μήπως λοιπόν ο λυρισμός, διάχυτος σε όλες τις συνθέσεις του J. Kriste, είναι αυτό που χρειαζόμαστε σήμερα; «Μου άρεσε αυτό που έγραψε στην ιστοσελίδα της η Τζόαν Γουέισερ, η οποία έχει παίξει βιολί με τους Antony & the Johnsons και τον Τζεφ Μπάκλεϊ: «Beauty is the new punk». Η ομορφιά είναι η νέα επανάσταση»!

«Η επιρροή βρίσκεται στο πνεύμα, στην ουσία του άλλου, τι απ' αυτόν σε αγγίζει βαθιά. Παίρνεις δηλαδή το πνεύμα του Νικ Ντρέικ και όχι τις συγχορδίες του» δηλώνει ο J. Kriste.

Μια εξαιρετική παρέα

«Θα μπορούσα να ηχογραφώ τα πάντα μόνος μου, όμως είναι διαφορετικά όταν έχεις έναν άλλο μουσικό που φέρνει τη δική του ενέργεια και δίνει το δικό του στίγμα», αναφέρει ο Λευτέρης Μουμτζής λίγο πριν μπει στο στούντιο για να γράψει μια διασκευή σ' ένα κομμάτι των White Stripes που θα μπει σ' ένα άλμπουμ αφιερωμένο στο δημοφιλές βρετανικό συγκρότημα. Στον δικό του δίσκο παίζει με μια εκλεκτή παρέα μουσικών: Μανόλης Φάμελλος, Αλκίνοος Ιωαννίδης, Δημήτρης Μπασλάμ, Χρήστος Αλεξόπουλος... «Ο Φάμελλος είναι φίλος μου από παλιά. Τον Αλκίνοο τον γνώρισα σε μια περιοδεία του στην Αγγλία, όταν ο μάνατζέρ του μου ζήτησε να διοργανώσω μια συναυλία σε κάποιον μικρό χώρο στο Λονδίνο. Στον δίσκο έπαιξε φλογέρες και λαγούτο. Αν υπάρχει κάποια μαγεία στο άλμπουμ, προέρχεται από την αγάπη που έβγαλαν οι μουσικοί»!

AFP / FILIPPO MONTEFORTE

Στον οίκο Blumarine (επάνω και κάτω), η Αννα Μολινάρι έπαιξε για το φθινόπωρο με ντραπέ εναλλαγές και άνιμαλ πριντ μοτίβα.

Από τα τύμπανα... στο ροκ εντ ρολ

Της **JESSICA MICHAULT**

ΜΙΛΑΝΟ. Η μπροστινή αυλή στο ξενοδοχείο Maison Moschino στη Viale Monte Grappa λειτούργησε σαν σκηνικό για τη φθινοπωρινή συλλογή της σειράς Cheap&Chic. Βγαίνοντας από την κεντρική πόρτα, χαιρετώντας και χαμογελώντας στους όρθιους θεατές, τα μοντέλα αντιπροσώπευαν σουρεαλιστικές εκδοχές θαμώνων ξενοδοχείων.

Μια «Chanel κυρία» βγήκε με στενό σακάκι με χρυσές αλυσίδες, σεταρισμένο με καπιτονέ μαύρη τσάντα, ενώ μια «Hermes κυρία», με μαύρο παλτό με γούνινο κολάρο, φορούσε την τσάντα Birkin στο κεφάλι. Ακόμη και η «Καμαριέρα του ξενοδοχείου» ήταν ντυμένη με ένα αστείο ασπρόμαυρο φόρεμα μπέιμπι-ντολ με φραμπαλάδες.

Το σόου της σχεδιάστριας Ροζέλα Τζαρντίνι ήταν αληθινά διασκεδαστικό. Αλλά το ξενοδοχείο των 65 δωματίων, με τις αλλόκοτες πινελιές Moschino σαν τα κρεβάτια που φτιάχτηκαν από κλαδιά, τις πολυθρόνες-οφθαλμαπάτες και τη νέα σειρά αποσκευών «Lost and Found» που έκανε το ντεμπούτο της, απέδειξε ότι δεν ξεχνάει ότι πρόκειται για επιχείρηση.

Το σόου των Dsquared2 περιελάμβανε καθημερινό ντύσιμο για dominatrix: μοντέλα με κόκκινα χείλη και τραβηγμένα μαλλιά περπατούσαν στην πασαρέλα με μαύρο δέρμα, κόκκινο λάτεξ και τούλι στο χρώμα του δέρματος. Τα ρούχα είχαν να κάνουν με την αίσθηση του ελέγχου. Κοστούμια στενά από το δέσιμο στην πλάτη, εφαρμοστές φούστες με φερμουάρ τεντωμένο στο σώμα και ολόσωμα δερμάτινα κολάν που τελείωναν σε σπονδυλωτά τακούνια, δημιουργούσαν την αίσθηση της εξουσίας.

Μερικές φορές αυτή η ένταση εξωτερικευόταν με το φύσημα ενός φραμπαλά στο πίσω μέρος ενός δερμάτινου τζάκετ ή μια γούνινη λεπτομέρεια στους ώμους ή στους γοφούς ενός ίσιου παλτό. Αλλά το σκηνικό του «τρελού επιστήμονα» στο σόου και των άθλιων διακοσμήσεων –όπως ένας σκελετός από κρύσταλλα Swarovski πίσω από ένα βραδινό φόρεμα– έμοιαζε να αποσπά το ενδιαφέρον από τα καλοραμμένα ρούχα.

Στην Blumarine, η άγρια όψη κυριάρχησε στο καθημερινό ντύσιμο για πιστούς πολεμιστές του ροκ εντ ρολ που τους αρέσουν τα άνιμαλ πριντ σε μαύρο - άσπρο. Οι φούστες είχαν μοτίβα λευκής τίγρης, τα παντελόνια βούλες από σκυλιά Δαλματίας και οι καμπαρντίνες ήταν σκεπασμένες με ρίγες ζέβρας. Τα καλυμμένα με κρύσταλλα κρόσια, που υπήρχαν παντού, έδωσαν στα στενά ρούχα την αίσθηση της κίνησης. Και ακριβώς όταν έμοιαζε να είναι υπερβολικό το αποτέλεσμα, έρχονταν και άλλα. Αλλά αυτή τη φορά, με το εμπριμέ του πύθωνα και μυριάδες μικροσκοπικές παγέτες για τις νύχτες με χορό στο ρυθμό των τυμπάνων της φυλής. Με όλα αυτά για καθημερινό ντύσιμο, η σχεδιάστρια Αννα Μολινάρι κράτησε έξυπνα το βραδινό στυλ κοντό και απλό, σε ντραπέ κρεπ στο χρώμα της άμμου, με μια προαιρετική ουρά στην πλάτη. Η επίδειξη ήταν ένα διασκεδαστικό και νεανικό ντίσκο σαφάρι, ακόμη κι αν έμοιαζε με οικείο ταξίδι.

AFP / FRANCOIS GUILLOT

Ο οίκος Rochas (επάνω) βασίστηκε στη vintage διάθεση και ο Γκάρεθ Πιου (δεξιά) εκμεταλλεύτηκε το δέρμα για ρούχα με καμπύλες.

Ταιριάζοντας φύλα, στυλ και δεκαετίες

Αντισυμβατική γοητεία στο Παρίσι

Της **SUZY MENKES**

ΠΑΡΙΣΙ. Ενα χακί παλτό, τονισμένο με λεοπάρ μαντίλι, υποδηλώνει την εμπόλεμη διάθεση της μόδας. Αλλά η ανάμειξη φυλετικών στερεοτύπων –το καρό του πρίγκιπα της Ουαλλίας σε αντίθεση με τα πολυτελή φλοράλ και τα αυστηρά παντελόνια αντιμέτωπα με τις φουσκωτές φούστες– ήταν τέλεια δοσμένη στη φθινοπωρινή συλλογή του Ντρις Βαν Νότεν.

Ο Βέλγος σχεδιαστής έχει αποκτήσει ωριμότητα στο σχέδιο, αλλά διατηρεί τη μοναδικότητα και τη φρεσκάδα, παρουσιάζοντας ρούχα που είναι τέλεια για αληθινές γυναίκες. Ψυχή της συλλογής ήταν η σύνθεση υλικών και σχημάτων, όπως σε ένα καλοραμμένο σακάκι που είχε άλλο ύφασμα για το σώμα κι άλλο για τα μανίκια. Υπήρχε ακόμη και μια σκιά του προ-φεμινιστικού παρελθόντος στα φουσκωτά φορέματα. «Οι δεκαετίες του '50 και του '60 αναμειγνύονται – αλλάζοντας αναλογίες, κάνοντας πιο θηλυκό το στυλ και διασκεδάζοντας με το μιλιτέρ στοιχείο», είπε ο σχεδιαστής στα παρασκήνια.

Οι συνδυασμοί ήταν εντυπωσιακοί, αλλά ποτέ παράξενοι. Υπερμεγέθη αγορίστικα πουλόβερ σαν μάλλινες μπλούζες φορέθηκαν είτε με παντελόνια είτε με φούστες σε στυλ '50s. Αυτή η ανάμειξη δεκαετιών και φύλων είναι μια δυνατή τάση στη σύγχρονη μόδα. Και ο Ντρις Βαν Νότεν τα κατάφερε περίφημα.

Για τον Rochas, στόχος της φθινοπωρινής κολεξιόν ήταν να αναμείξει πολυχρηστικά κομμάτια με πολυτελή, όπως μια μάλλινη ζακέτα πάνω από ένα μεταξωτό βελούδινο φόρεμα. Κι όμως, η σειρά έμοιαζε να επικεντρώνεται σε ένα στοιχείο: την εποχή του '60 με τα τεράστια μαλλιά.

«Ασυμβίβαστη γοητεία. Είναι μια παιχνιδιάρικη συλλογή, με την ποιότητα και την τεχνοτροπία, για ένα συνολικό αποτέλεσμα», είπε ο σχεδιαστής Μάρκο Ζανίνι, που εμπνεύστηκε από την ταινία του 1969 «Cactus Flower» και το ασυνήθιστο καστ με την Ινγκριντ Μπέργκμαν και την Γκόλντι Χον. Αυτές οι δύο τόσο διαφορετικές ηθοποιοί θα έπρεπε να είχαν πυροδοτήσει την τέλεια αντίθεση ανάμεσα σε τεχνολογία και «φρουφρού». Αλλά έμοιαζε με την ευάλωτη κομψότητα που ο σχεδιαστής κυνήγησε στην πρώτη του δουλειά για τον Rochas, η οποία ακυρώθηκε από το στάιλινγκ των ρούχων.

Ο Ντρις Βαν Νότεν πειραματίστηκε με την υφή και το πατρόν, έχοντας όμως στο μυαλό του τις αληθινές γυναίκες.

Η ιδέα των αντιθέσεων στο χρώμα και την υφή ήταν εντυπωσιακή, όπως μια πράσινη ζακέτα πάνω από τιρκουάζ φόρεμα και λεοπάρ παπούτσια. Μια κασμιρένια ζακέτα με χρυσές επωμίδες έδινε αληθινή αίσθηση πολυτέλειας και εκκεντρικότητας. Εμοιαζε πολύ σαν vintage μόδα με έμφαση στο ρετρό.

Στον Γκάρεθ Πιου, ο σχεδιαστής εξελίσσει το σήμα κατατεθέν του και σιγουρεύεται ότι η τάση για κολλητό μαύρο δέρμα δεν μετατρέπεται σε εμπόδιο. Αυτή η συλλογή ήταν μια τεχνική επίδειξης δύναμης με το δέρμα δουλεμένο σε μοτίβα που δημιουργούν μαλακές, μοντέρνες φόρμες. Και ακριβώς όταν άλλοι σχεδιαστές επέστρεφαν στις βάτες, ο κ. Πιου, 28 χρόνων, μεταπήδησε από τους στρογγυλούς ώμους στη γραμμή Α. Ακόμη και το φουτουριστικό πνεύμα, που έμοιαζε κάποτε να υπονοεί ότι ο κ. Πιου θα γινόταν σπουδαίος ενδυματολόγος, εξανεμίστηκε με αυτήν τη νέα απαλότητα.

Τα κομμάτια σε αυτήν την κολεξιόν έμοιαζαν πολύ λιγότερο με κοστούμια τέχνης και πολύ περισσότερο με μια αυθεντικά μοντέρνα ντουλάπα, τόσο για άνδρες όσο και για γυναίκες.

NEW YORK TIMES / VALERIO MEZZANOTTI

Οταν οι σχεδιαστές συζητούν –και διαφωνούν– για τη βιωσιμότητα

Της **ALICE RAWSTHORNE**

ΝΤΑΒΟΣ. Αν ζητήσεις από ένα μάνατζερ να ονομάσει τα πιο σημαντικά θέματα για το ντιζάιν σήμερα, το ένα θα είναι σίγουρα η βιωσιμότητα – ένας όρος του ντιζάιν για να βοηθήσει εμάς τους υπόλοιπους να ζήσουμε υπεύθυνα και με συνείδηση για το περιβάλλον.

Ομως, αν και πολλοί σχεδιαστές θα συμφωνήσουν ότι η βιωσιμότητα είναι σημαντική, πολύ πιθανόν να διαφωνήσουν σε ό, τι άλλο σχετικό. Τι ακριβώς είναι το βιώσιμο ντιζάιν; Τι ορίζει την επιτυχία; Σε ποια κριτήρια βασίζεται; Αυτά τα θέματα προέκυψαν τον Ιανουάριο, σε μια συζήτηση με θέμα «Design for Sustainability» στο ετήσιο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας, στην οποία συμμετείχαν και τρεις σχεδιαστές.

Ο William McDonough είναι ο Αμερικανός αρχιτέκτονας που έγραψε το βιβλίο «Cradle to Cradle», όπου το ντιζάιν ορίζεται σαν μια δύναμη για καλό. Ο Τιμ Μπράουν είναι βιομηχανικός σχεδιαστής και chief executive officer για την IDEO, ένα από τα μεγαλύτερα γραφεία σχεδιαστών παγκοσμίως. Ο Κάμερον Σινκλέρ είναι συνιδρυτής του Architecture of Humanity, παγκόσμιο δίκτυο εθελοντών που εργάζονται σε προγράμματα ανάπτυξης και επείγουσας ανοικοδόμησης.

Παίρνοντας μαθήματα από τις επιτυχίες και τις αποτυχίες του βιώσιμου ντιζάιν.

Για να ξεκινήσει η συζήτηση στο Νταβός, οι ομιλητές εντόπισαν παραδείγματα πετυχημένων ντιζάιν όσον αφορά τη βιωσιμότητα, ενώ παράλληλα αναφέρθηκαν και σε δείγματα αποτυχιών. Ο κ. McDonough ξεκίνησε με μια πρόσφατη επιτυχία, την Curitiba. Η βραζιλιάνικη πόλη έχει κυριολεκτικά μεταμορφωθεί με τα προγράμματα ανακύκλωσης αποβλήτων, την ανέγερση νέων πάρκων, το φθηνό αλλά επαρκές δίκτυο μέσων μαζικής μεταφοράς και τις βιβλιοθήκες στις γειτονιές, που προσφέρουν δωρεάν πρόσβαση σε βιβλία και Ιντερνετ.

ARCHITECTURE FOR HUMANITY

Το ταξίδι του Plastiki (δεξιά) θα αποδείξει πόσο άχρηστο μπορεί να είναι μερικές φορές το ντιζάιν, όπως το περιτύλιγμα μιας μπανάνας (επάνω).

ADVENTURE ECOLOGY

Ο κ. Μπράουν παρουσίασε την καμπάνια της ιαπωνικής κυβέρνησης Cool Biz, που παροτρύνει τους υπαλλήλους να φορούν το καλοκαίρι πιο ελαφριά, λιγότερο επίσημα ρούχα, διευκολύνοντάς τους να κλείσουν τον κλιματισμό και να εξοικονομήσουν ενέργεια. Ο ίδιος ο πρωθυπουργός φωτογραφήθηκε φορώντας ρούχα της νέας συλλογής.

Ο κ. Σινκλέρ διάλεξε το Plastiki, ένα καταμαράν από ανακυκλωμένα πλαστικά μπουκάλια, που μπορεί να ταξιδέψει από το Σαν Φρανσίσκο στο Σίδνεϊ. Με οδηγό τον Βρετανό περιβαλλοντολόγο Ντέιβιντ ντε Ρότσιλντ, το ταξίδι έχει στόχο να δώσει κίνητρα για πιο έξυπνους τρόπους αντιμετώπισης των αποβλήτων.

Τα παραδείγματα αποτυχημένου, ως προς τη βιωσιμότητα, ντιζάιν ήταν εξίσου διαφωτιστικά. Ο κ. McDonough ξεχώρισε το χαλί από PVC. «Το PVC έχει συνδεθεί με ορισμένες από τις πιο άσχημες επιπτώσεις στον άνθρωπο και το περιβάλλον», λέει. «Ανακυκλώνοντας λάθος πράγματα δημιουργούμε λάθος προϊόντα».

Ο κ. Μπράουν άσκησε κριτική στο Segway Personal Transporter, ένα ηλεκτρικό δίτροχο που λάνσαρε η αμερικανική Segway. «Η τεχνολογία είναι σχεδόν θαυματουργή», είπε. «Αλλά είναι πολύ βαρύ για να μεταφερθεί μέσα κι έξω από το σπίτι, ενώ η διάρκεια ζωής της μπαταρίας δεν επαρκεί ούτε για να κάνει ένας ταχυδρόμος τον γύρο του τετραγώνου».

Οσο για τον κ. Σινκλέρ, διάλεξε ως «έγκλημα ντιζάιν» το περιττό περιτύλιγμα, όπως στις μπανάνες που πουλάει η Morrisons, βρετανική αλυσίδα σούπερ μάρκετ, τυλιγμένη κάθε μία στο δικό της βιοδιασπώμενο σακουλάκι. «Είναι γελοίο», είπε. «Γιατί δεν μπορούσαν να έχουν βάλει την τιμή στη φλούδα της μπανάνας;».

International Herald Tribune
THE GLOBAL EDITION OF THE NEW YORK TIMES

Πρόγραμμα Καρτών Easter-Winday!

Είστε κάτοχος κάρτας Alpha Bank?

Φέτος το Πάσχα, εσείς ψωνίζετε...κι η τύχη σας δουλεύει...αφού μπορεί να είστε ο μεγάλος τυχερός που θα κερδίσει **€5.000 CASHBACK** στο λογαριασμό της κάρτας του...με μόνο **5 συναλλαγές** μέσα στο μήνα Απρίλιο!

Το πρόγραμμα Easter-Winday ισχύει για τις πιστωτικές κάρτες **Alpha Bank VISA** και **Alpha Bank CASHBACK MasterCard** καθώς και τη χρεωστική κάρτα **Alpha Bank VISA Electron**, για όλο τον Απρίλιο! Κάθε σας συναλλαγή θα μετράει και ως μια συμμετοχή στην κλήρωση που θα γίνει στις αρχές Μαΐου!

Τώρα **ΟΛΕΣ** οι κάρτες της Alpha Bank σας ανταμείβουν...με **ΜΕΤΡΗΤΑ!**

*Οι συναλλαγές θα μετρούν από 01/04/2010 μέχρι 30/04/2010. Η Τράπεζα θα δικαιούται να κάνει μνεία του ονόματος του νικητή σε διαφημιστικό υλικό ή υλικό δημοσίων σχέσεων.

€5.000
για έναν υπερτυχερό
με 5 μόνο συναλλαγές

Δωρεάν Γραμμή Επικοινωνίας
800 ALPHA
(25742)

DDB

ALPHA BANK

Και για κάρτες που κερδίζουν... Μαζί

22888888, www.alphabank.com.cy

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
Μ. Σάββατο 3 - Κυριακή Πάσχα 4 Απριλίου 2010

Pokka Coffee

Ν. ΜΙΡΟΣΑΒΛΙΕΒΙΤΣ

«Έχω υποχρέωση να γυρίσω πιο δυνατός»

Λίγο πριν αναχωρήσει για τη Σερβία, όπου περνάει το Πάσχα, ο άτυχος Σέρβος εκφράζει ευγνωμοσύνη για την αγάπη του κόσμου και εξηγεί τον λόγο για τον οποίο θέλει να επιστρέψει (το φθινόπωρο) στα γήπεδα ακόμα πιο δυνατός. **Σελ. 35**

ΣΤ. ΑΛΩΝΕΥΤΗΣ

Το παρασκήνιο πίσω από τη μεταμόρφωση

Πικραμένος από την γκρίζα κριτική και αφόρητα πιεσμένος έφευγε σε υποχρεωτική άδεια ο Στάθης Αλωνεύτης. Επέστρεψε ανανεωμένος, αρπάζοντας την ευκαιρία για να πετύχει την ολική επαναφορά. **Σελ. 35**

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Ο περιττός που εξελίχθηκε σε βασικό

Από την εξώπορτα όπου βρισκόταν το καλοκαίρι ο Ζόλταν Νάγκι, τον οποίο δυο φορές έφερε στην ομάδα ο Κετσπάγια, είναι πλέον ο πρώτος τερματοφύλακας της «Κυρίας», αν και έχει κλείσει τα 36 χρόνια. **Σελ. 37**

Χωρίς ουσία η εισαγωγή διαιτητών

Πέρσι και πρόπερσι μας απάλλαξαν από την προκατάληψη, όμως πλέον οι ομάδες υποπτεύονται και αυτούς

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Δεν φτάνει που δεν ανέβασαν το επίπεδο της διαιτησίας στα κυπριακά γήπεδα – πλην μιας-δυο εξαιρέσεων – οι εισαγόμενοι διαιτητές πλέον δεν μπορούν να απαλλάξουν το ποδόσφαιρό μας ούτε από την προκατάληψη, αφού οι ομάδες κάποιους υποπτεύονται και άλλους προτιμούν. Ο Απόλλωνας φέρεται να έχει προτίμηση στους διαιτητές από το Ισραήλ, την ίδια ώρα που παραμένει αδιευκρίνιστο αν για την Ανόρθωση οι διαιτητές από τη γειτονική χώρα είναι ανεπιθύμητοι γενικά ή αν απλώς δεν τους ήθελε μόνο για τον αγώνα με την ομάδα της Λεμεσού, η οποία λέγεται πως έχει βρει τρόπο να τους προσεγγίζει. Στον ΑΠΟΕΛ θεωρούν πως οι Ισραηλινοί ρεφ – ενδεχομένως και οι Βούλγαροι – έρχονται στο νησί προκατειλημμένοι αρνητικά εις βάρος της ομάδας τους, κατόπιν παρεμβάσεων από την Κύπρο, σε επίπεδο Ομοσπονδιών, κάτι που υποστηρίζουν ότι προκύπτει τόσο μέσα από τα σφυρίγματα (ειδικά στο τελευταίο ντέρμπι «αιωνίων») όσο και από την προσωπική επαφή με τους ρεφ, πριν τους αγώνες. Οι γαλαζοκίτρινοι λένε πως θα εμπιστεύονταν πιο άνετα Ελλαδίτες διαιτητές, που όμως δεν σφύριξαν φέτος ούτε έναν αγώνα της ομάδας, με αποτέλεσμα αυτό να ενισχύσει τις υποψίες για δυσμενή μεταχείριση από μέρους

Με 5.000 ευρώ αμείβεται ο Κώστας Κωνσταντίνου, που υπέγραψε πέρσι δεκαετές συμβόλαιο

της Ομοσπονδίας. Σ' αυτό συνέτεινε και ο εξαναγκασμός του διαιτητή Αντώνη Χριστοδούλου να δηλώσει κώλυμα για τον εξ αναβολής αγώνα Εθνικός-ΑΠΟΕΛ (19η αγωνιστική), ώστε να ανοίξει ο δρόμος για την κάθοδο Ισραηλινού διαιτητή, κατ' απαίτηση του Εθνικού. Η Ομόνοια είναι η μοναδική ομάδα που δεν φέρεται να έχει κάποια προτίμηση, έχοντας φέτος κερδίσει με διαιτητές και από τις τρεις χώρες εισαγωγής.

Υπ' αυτό το πρίσμα κρίνεται πλέον ασύμφορη από κάθε άποψη η κάθοδος ξένων διαιτητών (ειδικά από Ισραήλ και Βουλγαρία), αφού δεν φτάνει που δεν έχουν να επιδείξουν κάποιο ιδιαίτερο επίπεδο, όπως επιβεβαιώνεται και από το Τμήμα Διαιτησίας της ΚΟΠ, υπάρχει και προκατάληψη εναντίον τους, ενώ στοιχίζουν και 6.500 ευρώ ανά αγώνα (μαζί με τα έξοδα ταξιδίου), όταν για ένα τρίο Κυπρίων το κόστος είναι πέντε φορές μικρότερο.

Συμβόλαιο-μαμούθ

Τα σκάγια έπιασαν και τον αρχιδιαιτητή Κώστα Κωνσταντίνου και συγκεκριμένα το δεκαετές συμβόλαιο που υπέγραψε το περασμένο καλοκαίρι. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», αυτό προνοεί μηνιαία αποζημίωση που αγγίζει τις 5.000 ευρώ, δηλαδή 60.000 ευρώ τον χρόνο ή 600.000 ευρώ για όλη τη διάρκεια του συμβολαίου. Η πρόσληψη του κ. Κωνσταντίνου εγκρίθηκε ομόφωνα από το Δ.Σ. της ΚΟΠ, όμως κύκλοι της Ομοσπονδίας υποστηρίζουν πως δεν ρωτήθηκε κανένας για το ύψος της αποζημίωσης και τη διάρκεια του συμβολαίου, τα οποία διευθέτησε μόνος του ο πρόεδρος.

ΤΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΖΟΥΝ ΣΤΟΝ ΚΟΥΤΣΟΚΟΥΜΝΗ

για τη διαιτησία

1. **Αδιαφάνεια** στις συνεννοήσεις με τις Ομοσπονδίες Ισραήλ και Βουλγαρίας για την κάθοδο ξένων διαιτητών, κάθε βδομάδα.
2. **Τερματισμός** καθόδου διαιτητών από την Ελλάδα
3. **Αλλαγή** του διαιτητή που θα σφύριζε τους αγώνες της Ανόρθωσης με Ένωση και Απόλλωνα, 48 ώρες πριν τη σέντρα.
4. **Επηρεασμό** ξένων διαιτητών (μέσω των ομοσπονδιών τους) για το ποιες ομάδες πρέπει να «προσέξουν» στα παιχνίδια που σφυρίζουν στην Κύπρο.
5. **Αδιαφάνεια** στη σύναψη συμβολαίου δεκαετούς διάρκειας με τον αρχιδιαιτητή Κώστα Κωνσταντίνου.
6. **Αδρανοποίηση** της Επιτροπής Διαιτησίας τον Γενάρη και ανάληψη ευθύνης για όποια φάλτσα σφυρίγματα θα ακολουθούσαν.

για τα υπόλοιπα θέματα

1. **Αποκάλυψη** σε τηλεοπτική εκπομπή των προσωπικών δεδομένων της συνομιλίας μέσω γραπτών μηνυμάτων με τον πρόεδρο της Ανόρθωσης.
2. **Επιθετική** ως προσβλητική στάση (όπως κρίνεται από τον ΑΠΟΕΛ) μετά από μια σειρά διαιτητικών λαθών εις βάρος των γαλαζοκιτρίνων.
3. **Παρουσία** στο δείπνο του προέδρου του σωματείου του Απόλλωνα, παραμονές του ντέρμπι με την Ανόρθωση, σε συνδυασμό με την αιφνίδια αλλαγή των διαιτητών στο συγκεκριμένο ματς.
4. **Είσοδος** από το παράθυρο του εκπροσώπου της Ομόνοιας στην Εκτελεστική Επιτροπή, ως παρατηρητή.
5. **Ανομοιομορφία** στις αποφάσεις της Δικαστικής Επιτροπής.
6. **Απαγόρευση** μετακινήσεων οπαδών στους αγώνες ΑΠΟΕΛ – Απόλλωνα από την Εκτελεστική Επιτροπή, με αφορμή επεισόδια που προκάλεσαν μόνο οπαδοί των γαλαζοκιτρίνων.
7. **Παρασκηνιακή** προώθηση της πρότασης για αύξηση των ομάδων της πρώτης κατηγορίας προκειμένου να εξασφαλίσει ψήφους στις εκλογές της ΚΟΠ του 2011.
8. **Επιχείρηση** αποκατάστασης σχέσεων με ομάδες που δεν τον στήριξαν στις εκλογές του 2009, ώστε να εξασφαλίσει υποστήριξη για επέκταση της θητείας του.

Εθνικότητες διαιτητών που σφύριξαν φέτος στην Κύπρο

Αγώνες και επιδόσεις ομάδων με ξένους διαιτητές

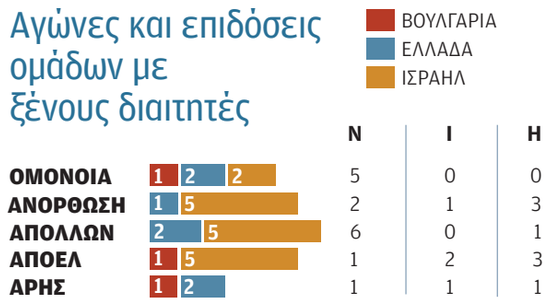

	Ν	Ι	Η
ΟΜΟΝΟΙΑ	5	0	0
ΑΝΟΡΘΩΣΗ	2	1	3
ΑΠΟΛΛΩΝ	6	0	1
ΑΠΟΕΛ	1	2	3
ΑΡΗΣ	1	1	1

Σύνολο ξένων διαιτητών
(αγώνες πρωταθλήματος - κυπέλλου)

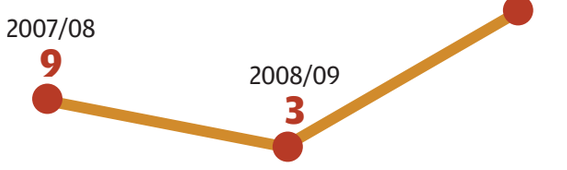

Το κόστος ενός τρίου διαιτητών (ανά αγώνα)

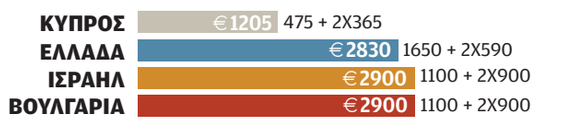

Η απόδοση των 18 ξένων διαιτητών*

* Με βάση τη βαθμολογία των παρατηρητών και την κριτική του Τύπου

2002 Οι πρόεδροι Ολυμπιακού και Εθνικού Άχνας, **Τορναρίτης** και **Φιλίππου**, καταγγέλλουν ύπαρξη κυκλώματος που στήνει παιχνίδια, υπό τον βοηθό διαιτητή Ανδρέα Παπαπαναγιώτου, ο οποίος τελικά διαγράφεται από τους πίνακες.

2004 Ο πρόεδρος της Επιτροπής Διαιτησίας **Λάκης Τσέλεπος** κατηγορείται για ασυμβίβαστο αφού τυγχάνει πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, που εξετάζει προσφυγή τηλεοπτικού καναλιού κατά της ΚΟΠ. Τελικά ο κ. Τσέλεπος παραιτείται από την Ομοσπονδία.

2005 Ο **Χάρης Λοΐζίδης**, εκπρόσωπος του ΑΠΟΕΛ, μένει εκτός Εκτελεστικής Επιτροπής κάτι το οποίο οι γαλαζοκίτρινοι χρεώνουν στον Κουτσοκούμνη.

2006 Ο **Θωμάς Κυριάκου** της ΑΕΚ μιλάει για σαπίλα λόγω της διαιτησίας στον τελικό κυπέλλου με τον ΑΠΟΕΛ. Τον Οκτώβριο το Δ.Σ. της ΚΟΠ μάταια απαιτεί παραίτηση της Επιτροπής Διαιτησίας. Τον Δεκέμβριο η Ομόνοια αντιδρά οργισμένα εξαιτίας κανονικού γκολ που ακύρωσε ως οφσάιντ ο βοηθός διαιτητή **Ιάσωνας Χαπέσιης**, στις καθυστερήσεις του ντέρμπι με τον ΑΠΟΕΛ.

2007 Παραιτείται η Επιτροπή Διαιτησίας υπό τον **Λάκη Τσέλεπο**. Συγκαλείται έκτακτη Γενική Συνέλευση. Το καλοκαίρι οι εκπρόσωποι Ομόνοιας και Ανόρθωσης μένουν εκτός Εκτελεστικής. Συνολικά τέσσερα μέλη του Δ.Σ. της ΚΟΠ προσφεύγουν στην ΑΔΕΑ..

2009 Ο **Ανδρέας Σοφοκλέους** μαίνεται κατά της ΚΟΠ και η ΑΕΛ αποσύρει τον εκπρόσωπό της στην ομοσπονδία εξαιτίας της διαιτησίας στον τελικό κυπέλλου με τον ΑΠΟΠ/ Κινύρα. Το φθινόπωρο, σε γραφείο εταιρείας συμφερόντων του Κουτσοκούμνη στη Λεμεσό, σημειώνεται έκρηξη βόμβας, ενώ ο πρόεδρος της ΚΟΠ δέχεται απειλητικά τηλεφωνήματα.

2010 Ο **Παναγιώτης Νεοκλέους** της ΑΠΕΠ μιλάει για στημένο πρωτάθλημα εξαιτίας μιας σειράς τραγικών διαιτησιών που έχουν ως κατάληξη την εισαγωγή διαιτητών. Προηγουμένως το κλίμα κατά της διαιτησίας είχαν πυροδοτήσει δηλώσεις του αποχωρήσαντος προέδρου της Πάφου, **Φίλιππου Γεωργίου**, αλλά και το δείπνο του διαιτητή **Μάριου Σταμάτη** με παράγοντες του ΑΠΟΠ/Κινύρα, μετά από αγώνα.

Προηγούμενες «καυτές πατάτες» στα χέρια του Κουτσοκούμνη

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΧΟΛΙΟ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Μήπως να φέρουμε διαιτητές από το φεγγάρι;

Οι διαιτητές είναι και πάλι στην πυρά. Όχι οι δικοί μας, αλλά οι ξένοι. Τώρα το πρόβλημα δεν είναι ατομικό, αλλά εθνικό. Δεν μας κάνουν οι Ισραηλινοί, μας κάνουν οι Βούλγαροι, ίσως και οι Μεξικάνοι, όπως δήλωσε ο Αντώνης Δημητρίου. Μόλις έναν μήνα και κάτι άντεξε το πείραμα με τους ξένους διαιτητές και είμαστε και πάλι στο σημείο μηδέν. Τώρα υπάρχει προκατάληψη και για τους ξένους! Αν φέρναμε διαιτητές από το φεγγάρι; Μάλλον πάλι θα είχαμε διαμαρτυρίες, αφού υπάρχει και η σκοτεινή πλευρά του φεγγαριού, όπως διαπιστώνουμε καθημερινά ότι υπάρχει η σκοτεινή πλευρά του ποδοσφαίρου.

Η αντιπαράθεση μεταξύ του προέδρου της ΚΟΠ και των σωματείων του ΑΠΟΕΛ και της Ανόρθωσης φανερώνει πολλά πράγματα. Ακούσαμε για sms, καταλάβαμε ότι γίνεται διαβούλευση στο παρασκήνιο και για την παραμικρή λεπτομέρεια και έχουμε εμπεδώσει ότι το παιχνίδι σίγουρα δεν παίζεται εντός των γραμμών του γηπέδου. Ο κόσμος που ακούει τις αλληλοκατηγορίες, ασφαλώς δεν ξέρει μέχρι πού φτάνει η διαπλοκή.

Είναι γεγονός ότι και οι ξένοι διαιτητές έκαμαν λάθη, κυρίως στον πειθαρχικό έλεγχο. Στην περίπτωση του ΑΠΟΕΛ, οι γαλαζοκίτρινοι έχουν δίκαιο να διαμαρτύρονται για τρία-τέσσερα φάουλ που δεν σφύριξαν οι Ισραηλινοί στους αγώνες με την Ομόνοια. Αυτά τα λάθη όμως δεν ήταν τόσο σοβαρά, που να έχουν διαμορφώσει το αποτέλεσμα. Ο ΑΠΟΕΛ δεν έχασε δύο φορές από την Ομόνοια λόγω της διαιτησίας. Έχασε γιατί δεν παρουσιάστηκε στο γήπεδο όπως έπρεπε και έδειξε επιθετικές και αμυντικές αδυναμίες. Ο ΑΠΟΕΛ πέτυχε μόλις μία νίκη στους επτά τελευταίους αγώνες. Η επίκληση στη διαιτησία δίνει την εντύπωση ότι η διοίκηση του ΑΠΟΕΛ ψάχνει δικαιολογίες για τις αποτυχίες.

Ακόμη και στις τάξεις των οπαδών του ΑΠΟΕΛ επικρατεί η πεποίθηση ότι η αναφορά στη διαιτησία γίνεται ετεροχρονισμένα και ότι στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή δεν έχει νόημα. Την περασμένη Τετάρτη, ο πρόεδρος του ΑΠΟΕΛ, Φοίβος Ερωτοκρίτου, διαφοροποιήθηκε, προς τιμήν του, από τις τοποθετήσεις των προηγούμενων ημερών. Είναι αλήθεια επίσης ότι είχε δηλώσει από πριν ότι ο πρόεδρος της ΚΟΠ θα έπρεπε να παραιτηθεί αν αποτύγχανε η διαιτησία, από τη στιγμή που ο κ. Κουτσοκούμνης ανέλαβε πλήρως την ευθύνη για τους διαιτητές προ διμήνου. Πέρα όμως από τη διαιτησία, οι λόγοι που ο ΑΠΟΕΛ ζητά την παραίτηση του προέδρου της ΚΟΠ φαίνεται να είναι βαθύτεροι και η διοίκηση του ΑΠΟΕΛ οφείλει να εξηγήσει δημόσια αυτούς τους λόγους.

Η αντιπαράθεση του Κώστα Κουτσοκούμνη με τον πρόεδρο της Ανόρθωσης επεκτάθηκε σε προσωπικό επίπεδο. Ο πρόεδρος της ΚΟΠ όμως έπρεπε να ξέρει καλύτερα, όταν ανέλαβε εν λευκώ τα θέματα διαιτησίας. Το ότι οι ομάδες ζητούν ή απορρίπτουν διαιτητές εκ των προτέρων, το ξέρουν και τα μικρά παιδιά. Για ποιον λόγο λοιπόν ο κ. Κουτσοκούμνης έδωσε στη δημοσιότητα τα μηνύματα του Αντώνη Δημητρίου; Σαφώς και ήθελε να τον εκθέσει. Όμως η ενέργειά του ήταν κτύπημα κάτω από τη μέση.

Το πρόβλημα έχει να κάνει με την προστασία των θεσμών. Ο ίδιος ο κ. Κουτσοκούμνης ως πρόεδρος της ΚΟΠ έχει την ευθύνη για το ότι τα σωματεία όλα αυτά τα χρόνια έχουν κακομάθει να ζητούν και να απορρίπτουν διαιτητές. Κάτι τέτοιο δεν θα έπρεπε να ήταν αποδεκτό. Ο ίδιος ο κ. Κουτσοκούμνης επίσης, απαξίωσε τους Κύπριους διαιτητές, χαρακτηρίζοντάς τους ανίκανους, διέλυσε την Επιτροπή Διαιτησίας και πήρε όλες τις εξουσίες στα χέρια του. Έπρεπε να ξέρει ότι δεν θα μπορούσε να τους έχει όλους ικανοποιημένους.

Τα τελευταία χρόνια, όλα σχεδόν τα σωματεία τα έχουν βάλει με τον κ. Κουτσοκούμνη. Πότε με τον έναν τρόπο, πότε με τον άλλο, ο πρόεδρος της ΚΟΠ έβρισκε τον τρόπο να επιβιώνει. Προτεραιότητα όμως θα έπρεπε να είναι το καλό του ποδοσφαίρου και όχι τα εποχιακά συμφέροντα σωματείων, τα οποία βεβαίως σπάνια συγκλίνουν. Τελευταίο παράδειγμα, η πρόταση για να μην ισχύσει η διαβάθμιση, η οποία είναι αστείο και μόνο που τη συζητούμε.

Ό,τι και αν κάνουμε λοιπόν, ενόσω δεν υπάρχουν αποδεκτοί άνθρωποι σε καίρια πόστα και προστασία των θεσμών, τότε ο φανατισμός θα αυξάνεται και η εικόνα του ποδοσφαίρου στον τόπο μας θα γίνεται όλο και πιο σκοτεινή στα μάτια της κοινής γνώμης.

sports@kathimerini.com.cy
Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Πόσο μειονεκτούν τα προσφυγικά;

«Εμείς τα προσφυγικά σωματεία δεν έχουμε από τον ήλιο μοίρα. Οι παράγοντες είμαστε εγκλωβισμένοι σε προσωπικά δάνεια», παραπονιόταν ο Κίκης Φιλίππου στον πρόεδρο του ΚΟΑ, ο οποίος παρέδιδε τις επιταγές της κρατικής χορηγίας. Πόσο μειονεκτική είναι σήμερα η θέση ενός προσφυγικού σωματείου; Πόσο διαφέρει η οικονομική του κατάσταση από των υπολοίπων και πόσο περιορισμένες είναι οι δυνατότητές του να ευημερήσει, σε σύγκριση με τους άλλους;

Όσο κι αν παίδεψα το μυαλό μου, ειλικρινά δεν μπόρεσα να αντιληφθώ γιατί ο Εθνικός Άχνας που πήρε γη στο Δασάκι και αρκετά εκατομμύρια από το κράτος υπό τη μορφή κρατικών επιχορηγήσεων και άλλων ωφελημάτων, ώστε να κτίσει και να λειτουργεί σήμερα ένα σύγχρονο ιδιόκτητο γήπεδο, μειονεκτεί έναντι της Ένωσης, για παράδειγμα. Πώς οι «βυσσινί» που δεν διαθέτουν ιδιόκτητο γήπεδο (το «Τάσος Μάρκου» ανήκει στον Δήμο) έχουν στον ήλιο μοίρα και δεν έχει ο Εθνικός; Γιατί να είναι σε δυσμενή θέση η Δόξα που πήρε γη στην Περιστερώνα, βοηθήθηκε για να κτίσει γήπεδο και σήμερα εξασφάλισε άλλο 1,1 εκατ. ευρώ για βελτιωτικά έργα (ενώ τόσα χρόνια έπαιζε τζάμπα στο Μακάρειο); Γιατί η ομάδα της Κατωκοπιάς χρήζει πιο ειδικής μεταχείρισης από την Αλκή που μοιάζει με περιφερόμενο θίασο, που δεν πήρε ούτε το 10% των χρημάτων που έχει βάλει μέχρι στιγμής στα ταμεία της η Δόξα;

Φρονώ πως ένα σωματείο έπρεπε να παύει να τυγχάνει ειδικής μεταχείρισης απ' τη στιγμή που αποκαθίσταται στην προσφυγιά, που θα βοηθηθεί δηλαδή για να αποκτήσει γήπεδο και οίκημα και όχι με την πάροδο 30, 40 ή 50 χρόνων από την προσφυγοποίηση. Ας πούμε ο Διγενής ή ο Εθνικός Άσσιας, που δεν έχουν ακόμα γήπεδο, επιβάλλεται να λαμβάνουν επιδόματα και να κάνουν δωρεάν την προετοιμασία τους, όχι όμως και η Νέα Σαλαμίνα και η Ανόρθωση.

Αρνητική εντύπωση προκάλεσε η τοποθέτηση (στο ίδιο τραπέζι) του εκτελεστικού συμβούλου της «Κυρίας» που μίλησε για υποθηκευμένες περιουσίες μελών του σωματείου. Μα μόλις πρόσφατα στην «Κ» ο Αντώνης Δημητρίου δεν έλεγε πως δεν έμειναν στην άκρη χρήματα από το Τσάμπιονς Λιγκ, επειδή έπρεπε να πληρωθούν δάνεια στα οποία ήταν εγκλωβισμένες περιουσίες ιδιωτών; Αλλά ακόμα και να μην ξοφλήθηκαν όλα τα δάνεια, δεν μπορεί η Ανόρθωση, η οποία έχει το πλέον σύγχρονο ιδιόκτητο γήπεδο και προϋπολογισμό που κοντεύει τα δέκα εκατ. ευρώ, να επικαλείται την προσφυγιά, για να παίρνει επιδόματα.

Ένα φίλος, πρόσφυγας, μου εξηγούσε πως η προσφυγιά δεν κόστισε μόνο την απώλεια της περιουσίας, αλλά και τη διάλυση ολόκληρης της κοινότητας που στήριζε τους συλλόγους. Δεκτό, ως ένα σημείο όμως. Τριάντα πέντε χρόνια μετά την Εισβολή, οι πλείστοι έχουν αποκατασταθεί και είναι σε θέση να στηρίζουν τις ομάδες τους, όπως συμβαίνει με τους Αμμοχωστιανούς που δίνουν πνοή στην Ανόρθωση.

Με την ίδια λογική, «πρόσφυγες» θα έπρεπε να θεωρούνται οι Πεγειώτες, αφού η οικονομική κρίση αποδυναμώνει την κοινότητα στην οποία στηρίζεται η ομάδα ή οι Πιτσιλιώτες, των οποίων την κοινότητα μαστίζει η αστυφιλία. Εδώ που τα λέμε, η ομάδα της Πιτσιλιάς, η οποία παίζει καμιά ώρα δρόμο μακριά από τη φυσική της έδρα, μου κάνει πολύ πιο προσφυγικό σωματείο από τα υποτιθέμενα προσφυγικά σωματεία μας που έχουν και έδρα και οίκημα.

papadakism@kathimerini.com.cy

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Τα γκρουπ έχουν αποτύχει

Την πρώτη χρονιά δεν ήμασταν σίγουροι, πέρσι το υποψιαστήκαμε, φέτος βεβαιωθήκαμε. Ο συγκεκριμένος τρόπος διεξαγωγής του πρωταθλήματος με τρία γκρουπ δεν βοηθά σε τίποτα. Όλο το ενδιαφέρον πέφτει στο α΄ γκρουπ (και αυτό μάλιστα είναι αμφιλεγόμενο), στο γ΄ γκρουπ τα πράγματα... έδειχναν τελειωμένα από πριν καν ξεκινήσει, ενώ το β΄ γκρουπ το μόνο που κάνει είναι να προκαλεί εκνευρισμό. Αυτό που χρειάζεται είναι μείωση ομάδων και αναδιοργάνωση τώρα. **Ηρο**

Λύνει και το Κυπριακό

Πώς τα καταφέρνει αλήθεια ο πρόεδρος της ΚΟΠ να τον βρίζουν κάθε μήνα και διαφορετικές ομάδες και τελικά να εκλέγεται σχεδόν παμψηφεί στις εκλογές και να παίρνει ψήφους εμπιστοσύνης σε συνελεύσεις, είναι απορίας άξιον. Μήπως θα μπορούσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να εντάξει τον Κωστάκη στη διαπραγματευτική του ομάδα για να λυθεί επιτέλους και το Κυπριακό; **Ν.Φ.**

Ούτε ο Γιούρι Γκέλερ να ήταν

Όπως όλα δείχνουν, η ΚΟΠ θα περάσει ένα μακρύ ζεστό καλοκαίρι και ας μην είναι εκλογική η χρονιά. Η ρήξη που επήλθε στις σχέσεις του Κουτσοκούμνη με τις ομάδες που μέχρι πρότινος τον στήριζαν φαίνεται να είναι ολική. Εκτός και αν ο Κωστάκης βγάλει και πάλι λαγούς από το καπέλο του. Ούτε ο Γιούρι Γκέλερ να ήταν! **Ν.Φ.**

Φιλανθρωπίες χωρίς κάμερες

Μακριά από τις κάμερες και χωρίς να γίνεται αναφορά στα ΜΜΕ, εδώ και καιρό ποδοσφαιριστές και παράγοντες της Ομόνοιας επισκέπτονται νοσοκομεία, παιδικές λέσχες και συνδέσμους, δίνουν δώρα και βοηθούν άτομα που αντιμετωπίζουν διάφορες δυσκολίες. Εμάς περισσότερο μας αρέσει που δεν «κουβαλούν» κάμερες και δημοσιογράφους μαζί τους, στήνοντας έτσι ένα ψεύτικο προφίλ, αλλά αντιθέτως βοηθούν χωρίς να το διατυμπανίζουν. **Ηρο**

Εκκαθαριστικές επιχειρήσεις

Μπορεί δημοσίως να λένε πως δεν έχουν ιδέα, όμως από την εντός έδρας ήττα από την ΑΠΕΠ (κόκκινος φάκελος) είχαν μυριστεί στην Πέγεια πως κάτι δεν πήγαινε καλά και μίλαγαν για έρευνα. Οι υποψίες στρέφονται κατά παικτών της ομάδας και δεν είναι άσχετες με τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις που άρχισαν με τους Γκριμαλντί και Μπεντζελούν, οι οποίοι είχαν συμβόλαιο και για του χρόνου. **Μίκα**

SAVVIDES PHOTO

Καβγάς και για τα δώρα

Μετά τον αγώνα λέγεται πως είθισται οι ομάδες να πηγαίνουν τις σακούλες με τα αναμνηστικά στους διαιτητές. Στο τελευταίο ντέρμπι «αιωνίων» ακούστηκε πως η Ομόνοια τα έστειλε πριν τη σέντρα, αναγκάζοντας άτομο του ΑΠΟΕΛ να μπει άρον-άρον στ' αποδυτήρια των διαιτητών πριν το ματς, με τις δικές του σακούλες. Μέχρι πριν μερικές μέρες, ο καβγάς γινόταν για το ποιος θα τους παραλάβει από το αεροδρόμιο, κάτι που τελικά κάνει άτομο της ΚΟΠ. **Μίκα**

SAVVIDES PHOTO

Κάποιος είπε στη στήλη πως Δόξα, Ερμής και Πάφος συμφώνησαν να μοιραστούν από έξι βαθμούς στα μεταξύ τους ματς (δύο εντός έδρας νίκες), ώστε να είναι σίγουρο πως θα πέσει ο Άρης, αν δεν κερδίζει κάποιον δυο φορές.

Δυστυχώς δικαιώθηκε

Ακατανόητο γιατί, όμως πρώην παράγοντας του Απόλλωνα ακούστηκε να λέει δημοσίως, παραμονές του αγώνα με την Ανόρθωση, πως η ομάδα θα δώσει μάχη για την τρίτη θέση, όχι για το πρωτάθλημα. Δυστυχώς για τους κυανόλευκους, δικαιώθηκε.

Να μην υπάρχει α΄ κατηγορία!

Τη στιγμή που όλοι μιλούν για μείωση των ομάδων, ούτως ώστε να μην έχουμε αδιάφορους αγώνες και να γινόμαστε έρμαιο του στοιχήματος, κάποιοι μιλούν για αύξηση των ομάδων με την κατάργηση της διαβάθμισης! Εμείς έχουμε μία καλύτερη εισήγηση. Να ενοποιήσουμε όλες τις κατηγορίες, να παίζουν όλοι μεταξύ τους και σε πέντε χρόνια να βγάλουμε τον υπερπρωταθλητή. Και μετά, να καταργήσουμε το ποδόσφαιρο. **Ν.Φ.**

Κολλημένοι με την Πέγεια

Αποχωρώντας από την Πάφο, ο Σάββας Κωφίδης αποχαιρέτησε μερικούς φίλους, εκμυστηρευόμενος κάποιες από τις επισημάνσεις του. Η κυριότερη είχε να κάνει με τα αρνητικά συναισθήματα που τρέφει εις βάρος του ΑΠΟΠ/Κινύρα η πλειοψηφία των οπαδών της Πάφου αλλά και της παφιακής ποδοσφαιρικής κοινότητας. **Μίκα**

Δεν έφεραν γούρι

Οι δυο γιοι του ήταν οι πρώτοι άνθρωποι που μίλησαν στον Γιοβάνοβιτς όταν ο Σερβοέλληνας έφυγε από τα αποδυτήρια του ΓΣΠ, μετά το χαμένο ντέρμπι με την Ομόνοια. Οι μικροί, μόλις τελείωσαν τις υποχρεώσεις τους στο σχολείο, πέταξαν για την Κύπρο, και παρόλο που δεν έφεραν γούρι στον μπαμπά, η παρουσία τους παρηγόρησε τον Σερβοέλληνα. Το ντέρμπι «αιωνίων» παρακολούθησαν από τις εξέδρες οι γονείς τόσο του Κόντη όσο και του Χιώτη. **Μίκα**

Ποια Αβανγκάρντ;

Φιλικό με τη ρωσική Αβανγκάρντ ανακοίνωσε πριν μερικές μέρες η Ομόνοια και οι περισσότεροι δημοσιογράφοι ομολογουμένως την πάθαμε, όταν ψάξαμε περισσότερες πληροφορίες γι' αυτή την ομάδα. Σε μεγάλη μερίδα του Τύπου γράφτηκε ότι η ομάδα που θα αντιμετώπιζε την Ομόνοια ήταν νεοφώτιστος σύλλογος στη β΄ κατηγορία της Ρωσίας, όμως η πλάκα ήταν ότι την προηγούμενη του φιλικού η συγκεκριμένη Αβανγκάρντ έπαιζε ματς πρωταθλήματος με τη Χίμκι. **Ηρο**

Υπερτίμησαν την ομάδα τους

Τι απαντούσαν οι παράγοντες του ΑΠΟΕΛ στους οπαδούς της ομάδας, όταν τους ζητούσαν να φωνάξουν για κάποια σφυρίγματα που πήρε η Ομόνοια; «Εμείς δεν ανησυχούμε, έχουμε καλύτερη ομάδα και θα παίξουμε με την Ομόνοια τρεις φορές». Οι δύο αγώνες έχουν ήδη γίνει, η Ομόνοια νίκησε δύο φορές καθαρά και οι παράγοντες του ΑΠΟΕΛ βρέθηκαν να φωνάζουν για δύο φάουλ που έγιναν στο κέντρο του γηπέδου. Πολύ μεγάλη υπόθεση το σωστό timing. **Ν.Φ.**

Πολυβίου - Πάμπος

Οι Μιχαηλίδης (ΑΕΚ) και Παπαβασιλείου (Ολυμπιακός) από τη δεύτερη κατηγορία, που μάλιστα έπιασαν δουλειά τους τελευταίους μήνες, ψηφίστηκαν να κοουτσάρουν τους Κύπριους στο All Star Game, την Τρίτη του Πάσχα. Δεν έχουν μείνει και πολλοί Κύπριοι στην πρώτη κατηγορία, όμως κάποιοι απ' αυτούς δικαιούνταν μια θέση στη γιορτή του ποδοσφαίρου. Απ' ό,τι φαίνεται, ο Γιώργος Πολυβίου του ΑΠΟΠ/Κινύρα και ο Πάμπος Χριστοδούλου της Δόξας δεν είναι τόσο καλοί στις δημόσιες σχέσεις, έτσι δεν ήταν στις προτιμήσεις του κοινού. **Μίκα**

Η πλάκα με τον Σιμς

Για υποχώρηση του παίκτη στις οικονομικές του απαιτήσεις έκαναν λόγο στον Madisons ΑΠΟΕΛ σχετικά με τον Λιούις Σιμς. Ο Αμερικανός από την πλευρά του είπε στον κύκλο του ότι σταμάτησε την απεργία αφού οι γαλαζοκίτρινοι «του έδειξαν το χρήμα». Ψάξε τώρα να βρεις τι έγινε ακριβώς. **Ηρο**

Άνθρακες ο θησαυρός

Τίποτα καινούργιο σε σχέση με αυτά που ξέραμε και γράψαμε δεν μας παρουσίασαν τα πολυδιαφημισμένα «60 λεπτά» της περασμένης Δευτέρας. Μπορεί να μην είναι κακό να τυλίγεις με ένα όμορφο περιτύλιγμα ένα μέτριο προϊόν, όμως πάει πολύ να διατυμπανίζεις πως κρατάς στα χέρια σου έναν θησαυρό που εν τέλει αποδεικνύεται να είναι άνθρακες. Αλλά και να βγαίνεις επιθετικά εναντίον συναδέλφων, όπως έκανε η εκπομπή, που διεκόπη κατόπιν απειλητικού τηλεφωνήματος που δεν έγινε στο κανάλι αλλά στο Αρχηγείο Αστυνομίας. **Μίκα**

Σε τριάντα χρόνια...

Τι να γίνεται αλήθεια με τους κόκκινους και κίτρινους φακέλους; Πήραν οι υποθέσεις τον δρόμο της δικαιοσύνης, όπως μας είπαν, οπότε σε τριάντα χρόνια, όταν θα δοθούν στη δημοσιότητα τα απόρρητα έγγραφα του κράτους, θα λάμψει η αλήθεια. **Ν.Φ**

Δυσκολεύει η ανανέωση του Κοσόφσκι

Το ότι μούτρωσε που δεν έπαιξε στο τελευταίο ντέρμπι και το ότι εμφανίζεται λίγο πειραγμένος που η διοίκηση δεν του έχει ανανεώσει το συμβόλαιο, είναι το λιγότερο για τον Καμίλ Κοσόφσκι,. Αυτό που ψαλιδίζει τις ελπίδες του 33χρονου Πολωνού είναι η ανάγκη να πέσει ο μέσος όρος ηλικίας στην ομάδα αλλά και τ' ότι δεν έκανε πάνω από 8-10 καλά παιχνίδια τον χρόνο. Εκτός αν ο ίδιος αλλάξει άρδην το σκηνικό με την απόδοσή του στον τελευταίο ενάμιση μήνα της σεζόν. Άλλωστε, η τελευταία εντύπωση είναι που μετράει. **Μίκα**

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Γελοία η πιθανή αύξηση

Ήρθε η ΑΠΕΠ και έκανε πρόταση στην ΚΟΠ για αύξηση των ομάδων της α΄ κατηγορίας. Μάλιστα, άλλες έξι ομάδες φέρεται να υποστηρίζουν την πρόταση της ομάδας της Πιτσιλιάς, οι οποίοι – για να γίνουμε συγκεκριμένοι – ζητούν να μην ισχύσει διαβάθμιση και να αυξηθούν οι ομάδες από τη νέα σεζόν. Και από τη στιγμή που οι μισές ομάδες της α΄ κατηγορίας υποστηρίζουν το αίτημα, τότε θα συγκληθεί έκτακτη καταστατική συνέλευση, η οποία θα εξετάσει το θέμα.

«Η ΑΠΕΠ ζήτησε να αυξηθούν οι ομάδες της α΄ κατηγορίας, γιατί, όπως πιστεύει, η κατηγορία "σηκώνει" περισσότερες ομάδες», διαβάσαμε σε κάποια αναφορά στον Τύπο. Η πιο πάνω φράση μάς φαίνεται αφελής και χωρίς λογική και βάση. Η άποψη του γράφοντα και όλων όσοι βλέπουν το οικοδόμημα του ποδοσφαίρου χωρίς παρωπίδες είναι πως η α΄ κατηγορία σε καμία περίπτωση δεν «σηκώνει» περισσότερες ομάδες.

Δεν «σηκώνει» περισσότερες ομάδες, επειδή, αν αυξηθούν σε 16 ή 18, τότε από ένα σημείο του πρωταθλήματος και μετά οι αδιάφορες ομάδες θα αυξηθούν σημαντικά. Οι ομάδες που δεν έχουν βαθμολογικό κίνητρο στα τελευταία στάδια της σεζόν αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα του πρωταθλήματος, αφού η ύπαρξη τέτοιων ομάδων εκτοξεύει τις μουρμούρες, ρίχνει αισθητά το θέαμα και την προσέλευση, ενώ μηδενίζει το ενδιαφέρον. Εκτός και αν φυσικά συμφέρει κάποιους η ύπαρξη αδιάφορων ομάδων...

Η α΄ κατηγορία δεν αντέχει περισσότερες ομάδες, αφού, σε περίπτωση αύξησης, θα «αναγκαστούν» περισσότερες ομάδες (οι οποίες σε άλλη περίπτωση θα αγωνίζονταν στη β΄ κατηγορία) να αυξήσουν σημαντικά τα μπάτζετ τους για να αντεπεξέλθουν, με συνέπεια μοιραία να προκληθεί οικονομικός στραγγαλισμός. Διότι όλοι ξέρουμε ότι οι πλείστες ομάδες δεν κάνουν σωστή οικονομική διαχείριση.

Μην ξεχνάμε, άλλωστε, πως σε πιο προηγμένες ποδοσφαιρικά χώρες τα πρωταθλήματά τους διεξάγονται με λιγότερες ομάδες, αφού αντιλαμβάνονται ότι τα μεγέθη τους τόσο αντέχουν και προτιμούν ένα ευέλικτο και ανταγωνιστικό πρωτάθλημα. Οι Σκωτσέζοι, με ποδοσφαιρική παράδοση 150 ετών, διαθέτουν 12 ομάδες στην Πρέμιερ Λιγκ, όπως και η Δανία και η Ιρλανδία. Στο ελβετικό πρωτάθλημα οι ομάδες είναι μόλις δέκα.

Αυτοί είναι κάποιοι από τους λόγους που ο γράφων θεωρεί γελοία μια πιθανή διεξαγωγή του πρωταθλήματος από την ερχόμενη σεζόν με περισσότερες από 14 ομάδες. Όχι μόνο δεν πρέπει να αυξηθούν οι ομάδες, αλλά είναι ανάγκη να μειωθούν όσο το συντομότερο δυνατόν σε 12 ή 10 και ταυτόχρονα να γίνει αναδιάρθρωση στις μικρότερες κατηγορίες. Τα τελευταία τρία χρόνια το β΄ γκρουπ δεν μας έπεισε για τους λόγους ύπαρξής του, ενώ φαίνεται πως έχουμε και πάλι αδιάφορες ομάδες στα άλλα γκρουπ. Μην ξεχνάμε πως με τον σημερινό τρόπο διεξαγωγής οι δύο ομάδες που τερματίζουν σε 13η και 14η θέση μένουν σε αδράνεια έξι σχεδόν μηνών, κάτι ανεπίτρεπτο.

Όλα αυτά μας πείθουν πως 14 ομάδες είναι πολλές και πως σε καμία περίπτωση η αύξηση δεν θα βοηθήσει.
Αν όλα ήταν ρόδινα στο κυπριακό ποδόσφαιρο, τότε η ΚΟΠ θα εξέταζε το θέμα της αύξησης και με συνοπτικές διαδικασίες θα την απέρριπτε. Όμως πολύ φοβόμαστε ότι κάτι τέτοιο δεν πρόκειται να γίνει και ο νοών νοείτω.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Καθημερινό αθλητικό παρασκήνιο στο www.kathimerini.com.cy

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΚΥΠΡΟΣ – ΟΛ ΣΤΑΡ ΓΚΕΪΜ / 06.04
16:00 .....ΚΥΠΡΙΟΙ – ΞΕΝΟΙ .....LTV
ΕΛΛΑΔΑ – ΚΥΠΕΛΛΟ ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ / 07.04
17:00 .....ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ .....ALFA
ΑΓΓΛΙΑ – ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ / 03.04
14:45 .....ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. – ΤΣΕΛΣΙ .....ALFA
17:00 .....ΑΡΣΕΝΑΛ – ΓΟΥΛΒΣ .....ALFA
17:00 .....ΜΠΟΛΤΟΝ – ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ
17:00 .....ΠΟΡΤΣΜΟΥΘ – ΜΠΛΑΚΜΠΕΡΝ
17:00 .....ΣΤΟΟΥΚ – ΧΑΛ
17:00 .....ΣΑΝΤΕΡΛΑΝΤ – ΤΟΤΕΝΑΜ.....LTV Sports HD
19:30 .....ΜΠΕΡΝΛΕΪ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ. .....LTV Sports1
04.04
17:00 .....ΜΠΕΡΜΙΓΧΑΜ – ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ .....ALFA
17:00 .....ΦΟΥΛΑΜ – ΓΟΥΙΓΚΑΝ
18:00 .....ΕΒΕΡΤΟΝ – ΓΟΥΕΣΤ ΧΑΜ .....LTV Sports1
ΙΤΑΛΙΑ – ΣΕΡΙΕ Α / 03.04
16:00 .....ΜΠΑΡΙ – ΡΟΜΑ .....LTV Sports1
16:00 .....ΚΑΛΙΑΡΙ – ΜΙΛΑΝ.....novasports3
16:00 .....ΙΝΤΕΡ – ΜΠΟΛΟΝΙΑ.....novasports2
16:00 .....ΑΤΑΛΑΝΤΑ – ΣΙΕΝΑ
16:00 .....ΚΙΕΒΟ – ΣΑΜΠΝΤΟΡΙΑ
16:00 .....ΤΖΕΝΟΑ – ΛΙΒΟΡΝΟ
16:00 .....ΛΑΤΣΙΟ – ΝΑΠΟΛΙ
16:00 .....ΠΑΡΜΑ – ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ
20:00 .....ΚΑΤΑΝΙΑ – ΠΑΛΕΡΜΟ.....novasports3
22:00 .....ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ – ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ / 03.04
16:30 .....ΝΤΟΡΤΜΟΥΝΤ – ΒΕΡΝΤΕΡ ΒΡΕΜΗΣ
16:30 .....ΑΪΝΤΡΑΧΤ – ΛΕΒΕΡΚΟΥΖΕΝ
16:30 .....ΝΥΡΕΜΒΕΡΓΗ – ΜΑΪΝΤΖ
16:30 .....ΣΑΛΚΕ – ΜΠΑΓΕΡΝ.....LTV Sports2
16:30 .....ΦΡΑΪΜΠΟΥΡΓΚ – ΜΠΟΧΟΥΜ
16:30 .....ΣΤΟΥΤΓΚΑΡΔΗ – ΓΚΛΑΝΤΜΠΑΧ
19:30 .....ΚΟΛΟΝΙΑ – ΧΕΡΤΑ .....LTV Sports2

04.04
16:30 .....ΒΟΛΦΣΜΠΟΥΡΓΚ – ΧΟΦΕΝΧΑΪΜ .....LTV Sports2
18:30 .....ΑΜΒΟΥΡΓΟ – ΑΝΟΒΕΡΟ .....LTV Sports2
ΙΣΠΑΝΙΑ – ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ / 03.04
19:00 .....ΣΑΡΑΓΟΣΑ – ΜΑΛΑΓΑ
21:00 .....ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ – ΜΠΙΛΜΠΑΟ .....ALFA
23:00 .....ΣΕΒΙΛΛΗ – ΤΕΝΕΡΙΦΗ .....LTV Sports2
04.04
18:00 .....ΑΛΜΕΡΙΑ – ΜΑΓΙΟΡΚΑ
18:00 .....ΧΕΤΑΦΕ – ΕΣΠΑΝΙΟΛ
18:00 .....ΧΙΧΟΝ – ΧΕΡΕΘ
18:00 .....ΒΑΛΕΝΘΙΑ – ΟΣΑΣΟΥΝΑ .....LTV Sports HD
18:00 .....ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ – ΒΙΓΙΑΡΕΑΛ
20:00 .....ΣΑΝΤΑΝΤΕΡ – ΡΕΑΛ ΜΑΔΡΙΤΗΣ .....LTV Sports1
22:00 .....ΑΤΛΕΤΙΚΟ – ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ .....ALFA
ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ – ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ / 06.04
21:45 .....ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ – ΑΡΣΕΝΑΛ.....SigmaSports1
19:30 .....ΤΣΣΚΑ ΜΟΣΧΑΣ – ΙΝΤΕΡ CytaVision1
07.04
21:45 .....ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. – ΜΠΑΓΕΡΝ.....Sigma
21:45 .....ΜΠΟΡΝΤΟ – ΛΙΟΝ.....CytaVision1
ΓΙΟΥΡΟΠΑ ΛΙΓΚ – ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ / 08.04
22:05 .....ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ – ΜΠΕΝΦΙΚΑ.....PIK2
22:05 .....ΑΤΛΕΤΙΚΟ – ΒΑΛΕΝΘΙΑ CytaVision1
22:05 .....ΣΤΑΝΤΑΡ – ΑΜΒΟΥΡΓΟ.....CytaVision2
22:05 .....ΒΟΛΦΣΜΠΟΥΡΓΚ – ΦΟΥΛΑΜ CytaVision3

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

ΚΥΠΡΟΣ – ΠΛΕΪ ΟΦ ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ / 06.04
19:00 .....MADISONS ΑΠΟΕΛ – INTERCOLLEGE/ΕΘΑ.....ALFA
07.04
19:00 .....ΚΕΡΑΥΝΟΣ – PROTEAS ΕΚΑ ΑΕΛ

ΦΟΡΜΟΥΛΑ 1

ΓΚΡΑΝ ΠΡΙΝ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ / 04.04
11:00 .....ΣΕΠΑΝΓΚ .....LTV

Το παρασκήνιο πίσω από την αναγέννηση

Πικραμένος και αφόρητα πιεσμένος έφευγε σε άδεια ο Στάθης Αλωνεύτης. Επέστρεψε ανανεωμένος, φτάνοντας στην ολική επαναφορά

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Ο Στάθης Αλωνεύτης δήλωνε στον στενό του κύκλο – λίγο πριν σταλεί, στα μέσα Φεβρουαρίου, σε υποχρεωτική άδεια επτά ημερών – πιεσμένος από τις προσδοκίες που τον ήθελαν να κερδίζει μόνος του το πρωτάθλημα για την Ομόνοια, όπως ένιωθε ο ίδιος. Με τον ίδιο να θεωρεί, μέχρι τα μέσα Φεβρουαρίου, ότι δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που υπήρχαν απ' αυτόν, μετά από απόφαση της διοίκησης στάλθηκε σε άδεια μιας εβδομάδας. Από την ημέρα που επέστρεψε και μετά από σταδιακή σκληρή δουλειά στο «Ηλίας Πούλλος», η αγωνιστική εικόνα

Σε οπαδούς άλλων ομάδων αποδίδει τις γκρίζες φήμες που διαδόθηκαν εις βάρος του

του αριστεροπόδαρου διεθνούς άλλαξε ριζικά, με αποκορύφωμα τα τρία τελευταία ματς του «τριφυλλιού» και τα τέσσερα εξαιρετικά κρίσιμα γκολ που πέτυχε ο Λακαταμίτης ποδοσφαιριστής σε αυτό το διάστημα.

Πριν πάει σε άδεια ο Στάθης Αλωνεύτης, οι φετινές εμφανίσεις του που έμεναν στο μυαλό ήταν στο παιχνίδι του «Αντώνης Παπαδόπουλος» και τη νίκη της Ομόνοιας με 3-1 (18η αγωνιστική) με αντίπαλο την Ανόρθωση, τα δύο γκολ με την ΑΕΠ στην 1η αγωνιστική και το νικητήριο τέρμα κόντρα στον Ερμή (9η).

Επιστρέφοντας από την επταήμερη άδεια (22/02), ο Στάθης Αλωνεύτης αγωνίστηκε 28΄ απέναντι στον Άρη (28/02), σε ένα παιχνίδι όπου έδειξε ιδιαίτερα ορεξάτος, βγάζοντας κάποιες καλές μπαλιές και κάνοντας μερικές θετικές ντρίμπλες. Απέναντι στη Νέα Σαλαμίνα, μια εβδομάδα μετά, συνέχισε να δείχνει φρεσκάδα, για να έρθει το ματς με την ΑΕΛ στις 14 Μαρτίου, όταν μπήκε αλλαγή στο 42΄ στη θέση του τραυματία Χριστοφή και πέτυχε δύο γκολ (57΄, 82΄), οδηγώντας το «τριφύλλι» στη νίκη. Η εμφάνισή του στις 21 Μαρτίου απέναντι στον ΑΠΟΕΛ ήταν εξαιρετική, ενώ μια εβδομάδα μετά, ακόμη καλύτερος, αναδείχτηκε MVP στο ματς με τους γαλαζοκίτρινους.

SAVVIDES PHOTO

Για τη μεταμόρφωση του Αλωνεύτη, σημαντικό ρόλο έπαιξε η στήριξη που δέχτηκε από τους συμπαίκτες του.

Το καλό αυτοκίνητο...

Για τη μεταμόρφωσή του ο ίδιος δηλώνει στον κύκλο του ανακουφισμένος, ενώ σημαντικό ρόλο, σύμφωνα με τον ίδιο, έπαιξε και η στήριξη που δέχτηκε από τους συμπαίκτες του στο διάστημα κατά το οποίο δεχόταν την αμφισβήτηση. Άτομο που ξοδεύει αρκετές ώρες στο «Ηλίας Πούλλος» λέει στην «Κ» ότι «τέτοιο οικογενειακό κλίμα στην ομάδα έχει χρόνια να δούμε και ένας από τους λόγους που ο Στάθης παίζει τόσο καλά τελευταίως είναι η αγάπη που του έδειξαν οι υπόλοιποι ποδοσφαιριστές».

Τις μέρες που ακολούθησαν την άδεια στον Αλωνεύτη, ο 26χρονος έγινε δέκτης αρκετής φημολογίας, όπου μεταξύ άλλων γινόταν λόγος για κακές συνήθειες του ποδοσφαιριστή. Ο ίδιος φέρεται να είναι πικραμένος από τις φήμες, αν και αποδίδει την προέλευσή τους σε οπαδούς άλλων ομάδων. Για το συγκεκριμένο θέμα, άτομο που πρόσκειται στην ομάδα λέει στην «Κ» ότι «ο Στάθης δεν καπνίζει τίποτα, δεν πίνει και δεν ξενυχτά. Είναι ένας φυσιολογικός άνθρωπος, που αδικείται απλά επειδή κρατά καλό αυτοκίνητο».

Το άτομο που χειρίστηκε προσωπικά το θέμα της άδειας στον Στάθη Αλωνεύτη, ο πρόεδρος της Ομόνοιας, Μιλτιάδης Νεοφύτου, αν και δεν το παραδέχεται έξω από τον στενό του κύκλο, εντούτοις κάνει λόγο για «δικαίωση στον τρόπο που χειριζόμαστε ως ομάδα τα εσωτερικά μας θέματα».

Εξαιρετική συγκομιδή

Με την ολοκλήρωση της α΄ φάσης του φετινού πρωταθλήματος η Ομόνοια είχε συγκεντρώσει 62 βαθμούς, δύο και πέντε περισσότερους από τις σεζόν 2002/03 και 2000/01 αντίστοιχα, όταν το «τριφύλλι» είχε κατακτήσει το πρωτάθλημα. Την ίδια στιγμή, η συγκομιδή των 62 βαθμών μετά από 26 αγωνιστικές αποτελεί τη δεύτερη καλύτερη επίδοση της δεκαετίας, πίσω από τους 63 που μάζεψε τη σεζόν 2005/06 η Ομόνοια. Εκείνη τη χρονιά τον τίτλο κατέκτησε ο αήττητος Απόλλωνας με 64 βαθμούς. Με τους 65 βαθμούς που διατηρεί σήμερα η Ομόνοια, χρειάζεται άλλους 12 (από τους πιθανούς 15) για να καταρρίψει το περσινό ρεκόρ των 76 βαθμών σε 32 αγώνες.

SAVVIDES PHOTO

Το γκολ που πέτυχε στο 49΄ της αναμέτρησης με τον ΑΠΟΕΛ για την 1η αγωνιστική της β΄ φάσης αποτέλεσε το αποκορύφωμα της μεταμόρφωσης του Στάθη Αλωνεύτη.

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΗΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΜΟΝΟΙΑ

28/06/2008
Με ανακοίνωση 28 λέξεων, η διοίκηση της Ομόνοιας ανακοινώνει την επιστροφή του Αλωνεύτη.

03/07/2008
Περίπου 150 οπαδοί της ομάδας περιμένουν τον μεσοεπιθετικό στο αεροδρόμιο της Λάρνακας.

14/08/2008
Ο ποδοσφαιριστής αγωνίζεται για πρώτη φορά στη δεύτερη θητεία του στην Ομόνοια για 11΄ στο ΟΑΚΑ, στη νίκη 1-0 με την ΑΕΚ.

20/10/2008
Ο Αλωνεύτης πετυχαίνει το πρώτο του γκολ μετά την επιστροφή του στους πράσινους, στην ήττα 3-2 από τον ΑΠΟΕΛ.

25/01/2009
Πετυχαίνει δύο γκολ με την Ανόρθωση στο «Αντ. Παπαδόπουλος», το δεύτερο στο 90΄, το οποίο έδωσε τη νίκη με 2-1 στην Ομόνοια.

13/12/2009
Ένα σκληρό μαρκάρισμα που δέχτηκε στο ντέρμπι με τον ΑΠΟΕΛ κράτησε τον Αλωνεύτη εκτός για περισσότερο από έναν μήνα.

23/01/2010
Πέρα από το γκολ που πέτυχε στο 29΄ του ντέρμπι με την Ανόρθωση στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», είχε εντυπωσιακή απόδοση, σε μια θέση που έπαιξε για πρώτη φορά, πίσω από τον επιθετικό.

15/02/2010
Μετά από απόφαση της διοίκησης, δόθηκε άδεια επτά ημερών στον Αλωνεύτη.

21/02/2010
Παρακολουθεί την ομάδα του στο ματς με τον Ερμή από τις κερκίδες στο «Δασάκι».

22/02/2010
Τελειώνει η άδεια και επιστρέφει στο «Ηλίας Πούλλος».

14/03/2010
Αφού μπαίνει αλλαγή στο 42΄ της αναμέτρησης με την ΑΕΛ στη θέση του τραυματία Χριστοφή, σκοράρει δύο φορές, στη νίκη με 4-0.

21/03/2010
Το γκολ του στο 61΄ ισοφαρίζει 1-1 το ντέρμπι με τον ΑΠΟΕΛ και γέρνει την πλάστιγγα του αγώνα υπέρ της ομάδας του, με την Ομόνοια τελικά να κερδίζει 2-1.

28/03/2010
Πετυχαίνει στο 49΄, μετά από φανταστική ντρίμπλα πάνω στον Γκριντσάροφ, το μοναδικό γκολ του ντέρμπι ΑΠΟΕΛ-Ομόνοια και αναδεικνύεται MVP της αναμέτρησης.

«Έχω υποχρέωση στον κόσμο να γυρίσω πιο δυνατός»

Ο Ν. Μιροσάβλιεβιτς εξηγεί στην «Κ» τον τρόπο με τον οποίο θέλει να ανταποδώσει την υποδοχή που του επιφύλαξαν στο πρόσφατο ντέρμπι

Συνέντευξη στον **ΝΤΙΝΟ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Με 21 γκολ φέτος σε όλες τις διοργανώσεις, ο Νέναντ Μιροσάβλιεβιτς τράβηξε σταθερά και σχεδόν μόνος το κουπί στη γραμμή κρούσης του ΑΠΟΕΛ. Πλην όμως, ήρθε ο τραυματισμός στον αχίλλειο τένοντα που θα τον κρατήσει για μεγάλο χρονικό διάστημα εκτός γηπέδων, με την επιστροφή να υπολογίζεται τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο. Λίγο πριν αναχωρήσει για τη Σερβία, όπου περνάει τις διακοπές του Πάσχα, ο «Μίρο» μίλησε στην «Κ».

-Πόσο σε απογοήτευσε αυτός ο τραυματισμός;

Ήταν μία φανταστική χρονιά για μας. Κερδίσαμε το πρωτάθλημα, παίξαμε στο Τσάμπιονς Λιγκ, ήρθε όμως αυτός ο τραυματισμός να τα χαλάσει. Ήταν πολύ άσχημο αλλά, εντάξει, κάποτε έτσι είναι τα πράγματα στο ποδόσφαιρο. Θα πρέπει αυτό το κομμάτι της σεζόν να το ξεχάσω γρήγορα και να επικεντρωθώ στο υπόλοιπο που ήταν πολύ καλό.

-Πώς νιώθεις μετά την εγχείρηση;

Τώρα νιώθω καλά. Η επέμβαση πήγε πολύ καλά, ο γιατρός έκανε πολύ καλή δουλειά. Πρέπει να συνηθίσω την κατάσταση όπως είναι τώρα και πρέπει να δουλέψω σκληρά για να μπορέσω να επιστρέψω όσο πιο σύντομα γίνεται.

-Πόσος καιρός θα χρειαστεί;

Εξαρτάται, από τρεις μέχρι έξι μήνες. Εξαρτάται από το πώς θα πάει η κατάσταση με το πόδι, πώς θα αντιδράσει ο οργανισμός...

-Παίζει ρόλο και η ψυχολογία...

Ναι, σίγουρα. Εγώ θα είμαι δυνατός. Νιώθω ήδη δυνατός και αυτό είναι σημαντικό αυτή τη στιγμή. Έχει καθαρίσει το μυαλό μου τώρα, το έχω αποδεχτεί. Ξέρω ποιο είναι το πρόβλημα και καταλαβαίνω ότι δεν μπορώ να αλλάξω κάτι τώρα. Πρέπει να έχω υπομονή να συνεχίσω τη θεραπεία μου και τη φυσιοθεραπεία μου καθημερινά και θα επιστρέψω.

-Όταν επιστρέψεις, νομίζεις ότι θα είσαι το ίδιο δυνατός;

Ελπίζω ότι θα είμαι καλύτερος όταν επιστρέψω. Πιο δυνατός. Το πιστεύω αυτό.

-Τι έγινε με τον ΑΠΟΕΛ και έπεσε τόσο πολύ η ομάδα;

Δεν ξέρω. Δεν μπορείς να παίζεις όλο τον χρόνο στο ίδιο επίπεδο και νομίζω ότι εμείς φέτος παίξαμε σε πολύ

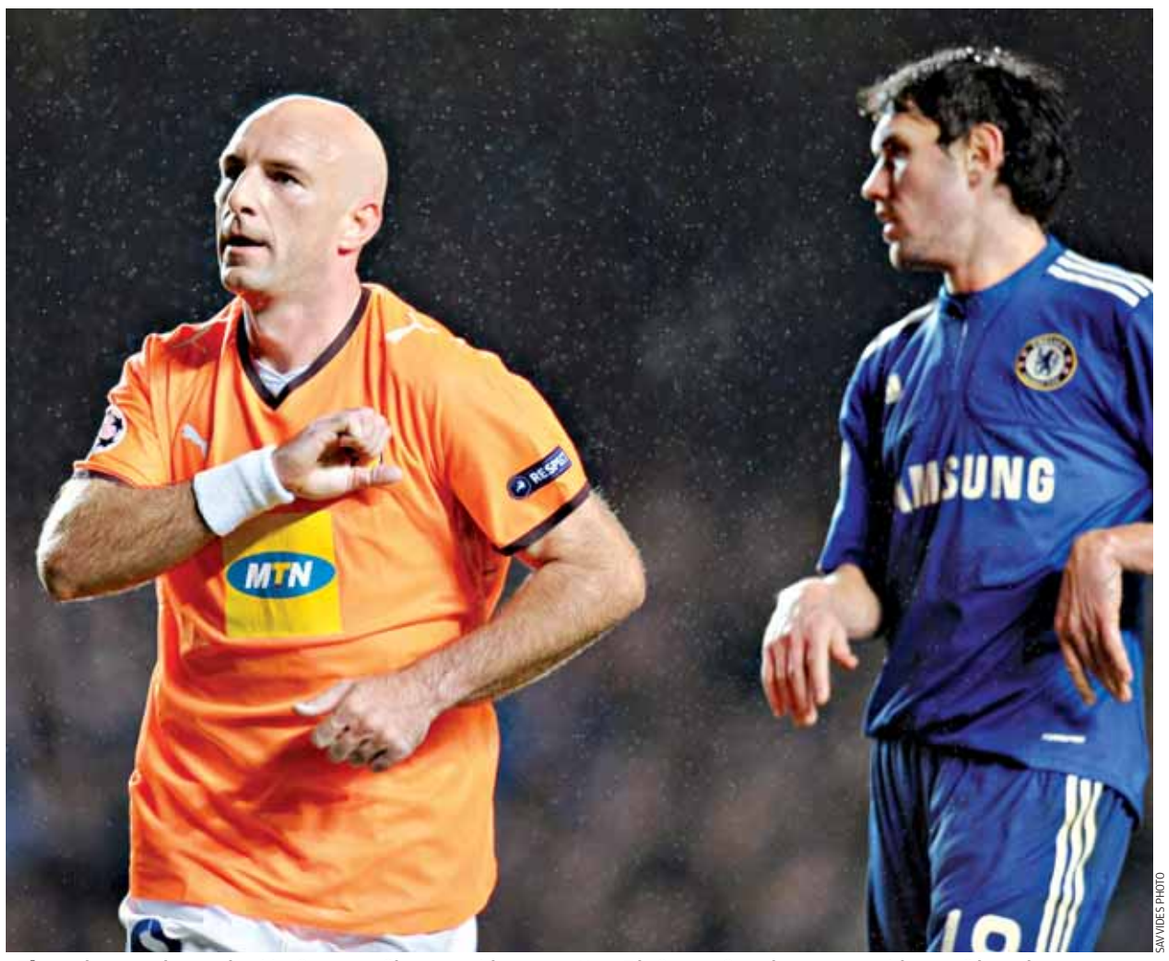

SAVVIDES PHOTO

«Είμαι σίγουρος ότι το κύπελλο θα το κερδίσουμε», λέει στην «Κ» ο Σέρβος επιθετικός, που συμπλήρωσε δύο χρόνια στον Αρχάγγελο, ενώ έχει συμβόλαιο και για τη νέα σεζόν.

«Έχω αποδεχτεί το πρόβλημά μου και καταλαβαίνω πως δεν μπορώ να κάνω τίποτ' άλλο από το να συνεχίσω τη φυσιοθεραπεία μου καθημερινά»

ψηλό επίπεδο από την αρχή της χρονιάς. Περάσαμε προκριματικά στο Τσάμπιονς Λιγκ, μπήκαμε σε Όμιλο, συνεχίσαμε στο πρωτάθλημα. Στην αρχή πέσαμε λίγο, αλλά μετά επανήλθαμε. Δεν ξέρω ποιο είναι το πρόβλημα, ίσως παίξαμε πολλά παιχνίδια φέτος. Πάρα πολλά παιχνίδια... Δεν είμαστε όπως η Τσέλσι και η Μπαρτσελόνα που έχουν 25-30 παίκτες οι οποίοι μπορούν να εναλλάσσονται χωρίς να φαίνεται η διαφορά. Πολλοί παίκτες μας έπαιξαν σχεδόν σε όλους τους αγώνες. Ίσως αυτό να είναι το πρόβλημα.

-Νομίζεις ότι ο ΑΠΟΕΛ μπορεί να επανέλθει, να πάρει το κύπελλο και να βγει στην Ευρώπη;

Είμαι σίγουρος ότι το κύπελλο θα το κερδίσουμε. Πιστεύω σε αυτούς τους παίκτες. Τους ξέρω πολύ καλά, έχω παίξει μαζί τους. Είναι καλοί παίκτες και καλοί χαρακτήρες. Είναι δυνατοί, θα επανέλθουν και πιστεύω ότι θα κλείσουν τη χρονιά με επιτυχία.

«Θα τους ανταμείψουμε πάλι»

-Είσαι ο πρώτος σκόρερ του ΑΠΟΕΛ φέτος. Γενικά, από την απόδοση που είχες, είσαι ικανοποιημένος;

Έχω πετύχει 21 γκολ σε όλες τις διοργανώσεις φέτος και αυτό είναι πολύ καλό. Είμαι ικανοποιημένος. Η δουλειά του στράικερ είναι να βάζει γκολ. Είτε είναι για το πρωτάθλημα, για το κύπελλο ή για το Τσάμπιονς Λιγκ, κάθε γκολ έχει τη δική του χαρά, ανεξάρτητα από το πότε το πετυχαίνεις.

-Ξεχωρίζεις κάποιο από τα φετινά γκολ; Μάλλον αυτό με την Τσέλσι στο «Στάμφορντ Μπριτζ».

Και αυτό με την Ατλέτικο Μαδρίτης εδώ. Ήταν ένα γκολ στο Τσάμπιονς Λιγκ σημαντικό για τον ΑΠΟΕΛ. Δυστυχώς δεν κερδίσαμε εκείνο τον αγώνα και μείναμε στο 1-1. Βέβαια, και το γκολ με την Τσέλσι ήταν πολύ σημαντικό. Μέσα στην Αγγλία, απέναντι σε μία από τις καλύτερες ομάδες της Ευρώπης.

-Και το αποτέλεσμα ήταν καλό επίσης...

Ναι, βέβαια, το αποτέλεσμα ήταν εκπληκτικό για μας. Δεν ξέρω πόσες ομάδες έχουν καταφέρει τέτοιο αποτέλεσμα μέσα σ' αυτό το γήπεδο.

-Οι οπαδοί του ΑΠΟΕΛ απέδειξαν ότι σου έχουν ιδιαίτερη αδυναμία. Θέλεις να στείλεις κάποιο μήνυμα;

Οι οπαδοί του ΑΠΟΕΛ είναι οι καλύτεροι εδώ στην Κύπρο και σίγουρα και από τους καλύτερους στην Ευρώπη. Έχω παίξει στη Σερβία και την Ισπανία και πολλά ευρωπαϊκά παιχνίδια. Οι οπαδοί μας είναι πραγματικά υπέροχοι. Μας ακολουθούν σε κάθε ματς και είναι στην κυριολεξία ο 12ος μας παίκτης. Είναι κάτι πολύ ξεχωριστό για μένα, όταν φωνάζουν το όνομά μου. Όταν παίξαμε με την Ομόνοια, η υποδοχή που μου επεφύλαξαν ήταν φανταστική. Ένιωσα τη στήριξη του κόσμου και νιώθω ότι αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο παίζουμε ποδόσφαιρο. Τώρα νιώθω την υποχρέωση να επιστρέψω πιο δυνατός, να ξαναπετύχω γκολ, για να το χαρώ με αυτό τον κόσμο.

-Είναι όμως αρκετά απογοητευμένοι τώρα...

Εντάξει, ξέρω ότι μια ομάδα όπως ο ΑΠΟΕΛ πρέπει να κερδίζει τα πάντα. Οι οπαδοί το θέλουν και εμείς το θέλουμε. Όμως δεν είναι δυνατόν να κερδίζεις πάντα. Νομίζω ότι αυτή η χρονιά ήταν ήδη πολύ καλή για όλους στον Αρχάγγελο – παίκτες, διοίκηση, προπονητές και κόσμο. Νομίζω ότι θα πάρουμε το κύπελλο και θέλω να πω στους οπαδούς μας να έρθουν σε όλους τους αγώνες και η ομάδα θα τους ανταμείψει.

SAVVIDES PHOTO

«Παίξαμε πάρα πολλά παιχνίδια και αυτό ίσως να είναι το πρόβλημα φέτος».

Η δίχρονη πορεία του «Μίρο» στην Κύπρο

Ο Νέναντ Μιροσάβλιεβιτς, που τον προσεχή Σεπτέμβριο κλείνει τα 33, επιβλήθηκε ως κεντρική φυσιογνωμία στην επιθετική γραμμή του ΑΠΟΕΛ τους τελευταίους δεκαοκτώ μήνες. Στην ομάδα της Λευκωσίας πήγε τον Ιανουάριο του 2008, όμως χρειάστηκε ένα διάστημα μερικών μηνών για να προσαρμοστεί και να φτάσει στα επιθυμητά επίπεδα από πλευράς φυσικής κατάστασης. Από τη στιγμή που εξασφάλισε θέση βασικού, δεν την έχασε σχεδόν ποτέ και έγινε το πιο σημαντικό κομμάτι της επιθετικής ανάπτυξης των γαλαζοκιτρίνων. Το 2008 σκόραρε στον ημιτελικό του κυπέλλου εναντίον της Ομόνοιας και στον τελικό με την Ανόρθωση.
Το καλοκαίρι του 2009 με δικό του γκολ ο ΑΠΟΕΛ πήρε την πρόκριση μέσα στο Βελιγράδι, κόντρα στον Ερυθρό Αστέρα. Ακολούθησε η εκπληκτική περσινή χρονιά με την κατάκτηση του πρωταθλήματος και η επική πρόκριση στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ.

Τα κλειδιά στη μάχη της Λεμεσού

Σε ΑΕΛ και Απόλλωνα σκέφτονται ήδη τα μεταξύ τους παιχνίδια για το κύπελλο

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Μόλις ζευγάρωσαν οι μπαλίτσες, στην κλήρωση της ημιτελικής φάσης του κυπέλλου την περασμένη Δευτέρα, που μέσα έκρυβαν τα ονόματα της ΑΕΛ και του Απόλλωνα, σηματοδοτήθηκε και η έναρξη της προετοιμασίας για το μεγάλο λεμεσιανό ντέρμπι, που αποτελεί – όπως και κάθε χρόνο – το σπουδαιότερο αθλητικό γεγονός της πόλης. Όπως πέρσι, έτσι και φέτος, τα δύο μεγαλύτερα σωματεία της Λεμεσού θα μονομαχήσουν στην ημιτελική φάση του κυπέλλου, με φόντο την 15η Μαΐου και τον μεγάλο τελικό.

Μολονότι μεσολαβούν δυο περίπου εβδομάδες πριν από το «ντέρμπι του νότου», οι φίλαθλοι των δύο ομάδων άρχισαν ήδη να φτιάχνουν το κλίμα, με τις συζητήσεις στα ποδοσφαιρικά στέκια της πόλης να περιστρέφονται γύρω από το ποια ομάδα θα επικρατήσει στη μεγάλη μάχη. Οι οργανωμένοι οπαδοί, μαζί με τα αρνιά που θα ψήσουν στα οικήματά τους για το Πάσχα, θα έχουν στο μυαλό τους και την προετοιμασία για τη μάχη της κερκίδας.

Την ίδια στιγμή, στα στρατόπεδα των δύο ομάδων ξεκίνησε ήδη η κατασκοπεία του αντιπάλου, με τους δύο στρατηγούς, Ντούσαν Ούχριν και Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς, να αρχίζουν να καταστρώνουν τα δικά τους πλάνα ούτως ώστε οι στρατιώτες-παίκτες τους να φύγουν με τις λιγότερες απώλειες από το πεδίο της μάχης.

Η «Κ», με το δικό της μάτι, μπαίνει στη διαδικασία αποκωδικοποίησης των σημείων που αναμένεται να παίξουν σημαντικό ρόλο ως προς το ποια ομάδα θα βρεθεί στον τελικό στα μέσα του Μάη.

1 Η περίοδος της μάχης: Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει το πώς θα παρουσιαστούν οι δύο αντίπαλοι, λόγω κυρίως των εκ διαμέτρου αντίθετων υποχρεώσεων που έχουν στην παρούσα φάση της σεζόν. Ο μεν Απόλλωνας βρίσκεται ακόμη στο παιχνίδι του πρωταθλήματος, έχοντας ενώπιόν του πλειάδα σημαντικών αγώνων για το α΄ γκρουπ. Λίγες μέρες πριν από τον α΄ ημιτελικό, το συγκρότημα του Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς θα παλέψει απέναντι στον ΑΠΟΕΛ, σε ένα παιχνίδι που θα κρίνει πολλά όσον αφορά την πορεία στο πρωτάθλημα. Από τη μία υπάρχει η άποψη ότι οι κυανόλευκοι, λόγω των υποχρεώσεών τους στη λίγκα, θα στερηθούν δυνάμεων έναντι της ΑΕΛ, όμως από την άλλη υπάρχει και η αντίθετη άποψη που θέλει τον Απόλλωνα να έρχεται «μπαρουτοκαπνισμένος» από ντέρμπι, σε αντίθεση με την ΑΕΛ που θα υπολείπεται σε ρυθμό μεγάλων αγώνων. Βέβαια, υπάρχει και η γνώμη που ισχυρίζεται ότι οι γαλαζοκίτρινοι αποπνέουν φρεσκάδα και η απουσία κρίσιμων αγώνων στο πρωτάθλημα τούς δίνει το δικαίωμα να είναι απόλυτα συγκεντρωμένοι στον στόχο που ακούει στο όνομα «Απόλλωνας».

2 Οι δύο «στρατηγοί»: Και οι δύο θεωρούνται αναμορφωτές των ομάδων τους, αφού έδειξαν σημάδια ποιοτικής δουλειάς, ικανοποιώντας τους εργοδότες τους και προπάντων τους φιλάθλους των ομάδων τους. Οι Ντούσαν Ούχριν και Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς προέρχονται από δύο εντελώς διαφορετικές σχολές ποδοσφαίρου. Ο πρώτος είναι Τσέχος που κουβαλάει τον ορθολογισμό που χαρακτηρίζει το κεντροευρωπαϊκό ποδόσφαιρο, ο δεύτερος Σέρβος, παιδί της μεγάλης των πλάβι σχολής, που ακολουθεί τη βαλκανική εκδοχή του μακιαβελικού ρητού «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα».

Ο Ντούσαν Ούχριν έχει ήδη ζήσει από τον πάγκο ένα λεμεσιανό ντέρμπι, μαζεύοντας μάλιστα και το παράσημο της νίκης με τη νίκη 2-0 στο ματς του β΄ γύρου. Από την άλλη, ο Σέρβος δεν στερείται εμπειριών στα συγκεκριμένα παιχνίδια, αφού ως ποδοσφαιριστής έζησε από πρώτο χέρι τι ακριβώς σημαίνει ένα ντέρμπι της Λεμεσού.

Μόνιμη εντολή του Ούχριν στους παίκτες του είναι η ταχύτητα, τόσο στη σκέψη όσο και στην εναλλαγή της μπάλας και των θέσεων, ενώ ο Κρισμάρεβιτς στηρίζεται στον ανασταλτικό μηχανισμό που «τσακίζει κόκκαλα» και που τροφοδοτεί τους γρήγορους επιθετικούς, τόσο από τον άξονα όσο και από τα άκρα.

SAVVIDES PHOTO

Η μάχη της ΑΕΛ με τον Απόλλωνα για το κύπελλο μονοπωλεί από τώρα τις συζητήσεις στα ποδοσφαιρικά στέκια της Λεμεσού.

Με τέσσερεις νίκες και τρεις ισοπαλίες στα τελευταία επτά μεταξύ τους παιχνίδια, η ΑΕΛ έχει πάρει τον αέρα του Απόλλωνα

3 Το βαρόμετρο Σανγκόι: Μπορεί το ποδόσφαιρο να είναι ομαδικό άθλημα, ωστόσο στον κανόνα υπάρχουν και οι εξαιρέσεις. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η απόδοση του Γκαστόν Σανγκόι ίσως καθορίσει και την τύχη του νικητή. Ο Αργεντινός, που ομολογουμένως δεν έχει και την καλύτερη παράδοση απέναντι στους γαλαζοκίτρινους, μπορεί με την εικόνα του στο γήπεδο να υποδείξει ποιος θα είναι ο ένας εκ των δύο φιναλίστ. Αν το προϊόν των ακαδημιών της Μπόκα Τζούνιορς βρεθεί στη μέρα του, τότε καμία άμυνα δεν μπορεί να τον σταματήσει, γεγονός που δίνει στην ομάδα του το απόλυτο αβαντάζ. Στην περίπτωση του Σανγκόι υπάρχει και η άλλη όψη του νομίσματος, αφού, αν η αναμέτρηση δεν του «βγει», τότε η παρουσία του μπορεί να αποτελέσει ακόμη και μειονέκτημα για τον Απόλλωνα.

4 Ο «αέρας» της ΑΕΛ: Με τέσσερεις νίκες και τρεις ισοπαλίες στα τελευταία επτά μεταξύ τους παιχνίδια σε κύπελλο και πρωτάθλημα, η ΑΕΛ αποκτά το δικαίωμα να ισχυρίζεται ότι έχει πάρει τον αέρα του «αιώνιου» αντιπάλου. Οι γαλαζοκίτρινοι έχουν γίνει ο «κακός δαίμονας» των κυανόλευκων και φιλοδοξούν να συνεχίσουν τη θετική παράδοση που έχουν διαμορφώσει από το 2007, όταν ο Απόλλωνας κατάφερε να κερδίσει για τελευταία φορά. Ο Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς, μάλλον, δεν θα νοιάζεται καθόλου για το συγκεκριμένο στατιστικό, αφού ως άνθρωπος του ποδοσφαίρου γνωρίζει ότι οι παραδόσεις υπάρχουν για να σπάνε και αυτό ακριβώς θα προσπαθήσει να κάνει με τη βοήθεια των παικτών του.

5 Η ταχύτητα των επιθετικών της ΑΕΛ: Η ταχύτητα που χαρακτηρίζει τους επιθετικούς της ΑΕΛ μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο ως προς τον ρου των αγώνων. Τόσο ο Φρέντι όσο και οι Κλέιτον και «Πούλπο» θα προσπαθήσουν να ξεκλειδώσουν την καλύτερη άμυνα του πρωταθλήματος, εκμεταλλευόμενοι την ταχύτητά τους απέναντι στο κέντρο της άμυνας του Απόλλωνα, που υπερτερεί από την πλευρά της στο ψηλό παιχνίδι. Σημαντικό ρόλο θα έχουν και οι ανασταλτικοί μέσοι των κυανόλευκων, Οσενί, Λάι και Κιντέρος, που θα προσπαθούν να αναχαιτίζουν από ψηλά το παιχνίδι, πιέζοντας τους Φερνάντες και Κερκέζ, οι οποίοι θα κουβαλούν την μπάλα περισσότερο από τον καθένα στην ΑΕΛ.

6 Η απώλεια του Λόπες: Μπορεί να μην είναι ο αγαπημένος της κερκίδας, μπορεί να μη σκοράρει γκολ, ωστόσο το κενό του Αντόνιο Λόπες, που δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στον α΄ ημιτελικό λόγω τιμωρίας, θα αποτελέσει σημαντικό μειονέκτημα για τον Απόλλωνα. Ο παίκτης έχει χάσει μόνο ένα ημίχρονο στα 27 ματς πρωταθλήματος της ομάδας του, δείχνοντας πόσο σημαντική είναι η παρουσία του. Η απουσία του Πορτογάλου από τη δεξιά πλευρά της άμυνας γίνεται ακόμη μεγαλύτερη αν υπολογίσει κανείς ότι στο αντίστοιχο αριστερό άκρο της ΑΕΛ βρίσκεται ο Κλέιτον, ο οποίος δύσκολα αναχαιτίζεται όταν βρεθεί στην ημέρα του.

Προχωράει στο κοσκίνισμα

Ο Πολυβίου γύρισε από το Ισραήλ με σημειώσεις για πάνω από δέκα παίκτες, μερικοί εκ των οποίων εισηγήθηκε να αποκτηθούν

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Ονόματα δεν επιβεβαιώνονται, όμως ο Γιώργος Πολυβίου ενημέρωνε μέχρι τα μέσα της Μεγάλης Εβδομάδας τους διοικούντες για περισσότερους από δέκα παίκτες για τους οποίους κράτησε σημειώσεις, παρακολουθώντας τέσσερα ματς πρώτης και δεύτερης κατηγορίας στο Ισραήλ, το προηγούμενο σαββατοκύριακο. Σύμφωνα με πηγές κοντά στον σύλλογο της Πέγειας, ο Κύπριος κόουτς τσέκαρε αξιόλογες περιπτώσεις παικτών που είχαν προταθεί, αλλά εντόπισε και καινούργιους. Σχεδόν στην πλειοψηφία τους πρόκειται για ξένους, ενώ ήδη υπάρχει εισήγηση ώστε να ξεκινήσουν επαφές για απόκτηση κάποιων εξ αυτών. Ήταν το πρώτο μεταγραφικό ταξίδι του 41χρονου προπονητή, το οποίο έγινε ώστε να αποφευχθεί η παγίδα του DVD, αφού στο παρελθόν ήρθαν από τη γειτονική χώρα αποσπάσματα από αγώνες που δεν ήταν καθόλου αντιπροσωπευτικά των υποψηφίων. Ο Πολυβίου, που γύρισε απολύτως ευχαριστημένος, δεν σχεδιάζει νέο ταξίδι, μιας και πρώτα θέλει να δει την έκβαση των διαπραγματεύσεων με τους στόχους που εντόπισε στο Ισραήλ. Μάλλον δεν έχουν προταθεί και πολλοί παίκτες από Πορτογαλία και Ολλανδία, χώρες που ακούστηκαν ως οι επόμενοι προορισμοί.

Μάλλον φεύγουν Μάσεκ και Σίλβα, ενώ επισφαλής κρίνονται και οι θέσεις των Σλοβένων

Λίγοι ξένοι μένουν

Μπάρντι, Λιρί, Σεμέδο, Μαρσελίνιο και μάλλον οι Σφακιανάκης και Μάρκες είναι οι μόνοι από τους επαγγελματίες ξένους/κοινοτικούς που μπορούν να αισθάνονται σιγουριά ότι θα βρίσκονται στο ρόστερ και τη νέα σεζόν, ενώ στην ομάδα συνεχίζει και ο 20χρονος Λιθουανός τερματοφύλακας Γιουρεβίτσιους. Την πόρτα εξόδου, που άνοιξε ο «Τσαμαγκόλ» και πέρασαν εσχάτως οι Γάλλοι Γκριμαλντί και Μπεντζελούν, αναμένεται να διαβούν ακόμα έξι με οκτώ παίκτες. Σχεδόν σίγουρη θεωρείται η αποχώρηση των Μάσεκ και Σίλβα, επισφαλής κρίνεται η θέση των Σλοβένων (Ζίνκο, Γκράμπιτς και Ζέλκοβιτς), ενώ στο οικονομικό θα κριθεί η παραμονή του 34χρονου μπακ Βιτάλι αλλά και των Γαλάνη και Πάουλο Κόστα. Οι διοικούντες προτείνουν σε όλους μείωση απολαβών και παραχωρήσεις στον τρόπο πληρωμής, ανοίγοντας την εξώπορτα σε όσους αρνούνται. Τον δικό του ρόλο παίζει και ο πρότερος βίος. Για παράδειγμα, ο Μπεντζελούν έπαιξε 90 λεπτά στα τρία «φακελωμένα» ματς του ΑΠΟΠ/Κινύρα, αλλά και στην εντός έδρας ήττα από την Ομόνοια, ενώ ο Γκριμαλντί ήταν βασικός σε τρία από τα τέσσερα προαναφερθέντα, χάνοντας μόνο αυτό με τον Εθνικό στο Δασάκι. Αυτό το στοιχείο έχει τη δική του σημασία.

Ρόλος στους Κύπριους

Αναβαθμισμένος αναμένεται με τη νέα σεζόν ο ρόλος των Κυπρίων, ειδικότερα των Νεοφύτου, Αγαθαγγέλου, Ρέστα και Φυλακτού – οι τρεις πρώτοι βασικοί, ο τέταρτος σκόραρε στη νίκη της πρεμιέρας των πλέι οφ. Πρόκειται για ένα καρέ 20άρηδων στο οποίο ποντάρει ο Πολυβίου, προορίζοντας αυτούς και δυοτρεις ακόμα ντόπιους που θα αποκτηθούν, να πλαισιώσουν τους ξένους/κοινοτικούς στο νέο πρωτάθλημα.

SAVVIDES PHOTO

Η έκβαση των διαπραγματεύσεων με παίκτες που είδε στο Ισραήλ θα κρίνουν τα επόμενα μεταγραφικά ταξίδια του Γιώργου Πολυβίου.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΕΝΠ

Φοβούνται τα χρέη

Με τις φήμες στο Παραλίμνι να κάνουν λόγο για χρέη της ομάδας που φτάνουν τα 3,7 εκατ. ευρώ (τονίζουμε πως πρόκειται απλά για φήμες και όχι επίσημη θέση), είναι λογικό οι ενδιαφερόμενοι για την προεδρία της Ένωσης να διστάζουν να γνωστοποιήσουν τις προθέσεις τους πριν τη έκτακτη εκλογική γενική συνέλευση που θα πραγματοποιηθεί την ερχόμενη Πέμπτη στο Δημοτικό Μέγαρο, πριν δηλαδή ξεκαθαρίσει η οικονομική κατάσταση του σωματείου.

Αν και άτομα που πρόσκεινται στην ομάδα βολιδοσκοπούν αρκετά πρόσωπα, για να αναλάβουν το πόστο του προέδρου στη θέση του παραιτηθέντα Αδάμου Λοΐζου (η θητεία του νυν Δ.Σ. θα έληγε τον Μάιο του 2011), εντούτοις δεν υπάρχει κάτι επίσημο προς το παρόν. Πέρα από το ξεκαθάρισμα των οικονομικών ενώπιον της γενικής συνέλευσης, οι πιθανοί υποψήφιοι αποφεύγουν να ανοίξουν τα χαρτιά τους, για να μη δεχτούν και παρεμβολές.

Η προθεσμία για υποβολή υποψηφιοτήτων λήγει 24 ώρες πριν την έναρξη της γενικής συνέλευσης (δηλαδή την Τετάρτη 07/04, στις 8:30 μ.μ.), όμως αν δεν παρουσιαστεί κανείς εντός χρονικού πλαισίου, τότε οι προεδρεύοντες της συνέλευσης θα ρωτήσουν αν υπάρχουν ενδιαφερόμενοι, οπόταν και αναμένεται να γνωστοποιηθούν οι προθέσεις των ενδιαφερομένων για την προεδρία. Το συγκεκριμένο σενάριο κερδίζει, όπως φαίνεται, έδαφος.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ

Βλέπει DVD ο Νίκκι

Αν και επίσημα από τον Ολυμπιακό μάς μεταφέρουν πως θέλουν πρώτα η ομάδα τους να εξασφαλίσει μαθηματικά την άνοδο στην α΄ κατηγορία και μετά να ασχοληθούν με τα θέματα προγραμματισμού, ωστόσο ο προπονητής, Νικόδημος Παπαβασιλείου, έχει ήδη στρωθεί στο ψάξιμο για ποδοσφαιριστές που θα είναι ικανοί να διατηρήσουν την ομάδα στη μεγάλη κατηγορία. Η φιλοσοφία των ανθρώπων της ομάδας της Λευκωσίας είναι να αποφευχθούν λάθη του παρελθόντος, με το να φέρουν παίκτες που να είναι γνωστή σε διοίκηση και τεχνικό τιμ η δυναμικότητά τους και ο χαρακτήρας τους. Σε ό,τι αφορά την προσέλευση του κόσμου, οι διοικούντες τον Ολυμπιακό αισθάνονται ικανοποιημένοι με την παρουσία τους στα τελευταία παιχνίδια.

ΕΘΝΙΚΟΣ

Τους θέλει όλους ο Τόζα

Ο Τόζα Σάμπουριτς ζήτησε από τον πρόεδρο του Εθνικού Άχνας, Κίκη Φιλίππου, να ανανεώσει όσο το δυνατόν περισσότερα συμβόλαια από τους ποδοσφαιριστές των οποίων η συμφωνία με την ομάδα λήγει τον επόμενο μήνα. Το θέμα χειρίζεται ο ισχυρός άνδρας της ομάδας της Άχνας και εξελίξεις αναμένονται σύντομα. Οι Πογιατζής, Σίκοφ και Σλίχτινγκ φαίνεται πως θα συνεχίσουν και του χρόνου, ενώ πολύ καλές πιθανότητες να μείνουν έχουν οι Νουρεντινόσκι και Κεμπάντζε.

Σε μια άλλη εξέλιξη, ο Τόζα Σάμπουριτς εδώ και μερικές μέρες είναι κάτοχος του διπλώματος UEFA Pro Licence, του κορυφαίου προπονητικού διπλώματος, το οποίο από το τέλος του 2010 θα αποτελεί αναγκαίο προσόν, για να μπορεί κάποιος προπονητής να κοουτσάρει ομάδες α΄ κατηγορίας στις ευρωπαϊκές χώρες. Ο Σερβοκύπριος προπονητής μετέβη την περασμένη εβδομάδα στη Γουότφορντ της Αγγλίας για τις τελικές εξετάσεις και πήρε το δίπλωμα μετά από προσπάθειες 18 μηνών.

ΑΕΚ

Διαφωνία για τον Κάμπο

Δυο τάσεις φαίνεται να επικρατούν στην ΑΕΚ σχετικά με την παραμονή του Ιβάν Κάμπο στη Λάρνακα και για τη νέα σεζόν. Από τη μια είναι η επιθυμία του Μάριου Έλληνα που θέλει τον 36χρονο αμυντικό μέσο συνοδοιπόρο στην προσπάθεια που θα γίνει του χρόνου στην α΄ κατηγορία και από την άλλη είναι κάποιοι ισχυροί παράγοντες που εισηγούνται τα χρήματα που τώρα πάνε στον πρώην παίκτη της Ρεάλ να διοχετευτούν σε πιο αποδοτικούς παίκτες. Μ' αυτή τη λογική φαίνεται πως συντάσσεται και ο Ανδρέας Μιχαηλίδης, ο οποίος έχει εμπιστευθεί μόνο δυο φορές τον Ισπανό ως βασικό (τη δεύτερη τον αντικατέστησε στο ημίχρονο), ενώ στο τελευταίο ματς με τον Ολυμπιακό τον έβαλε στο 83΄, για να κρατήσει το σκορ. Τυχαία ή όχι, τις δυο φορές που ήταν βασικός ο Ιβάν Κάμπο η ΑΕΚ έχασε από Ομόνοια Αραδίππου και Οθέλλο αντίστοιχα. Συνολικά μπήκε πέντε φορές ως αλλαγή. Πάντως, τα πράγματα περιπλέκει το γεγονός ότι ούτε ο πρόεδρος ούτε ο προπονητής είναι δεδομένο πως συνεχίζουν και του χρόνου.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

kathimerini.com.cy/sport
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το «μαύρο πρόβατο» που έγινε σωτήρας

Ο Ζόλταν Νάγκι επρόκειτο να αποχωρήσει το καλοκαίρι για ν' ανοίξει θέση ξένου. Τώρα είναι ο βασικός τερματοφύλακας της Ανόρθωσης

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

«Όταν τραυματιζόταν ο Μπεκιάι, μη νομίζεις ότι τον Κετσπάγια τον έπιανε πανικός», εξηγεί στην «Κ» στενός συνεργάτης του ομοσπονδιακού προπονητή της Γεωργίας πλέον, θέλοντας να πείσει για την αξία του Ζόλταν Νάγκι. Στις αρχές του περασμένου καλοκαιριού, ο 36χρονος σήμερα τερματοφύλακας είχε περάσει με το ένα πόδι την εξώπορτα του «Αντώνης Παπαδόπουλος», αφού ήταν ο πρώτος υποψήφιος για αποχώρηση ώστε να κενωθεί θέση ξένου και να εγγραφούν ο Σούπιτς και τα άλλα αποκτήματα του Μίντεντορπ. Τελικά τον Γερμανό τον πρόλαβε η Πέτροβατς, έτσι ο Νάγκι βρέθηκε να παλεύει για αυτό που είχε συνηθίσει να κάνει έξι χρόνια

Στα 33 του συμβιβαζόταν με την ιδέα της ρεζέρβας και με μια πρόταση που του εξασφάλιζε δικαίωμα στον πρωταθλητισμό και περίπου 50.000 ευρώ ετησίως

στην Κύπρο: για να αποδείξει την αξία του. Φέτος, χωρίς τις πλάτες του ανθρώπου που δυο φορές στο παρελθόν τον έντυσε στα κυανόλευκα, αφέθηκε στο έλεος της κριτικής, όσες φορές η ανάγκη τον έφερε κάτω από το τέρμα. Όταν ο Νικολάου αναλάμβανε ως πρώτος προπονητής, ο Νάγκι ανακτούσε τη χαμένη εμπιστοσύνη και τέσσερεις βδομάδες αργότερα τον «άσο» στα χέρια του.

Το αίσθημα της δικαίωσης ο Ούγγρος δεν το ένιωθε για πρώτη φορά, αφού το είχε βιώσει έντονα δυο φορές στο πρόσφατο παρελθόν. Η πρώτη ήταν το καλοκαίρι του 2005, όταν η Ανόρθωση τον έπαιρνε από την Αλκή, η οποία είχε υποβιβαστεί. Στην Κύπρο και τους κυανέρυθρους τον είχε φέρει, μαζί με άλλους δυο Μαγυάρους, ο Βούλγαρος Άνγκελ Κόλεφ το 2004. Η δεύτερη ήταν στο τέλος της σεζόν 2006/07. Σε εκείνο το διάστημα ο Νάγκι δεν φόραγε τη φανέλα με τον Φοίνικα, αλλά έκανε μια εξαιρετική σεζόν στον Διγενή – παρά τον υποβιβασμό

Η Πέτροβατς και η αποχώρηση του Μίντεντορπ έδωσαν στον Νάγκι μια ευκαιρία να παλέψει γι' αυτό που έμαθε να κάνει πέντε χρόνια στην Κύπρο: για να αποδείξει την αξία του.

SAVVIDES PHOTO

της ομάδας της Μόρφου – όπου είχε πάει ως ελεύθερος. Το συμβόλαιο που δεν του προτάθηκε το 2006 το πήρε έναν χρόνο αργότερα και στα 33 του συμβιβαζόταν με την ιδέα της ρεζέρβας και με μια πρόταση που του εξασφάλιζε δικαίωμα στον πρωταθλητισμό και περίπου 50.000 ευρώ ετησίως. Στην πορεία προέκυψαν αρχικά το 90λεπτο στη ρεβάνς με την Τότεναμ για το ΟΥΕΦΑ και μετέπειτα οι όμιλοι του Τσάμπιονς Λιγκ, με τα 135 αγωνιστικά λεπτά στην κορυφαία διασυλλογική διοργάνωση να σφραγίζουν την ποδοσφαιρική ολοκλήρωση στο λυκόφως της καριέρας του. Πλέον μπορεί να μη χαρακτηρίζεται διψασμένος για διάκριση, όμως ο πρώτος τίτλος πρωταθλητή ως βασικός τερματοφύλακας θα έχει διαφορετική γλύκα, δίνοντάς του έξτρα κίνητρο (μαζί με την επιδίωξη ενός νέου συμβολαίου βεβαίως) για τις πέντε αγωνιστικές που απομένουν μέχρι το τέλος.

Αδυναμία στα φάουλ

Πριν και από τα προσόντα, όσοι τον γνωρίζουν έχουν να λένε για χαρακτήρα που σπάνια συναντάς στα γήπεδα, υπομονετικό παιδί και δουλευταρά που δεν τα βάζει ποτέ κάτω, τερματοφύλακα τόσο δεμένο με την ομάδα, που την επιτυχία θα την πανηγυρίσει το ίδιο, είτε τη ζει από το γήπεδο είτε από τον πάγκο. Τα προσόντα για τη θέση τα έχει και με το παραπάνω, κάτι που πιστοποιούν τόσο οι προπονητές που δούλεψαν κατά καιρούς μαζί του, όσο και η εμπιστοσύνη που του είχε ο Κετσπάγια. Άλλωστε, αν τα πράγματα ήταν διαφορετικά, δεν θα έφτανε μέχρι εδώ. «Τον θεωρούσε ισάξιο με τους άλλους. Για τον Τιμούρ ήταν το ίδιο, είτε έπαιζε ο Νάγκι είτε ο Γιωργαλλίδης αρχικά ή ο Μπεκιάι στη συνέχεια», προσθέτει άτομο κοντά στον Γεωργιανό, σημειώνοντας πως ο Νάγκι στην καριέρα του στην Ανόρθωση στάθηκε άτυχος, πέφτοντας πάνω σε δύο «φτασμένους» τερματοφύλακες. Ψάχνοντας την αχίλλειο πτέρνα του Νάγκι, ένας τρίτος παρατηρητής στέκεται στη σχετική ευκολία με την οποία δέχεται γκολ από φάουλ, ενώ στα δυνατά χαρτιά του συγκαταλέγεται η πολύ καλή κάλυψη του τέρματος και η ικανότητα στις «ψηλές» μπάλες, λόγω και της σωματοδομής του. Όσον αφορά στο μέλλον, αυτό δεν προδιαγράφεται μακριά από τη Λάρνακα, είτε έχει εκεί τους κολλητούς του, Σόσιν και Ντομπρασίνοβιτς, είτε όχι. Στην πόλη του Ζήνωνα παντρεύτηκε (την καθηγήτρια αγγλικών του όταν ήρθε στην Κύπρο) και απέκτησε παιδί, και εκεί αναμένεται να συνεχίσει τη ζωή του και μετά που θα κρεμάσει τα γάντια.

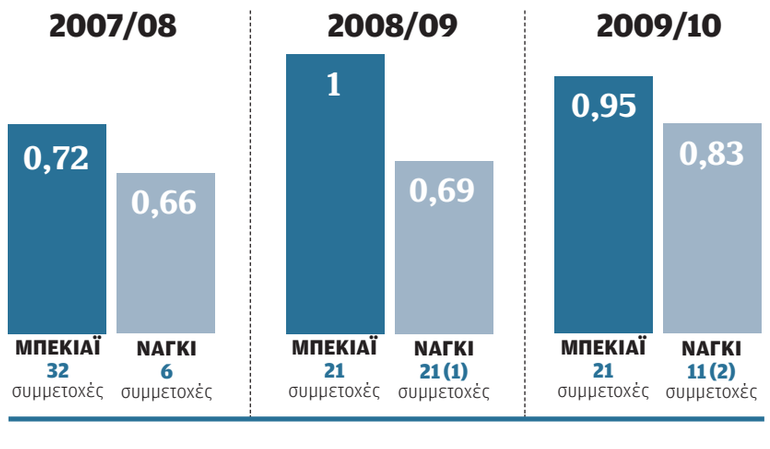

Παρότι ο Μπεκιάι γλίτωσε τα δυο γκολ στην Πέγεια εξαιτίας της αποβολής του, εντούτοις από στατιστικής άποψης έχει χειρότερες επιδόσεις από τον Νάγκι.

SAVVIDES PHOTO

Η αντικατάσταση του Μπεκιάι

«Γιατί, έχει κανένας εξασφαλισμένη θέση στην ενδεκάδα;», ήταν η απορημένη απάντηση μέλους του τεχνικού τιμ της Ανόρθωσης, όταν τον ρώτησαν για τον λόγο που ο Άριαν Μπεκιάι βρίσκεται στον πάγκο. Το «ράδιο αρβύλα» έχει πιάσει φωτιά γύρω από τον Αλβανό, που έχει συμβόλαιο και για τη νέα σεζόν. Η συνολική του παρουσία φέτος κινήθηκε σε μέτρια επίπεδα (ειδικά στα μεγάλα ματς), στ' αφτιά διοικούντων και προπονητών έφτασαν ιστορίες όχι και τόσο εύηχες και ο 35χρονος γκολκίπερ βρέθηκε στον πάγκο μέχρι νεωτέρας. Στις δυο τελευταίες σεζόν ο Μπεκιάι δέχεται σταθερά περισσότερα τέρματα από τον Νάγκι, με τον Ούγγρο να χρεώνεται φέτος τα δυο γκολ στην Πέγεια εξαιτίας της αποβολής του Μπεκιάι. Ο Νάγκι φέτος τρώει γκολ κάθε 107 αγωνιστικά λεπτά, σε σύγκριση με 99 λεπτά που είναι η επίδοση του Αλβανού. Πέρσι η εστία παραβιαζόταν μια φορά ανά αγώνα όποτε την υπερασπιζόταν ο Μπεκιάι και μια φορά κάθε 120 λεπτά με τον Νάγκι, ενώ αναμφίβολα η καλύτερη χρονιά του Αλβανού ήταν η προπέρσινη, όταν έκλεισε τη σεζόν με 32 συμμετοχές και 0,72 γκολ ανά αγώνα, παρόλο που είχε την ατυχία να βρίσκεται στο τέρμα στην εφιαλτική βραδιά του ματς με την Τότεναμ, στο Λονδίνο.

Απέτυχε να επιβληθεί στα αποδυτήρια και απολύθηκε

Υπερβολικά ήπιος και καθόλου αποτελεσματικός για την Πάφο ο Κωφίδης που, υπακούοντας στον μάνατζερ, ζητάει 140.000 ευρώ

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

«Σας παρακαλώ, παίξτε λίγο καλύτερα», παραίνεσε τους παίκτες της Πάφου στο ημίχρονο του αγώνα με τη Νέα Σαλαμίνα ο Σάββας Κωφίδης. Ο χαμηλόφωνος τόνος που χρησιμοποίησε και οι ήπιες αντιδράσεις του καταδίκαζαν εκ των προτέρων σε αποτυχία την προσπάθεια ανασύνταξης. Οι μέρες περνούσαν και η παφιακή ομάδα συνέχιζε να μοιάζει με σκόρπια διαδήλωση, για να έρθει η περασμένη βδομάδα, όταν το ποτήρι ξεχείλισε στην τεσσάρα από τη Δόξα. Μετά από εκείνο το ματς, ο Κωφίδης μπήκε στ' αποδυτήρια, ρωτώντας: «Απ' αυτή την ομάδα μόνο ο Δημητρίου και ο Σιέλης τρέχουν;». Το στοίχημα όμως το είχε ήδη

«Με τη Cytavision έχει συμφωνήσει η Πάφος για την περίοδο 2013-16, ενώ, σύμφωνα με πηγές, υπάρχει παράθυρο συνεργασίας και για την περίοδο 2010-13, για την οποία η ομάδα βρήκε προ καιρού τηλεοπτική στέγη στην PrimeTel

χάσει, αφού οι παίκτες κρίθηκαν αρκετά ατίθασοι για έναν τόσο ήπιων τόνων προπονητή και του πήραν πανεύκολα τον αέρα. Ο Ελλαδίτης μπορεί να πλήρωσε και για πράγματα που δεν του αναλογούσαν, όμως δεν μπορεί να θεωρηθεί άμοιρος ευθυνών, όταν σε ενάμιση μήνα απέτυχε να εμπνεύσει τους παίκτες και πήρε όλους κι όλους έξι βαθμούς. Αν μπορούσε να αλλάξει κάτι, θα το έπραττε όσο ήταν στο νησί και δεν θα ζήταγε επιπλέον χρόνο για βελτίωση. Αυτή ήταν η άποψη που επικράτησε στην Πάφο.

Παρότι ο κόσμος συνεχίζει να χρεώνει κυρίως τους ποδοσφαιριστές για την κατάντια της ομάδας, αποδοκιμάζοντάς τους την περασμένη Δευτέρα, εντούτοις ο Γιώργος Παπαέτης δεν εί-

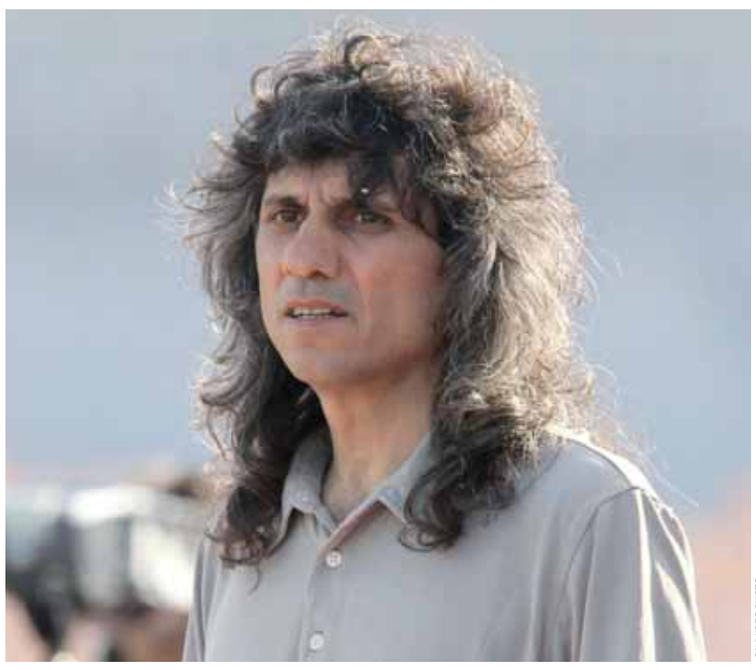

Αρχικά συμφώνησε να πάρει τοις μετρητοίς δυο ή τρία μηνιάτικα, όμως στην πορεία εμφανίστηκε να ζητάει όλο το ποσό του συμβολαίου του.

SAVVIDES PHOTO

χε άλλη επιλογή από το να απομακρύνει τον 49χρονο τεχνικό, ώστε να σωθεί η χρονιά και η κατηγορία και κατόπιν να προχωρήσει σε τομές στα αποδυτήρια. Όπως σημειώσαμε στο παρελθόν, το καλοκαίρι φεύγουν πάνω από τους μισούς ξένους, στους οποίους καταλογίζεται αδιαφορία για την ομάδα, επηρεασμός από τρίτους και πως το μοναδικό τους ενδιαφέρον έχει να κάνει με το να πληρώνονται όχι μόνο στη μέρα τους, αλλά και στην ώρα τους. Μάλιστα φέτος σημειώθηκε περιστατικό στο σωματείο, με πρωταγωνιστή παίκτη, ο οποίος προκάλεσε ζημιές, επειδή καθυστέρησε η πληρωμή του για μερικές ώρες. Προς το παρόν, ο Δημήτρης Ιωάννου περνάει μπροστά, αναλαμβάνοντας να συμμαζέψει και να σώσει την ομάδα, προστατεύοντάς την και από το παρασκήνιο, επιχειρώντας παράλληλα να πείσει και τον κόσμο πως δουλεύει μόνο για τον σύλλογο και το καλό του. Αν το πετύχει, τότε δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να είναι πρώτος προπονητής και του χρόνου.

Άλλαξε στάση μέσα σε μια μέρα

Εκεί που όλα έδειχναν συμφωνημένα και ο Σάββας Κωφίδης θα έπαιρνε τοις μετρητοίς δυο ή τρία μηνιάτικα και θα αποχωρούσε, εμφανίστηκε ο μάνατζέρ του και πρώην ποδοσφαιριστής (της Ανόρθωσης) Γιώργος Ξενίδης και χάλασε η συμφωνία με τον Γιώργο Παπαέτη. Έχοντας ήδη πάρει 20.000 ευρώ ως προκαταβολή, ο Κωφίδης αξιώνει άλλες 140.000 ευρώ, ώστε να αποζημιωθεί πλήρως για τους 16 μήνες του συμβολαίου που υπέγραψε τον Φεβρουάριο. Στην Πάφο δηλώνουν έκπληκτοι τόσο από την άρνηση του Κωφίδη να δεχτεί τον συμβιβασμό όσο και για τις δηλώσεις του Ελλαδίτη στα ΜΜΕ, αφού «δεν είναι ούτε ο πρώτος ούτε ο τελευταίος προπονητής που απολύεται χωρίς να φταίει εξ ολοκλήρου», όπως μας λέχθηκε χαρακτηριστικά.

«Δεν θέλω να παίξω αντίπαλος της Ομόνοιας»

Ο Κ. Καϊάφας θα βοηθήσει την Αλκή να κερδίσει την παραμονή της, αλλά στο μυαλό του βρίσκονται οι αναμετρήσεις με το «τριφύλλι»

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

«Όταν έρθει η ώρα να παίξω κόντρα στην Ομόνοια, δεν ξέρω πώς θα βρω τη δύναμη να τα καταφέρω. Για να είμαι ειλικρινής, δεν θέλω να τους αντιμετωπίσω. Πέρασα εκεί 18 χρόνια, είναι όλη μου η ζωή», λέει ο Κώστας Καϊάφας στην «Καθημερινή» για το ενδεχόμενο να τεθεί αντιμέτωπος με την ομάδα της καρδιάς του την ερχόμενη σεζόν στο πρωτάθλημα της α΄ κατηγορίας.

Ο 35χρονος μέσος, ο οποίος με τα δέκα γκολ που πέτυχε φέτος οδήγησε την ομάδα της Λάρνακας στην άνοδο, μιλά για την επιστροφή του στη μεγάλη κατηγορία:

«Η Αλκή ανέβηκε κατηγορία, επειδή είχαμε οικογενειακό κλίμα στα αποδυτήρια»

«Στην Αλκή πήγα για έναν χρόνο, επειδή δεν ήθελα να σταματήσω το ποδόσφαιρο. Εκεί βρήκα ένα πολύ καλό κλίμα και αγάπη, έχω μια πολύ καλή φιλία με τον πρόεδρο και θα ήθελα να συνεχίσω, για να τους βοηθήσω να μείνουν στην κατηγορία. Στην α΄ κατηγορία θα έχω περισσότερη όρεξη, αφού διαφέρει πολύ από τη β΄ κατηγορία».

Η νίκη της Αλκής με 1-0 κόντρα στον Οθέλλο την περασμένη εβδομάδα εγγυήθηκε θέση στην α΄ κατηγορία για την ομάδα της Λάρνακας. Σε έξι μέρες, το ερχόμενο Σάββατο, η «αθάνατη» θα κοντραριστεί με την ΑΕΚ στο ντέρμπι της Λάρνακας, με ενδεχόμενη νίκη να της δίνει ουσιαστικά και τον τίτλο του πρωταθλητή. «Ο λόγος που η Αλκή κέρδισε θέση στην α΄ κατηγορία ήταν το οικογενειακό κλίμα στα αποδυτήρια. Δείξαμε χαρακτήρα, πάθος και δύναμη, για να πετύχουμε τον στόχο μας», λέει ο αρχηγός της «αθάνατης» Κώστας Καϊάφας.

Ο Κώστας Καϊάφας πέτυχε φέτος δέκα γκολ, με αποτέλεσμα να είναι ο πρώτος σκόρερ της Αλκής.

SAVVIDES PHOTO

Διατηρούν τον κορμό των Κυπρίων

Από τη στιγμή που η Αλκή κατέκτησε και μαθηματικά το εισιτήριο για την α΄ κατηγορία, στα εναπομείναντα πέντε παιχνίδια ο Μάριος Κωνσταντίνου θα έχει την ευκαιρία να δοκιμάσει όλους τους ποδοσφαιριστές που βρίσκονται στο έμψυχο δυναμικό της ομάδας, με στόχο να δει ποιοι μπορούν να σταθούν στο απαιτητικό πρωτάθλημα της α΄ κατηγορίας. Αρχικός στόχος είναι να διατηρηθεί ο κορμός των Κυπρίων ποδοσφαιριστών (ξεχωρίζουν οι Καϊάφας, Λεωνή, Τσολακκίδης, Ελευθερίου, Κρασσάς και Κουντουρέττης) και να προστεθούν στην ομάδα ικανοί ξένοι.

Η βία βρίσκει έδαφος στην Ελλάδα

Η ΕΠΟ δεν εναρμονίζει τον πειθαρχικό κώδικα με τον εξαιρετικά αυστηρό της ΦΙΦΑ και της ΟΥΕΦΑ. Γιατί;

Του **ΘΑΝΟΥ ΜΠΛΟΥΝΑ**

Το πρόβλημα της βίας στα γήπεδα παρά τις όποιες προσπάθειες έχουν γίνει παραμένει άλυτο. Επίσης, παραμένει αναπάντητο –παρότι είναι εύκολο να απαντηθεί– το ερώτημα που εύλογα τίθεται από πολλούς: Γιατί η συμπεριφορά των οπαδών στους διεθνείς αγώνες των ομάδων τους είναι διαφορετική από τη συμπεριφορά τους στις ελληνικές διοργανώσεις;

Η απάντηση είναι απλή. Η ΕΠΟ που είναι αρμόδια για την επιβολή ποινών στις ομάδες για τα επεισόδια οπαδών τους και σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. β και γ του καταστατικού της είναι υποχρεωμένη να αποδέχεται και να τηρεί τα καταστατικά, τους κανονισμούς και τις αποφάσεις της ΦΙΦΑ και της ΟΥΕΦΑ, λειτουργεί διαφορετικά.

Εχει δικό της ποινολόγιο, σαφώς ελαφρύτερο για τις περιπτώσεις της βίας στα γήπεδα, ενώ οι αθλητικοί δικαστές στην Ελλάδα καλούνται να επιβάλλουν ποινές μέσα από μια πολύ συγκεκριμένη - περιορισμένη γκάμα, εν αντιθέσει με τους δικαστές της ΦΙΦΑ και της ΟΥΕΦΑ που έχουν στη διάθεσή τους ένα διευρυμένο ποινολόγιο.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 14 του πειθαρχικού κώδικα της ΟΥΕΦΑ οι πειθαρχικές ποινές για τις ομοσπονδίες και τις ομάδες είναι: προειδοποίηση, επίπληξη, πρόστιμο (από 100 έως 1.000.000 ευρώ), ακύρωση αποτελέσματος, επανάληψη αγώνα, αφαίρεση βαθμών, διεξαγωγή αγώνα χωρίς θεατές, αγώνας σε ουδέτερο γήπεδο, αποκλεισμός από διοργάνωση ή από μελλοντική διοργάνωση, απώλεια τίτλου, απώλεια άδειας συμμετοχής.

Στην ίδια λογική κινούνται και οι ποινές του πειθαρχικού κώδικα της ΦΙΦΑ (άρθρο 12): διεξαγωγή αγώνα χωρίς θεατές, διεξαγωγή αγώνα σε ουδέτερο γήπεδο, ακύρωση αποτελέσματος, αποβολή από διοργάνωση, ήττα «στα χαρτιά», αφαίρεση βαθμών, υποβιβασμός στη χαμηλότερη κατηγορία.

Η ΦΙΦΑ στο άρθρο 145 συστήνει στις ομοσπονδίες να υιοθετήσουν τις παραπάνω ποινές.

Η ΕΠΟ έχει συμπεριλάβει στον πειθαρχικό της κώδικα τις παραπάνω ποινές όμως με μια προσθήκη – τρυκ που πέρασε στη γενική συνέλευση του περασμένου Ιουνίου τις καθιστά ανενεργές για τις περιπτώσεις των επεισοδίων.

Οι ελληνικές ομάδες ξέρουν ότι στα ευρωπαϊκά παιχνίδια ο «πέλεκυς» πέφτει βαρύς και η εξέδρα σπάνια «εκτροχιάζεται». Είναι τυχαίο αυτό;

Οι ποινές περιλαμβάνονται στο άρθρο 5 του πειθαρχικού κώδικα της ΕΠΟ, όμως στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου αναφέρεται ότι «οι ποινές του παρόντος άρθρου επιβάλλονται για παραβάσεις που προβλέπονται σε άρθρα του Π.Κ. ή των λοιπών κανονισμών της ΕΠΟ στα οποία δεν προβλέπεται συγκεκριμένη ποινή».

Στο άρθρο 15 του Π.Κ. με το οποίο καλούνται σε απολογία οι ομάδες για τα επεισόδια οπαδών τους προβλέπονται μόνο δύο ποινές: Πρόστιμα και αποκλεισμός έδρας («κεκλεισμένων ή «ουδέτερο»). Καμία άλλη.

Στις 18 Μαρτίου ο Ολυμπιακός τιμωρήθηκε από την ΟΥΕΦΑ με ποινή αποκλεισμού έδρας δύο αγωνιστικών. Υπήρχε ήδη τιμωρία με αναστολή. Το κατηγορητήριο ήταν ένα κινητό τηλέφωνο που χτύπησε τον βοηθό και ανταλλαγή αντικειμένων μεταξύ των οπαδών του και αυτών της Μπορντό μετά τη λήξη του ματς. Δεν υπήρξε καμία διαμαρτυρία, ούτε επικαλέστηκε κανείς την αστυνομία για τα μέτρα τάξης και τον διαιτητή που ακύρωσε το γκολ…

Ποια θα ήταν η ποινή του Ολυμπιακού αν ο αγώνας με την Μπορντό ήταν για το ελληνικό πρωτάθλημα και ποια η ποινή του αν ο αγώνας Καβάλας – Ολυμπιακού ήταν διοργάνωση της ΟΥΕΦΑ;

Στις 2 Αυγούστου 2009 πριν από το ματς με τη Σπάρτα ο Παναθηναϊκός εξέδωσε ανακοίνωση που θύμιζε ότι έχει τιμωρηθεί η έδρα του με αναστολή και προέτρεπε τους φιλάθλους να μην κάνουν χρήση laser, πυροτεχνημάτων και καπνογόνων «καθώς η UEFA είναι ιδιαίτερα αυστηρή σε θέματα που αφορούν την ομαλή διεξαγωγή του αγώνα».

Ποια θα ήταν η ποινή της ΟΥΕΦΑ αν η εικόνα του ντέρμπι δημιουργούνταν σε διεθνή αγώνα;

Το 1992 η ΟΥΕΦΑ επέβαλε διετή αποκλεισμό στον ΠΑΟΚ λόγω των επεισοδίων και της εισβολής των οπαδών του στον αγωνιστικό χώρο στον αγώνα με την Παρί Σεν Ζερμέν τον οποίο κατακύρωσε υπέρ των Γάλλων.

Πέρυσι η εισβολή οπαδών του στον αγωνιστικό χώρο μετά τη λήξη του αγώνα με τον Ολυμπιακό και η απόπειρα επίθεσης στον Νικοπολίδη θεωρήθηκε «μεμονωμένο επεισόδιο» και η ΠΑΕ τιμωρήθηκε με πρόστιμο…

Παρόμοιες εικόνες (κυρίως) σε εντός έδρας ευρωπαϊκό ματς ελληνικής ομάδας, πιθανότατα θα είχαμε πολύμηνο αποκλεισμό και βαρύτατο πρόστιμο, γι' αυτό και δεν δημιουργείται το παραμικρό. Στην Ελλάδα (απ' όπου και η πρόσφατη φωτογραφία), τέτοια γεγονότα αποτελούν... καθημερινότητα, αφού η ατιμωρησία βασιλεύει.

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Κατάλαβαν πού βρίσκονται

Τα ρεπορτάζ των αθλητικών εφημερίδων τις τελευταίες μέρες περιγράφουν ιστορίες μοναδικές. Στην αρχή της εβδομάδας, ο Ματ Νταρμπισάιρ δεν πήγε να προπονηθεί και ειδοποίησε τον γιατρό του Ολυμπιακού με μήνυμα στο κινητό: δεν πήρε καν τηλέφωνο. Την επόμενη μέρα χάθηκε ο Λούα Λούα. Συχνά αργεί στις προπονήσεις, αλλά την Τρίτη δεν βρήκε καν το δρόμο για τον Ρέντη.

Την ίδια μέρα, ο Ντάτολο δήλωσε ότι η απόφασή του να φύγει από τη Νάπολι ήταν λανθασμένη και ότι ανυπομονεί να επιστρέψει στην Ιταλία – τα δήλωσε όλα αυτά λες και το πρωτάθλημα τελείωσε και δεν έχει ακόμα να παίξει οκτώ ολόκληρα ματς με τον Ολυμπιακό!

Δε υπάρχουν μόνο στον Ολυμπιακό παράξενα. Τη Δευτέρα, ενώ στον ΠΑΟ κρατούσαν τα πανηγύρια για τη νίκη στο Περιστέρι, ο νεαρός Μάτε Σιμάο έπιασε τον Νίκο Νιόπλια και του ζήτησε εξηγήσεις γιατί δεν παίζει πάντα βασικός! Στη θέση του Σιμάο παίζει ο αρχηγός της Εθνικής Βραζιλίας Ζιλμπέρτο Σίλβα, αλλά για τον νεαρό από τη Μοζαμβίκη αυτό μοιάζει λεπτομέρεια.

Πάμε παρακάτω. Στην ΑΕΚ, ο Σκόκο και ο Τζεμπούρ δηλώνουν σε κάθε ευκαιρία ότι περιμένουν να τελειώσει το πρωτάθλημα για να φύγουν και ας έχουν συμβόλαια που λήγουν σε δύο καλοκαίρια! Στη λίστα των δυσαρεστημένων προστέθηκε κι ο Μπλάνκο, που δήλωσε ότι θέλει περισσότερα χρήματα: η ΑΕΚ του 'χει κάνει αυξήσεις αποδοχών δύο συνεχόμενα χρόνια, αλλά ο Αργεντίνος απαιτεί περισσότερα κι ας ήταν φέτος η απόδοσή του χειρότερη από πέρυσι!

Ολοι αυτοί οι ποδοσφαιριστές έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό: είναι ξένοι και οι πιο πολλοί ήρθαν εδώ έχοντας εμπειρίες σε πολύ σοβαρότερα πρωταθλήματα. Ο Νταρμπισάιρ και ο Λούα Λούα έπαιζαν στην Πρέμιερ Λιγκ: εκεί κοπάνες δεν έκαναν.

Ο Γκαρσία στη Μίλαν και στη Ρεάλ Μαδρίτης, από όπου πέρασε, ήταν «αρνάκι»: ποτέ δεν μίλησε για διαιτητές και ποτέ δεν έκανε υποδείξεις για το ποιος πρέπει να φύγει ή να μείνει. Τρελάθηκαν όλοι τους; Οχι βέβαια· απλώς κατάλαβαν σε χρόνο ρεκόρ πού βρίσκονται! Θα τους ευχόμουν, αυτές τις άγιες μέρες, να τους φωτίσει ο Θεός και να θυμηθούν τι θα πει επαγγελματική συμπεριφορά...

«Είναι λάθος ελληνική ομάδα να έχει δέκα και έντεκα ξένους»

Συνεντευξη στον **ΝΙΚΟ ΓΑΒΑΛΑ**

Η ποιότητα, το ταλέντο και η πειθαρχία των παικτών είναι τα στοιχεία που... εκτόξευσαν την εθνική μας παίδων στην ελίτ του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου. Τα παιδιά του Λεωνίδα Βόκολου και του Θόδωρου Παχατουρίδη προκρίθηκαν με πανηγυρικό τρόπο στην τελική φάση του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος, καθώς δεν ηττήθηκαν σε κανένα από τα έξι παιχνίδια που έδωσαν στους προκριματικούς ομίλους, αρχικώς της Ιταλίας και εν συνεχεία της Πάτρας. «Από τον περασμένο Αύγουστο, οπότε και δημιουργήθηκε η ομάδα, καταφέραμε να έχουμε πολύ καλό κλίμα. Τότε, θέσαμε όρια τα οποία δεν ξεπέρασαν τα παιδιά. Σεβάστηκαν τους κανόνες, έχοντας πειθαρχία τόσο μέσα όσο και έξω από το γήπεδο», λέει στην «Κ» ο ομοσπονδιακός τεχνικός, Λεωνίδας Βόκολος, λίγες ημέρες μετά τον θρίαμβο της εθνικής παίδων.

Ο προπονητής της εθνικής παίδων, Λεωνίδας Βόκολος, μιλάει στην «Κ», λίγες μέρες μετά τη μεγάλη πρόκριση στα τελικά του Ευρωπαϊκού.

– Αλήθεια, πόσο δύσκολο είναι να πειθαρχήσουν οι έφηβοι ποδοσφαιριστές;

– Πολύ. Εχουμε τα παιδιά κοντά μας μόλις τρεις - τέσσερις ημέρες κάθε μήνα. Κάθε ποδοσφαιριστής έχει ξεχωριστό χαρακτήρα και πιθανώς να είναι δύσκολο να καταλάβει αυτά που λέμε εμείς οι προπονητές. Από τον Αύγουστο προσπαθήσαμε να τους εξηγήσουμε, μαζί με τον συνεργάτη μου τον Θόδωρο Παχατουρίδη, τι ακριβώς ζητάμε στο γήπεδο. Τα έκαναν πράξη μέσα στο γήπεδο. Αλλά και εξωαγωνιστικά τήρησαν όρους οι οποίοι ήταν μη διαπραγματεύσιμοι.

– Είναι εφικτός στόχος η κατάκτηση του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος;

– Εδώ που φτάσαμε δεν μπορούμε να πούμε πως πάμε να πάρουμε το ευρωπαϊκό. Πρέπει να έχουμε το κεφάλι κάτω και να συνεχίσουμε με σοβαρότητα και πειθαρχία. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως στην τελική φάση προκρίνονται οκτώ ομάδες. Και σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, η Εθνική μας θα βρεθεί απέναντι σε παραδοσιακές δυνάμεις του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου, όπως η Ισπανία και η Πορτογαλία που έχουν ήδη προκριθεί, αλλά και οι Ολλανδία, Γαλλία και Γερμανία που λογικά θα περάσουν. Εδώ που φτάσαμε, όλα θα κριθούν στις λεπτομέρειες. Το θέμα είναι σε τι κατάσταση θα είμαστε στην τελική φάση. Εχω, πάντως, εμπιστοσύνη στην ομάδα μας.

– Στην εθνική παίδων υπάρχουν ποδοσφαιριστές των «ισχυρών» του ελληνικού ποδοσφαίρου, δηλαδή του Παναθηναϊκού και του Ολυμπιακού. Το ερώτημα είναι αν θα καταφέρουν αυτά τα παιδιά να κάνουν καριέρα στην πρώτη ομάδα των «αιωνίων».

– Οι κανόνες της UEFA που υποχρεώνουν τις ομάδες να έχουν στο δυναμικό τους πέντε γηγενείς αναγκάζουν τους συλλόγους να ρίξουν το βάρος τους στις ακαδημίες. Τώρα, κατά πόσον αυτοί οι παίκτες θα απορροφηθούν, θα πρέπει να ρωτήσετε τους προέδρους. Για εμένα είναι λάθος να βλέπουμε μία ομάδα της Σούπερ Λίγκας να έχει δέκα και έντεκα ξένους. Δεν είμαι κατά των ξένων. Είμαι υπέρ των ποιοτικών ξένων. Ομως, αν δεν αγωνίζονται οι Ελληνες, υπάρχει αντίκτυπο και στην εθνική ανδρών....

Η επαρχία

– Οι περισσότεροι παίκτες της εθνικής παίδων προέρχονται από το Λεκανοπέδιο ή από την επαρχία;

– Στην ομάδα έχουμε παίκτες από τον Ολυμπιακό, τον Παναθηναϊκό, τον ΠΑΟΚ, τον Αρη και τον Ατρόμητο, που κάνει πολύ καλή δουλειά στις ακαδημίες. Εχουμε κατηγορηθεί πως δεν έχουμε στην Εθνική παιδιά από την επαρχία. Αλλά είναι λάθος αυτό. Και θα εξηγήσω το γιατί: οι ομάδες αυτές κάνουν πολύ καλό σκάουτινγκ και μαζεύουν τους καλύτερους παίκτες απ' όλη την Ελλάδα. Αυτό δεν σημαίνει πως δεν θα καλέσουμε στην Εθνική ένα παίκτη που ξεχωρίζει από κάποια επαρχιακή ομάδα. Ωστόσο, συνήθως οι ομάδες που προανέφερα εντάσσουν στο δυναμικό τους ό, τι καλύτερο υπάρχει στις μικρές ηλικίες.

– Οι ποδοσφαιριστές προέρχονται από οικονομικά ευκατάστατες οικογένειες ή όχι;

– Δεν μπορώ να το ξέρω αυτό. Γνωρίζω όμως πως όσα παιδιά έρχονται από την επαρχία στις μεγάλες ομάδες έχουν λυμένα όλα τα θέματα. Μένουν μέσα στις εγκαταστάσεις του Ολυμπιακού ή του Παναθηναϊκού, πηγαίνουν στο σχολείο, ενώ ορισμένοι παίκτες εισπράττουν σε μηνιαία βάση κάποιο ποσό.

– Μπορεί το ποδόσφαιρο να αποτελέσει για τους έφηβους συνειδητή επιλογή για τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό;

– Είναι δύσκολο να συνδυάσεις το ποδόσφαιρο με το σχολείο. Το λύκειο μπορείς να το συνδυάσεις με τον αθλητισμό. Αλλά παραπέρα είναι πολύ δύσκολο. Γύρω στα 17, όταν και πρέπει να διαλέξεις, πιθανότατα έχεις κατασταλάξει. Προσωπικά δεν θέλω να παροτρύνω τα παιδιά να αφήσουν το σχολείο. Το λέω και στους ποδοσφαιριστές μου: τα εφόδια του σχολείου τα κουβαλάς σε όλη σου τη ζωή.

Οι γονείς

– Δηλαδή, να ωθήσουν οι γονείς τα παιδιά τους στο ποδόσφαιρο;

– Σαφώς. Ειδικά όσα παιδιά είναι δυνατά και αντέχουν βρίσκονται μακριά από το σπίτι τους να προσπαθήσουν να κάνουν καριέρα. Στις ακαδημίες του Παναθηναϊκού και του Ολυμπιακού, τις οποίες έχω δει από κοντά, γίνεται πολύ καλή δουλειά. Εχω ακούσει καλά σχόλια και για τις ακαδημίες του ΠΑΟΚ. Τα προσέχουν τα παιδιά και τα βοηθούν πολύ.

– Οι γονείς δημιουργούν προβλήματα;

– Θα σου πω κάτι... Οι γονείς πρέπει να βρίσκονται δημιουργικά δίπλα στα παιδιά τους, χωρίς να τα τρελαίνουν. Είναι πολύ άσχημο να παίζουμε με την ψυχή ενός δεκαπεντάχρονου. Να δημιουργούμε προσδοκίες σε ένα παιδί το οποίο ξαφνικά στην ηλικία των 18 ετών πέφτει από τα σύννεφα όταν δεν θα μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του επαγγελματικού ποδοσφαίρου.

– Τα περίφημα γηπεδάκια 5x5 βοηθούν τα παιδιά να μάθουν σωστό ποδόσφαιρο;

– Βοηθούν πολύ. Πιστεύω πως οι περισσότεροι προπονητές εκεί κάνουν καλή δουλειά. Είναι καλό για ένα παιδί να ξεκινήσει στα γηπεδάκια.

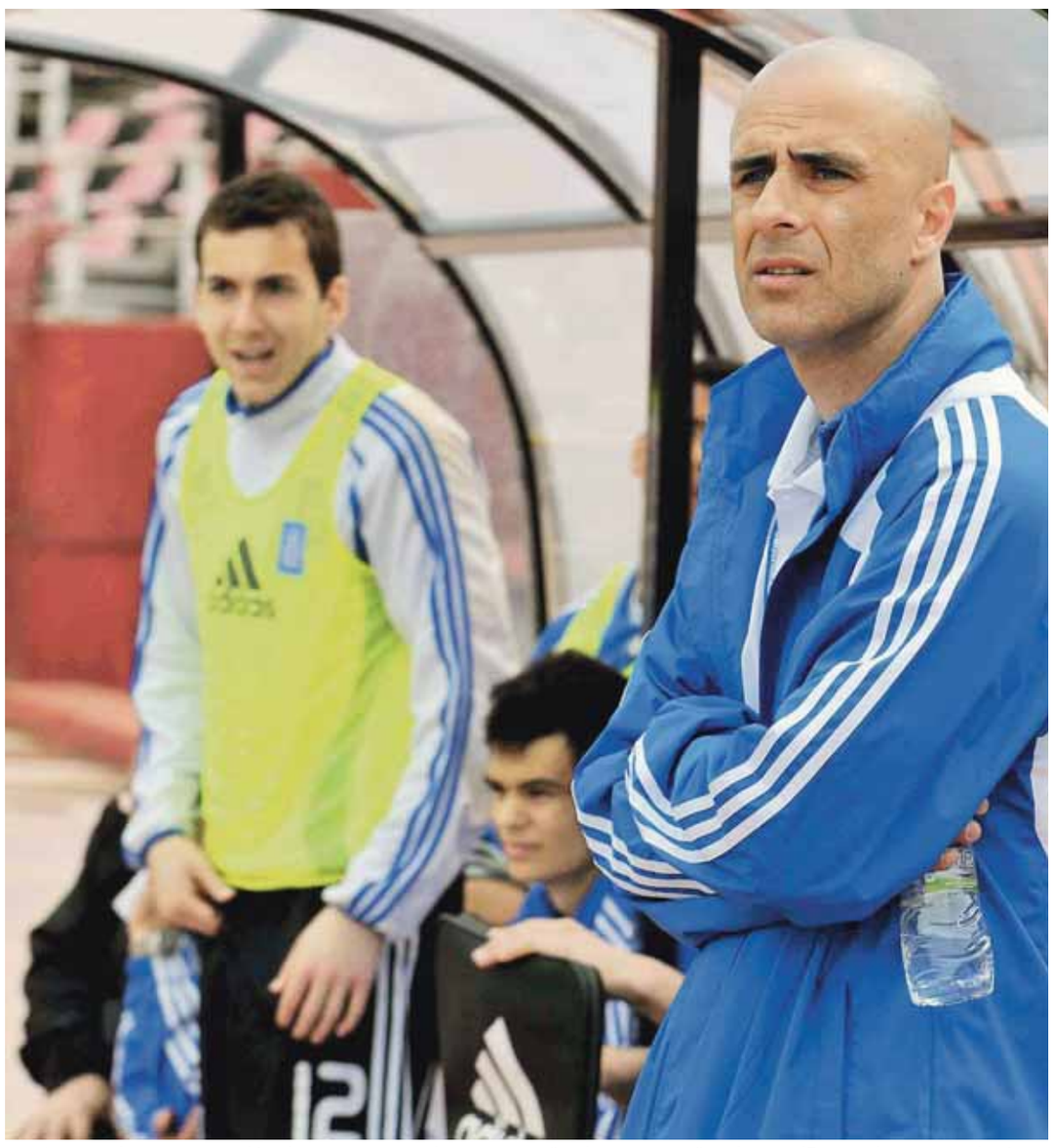

«Πρέπει να έχουμε το κεφάλι κάτω και να συνεχίσουμε με σοβαρότητα και πειθαρχία», τονίζει με νόημα ο Λ. Βόκολος.

ΕΠΙ ΣΚΟΠΟΝ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΚΟΥΛΑ**

Εχει… Γολγοθά, Ανάσταση όμως;

ΟΤΑΝ είχα γράψει πως στον φετινό Ολυμπιακό, η εξωαγωνιστική απειθαρχία απεικονίζεται και πάνω στο χόρτο, κατά τη διάρκεια των αγώνων, κάποιοι αντέδρασαν έντονα.

ΕΙΔΙΚΑ μετά το 0-1 επί του Παναθηναϊκού στο Ολυμπιακό Στάδιο, ορισμένοι με γράμματά τους με ρωτούσαν ειρωνικά το πόσο «απείθαρχος» είναι ο Ντάρμπισαϊρ που χάλασε τη γιορτή των «πρασίνων».

ΣΕ ΑΥΤΟΥΣ που δεν ξεπερνούσαν τα όρια απάντησα. Σ' αυτούς που τα είχαν ξεπεράσει, την απάντηση την έδωσε ο ίδιος ο προπονητής της ομάδας, που πέταξε το χρονόμετρο και τη σφυρίχτρα μην αντέχοντας τα τελευταία κρούσματα απειθαρχίας. Τα οποία και δεν πρόκειται να σταματήσουν αν ο Σωκράτης Κόκκαλης δεν πάρει το μαστίγιο... Με την προϋπόθεση πως μπορεί να το κάνει.

ΤΟ ΘΕΜΑ απειθαρχίας στην ομάδα δεν έγκειται πλέον στον προπονητή. Δεν φταίει ο Μπάντοβιτς. Υπεύθυνη είναι η διοίκηση η οποία δείχνει να μην ενδιαφέρεται παρά μόνο το πώς θα συμφωνήσει με τον Λαυρεντιάδη, με τους καλύτερους όρους γι' αυτήν, ώστε να μπούνε λεφτά στο ταμείο της ΠΑΕ.

ΑΛΛΩΣΤΕ αυτό φάνηκε από τον Δεκέμβριο. Οταν ακόμα διεκδικούσε με πολλές αξιώσεις τον τίτλο και με δύο - τρεις καλές μεταγραφές, στα σημεία όπου «πονούσε» και εξακολουθεί να πονάει, θα την κρατούσαν μέσα στον χορό.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ για τον Ολυμπιακό δεν είναι που έχασε τον τίτλο του πρωταθλητή και αποκλείστηκε πολύ νωρίς από το Κύπελλο. Είναι πως έτσι όπως παρουσιάζεται πολύ δύσκολα θα ανακάμψει για να διεκδικήσει στα πλέι οφ την πρώτη θέση και τη συμμετοχή στην προκριματική φάση του Champions League. Και αυτό σίγουρα θα επηρεάσει το δύσκολο έργο του σχεδιασμού της ομάδας για την επόμενη αγωνιστική περίοδο.

ΕΠΟΜΕΝΩΣ, αν αναλογιστεί κάποιος πως η ομάδα χρειάζεται από... τερματοφύλακα μέχρι έξω αριστερά, γίνεται αντιληπτό το πόσο δύσκολο θα είναι να ανακάμψει στη νέα περίοδο και να διεκδικήσει τα όσα έχασε φέτος και που έκτισε τα προηγούμενα χρόνια.

gianniskoukoulas@gmail.com

«Οι ερευνητές έπρεπε να αξιολογηθούν»

Ο πρώην υφυπουργός Αθλητισμού της Ελλάδας, Γιάννης Ιωαννίδης, μιλάει στην «Κ» για το ΕΚΑΕ και τα γενικά συμφέροντα του ντόπινγκ

Του **Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Σύννομη ήταν η διαδικασία αξιολόγησης των ερευνητών του Εθνικού Κέντρου Αθλητικών Ερευνών (ΕΚΑΕ) του ΟΑΚΑ και αδικαιολόγητη η ακύρωσή της, λέει στην «Κ» ο πρώην υφυπουργός Αθλητισμού, Γιάννης Ιωαννίδης. Πλέκει το εγκώμιο του παραιτηθέντος διευθυντή του ΕΚΑΕ, καθηγητή της Αθλητιατρικής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Γιώργου Ροντογιάννη και κάνει λόγο για πολλά συμφέροντα, γενικά, γύρω από το ντόπινγκ, χωρίς, όμως, να αναφέρεται συγκεκριμένα σε κάτι.

«Ηταν σύννομη η διαδικασία. Αδικαιολόγητα ακυρώθηκε. Ο Ροντογιάννης είναι άνθρωπος που σπανίζει»

«Ο Ροντογιάννης είναι ό, τι καλύτερο υπάρχει. Εραστής της επιστήμης του και του αθλητισμού, έντιμος, χωρίς ιδιοτέλεια. Είναι κρίμα που παραιτήθηκε. Επρεπε να μείνει να πολεμήσει. Απορώ γιατί δεν τον κράτησαν. Σπανίζει ως άνθρωπος. Είναι είδος υπό εξαφάνιση. Δεν έβαλα δικό μου άνθρωπο. Εψαξα πολύ πριν να διορίσω διευθυντή. Ηταν άμισθος. Εμείς κοιτάζαμε να κάνουμε οικονομία. Για πρώτη φορά στα 32 χρόνια έγινε αξιολόγηση. Οι ερευνητές έπρεπε να αξιολογηθούν. Η διοίκηση του ΟΑΚΑ ακύρωσε αδικαιολόγητα την αξιολόγηση, που ήταν σύννομη. Δεν ξέρω γιατί. Ο Ροντογιάννης δεν έχει ευθύνη για την ακύρωση της διαδικασίας. Το θέμα του ντόπινγκ είναι πολύ λεπτό και υπάρχουν πολλά συμφέροντα που σχετίζονται με αυτό. Δεν μπορώ, όμως, να μιλήσω για συγκεκριμένα συμφέροντα, αν δεν έχω στοιχεία. Εμείς βάλαμε στο νόμο διάταξη με την οποία το ΕΣΚΑΝ (Εθνικό Συμβούλιο Καταπολέμησης Ντόπινγκ) έχει το δικαίωμα να στέλνει τα δείγματα και σε άλλο εργαστήριο. Η πρόεδρος του ΕΣΚΑΝ, η Σπηλιοπούλου, την οποία βρήκα στη θέση της όταν ανέλαβα, πολεμάει με την ψυχή της για καθαρό αθλητισμό. Εχει πρόβλημα τώρα με τη χρηματοδότηση, διότι καταργήθηκαν οι ειδικοί λογαριασμοί. Πρέπει να βρουν χρήματα».

ΑΠΕ

Ο πρώην υφυπουργός Αθλητισμού, Γιάννης Ιωαννίδης, τονίζει ότι ήταν αδικαιολόγητη η ακύρωση των κρίσεων των ερευνητών του ΕΚΑΕ, αφού ήταν σύννομες, και πλέκει το εγκώμιο του πρώην διευθυντή του Κέντρου, Γιώργου Ροντογιάννη, για τον οποίον, όμως, λέει πως δεν έπρεπε να παραιτηθεί.

Για τις δυνατότητες του ΕΚΑΕ έχουν εκφραστεί πολλές αμφιβολίες, ενώ κάποιοι έχουν κατηγορήσει το επιστημονικό του προσωπικό για τη δουλειά του. Ο πρώην διευθυντής του, καθηγητής Γιώργος Ροντογιάννης, πιστεύει ότι το κέντρο έχει δυνατότητες, αρκεί να στηριχθεί.

- Το ΕΚΑΕ έχει δυνατότητες να κάνει ό, τι πρέπει, ώστε να μην πηγαίνουν οι αθλητές στο εξωτερικό;

Μπορεί να βρει λύση σε πλήθος περιπτώσεων. Η προσπάθεια προς υποβοήθηση είναι ατέρμων. Εξαρτάται από τις δυνατότητες που θα μπορούσαμε να έχουμε από τον σωστό εξοπλισμό.

– Υπάρχει τέτοιος;

Κάποια όργανα δεν έχουν ανανεωθεί. Είχα ζητήσει να επαναπροκηρυχθεί διαγωνισμός για προμήθεια ισοκινητικής συσκευής.

- Με άλλα λόγια, ένας αθλητής εθνικού επιπέδου, με τις γνώσεις και την εμπειρία του προσωπικού, δεν έχει ανάγκη να πηγαίνει στο εξωτερικό;

– Αν γίνει η πιστοποίηση και η αναγνώριση από το υπουργείο, ανοίγονται ορίζοντες μεγάλοι. Θα είναι δυνατόν, αν ανανεωθεί ο εξοπλισμός, να διευρυνθούν οι δυνατότητες του ΕΚΑΕ και να βοηθούνται οι αθλητές.

- Γιατί το ΕΚΑΕ δεν κάνει έστω τις μετρήσεις που μπορεί;

Διότι έχει καταστραφεί η εικόνα του εδώ και χρόνια. Πολλοί φρόντισαν να το υποβαθμίσουν. Υπάρχει εσκεμμένη απαξία του ΕΚΑΕ. Βάλλεται. Διαισθάνομαι ότι η προσπάθεια αυτή έγινε για να παραιτηθώ.

- Υποπτεύεσθε γιατί;

– Ναι, αλλά δεν μπορώ να μιλήσω γι' αυτά. Υπάρχει κάτι σάπιο στο «βασίλειο της Δανιμαρκίας». Ρώτησα τον κ. Ιωαννίδη αν φταίω εγώ για την ακύρωση της διαδικασίας και μου είπε «όχι». Είστε αξιοπρεπής, έντιμος και καλός στη δουλειά σας, γι' αυτό σας διόρισα στο ΕΚΑΕ. Τι υπονοούσε το υποθέτω, αλλά δεν μπορώ να το πω.

- Κάτι για το ντόπινγκ;

Δεν μπορώ εγώ να πω κάτι επ' αυτού. Πάντως, εγώ δεν ήμουν στο ΕΚΑΕ για να εμποδίσω τους αθλητές. Ημουν για να τους βοηθήσω επιστημονικά σε όλους τους τομείς. Θα εμπόδιζα όποιον έκανε χρήση ντόπινγκ. Στόχος της αθλητιατρικής είναι να βελτιώσει την απόδοση του αθλητή με νόμιμο τρόπο.

Οι έλεγχοι ντόπινγκ ήταν πάντα το ζητούμενο για έναν υγιή αθλητισμό.

Αλ. Μανού: «Παράνομη η διαδικασία»

Εκτεθειμένη μένει με όσα είπε στην «Κ» η πρώην πρόεδρος του Δ. Σ. του ΟΑΚΑ, Αλεξάνδρα Μανού. Παραθέτουμε τη συζήτησή μας:

Δεν ήταν σύννομη η διαδικασία. Το ψάξαμε πολύ. Στο Δ. Σ. είχαμε μέλος καλό δικηγόρο. Αποφασίσαμε ομόφωνα.

- Ο νομικός σύμβουλος του ΟΑΚΑ λέει ότι ήταν.

Δεν είναι αλάνθαστος.

- Και ο Γιάννης Ιωαννίδης μας είπε ότι ήταν σύννομη.

– Δεν το ξέρω αυτό. Μας ήρθε εξώδικο από δικηγόρο κάποιου από τους δύο που δεν κρίθηκαν ότι ήταν παράνομοι. Ο Ροντογιάννης τα έκανε όλα μόνος του, χωρίς να ενημερώνει το Δ. Σ. Κάποια στιγμή, όταν του φώναξα, άρχισε να στέλνει έγγραφα. Δεν έβαλε στον κατάλογο των κριτών όλους. Μόνο 20. Μας είπε ότι το έκανε για να είναι συναφείς οι ειδικότητες. Δεν είχαμε αντίρρηση σε αυτό. Τελικά, όμως, δεν ήταν συναφείς. Τον Παύλου τον έκρινε ερευνητή Α΄, καθηγητής Β΄. Και στον κατάλογο των υποψήφιων κριτών υπήρχαν δύο Β΄. Αυτό απαγορεύεται. Ο Ροντογιάννης δεν έκρινε την Σγουράκη και τον Εμμανουηλίδη.

-Ο διευθυντής του εργαστηρίου ελέγχου ντόπινγκ, γιατί δεν ήθελε να κριθεί;

Ο Γεωργακόπουλος έχει αναγνωρισθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Αντιντόπινγκ, γιατί να κριθεί από το ΟΑΚΑ; Δεν ήθελε.

- Η Ελένη Αυλωνίτου υποστηρίζει ότι οι κρίσεις ακυρώθηκαν για να μην υπάρχει επιστημονικό συμβούλιο, ώστε το εργαστήριο να είναι ανεξέλεγκτο.

«Αστείο να λέμε ότι ακυρώσαμε τις κρίσεις για να είναι ανεξέλεγκτο το εργαστήριο ελέγχου ντόπινγκ»

Αυτά είναι αστεία. Ας πούμε ότι είχαν κριθεί ο Παύλου και η Αυλωνίτου, πώς θα γινόταν το συμβούλιο, με δύο;

-Μα ο κ. Ροντογιάννης σας είχε ενημερώσει ότι θα το κάνει.

Ολο έτσι έλεγε. Γιατί δεν τις προχώρησε; Τα έκανε θάλασσα, γιατί πιέστηκε πολύ εσωτερικά. Ηλθε με το όραμα να κάνει τις κρίσεις. Προχώρησε, αλλά έκανε λάθη. Ισως να μη γνώριζε τις διαδικασίες, αν κι έπρεπε.

Επ' αυτών θα κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις:

• Ο κ. Ροντογιάννης είχε στείλει εξ αρχής σωρεία εγγράφων στο Δ. Σ. του ΟΑΚΑ. Στις 17/6/2009, μάλιστα, το ενημερώνει γραπτώς ότι θα προχωρήσει τις κρίσεις για την κ. Σγουράκη και τον κ. Εμμανουηλίδη. Αρα, δεν έλεγε απλώς.

• Ο κ. Γεωργακόπουλος, άξιος και διεθνώς αναγνωρισμένος επιστήμων, έπρεπε να κριθεί βάσει του άρθρου 50 § 1 του κανονισμού του ΟΑΚΑ.

• Και οι 20 υποψήφιοι κριτές για τον κ. Παύλου και οι 23 για την κ. Αυλωνίτου ήταν πρωτοβάθμιοι.

ΑΠΕ

Ένας αθλητής μπορεί να διεκδικήσει τις μεγάλες επιδόσεις, αν βοηθηθεί από την αθλητική επιστήμη, πιστεύει ο πρώην διευθυντής του ΕΚΑΕ, δρ Γ. Ροντοιάννης

Αβοήθητοι οι αθλητές στην Ελλάδα

Ανύπαρκτη η επιστημονική υποστήριξη του αθλητισμού, καταγγέλλουν ειδικοί

Του **Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει επιστημονική υποστήριξη του αθλητισμού, έχει καταγγείλει κατ' επανάληψη ο πρόεδρος του ΣΕΓΑΣ, Βασίλης Σεβαστής. Υποστηρίζει, επίσης, ότι είναι δυνατόν να επιτευχθούν υψηλές επιδόσεις χωρίς τη βοήθεια απαγορευμένων φαρμακευτικών ουσιών. Αρκεί να λειτουργήσει, κάποτε, σωστά το Εθνικό Κέντρο Αθλητικών Ερευνών (ΕΚΑΕ) του ΟΑΚΑ. Με την άποψη του κ. Σεβαστή συμφωνεί και ο έως πριν από μία εβδομάδα διευθυντής του ΕΚΑΕ, καθηγητής της αθλητιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, δρ Γιώργος Ροντογιάννης.

Ο κ. Ροντογιάννης ανέλαβε, αμισθί, στις 23 Δεκεμβρίου 2008. Η θητεία του έληγε στις 18 Ιανουαρίου 2012, αλλά παραιτήθηκε κατόπιν πιέσεων εκ μέρους του ΓΓΑ, Πάνου Μπιτσαξή, ο οποίος επιθυμούσε ο διευθυντής να είναι παρών καθημερινά.

Η συνέντευξη με τον κ. Ροντογιάννη είχε γίνει πριν να παραιτηθεί. Αλλά ούτε κατ' ελάχιστον χάνει τη σημασία της.

«Ανέλαβα να σώσω ένα ερευνητικό έργο, που έχει απαξιωθεί. Μετά τα γεγονότα του 2008 με το ντόπινγκ και τη δήλωση του προέδρου της ΔΟΕ, Ζακ Ρογκ, ότι οι Ελληνες αθλητές προσβάλλουν το αθλητικό πνεύμα, ανέλαβα, έπειτα από την πολιτική αποδοχή του υφυπουργού, Γιάννη Ιωαννίδη, ότι δεν θέλουμε μετάλλια πάση θυσία, αλλά όσα αξίζουμε. Αυτή είναι και η δική μου θέση».

- Μπορεί το ΕΚΑΕ να βοηθήσει ουσιαστικά τους αθλητές;

Η μεγάλη μάζα των αθλητών είναι φιλόδοξες μετριότητες. Η αθλητική επιστήμη μπορεί, με σωστό προγραμματισμό, να κάνει τις φιλόδοξες μετριότητες να σκαρφαλώσουν στις υψηλότατες κλίμακες της βράβευση. Μπορούμε, π. χ., ν' αποτρέψουμε σε ποδοσφαιριστές 6 - 7 λοιμώξεις του αναπνευστικού (κρυολογήματα) κάθε περίοδο. Τόσες λοιμώξεις σημαίνουν 12 - 14 ημέρες εκτός προπονήσεων και άλλες τόσες για να επανέλθουν στην προτέρα κατάσταση. Αυτό μπορεί να αποτραπεί με δύο εμβολιασμούς την περίοδο. Τα όσα κάνει η ιατρική για την προστασία από τραυματισμούς, είναι πολύ σπουδαίο. Οι οξείες κακώσεις μειώνονται εντυπωσιακά από δεκαετία σε δεκαετία. Μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τη χρόνια κόπωση, που οδηγεί σε μειωμένη απόδοση. Μπορούμε να αντιμετωπίσουμε προβλήματα του στόματος, που είναι πολύ σημαντικά και μειώνουν την απόδοση των αθλητών.

Ο πρώην διευθυντής του ΕΚΑΕ μιλάει στην «Κ»

- Μπορείτε, όμως, να κάνετε έναν αθλητή να τρέξει τα 100 μ. σε 9΄΄70 ή να ρίξει σφαίρα 22 μ. μόνο με τέτοια βοήθεια, χωρίς απαγορευμένες ουσίες;

Μπορεί να τα διεκδικήσει. Προ ετών, μελέτη στον ελληνικό στίβο ανέφερε ότι το 85% των δέκα καλύτερων αθλητών σε κάθε αγώνισμα εγκατέλειπαν τον αθλητισμό κατά μέσον όρο στα 20,6 χρόνια τους, λόγω προβλημάτων υγείας, που αντιμετωπίζονται προληπτικά. Αν έχει γίνει αυτό και ο αθλητής δεν έχει πιεσθεί από τον προπονητή νωρίς, τότε παρατείνεται η σταδιοδρομία του. Πρέπει να καθοδηγείται ορθά από πλευράς εργοφυσιολογίας, με τη βοήθεια της αθλητιατρικής και της βιοχημείας. Το παιδί μαθαίνει ευκολότερα την τεχνική ώς τα 12 χρόνια του.

Εμπόδια από την πρώην διοίκηση του ΟΑΚΑ

- Το ΕΚΑΕ έχει μείνει χωρίς επιστημονικό συμβούλιο, δηλαδή χωρίς διοίκηση, γιατί το πρώην Δ. Σ. του ΟΑΚΑ ακύρωσε την αξιολόγηση των ερευνητών. Τι συνέβη;

Επιχείρησα να γίνει αξιολόγηση του επιστημονικού δυναμικού. Για πρώτη φορά αξιολογήθηκε το προσωπικό από το... 1977, οπότε ιδρύθηκε το ΕΚΑΕ. Αξιολογήθηκαν οι δρ. Κώστας Παύλου στην Α΄ βαθμίδα (για τομεάρχης αθλητικών εφαρμογών), Ελένη Αυλωνίτου στη Β΄ (για τμηματάρχης εργοφυσιολογίας) και Γιώργος Πίγκος στη Γ΄. Αντιμετώπισα από το Δ. Σ. του ΟΑΚΑ, επί προεδρίας της κ. Μανού, άνευ προηγουμένου παρεμπόδιση του έργου μου. Εφτασαν στο σημείο να αμφισβητήσουν όλες τις επιμέρους πράξεις, που είχαν ολοκληρωθεί με τη σύμφωνη γνώμη του Δ. Σ. του ΟΑΚΑ. Δηλαδή των ίδιων».

- Ο κ. Πίγκος, που ήταν υπάλληλος της ΓΓΑ και βρισκόταν στο ΟΑΚΑ με διάθεση, γιατί αξιολογήθηκε;

Ηταν άγνωστος σε μένα. Δεν μπορούσε να προκηρυχθεί η θέση για τη βιοκινητική. Μόνη λύση ήταν η διάθεση, η μετάθεση ή η απόσπαση. Το ΕΚΑΕ έχει τον διευθυντή, το επιστημονικό συμβούλιο (οι επικεφαλής των τριών τομέων, δηλαδή αθλητιατρική, αθλητικές εφαρμογές, έλεγχος ντόπινγκ) και κάποιους τμηματάρχες. Την ημέρα που προκηρύχθηκαν οι εκλογές του 2009, το Δ. Σ. συγκάλεσε για την επομένη συνεδρίαση, στην οποία αναιτιολόγητα, αδικαιολόγητα, αυθαίρετα, παράτυπα και παράνομα, αποφάσισαν ακύρωση της αξιολόγησης. Ακύρωσαν τη διαδικασία, που είχε γίνει σύννομα.

- Με τι σκοπό;

Για να μπορώ να κάνω έλεγχο, πρέπει να υπάρχει διοίκηση για την αντιμετώπιση κάθε προβλήματος. Τώρα υπάρχω μόνο εγώ, ο διευθυντής. Ο νομικός σύμβουλος, Τάσος Εμμανουήλ, επικύρωσε το σύννομο της διαδικασίας. Το γιατί ακυρώθηκε η απόφαση, το ξέρει η κ. Μανού. Επιθυμούσα να γίνει η αξιολόγηση του επιστημονικού προσωπικού και ν' αποκτήσει το ΕΚΑΕ επιστημονικό συμβούλιο, διότι δεν έχει αναγνωριστεί ως ερευνητικό κέντρο από το υπουργείο Ερευνας και Τεχνολογίας, λόγω μη αξιολόγησης του προσωπικού. Αν την είχαμε, θα ανοίγονταν όλες οι δυνατότητες για χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων από εσωτερικούς

ΑΠΕ

και, κυρίως, από διεθνείς φορείς. Θα είχαμε ερευνητές φιλοξενούμενους να κάνουν το διδακτορικό τους. Θα μπορούσαμε να κάνουμε ό, τι και ο «Δημόκριτος» και το Εθνικό Κέντρο Ερευνών. Για τον ίδιο λόγο ζητούμε και εξοπλισμό.

- Χωρίς τρεις τομεάρχες δεν υπάρχει επιστημονικό συμβούλιο. Ετσι δεν είναι;

Ακριβώς.

- Ας υποθέσουμε, λοιπόν, ότι ο διευθυντής του εργαστηρίου ελέγχου ντόπινγκ, ο δρ Κώστας Γεωργακόπουλος, είχε δεχθεί ν' αξιολογηθεί ως ερευνητής και είχε αξιολογηθεί τουλάχιστον ως ερευνητής Β΄, οπότε θα γινόταν τομεάρχης. Ας υποθέσουμε, επίσης, ότι δεν είχε ακυρωθεί η διαδικασία της αξιολόγησης. Και πάλι, δεν θα είχατε τρεις τομεάρχες, αφού δεν θα υπήρχε τέτοιος για την αθλητιατρική. Πώς θα λειτουργούσε το επιστημονικό συμβούλιο;

Θα υποκαθιστούσα τον τομεάρχη αθλητιατρικής, αφού στο παρελθόν κατείχα αυτή τη θέση. Κυρίαρχο όργανο είναι το επιστημονικό συμβούλιο. Εκαναν τ' αδύνατα δυνατά να με εμποδίσουν. Το ΕΚΑΕ έχει πολλές δυνατότητες. Η εργοφυσιολογία και η βιοκινητική είναι τομείς με μεγάλη σημασία. Γι' αυτό ήθελα αξιολογημένο προσωπικό. Τα μέλη του επιστημονικού προσωπικού του εργαστηρίου ελέγχου ντόπινγκ αρνήθηκαν να αξιολογηθούν για ερευνητές.

- Γιατί; Δεν θα ήταν προς όφελός τους;

Ναι, και δεν κατανοώ γιατί δεν το θέλησαν. Το εργαστήριο ήταν υπό τη διοίκηση του ΟΑΚΑ. Ομως, μ' εντολή του τότε υφυπουργού Γιάννη Ιωαννίδη, επανήλθε στον έλεγχο του ΕΚΑΕ. Γι' αυτό το προσωπικό πρέπει να αξιολογηθεί. Πρέπει να έχει τομεάρχη ερευνητή Α΄ ή Β΄. Ο κ. Γεωργακόπουλος έχει και τα τυπικά και τα ουσιαστικά προσόντα για τη βαθμίδα Β΄.

«Έλλειψη επικοινωνίας για το οικονομικό»

Σε ασυνεννοησία αποδίδει ο Γκέρμπεν Βαν Ντόρμπε το οικονομικό θέμα στον ΑΠΟΕΛ, όμως τονίζει ότι πλέον όλοι σκέφτονται το πρωτάθλημα

Συνέντευξη στον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Ο Γκέρμπεν Βαν Ντόρμπε ήρθε στην Κύπρο και στον ΑΠΟΕΛ με περιπετειώδη τρόπο, λίγες μέρες πριν την έναρξη της σεζόν 2007-08. Από τότε εξελίχθηκε σε έναν από τους πολυτιμότερους καλαθοσφαιριστές των γαλαζοκιτρίνων, με σημαντική συνεισφορά στην κατάκτηση του τίτλου την περσινή σεζόν. Ο 33χρονος (12/07/1976) ύψους 2,11 μ. διεθνής Βέλγος φόργουορντ μπορεί να ποστάρει αλλά και να σουτάρει από μακρινή απόσταση, βλέπει εξαιρετικά το γήπεδο και με το χαμηλό του προφίλ αποτελεί έναν από τους αγαπημένους παίκτες των προπονητών. Από το 1994 μέχρι το 1998 έπαιξε στο NCAA, ακολούθως είχε περάσματα από Ελλάδα, Γαλλία και Ιταλία, για να παίξει στο Βέλγιο από το 2001 μέχρι το 2007, οπότε ήρθε στην Κύπρο.

«Η κατάσταση είναι γλυκόπικρη, οι πολλοί ξένοι ανεβάζουν το επίπεδο, αλλά οι Κύπριοι έχουν λιγότερη συνεισφορά»

-Πώς ήταν η εμπειρία σου στο NCAA;

Άργησα να ξεκινήσω το μπάσκετ, άρχισα να παίζω στα 16 μου και έτσι, όταν τέλειωσα το σχολείο στα 18, είχα μπροστά μου δύο επιλογές. Είτε θα σπούδαζα στο Βέλγιο, όπου θα ήταν όμως δύσκολο να το συνδυάσω με τον αθλητισμό, ή θα πήγαινα στις ΗΠΑ για να πάρω πτυχίο και να δουλέψω και το μπάσκετ. Η όλη εμπειρία ήταν κάτι σπουδαίο για μένα.

-Τι κέρδισες από τον Ηρακλή (σ.σ. 1998-99);

Έπαιξα καλά στο σάμερ λιγκ στο Τρεβίζο με αποτέλεσμα να έρθουν αρκετές προτάσεις. Τότε ο Ηρακλής ήταν πολύ καλή ομάδα, με μεγάλο μπάτζετ και σπουδαίο προπονητή, τον Ντράγκαν Σάκοτα, όμως ήταν λάθος μου που πήγα, αφού δεν ήμουν ακόμη ώριμος για το ελληνικό πρωτάθλημα. Έβγαλα τη σεζόν στον πάγκο και δεν έμαθα πολλά.

-Πώς προέκυψε η πρόταση από τον ΑΠΟΕΛ το 2007;

Αγωνιζόμουν στο Βέλγιο από το 2001 και η ομάδα όπου έπαιζα, η Πέπινστερ, αντιμετώπιζε αρκετά οικονομικά προβλήματα, έτσι γύρευαν τρόπο να λύσουν το συμβόλαιό μου. Από τον Αύγουστο του 2007 είχα πρόταση από την ΑΕΛ, όμως τελικά δεν προχώρησε. Σκεφτόμουν την Κύπρο, έτσι, όταν μου έκανε πρόταση ο ΑΠΟΕΛ, ήρθα για τη δοκιμή. Όμως, μερικές μέρες αφού ήρθα, αποχώρησε από την ομάδα ο Χάρης Φωτίου, η ομάδα διαλύθηκε και εγώ επέστρεψα στο Βέλγιο. Τελικά με πήραν τηλέφωνο και ήρθα πίσω μια εβδομάδα πριν αρχίσει η σεζόν, στην οποία μάλιστα φτάσαμε στον τελευταίο τελικό. Πέρσι πήραμε το πρωτάθλημα παρά τα πολλά προβλήματα. Τα πράγματα εξελίχθηκαν πολύ καλά για μένα.

SAVVIDES PHOTO

«Ο ΑΠΟΕΛ κέρδισε την καρδιά μου και η ομάδα σημαίνει πλέον πολλά για μένα, αφού είναι ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής μου».

SAVVIDES PHOTO

«Μετά τα συμβάντα στο σούπερ καπ, ο γιος μου ρωτούσε αν "θα είναι εκεί οι άτακτοι οπαδοί;"».

-Τι άλλαξε από το 2007 στο κυπριακό μπάσκετ;

Οι ξένοι είναι πολύ περισσότεροι από τότε που ήρθα, έτσι περισσότερες ομάδες είναι πιο δυνατές. Επίσης οι Κύπριοι παίκτες έχουν λιγότερη συνεισφορά. Έτσι γίνεται τώρα και στο Βέλγιο. Είναι κάτι γλυκόπικρο, είναι ωραίο να υπάρχουν καλοί παίκτες, αλλά θα ήταν καλό για τους ντόπιους να παίζουν.

-Γιατί έκανε αυτή τη βουτιά ο ΑΠΟΕΛ τους τελευταίους μήνες;

Κυρίως επειδή έπεσε η συγκέντρωσή μας. Δεν είναι εύκολο να κερδίζεις τόσα ματς και να μένεις συγκεντρωμένος μέχρι τέλους. Αυτό που έπρεπε να κάνουμε ήταν να πρεμήσουμε λίγο και να μην τα παίρνουμε όλα τόσο σοβαρά.

-Η αλλαγή προπονητή βοήθησε καθόλου;

Τον τελευταίο καιρό με τον Χρίστο (σ.σ. Στυλιανίδη) ήμασταν σε πτώση, αφού δεν παίζαμε σύμφωνα με τις δυνατότητές μας. Ο Χρίστος προσπάθησε να βελτιώσει τα πράγματα, αλλά στον αθλητισμό είναι δύσκολο να το καταφέρεις. Η αλλαγή που έγινε μεταμόρφωσε κάποια πράγματα και επανέφερε τη συγκέντρωση. Πλέον έχουμε επιστρέψει σε σωστή τροχιά.

-Ο Γιάννης Χριστόπουλος δείχνει παθιασμένος. Πώς είναι να δουλεύεις μαζί του;

Γίνεται σπουδαία δουλειά. Είναι παθιασμένος και το μεταφέρει στους παίκτες του. Είναι νικητής, θέλει πάντα να κερδίζει και να είναι όλα τέλεια. Έτσι γίνεσαι και εσύ καλύτερος παίκτης, αφού παίρνει το μάξιμουμ από την ομάδα. Αυτό μας ωθεί σε καλύτερα πράγματα.

-Τι έγινε πρόσφατα με τα οικονομικά προβλήματα;

Υπήρξε μια έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ παικτών και διοίκησης σχετικά με τις πληρωμές. Δεν προλάβαιναν (σ.σ. η διοίκηση) και έμειναν πίσω. Έτσι οδηγήθηκαν σε δράση οι παίκτες που διεκδικούσαν κάποια πράγματα. Τελικά τα βρήκαν και όσο θα πλησιάζει το τέλος της σεζόν, όλα θα βελτιωθούν.

-Εσύ έχεις πληρωθεί;

Δεν νιώθω ότι είναι σωστό να πω πολλά για το θέμα, απλά ότι τα κανονίσαμε όλα, συμφωνήσαμε και έτσι γυρίζουμε σελίδα. Συνεχίζουμε για την κατάκτηση του πρωταθλήματος.

-Πώς ήταν το να φεύγει και να επιστρέφει ο Σιμς στην ομάδα;

Όλοι έκαναν τις προσωπικές τους επιλογές στο θέμα και ο ίδιος το πήρε μέχρι εκεί. Η διοίκηση έκανε μια πρόταση, που δεν την αποδέχτηκε, ήταν δικαιώμά του. Είμαι όμως χαρούμενος που τα βρήκαν, αφού μας έλειψε πολύ στα παιχνίδια με τη Ρόδο. Επέστρεψε, είμαστε ξανά πλήρεις και συνεχίζουμε.

-Πώς αντιδράς εσύ στα επεισόδια που γίνονται συχνά στα παιχνίδια; Θυμάμαι και μια φωτογραφία από το φετινό σούπερ καπ με έναν αστυνομικό να κρατά το παιδί σου, προστατεύοντάς το από τα δακρυγόνα.

Είναι λυπηρό αυτό που συμβαίνει. Τα παιδιά μου φοβήθηκαν και για ένα διάστημα δεν ήθελαν να έρχονται να με βλέπουν. Ο γιος μου ρωτούσε μάλιστα αν «θα είναι εκεί οι άτακτοι οπαδοί;». Στον ΑΠΟΕΛ έχουμε τους καλύτερους οπαδούς της Κύπρου, πέρσι μας οδήγησαν στον τίτλο, όμως φέτος μας λείπουν. Δεν έπρεπε να γίνουν αυτά που έγιναν στο σούπερ καπ, που είχαν ως αποτέλεσμα να παίξουμε όλη τη σεζόν χωρίς τους οπαδούς μας. Όταν δεν είσαι σε καλή φόρμα αλλά έχεις διπλα σου τον κόσμο, ειδικά τους δικούς μας, μπορείς να ξεπερνάς πολλά προβλήματα. Ξέρω τι μπορούν να κάνουν και ελπίζω να επιστρέψουν.

-Απολαμβάνεις να παίζεις στην Κύπρο;

Φέτος ήμασταν πολύ απασχολημένοι και δεν είχαμε χρόνο να απολαύσουμε πράγματα εκτός μπάσκετ. Τα τελευταία χρόνια γυρίσαμε με τη σύζυγό μου και τα δύο μου παιδιά την Κύπρο, αφού υπάρχουν πολλά να δεις. Είναι σπουδαίος τόπος να μένεις. Όσον αφορά το μπάσκετ, ποτέ δεν ξέρεις τι θα έρθει αύριο, έτσι το παίρνω μέρα με τη μέρα. Βάζω τα δυνατά μου, ο ΑΠΟΕΛ κέρδισε την καρδιά μου και η ομάδα σημαίνει πολλά για μένα, αφού είναι πλέον ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής μου. Δεν θέλω να σκέφτομαι για το τι θα κάνω την επόμενη σεζόν.

«Θέλω να παίζω σε προκριματικά Γκραν Σλαμ»

Η άνοδος στο Νο300 και η παρουσία στα τέσσερα μεγάλα πρωταθλήματα είναι ο στόχος του Φώτου Καλλία

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Τον στόχο του, που είναι να φτάσει γύρω στο Νο300 της παγκόσμιας κατάταξης και να αποκτήσει έτσι το δικαίωμα να αγωνίζεται στα προκριματικά των Γκραν Σλαμ, αποκαλύπτει στην «Κ» ο Φώτος Καλλίας. Ο 26χρονος (06/03/1984) τενίστας αυτή τη στιγμή έπεσε στο Νο615 του κόσμου, αφού έχει να παίξει από τις αρχές Φεβρουαρίου λόγω προβλήματος τενοντίτιδας στο δεξί γόνατο, κάτι που τον ταλαιπωρεί περισσότερο από έναν χρόνο. Η καλύτερη θέση που βρέθηκε στην κατάταξη της ATP ο δεύτερος Κύπριος επαγγελματίας τενίστας ήταν στα τέλη του Σεπτέμβρη του 2009, όταν έφτασε μέχρι το Νο455.

Η τενοντίτιδα στο δεξί γόνατο κρατά τον Φώτο Καλλία εκτός κορτ από τις αρχές Φεβρουαρίου

«Ο τρόπος επιστροφής μου θα εξαρτηθεί από το πότε θα ξεπεράσω εντελώς το πρόβλημα στο γόνατο. Αν πέσει κι άλλο η κατάταξή μου, θα αναγκαστώ να παίξω αρχικά σε μικρά πρωταθλήματα Futures. Στόχος μου είναι το καλοκαίρι να είμαι καλά και να ξεκινήσω να αγωνίζομαι στα Τσάλεντζερ. Για το μέλλον νιώθω ότι πρέπει να είμαι γύρω στο Νο300 και να παίζω σε προκριματικούς των Γκραν Σλαμ».

Το τελευταίο τουρνουά όπου αγωνίστηκε ο Καλλίας ήταν στις αρχές Φεβρουαρίου στην Ισπανία, όταν αποκλείστηκε στον α΄ γύρο σε Futures από τον Σέρχιο Γκουτιέρεθ Φερόλ. Μετέβη ακολούθως στην Κύπρο, για να κάνει θεραπεία και κατάφερε να παίξει (με τη βοήθεια ένεσης) στο διπλό του Ντέιβις Καπ στις 6 Μαρτίου, παίρνοντας τη νίκη μαζί με τον Μάρκο Παγδατή. Ακολούθως συνέχισε τη φυσιοθεραπεία στο δεξί γόνατο, για να αντιμετωπίσει την τενοντίτιδα και αυτή την περίοδο βρίσκεται στο διάστημα της ανάρρωσης. «Χάνω πόντους στην παγκόσμια κατάταξη λόγω της απουσίας μου, αλλά το γεγονός ότι είμαι εκτός πρωταθλημάτων μού δίνει την ευκαιρία να δουλέψω σε άλλες πτυχές του παιχνιδιού μου και να περνώ περισσότερη ώρα στο γυμναστήριο», λέει ο Καλλίας στην «Κ».

SAVVIDES PHOTO

Ανήμερα των γενεθλίων του πριν έναν μήνα και με πόνους στο γόνατο, ο Φώτος Καλλίας ήταν ο κύριος λόγος πίσω από τη νίκη στο διπλό του Ντέιβις Καπ.

Ειδικό ταμείο για ταλέντα

Εκτός κορτ ο Φώτος Καλλίας και σε συνεργασία με τους χορηγούς του, προωθεί ταμείο βοήθειας για νεαρά ταλέντα. Συγκεκριμένα, θα μαζεύονται λεφτά από τον ίδιο και τους χορηγούς του, για να χρηματοδοτηθεί η αποστολή ενός παιδιού κάτω των 14 ή 16 να μεταβεί μια εβδομάδα στην Ισπανία σε ακαδημία για προπόνηση. Ένα δεύτερο παιδί κάθε χρόνο θα λαμβάνει ρακέτες και τσάντες του χορηγού του Καλλία. «Είναι κάτι που ήθελα να κάνω εδώ και καιρό. Να προσφέρω μια μικρή βοήθεια προς τους νεαρούς τενίστες και να δώσω κάτι πίσω».

Τίτλο ο Κουζντριορεάν

Στη δράση βρίσκονται και οι υπόλοιποι διεθνείς της εθνικής ομάδας του Ντέιβις Καπ. Ο Ράρες Κουζντριορεάν κατέκτησε τον τίτλο στο μονό ανδρών στο πρωτάθλημα Audi Σπόρτινγκ Κλαμπ που έγινε στη Λεμεσό, κερδίζοντας στον τελικό τον άλλο διεθνή Κρίστοφερ Κουτρουζά με 2-0 σετ (6-2, 6-2). Οι δύο τενίστες θα αγωνιστούν, στη συνέχεια, στο Audi Φιλντ Κλαμπ που ξεκινά στις 16 Απριλίου στη Λευκωσία.
Σε ό,τι αφορά τον 17χρονο Φίλιππο Τσαγγαρίδη, ο οποίος αποτελεί ένα από τα πολλά υποσχόμενα ταλέντα της Κύπρου, ξεπέρασε τον τραυματισμό που υπέστη στην προπόνηση λίγες μέρες πριν την έναρξη του Ντέιβις Καπ, νιώθει καλύτερα και ξεκίνησε ήδη προπονήσεις.

ΜΙΚΡΑ ΜΠΑΣΚΕΤΙΚΑ

ΚΥΠΡΟΣ – ΠΛΕΪ ΟΦ

Εθισμένοι στα buzzer beater

Η σειρά ανάμεσα σε Proteas ΕΚΑ ΑΕΛ και Κεραυνό για τα ημιτελικά των πλέι οφ πρόκειται αναμφίβολα για την πιο συναρπαστική που έχουμε βιώσει στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια. Οι γαλαζοκίτρινοι προηγούνται με 2-1 νίκες (την Τετάρτη 07/04 στον Στρόβολο ο τέταρτος αγώνας), με τα τρία δραματικά και πολύ ανταγωνιστικά παιχνίδια να κρίνονται με σουτ στο τελευταίο δευτερόλεπτο! «Είναι μια σειρά με δύο ισάξιες ομάδες που θα κριθεί στις λεπτομέρειες. Εμείς πάμε χωρίς άγχος στον Στρόβολο, για να παίξουμε το παιχνίδι μας και να τελειώσουμε τη σειρά την Τετάρτη. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πάμε στο πέμπτο παιχνίδι. Σεβόμαστε τον Κεραυνό, αλλά και εμείς είμαστε μια πολύ καλή ομάδα», λέει ο Μιχάλης Κουνούνης της ομάδας της Λεμεσού. Από την πλευρά του, ο αρχηγός του Κεραυνού, Παναγιώτης Τρισόκκας, στέκεται στα δύο χαμένα σουτ στη λήξη: «Στη σειρά, μέχρι στιγμής, κερδίζουν οι γηπεδούχοι, με όλα τα παιχνίδια να αποτελούν διαφήμιση της καλαθόσφαιρας, που κρίνονται στο τελευταίο σουτ. Και στα τρία ματς είχαμε εμείς το τελευταίο σουτ, αλλά δυστυχώς στο πρώτο και στο τρίτο παιχνίδι δεν σκοράραμε και χάσαμε. Είναι αμφίρροπη σειρά που πιστεύω θα πάει σε πέμπτο παιχνίδι». - Στην άλλη ημιτελική σειρά, ο Madisons ΑΠΟΕΛ φαίνεται να «καθαρίζει», αφού προηγείται 2-0 νίκες της Intercollege/ΕΘΑ. Οι γαλαζοκίτρινοι θα υποδεχτούν το συγκρότημα της Έγκωμης την Τρίτη (06/04) στο Λευκόθεο και με νίκη παίρνουν την πρόκριση για τους τελικούς.

EUROCHALLENGE

Φινάλε στην κεντρική Γερμανία

Στη μικρή πανεπιστημιακή πόλη της Γκότινγκεν στην κεντρική Γερμανία, με πληθυσμό 130.000 κατοίκων, θα διεξαχθεί το Final 4 του EuroChallenge μεταξύ 30 Απριλίου και 2 Μαΐου. «Είμαστε χαρούμενοι που θα πάμε στη Γερμανία για πρώτη φορά μετά από αρκετά χρόνια», σχολίασε ο πρόεδρος της FIBA Europe, Γιώργος Βασιλακόπουλος. Στον πρώτο ημιτελικό οι γηπεδούχοι της Γκότινγκεν θα αντιμετωπίσουν τη γαλλική Ρόδν, ενώ στον δεύτερο ημιτελικό η ρωσική Κράσνιε Κρίλια θα κοντραριστεί με την ιταλική Σκαβολίνι.

Σκοτώνοντας το θέαμα στις πίστες της Ασίας

Από τα δέντρα και τις μπαριέρες του παλιού Spa και Nurburgring, στις άχαρες ασφάλτινες πεδιάδες γύρω από τη Sepang της Μαλαισίας

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ**

Είναι πιο εύκολο να θυμηθώ ποιος κέρδισε το 1958 στο Spa ή το 1967 στη Monza, για παράδειγμα, παρά να φέρω στο μυαλό μου τον νικητή οποιουδήποτε από τα τελευταία 11 Grand Prix που έγιναν στη Μαλαισία (εκ των οποίων τα δέκα έχω περιγράψει ως εκφωνητής στην TV), κι αυτό γιατί οι αγώνες που βλέπουμε συνήθως στην πίστα της Sepang δεν προσφέρουν αρκετό θέαμα.

Μια γρήγορη ματιά στις προηγούμενες κούρσες, αποκαλύπτει ότι ποτέ δεν είχαμε κάποιο προσπέρασμα που έκρινε στο τέλος τον νικητή, με μόνη εξαίρεση τον πρώτο εκείνο αγώνα του 1999, όταν ο Michael Schumacher (που επέστρεφε στο πρωτάθλημα ύστερα από το μεγάλο του ατύχημα στο Silverstone) παρέδωσε – δύο φορές – στο πιάτο την αρχηγία στον «ferrarista» ομόσταβλό του Eddie Irvine, ο οποίος έδινε ακόμη μάχη για τον τίτλο με τον Mika Hakkinen.

Παρόλο που η ασιατική πίστα φέρει αρκετές γρήγορες στροφές διαρκείας, οι οποίες «τεστάρουν» κάθε χρόνο τις ικανότητες των τεχνικών της Formula 1 στο εξαιρετικά δύσκολο μάθημα της αεροδυναμικής, εντούτοις, ποτέ δεν σου επιτρέπει να εκτιμήσεις πραγματικά τη δουλειά που γίνεται από τον άνθρωπο που κάθεται πίσω από το τιμόνι, αφού η προσπάθειά του χάνεται μέσα στο οδυνηρά ατέλειωτο τοπίο. Η πίστα είναι τόσο πλατιά σε κάποια σημεία, που θα έλεγε κανείς ότι μπορεί να προσγειωθεί ακόμη και ένα Boeing 747 σε έναν από τους «διαύλους» της. Το μεγαλύτερο πρόβλημα όμως δεν έχει να κάνει με το πλάτος του δρόμου που χρησιμοποιούν οι πιλότοι, αλλά με τις ασφάλτινες πεδιάδες που τους περικυκλώνουν, οι οποίες κάνουν τη δουλειά τους πιο εύκολη, εφόσον ανεβάζουν την ψυχολογία τους κατακόρυφα. Πριν από ορισμένα χρόνια, ο Νεοζηλανδός άσος της Ferrari από τη δεκαετία του '60, Chris Amon, δήλωσε ότι η παλιά – αληθινά τρομακτική – πίστα του Nurburgring έχασε τον υψηλό βαθμό δυσκολίας της, όταν οι οργανωτές του Γερμανικού Grand Prix αποφάσισαν, στις αρχές της δεκαετίας του '70, να κόψουν ορισμένα από τα δέντρα που αγκάλιαζαν τις θανάσιμα επικίνδυνες στροφές της. «Η μεγάλη πρόκληση έχει πλέον χαθεί, εφόσον, όταν στρίβεις το τιμόνι, ξέρεις πια τι σε περιμένει πίσω από τη γωνία», συμπλήρωσε ο χαρισματικός πιλότος.

Οι γρήγορες καμπές της πίστας Sepang ταιριάζουν γάντι στην υπέροχη – από αεροδυναμικής άποψης – RB6 της Red Bull Racing.

Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, και προτού καλά-καλά προλάβουμε οι περισσότεροι να το πάρουμε χαμπάρι, οι αρμόδιοι των διάφορων παραδοσιακών «σιρκουί» του παγκοσμίου πρωταθλήματος, αφαίρεσαν τα τελευταία 15 περίπου χρόνια τον υψηλό βαθμό δυσκολίας από τις πίστες τους, στην προσπάθειά τους να βελτιώσουν την ασφάλεια και να έχουν ήσυχο το κεφάλι τους με την FIA. Αν και κανείς δεν μπορεί να τους κατηγορήσει για το ενδιαφέρον που δείχνουν σχετικά με τη σωματική ακεραιότητα τόσο των πιλότων όσο και των θεατών, οι περισσότεροι από εμάς δεν μπορούμε να παραβλέψουμε το γεγονός ότι οι αλλαγές αυτές έχουν συγχρόνως επηρεάσει αρνητικά το θέαμα. Μέχρι πρόσφατα, η μαγευτική στροφή Eau Rouge στο Βέλγιο αποτελούσε μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις στον χώρο του μηχανοκίνητου αθλητισμού, αλλά εάν κοιτάξει κανείς προσεκτικά σήμερα, θα δει ότι εκεί όπου υπήρχε κάποτε μία στενή λωρίδα από γρασίδι στην κάθε πλευρά του ανηφορικού δρόμου, βρίσκονται τώρα δύο φαρδιές λωρίδες ασφάλτου, οι οποίες απομάκρυναν όσο ποτέ την μπαριέρα από τους τροχούς των βολίδων. «Εάν ποτέ αφαιρέσετε την πρόκληση που ονομάζεται Eau Rouge», δήλωσε κάποτε ο Ayrton Senna, λίγο μετά που πληροφορήθηκε ότι υπήρχαν σκέψεις να τροποποιηθεί η στροφή, «τότε αφαιρείτε τον λόγο που κάνω αυτή τη δουλειά».

Οι ασφάλτινες πεδιάδες που περικυκλώνουν την πίστα, ανεβάζουν την ψυχολογία των πιλότων κατακόρυφα

Οι ήρωες του χθες έξυναν τοίχους ή δέντρα, οδηγώντας με πολύ διαφορετική ψυχολογία.

Οι ασφάλτινοι δρόμοι διαφυγής που περικυκλώνουν πλέον προκλητικές στροφές όπως η άλλοτε επικίνδυνη κατηφορική καμπή Merghullo στο Interlagos, η οποία ξεχώριζε κάποτε μαζί με την Eau Rouge τους άντρες πιλότους από τα παιδιά, έχουν στειρώσει το θέαμα. Όλοι ανεξαιρέτως οι πιλότοι νιώθουν σήμερα την ασφάλεια να πάρουν τις εν λόγω στροφές με το γκάζι καρφωμένο στο πάτωμα, εφόσον οποιοδήποτε λάθος στις μέρες μας στοιχίζει πολύ πιο φτηνά. Με τον ίδιο τρόπο έχει χαθεί και η μαγεία της παλιάς στροφής της «πισίνας», στην πίστα του Monte Carlo, αφού οι οργανωτές του Grand Prix έχουν αφαιρέσει εδώ και αρκετά χρόνια τον τοίχο που «έγλειφαν» κάποτε οι πιλότοι, προτού πάρουν το εισιτήριό τους για «free entrance» στο λιμανάκι με τα πλουσιοπάροχα γιοτ.

Οι αγώνες δυστυχώς που διεξάγονται σήμερα στις πίστες-αεροδρόμια ή ακόμη «κολόνιες» της Ασίας (όπως τις αποκαλεί ο φίλτατος Θανάσης Κολοβός), οι οποίες ξεφυτρώνουν η μία πίσω από την άλλη –πέρσι Άμπου Ντάμπι, φέτος Νότια Κορέα, του χρόνου Ινδία–, διαθέτουν όλοι τον ίδιο περίπου χαρακτήρα και αυτό είναι που εμποδίζει έναν αγώνα πολλές φορές από το να παραμείνει αποτυπωμένος στη μνήμη.

Οι περισσότεροι όμως από τους σημερινούς πιλότους δηλώνουν ενθουσιασμένοι με την κάθε καινούργια πίστα, τονίζοντας πάντα πόσο φανταστικές και πόσο κομψές είναι οι… εγκαταστάσεις της, λες κι έχουν κάνει στροφή από το «Motor Sport» στο «Design & Architecture». Οι καιροί αλλάζουν, υποθέτω. Πριν από πολλά χρόνια, όταν ο Amon κατέβηκε στην Indianapolis για τον θρυλικό αγώνα των 500 μιλίων, δεν εντυπωσιάστηκε από την πασίγνωστη «παγόδα» του Indy (ένα αληθινά εντυπωσιακό κτίσμα), αλλά από την εγγύτητα των τοίχων της πίστας, τους οποίους οι βολίδες έξυναν με εξωφρενικές ταχύτητες. Ο ίδιος εξέφρασε αμέσως τη φοβία που του προκλήθηκε – το να τρέχει δηλαδή μια ανάσα από το μπετόν – προτού ένα μέλος της ομάδας του, μουρμουρίσει στο αφτί του, «εάν μπογιατίζαμε στον τοίχο πράσινα δέντρα, όπως αυτά που προσπερνάς όταν αγωνίζεσαι στο Nurburgring ή στο Spa, είμαι σίγουρος ότι δεν θα είχες κανένα απολύτως πρόβλημα».

Κοιτάει τον ανταγωνισμό αφ' υψηλού

Η νέα BMW 535 GT αύξησε το ύψος της, όχι όμως και την απόσταση από το έδαφος

Του **ΝΙΚΟΥ ΛΟΥΠΑΚΗ**

Όταν πρωτοείδα την X1, για την οποία γράψαμε σε προηγούμενη έκδοση, σκέφτηκα: «Πολύ χαμηλή είναι για "SUV"». Η οπτική επαφή με την 535 GT, όμως, μου δημιούργησε ακριβώς την αντίθετη σκέψη σε σχέση με το ύψος της: «Πολύ ψηλή για αυτοκίνητο με κίνηση μόνο σε δύο τροχούς». Σκέψη που δεν έκανα μόνο εγώ, αφού δεν ήταν λίγοι αυτοί που με ρώτησαν, όσο καιρό την οδηγούσα, αν η συγκεκριμένη BMW είναι τετρακίνητη, με κάποιες δυνατότητες κίνησης στο χώμα. Όμως το μοντέλο αυτό δεν είχε το γράμμα X» στο λογότυπό του, αλλά τα G και T, δηλαδή GT, δηλαδή Gran Turismo, που στα Ελληνικά μεταφράζεται σε αυτοκίνητο «μεγάλου τουρισμού».

Τώρα, αν κοιτάξετε τι έχει πλασαριστεί –ανεξαρτήτως κατασκευαστή – τις τελευταίες τρεις δεκαετίες ως «GT», μάλλον δεν θα βρείτε κάτι να σας θυμίζει την 535 GT, καθώς η BMW έχει τη δική της θεώρηση: Πέντε πόρτες και αυξημένο ύψος για πρακτικότητα, χυτή ράχη τύπου «κουπέ», επιδόσεις και οδική συμπεριφορά υπεράνω κριτικής (ή έστω σχεδόν υπεράνω…) και φυσικά ποιότητα, πολυτέλεια, πλούσιο εξοπλισμό… Όλα αυτά σε ένα μοντέλο της σειράς «5», που όμως βασίστηκε στην πλατφόρμα της σειράς «7» (!) και που η αισθητική του προσέγγιση προκαλεί τις πιο διαφορετικές κριτικές: Από το «πάρα πολύ ωραίο» μέχρι το «πώς είναι έτσι»…

Από ψηλά

Το αυξημένο ύψος της 535 GT μπορεί να μην αντανακλάται σε αύξηση της απόστασης από το έδαφος, έχει άμεση σχέση όμως με το γεγονός ότι οδηγός και επιβάτες κάθονται αρκετά ψηλά. Τόσο, που νιώθουν ότι βρίσκονται είτε σε πολυμορφικό (MPV) είτε σε τετρακίνητο ελεύθερου χρόνου (SUV). Η BMW επιμένει ότι αυτό έχει να κάνει με τη γενικότερη πρακτικότητα που ως πεντάθυρο αυτοκίνητο καλείται να προσφέρει η GT, αλλά και με τον γενικότερο χαρακτήρα της, που πρέπει να εμπεριέχει και το ευχάριστο ταξίδι. Και από ψηλά, όπως είναι γνωστό, βλέπεις καλύτερα…

Δεν θα διαφωνήσουμε με τους Γερμανούς ούτε και στην εκτίμηση της ευρυχωρίας που κάνουν. Ναι, πίσω κάθεσαι σταυροπόδι και έχεις πάρα πολύ «αέρα» για το κεφάλι σου, ρυθμίζεις την πλάτη του καθίσματός σου και μπορείς να απολαύσεις όχι μόνο τη θέα του δρόμου, αλλά και του ουρανού, εφόσον από πάνω σου έχεις τη μεγάλη (έξτρα) πλιοροφή που είχε το δικό μας αυτοκίνητο. Το σενάριο της πρακτικότητας, όμως, έχει τα δικά του σκοτεινά σημεία, καθώς η διπλή ανοιγόμενη πίσω πόρτα (στο μικρό της άνοιγμα) δεν διευκολύνει τη φορτοεκφόρτωση. Από την άλλη, οι προσφερόμενες δυνατότητες διαμόρφωσης του πορτμπαγκάζ (μεταξύ 440 και 1.700 λίτρων) είναι συγκεκριμένες και καθιστούν χωρίς νόημα τα συρόμενα πίσω καθίσματα, αφού πίσω από αυτά υπάρχουν πλάτες (για την απομόνωση του σαλονιού από το πορτμπαγκάζ), οι οποίες δεν σύρονται, δεν αφαιρούνται, αλλά μόνο «πέφτουν», δημιουργώντας τον κλασικό για τα χάτσμπακ αυτοκίνητα μεγάλο χώρο φόρτωσης.

Οδηγική ευχαρίστηση

Έχοντας τελειώσει με τη χωροταξική κριτική, περνάμε στις παραδοσιακές αξίες, αυτές που εκτιμούν κυρίως όσοι ξέρουν να οδηγούν. Σημειώνω λοιπόν ότι στο τιμόνι της 535 GT δεν ένιωσα ποτέ ότι μου λείπει το χειροκίνητο κιβώτιο και επίσης δεν ένιωσα ότι θέλω να χρησιμοποιήσω τη σειριακή λειτουργία που διαθέτει το απλώς εξαιρετικό αυτόματο κιβώτιο οκτώ (!) σχέσεων «Steptronic» της BMW. Δεν υπάρχει κανένας λόγος. Τα ηλεκτρονικά συστήματα που ελέγχουν τη λειτουργία του σε αφήνουν να επικεντρωθείς στο γκάζι, στο φρένο και φυσικά στο τιμόνι με τη μεταβλητή υποβοήθηση και τη μεταβλητή γωνία στροφής (πρόκειται για το active steering που προσφέρεται στα έξτρα) και να οδηγήσεις. Εξαιρετικός είναι και ο εξακύλινδρος κινητήρας «twin power turbo» που διαθέτει στροβιλοσυμπιεστή τεχνολογίας twin scroll (και όχι δύο τούρμπο).

Πατάς το γκάζι και ο χαρακτηρισμός για τον ήχο που ακούς είναι «μεταξένιος», ένα απαλό ευχάριστο γουργουρητό που, αν επιμείνεις και θες να επιταχύνεις με πλήρη ισχύ, αρχίζει να αγριεύει (συμβαδίζοντας με τη… διάθεσή σου), καθώς ο κινητήρας δουλεύει κοντά στο όριο των στροφών λειτουργίας του. Επιταχύνεις άφοβα, στρίβεις επίσης άφοβα, το αυξημένο ύψος σε καμία περίπτωση δεν σου δημιουργεί ανασφάλεια, η ρυθμιζόμενη ανάρτηση κάνει εξαιρετική δουλειά, αφήνοντάς σου κάποια περιθώρια να απολαύσεις την πίσω κίνηση. Το ίδιο ισχύει και για τα ηλεκτρονικά συστήματα που ελέγχουν στο σύνολό της τη συμπεριφορά του αυτοκινήτου. Με την 535 GT, ακόμα και αν επιλέξεις τη θέση «normal», δεν νιώθεις ότι κάποιος σου στερεί τον πλήρη έλεγχο του αυτοκινήτου.

Εν ολίγοις, η 535 GT δεν θα αφήσει κανέναν ανικανοποίητο. Αν θες να κινηθείς χαλαρά, θα την απολαύσεις. Αν θες να «οδηγήσεις», πάλι θα την απολαύσεις. Υπαρξιακό ερώτημα είναι πόσα χρήματα κοστίζει, καθώς με… κάτι παραπάνω μπορείς να περάσεις στην X6 και να είσαι και «τετρακίνητος». Αλλά, όπως είπαμε και στην αρχή, η GT είναι μια διαφορετική προσέγγιση.

Η 535 GT δεν έχει καμιά σχέση με ό,τι έχει πλασαριστεί – ανεξαρτήτως κατασκευαστή – τις τελευταίες τρεις δεκαετίες ως «GT».

Οι επιβάτες κάθονται τόσο ψηλά, που νιώθουν ότι βρίσκονται είτε σε πολυμορφικό (MPV) είτε σε τετρακίνητο ελεύθερου χρόνου (SUV).

Εξαιρετικός ο εξακύλινδρος κινητήρας «twin power turbo» που διαθέτει στροβιλοσυμπιεστή τεχνολογίας twin scroll (και όχι δύο τούρμπο).

ΥΠΕΡ	ΚΑΤΑ
Κινητήρας, επιδόσεις, εξαιρετικό κιβώτιο ταχυτήτων, οδική συμπεριφορά, ποιότητα κατασκευής, χώροι για επιβάτες	Εργονομικές μικροατέλειες, κατανάλωση

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ (ΕΚΔΟΣΗ ΔΟΚΙΜΗΣ)

BMW 535 Gran Turismo
0-100 χλμ./ώρα*: 6,3 δλ.
Τελική ταχύτητα*: 250 χλμ./ώρα

Όχι μόνο δεν σου λείπει το χειροκίνητο κιβώτιο, αλλά δεν νιώθεις ούτε την ανάγκη να χρησιμοποιήσεις τη σειριακή λειτουργία του εξαιρετικού αυτόματου οκτώ (!) σχέσεων «Steptronic» της BMW.

Έλεγχος του ρεύματος με «έξυπνα» συστήματα

Στο σπίτι μας, με μικροσυσκευές, όχι μεγαλύτερες από μια κοινή πρίζα

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ**

Ηλεκτρονικά κέντρα που θα ελέγχουν διαρκώς την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος στο σπίτι, «έξυπνα» συστήματα που θα ρυθμίζουν τη λειτουργία των ηλεκτρικών συσκευών για να μειωθεί η δαπάνη για το ρεύμα, συσκευές που θα διευκολύνουν το συνδυασμό διαφορετικών πηγών ηλεκτρικού ρεύματος, από το κεντρικό δίκτυο μέχρι τα φωτοβολταϊκά της οροφής. Καθώς η μεγάλη πρόκληση του μέλλοντος λέγεται εξοικονόμηση ενέργειας, ιδιαίτερα στον οικιακό τομέα, οι ερευνητές αναζητούν λύσεις με τη βοήθεια τεχνολογιών αιχμής. Έτσι, η προηγμένη τεχνολογία ετοιμάζεται να μπει στα σπίτια μας, ακριβώς για να τιθασεύσει το ηλεκτρικό ρεύμα, στο οποίο οφείλει την ύπαρξή της. Μη φανταστείτε κάποια εισβολή τεράστιων ρομπότ ή ηλεκτρονικών πινάκων! Οι τεχνολογίες ελέγχου του ηλεκτρικού ρεύματος υλοποιούνται πλέον με μικροσυσκευές, όχι μεγαλύτερες από μια κοινή πρίζα!

Όλα μπορούν να απεικονίζονται στην οθόνη ενός υπολογιστή

Το 7ο Κοινοτικό Πλαίσιο για την έρευνα περιλαμβάνει αρκετά προγράμματα, που στοχεύουν στον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας. Σε δύο απ' αυτά υπάρχει συμμετοχή ελληνικών ιδρυμάτων και εταιρειών, οι οποίες μάλιστα προσφέρουν πρωτοπόρο έργο. Το διετές πρόγραμμα AIM, το οποίο ολοκληρώνεται το καλοκαίρι του 2010, θα δημιουργήσει ένα σύστημα καταγραφής και απεικόνισης της ενεργειακής κατανάλωσης κάθε οικιακής συσκευής («λευκών», οπτικοακουστικών, κλιματισμού κ. λπ.). Με την τεχνολογία AIM θα μπορούμε να ρυθμίσουμε την κατανάλωση του σπιτιού μας. Για παράδειγμα, εάν θέλουμε να μην «καίμε» πάνω από 2 KW ρεύμα την ημέρα, το σύστημα θα μπορεί να ρυθμίσει τη λειτουργία των συσκευών, σβήνοντας για παράδειγμα συσκευές που βρίσκονται σε κατάσταση αναμονής (stand by). Με βάση τις πρώτες εφαρμογές έχει καταγραφεί δυνατότητα περιορισμού της κατανάλωσης κατά 10% όσον αφορά τις stand by συσκευές και κατά 20% στις υπόλοιπες. «Η τεχνολογία AIM στηρίζει τη λειτουργία της στην τηλεμετρία και στη συγκέντρωση των στοιχείων σε ένα κεντρικό σημείο. Μπορεί να εγκαθίσταται σε οποιονδήποτε οικιακό υπολογιστή ή ακόμη και σε δικτυακές πύλες (όπως τα μόντεμ για τις ευρυζωνικές συνδέσεις του Ίντερνετ)», λέει στην «Κ» ο κ. Σπύρος Τόμπρος, από την ελληνική εταιρεία Keletron, που είναι ο τεχνικός υπεύθυνος του προγράμματος. «Η τεχνολογία AIM δεν απαιτεί χρονοβόρες και ακριβές επεμβάσεις στην υποδομή του οικιακού περιβάλλοντος», σημειώνει, καθώς υπάρχουν δύο σημαντικές εξελίξεις, που διευκολύνουν όλα τα «νοήμονα προγράμματα». Αφ' ενός σχεδόν όλες οι νέες ηλεκτρικές συσκευές (από ψυγεία μέχρι πλυντήρια) φέρουν συστήματα ασύρματης επικοινωνίας (Wi-Fi), με τα οποία μπορούν να επικοινωνούν με ψηφιακά κέντρα ελέγχου. Επίσης, έχει αναπτυχθεί η δυνατότητα καταμέτρησης της κατανάλωσης στη «γραμμή ενέργειας». Πρακτικά, με μια μικρή συσκευή, που τοποθετείται πίσω από μια πρίζα, μπορούμε να ελέγχουμε το ρεύμα που περνάει στο ηλεκτρικό καλώδιο, ακόμη και για τις παλιές συσκευές. Όλα αυτά μπορούν να απεικονίζονται στην οθόνη ενός υπολογιστή, ο οποίος μετατρέπεται έτσι σε... κοντρόλ ρουμ της «μικρής ΔΕΗ» του σπιτιού μας.

Χωρίς δυσκολίες

«Τέτοιου είδους δικτυακά προϊόντα διατίθενται ήδη στην αγορά από μεγάλες ή και μικρότερες ευρωπαϊκές εταιρείες, ενώ παραγωγή υπάρχει και στην Ελλάδα. Οι συσκευές μπορούν να ενσωματωθούν σε νέο ή παλιό οικιακό εξοπλισμό από τους ίδιους τους χρήστες χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες», λέει στην «Κ» ο κ. Τόμπρος. Και μόνον η γνώση του ρεύματος που καταναλώνεται οδηγεί συνήθως σε πιο προσεκτική χρήση. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος AIM είναι 4,4 εκατ. ευρώ. Δίπλα στην Keletron συμμετέχουν εταιρείες-μεγαθήρια, όπως η France Telecom, η Philips κ. ά., ενώ η Ελλάδα έχει και δεύτερη συμμετοχή με την BlueChip Technologies.

«Τέτοιου είδους δικτυακά προϊόντα διατίθενται ήδη στην αγορά από μεγάλες ή και μικρότερες ευρωπαϊκές εταιρείες, ενώ παραγωγή υπάρχει και στην Ελλάδα. Οι συσκευές μπορούν να ενσωματωθούν σε νέο ή παλιό οικιακό εξοπλισμό από τους ίδιους τους χρήστες χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες», λέει στην «Κ» ο κ. Τόμπρος. Και μόνον η γνώση του ρεύματος που καταναλώνεται οδηγεί συνήθως σε πιο προσεκτική χρήση. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος AIM είναι 4,4 εκατ. ευρώ. Δίπλα στην Keletron συμμετέχουν εταιρείες-μεγαθήρια, όπως η France Telecom, η Philips κ. ά., ενώ η Ελλάδα έχει και δεύτερη συμμετοχή με την BlueChip Technologies.

Η λειτουργία του πράσινου σπιτιού

Μια σειρά τεχνολογιών αιχμής θα δίνουν τη δυνατότητα καταγραφής και ρύθμισης της λειτουργίας των οικιακών ηλεκτρικών συσκευών από τον υπολογιστή μας ή ακόμα και από ένα κινητό τηλέφωνο!

30% της ενέργειας καταναλώνει ο οικιακός τομέας στην Ελλάδα και προκαλεί το 40% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

20% μπορούν να μειώσουν την κατανάλωση οι έξυπνες τεχνολογίες. Ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα, με ελληνική συμμετοχή, τελειοποιούν τις τεχνολογίες ελέγχου και προγραμματισμού της κατανάλωσης.

Περίπου το 1,5% της εγχώριας ηλεκτρικής ενέργειας καταναλώνεται από ηλεκτρικές συσκευές σε κατάσταση αναμονής (stand by). Η ενέργεια αυτή ευθύνεται για την εκπομπή 600.000 τόνων διοξειδίου του άνθρακα ετησίως.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Θα μπορούμε να υπολογίζουμε και το κόστος»

Τα ενεργειακά δίκτυα του μέλλοντος θα είναι πιο πολύπλοκα από τα σημερινά. Στον ενεργειακό εφοδιασμό του σπιτιού θα συνεργάζονται περισσότερες πηγές ενέργειας, καθώς διπλα στο ηλεκτρικό ρεύμα του κεντρικού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας θα υπάρχουν και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (φωτοβολταϊκά, μικρά αιολικά κ.λπ.). Πώς θα συνεργάζονται όλα αυτά; Κι ακόμα, πώς θα πληρώνουμε όσο το δυνατόν φθηνότερα για την ίδια κατανάλωση ρεύματος; Τι εννοούμε; Οσο και αν ο καταναλωτής πληρώνει το ίδιο αντίτιμο για το ρεύμα οποιαδήποτε ώρα της ημέρας (με εξαίρεση το νυχτερινό τιμολόγιο), το κόστος του ρεύματος ανεβαίνει τις ώρες αιχμής. Για παράδειγμα, τις μεσημεριανές ώρες του καλοκαιριού αναγκαζόμαστε να εισάγουμε σε υψηλές τιμές ή να θέτουμε σε λειτουργία πανάκριβες μονάδες για να καλυφθεί η επιπλέον ζήτηση.

Την απάντηση σε αυτά τα προβλήματα επιδιώκει το δεύτερο ερευνητικό πρόγραμμα SmartHouse/ SmartGrid (Εξυπνο Σπίτι/Εξυπνο Δίκτυο). Στο πρόγραμμα, που έχει προϋπολογισμό 3,8 εκατ. ευρώ και ολοκληρώνεται σε έναν χρόνο, συμμετέχουν από την Ελλάδα το Εργαστήριο Συστημάτων Ηλεκτρικής Ενέργειας του Μετσόβιου Πολυτεχνείου (με επικεφαλής τον καθηγητή Νίκο Χατζηαργυρίου) και το Κέντρο Δοκιμών Ερευνών και Προτύπων της ΔΕΗ.

«Επιδιώκουμε να κατευθύνουμε την κατανάλωση σε συγκεκριμένες ώρες του 24ώρου, όπου η τιμή της ενέργειας είναι πιο χαμηλή», μας λέει ο κ. Αρης Δημέας, ερευνητής του ΕΜΠ. «Αυτή η τεχνολογία έχει ενδιαφέρον και στην περίπτωση που θέλουμε να ενσωματώσουμε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο δίκτυό μας. Είναι σημαντικό να καταφέρουμε να προγραμματίσουμε μια σειρά εργασίες για την ώρα που έχουμε περίσσεια ρεύματος», εξηγεί ο κ. Δημέας. «Το Εξυπνο Δίκτυο θα μπορεί να κατανέμει τη ζήτηση ενέργειας ανάλογα με την προσφορά από το δίκτυο, έτσι ώστε να μην παρατηρούνται ασυμμετρίες που συνήθως πληρώνονται ακριβά ή οδηγούν σε απώλειες».

Ο ηλεκτρονικός ελεγκτής, που θα τοποθετήσουμε, θα μπορεί αυτόματα -με βάση κάποιες προδιαγραφές που έχουμε δώσει- να σβήσει κάποια συσκευή για ορισμένα λεπτά της ώρας, να σβήσει ένα φως ή να θέσει σε λειτουργία το πλυντήριο που το έχουμε έτοιμο. «Κεντρική ιδέα είναι να υπολογίζουμε όχι μόνο την ποσότητα ενέργειας αλλά και το κόστος της, καθώς και το κόστος των ρύπων», σημειώνει ο κ. Δημέας. Δεν είναι η πρώτη φορά που το Εργαστήριο Συστημάτων Ηλεκτρικής Ενέργειας του ΕΜΠ ασχολείται με «έξυπνες συσκευές» ελέγχου και εξοικονόμησης ενέργειας στον οικιακό τομέα. Παλιότερα, είχαν γίνει δοκιμές στον οικισμό Γαϊδουρόμαντρα της Κύθνου (ο οποίος διαθέτει ορισμένα φωτοβολταϊκά πάνελ). Το SmartHouse/SmartGrid θα δοκιμαστεί τους επόμενους μήνες στον παραθεριστικό οικισμό Μελτέμι στη Ραφήνα, όπου υπάρχουν φωτοβολταϊκά συστήματα.

Τι ποσοστό εξοικονόμησης μπορούμε να πετύχουμε με τα «έξυπνα» συστήματα; «Είναι πολύ πρόωρο να δώσουμε ποσοστά. Ας ξεκινήσουμε αλλάζοντας κουφώματα στο σπίτι και ας πάψουμε να ζεσταινόμαστε με το κλιματιστικό», τονίζει ο κ. Δημέας. Τα απλά είναι συνήθως και τα πιο έξυπνα.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΑΪΛΑΝΔΗ: Με όνομα που παραπέμπει στην Ελλάδα (Athene Brama), η μικρή αλλά πανέξυπνη κουκουβάγια δείχνει να μας κλείνει το μάτι. Εξοικειωμένη απόλυτα με τους ανθρώπους, ζει συνήθως μέσα σε κορμούς δέντρων, όντας από τα πλέον κοινά πτηνά της Ασίας.

ΕΛΛΑΔΑ: Ιδιαίτερα ελκυστικά σε ανθρώπους αλλά, όπως φαίνεται, και σε... σαλιγκάρια, τα δεκάδες είδη των μανιταριών που απαντώνται στις πλαγιές της Βάλιας Κάλντα είναι από τα νοστιμότερα εδέσματα, αρκεί φυσικά να ξέρει κανείς να τα ξεχωρίσει.

Η καταστροφή του «κλειδιού»

Οπως όλα δείχνουν, η πρόταση του κοινωνιολόγου δρος Schonberger δεν είναι ανέφικτη από τεχνολογικής πλευράς. Ερευνητές από το πανεπιστήμιο της Washington εργάζονται πάνω στο πρόγραμμα Vanish, το οποίο έχει στόχο να αποτελέσει μία ψηφιακή πλατφόρμα που θα δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες της να διακινούν στο Ιντερνετ δεδομένα τα οποία καταστρέφονται αυτόματα με την πάροδο του χρόνου. Πιο συγκεκριμένα, το Vanish δημιουργεί για κάθε τέτοιο αρχείο ένα «κλειδί» το οποίο είναι απαραίτητο για την αποκρυπτογράφησή του. Το «κλειδί» αυτό όμως ξεκινά να... φθείρεται από τη στιγμή που ο χρήστης αποστείλει το αρχείο: η πλατφόρμα το διαιρεί σε δεκάδες τμήματα, τα οποία αποθηκεύει σε τυχαίους υπολογιστές δικτύων που ανταλλάσσουν μουσική ή βίντεο. Ετσι, καθώς μερικοί από τους υπολογιστές βγαίνουν από το δίκτυο, το «κλειδί» καθίσταται προοδευτικά άχρηστο.
Το Vanish είναι μάλιστα λογισμικό ανοικτού κώδικα, το οποίο είναι συμβατό με το Firefox, ενώ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοκαταστροφή e-mail, αναρτήσεων στο Facebook ή μηνυμάτων σε υπηρεσίες chat ώστε να μην μπορούν να ανακτηθούν από τον αποστολέα και τον παραλήπτη ή τους διαχειριστές της συγκεκριμένης ιντερνετικής υπηρεσίας. Ετσι, οι επιστήμονες από το πανεπιστήμιο της Washington υποστηρίζουν πως είναι πιο αποτελεσματικό από τη διαγραφή των αρχείων -αφού κάποιες ιστοσελίδες κρατούν αντίγραφα για απεριόριστο χρόνο στους server τους- ή την απλή κρυπτογράφηση.

Σβήστε τα ψηφιακά ίχνη σας

Δημιουργούμε «αποτυπώματα», τα οποία παρά τη θέλησή μας «επιβιώνουν» για χρόνια

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Σίγουρα όλοι έχουμε μετανιώσει για κάποιο γραπτό μήνυμα που στείλαμε («εν θερμώ»), θέλοντας, αμέσως μετά, να μπορούσαμε να διαγράφαμε αυτό το sms από το κινητό του παραλήπτη. Για όσους διαθέτουν iPhone, αυτή η δυνατότητα υπάρχει. Η application TigerText δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες της να προσθέσουν στα μηνύματά τους... ημερομηνία λήξης, επιλέγοντας τους μήνες, τις μέρες ή ακόμη και τις ώρες που μπορεί κανείς να διαβάσει τα μηνύματα, πριν αυτά διαγραφούν. Αλλωστε, κατ' ουσίαν τα sms δεν αποθηκεύονται ποτέ στη συσκευή του παραλήπτη, αλλά στους server της εταιρείας που ανέπτυξε το TigerText. Και, όταν λήξει η «διάρκεια ζωής» τους, ουσιαστικά θα αυτοκαταστρέφονται, χωρίς να αφήνουν κανένα ανακτήσιμο στοιχείο ούτε στα κινητά αλλά ούτε και στον «διακομιστή».

Με μια πρώτη ματιά, φαίνεται πως μία τέτοια εφαρμογή αφορά όσους επιδίδονται σε κάθε λογής παραβατικές πράξεις ή αυτούς που διατηρούν... «παράνομες» σχέσεις και δεν θα ήθελαν να προδοθούν από τα γραπτά τους μηνύματα. Ωστόσο, ο δημιουργός της δηλώνει στο περιοδικό Time πως πολλοί άνθρωποι βλέπουν το TigerText σαν έναν τρόπο για να προστατεύσουν την ανωνυμία τους, ακόμη κι αν δεν έχουν τίποτα να κρύψουν - σαν ένα εργαλείο ώστε να καθιστούν εφήμερα τα ηλεκτρονικά τους ίχνη.

Αποθήκευση

Απαντάται έτσι ένα πρόβλημα που θέτει η τεχνολογία καθημερινά: το γεγονός ότι, χάρη στα ηλεκτρονικά μέσα που προσφέρουν απεριόριστες δυνατότητες αποθήκευσης και με μικρό κόστος, όλοι λίγο έως πολύ δημιουργούμε ψηφιακά αποτυπώματα τα οποία μπορεί, παρά τη θέλησή μας, να «επιβιώνουν» για δεκαετίες.

Ζούμε επομένως σε μία εποχή όπου «η λήθη γίνεται εξαίρεση και η μνήμη ο κανόνας», όπως υποστηρίζει ο κοινωνιολόγος Viktor Mayer-Schonberger στο βιβλίο του «Διαγραφή: Η Αρετή της Λήθης στην Ψηφιακή Εποχή»; Κι αν αυτό φαίνεται να ισχύει ακόμη και για τα γραπτά μηνύματα που ανταλλάσσουμε μέσω κινητών τηλεφώνων, ο Schonberger στρέφει τα βέλη του κυρίως εναντίον του Διαδικτύου, στο οποίο αφήνουμε πολύ περισσότερα και μακροβιότερα ψηφιακά ίχνη, με πιθανούς παραλήπτες εκατομμύρια άλλους χρήστες. Ο Αμερικανός επιστήμονας εκτιμά μάλιστα πως το φαινόμενο είναι πρωτόγνωρο στην ανθρώπινη ιστορία, και το αποδίδει σε τέσσερις παράγοντες: στην ψηφιοποίηση, τη φθηνή φύλαξη των δεδομένων, την εύκολη ανάκτησή τους και τη γρήγορη πρόσβαση από οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη.

Από την άλλη πλευρά όμως, αυτά τα χαρακτηριστικά είναι που κάνουν το Διαδίκτυο μια «ηλεκτρονική κιβωτό» στην οποία θα μπορούσε να αποθηκευτεί το σύνολο της παγκόσμιας γνώσης. Γι' αυτό και τονίζεται πως ουσιαστικά μόλις αρχίζει η συζήτηση για το ποιες πληροφορίες και για πόσο χρονικό διάστημα θα πρέπει να «θυμάται» το Ιντερνετ. «Δεν θα θέλαμε, για παράδειγμα, να μπορούμε να βρούμε στο Ιντερνετ όλους τους ισολογισμούς μιας πολυεθνικής εταιρείας;» αντιτείνει ο Brewster Kahle, ιδρυτής του ιδρύματος Internet Archive το οποίο επιχειρεί να αρχειοθετήσει ένα μεγάλο τμήμα των ιστοσελίδων που κυκλοφορούν στον παγκόσμιο ιστό.

Βέβαια, ακόμη και οι επικριτές του Schonberger αναγνωρίζουν πως αυτή η «αιώνια μνήμη» συχνά έχει δυσάρεστα παρεπόμενα όπως στην περίπτωση της Stacy Snyder, μιας 25χρονης καθηγήτριας που απορρίφθηκε από το κολέγιο στο οποίο εργαζόταν υπό δοκιμή, επειδή μία φωτογραφία της στο MySpace υπαινισσόταν ροπή προς τον αλκοολισμό. Και τέτοια παραδείγματα τείνουν να γενικευθούν καθώς, για παράδειγμα, έρευνα στη Βρετανία έδειξε πως το 62% των εργοδοτών ελέγχει το Facebook, το MySpace και άλλα ανάλογα site, πριν λάβει την τελική απόφαση για την πρόσληψη ενός υποψηφίου υπαλλήλου ή στελέχους.

Ο κοινός παρονομαστής όλων αυτών των «παρενεργειών» είναι πως οι πληροφορίες χρησιμοποιήθηκαν έξω από το πλαίσιο στο οποίο παράχθηκαν - εκεί δηλαδή όπου η χρήση του Ιντερνετ καθιστά δυσδιάκριτα τα όρια μεταξύ της δημόσιας και της ιδιωτικής σφαίρας. Και ο Schonberger λέει πως η λύση θα προέλθει πάλι από την τεχνολογία, με εφαρμογές αυτοκαταστροφής των δεδομένων που θα λειτουργούν παρόμοια με το TigerText: «αν υπηρεσίες όπως το Facebook μας ρωτούν πότε θέλουμε να λήξουν τα δεδομένα που αναρτούμε, τότε θα μας υπενθυμίζουν πως η αξία των προσωπικών μας δεδομένων δεν είναι αιώνια», γράφει χαρακτηριστικά.

REUTERS / KIM KYUNG-HOON

Μια εφαρμογή που θα έδινε «διάρκεια ζωής» στα sms, θα προστάτευε την ανωνυμία, ακόμη κι από αυτούς που δεν έχουν τίποτα να κρύψουν - σαν ένα εργαλείο ώστε να καθιστούν εφήμερα τα ηλεκτρονικά τους ίχνη.

Η application TigerText δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες της να προσθέσουν στα μηνύματά τους... ημερομηνία λήξης για να αυτοκαταστραφούν.

Κινηματογραφικές προβολές στην οθόνη του κινητού

Η εφαρμογή μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα PC, τις τηλεοράσεις ή τους «υπολογιστές-ταμπλέτες»

Αν σήμερα με ένα κινητό τηλέφωνο τελευταίας τεχνολογίας μπορεί κάποιος να περνά την ώρα του με παιχνίδια, να ανανεώσει το προφίλ του σε κάθε είδους κοινωνικό δίκτυο, ακόμη και να διαβάσει εφημερίδες ή βιβλία, ποιο είναι το επόμενο βήμα στη χρήση αυτών των «έξυπνων» συσκευών; Εφαρμογές, που θα τις μετατρέπουν σε φορητούς κινηματογράφους, ώστε στις οθόνες τους να μπορεί ο οποιοσδήποτε να απολαύσει οποιοδήποτε από τις τελευταίες κινηματογραφικές επιτυχίες.

Η αρχή έγινε ,τουλάχιστον, στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού. Εταιρείες όπως η Blockbuster, η New Corp. του Ρούμπερτ Μέρντοχ και η mSpot ανακοίνωσαν πως ανέπτυξαν applications με τις οποίες κάθε χρήστης θα μπορεί να νοικιάζει από ένα online βιντεοκλάμπ το φιλμ της αρεσκείας του, το οποίο θα ξεκινά να προβάλλεται αμέσως στη συσκευή του.

Κάθε μία από τις παραπάνω εφαρμογές, μάλιστα, είναι συμβατή με περισσότερα από πενήντα μοντέλα κινητών και με τους βασικότερους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους στις ΗΠΑ. Ακόμη περισσότερο, καθώς η σύγκλιση των τεχνολογιών υπαγορεύει πως όλες οι σύγχρονες συσκευές πρέπει να συνδέονται στο Διαδίκτυο, οι συγκεκριμένες applications θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν και σε οποιαδήποτε άλλη οθόνη: στα PC, τις τηλεοράσεις ή τους «υπολογιστές-ταμπλέτες».

Τα δίκτυα τέταρτης γενιάς θα εξασφαλίζουν ταχύτητες μετάδοσης έως 80 Mbps.

EPA/EVERETT KENNEDY BROWN

Με τις νέες applications, ο χρήστης θα μπορεί να βλέπει το φιλμ της αρεσκείας του, στο κινητό, στο PC, αλλά και στην τηλεόραση του σαλονιού του.

Κάτι που σημαίνει πως ο χρήστης τους θα έχει τη δυνατότητα να διακόπτει την ταινία που βλέπει στο κινητό, καθ' οδόν προς το σπίτι, για να συνεχίσει να την παρακολουθεί από την TV του σαλονιού του.

Γιατί όμως χρειάστηκε να περάσει τόσος χρόνος ώστε να εμφανιστούν τέτοιες εφαρμογές; Επειδή ακόμη και τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας τρίτης γενιάς («3G») δεν εξασφαλίζουν τόσο μεγάλες ταχύτητες διακίνησης δεδομένων, ώστε να μπορούν να μεταδοθούν αρχεία μεγάλου μεγέθους όπως είναι τα αρχεία βίντεο. Οι συγκεκριμένες όμως εταιρείες, υποστηρίζουν πως βρήκαν τρόπους για να ξεπεράσουν το πρόβλημα. Η mSpot, για παράδειγμα, επέλεξε την απευθείας ροή του τηλεοπτικού περιεχομένου («streaming») προσαρμόζοντας κάθε ταινία στην ποιότητα της οθόνης όπου αναπαράγεται κάθε στιγμή: έτσι, ένα φιλμ που προβάλλεται σε ανάλυση 320 x 480 Pixel στο iPhone, θα αναμεταδίδεται σε ποιότητα high definition όταν ο θεατής το παρακολουθεί από την τηλεόρασή του. Η Blockbuster, από την άλλη, ακολουθεί μια διαφορετική λογική, επιτρέποντας στον χρήστη να «κατεβάζει» και να αποθηκεύει την ταινία στο κινητό του, και πάλι, όμως, με διαφορετικές προδιαγραφές αν το τηλέφωνο συνδέεται στο Διαδίκτυο μέσω δικτύου 3G ή τεχνολογίας Wi-Fi αντίστοιχα.

Αλλωστε, οι λύσεις αυτές μάλλον δεν θα χρειαστεί να χρησιμοποιηθούν για πολύ καιρό, από τη στιγμή που εντός του 2010 αναμένεται να διαδοθεί στις ΗΠΑ η χρήση των δικτύων τέταρτης γενιάς, τα οποία εξασφαλίζουν ταχύτητες μετάδοσης έως και 80 Mbps. Δίκτυα που, ωστόσο, είναι μάλλον αμφίβολο να δούμε σύντομα στην Ελλάδα.

Κ. Δ.

ΣΥΝΤΟΜΑ

ΤΙ ΨΑΧΝΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ταξίδι στα 6.000 μέτρα κάτω από τη θάλασσα

Αν θέλουμε να ανακαλύψουμε πώς μπορεί να είναι οι (πιθανές) μορφές ζωής που υπάρχουν σε άλλους πλανήτες, τότε πρέπει να εξερευνήσουμε τα οικοσυστήματα που έχουν δημιουργηθεί στους πιο αφιλόξενους υποθαλάσσιους κόσμους της Γης. Αυτό υποστηρίζουν επιστήμονες από το Εθνικό Ωκεανογραφικό Κέντρο της Αγγλίας, οι οποίοι θα χρησιμοποιήσουν το ρομποτικό υποβρύχιο Autosub 6000 για να μελετήσουν έναν τέτοιο αφιλόξενο κόσμο, σε βάθος 6.000 μέτρων - το βαθύτερο ηφαίστειο που έχει ανακαλυφθεί ποτέ και το οποίο βρίσκεται στα νησιά Καϊμάν στην Καραϊβική. Καθώς οι συνθήκες που επικρατούν στο ηφαίστειο είναι εξαιρετικά ακραίες (με θερμοκρασίες στις οποίες θα μπορούσε να λιώσει ακόμη και ο μόλυβδος), οι ερευνητές υποθέτουν πως τα μικρόβια που ζουν εκεί παρουσιάζουν παρόμοιες βιολογικές λειτουργίες με τους έμβιους οργανισμούς που ενδεχομένως έχουν αναπτυχθεί σε εξίσου αντίξοα εξωγήινα περιβάλλοντα.

ΣΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΥΘΕΙΑ

Ταξίδια στα σύνορα του Διαστήματος

Δεν είναι μακριά η ημέρα που ο διαστημικός τουρισμός θα γίνει πραγματικότητα – τουλάχιστον για τους υποψήφιους πελάτες της Virgin Galactic, της εταιρείας που υπόσχεται ταξίδια έξω από τη γήινη ατμόσφαιρα, απ' όπου θα μπορεί κανείς για μερικά λεπτά να ζήσει την εμπειρία έλλειψης βαρύτητας. Αλλωστε, η μέθοδος εκτόξευσης που επέλεξε η εταιρεία ξεκίνησε πριν από λίγες ημέρες να δοκιμάζεται σε πραγματικές συνθήκες. Το μητρικό αεροπλάνο WhiteKnight Two απογειώθηκε με επιτυχία από το «διαστημοδρόμιο» Spaceport America στην έρημο Μοχάβε, μεταφέροντας το διαστημόπλοιο SpaceShip Two μέχρι το υψόμετρο στο οποίο αυτό θα αποχωρίζεται, πυροδοτώντας τους κινητήρες του για να καλύψει το υπόλοιπο μέρος της διαδρομής. Αυτές οι δοκιμές έχουν στόχο να ελέγξουν την αεροδυναμική του SpaceShip Two, πριν το διαστημόπλοιο πραγματοποιήσει τις πρώτες πιλοτικές πτήσεις του στα όρια του Διαστήματος.

AP PHOTO / JAMIE RECTOR

ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Απόφαση-σταθμός για τα πνευματικά δικαιώματα

Για τις εταιρείες που διαχειρίζονται τα πνευματικά δικαιώματα καλλιτεχνών, ένας από τους βασικούς τρόπους για να αντιμετωπισθεί η ηλεκτρονική πειρατεία είναι να διωχθούν ποινικά και να επιβληθούν αυστηρές τιμωρίες στους διαχειριστές των χιλιάδων sites που διακινούν τέτοιο υλικό. Ωστόσο, η ισπανική Δικαιοσύνη φαίνεται πως έχει αντίθετη γνώμη: εκδικάζοντας τη μήνυση που είχε υποβληθεί κατά του ισπανικού ιστότοπου elrincondejesus. com για παραβίαση των νόμων περί πνευματικής ιδιοκτησίας, το δικαστήριο έκρινε πως αν δεν γίνεται για κερδοσκοπικούς λόγους, η ανταλλαγή αρχείων είναι νόμιμη ακόμη και στην περίπτωση που αυτά τα αρχεία καλύπτονται από δικαιώματα. Παρ' όλα αυτά, λόγω της φύσης του ισπανικού δικονομικού συστήματος, η απόφαση αυτή δεν θα επηρεάσει την έκβαση των μηνύσεων που μπορεί να υποβληθούν στο μέλλον εναντίον άλλων ανάλογων sites, αφού δεν δημιουργεί δεσμευτικό δεδικασμένο.

ΣΗΜΕΡΑ GADGETS

LG KS660

Δύο κάρτες SIM στην ίδια συσκευή

Αν είσθε αναγκασμένος να κυκλοφορείτε καθημερινά με δύο κινητά τηλέφωνα -ένα για τις επαγγελματικές σας συνομιλίες και ένα για τις προσωπικές- τότε το KS660 της LG μπορεί να δώσει τη λύση: το συγκεκριμένο μοντέλο δέχεται δύο κάρτες SIM, ώστε να διαχειρίζεστε όλες τις συνομιλίες σας από την ίδια συσκευή. Επίσης, το KS660 διαθέτει κάμερα 5 megapixel, οθόνη αφής 3 ιντσών και εσωτερική μνήμη 50 Mbyte.

ΚΑΙ ΜΕ ΚΑΜΕΡΑ

Απάντηση στο iPad από την OpenPeak

Πριν ακόμη κυκλοφορήσει το iPad της Apple, πολλές εταιρείες ετοιμάζουν ανταγωνιστικά μοντέλα. Μία από αυτές είναι η OpenPeak, που ανακοίνωσε πως σύντομα θα κυκλοφορήσει στην αγορά το OpenTablet 7, μία «ταμπλέτα» της οποίας ο χειρισμός γίνεται αποκλειστικά με τεχνολογία αφής. Στα πλεονεκτήματα της συγκεκριμένης συσκευής συγκαταλέγεται, επίσης, η ενσωματωμένη φωτογραφική μηχανή και κάμερα, αλλά και το γεγονός ότι ο επεξεργαστής του OpenTablet 7 εξασφαλίζει πολλές ώρες λειτουργίας πριν η μπαταρία εκφορτιστεί πλήρως.

SAMSUNG ST5500

Φωτογραφική μηχανή και Wi-Fi

Η compact φωτογραφική μηχανή ST5500 της Samsung διαθέτει οθόνη 3,7 ιντσών AMOLED και οπτικό ζουμ 7x. Επιπλέον, μπορεί να απαθανατίζει εικόνες ανάλυσης 14.2 megapixel, ενώ, χάρη στη θύρα HDMI, οι φωτογραφίες και τα βίντεο που αποθηκεύονται στην εσωτερική της μνήμη αναπαράγονται εύκολα στις τηλεοράσεις. Ωστόσο, το μεγάλο πλεονέκτημά της είναι ο δέκτης Wi-Fi, ο οποίος επιτρέπει την ασύρματη μετάδοση των αρχείων multimedia σε οποιοδήποτε PC.

ΑΠΟ ΤΗ VIZIO

Ιντερνετικές τηλεοράσεις

Ακολουθώντας την τάση της αγοράς, που θέλει όλους τους κατασκευαστές TV να αναπτύσσουν μοντέλα τα οποία μπορούν να συνδεθούν στο Διαδίκτυο, η Vizio κυκλοφόρησε τη σειρά τηλεοράσεων 2XVT οι οποίες διαθέτουν ενσωματωμένο Wi-Fi. Επίσης, οι συσκευές συνοδεύονται από μία μεγάλη ποικιλία εφαρμογών, που επιτρέπουν στον αγοραστή τους να έχει εύκολη πρόσβαση στις σημαντικότερες ιντερνετικές υπηρεσίες.

ΤΕΥΧΟΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ

As Sexy as it gets

ΑΝΤΡΙΚΟ ΠΡΟΝΟΜΙΟ

ΤΙΜΗ ΜΕ ΔΩΡΟ €8.95

Δώρο ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΟΥ BBC Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ: ΗΡΩΕΣ ΚΑΙ ΟΠΛΑ, ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΧΙΤΛΕΡ

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μ. ΣΑΒΒΑΤΟ 3 - ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΑΣΧΑ 4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2010

Eurobank EFG
Private Banking
Best Private Bank in Cyprus
2010 Euromoney Survey of Private Banking and Wealth Management

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
-4,23%	1,33%	0,33%*	0,40%*	1,39%	1,17%	0,95%	5,29%	-5,49%

ΣΗΜΕΡΑ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Μεγάλη αγορά ο οβελίας

Πέραν των 6 εκατ. ευρώ δαπανήθηκαν σε μια περίπου εβδομάδα από τους Κύπριους καταναλωτές για αγορές κρέατος από αμνοερίφια, γεγονός που καταδεικνύει πως το πασχαλινό τραπέζι δεν επηρεάζεται ούτε από την παγκόσμια οικονομική κρίση ούτε και από το δημοσιονομικό έλλειμμα. Ο αριθμός των σφαγιασθέντων αμνοεριφίων προσέγγισε τις 50 χιλιάδες φέτος, ενώ συνολικά σφαγιάστηκαν πέραν των 255 χιλιάδων ζώων, που καταλήγουν στις σούβλες για το γλέντι του Πάσχα. **Σελ. 5**

ΕΛΛΑΔΑ

Ασφαλιστικό και φόροι στο προσκήνιο

Ο υπουργός Εργασίας της Ελλάδας, Ανδρέας Λοβέρδος, έχει ανοίξει κύκλο επαφών με κοινωνικά σύνολα, προκειμένου να υλοποιηθούν το συντομότερο δυνατόν μεταρρυθμίσεις στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας. Παράλληλα, συζητείται το ενδεχόμενο επαναξιολόγησης του φόρου της τάξης του 8% για τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, ενώ η Κομισιόν πιέζει, χαρακτηρίζοντας την Ελλάδα ειδική περίπτωση, με μόνιμα δημοσιονομικά ελλείμματα και διαβρωμένη ανταγωνιστικότητα. **Σελ. 7**

ΕΥΡΩ

Η εικόνα μετά την κρίση

Η παγκόσμια οικονομική κρίση επηρέασε σημαντικά και το ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα, το οποίο υποχώρησε σημαντικά έναντι του δολαρίου, ενώ ενδυναμώθηκε έναντι της στερλίνας. Εξάλλου, οικονομικοί αναλυτές θεωρούν πως το ασθενέστερο ευρώ μπορεί να τονώσει τις εξαγωγές από την Ευρωζώνη σε τρίτες χώρες, ενώ θεωρούν ότι η «δίκαιη» ισοτιμία του ευρώ την επόμενη τριετία είναι γύρω στα 1,22 δολάρια. **Σελ. 8**

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Υποβάθμιση από Moody's

Την υποβάθμιση της πιστοληπτικής τους ικανότητας από τον οίκο αξιολόγησης Moody's βιώσαν πέντε ελληνικές τράπεζες την περασμένη Τετάρτη. Αρνητικά αξιολογήθηκε και η ποιότητα των καταθέσεων στις συγκεκριμένες τράπεζες, οι οποίες από τα χαμόγελα της περασμένης εβδομάδας για το βραχυπρόθεσμο δάνειο των 60 δισ. ευρώ από την ΕΚΤ κατέληξαν στην κατήφεια της υποβάθμισης αυτής της εβδομάδας. **Σελ. 12**

ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Ελληνοκινεζική μάχη επικράτησης

Οι Έλληνες και οι Κινέζοι εφοπλιστές συνεχίζουν τον αγώνα επικράτησης στην παγκόσμια ναυτιλιακή σκηνή, επενδύοντας σε νεότευκτα πλοία, αλλά και στην αναβάθμιση του στόλου τους. Πάντως, μέχρι στιγμής, νικητές στην άτυπη μάχη επικράτησης είναι οι Έλληνες εφοπλιστές, οι οποίοι έχουν εντός του 2010 επενδύσει 1,49 δισ. δολάρια για απόκτηση πλοίων, σε αντίθεση με τα 1,2 δισ. δολάρια που δαπάνησαν οι Κινέζοι πλοιοκτήτες. **Σελ. 12**

Θέλει «σουξέ» η EMI, αλλιώς κλείνει

Οι συνομιλίες μεταξύ των διοικούντων τη βρετανική δισκογραφική εταιρεία EMI με τους ομολόγους τους στις ανταγωνιστικές εταιρείες Sony και Universal δεν είχαν αίσιο τέλος. Ο διάλογος αφορούσε επέκταση των εργασιών της EMI στην αμερικανική και καναδική αγορά, με απώτερο και άμεσο στόχο την εξασφάλιση 200 εκατ. δολαρίων. Ωστόσο, μετά το ναυάγιο των συνομιλιών, η βρετανική εταιρεία βρίσκεται βυθισμένη στα χρέη και με την πλάτη στον τοίχο. Συγκεκριμένα, μέχρι τα μέσα του ερχόμενου Ιουνίου πρέπει να καταβάλει το ποσό των 120 εκατ. δολαρίων για οφειλές περασμένων χρόνων, ενώ σε αντίθετη περίπτωση η EMI θα περιέλθει στα χέρια του αμερικανικού τραπεζικού κολοσσού Citigroup, ο οποίος έχει επωμισθεί χρέη ύψους 3,2 δισ. δολαρίων της δισκογραφικής εταιρείας. Σημειώνεται ότι η EMI έχει συνεργαστεί με τα μεγαλύτερα ονόματα της παγκόσμιας μουσικής δισκογραφίας, όπως τα συγκροτήματα Beatles, Black Sabbath και Iron Maiden, αλλά και με τον Φρανκ Σινάτρα και την Τζάνετ Τζάκσον.

Ασάφειες για το Πρόγραμμα Σταθερότητας

Η «κατεπείγουσα» υποβολή του έχει καταστήσει ανούσιο τον δημόσιο διάλογο

Παρά το γεγονός ότι η εκπόνηση του Προγράμματος Σταθερότητας άρχισε μετά την παρέλευση ακόμα και της άτυπης παράτασης για υποβολή των εθνικών προγραμμάτων από τα κράτη-μέλη, η κυβέρνηση βρέθηκε την περασμένη εβδομάδα προ «τελεσιγράφου» για άμεση υποβολή του πριν το Πάσχα.

Ωστόσο, πληροφορίες από τις Βρυξέλλες αναφέρουν πως η Κομισιόν μπορεί μεν να είχε ασκήσει πιέσεις στην Κύπρο για επίσπευση της υποβολής του Προγράμματος Σταθερότητας, αλλά δεν είχε θέσει «τελεσίγραφο» ή άλλα πιεστικά χρονοδιαγράμματα, όπως αφέθηκε να νοηθεί από την κυβέρνηση και κάποια ΜΜΕ. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί πως τη Μεγάλη Πέμπτη, όταν υποβλήθηκε το Πρόγραμμα Σταθερότητας, καθώς και τη Μεγάλη Παρασκευή, όταν έληγε το υποτιθέμενο «χρονοδιάγραμμα», ουδείς βρισκόταν στα γραφεία της Κομισιόν στις Βρυξέλλες, αφού είναι αργία μέχρι και τη Δευτέρα του Πάσχα. Επομένως, το Πρόγραμμα Σταθερότητας έχει κατατεθεί, αλλά δεν είναι ξεκάθαρο αν το έχει λάβει κάποιος από την πλευρά της Κομισιόν.

Επιβεβαιώνονται οι εκτιμήσεις πως το κλειδί είναι στο ΔΗΚΟ

Σύμφωνα με πληροφορίες, η Κομισιόν άσκησε κάποιες πιέσεις στην Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά διεμήνυσε πως το πιο σημαντικό σημείο για την ίδια θα είναι η υποβολή ενός Προγράμματος Σταθερότητας που να είναι άμεσα (directly) υλοποιήσιμο και όχι η υποβολή ενός περιγραμματικού δοκιμίου. Αντίθετα, οι πληροφορίες συγκλίνουν στην εκτίμηση πως η κυβέρνηση έχει προτιμήσει την άμεση υποβολή από τα άμεσα εφαρμόσιμα μέτρα. Πάντως, θετικά σχολιάζεται η μείωση των λειτουργικών δαπανών του κράτους, που φέρεται να αποτελεί σημαντικό μέρος των μέτρων του Προγράμματος Σταθερότητας, αφού πρόκειται για ένα μέτρο που μπορεί να υλοποιηθεί σχεδόν άμεσα. Από την άλλη, όμως, πολλά από τα υπόλοιπα μέτρα, όπως η πάταξη της φοροδιαφυγής και ο διάλογος με την ΠΑΣΥΔΥ, δεν μπορούν να εφαρμοστούν χωρίς πολιτική συναίνεση, τουλάχιστον από το ΔΗΚΟ. Ωστόσο, το συγκυβερνών κόμμα δεν είναι πλήρως ενήμερο για τα μέτρα, αφού μία μόλις μέρα πριν την υποβολή του Προγράμματος Σταθερότητας είχε δοθεί σ' αυτό, σε σύσκεψη στο Προεδρικό, μια ενημέρωση που στελέχη του ΔΗΚΟ χαρακτήρισαν ως «περιγραμματική». **Σελ. 4**

Μένει πίσω το λιμάνι της Λάρνακας

Ανησυχούν στην πόλη πως δεν προχωρά άμεσα η ενιαία ανάπτυξη

Η παράλειψη του Προέδρου της Δημοκρατίας να αναφερθεί στη ενιαία ανάπτυξη λιμανιού-μαρίνας για τη Λάρνακα στη συνέντευξη που έδωσε για την οικονομία, προκάλεσε συζητήσεις σε πολιτικούς και επιχειρηματικούς κύκλους της πόλης. Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε την περασμένη Τετάρτη στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, η αρμόδια υπουργός ενημερώθηκε για την εξέλιξη του έργου, η οποία είναι ικανοποιητική όσον αφορά το τεχνικό μέρος. Ωστόσο, συνεχίζεται η καθυστέρηση στο οικονομικό μέρος της πρότασης. Η νικώσα κοινοπραξία θα καταθέσει την τελική οικονομική της πρόταση στις 15 Απριλίου. Εξάλλου, φήμες στη Λάρνακα συνδέουν την καθυστέρηση της ενιαίας ανάπτυξης με την προώθηση του λιμανιού Λεμεσού, αλλά και με σκέψεις από πολιτικούς κύκλους για ανάθεση, τελικά, του έργου στην Αρχή Λιμένων. Κάτι τέτοιο θα προκαλέσει έντονες αντιδράσεις. **Σελ. 3**

Η ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας έχει καθυστερήσει.

Το Πάσχα βοηθά τον τουρισμό, αλλά τα προβλήματα παραμένουν

Η πασχαλινή περίοδος, που φέτος ήρθε ημερολογιακά νωρίς, βοήθησε την ξενοδοχειακή βιομηχανία να πάρει οικονομικές ανάσες, λόγω των κρατήσεων από μέρους των Κυπρίων περιηγητών και των καλών πακέτων που έκαναν οι ξενοδόχοι. Ωστόσο, κατά τον υπόλοιπο μήνα τα ξενοδοχεία είναι αναγκασμένα να επωμισθούν το βάρος των λειτουργικών και άλλων εξόδων. Οι οργανωτές ταξιδίων του εξωτερικού αρχίζουν τις μαζικές τους πτήσεις προς την Κύπρο στις αρχές Μαΐου, ενώ έγινε προσπάθεια από πλευράς ΚΟΤ και ξενοδόχων για άνοιγμα προς τη γερμανική αγορά, η οποία μέχρι σήμερα δεν φέρνει μεγάλο αριθμό τουριστών στη χώρα. Παράλληλα, τα μηνύματα που υπάρχουν για τον τουρισμό του επερχόμενου καλοκαιριού είναι απογοητευτικά, αφού αναμένεται πως οι αφίξεις θα κινηθούν στα ίδια με τα περσινά επίπεδα. **Σελ. 6**

Άνοιγμα προς τη Γερμανία

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Και αγιάσετε το έτος … και διαβοήσετε Ιωβηλαίον (Λευιτικό, ΚΕ΄ 8-17)

Πώς μπορεί να γράψει κάποιος «άποψη» για την Κυριακή του Πάσχα; Δεν είναι δυνατόν σε μια εβδομάδα όπου καθημερινά εξελίσσεται – σχεδόν σαν αρχαίο δράμα – η ιστορία των Παθών, να μιλά κανείς για τα πιο πεζά ζητήματα, όπως το Πρόγραμμα Σταθερότητας ή τα επιτόκια.

Κι όμως, τα πεζά αποτελούν κεντρικό χαρακτήρα της πνευματικής μας ζωής. Η πιο ριζική πνευματική αλλαγή στην ανθρώπινη ιστορία προήλθε από μια φαινομενικά απλή εξέλιξη. Με την ανακάλυψη της γεωργίας, οι άνθρωποι μετατράπηκαν από νομάδες-κυνηγοί σε αγρότες και άρχισαν να ζουν σε οικισμούς. Έτσι, έγινε το πιο ουσιαστικό βήμα για την ανάπτυξη του πολιτισμού. Μάλιστα, πολλοί θεολόγοι θεωρούν πως το μεταφορικό μήλο της Εδέμ δεν σχετίζεται με τη σεξουαλικότητα, αλλά με την ανάπτυξη της γεωργίας και – λόγω αυτής – των μόνιμων οικισμών. Τότε, ακριβώς, χάθηκε η αθωότητα του ανθρώπινου γένους.

Το Πάσχα (το «πέρασμα» σε μια νέα πνευματική εποχή) δεν είναι άσχετο με την πεζή αυτή διαχείριση της από κοινού μας ύπαρξης στη γη. Η κοινωνικοποίηση – που είναι και η βάση της χριστιανικής πίστης – βοήθησε στην ανάπτυξη του αισθήματος της «ταύτισης» (empathy), ιδίως όταν οι άνθρωποι άρχισαν να γνωρίζουν τον θάνατο μέσα σε ένα περιβάλλον μόνιμων κοινωνικών δεσμών. Στην ταύτιση εντοπίζουν οι ανθρωπολόγοι και τις πρώτες νεκρώσιμες τελετές και τα πρώτα βήματα προς την πνευματική αναζήτηση και τη θρησκεία.

Οι άνθρωποι δεν ζούσαν πια υπό το «κράτος της φύσης», για το οποίο έγραφε ο Χομπς στο αριστουργηματικό «Λεβιάθαν», αλλά κάτω από το κράτος της κοινωνίας. Αυτή η κοινωνικοποίηση, μέσα από την οποία οι άνθρωποι αποκομίζουν μέγιστα οφέλη, έθεσε όμως και ένα μέγα πρόβλημα.

Δημιουργήθηκε η ανάγκη να αναπτυχθούν συστήματα διαχείρισης των κοινών πόρων, με ριζικές αλλαγές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα και περιορισμό του δικαίου της ισχύος: Ο πιο δυνατός δεν μπορούσε πλέον να απολαμβάνει ό,τι ήθελε. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο αναπτύχθηκαν κανόνες, νόμοι και ταμπού, με τα οποία οι άνθρωποι διαχειρίζονταν τα κοινά. Εκ φύσεως, η ύπαρξη κανόνων, όμως, προϋποθέτει και την ταυτόχρονη δημιουργία ενός συστήματος επιβολής τους, με ποινές για την παραβίασή τους, αλλά και με αρχές που να τις επιβάλλουν. Γι' αυτό και οι μεγάλοι θεολόγοι - πολιτικοί αναλυτές, από τον Άγιο Αυγουστίνο μέχρι τον Ράινχολντ Νίμπουρ, ανέπτυξαν τη θεωρία πως, ενώ ο άνθρωπος είναι κατά βάση «καλός», είναι καταδικασμένος να ζει σε έναν κόσμο άδικο, βασισμένο στην έμμεση ή άμεση βία, όπου η επιβολή αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα της κοινωνίας. Γι' αυτό και η οικονομική διαχείριση έχει και μια σημαντική μεταφυσική πτυχή. Το σύστημα διαχείρισης της συμβίωσης των ανθρώπων είναι εγγενώς άδικο, ακόμα και ανήθικο, όπως αναλύουν πολύ πειστικά οι Νίμπουρ και Αϊζάια Μπερλίν, αφού στηρίζεται στην επιβολή κανόνων. Έτσι χάθηκε η αθωότητα της ανθρωπότητας πριν από περίπου 7.000 χρόνια. Από τότε αγωνιζόμαστε.

Από αυτή τη διαπίστωση προκύπτει και η συνειδητοποίηση πως η οικονομική ανάλυση δεν είναι απλώς κάτι το πεζό και «καθημερινό». Αντίθετα, τα οικονομικά, ως επιστήμη, ασχολούνται με τον τρόπο με τον οποίο η κοινωνία διαχειρίζεται τους κοινούς της πόρους, με το πώς προοδεύει, αναπτύσσεται και ευημερεί. Τα οικονομικά έχουν ταυτιστεί τα τελευταία χρόνια με την έννοια της διοίκησης επιχειρήσεων, με τα παράγωγα των κεφαλαιακών αγορών και με τη λογιστική αντίληψη των «κερδών» και των χρημάτων.

Η κοινωνικοποίηση έχει και μεταφυσική διάσταση

«Έχουμε μπερδέψει», έγραψε πρόσφατα ο Πολ Κρούγκμαν, «την ομορφιά με την αλήθεια». Έχουμε καταλήξει να θεωρούμε πως τα οικονομικά είναι μια «μαθηματική» επιστήμη, της οποίας στόχος είναι να αναπτύξει μοντέλα που να δείχνουν πώς να αυξηθούν τα κέρδη. Σήμερα, συνεχίζει ο Κρούγκμαν, «χρειαζόμαστε πυρηνικούς φυσικούς» για να επεξεργαστούμε τα μοντέλα των παραγώγων και να υπολογίσουμε πού θα πάει η αγορά. Τα μοντέλα αυτά είναι «όμορφα» γιατί οι μαθηματικές τους φόρμουλες πάντοτε βγαίνουν σωστές. Δεν είναι, ωστόσο, «αληθή». As μην ξεχνάμε πως ο Μαρξ ζούσε στη φτώχεια, αν και δεν ήταν προλετάριος. Ο Άνταμ Σμιθ και ο Κέινς ήταν κάκιστοι επιχειρηματίες. Στις αναλύσεις τους, καμία από τις μεγάλες μορφές των οικονομικών δεν καταπιάστηκε με τα «λεφτά» ή με τα «κέρδη». Αντίθετα, ανέλυσαν τους τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν, το πώς συνεργάζονται, το πώς συναλλάσσονται και το πώς συνυπάρχουν σε μια κοινωνία. Εν συντομία, η ανάλυσή τους ήταν μάλλον φιλοσοφική παρά «μαθηματική». Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως συμβαίνει στο «Κεφάλαιο» του Μαρξ, στο «Περί Ηθικών Συναισθημάτων» του Άνταμ Σμιθ και σε ολόκληρο σχεδόν το έργο του Τζον Στιούαρτ Μιλ, το έργο τους κινήθηκε πολύ κοντά στο όριο μεταξύ του απτού και του μεταφυσικού.

Αυτή η «αλήθεια» έχει χαθεί, προκαλώντας σοβαρά προβλήματα στην οικονομία. Η απώλεια της ευρύτερης εικόνας των οικονομικών δεν ευθύνεται, φυσικά, για τη σημερινή οικονομική κρίση, αλλά για ένα ευρύτερο – ακόμα μεγαλύτερο – εκτροχιασμό, του οποίου τα αποτελέσματα μπορεί να μείνουν μαζί μας για γενιές και γενιές: Η επιστήμη που αναλύει τον τρόπο με τον οποίο διαχειριζόμαστε – ως κοινωνίες – τους κοινούς μας πόρους, έχει χάσει την επαφή της με τη φιλοσοφία, τις πολιτικές επιστήμες και την ιστορία, και έχει μεταφερθεί στη σφαίρα των μαθηματικών, τα οποία, από εργαλείο, έγιναν αυτοσκοπός.

Δεν είναι τυχαίο που οι θρησκείες του γένους του Αβραάμ συμπεριλαμβάνουν εκτενείς και συγκεκριμένους νόμους για τη διαχείριση των κοινών πόρων και τις σχέσεις των ανθρώπων μεταξύ τους. Τόσο το Κοράνι και τα χαντίθ, όσο και η Παλαιά Διαθήκη, με πρώτιστο παράδειγμα το Λευιτικό, περιγράφουν τους τρόπους με τους οποίους οι πιστοί πρέπει να συναλλάσσονται, αλλά και τους κανόνες διαχείρισης των κοινών υποθέσεων και των κοινών πόρων. Πολύ θα ήθελα να έγραφα σήμερα για το Πρόγραμμα Σταθερότητας. Αλλά το Πάσχα προσφέρει μια ευκαιρία για να θυμηθούμε τα πιο βασικά. Χριστός Ανέστη!

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Προσοχή στους «κουτόφραγκους»

Η κυβέρνηση τρέχει να προλάβει την κατάθεση του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έρχονται από τις Βρυξέλλες, η Κομισιόν παρουσιάζεται ιδιαίτερα ενοχλημένη με την καθυστέρηση που παρατηρείται, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερα αρνητικό σκηνικό για τη συνέχεια των συζητήσεων που θα έχουν οι δύο πλευρές.

Προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, η κυβέρνηση θα διαβουλευθεί με τα κόμματα που την απαρτίζουν, για να καταλήξει σε τελικό κείμενο. Το ΔΗΚΟ και σε αυτή την περίπτωση θα ασκήσει τον ρυθμιστικό του ρόλο, καθορίζοντας σε μεγάλο βαθμό το «ύφος» των προτάσεων που θα αποσταλούν στην Κομισιόν. Το ΔΗΚΟ, σύμφωνα με τις δηλώσεις του προέδρου του, τάσσεται ενάντια σε κάθε νέα φορολογία, ενώ παράλληλα θεωρεί πολύ σημαντικό να έχει το τελικό κείμενο έντονα αναπτυξιακό χαρακτήρα. Στο θέμα των περιστολών των δαπανών της κρατικής μηχανής το ΔΗΚΟ παρουσιάζεται πιο τολμηρό από το ΑΚΕΛ.

Λόγω του περιορισμένου χρόνου, η κυβέρνηση αναμένεται να κτίσει το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στη βάση του εγγράφου του Υπουργείου Οικονομικών. Ένα έγγραφο που θα τεθεί στη διακριτική ευχέρεια των συγκυβερνώντων κομμάτων, με στόχο τις γρήγορες συγκλίσεις, κάτι το οποίο αποτελεί ένα ιδιαίτερα δύσκολο εγχείρημα. Μια άλλη παράμετρος που θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη είναι η απαξίωση που επεφύλαξε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε ένα έγγραφο που πιθανότητα θα αποτελέσει τη βάση για το κείμενο που θα σταλεί στις Βρυξέλλες.

Η σημαντική καθυστέρηση που παρατηρήθηκε από πλευράς της κυβέρνησης όλον αυτόν τον καιρό στα θέματα της οικονομίας φαίνεται να αποστερεί τη δυνατότητα ενός ευρύτερου κοινωνικού διαλόγου προς αναζήτηση της πολυπόθητης συναίνεσης. Το λέμε αυτό, γιατί η συγκεκριμένη δέσμευση υπήρξε από τα βασικά μηνύματα που έστειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στη συνέντευξη που παραχώρησε την προηγούμενη εβδομάδα. Λίγες μέρες μετά, όμως, ο Πρόεδρος, ο οποίος αποφεύγει όπως ο διάβολος το λιβάνι τα χρονοδιαγράμματα γενικότερα, βρίσκεται αντιμέτωπος με το ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα που του έθεσαν οι Βρυξέλλες, ακυρώνοντας τις προθέσεις του για διάλογο.

Εκτός βέβαια και αν ο κ. Χριστόφιας ετοιμάσει άρον-άρον ένα πακέτο μέτρων, το οποίο θα αποστείλει στην Κομισιόν και εν συνεχεία ξεκινήσει τη διαδικασία στο εσωτερικό όπως την εξήγγειλε, προκειμένου να καταλήξει στα τελικά μέτρα. Αν είναι αυτός ο σχεδιασμός του, θα πρέπει να γνωρίζει ότι σε αυτή την περίοδο η αξιοπιστία μιας χώρας στο οικονομικό επίπεδο θα πρέπει να διαφυλαχθεί ως κόρη οφθαλμού. Προσεγγίσεις αντίστοιχες με εκείνες που ακολούθησαν και άλλες κυβερνήσεις στο παρελθόν, ότι δηλαδή θα στείλουμε κάτι στους Ευρωπαίους για να μας αφήσουν στην ησυχία μας και μετά βλέπουμε, θα πρέπει να αποφευχθούν. Η Κύπρος, ως μέλος της Ευρωζώνης, αποτελεί συστατικό στοιχείο της ευρωπαϊκής οικονομίας και άρα η επίδειξη ανευθυνότητας από μέρους μας στα στοιχεία που κατατίθενται θα έχει αρνητικές επιπτώσεις. Το παράδειγμα της Ελλάδος είναι πρόσφατο και χαρακτηριστικό.

Μια άλλη εξέλιξη που σίγουρα επηρεάζει τα στοιχεία που θα καταθέσουμε ενώπιον της Κομισιόν είναι η απόφαση της τελευταίας Συνόδου Κορυφής των Ευρωπαίων, όπου αποφασίστηκε ότι πέραν της δημοσιονομικής κατάστασης μιας οικονομίας, εξίσου σημαντικές παράμετροι είναι οι μακροοικονομικές εξελίξεις και η ανταγωνιστικότητα. Κατά την παράγραφο 6(α) των συμπερασμάτων και με πρόφαση την καλύτερη εφαρμογή της νέας στρατηγικής της Λισαβόνας, «Οι μακροοικονομικές και διαρθρωτικές εξελίξεις και οι εξελίξεις στην ανταγωνιστικότητα θα εξετάζονται ταυτόχρονα, μαζί με την αξιολόγηση της εν γένει δημοσιονομικής σταθερότητας, βάσει στοιχείων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου».

Η κυβέρνηση θα κληθεί στο άμεσο μέλλον να παρουσιάσει τις θέσεις της σε σχέση με έναν αριθμό μεταρρυθμίσεων που εδώ και χρόνια αρκετοί διεθνείς οργανισμοί έχουν εντοπίσει σε σειρά εκθέσεών τους. Αυτές αφορούν κυρίως την επίλυση του συνταξιοδοτικού, τον περιορισμό της Δημόσιας Υπηρεσίας και τη φιλελευθεροποίηση της αγοράς εργασίας. Θέματα που τέθηκαν ενώπιον προηγούμενων κυβερνήσεων, επιδεικνύοντας εγκληματική αμέλεια. Γι' αυτό ας μην αναμένουμε οτιδήποτε καλύτερο από την παρούσα κυβέρνηση, η οποία αν μη τι άλλο επικαλείται και «ιδεολογικό» κώλυμα…

ystavrinides@gmail.com

ΔΗΚΤΗΣ

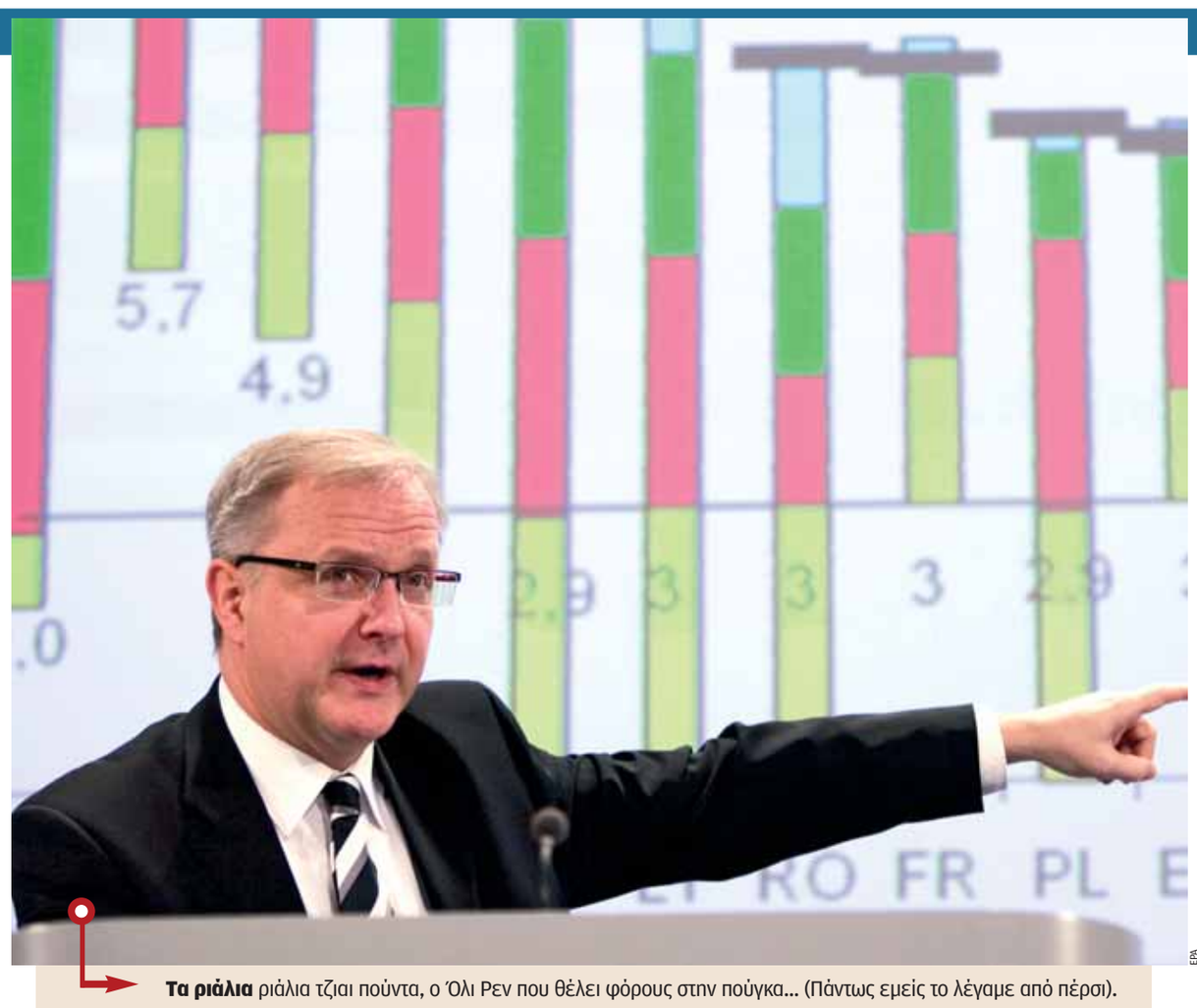

Τα ριάλια ριάλια τζιαι πούντα, ο Όλι Ρεν που θέλει φόρους στην πούγκα... (Πάντως εμείς το λέγαμε από πέρσι).

ΕΡΑ

Το είχαν έτοιμο

Πριν από πέντε μήνες, ο Δήκτης, έχοντας λάβει πληροφόρηση από υψηλόβαθμο αξιωματούχο του κράτους, έγραψε το εξής, με τίτλο «Νέοι φόροι;»:
«Η στήλη μαθαίνει ότι, πέρα από τις πιέσεις που θα δεχθεί η Κύπρος από προδιαγραφόμενη επιτήρηση της Ε.Ε., θα πρέπει να αναμένονται και νέοι φόροι. Παρά το γεγονός ότι η κυβέρνηση έχει υποσχεθεί ότι δεν θα επιβάλει νέους φόρους, η υπόσχεση δεν θα αθετηθεί "οικειοθελώς", αλλά μόνο κατόπιν... παραίνεσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το περίεργο είναι πως πολλοί το αναμένουν ήδη, αλλά εξακολουθούν να υπόσχονται πως δεν θα μπουν νέοι φόροι, αφού η δικαιολογία είναι ήδη έτοιμη».

Το λέγαμε

Κι αφού επιβεβαιώθηκε η πληροφόρηση της στήλης, σήμερα μαθαίνουμε από το κόμμα της κυβέρνησης πως δεν θα μπουν νέοι φόροι, «εκτός κι αν μας το επιβάλει η Ε.Ε.». Αν δηλαδή τα διαλύσουμε όλα και αποτύχουμε να λάβουμε ουσιαστικά μέτρα για δύο χρόνια, θα φταίνε οι εταίροι που θα μας πουν ότι αφού πνιγόμαστε, πιανόμαστε από τα μαλλιά μας...

Το λένε

Το πιο πάνω ελπίζουμε να αφορά μόνο τον ΦΠΑ στα βασικά αγαθά και τη φορολογία των καυσίμων. Πράγματι, για τις συγκεκριμένες φορολογίες ευθύνεται η Ε.Ε. Αλλά είναι τα άλλα, μάλλον, που μας ανησυχούν.

Κλειστά φώτα

Αλλά θα το πάρουν; Η «Καθημερινή» μαθαίνει ότι στην αρμόδια Γενική Διεύθυνση στην Κομισιόν από τη Μεγάλη Πέμπτη μέχρι και τη Δευτέρα του Πάσχα δεν βρίσκεις κανέναν. Ανακαλύψαμε, όμως, πως υπάρχει μια εξαίρεση, η οποία αφορά μια διοικητική λειτουργό που έμεινε πίσω για λίγες ώρες τη Μεγάλη Πέμπτη, για να προλάβει τις δουλειές που δεν προλαβαίνει με τίποτα. Κατά τ' άλλα, τα φώτα στην Κομισιόν είναι κλειστά και δεν εργάζεται ουδείς. Το στείλαμε, λοιπόν, άρον-άρον. Αυτοί όμως θα το λάβουν πριν την Τρίτη;

Η τεχνολογία

Πολύ μας άρεσε η κίνηση του Υπουργείου Οικονομικών, εδώ και ενάμισι περίπου μήνα, να αποστέλλει ηλεκτρονικά τις δηλώσεις και ομιλίες του υπουργού Οικονομικών στους δημοσιογράφους. Η ομάδα του Υπουργείου κάνει πολύ καλή δουλειά και με τη χρήση της τεχνολογίας εξασφαλίζει άμεση ενημέρωση των δημοσιογράφων, χωρίς καμία παρέμβαση στις δηλώσεις και χωρίς καμία καθυστέρηση.

Κι ακόμα κάτι: Με αυτόν τον τρόπο, εκτός από άμεση, η ενημέρωση των πολιτών είναι και φθηνή, αφού δεν στοιχίζει τίποτα η αποστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του οπτικοακουστικού υλικού.

Η παροιμία

Το είχαμε δει και σε άλλες περιπτώσεις. Πρώτα ξέχασαν να στοχεύσουν το Πασχαλινό Επίδομα μέχρι να είναι αργά (για φέτος, θα δούμε). Μετά ανακοίνωσαν μέτρα που αργότερα χαρακτήρισαν σκέψεις. Στη συνέχεια, διέρρευσαν απόρρητη έκθεση μέτρων, την οποία χαρακτήρισαν «σκέψεις δημοσίων υπαλλήλων». Τέλος, με το Πρόγραμμα Σταθερότητας δεν κινήθηκε φύλλο μέχρι «να λάβουν τελεσίγραφο». Κάλλιο αργά παρά ποτέ ή μήπως του φρονίμου τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν;

Ξανά, ξανά

Το πιο πάνω θέλω να το ξαναπώ. Δεν άρχισε η υλοποίηση του Προγράμματος Σταθερότητας, μέχρι που πέρασε και η άτυπη παράταση για την κατάθεσή του. Η καθυστέρηση ακολουθήθηκε από καθυστέρηση και ακούγαμε για δημόσιο διάλογο και συναίνεση, τη στιγμή που δεν υπήρχε καν σχέδιο να συζητηθεί. Ακόμα και όταν κόμματα και κοινωνικοί εταίροι μάθαιναν τις προθέσεις της κυβέρνηση για τα μέτρα, μέσα από διαρροές απόρρητων εγγράφων, μετά ακόμα κι αυτά τα έγγραφα διαψεύστηκαν από τον ίδιο τον Πρόεδρο. Και μετά από απέραντη σιγή και αδράνεια, θυμήθηκαν πως «μεθαύριο πρέπει να το καταθέσουμε το Πρόγραμμα Σταθερότητας». Τόσο καιρό, δηλαδή, τι κάνατε, κύριοι;

Αυτό τι θα πει;

Μαθαίνουμε πως ξώπασχα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα συναντηθεί αυτοπροσώπως με τους κοινωνικούς εταίρους, για να εξασφαλίσει τη συναίνεσή τους για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την οικονομία. Την ίδια ώρα, όμως, τα κόμματα έχουν υποβιβαστεί και αυτά θα μπορούν να συναντηθούν μόνο με τον αρμόδιο υπουργό. Μήπως κάτι πάει λάθος;

Παράπονα

Επιχειρηματίες από την πόλη και επαρχία της Πάφου αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα, συνεπεία της οικονομικής κρίσης, η οποία επηρέασε σημαντικά το τουριστικό ρεύμα, κυρίως από τη Βρετανία. Την ίδια ώρα, ωστόσο, επιχειρηματίες της πόλης θεωρούν πως θα ήταν σαφώς πιο ευνοϊκά τα δεδομένα, εάν ο κρατικός μηχανισμός προχωρούσε τις γραφειοκρατικές διαδικασίες που τους αφορούν και είναι κατά βάση συνδεδεμένες με την έκδοση αδειών οικοδομής, τη χωρομέτρηση και τις άδειες για ηλεκτρικό και τηλέφωνο. Μιλάμε για αστεία πράγματα σε μια ευρωπαϊκή χώρα που θέλει να προσελκύσει ξένο επενδυτικό ενδιαφέρον, αλλά καθυστερούν τα πιο βασικά.

Εξαιρείται ο Νεοκλής

Ωστόσο, για να είμαστε δίκαιοι, πρέπει να πούμε πως οι επιχειρηματίες της Πάφου πιστώνουν τον υπουργό Εσωτερικών, Νεοκλή Συλικιώτη, με την προσπάθεια που κάνει για αλλαγή των κακώς εχόντων στις κρατικές υπηρεσίες. Η προσπάθειά του εκτιμάται, ακριβώς διότι το πρόβλημα είναι τόσο μεγάλο.

Όπως πέρσι

Ξενοδόχοι της Κύπρου εμφανίζονται απογοητευμένοι από τα ερεθίσματα που έχουν μπροστά τους σε σχέση με την τουριστική κίνηση του επερχόμενου καλοκαιριού, δηλώνοντας χαρακτηριστικά πως θα είναι ικανοποιημένοι, εάν ο τουρισμός είναι στα ίδια με τα (πολύ κακά) περσινά επίπεδα. Το τραγικό είναι πως το 2009 ήταν μια πολύ άσχημη χρονιά για τον τουρισμό και το 2010 δεν αναμένεται να ολοκληρωθεί με δραστική διαφοροποίηση από πέρσι.

diktis@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

59% των Γάλλων, Γερμανών, Ιταλών, Ισπανών, Άγγλων και Αμερικανών έχουν θετική εικόνα για την Άγκελα Μέρκελ, σύμφωνα με έρευνα του Harris Interactive που εκδίδει ο Economist. Η κ. Μέρκελ είναι η μοναδική που σημείωσε άνοδο δημοτικότητας τον τελευταίο χρόνο.

76% είναι ταυτόχρονα η δημοτικότητα του Μπαράκ Ομπάμα στις ίδιες χώρες. Αν και ο Αμερικανός Πρόεδρος σημείωσε υποχώρηση τεσσάρων μονάδων στη δημοτικότητά του, παραμένει ο πιο δημοφιλής, με δεύτερο τον Δαλάι Λάμα (71%).

-6% είναι η μείωση της δημοτικότητας του Νικολά Σαρκοζί, σύμφωνα με την ίδια έρευνα. Αυτή είναι και η μεγαλύτερη υποχώρηση σε δημοτικότητα που καταγράφει η έρευνα. Ο κ. Σαρκοζί απολαμβάνει τη «θετική άποψη» του 39% στις εν λόγω χώρες.

12 άτομα την ημέρα χάνουν τη ζωή τους στην Ευρώπη, εν αναμονή οργάνων για μεταμόσχευση, κατά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ταυτόχρονα, 60.000 ασθενείς αναμένουν σε λίστες αναμονής σε ολόκληρη την Ευρώπη.

121 εκατ. θεατές παρακολούθησαν το 2009 και το 2010 τον τελικό του αμερικανικού ποδοσφαίρου, Super Bowl. Ο τελικός του Champions League προσέλκυσε 109 εκατομμύρια θεατές, ενώ ο τελικός των 100 μέτρων του Παγκοσμίου Πρωταθλήματος Στίβου προσέλκυσε 33 εκατ. θεατές.

ΑΡΘΡΟ του **ΜΑΡΙΟΥ ΜΑΥΡΙΔΗ**

Ισοσκελισμένος προϋπολογισμός

Πολλές φορές έχει λεχθεί από επίσημα χείλη ότι η κυπριακή οικονομία παρουσιάζει διαρθρωτικά προβλήματα και ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα είναι δομικό. Δηλαδή, ακόμα και όταν η οικονομία αναπτύσσεται με κανονικούς ρυθμούς, ο προϋπολογισμός θα παρουσιάζει έλλειμμα. Ως αποτέλεσμα, το δημόσιο χρέος θα αυξάνεται συνεχώς, τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και ως ποσοστό του ΑΕΠ. Όντως, αυτό συμβαίνει τα τελευταία 50 χρόνια, με εξαίρεση τέσσερεις χρονιές, κατά τις οποίες απλά έτυχε, λόγω συγκυριών, ο προϋπολογισμός να παρουσιάσει πλεόνασμα.

Είναι λοιπόν λογικό ο κυπριακός λαός, διά των αντιπροσώπων του στη Βουλή, να απαιτήσει όπως η κάθε κυβέρνηση σταματήσει να δημιουργεί ελλείμματα και να αρχίσει πλέον να ακολουθεί έναν ισοσκελισμένο προϋπολογισμό, όπου τα έξοδα να μην υπερβαίνουν τα έσοδα. Αυτό βέβαια είναι πολύ δύσκολο να εφαρμοστεί σε ετήσια βάση, διότι περιορίζει πολύ τις δυνατότητες της κυβέρνησης να προτείνει αναπτυξιακά έργα. Όμως, αν είναι να μας φορτώνουν με χρέη κάθε χρόνο, εμάς, τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας, τότε να μας λείπουν τα αναπτυξιακά έργα! Ας τα φτιάξει ο ιδιωτικός τομέας με τη μέθοδο του Buy, Operate Trasnfer (BOT) ή οποιαδήποτε άλλη μέθοδο τους αρέσει, π.χ. αεροδρόμια, μαρίνες κ.λπ. Το κράτος όχι μόνο δεν πληρώνει τίποτα, εισπράττει και σημαντικά ποσά από τους ιδιώτες κάθε χρόνο. Το άλλο πρόβλημα που υπάρχει με τον ισοσκελισμένο προϋπολογισμό σε ετήσια βάση είναι η αντιμετώπιση οικονομικών κρίσεων, όπου το κράτος καλείται να ξοδέψει περισσότερα για να στηρίξει την οικονομία, τους ανέργους κ.λπ. Όμως και αυτό το πρόβλημα λύνεται εύκολα, αν η κυβέρνηση εφαρμόσει ισοσκελισμένο προϋπολογισμό ανά τριετία ή ανά πενταετία. Δηλαδή, για μια τριετία ή πενταετία τα συνολικά έξοδα να μην υπερβαίνουν τα συνολικά έσοδα. Με αυτόν τον τρόπο η κυβέρνηση διαθέτει την απαιτούμενη ευελιξία, για να αντιμετωπίσει ενδεχόμενες κρίσεις, αλλά και διατηρεί τον προϋπολογισμό της ισοσκελισμένο. Κανονικά, σε περιόδους ύφεσης δημιουργείται έλλειμμα και σε περιόδους ανάπτυξης δημιουργείται πλεόνασμα. Επειδή όμως η Κύπρος υποφέρει από διαρθρωτικά προβλήματα και ο προϋπολογισμός της είναι σχεδόν πάντοτε ελλειμματικός, η κυβέρνηση θα πρέπει να μελετήσει το θέμα πολύ σοβαρά. Οφείλει η κυβέρνηση να προσαρμόσει τον προϋπολογισμό κατά τρόπο που να αφήνει πλεονάσματα σε περιόδους ανάπτυξης, τα οποία θα καλύπτουν τυχόν ελλείμματα που θα προκύπτουν σε περιόδους ύφεσης. Και επειδή σε βάθος χρόνου η οικονομία αναπτύσσεται, θα μειώνεται σταδιακά και το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, αν ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός υλοποιηθεί.

Για να γίνουν όλα αυτά, όμως, χρειάζονται δραστικά και ενδεχομένως αντιλαϊκά μέτρα, άρα και τολμηρές αποφάσεις. Οι αποφάσεις θα πρέπει να ληφθούν συλλογικά και όλες οι πολιτικές δυνάμεις να επωμισθούν το κόστος που τους αναλογεί, διότι όλες οι κυβερνήσεις ευθύνονται για τα διαχρονικά ελλείμματα και το τεράστιο δημόσιο χρέος.

Ανησυχούν για την ενιαία ανάπτυξη

Ο Πρόεδρος στην ομιλία του δεν ανέφερε το λιμάνι Λάρνακας, εγείροντας ερωτηματικά ανάμεσα στους άμεσα εμπλεκόμενους

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Παρά τις διαβεβαιώσεις που έδωσε η κυβέρνηση, διά του πρώην υπουργού Συγκοινωνιών, για έγκαιρη ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τη νικώσα κοινοπραξία για την ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, η διαπραγμάτευση ακόμα συνεχίζεται. Αναφέρεται πως πριν από έξι μήνες είχε δοθεί υπόσχεση στον δήμαρχο Λάρνακας πως η διαπραγμάτευση θα ολοκληρωθεί «εντός εξαμήνου». Πριν από δύο εβδομάδες, κατά τη διάρκεια διάσκεψης Τύπου, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκανε αναφορά στην προώθηση έργων, συγκεκριμένα των λιμανιών Πάφου και Λεμεσού, αλλά δεν ανέφερε τη Λάρνακα, παρά το γεγονός ότι η διαδικασία προσφορών έχει πλέον ολοκληρωθεί και το αρμόδιο υπουργείο δήλωνε στους ενδιαφερομένους πως τα έργα μπορεί να αρχίσουν ακόμα και μέσα στο 2010. Η παράλειψη του λιμανιού Λάρνακας από τις δηλώσεις του Προέδρου δημιούργησε ανησυχίες ανάμεσα στους ενδιαφερομένους, με αποτέλεσμα να εγείρουν ερωτήματα στη νεοδιορισθείσα αρμόδια υπουργό Συγκοινωνιών, Ερατώ Μαρκουλλή.

Σύσκεψη

Σύμφωνα με πληροφόρηση, την περασμένη Τετάρτη το απόγευμα έγινε σύσκεψη στο Υπουργείο Συγκοινωνιών, στην οποία η κ. Μαρκουλλή ενημερώθηκε για την πορεία του έργου. Στη σύσκεψη έλαβαν επίσης μέρος και ο πρόεδρος της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης, το ΕΒΕ Λάρνακας, οι βουλευτές Λάρνακας και ο δήμαρχος Λάρνακας. Πληροφορίες αναφέρουν πως στη σύσκεψη η υπουργός ενημερώθηκε πως η διαβούλευση μεταξύ του υπουργείου και της νικώσας κοινοπραξίας, Vouros, έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά το τεχνικό μέρος του έργου.

Συγκεκριμένα, οι θέσεις της νικώσας κοινοπραξίας φαίνεται πως έχουν διαμορφωθεί «σε μεγάλο βαθμό» από την αρχική πρόταση, αλλά αυτό δεν αναμένεται πως θα δημιουργήσει πρόβλημα, αφού η νέα πρόταση χαρακτηρίζεται ως βελτιωμένη. Μάλιστα, αναφέρεται πως τα νέα σχέδια που υπέβαλε η κοινοπραξία έχουν συμπεριλάβει στοιχεία που εμπεριείχε η πρόταση της αποτυχούσας κοινοπραξίας, Ζήνων, η οποία είχε βαθμολογηθεί με ψηλότερο βαθμό στο συγκεκριμένο μέρος της προσφοράς. Έτσι, δεν φαίνεται πως υπάρχουν προβλήματα όσον αφορά το τεχνικό μέρος του έργου, το οποίο αναμένεται να προχωρήσει σε ικανοποιητικό βαθμό.

Ανησυχίες

Ωστόσο, σημαντικά ερωτηματικά εγείρουν κάποιοι από τους άμεσα ενδιαφερομένους για την οικονομική πλευρά της πρότασης. Εξαρχής, είχαν διατυπωθεί αμφιβολίες σχετικά με την πρόθεση της κοινοπραξίας να χρηματοδοτήσει το έργο μέσα από την αξιοποίηση της παράλληλης χερσαίας ανάπτυξης. Με

Συνεχίζονται οι καθυστερήσεις, με ορόσημο την 15η Απριλίου

δεδομένη τη σημερινή οικονομική συγκυρία, εκτιμάται πως είναι πολύ δύσκολο να διατεθούν στην αγορά αναπτύξεις που να αποφέρουν αρκετά εισοδήματα, για να χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας. Ωστόσο, δεν είναι ξεκάθαρες οι προθέσεις της κοινοπραξίας, η οποία ενδέχεται να αλλάξει τα σχέδιά της, όταν θα καταθέσει την τελική της πρόταση, στις 15 Απριλίου. Τότε θα διαφανεί κατά πόσον θα συνεχιστούν οι καθυστερήσεις ή θα ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Σημαντικό πρόβλημα, πάντως, προκύπτει από το γεγονός ότι η εγγυητική που κατέθεσε η νικώσα κοινοπραξία σχετικά με το έργο λήγει σε δύο περίπου μήνες, οπόταν, σε περίπτωση μη ανανέωσής της, θα προκύψει σοβαρό πρόβλημα στη χρηματοδότηση του έργου, αν δεν γίνει έγκαιρα η ανάθεση. Εμπλεκόμενοι στο έργο αναφέρουν πως σε κάθε περίπτωση θα πρέπει είτε να ολοκληρωθούν όλες οι διαβουλεύσεις και να τεθούν σαφή χρονοδιαγράμματα για την ολοκλήρωση του έργου πριν από τη λήξη της εγγυητικής είτε να εξασφαλιστεί από πλευράς του κράτους έγκαιρη δέσμευση ανανέωσής της από την νικώσα κοινοπραξία.

Προβληματισμός

Σύμφωνα με άτομα που έχουν ιδία γνώση των εξελίξεων, κατά τη διάρκεια της σύσκεψης εκφράστηκαν και παράπονα από τους εμπλεκομένους για την καθυστέρηση που έχει ήδη παρατηρηθεί στην τελική ανάθεση του έργου. Η καθυστέρηση έχει δημιουργήσει ανησυχία για τον χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης του έργου. Με δεδομένες τις προεκτάσεις που θα έχει η ενιαία ανάπτυξη, τόσο για την ίδια την πόλη όσο και για την οικονομία γενικότερα, οι καθυστερήσεις προκαλούν ανησυχίες. Ταυτόχρονα, υπενθυμίζεται πως η προώθηση αυτών των έργων αποτελεί και δέσμευση της κυβέρνησης, ως μέσο τόνωσης της οικονομίας.

Από την πλευρά του, ο δήμος Λάρνακας τονίζει πως αισθάνεται ότι η κυβέρνηση πρέπει να θέσει ένα σαφές χρονοδιάγραμμα, εντός του οποίου να ολοκληρωθεί η διαπραγμάτευση με τη νικώσα κοινοπραξία. Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία, σημειώνουν από τον δήμο, τότε πρέπει άμεσα να προχωρήσει το κράτος σε διαβούλευση με τη δεύτερη κοινοπραξία, στην οποία ωστόσο θα θέσει επίσης σαφή και αυστηρά χρονοδιαγράμματα για τη διαβούλευση.

Πληροφορίες αναφέρουν πως η κοινοπραξία Ζήνων έχει προχωρήσει πρόσφατα σε ανανέωση της εγγυητικής της για το συγκεκριμένο έργο. Η κίνηση αυτή μπορεί να ερμηνευτεί ως ισχυρή ένδειξη ότι η κοινοπραξία παρακολουθεί τις εξελίξεις και πως είναι έτοιμη, σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις πριν τη λήξη της εγγυητικής της νικώσας κοινοπραξίας, να αναλάβει η ίδια το έργο. Από την κοινοπραξία Ζήνων, πάντως, δεν επιβεβαιώνουν την πρόθεση και επιμένουν πως θεωρούν αντιδεοντολογική οποιαδήποτε τοποθέτηση σχετικά με μια διαπραγμάτευση που δεν τους αφορά. Ταυτόχρονα, δεν επιβεβαιώνουν ούτε την ανανέωση της εγγυητικής, κάτι που έχει ωστόσο διαρρεύσει από αξιόπιστες πηγές.

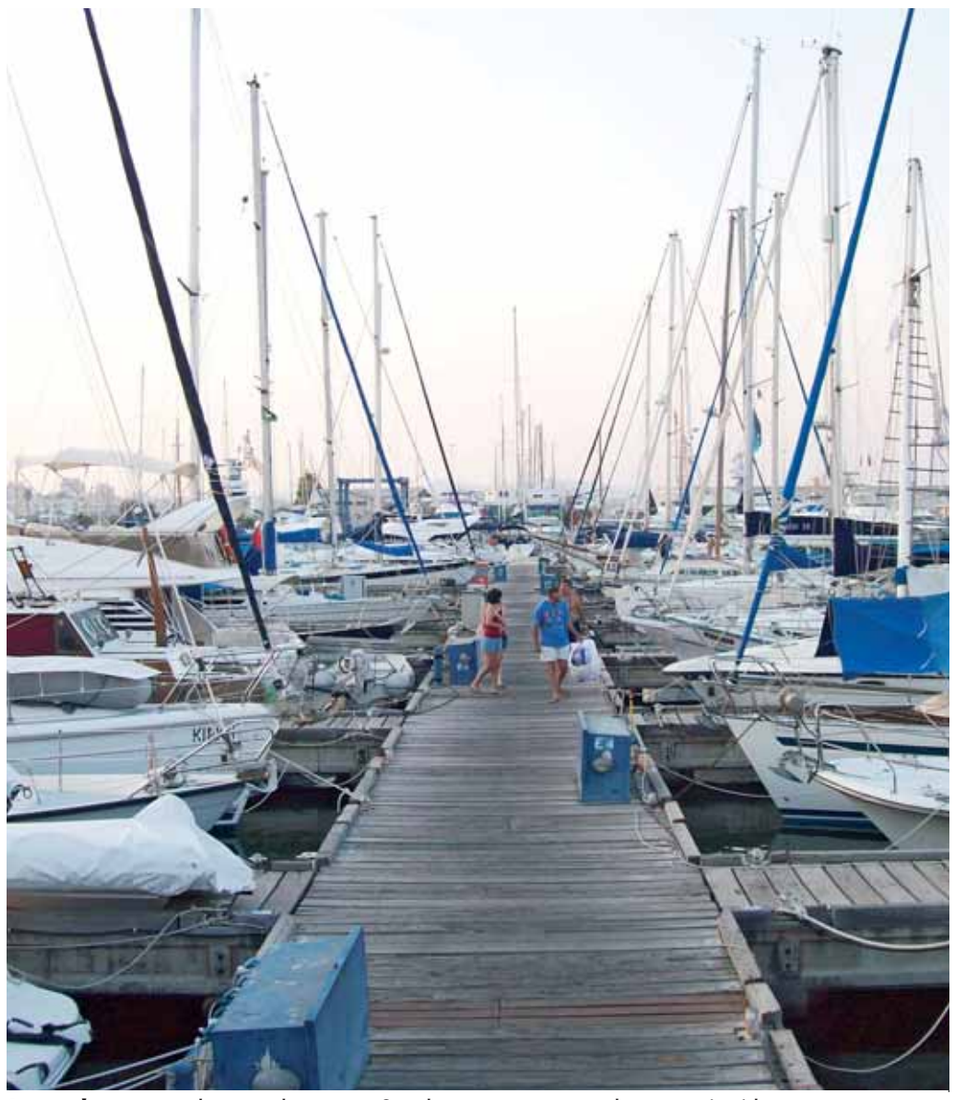

Ανησυχίες επικρατούν σχετικά με την καθυστέρηση που παρατηρείται στην ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για την ανάθεση της ενιαίας ανάπτυξης σε στρατηγικό επενδυτή.

Θέλουν στρατηγικό επενδυτή

Παρασκηνιακά, αξίζει να σημειωθεί ότι, πέρα από την ανάγκη για επίσπευση της ενιαίας ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, εκφράζονται και μια σειρά από παράλληλες ανησυχίες που έχουν και πολιτική διάσταση. Σύμφωνα με άτομα που είναι άμεσα εμπλεκόμενοι, αναφέρεται πως έχουν εκφραστεί διττές ανησυχίες για το μέλλον του έργου.

Πρώτον, υφίστανται αρκετά σοβαρά κίνητρα για την καθυστέρηση του έργου ως έχει. Οι καθυστερήσεις, κατά κάποιους, δεν είναι άσχετες με την προώθηση του λιμανιού Λεμεσού.

Δεύτερο, στο παρασκήνιο φαίνεται να γίνονται και σκέψεις για ανάθεση του έργου στην Αρχή Λιμένων. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, η σκέψη είχε εκφραστεί εδώ και καιρό, ενώ το θέμα ηγέρθη επίσης στη σύσκεψη που έγινε την περασμένη Τετάρτη στο Υπουργείο Συγκοινωνιών από βουλευτές συγκεκριμένου κόμματος. Παρά το πολιτικό όφελος που συνεπάγεται η ανάθεση του έργου στην Αρχή Λιμένων, ιδίως για συγκεκριμένο κόμμα, όλες οι ενδείξεις δείχνουν πως το ενδεχόμενο είναι αρκετά απομακρυσμένο. Η ίδια η υπουργός Συγκοινωνιών φέρεται να έχει τοποθετηθεί σαφώς στη σύσκεψη της Τετάρτης, δηλώνοντας πως δεν τίθεται ζήτημα απόκλισης από την αρχική απόφαση να ανατεθεί η ανάπτυξη σε στρατηγικό επενδυτή. Από ερωτήσεις της «Καθημερινής» προκύπτει επίσης πως ο δήμος Λάρνακας είναι κάθετος και πως δεν υπάρχει καμία διάθεση να γίνει ανεκτή η ανάθεση σε οποιονδήποτε άλλο στρατηγικό επενδυτή. Επιπλέον, σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, θα πρέπει να αναμένονται και έντονες πολιτικές αντιδράσεις.

Η προσοχή στην υλοποίηση

Η υποβολή, κάτω από συνθήκες πανικού, του Προγράμματος Σταθερότητας προκάλεσε ανησυχίες

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Σύγχυση επικρατεί σχετικά με το Πρόγραμμα Σταθερότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2010 που κατατέθηκε στην Κομισιόν τη Μεγάλη Πέμπτη. Οι σχετικές πληροφορίες είναι συγκεχυμένες, ενώ ταυτόχρονα εγείρονται και ερωτηματικά γύρω από τις πραγματικές προθέσεις της κυβέρνησης.

Παρά το γεγονός ότι ήδη έχει καθυστερήσει η Κυπριακή Δημοκρατία στην κατάθεση του Προγράμματος Σταθερότητας, πληροφορίες αναφέρουν πως οι πιέσεις που έχουν ασκηθεί από την Κομισιόν δεν ήταν τόσο έντονες όσο έχει αφεθεί να νοηθεί στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί πως στις Βρυξέλλες από τη Μεγάλη Πέμπτη μέχρι και τη Δευτέρα του Πάσχα είναι αργία, με τους πλείστους λειτουργούς –συμπεριλαμβανομένων και των διευθυντών που θα λάβουν το Πρόγραμμα Σταθερότητας – να είναι εκτός εργασίας τους, αλλά και εκτός Βελγίου. Έτσι, δεν φαίνεται να υπήρχε άμεσος λόγος να επιμένουν συγκεκριμένα στη Μεγάλη Παρασκευή ως καταληκτική ημέρα υποβολής του Προγράμματος Σταθερότητας.

Πάντως, είναι ξεκάθαρο πως έχουν ασκηθεί πιέσεις από πλευράς της Κομισιόν, η οποία έχει επιστήσει την προσοχή της κυβέρνησης στο γεγονός ότι μέχρι τη Μεγάλη Πέμπτη, όταν κατατέθηκε το Πρόγραμμα Σταθερότητας, η Κύπρος ήταν το μόνο από τα 27 κράτη-μέλη της Ε.Ε. που δεν είχε ακόμα υποβάλει Πρόγραμμα Σταθερότητας. Ωστόσο, η άφιξη της διμελούς αντιπροσωπίας την προπερασμένη Παρασκευή δεν σχετιζόταν καθόλου με το Πρόγραμμα Σταθερότητας, αλλά με την προετοιμασία, από πλευράς της Κομισιόν, των προβλέψεων για την ευρωπαϊκή οικονομία, οι οποίες θα εκδοθούν τον Μάιο. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η Κομισιόν έχει αποστείλει από τις Βρυξέλλες μηνύματα στην κυβέρνηση, χωρίς όμως να ασκεί την ασφυκτική πίεση που αφέθηκε να νοηθεί.

Η Κομισιόν ήθελε ένα υλοποιήσιμο πρόγραμμα και όχι ένα βεβιασμένο δοκίμιο ιδεών

Προτεραιότητα

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, η διευθυντική ομάδα της αρμόδιας γενικής διεύθυνσης στις Βρυξέλλες έχει επιστήσει την προσοχή της κυβέρνησης στην υλοποίηση των μέτρων, παρά την άμεση υποβολή του Προγράμματος Σταθερότητας. Φέρονται να έχουν αναφέρει στην Κυπριακή Δημοκρατία πως έπρεπε, μεν, να υποβληθεί σύντομα το Πρόγραμμα Σταθερότητας, αλλά πιο σημαντικό είναι να περιέχει σαφή μέτρα που να είναι άμεσα (directly) υλοποιήσιμα και όχι κάτι το γενικόλογο.

Από πλευράς της Κομισιόν, τονίζεται πως το Πρόγραμμα Σταθερότητας αφορά μέτρα για το 2010, αλλά έχει ήδη χαθεί το πρώτο τρίμηνο του έτους. Έτσι, η μεγαλύτερη βάση δίνεται στο κατά πόσον τα μέτρα που θα περιλαμβάνονται θα μπορούν να υλοποιηθούν σε μικρό χρονικό διάστημα και όχι σε βάθος χρόνου. Εάν περιλαμβάνονται μέτρα που δεν μπορούν να υλοποιηθούν πριν το τέλος του πρώτου εξάμηνου, τότε η Κομισιόν δεν θα διστάσει να κρίνει πολύ αυστηρά την Κύπρο.

Αυτό το σημείο αντιμετωπίζεται ως πολύ πιο σοβαρό από την άμεση κατάθεση του Προγράμματος Σταθερότητας. Έτσι, εγείρεται και το ερωτηματικό γιατί τηρήθηκε η στάση του κατεπείγοντος σε σχέση με το φερόμενο ως «τελεσίγραφο» της Κομισιόν για το τέλος της Μεγάλης Εβδομάδας. Κι αυτό, μάλιστα, μετά από μήνες κωλυσιεργίας. Αξίζει να σημειωθεί πως η εκπόνηση του Προγράμματος Σταθερότητας άρχισε μετά το πέρας της άτυπης παράτασης που έδωσαν οι Βρυξέλλες, κάτι που ωστόσο γνώριζε η Κομισιόν. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η Κομισιόν απέστελλε σαφές μήνυμα πως ενδιαφέρεται περισσότερο για την ποιότητα των μέτρων και τον χρόνο υλοποίησής τους, παρά την ταχύτερη δυνατή υποβολή του Προγράμματος Σταθερότητας.

Τα πιο πάνω, αν και αναιρούν το αίσθημα του κατεπείγοντος που εξέπεμψε ξαφνικά η κυβέρνηση, δεν σημαίνουν ότι δεν έχει ασκηθεί πίεση από πλευράς των Βρυξελλών. Ωστόσο, οι πληροφορίες αναφέρουν πως η εντύπωση που δημιουργήθηκε για «τελεσίγραφο» ήταν μάλλον υπερβολική.

Τα μέτρα

Σύμφωνα με την πληροφόρηση, κεντρικός άξονας των μέτρων θα είναι η εξοικονόμηση κονδυλίων που σχετίζονται με τις λειτουργικές δαπάνες του κράτους. Με μεγαλύτερη έμφαση σε δαπάνες όπως ταξίδια, ανάκληση εμπειρογνωμόνων, υπερωριών και τη συμμετοχή σε συνέδρια και εκθέσεις, η κυβέρνηση έθεσε ως στόχο τη μείωση των δαπανών κατά 60 εκατ. ευρώ. Ταυτόχρονα, έχει συμπεριληφθεί και ο στόχος της μείωσης του συνολικού αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων μέχρι το τέλος του 2010. Αυτά τα μέτρα είναι άμεσα υλοποιήσιμα, γεγονός που θεωρείται ως θετικό και θα επιφέρει θετικές αντιδράσεις από την Κομισιόν.

Ωστόσο, παρά τις δηλώσεις που έχουν γίνει, οι πρώτες ενδείξεις δεν συμπεριλαμβάνουν «διαρθρωτικές αλλαγές» ή μεταρρυθμίσεις. Σύμφωνα με δηλώσεις του υπουργού Οικονομικών, φαίνεται πως οι εξοικονομήσεις θα αποφέρουν την απαραίτητη μείωση στις δαπάνες, για να επιτευχθεί ο στόχος που τέθηκε, δηλαδή να μειωθεί το έλλειμμα στο 3%, από το 7% που είναι σήμερα.

Στις καθαρές εξοικονομήσεις, ωστόσο, συμπεριλαμβάνονται και ποσά που είναι πολύ αμφίβολο αν θα επαληθευτούν. Για παράδειγμα, συμπεριλαμβάνονται τα ποσά που αναμένει το Υπουργείο Οικονομικών ότι θα αποκομίσει από την πάταξη της φοροδιαφυγής. Αν και όλοι οι κομματικοί χώροι συμφωνούν με τον στόχο της πάταξης της φοροδιαφυγής, υπάρχουν και ανησυχίες πως τα μισά από τα 22 μέτρα αφορούν τη νόμιμη και θεμιτή φοροαπαλλαγή και όχι τη φοροδιαφυγή, ενώ εκφράζονται και φόβοι πως κάποια από τα μέτρα θα πλήξουν την επιχειρηματικότητα, αφού αυξάνουν τον διοικητικό φόρτο. Έτσι, τα ποσά που αναμένει η κυβέρνηση να αποκομίσει από το συγκεκριμένο μέτρο είναι μάλλον αμφίβολα, αφού ακόμα και το συγκυβερνών ΔΗΚΟ εκφράζει προβληματισμό.

Από την άλλη, όμως, ασφαλείς πληροφορίες αναφέρουν πως δεν έχει εκπονηθεί Πρόγραμμα Σταθερότητας στο οποίο να συμπεριλαμβάνονται σαφή και υλοποιήσιμα μέτρα, αλλά πρόκειται μάλλον για ένα κείμενο που έχει χαρακτηριστεί από άτομο που είναι σε θέση να γνωρίζει ως «περιγραφικό». Ακόμα, το γεγονός ότι το ΔΗΚΟ έχει αναφερθεί σε «κάποιες λεπτομέρειες» που πρέπει να ξεκαθαριστούν και κάποιες «επεξηγήσεις» γύρω από το Πρόγραμμα Σταθερότητας, ενισχύει την εκτίμηση πως δεν θα συμπεριλαμβάνονται σε αυτό τα απτά και υλοποιήσιμα μέτρα στα οποία προσβλέπει η Κομισιόν. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Καθημερινής», δεν παρουσιάστηκε στο ΔΗΚΟ προσχέδιο του Προγράμματος Σταθερότητας που κατατέθηκε τη Μεγάλη Πέμπτη, αλλά «οι άξονες που θα ακολουθηθούν». Η ίδια πηγή ανέφερε στην «Καθημερινή» πως η κυβέρνηση «δεν ήταν έτοιμη να παρουσιάσει συγκεκριμένα μέτρα» που θα ακολουθήσει, μία μόλις μέρα πριν την κατάθεση του Προγράμματος Σταθερότητας.

Έτσι, το ΔΗΚΟ συμφώνησε επί των δεδηλωμένων στόχων, όπως με τον διάλογο με την ΠΑΣΥΔΥ και τη μείωση των κρατικών δαπανών, αλλά δεν ήταν δυνατόν να γνωρίζει επακριβώς τις λεπτομέρειες που άπτονται των μέτρων.

Πάντως, φαίνεται πως έχουν εγκαταλειφθεί τα μέτρα για τον φόρο ακίνητης περιουσίας και την πολεοδομική αμνηστία, τα οποία ούτως ή άλλως δεν μπορούσαν να υλοποιηθούν άμεσα.

Μετά από πιέσεις της Κομισιόν, η κυβέρνηση επίσπευσε την περασμένη εβδομάδα την υποβολή του Προγράμματος Σταθερότητας για το 2010.

EPA

Τι περιλαμβάνει το Πρόγραμμα Σταθερότητας

Σύμφωνα με τις πρώτες δηλώσεις από πλευράς του υπουργού Οικονομικών και του κυβερνητικού εκπροσώπου, στο Πρόγραμμα Σταθερότητας περιλαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

Μείωση των λειτουργικών δαπανών της δημόσιας υπηρεσίας κατά 60 εκατ. ευρώ το 2010 και 90 εκατ. το 2011. Το μέτρο αφορά δαπάνες για ταξίδια στο εξωτερικό, αναλώσιμα υλικά, συμμετοχή σε συνέδρια και εκθέσεις στο εξωτερικό, πληρωμές υπερωριών, μετάκληση εμπειρογνωμόνων κ.ο.κ. Αυτό το μέτρο είναι άμεσα εφαρμόσιμο.

Επιβολή φορολογιών. Αν και υφίσταται η υποχρέωση στην Ε.Ε. για αύξηση των φορολογιών στα βασικά αγαθά (του ΦΠΑ κατά 5%) και στα καύσιμα, πληροφορίες αναφέρουν πως στη σύσκεψη που έγινε τη Μεγάλη Τετάρτη στο Προεδρικό, αναφέρθηκε πως θα γίνει προσπάθεια για αναβολή κάποιων από αυτές τις φορολογίες, τουλάχιστον μέχρι το 2011. Ταυτόχρονα, πληροφορίες αναφέρουν πως εγκαταλείπεται η προσπάθεια για αύξηση της φορολογίας στα ακίνητα, αφού το μέτρο δεν μπορεί να εφαρμοστεί άμεσα, λόγω έλλειψης ετοιμότητας του Κτηματολογίου. Δεν είναι ακόμα ξεκάθαρο ποιες είναι αυτές οι φορολογίες ή αν υπάρχει συναίνεση από το ΔΗΚΟ.

Μείωση της φοροδιαφυγής. Προφανώς αυτό το μέτρο αφορά τα 22 μέτρα που έχουν ήδη ανακοινωθεί, αλλά τουλάχιστον για τα 11 από αυτά δεν υπάρχει πολιτική συμφωνία. Τα νομοσχέδια, ωστόσο, είναι έτοιμα και θα υποβληθούν στη Βουλή σύντομα.

Στόχευση των κοινωνικών παροχών. Αυτή αποτελεί διαχρονική δέσμευση της κυβέρνησης και αναμένονται εξελίξεις. Πρώτο δείγμα θα είναι το πασχαλινό επίδομα, το οποίο αυτή τη φορά φέρεται να είναι στοχευμένο.

Συγκράτηση του κρατικού μισθολογίου. Παρά τη διαρροή επίσημων εγγράφων επ' αυτού, ο ίδιος ο Πρόεδρος «άδειασε» κάποιες από τις προτάσεις πριν από δύο εβδομάδες. Η προσωπική του παρέμβαση, αλλά και οι συναντήσεις με την ΠΑΣΥΔΥ που έχουν εξαγγελθεί, συνηγορούν πως θα καταβληθεί μια προσπάθεια. Επίσης, αναφέρθηκε πως θα μειωθεί ο συνολικός αριθμός δημοσίων υπαλλήλων.

Τόνωση της ανάπτυξης. Δεν είναι ξεκάθαρο πώς θα προωθηθεί αυτό το μέτρο.

Πολεοδομική αμνηστία. Δεν είναι ξεκάθαρο αν αυτό το μέτρο θα συμπεριλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Σταθερότητας. Αφενός αποτελεί στόχο της κυβέρνησης, αφετέρου όμως δεν μπορεί να υλοποιηθεί άμεσα και χωρίς σημαντικές αλλαγές στο Κτηματολόγιο, το οποίο δεν φαίνεται να μπορεί να ανταποκριθεί προς το παρόν.

ΣΧΟΛΙΟ

Προβληματισμό προκαλούν οι εξελίξεις

Οι εξελίξεις της περασμένης εβδομάδας έχουν επιβεβαιώσει τις εκτιμήσεις της «Καθημερινής», πως η κυβέρνηση ακολουθεί σαφή πολιτική με την οποία το ΔΗΚΟ χρησιμοποιείται ως «αντικαταστάτης» του δημόσιου διαλόγου. Παρά τις δηλώσεις που έκανε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος την περασμένη Τετάρτη, ότι ο διάλογος με τους κοινωνικούς εταίρους και τα κόμματα είναι συνεχής, είναι ξεκάθαρο πως δεν έχει γίνει σαφής ενημέρωσή τους από πλευράς της κυβέρνησης. Ακόμα και την υστάτη, το πιο καλά ενημερωμένο κόμμα – το ΔΗΚΟ – αναφέρεται σε κάποιες «επεξηγήσεις» και σε «ξεκαθάρισμα» σχετικά με τα μέτρα. Έτσι, ο διάλογος που φέρεται να είχε έγινε γύρω από ασαφείς «ιδέες» και σκέψεις. Επομένως, δεν ήταν δυνατόν να υπάρξει συναίνεση από πλευράς των κομμάτων και των κοινωνικών εταίρων, αφού δεν μπορούσαν να γνωρίζουν σε τι συναινούσαν.

Με την «επίσπευση» λοιπόν του Προγράμματος Σταθερότητας σε μία καταληκτική ημερομηνία, η οποία φαίνεται ότι ήταν μάλλον δική μας υπερβολή και όχι επιβολή της Κομισιόν, κατάφερε η κυβέρνηση να κάνει στους πάντες κίνηση ματ: Αφενός το ΔΗΚΟ αναγκάστηκε να δεχτεί το πακέτο, αν και εξέφρασε επιφυλάξεις και επιμέρους διαφωνίες, αφετέρου η κυβέρνηση εξασφάλισε τις ψήφους του ΔΗΚΟ στη Βουλή, οι οποίες αρκούν για υπερψήφιση των σχετικών νόμων. Ακόμα, εξασφάλισε την έξωθεν καλή μαρτυρία μιας πολιτικής δύναμης με ξεκάθαρες καταβολές από τη «Δεξιά».

Με αυτόν τον τρόπο αποφεύχθηκε ο δημόσιος διάλογος, εξασφαλίστηκε μια συναίνεση που μάλλον είναι επίπλαστη και παρακάμφθηκε η ανάγκη για διαβούλευση επί της ουσίας. Ακόμα, αν το ΔΗΚΟ δείξει πως αλλάζει στάση, θα μπορεί με ευκολία να κατηγορηθεί για πισωγύρισμα, αν και κάτι τέτοιο μπορεί κάλλιστα να μην ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Σε κάθε περίπτωση, αξιωματούχοι της κυβέρνησης αναφέρουν πως πολλά θα εξαρτηθούν από το «πόσο γρήγορα θα ανταποκριθούν τα κόμματα», τα οποία ωστόσο θα βρίσκονται ήδη προ τετελεσμένων και κάτω από ισχυρές πιέσεις να συναινέσουν άμεσα, λόγω της απειλής ότι τα μέτρα καθυστερούν και στο τέλος θα ευθύνονται οι ίδιοι.

Με βάση και σχόλια που ακούγονται από τις Βρυξέλλες, το πιο σημαντικό από όλα τα στοιχεία που αφορούν το μέλλον της οικονομίας είναι να παρθούν μέτρα που να έχουν άμεσο αποτέλεσμα. Η μείωση των λειτουργικών δαπανών, μέσα από τον περιορισμό της παρουσίας της Κύπρου σε συνέδρια και τη μείωση των αναλώσιμων, δεν μπορεί να έχει μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα. Αποτελεί συμπτωματική θεραπεία και δεν απευθύνεται στην ουσία της παθολογίας της οικονομίας. Ακόμα, η κυβέρνηση φαίνεται να έχει μια περίεργη αντίληψη της έννοιας των «διαρθρωτικών» ή «δομικών» αλλαγών.

Πάνω από όλα, όμως, τίθεται και ένα πολιτικό ερώτημα: Τι έγινε ο διάλογος, η συναίνεση και η συνεργασία την οποία επαγγελλόταν η κυβέρνηση; Με την πρόφαση του «τελεσιγράφου», έχει καταφέρει η κυβέρνηση να θέσει τους πάντες προ τετελεσμένων, να ακυρώσει κάθε έννοια δημόσιας διαβούλευσης και να αποστείλει στην Κομισιόν μια έκθεση ιδεών αντί για μέτρα «εξυγίανσης».

Πάνω από όλα, όμως, δεν μπορεί να μας ενδιαφέρει η άποψη της Κομισιόν, όσο μας ενδιαφέρει το δικό μας μέλλον. Τα μέτρα ήταν θεμιτά για το δικό μας καλό. Η αποστολή ενός περιγραμματικού δοκιμίου σκέψεων – αν τελικά και αυτό διαψευστεί, όπως μας συνήθισε η κυβέρνηση – δεν μπορεί να μεταφραστεί σε «εξυγίανση» των προβλημάτων, αλλά σε εθελοτυφλία. Κι αυτό, μετά που δηλώθηκε πριν από έναν χρόνο ότι «θα βγούμε αλώβητοι», μετά που δηλώθηκε πριν από δύο εβδομάδες πως «είμαστε καλά» και μετά που αδράνησε η κυβέρνησή μας για δύο χρόνια μέχρι να θυμηθεί την ώρα ενάτη πως της μένουν δυο-τρεις ημέρες για να εκπονήσει Πρόγραμμα Σταθερότητας.

Μ.Π.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Αναβάθμιση επενδυτικού πλεονεκτήματος της Κύπρου

Ο Κυπριακός Οργανισμός Προσέλκυσης Επενδύσεων (CIPA) εκφράζει την ικανοποίησή του για την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του Νέου Ναυτιλιακού Φορολογικού Συστήματος για την Κύπρο και συγχαίρει παράλληλα το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο (ΚΝΕ). Ο CIPA υποστηρίζει ότι η εν λόγω εξέλιξη ανοίγει νέους ορίζοντες για την έλευση και άλλων ναυτιλιακών εταιρειών στην Κύπρο, καθώς και για επέκταση των εργασιών υφισταμένων ναυτιλιακών εταιρειών, γεγονός που θα οδηγήσει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, ενώ θα τονώσει και άλλους παρεμφερείς τομείς της οικονομίας. Η έγκριση αυτή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή χαρακτηρίζεται ως η μεγαλύτερη επιτυχία της κυπριακής ναυτιλίας από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού οι τρεις βασικοί υποτομείς της ναυτιλίας (πλοιοκτησία, πλοιοδιαχείριση και ναύλωση) καλύπτονται πλήρως από το νομοσχέδιο, οι πρόνοιες του οποίου θα αναβαθμίσουν το ναυτιλιακό καθεστώς της Κύπρου και θα ανεβάσουν τη θέση της Κύπρου ακόμη πιο ψηλά στη διεθνή ναυτιλία. Παράλληλα, ο CIPA προχώρησε στη σύσταση συμβουλευτικής ομάδας εμπειρογνωμόνων για επενδυτικά ταμεία, ούτως ώστε να αναβαθμιστεί το επενδυτικό κλίμα για την Κύπρο.

Διεθνής διάκριση για την Eurofast

Η Eurofast έχει ψηφιστεί Tier 1-Tax Transactional Firm in Cyprus για το 2010 από το περιοδικό International Tax Review (ITR), μετά από την ετήσια ψηφοφορία των αναγνωστών του. Η έρευνα, η οποία διεξήχθη σε 46 χώρες, παρουσιάζει τις απόψεις φορολογικών στελεχών, υπαλλήλων και συμβούλων για το επίπεδο των συμβούλων φορολογικών εταιρειών. Είναι η δεύτερη χρόνια που η Eurofast κατατάσσεται Tier 1 σύμβουλος στην Κύπρο, γεγονός που αποτελεί επιβράβευση για την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει η Eurofast. Φέτος, το 82% όλων των μελών της Taxand κατατάχθηκαν στην κορυφή της φορολογικής έρευνας του ITR. Σημειώνεται πως 14 εταιρείες-μέλη της Taxand κατατάχτηκαν ως Tier 1 σύμβουλοι στη χώρα τους και τα 31 μέλη της Taxand που ψηφίστηκαν προηγουμένως είχαν συμπεριληφθεί για δεύτερη συνεχή χρονιά.

Ελκυστικά πακέτα από τον ΠΑΣΥΞΕ

Ο ΠΑΣΥΞΕ προχώρησε στην κατάρτιση καταλόγου με ελκυστικές τιμές για το επερχόμενο καλοκαίρι, οι τιμές του οποίου, ωστόσο, τίθενται σε ισχύ από τις ημέρες των εορτών του Πάσχα. Την ίδια ώρα, ο ΠΑΣΥΞΕ αναμένει την εξαγγελία από την κυβέρνηση του Σχεδίου για Ανάπτυξη του Κοινωνικού/Εσωτερικού Τουρισμού και παράλληλα διευρύνει την προσφορά ελκυστικών τιμών με σημαντική έκπτωση για τους καταναλωτές της Κύπρου σε 132 ξενοδοχεία, συγκροτήματα οργανωμένων διαμερισμάτων και τουριστικών χωριών-μελών του συνδέσμου. Ο σχετικός καλοκαιρινός κατάλογος με τις ειδικές τιμές διατίθεται για τους ενδιαφερομένους προς άμεση αξιοποίηση, αποκλειστικά στο παρόν στάδιο στην ιστοσελίδα του ΠΑΣΥΞΕ (www.cyprushotelassociation.org), ενώ στην έντυπή του μορφή, η οποία αναμένεται να είναι έτοιμη γύρω στα μέσα Απριλίου, θα κυκλοφορήσει στις ιστοσελίδες και στα υποκαταστήματα του ΚΟΤ, καθώς και στο Δίκτυο της Τράπεζας Κύπρου σε όλες τις επαρχίες. Σημειώνεται πως προσφέρονται τιμές σε τουριστικά καταλύματα που είναι ακόμη και κάτω από 20 ευρώ το άτομο.

Οικονομική ανάλυση από τη Eurobank

Μηνιαία έκθεση της Eurobank EFG, η οποία αφορά τις αναδυόμενες αγορές, στη σύνοψή της αναφέρει ότι οι οικονομικές συνθήκες στη Νέα Ευρώπη βελτιώνονται με ρυθμούς εντονότερους από τους αναμενόμενους. Οι δείκτες υψηλής συχνότητας, καθώς και τα υπόλοιπα οικονομικά στοιχεία δείχνουν ότι τα χειρότερα της οικονομικής ύφεσης έχουν παρέλθει και ότι οι περισσότερες οικονομίες της περιοχής αναμένεται να καταγράψουν θετικούς, αλλά χαμηλότερους από τους δυνητικούς, ρυθμούς ανάπτυξης στο τρέχον έτος. Η συνεχιζόμενη οικονομική ανάκαμψη οφείλεται κυρίως στις υψηλότερες εξαγωγές, αποτέλεσμα της βελτίωσης στις οικονομίες των βασικών εμπορικών εταίρων των χωρών της Νέας Ευρώπης και στην επανασυσσώρευση αποθεμάτων. Παρ' όλα αυτά, η δυναμική της εγχώριας ζήτησης παραμένει αδύναμη, καθώς η ανεργία διατηρείται σε ανοδική τροχιά, η πιστωτική επέκταση είναι αναιμική και το διαθέσιμο εισόδημα περιορίζεται από τον χαμηλό ρυθμό αύξησης των μισθών και τις υψηλές τιμές των καυσίμων και των τροφίμων. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι σημαντικές οικονομικές ανισορροπίες και οι συνθήκες υπερθέρμανσης στο εγχώριο λιανικό εμπόριο και στην αγορά περιουσιακών στοιχείων αποτελούν παρελθόν και δεν αναμένεται να επαναληφθούν στο άμεσο μέλλον.

Φθηνότερες υπεραγορές τα Carrefour

Στην τελευταία έρευνα του Παρατηρητήριου Τιμών του Υπουργείου Εμπορίου, οι υπεραγορές Carrefour κατάφεραν να αναδειχτούν ως η φθηνότερη αλυσίδα της Κύπρου. Το εβδομαδιαίο Παρατηρητήριο Τιμών Καταναλωτικών Προϊόντων, το οποίο καταγράφει και συγκρίνει τις τιμές των υπεραγορών σε έναν μεγάλο αριθμό βασικών προϊόντων, ανέδειξε την Carrefour ως τη φθηνότερη μεγάλη υπεραγορά στη Λευκωσία, τη Λεμεσό, την Πάφο και την Αμμόχωστο και ως τη δεύτερη φθηνότερη στη Λάρνακα. Το Παρατηρητήριο Τιμών ετοιμάζεται από την Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών και καλύπτει όλες τις πόλεις και επαρχίες της Κύπρου. Οι καταναλωτές μπορούν να ενημερώνονται για τα ευρήματα της έρευνας από την επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΣΤΟΥΡΗΣ
costourisa@kathimerini.com.cy

Ο τζίρος της σούβλας του Πάσχα

Δαπάνες πέραν των 6 εκατομμυρίων ευρώ σε μια εβδομάδα για την αγορά κρέατος

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Παροξυσμός παρατηρείται κάθε χρόνο στην Κύπρο, με την ευκαιρία των εορτών του Πάσχα και των Χριστουγέννων. Αυτές τις ημέρες την τιμητική του έχει το λαμπριάτικο τραπέζι, το οποίο ο Κύπριος καταναλωτής γεμίζει και με το παραπάνω. Τα αρνιά στις σούβλες, τα ψητά στους φούρνους και η παραδοσιακή κυπριακή σούβλα είναι απαραίτητα για τα γλέντια που γίνονται σε κάθε σπίτι, με αποτέλεσμα να προκύπτει τεράστια ζήτηση στην αγορά κρέατος. Φυσικά, το αρνί και το ρίφι είναι τα πλέον περιζήτητα κρέατα και η εμπορική κίνηση σε κρεοπωλεία και υπεραγορές είναι ιδιαίτερα αυξημένη.

Η τιμή

Για τις φετινές πασχαλινές αγορές οι καταναλωτές της εγχώριας αγοράς βρήκαν τιμές στα ίδια περίπου επίπεδα με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Συγκριτικά με τα περασμένα Χριστούγεννα, οι τιμές είναι ελαφρώς μειωμένες. Σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της τιμής του κρέατος από αμνοερίφια διαδραματίζει η χώρα προέλευσής του. Πιο ακριβό είναι το κυπριακό αρνάκι, το οποίο κινήθηκε αυτή την περίοδο μεταξύ 11 και 12 ευρώ. Φυσικά, σε τοπικά κρεοπωλεία υπήρξαν και πιο υψηλές τιμές, ενώ χαμηλότερες τιμές – ακόμη και κάτω από 10 ευρώ – καταγράφηκαν σε μεγάλες αλυσίδες υπεραγορών. Το ελληνικό κρέας – αρνάκι ή ρίφι – πωλείται αυτές ημέρες προς 10 ευρώ το κιλό, την ίδια ώρα που η χονδρική τιμή πώλησής του από την Ελλάδα σε εμπόρους της Κύπρου είναι γύρω στα 7,50 ευρώ. Η αντίστοιχη χονδρική τιμή για το κυπριακό κρέας είναι γύρω στα 9 ευρώ το κιλό και η διαδρομή από το σφαγείο στο ψυγείο της υπεραγοράς και του κρεοπωλείου το κάνει να αξίζει πέραν των 12 ευρώ το κιλό. Παρ' όλα αυτά, οι τιμές θεωρούνται καλές φέτος, την ίδια ώρα που το πρόβλημα της ανταγωνιστικότητας των εγχώριων προϊόντων διαπιστώνεται και μέσα από τις τιμές του αρνιού, αφού για άλλη μια φορά το κυπριακό προϊόν είναι σαφώς πιο ακριβό από το ξένο.

Οι υπεραγορές είναι ικανοποιημένες από την εμπορική κίνηση που παρατηρείται φέτος το Πάσχα και συμπληρώνουν ότι οι τιμές στο κρέας για το πασχαλινό τραπέζι παρέμειναν σε καλά επίπεδα, γεγονός που έπεισε τους καταναλωτές. Με τη σειρά τους, οι κρεοπώλες τονίζουν ότι το κοινό προέβη σε αγορές, μάλιστα σε καλές αγορές, σε αντίθεση με πέρυσι που ήταν πιο συγκρατημένο στις δαπάνες του. Εξάλλου, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Κρεοπωλών, Κώστας Λειβαδιώτης, ανέφερε στην «Καθημερινή» ότι οι κρεοπώλες διατήρησαν σε καλά επίπεδα τις τιμές του κρέατος, την ίδια ώρα που εξασφάλισαν τη μεγάλη ποσότητα των σφαγιασμένων ζώων. Σημειώνεται ότι τα κρεοπωλεία της χώρας έχουν εξασφαλίσει ποσοστό από τα ζώα που έχουν σφαχτεί για το Πάσχα της τάξης του 60%, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό έχει εξασφαλιστεί από τις υπεραγορές.

Ποσοστό 60% των αμνοεριφίων έχει καταλήξει στα κρεοπωλεία

Αξιοσημείωτο είναι πως φέτος και παρά το γεγονός ότι το κυπριακό αρνάκι και κατσίκι είναι πιο ακριβά από το εισαγόμενο, έχουν εισαχθεί λιγότερα αμνοερίφια από άλλες χώρες, ενώ από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν εισαχθεί καθόλου ποσότητες κρέατος. Ακόμη, γύρω στις 3.000 αμνοερίφια εισήχθησαν ζωντανά στην Κύπρο και σφάχτηκαν σε σφαγεία της χώρας.

Υπολογίζεται πως εντός μίας εβδομάδας το καταναλωτικό κοινό της Κύπρου δαπάνησε πέραν των 6 εκατ. ευρώ για αγορές κρέατος για το πασχαλινό τραπέζι, οι οποίες αφορούν μόνο το αρνάκι και το κατσίκι. Ταυτόχρονα, μεγάλες ποσότητες κρέατος από κοτόπουλα, χοίρους και βοοειδή έχουν σφαχτεί για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της αγοράς. Είναι χαρακτηριστικό πάντως ότι έχουν διατεθεί στην αγορά 50.000 αμνοερίφια, 191.000 κοτόπουλα, 14.000 χοίροι και 350 βοοειδή.

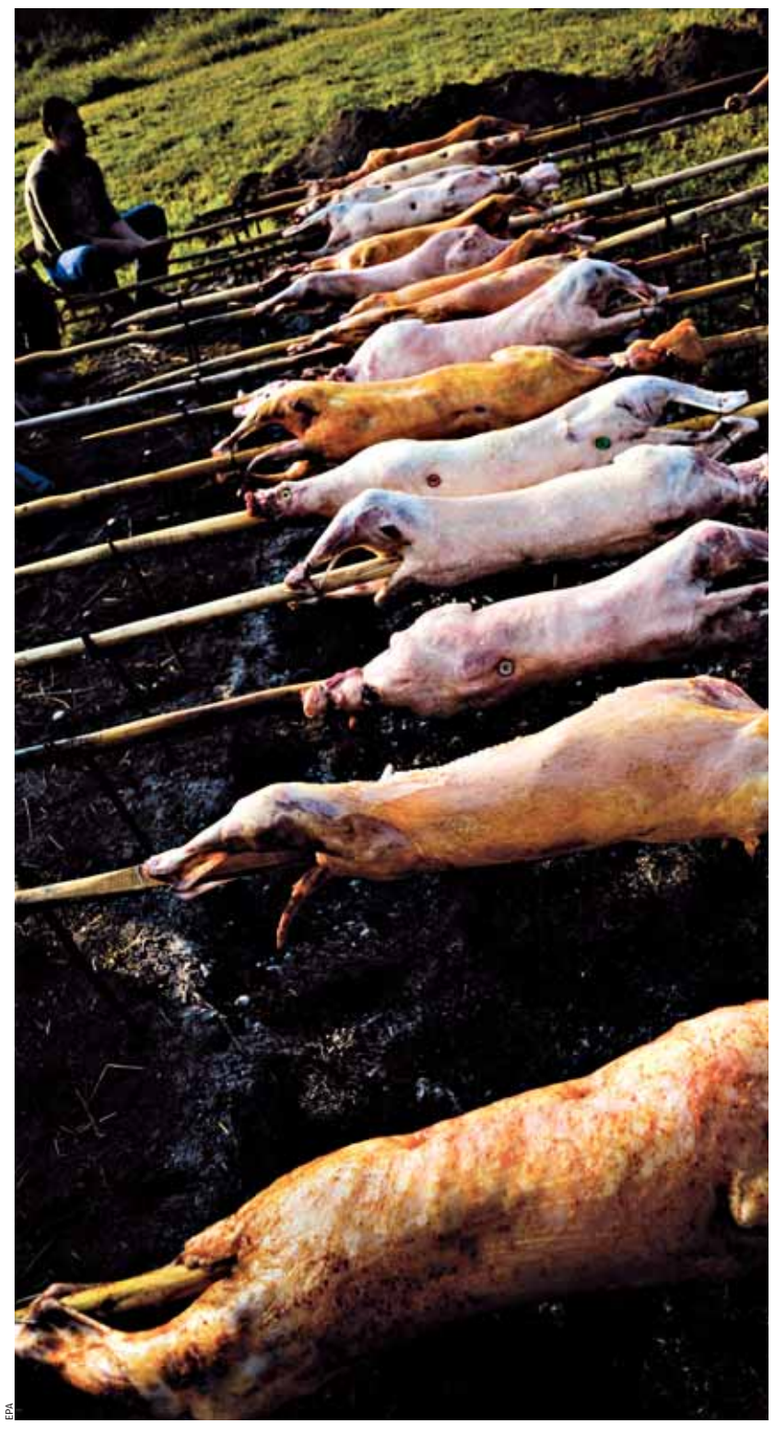

EPA

Σε λιγότερο από δυο εβδομάδες σφαγιάστηκαν γύρω στις 50.000 αμνοερίφια για την κάλυψη των αναγκών της αγοράς.

Επί ποδός οι αρμόδιες υπηρεσίες

Ενόψει της πασχαλινής περιόδου, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και τα σφαγεία της Κύπρου τίθενται σε πλήρη λειτουργία για τους απαραίτητους ελέγχους και τις διαδικασίες που χρειάζονται, για να φτάσει το κρέας στα κρεοπωλεία και στις υπεραγορές. Ο διευθυντής των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, Παύλος Τουμάζος, μιλώντας στην «Καθημερινή», τόνισε ότι οι 64 κτηνίατροι που εργάζονται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες διενεργούν ελέγχους όλων των κρεάτων που κυκλοφορούν στην αγορά. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός πως ο κάθε ιατρός των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών διενεργεί ελέγχους σε περίπου 4.000 ζώα. Παράλληλα, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες διενεργούν ελέγχους στα 85 γαλακτοκομεία της Κύπρου, τα οποία την περίοδο πριν το Πάσχα παρασκευάζουν τυρί για φλαούνες. Ο κ. Τουμάζος τονίζει πως δεν υπάρχει κρέας στην αγορά που να μην πέρασε από τον έλεγχο των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Την ίδια ώρα, τα πέντε σφαγεία (Κοφίνου, Πόλεως Χρυσοχούς, Αγίων Τριμιθιάς, A&A and Cypra) λειτούργησαν υπερωρίες, για να προλάβουν να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες της αγοράς. Ο διευθυντής του σφαγείου Κοφίνου (του μεγαλύτερου της Κύπρου), Στέλιος Γεωργιάδης, ανέφερε στην «Καθημερινή» πως έχει μισθωθεί υπηρεσιακό προσωπικό, ούτως ώστε να υλοποιηθούν στην ώρα τους οι προγραμματισμένες σφαγές ζώων. Σημειώνεται ότι στο εν λόγω σφαγείο σφάζονται μόνο αμνοερίφια και απασχολείται μόνιμο προσωπικό 80 ατόμων, ενώ για την περίοδο του Πάσχα μισθώθηκαν 20 έκτακτοι Κύπριοι υπάλληλοι. Εντός μίας εβδομάδας, στο σφαγείο της Κοφίνου σφάχτηκαν πέραν των 15.000 αμνοεριφίων, εκ των οποίων μόνο γύρω στα χίλια ζώα ήταν από το εξωτερικό.

Όλους τους ελέγχους διενεργούν 64 ιατροί από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες

Εξάλλου, από το σύνολο 50.000 αμνοεριφίων μόνο τα 7.000 ήρθαν από το εξωτερικό και από αυτά 3.000 ήρθαν ζωντανά και σφάχτηκαν σε κάποιο σφαγείο της χώρας.

ΑΡΙΘΜΟΙ

ΑΜΝΟΕΡΙΦΙΑ
50.000 σφαγιάστηκαν, για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της αγοράς για την περίοδο του Πάσχα. Συντριπτική πλειοψηφία των αμνοεριφίων είναι κυπριακά, αφού από το εξωτερικό εισήχθησαν λιγότερα από 9.000 αμνοερίφια.

ΣΥΝΟΛΟ
255.350 ζώα σφάχτηκαν σε όλα τα σφαγεία της Κύπρου, για να διοχετευτούν στην εγχώρια αγορά την περίοδο του Πάσχα, με τα περισσότερα εξ αυτών να είναι κοτόπουλα.

ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΙ
64 ιατροί-λειτουργοί των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών έχουν διενεργήσει τους ελέγχους για όλα τα κρέατα που κυκλοφορούν στην αγορά, καθώς και στα 85 γαλακτοκομεία της Κύπρου.

ΣΦΑΓΕΙΑ
5 ήταν οι χώροι στους οποίους έγιναν οι σφαγές των ζώων που διοχετεύτηκαν στην αγορά και οι οποίοι φέτος δούλεψαν υπερωρίες, για να εξυπηρετήσουν έγκαιρα τις ανάγκες που προέκυψαν. Σημειώνεται πως πέραν των 400 σφαγέων δούλεψαν, για να προλάβουν την πασχαλινή ζήτηση.

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ
650 είναι ανά το παγκύπριο τα κρεοπωλεία που πρόσφεραν το κυπριακό αρνάκι μεταξύ 12 και 13 ευρώ το κιλό, ενώ μέλη του Παγκύπριου Συνδέσμου Κρεοπωλών διατηρούν κρεοπωλεία εντός μεγάλων αλυσίδων υπεραγορών.

ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ
300 είναι τα μέλη του Συνδέσμου Υπεραγορών που έδωσαν τη μάχη για επικράτηση στην αγορά. Σημειώνεται πως πολλές υπεραγορές εξασφάλισαν το μεγαλύτερο ποσοστό αμνοεριφίων από το εξωτερικών μέσω χονδρεμπόρων κρέατος.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Όμιλος Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας μας (ΟΠΕΚ), το **Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ)** και το **Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ)**

σας προσκαλούν σε Δημόσια Συζήτηση σε θέμα:

Δημόσιες Συγκοινωνίες – Παρόν και Μέλλον

Πέμπτη 15 Απριλίου 2010, ώρα 19:30
Πολιτιστικό κέντρο «Λουκής Ακρίτας», ΣΠΕ Μόρφου, οδός Λεοντίου Α΄ Λεμεσός

Χαιρετισμοί:
- *Γιώργος Χατζηγεωργίου* Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου ΟΠΕΚ
- *Γεώργιος Χαραλαμπίδης* Αντιπρόεδρος Οικονομικών και Διοίκησης ΤΕΠΑΚ
- *Ντίνος Νικολαΐδης* Γραμματέας Περιφερειακής Επιτροπής Λεμεσού ΕΤΕΚ

Ομιλητές:
- *Νίκος Νικολαΐδης,* τέως Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων
- *Γιώργος Κυριάκου,* Διευθύνων Σύμβουλος Εταιρείας Μεταφοράς Επιβατών Λεμεσού (ΕΜΕΛ) Λτδ
- *Νεόφυτος Ζαβρίδης,* Πολιτικός Μηχανικός - Συγκοινωνιολόγος
- *Κυριάκος Θεμιστοκλέους,* Αρχιτέκτονας
- *Διόφαντος Χατζημιτσής,* Αναπληρωτής Καθηγητής τμήμα ΠΟΜΗΓΕ ΤΕΠΑΚ

Συντονιστής:
- *Γιάννης Κακουλλής,* Μέλος Περιφερειακής Επιτροπής Λεμεσού ΕΤΕΚ, Μέλος ΟΠΕΚ

Χορηγοί Επικοινωνίας:
ASTRA 99.6 FM STEREO
ΚΑΝΑΛΙ ΕΞΙ 106, 107 & 98.6 από τη Λεμεσό για την Κύπρο
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΛΕΜΕΣΟΣ

Στη συζήτηση θα έχουν την ευκαιρία να λάβουν μέρος οι παρευρισκόμενοι
Επικοινωνία: 25817970, 25002538 www.opek.org.cy, email: opekcy@gmail.com

Απογοητευτικά μηνύματα για τον τουρισμό

Οι μαζικές κρατήσεις Κυπρίων στα ξενοδοχεία την πασχαλινή περίοδο έδωσαν οικονομικές ανάσες - «Νεκρός» ο υπόλοιπος Απρίλιος

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Το Πάσχα, που φέτος ήρθε πολύ νωρίς, επέφερε στα ξενοδοχεία εμπορική κίνηση, κυρίως από μέρους των Κυπρίων περιηγητών. Ωστόσο, οι ξενοδόχοι αναφέρουν στην «Καθημερινή» ότι η εν λόγω κατάσταση δεν βοηθά τις επιχειρήσεις τους. Συγκεκριμένα, από πλευράς του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ) επισημαίνεται ότι αν και την πασχαλινή περίοδο έχουν κλείσει αρκετά πακέτα διανυκτερεύσεων σε Κύπριους τουρίστες, εντούτοις οι ξενοδοχειακές μονάδες θα παραμείνουν ανοικτές έως τις αρχές Μαΐου χωρίς ικανοποιητικό ποσοστό πληρότητας στις κλίνες τους.

Υποτονική κίνηση

Ο γενικός διευθυντής του ΠΑΣΥΞΕ, Ζαχαρίας Ιωαννίδης, αναφέρει πως η κίνηση σε σχέση με την τουριστική κίνηση στα ξενοδοχεία που είναι μέλη του συνδέσμου είναι υποτονική, ενώ ακόμη χειρότερη θα είναι η κατάσταση τις τρεις τελευταίες εβδομάδες του Απρίλη, κατά τις οποίες δεν αναμένεται μεγάλος αριθμός ξένων τουριστών και τα ξενοδοχεία θα είναι ανοικτά, έχοντας ποσοστά πληρότητας που δεν καθιστούν βιώσιμη τη λειτουργία τους. Παρ' όλα αυτά, ο κ. Ιωαννίδης εκφράζει την ικανοποίησή του για την ανταπόκριση εκ μέρους των Κυπρίων περιηγητών και τους ευχαριστεί για τις οικονομικές ανάσες που δίνουν στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Την ίδια ώρα, ο Ζαχαρίας Ιωαννίδης παρουσιάζεται κατηγορηματικός σε σχέση με τις δράσεις του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Συγκεκριμένα, ο γενικός διευθυντής του ΠΑΣΥΞΕ τονίζει ότι αρχικά το αρμόδιο για τον τουρισμό υπουργείο εξήγγειλε νωρίς μέτρα στήριξης της τουριστικής βιομηχανίας. Με την πάροδο όμως κάποιου χρονικού διαστήματος, οι εν λόγω ενέργειες έμειναν μόνο στα λόγια και δεν υλοποιήθηκαν ούτε στο ελάχιστο. Τα ζητήματα για τα οποία τα μέλη του ΠΑΣΥΞΕ εκφράζουν παράπονα αφορούν τις εξαγγελίες της κυβέρνησης ότι θα πραγματοποιηθεί εκστρατεία για εμπλουτισμό, εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των ξενοδοχείων, αλλά και της κάλυψης από το κράτος, ώστε να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να εξασφαλίσουν δάνεια από τις τράπεζες. Ο κ. Ιωαννίδης αναφέρει πως οι πιο πάνω εξαγγελίες έγιναν για επικοινωνιακούς σκοπούς και δεν έχουν ακόμη εφαρμοσθεί στην πράξη οποιαδήποτε μέτρα στήριξης της ξενοδοχειακής βιομηχανίας. Εξάλλου, ο Ζαχαρίας Ιωαννίδης δηλώνει πως το 2009 ολοκληρώθηκε με τη μέση ετήσια πληρότητα των ξενοδοχείων του ΠΑΣΥΞΕ να φτάνει μόλις στο 39%, ποσοστό που δεν είναι αρκετό για να καθιστά βιώσιμη μια ξενοδοχειακή επιχείρηση. Παράλληλα, ο γενικός διευθυντής του ΠΑΣΥΞΕ δηλώνει πως εδώ και χρόνια ο τουρισμός της Κύπρου καταγράφει ύφεση, ωστόσο έπρεπε να φτάσει σε χαμηλά σημεία-ρεκόρ όπως τα περσινά για να κινητοποιηθεί έστω και στο ελάχιστο η κρατική μηχανή. Συγκεκριμένα, ο κ. Ιωαννίδης ενημερώνει ότι το 2009 έφτασαν στην Κύπρο 2,1 εκατ. τουρίστες, αφήνοντας στο νησί 1,5 δισ. ευρώ, σε σύγκριση με τους 2,7 εκατ. τουρίστες που έφτασαν στη χώρα το 2001 και άφησαν ποσά της τάξης των 2,2 δισ. ευρώ. Ακόμη, ο κ. Ιωαννίδης συμπληρώνει πως πριν από πέντε χρόνια έγινε σχεδιασμός από πλευράς ξενοδόχων και κράτους, ούτως ώστε το 2010 να έφταναν στο νησί 3,5 εκατ. τουρίστες, στόχος φυσικά που όχι μόνο δεν επιτεύχθηκε, αλλά, αντίθετα, καταγράφεται σημαντική μείωση χρόνο με τον χρόνο.

Ο Άκης Βαβλίτης, πρόεδρος του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ), τονίζει επίσης το πρόβλημα του Απρίλη και το γεγονός πως το Πάσχα φέτος είναι χρονικά νωρίς, αφού ο υπόλοιπος μήνας θα αναγκάσει τα ξενοδοχεία να είναι ανοικτά, να πληρώνουν έξοδα και να μην έχουν αρκούντως ικανοποιητικά έσοδα. Παρά ταύτα, ο κ. Βαβλίτης σημειώνει ότι αποδεικνύεται για άλλη μια φορά ότι οι Κύπριοι περιηγητές αποτελούν το καλύτερο τουριστικό κοινό, αφού σπεύδουν στα ξενοδοχεία, όποτε αυτά εξαγγέλλουν πακέτα με μειωμένες τιμές, δίνοντας οικονομικές ανάσες στην ξενοδοχειακή βιομηχανία του τόπου.

Εξάλλου, από ξενοδόχους σε όλες τις παραλιακές πόλεις αναφέρθηκε ότι στις αργίες το κόστος μιας ξενοδοχειακής επιχείρησης είναι σαφώς πιο ψηλό σε σχέση με τις υπόλοιπες μέρες. Συγκεκριμένα, το προσωπικό πληρώνεται για κάθε ώρα που εργάζεται σε αργία με αναλογία 1 προς 3, γεγονός που καθιστά ασύμφορο το πακέτο διανυκτέρευσης που προσφέρεται για το πενθήμερο της 1ης Απριλίου που φέτος φτάνει ως τη Δευτέρα του Πάσχα. Άλλωστε, ο Απρίλιος, ο οποίος θεωρείται μήνας «χαμηλών πτήσεων» για την κίνηση στα ξενοδοχεία, θα κινηθεί με ποσοστό πληρότητας της τάξης του 25% με 30%, την ίδια στιγμή που για να είναι ικανοποιητικά βιώσιμη μια ξενοδοχειακή επιχείρηση, χρειάζεται πληρότητα της τάξης του 60% με 70%.

Αύξηση από Γερμανία, περαιτέρω μείωση από Βρετανία

Καλοκαίρι 2010

Η επερχόμενη θερινή τουριστική περίοδος δεν αναμένεται από πλευράς ξενοδόχων να σημειώσει σημαντική κίνηση, αφού τα πρώτα ερεθίσματα που έχουν πάρει εντός του 2010 δεν είναι και τα πλέον θετικά. Συγκεκριμένα, στις τουριστικές εκθέσεις του Βερολίνου και της Μόσχας που διεξήχθησαν προ μηνός, παρουσιάστηκε ενδιαφέρον για μεγάλα πακέτα από διοργανωτές ταξιδίων της Ευρώπης, όπως η TUI και η Thomas Cook. Ωστόσο, η τάση που παρατηρείται στο τουριστικό κοινό είναι απογοητευτική. Ο κ. Ιωαννίδης αναφέρει χαρακτηριστικά πως η τάση είναι καταθλιπτική, παρά το γεγονός ότι οι κρατήσεις πακέτων που έχουν κάνει οι οργανωτές ταξιδίων είναι καλύτερες σε σχέση με πέρυσι. Ταυτόχρονα, ο κ. Ιωαννίδης δράττει την ευκαιρία και αναφέρεται στο θέμα δημιουργίας καζίνο στην Κύπρο, αναφέροντας ότι είναι υποκρισία από πλευράς κυβέρνησης να μη δίνει άδεια για καζίνο τη στιγμή που σε κάθε γειτονιά λειτουργούν διαδικτυακά καζίνο και το παράνομο στοίχημα «ανθεί». Ο γενικός διευθυντής του ΠΑΣΥΞΕ δηλώνει πως θέση του συνδέσμου του είναι πως πρέπει να δημιουργηθούν καζίνο σε όλες τις τουριστικές περιοχές της Κύπρου, ακόμη και στις ορεινές, κάτι που θα επιφέρει πολλαπλά αποτελέσματα στην εγχώρια οικονομία.

Ο Άκης Βαβλίτης τονίζει πως οι ενδείξεις που υπάρχουν σήμερα για το τουριστικό ρεύμα του επερχόμενου καλοκαιριού είναι πιο θετικές από το περσινό άσχημο καλοκαίρι. Ωστόσο, για να πάρει σημαντικές ανάσες και να ακμάσει ο κυπριακός τουρισμός, θα πρέπει να γίνουν πολλά περισσότερα από αυτά που ήδη γίνονται, τόσο από πλευράς δημόσιου τομέα όσο και από πλευράς ιδιωτικού. Παράλληλα, ο κ. Βαβλίτης σημειώνει ότι και φέτος θα καταγραφεί μείωση του τουριστικού ρεύματος από τη Βρετανία, που όμως δεν θα την καλύψει η αύξηση που αναμένεται από αγορές όπως η γερμανική και ρωσική. Ο Άκης Βαβλίτης καταγράφει στα θετικά του 2010 σχετική αύξηση του τουρισμού από την ελληνική αγορά, η οποία ωστόσο δεν φέρνει στην Κύπρο της ίδιας φύσης τουρισμό που αφικνείται από άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Συγκεκριμένα, ο κ. Βαβλίτης αναφέρει πως οι τουρίστες από την Ελλάδα συνήθως δεν επιλέγουν ξενοδοχεία για τη διαμονή τους, αλλά σπίτια συγγενών ή φίλων, κάνοντας έτσι τη διαμονή τους στην Κύπρο να διαφέρει σε σχέση με τους παραδοσιακούς τουρίστες της χώρας.

Το 2009 έφτασαν στην Κύπρο 2,1 εκατ. τουρίστες, αφήνοντας στο νησί 1,5 δισ. ευρώ, σε σύγκριση με τους 2,7 εκατ. τουρίστες που έφτασαν στη χώρα το 2001 και άφησαν ποσά της τάξης των 2,2 δισ. ευρώ.

Άνοιγμα στη γερμανική αγορά

Στην τελευταία τουριστική έκθεση στο Βερολίνο, τόσο ο ΚΟΤ όσο και οι ξενοδόχοι που έλαβαν μέρος στην έκθεση έκαναν έντονη προσπάθεια προσέλκυσης τουριστικού ρεύματος από τη Γερμανία. Σημειώνεται πως η Γερμανία διακινεί ετησίως γύρω στα 45 εκατ. τουρίστες και η Κύπρος εξασφαλίζει μόνο 130 χιλιάδες από αυτούς τους περιηγητές. Η προσπάθεια που έγινε φέτος φαίνεται να απέδωσε καρπούς, αφού το ερχόμενο καλοκαίρι αναμένονται στην Κύπρο περισσότεροι Γερμανοί τουρίστες, αύξηση η οποία θα κυμανθεί μεταξύ του 4% και 7%. Πάντως, τουριστικοί φορείς της Κύπρου τονίζουν πως είναι επιτακτική η ανάγκη εξασφάλισης επιπλέον δρομολογίων σε γερμανικά αεροδρόμια. Αναφέρουν πως σήμερα έρχονται στην Κύπρο τουρίστες μόνο από δύο προορισμούς της συγκεκριμένης χώρας, ενώ μπορεί να γίνει σχεδιασμός, ούτως ώστε να έρχονται από δώδεκα πόλεις. Αυτό θα αυξήσει σημαντικά και το τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο. Εξάλλου, ποσοστό της τάξης του 50% του τουριστικού ρεύματος που φτάνει ετησίως στην Κύπρο είναι από τη Βρετανία, με αποτέλεσμα σήμερα, που τα δεδομένα δεν είναι και τόσο θετικά για την εν λόγω οικονομία, να προκύπτουν σημαντικές επιπτώσεις στον εγχώριο τουρισμό. Σε περίπτωση που γίνουν σημαντικά ανοίγματα προς τη γερμανική αγορά, ο κυπριακός τουρισμός θα εξασφαλίσει μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, ενώ θα κόψει και τον «ομφάλιο λώρο» με τη βρετανική αγορά.

Κοντά στο μέγιστο το ΑΕΠ της Κύπρου

Καλύτερα τα στοιχεία για τη χώρα σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρωζώνη

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Η κυπριακή οικονομία παραμένει πιο κοντά στο όριο της μέγιστής της παραγωγής από την υπόλοιπη Ευρωζώνη, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat. Κατά τα στοιχεία αυτά, το ακάθαρτο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της Κύπρου αναμένεται να είναι μόνο 1,2% χαμηλότερο από το μέγιστο δυνητικό ΑΕΠ. Αντίθετα, στην υπόλοιπη Ευρωζώνη η απόκλιση έφτασε στο 3%. Αξίζει να σημειωθεί πως δηλώσεις περί τούτου είχε κάνει προ ενός μηνός ο υπουργός Οικονομικών, Χαρίλαος Σταυράκης, ο οποίος είχε δηλώσει πως η Κύπρος βρίσκεται πιο κοντά στη μέγιστη δυνατή παραγωγή της, σε σχέση με άλλα μέλη της Ευρωζώνης.

Διαφαίνεται πως η παρούσα οικονομική συγκυρία και η συνεχιζόμενη ύφεση δεν έχουν πλήξει την Κύπρο στον βαθμό που έπληξαν τους εταίρους μας στην Ευρωζώνη. Οι αντοχές της κυπριακής οικονομίας φαίνεται πως είναι ισχυρές και από το 2008 και μετά η Κύπρος παράγει πιο κοντά στο όριο της μέγιστης δυνητικής παραγωγής της από τις άλλες οικονομίες. Στα αρνητικά συγκαταλέγεται το γεγονός ότι από το 2006 μέχρι και το 2008 η οικονομία της Κύπρου, αλλά και της Ευρωζώνης συνολικά είχαν υπερθερμανθεί, ένα δεδομένο που καθιστούσε μία ύφεση – έστω και περιορισμένου βάθους και διάρκειας – αναπόφευκτη. Ωστόσο, τα στοιχεία επιβεβαιώνουν άλλα τρία φαινόμενα.

Πρώτο, η Κύπρος επηρεάζεται ετεροχρονισμένα. Από τα στοιχεία φαίνεται πως η Κύπρος ακολουθεί την πορεία της υπόλοιπης Ευρωζώνης, αλλά κάπως ετεροχρονισμένα, αφού δεν αντιδρά άμεσα στις πιέσεις της ευρωπαϊκής οικονομίας. Αυτό το φαινόμενο είναι πολύ καλά γνωστό σε όσους ασχολούνται με την κυπριακή οικονομία. Είναι, ωστόσο, πολύ σημαντικό, διότι εγείρει το ερώτημα κατά πόσον η κυπριακή οικονομία είναι έτοιμη να ανακάμψει άμεσα (π.χ. δεύτερο εξάμηνο του 2010) ή θα πρέπει να περιμένει κι άλλο. Πάντως, τα στοιχεία δείχνουν πως η πορεία κάμψης της ευρωπαϊκής οικονομίας έχει φτάσει στον πάτο της, ενώ υπάρχουν ενδείξεις πως η ευρωπαϊκή οικονομία μπήκε σε πορεία ανάκαμψης. Έτσι, το ερωτηματικό για την Κύπρο είναι πότε θα αρχίσει και η εγχώρια οικονομία να επηρεάζεται από τις θετικές αυτές εξελίξεις διεθνώς. Εντούτοις, την ίδια στιγμή υπάρχει μια επιφύλαξη, αφού κάποια από τα στοιχεία των ΗΠΑ σκιαγραφούν κινδύνους για «διπλή» ύφεση (σχήματος W).

Δεύτερο φαινόμενο που φαίνεται από τα στοιχεία είναι πως η Κύπρος επηρεάζεται σε πιο μεγάλο βαθμό από την υπόλοιπη Ευρωζώνη. Όπως έγραψε η «Καθημερινή» πριν από δύο εβδομάδες σχετικά με τις τιμές καταναλωτή και τον πληθωρισμό, η ελαστικότητα της κυπριακής οικονομίας φαίνεται να είναι πολύ μεγαλύτερη από εκείνην της υπόλοιπης Ευρωζώνης. Το ίδιο συμβαίνει και με τη δυνητική παραγωγή: Όταν υπάρχει αύξηση σε Κύπρο και Ευρωζώνη, η αύξηση στην Κύπρο τείνει να είναι μεγαλύτερη από την υπόλοιπη Ευρωζώνη. Αντίστοιχα, όταν υπάρχει μείωση, η πτώση της Κύπρου είναι βαθύτερη από τους υπόλοιπους εταίρους μας.

Το φαινόμενο αυτό εγείρει – και πάλι – ερωτηματικά σχετικά με την πιθανότητα να συνεχιστεί η ύφεση στην Κύπρο, ακόμα και μετά την αρχή της ανάκαμψης στην υπόλοιπη Ευρωζώνη. Ωστόσο, με την ανάκαμψη στην Ευρώπη είναι επίσης πιθανόν να ενισχυθεί η ανάκαμψη στην Κύπρο, λόγω των εξωγενών παραγόντων που επιταχύνουν την τάση της κυπριακής οικονομίας. Έτσι, η ανάκαμψη μπορεί να καθυστερήσει μεν, αλλά είναι πιθανόν στην Κύπρο να είναι πιο ραγδαία από την υπόλοιπη Ευρώπη.

Μικρή η απόκλιση από το δυνητικό ΑΕΠ στην Κύπρο

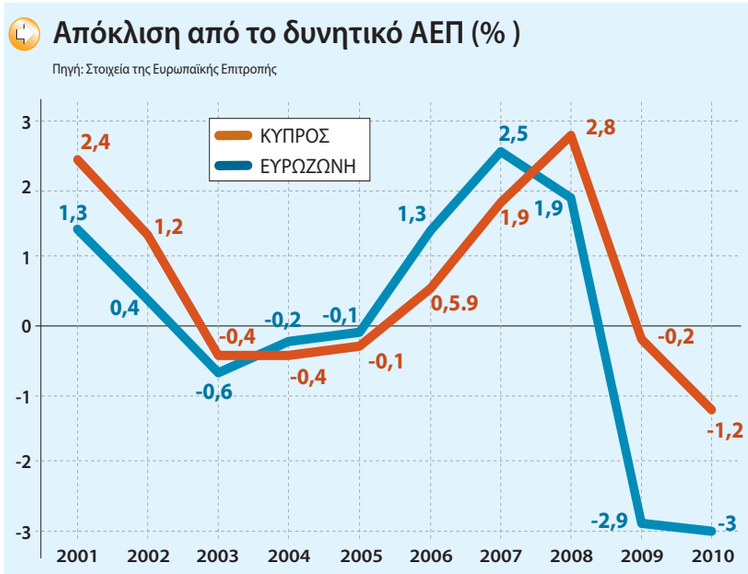

Οι αντοχές της κυπριακής οικονομίας φαίνεται πως είναι ισχυρές και από το 2008 η Κύπρος παράγει πιο κοντά στο όριο της μέγιστης δυνητικής παραγωγής.

Αξίζει να σημειωθεί πως η πιο πάνω εκτίμηση προκύπτει μόνο από τα συγκεκριμένα στοιχεία της απόκλισης από το δυνητικό ΑΕΠ και δεν αφορά όλα τα άλλα στοιχεία, τα οποία στο σύνολό τους δείχνουν πως μάλλον η ανάκαμψη θα είναι ρηχή για την Κύπρο. Ωστόσο, έστω και ως μεμονωμένο, το στοιχείο είναι αρκετά ενδιαφέρον.

Τρίτο φαινόμενο που προκύπτει από τα στοιχεία είναι πως δεν είναι απόλυτα βέβαιο ότι η Κύπρος θα ανακάμψει άμεσα. Με δεδομένες τις τάσεις των οικονομιών στην Κύπρο και στην υπόλοιπη Ευρωζώνη, συνάγεται πως δεν είναι ακόμα ορατός ο χρόνος της ανάκαμψης. Η υπόλοιπη Ευρωζώνη δείχνει να έχει φτάσει στον πάτο και να ετοιμάζεται για ανάκαμψη. Ωστόσο, η Κύπρος ακόμα «δοκιμάζει» τη μέγιστη απόκλιση από τη μεγαλύτερη δυνατή παραγωγή. Δεν έχει διαφανεί πότε και με ποιον ρυθμό θα αρχίσει η Ευρωζώνη να λειτουργεί με πιο «ζεστούς» ρυθμούς. Σήμερα τα στοιχεία δείχνουν πως ένα σημαντικό μέρος της παραγωγικής ικανότητας αδρανεί και πως, ενώ είναι ικανή να παράγει περισσότερο, η Ευρωζώνη δεν το πράττει, προφανώς λόγω μειωμένης συνολικής ζήτησης. Όταν θα αρχίσουν οι αδρανείς πόροι να μπαίνουν ξανά στην παραγωγή, η κυπριακή οικονομία μάλλον θα ακολουθήσει, αλλά δεν είναι ξεκάθαρο αν θα συνεχιστεί μέχρι τότε η πτώση από τη δυνητική παραγωγή ή θα σταθεροποιηθεί και η Κύπρος στα σημερινά επίπεδα.

Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι θα είναι συγκριτικά πιο εύκολο για την υπόλοιπη Ευρωζώνη να ανακάμψει, αφού με μεγαλύτερη ευκολία μπορούν οι πολλοί αδρανείς πόροι να μπουν στην παραγωγή. Αντίθετα, η Κύπρος, που διατηρεί λιγότερους πόρους σε αδράνεια, χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια για να τους «ρίξει» στην παραγωγή.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να θυμάται κανείς πως το βέλτιστο σημείο απόκλισης από το δυνητικό ΑΕΠ είναι το 0. Ενώ τα αρνητικά πρόσημα δείχνουν πως υπάρχουν αδρανείς πόροι στην οικονομία, τα θετικά καταδεικνύουν υπερθέρμανση. Έτσι, τα περασμένα χρόνια, όταν η οικονομία είχε υπερθερμανθεί, προκάλεσαν τη σημερινή ύφεση, άσχετα με τη διεθνή κρίση. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως με τις μειωμένες επενδύσεις και απομειώσεις που καταγράφονται, ο απόλυτος αριθμός του δυνητικού ΑΕΠ μειώνεται.

Αυξήθηκαν οι αμοιβές των ωρομισθίων

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Οι ωρομίσθιοι υπάλληλοι σε διάφορους κλάδους της οικονομίας της Ευρώπης, καθώς και οι απολαβές τους, τυγχάνουν αξιολόγησης από την Ε.Ε. ούτως ώστε να διακριβώνονται οι συνθήκες εργασίας τους και τα μισθολογικά τους δεδομένα.

Το κόστος ωριαίας μίσθωσης εργαζομένων στην Ευρωζώνη αυξήθηκε κατά 2,2% στο τέταρτο τρίμηνο του 2009 σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους, κατά το οποίο καταγράφηκε επίσης αύξηση της τάξης του 3%. Σημειώνεται πως η ετήσια αύξηση στις αμοιβές ωρομίσθιου προσωπικού στην Ευρώπη των «27» αγγίζει το 2,4%. Εξάλλου, η Ε.Ε. έχει θέσει ως στόχο τη βελτίωση των συμβάσεων του ωρομίσθιου προσωπικού ή του προσωπικού που αμείβεται με την ημέρα ή την εβδομάδα. Ανάλογη οδηγία έχει λάβει και η Κυπριακή Δημοκρατία και προς αυτή την κατεύθυνση το κράτος υποχρεούται να μονιμοποιεί εργαζόμενους οι οποίοι κατέχουν συγκεκριμένη θέση για διάστημα μεγαλύτερο των δύο χρόνων.

Ωστόσο, αυτό δεν έχει μέχρι στιγμής εφαρμοστεί πλήρως, αλλά γίνεται προσπάθεια να ξεκαθαριστεί σε ποια πόστα χρειάζονται κάποια άτομα που έχουν θέση εργασίας με σύμβαση, ούτως ώστε να μονιμοποιηθούν, να μεταφερθούν σε κάποια άλλη υπηρεσία ή να ολοκληρώσουν απλώς τον χρόνο εργασίας που αναφέρει η σύμβασή τους.

Το κόστος ωριαίας μίσθωσης αποτελείται από δύο βασικά μέρη: την αμοιβή και τα δικαιώματα ενός εργαζομένου. Μέχρι το τέταρτο τρίμηνο του περασμένου έτους οι αμοιβές ωρομίσθιου προσωπικού αυξήθηκαν κατά 2%, ενώ τα λοιπά ωφελήματα των ωρομίσθιων συμβασιούχων αυξήθηκαν κατά 2,7%. Στην Ευρώπη των «27» ο καθαρός μισθός αυτής της κατηγορίας εργαζομένων αυξήθηκε κατά 2,2%, την ίδια ώρα που οι υπόλοιπες αποδοχές τους αυξήθηκαν κατά 3%.

Το κόστος μίσθωσης ωρομίσθιων εργαζομένων στη βιομηχανία αυξήθηκε κατά 1,4% και στον κατασκευαστικό τομέα κατά 3,7%, ενώ στον τομέα των υπηρεσιών αυξήθηκε κατά 2,4%. Παράλληλα, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το κόστος μίσθωσης ωρομίσθιων υπαλλήλων αυξήθηκε κατά 1,9% στον τομέα της βιομηχανίας, κατά 3,1% στις κατασκευές και κατά 2,5% στις υπηρεσίες.

Οι χώρες στις οποίες παρατηρήθηκε η μεγαλύτερη ετήσια μείωση στις δαπάνες για το μισθολόγιο ωρομίσθιου προσωπικού ήταν η Λιθουανία (μείωση 10,8%), η Εσθονία (-5,8%) και η Σλοβενία (-3,6%). Αναλυτές θεωρούν πάντως πως η μείωση στις δαπάνες για μίσθωση συμβασιούχων προωθεί τη μόνιμη εργασία, ωστόσο δεν ευνοεί τα άτομα που συνάπτουν συμβάσεις προκειμένου να ασχολούνται με περισσότερες από μία εργασίες. Στην αντίθετη θέση με τις προαναφερθείσες χώρες βρίσκονται οι πέντε χώρες στις οποίες καταγράφηκε η μεγαλύτερη ετήσια αύξηση στα μισθολογικά δεδομένα των συμβασιούχων εργαζομένων. Στη Βουλγαρία καταγράφηκε αύξηση της τάξης του 11,3%, στην Αυστρία 6,5% και στην Πολωνία 5,7%. Ακόμη, Τσεχία και Ρουμανία, με αύξηση της τάξης του 5,4% και 5,2% αντίστοιχα, συμπληρώνουν την πεντάδα των χωρών με τις μεγαλύτερες αυξήσεις παροχών (μισθών και άλλων ωφελημάτων) σε συμβασιούχους εργαζομένους. Σημειώνεται πως Βουλγαρία και Ρουμανία διατηρούν περισσότερους μισθωτούς εργαζομένους εντός συνόρων λόγω της σημαντικής αύξησης στο κόστος μίσθωσης ωρομισθίων υπαλλήλων. Παρ' όλα αυτά, τα μισθολογικά δεδομένα στα συγκεκριμένα κράτη-μέλη είναι αισθητά μειωμένα σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη και κυρίως με τις χώρες της δυτικής και κεντρικής Ευρώπης.

Η Κύπρος, με αύξηση της τάξης του 2,9%, βρίσκεται κατ' αρχήν στις χώρες που κατέγραψαν αύξηση σε σχέση με τη μίσθωση συμβασιούχων, ενώ βρίσκεται πάνω από τον μέσο όρο τόσο της Ευρωζώνης (2,2%) όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης των «27» (2,4%).

Παρ' όλα αυτά, πρέπει να σημειωθεί ότι οι μισθοί στην αγορά αυξάνονται όταν ανεβαίνει η παραγωγικότητα. Όταν το κόστος για το μισθολόγιο των συμβασιούχων ανεβαίνει χωρίς να αυξάνεται ο μισθός του εργαζομένου, αυτό μεταφράζεται σε διάβρωση της ανταγωνιστικότητας, αφού οι επιχειρήσεις αναγκάζονται να πληρώνουν περισσότερα για την ίδια παραγωγή έργου.

Σε τρεις φάσεις οι μεταρρυθμίσεις στο ασφαλιστικό

«Μαχαίρι» στις πρόωρες συντάξεις, το 2013 θα αυξηθούν τα όρια ηλικίας – Από το 2018 ο νέος τρόπος υπολογισμού

Δημόσια διαβούλευση (στο opengov. gr) ξεκίνησε χθες το υπουργείο Εργασίας για τους «βασικούς άξονες και τις κεντρικές ιδέες γύρω από τις οποίες θα δομηθούν οι βασικές διατάξεις του νέου ασφαλιστικού». Η διαβούλευση θα διαρκέσει έως τις 17 Απριλίου. Σύμφωνα και με τα κείμενα που αναρτήθηκαν στο Διαδίκτυο, οι αλλαγές θα γίνουν σε τρεις φάσεις, με τις βασικότερες παρεμβάσεις για τη δομή του συστήματος να ξεκινούν από την 1.1.2018 και την εξίσωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης των δύο φύλων στο Δημόσιο να δρομολογούνται από το 2013. Επίσης, μια σειρά αλλαγές διαχειριστικού περιεχομένου (περιουσία, φάρμακο, κλάδοι υγείας) θα τεθούν σε ισχύ αμέσως.

«Με το σύνολο των αλλαγών που προωθούμε, στόχευσή μας είναι το έτος 2030 το επίπεδο της συνολικής κρατικής χρηματοδότησης να παραμείνει σταθερό, όπως ήταν το 2008, δηλαδή στο 4,8% του ΑΕΠ. Δηλαδή το ασφαλιστικό να κερδίσει από σήμερα μια ολόκληρη δεκαπενταετία» αναφέρει ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ανδρέας Λοβέρδος. Πρόσθεσε δε ότι για την επίτευξη αυτού του στόχου υπάρχει μια «πρωτοφανούς εντάσεως δυσκολία: η μεταφορά από το υπάρχον σύστημα στο καινούργιο πρέπει να γίνει χωρίς την ανάγκη εξεύρεσης σημαντικών κεφαλαίων από τον κρατικό προϋπολογισμό, αφού υπό τις παρούσες συνθήκες δεν υπάρχει καμία δυνατότητα». Τα σημαντικότερα σημεία των αλλαγών είναι τα εξής:

• Η εξίσωση των ορίων ηλικίας στο Δημόσιο θα γίνει σταδιακώς, αρχής γενομένης από το 2013. Εως τότε δεν θα θιγούν ώριμα ασφαλιστικά δικαιώματα.

Εως τις 17 Απριλίου η δημόσια διαβούλευση για το ασφαλιστικό – Τον Μάιο η ψήφιση του νόμου

Αλλαγές από την 1.1.18:

α) Λογιστικός διαχωρισμός προνοιακών παροχών (σύνταξη, γενικές παροχές) και κατά κυριολεξία συντάξεων.

β) Καθορισμός μίας, κοινής για όλους τους φορείς, βασικής σύνταξης, η οποία θα είναι σύνταξη γήρατος, με τις ευνόητες βέβαια εξαιρέσεις (π. χ. βαρέα και ανθυγιεινά) και θα καταβάλλεται με εισοδηματικά κριτήρια, ανεξαρτήτως αν ο δικαιούχος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή αν θα έχει έστω και ένα ένσημο. Η βασική σύνταξη θα έχει προνοιακό χαρακτήρα και θα καταβάλλεται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Το ύψος της βασικής σύνταξης εξαρτάται από τη σχετική πολιτική απόφαση εκάστης κυβέρνησης και, προφανώς, από τον αριθμό των δικαιούχων. Ο κανόνας της τριμερούς χρηματοδότησης του ασφαλιστικού παραμένει καταστατική αρχή της πολιτικής μας.

γ) Ανταποδοτική σύνταξη. Πρόκειται για την κατά κυριολεξία σύνταξη, η οποία αναλογεί στον χρόνο εργασίας και τις καταβληθείσες εισφορές. Ο επαναπροσδιορισμός του ύψους της δεν θα αποτελεί θέμα εισοδηματικής πολιτικής, όπως είναι σήμερα, αλλά θα καθορίζεται δίχως η κυβέρνηση να διαθέτει διακριτική ευχέρεια, με όρους τιμαριθμικούς και με συνυπολογισμό των οικονομικών δυνατοτήτων των φορέων. Ούτε ένα ένσημο δεν θα πηγαίνει χαμένο, ο δε εργαζόμενος, με βάση το σύστημα αυτό, θα καθίσταται «φύλακας» και συνδιαμορφωτής του επιπέδου της σύνταξής του.

δ) Βάση (χρόνος) υπολογισμού. Η δεκαετία ή η δεκαπενταετία κατά την έναρξη εφαρμογής, το 2018, και το σύνολο του εργατικού βίου, προς τα τέλη της επόμενης δεκαετίας.

ΕΡΑ

«Με το σύνολο των αλλαγών που προωθούμε, στόχευσή μας είναι το έτος 2030 το επίπεδο της συνολικής κρατικής χρηματοδότησης να παραμείνει σταθερό, όπως ήταν το 2008, δηλαδή στο 4,8% του ΑΕΠ», αναφέρει ο υπουργός Εργασίας, Ανδρέας Λοβέρδος.

ε) Η ανταπόδοση θα υπολογίζεται με κλιμακούμενους συντελεστές, από τα 15 έως τα 40 χρόνια. Στο υπουργείο Εργασίας γίνονται ήδη ποσοτικοποιήσεις με βάση δεκάδες εκδοχές, ούτως ώστε να αποφασίσουμε με πολύ συγκεκριμένους όρους.

Αλλαγές άμεσης εφαρμογής:

α) Ενιαίος φορέας διαχείρισης των αποθεματικών.

β) Καθορισμός ενιαίων μηχανισμών ελέγχου.

γ) Συνδιαχείριση των πόρων των κλάδων υγείας των φορέων.

δ) Σύσταση Κέντρων Εξυπηρέτησης Ασφαλισμένων (ΚΕΑ).

ε) Θεσμοθέτηση παράλληλης ασφάλισης για όλες τις κατηγορίες ασφαλισμένων, που έχουν ασφαλιστεί πριν από το 1993 (συμπεριλαμβανομένων και των δημοσίων υπαλλήλων).

στ) Ενιαίο καθεστώς ασφάλισης συνταξιούχων που εργάζονται σε άλλες θέσεις εργασίας.

η) Απαγόρευση προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου.

θ) Κεντρική επανεξέταση των αναπηρικών συντάξεων και εκσυγχρονισμός του καταλόγου βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων.

ι) Νέες διαδικασίες ασφάλισης για οικόσιτο προσωπικό και αγρεργάτες.

ια) Αντικίνητρα πρόωρης συνταξιοδότησης.

ιβ) Θέσπιση κινήτρων παραμονής στην αγορά εργασίας μετά την 35ετία.

ιγ) Από 1/7/2011 διεκπεραίωση από το τραπεζικό σύστημα όλων των συναλλαγών στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων (μισθοδοσία, απόδοση εισφορών).

ιδ) Ενιαίο κέντρο πληρωμής συντάξεων (προκείμενου να επιτευχθεί ο ενιαίος έλεγχος της τήρησης της νομοθεσίας περί διπλοσυνταξιούχων).

ιε) Ρύθμιση του χρόνιου προβλήματος της διαδοχικής ασφάλισης, με σχεδιαζόμενη έναρξη εφαρμογής το 2011.

Αδιευκρίνιστο παραμένει πότε θα δρομολογηθεί ο διαχωρισμός των κλάδων/υπηρεσιών υγείας από το συνταξιοδοτικό σύστημα. Πάντως, στο κείμενο επιβεβαιώνεται η απόφαση για μεταφορά των φορέων πρωτοβάθμιας υγείας στην εποπτεία του υπουργείου Υγείας.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΨΙΝΗ

Δέκα αλλαγές στο φορολογικό

Των **Φ. ΚΑΛΛΙΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ - ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ**

Σε τροχιά επανεξέτασης σειράς διατάξεων του φορολογικού, εισήλθε το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης. Η εξέλιξη αυτή, η οποία σημειώθηκε υπό το βάρος της έντονης πίεσης που ασκήθηκε τις τελευταίες ημέρες κυρίως από το εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ, αλλά και από κοινωνικούς φορείς, επιχειρηματίες και εργασιακούς κλάδους, έχει ως κατ' αρχήν επίπτωση τη μικρή χρονική αναβολή της εισαγωγής του νομοσχεδίου προς ψήφιση στην Ολομέλεια της Βουλής (θα ψηφιστεί στις 15 Απριλίου).

Η πρώτη εκ των διατάξεων που, όπως είπε ο υπουργός Οικονομικών, τίθεται σε καθεστώς επανεξέτασης, είναι εκείνη η οποία αφορά την παρακράτηση φόρου 8% στον τζίρο των επιχειρήσεων για παροχή υπηρεσιών. Οι «τελικές» κυβερνητικές προτάσεις, θα παρουσιαστούν σε νέα συνεδρίαση της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων την Πέμπτη 8 Απριλίου. Εκείνη την ημέρα, μεταξύ των άλλων, θα φανεί και το κατά πόσο αφενός θα αυστηροποιηθούν τα τεκμήρια διαβίωσης στις «υψηλές κατηγορίες», ή και αφετέρου θα ελαφρυνθούν εκείνα τα οποία θεωρείται ότι με την παρούσα μορφή τους πλήττουν τα μεσαία και χαμηλά εισοδήματα. Ειδικότερη αναφορά έγινε από τον κ. Παπακωνσταντίνου στα τεκμήρια τα οποία αφορούν ορισμένες κατηγορίες συνταξιούχων, καθώς όπως σημείωσε θα υπολογιστούν ενδεχομένως με συνδυασμό της ηλικίας και του ύψους του εισοδήματός τους. Αξιοσημείωτο είναι, πάντως, ότι διαβλέποντας τον κίνδυνο να «παρεξηγηθεί» η επιλογή της επανεξέτασης σειράς ρυθμίσεων, και να δοθεί η εντύπωση ότι υπάρχει χρόνος και περιθώριο για σημαντικές αλλαγές, το οικονομικό επιτελείο έκρινε σκόπιμο διά κορυφαίας πηγής στη Βουλή, να τονίσει με έμφαση: «Δεν μιλάμε για αλλαγές στη δομή και τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου. Αλλά για βελτιώσεις, στη βάση των προτάσεων που έχουν γίνει».

Οι «τελικές» κυβερνητικές προτάσεις θα παρουσιαστούν σε νέα συνεδρίαση την Πέμπτη 8 Απριλίου

Στο πνεύμα αυτό, λοιπόν, επανεξετάζονται:

1. Η υποχρέωση της χρήσης ταμειακών μηχανών για τοπικούς παραγωγούς αγροτικών προϊόντων, υπό προϋποθέσεις (όπως ότι τα πωλούν στα όρια του νομού τους).

2. Η αναπροσαρμογή του συντελεστή βαρύτητας για τα περιουσιακά στοιχεία, εκτός της κατοικίας, που προσδιορίζουν πολυτελή τρόπο διαβίωσης, όπως πισίνες, 2ο αυτοκίνητο κ.λπ.

3. Η υπαγωγή στα τεκμήρια των διδάκτρων για ιδιωτικά σχολεία. Ρυθμίσεις θα υπάρχουν κυρίως για τα ιδιωτικά νηπιαγωγεία.

4. Η αντίστοιχη με την προαναφερόμενη αντιμετώπιση των χρημάτων που καταβάλλονται για οικιακές βοηθούς.

5. Τα μπόνους που λαμβάνουν οι υπάλληλοι τραπεζών και επιχειρήσεων: Δεν θα φορολογούνται όλα με 90% όπως ήταν η αρχική πρόβλεψη, αλλά θα υπάρξει κλίμακα, ώστε να μην επιβαρύνονται σε μέγιστο βαθμό και εκείνοι οι οποίοι λαμβάνουν μικρά ποσά.

6. Το θέμα της φορολόγησης των διαζευγμένων. Ο υπουργός είπε ότι θα υπάρξει βελτίωση, καθώς με την αρχική πρόταση δεν συνυπολογιζόταν το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται ως διατροφή κατά τη φορολόγησή τους.

7. Ο περαιτέρω διαχωρισμός μεταξύ μεγάλων και μικρών σκαφών.

8. Η ένταξη των συνταξιούχων στα τεκμήρια με βάση ηλικιακά και εισοδηματικά κριτήρια, ώστε να εντοπιστούν εργαζόμενοι που βγήκαν στη σύνταξη με υψηλές αποδοχές ή έχουν «μαύρη» δουλειά και πρόσθετες πηγές εσόδων.

9. Η κατάργηση της αυτοτελούς φορολόγησης του επιδόματος επικινδυνότητας πιλότων και πυροσβεστών.

10. Η φορολόγηση των μηχανικών. Θα εξεταστεί η δυνατότητα να μεταφέρουν τις ζημίες από χρόνο σε χρόνο.

Επανεξετάζεται η παρακράτηση φόρου 8% στις επιχειρήσεις

Οι έντονες αντιδράσεις του επιχειρηματικού κόσμου για διάταξη του φορολογικού νομοσχεδίου που προβλέπει την παρακράτηση φόρου 8% σε όλα τα τιμολόγια άνω των 300 ευρώ, που «κόβουν» οι επιχειρήσεις για την παροχή υπηρεσιών σε τρίτους, αναγκάζουν την κυβέρνηση να επανεξετάσει και πιθανόν να αποσύρει τη διάταξη, αντιλαμβανόμενη πλέον ότι αυτή θα εντείνει τα προβλήματα ρευστότητας στην αγορά.

Ο υπουργός Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου τόνισε χθες στη Βουλή πως «αντιλαμβάνομαι ότι δημιουργείται ζήτημα ρευστότητας σε μια δύσκολη περίοδο όπως είναι αυτή που διανύουμε. Θα το εξετάσουμε με προσοχή». Επίσης, ανέφερε ότι οι «τελικές» κυβερνητικές προτάσεις θα παρουσιαστούν σε νέα συνεδρίαση της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων που θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 8 Απριλίου. Πρόκειται ουσιαστικά για προείσπραξη φόρου ο οποίος θα συμψηφίζεται με τον φόρο που θα προκύπτει ετησίως από το δηλωθέν εισόδημα. Βέβαια, είναι γνωστό ότι το ελληνικό Δημόσιο καθυστερεί σημαντικά τις επιστροφές φόρου στις επιχειρήσεις, όπως κάνει άλλωστε και με την επιστροφή ΦΠΑ.

Στο μεταξύ, την απόσυρση της διάταξης με την οποία επιβάλλεται παρακράτηση φόρου 8% σε όλα τα τιμολόγια άνω των 300 ευρώ, που εκδίδουν οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών από την 1η Ιουλίου 2010 ζήτησε ο πρόεδρος του ΕΒΕΑ, κ. Κωνσταντίνος Μίχαλος, με επιστολή του προς τον υπουργό Οικονομικών, κ. Γιώργο Παπακωνσταντίνου. Οπως επισημαίνει ο κ. Μίχαλος, «με την εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης, στην κυριολεξία θα στεγνώσει η αγορά, καθώς οι χιλιάδες επιχειρήσεις στον ευρύτερο τομέα παροχής υπηρεσιών, θα αποστερηθούν σημαντικής ρευστότητας, και μάλιστα σε μια περίοδο χαμηλών κύκλων εργασιών και μεγάλης κρίσης, με δυσμενέστατες συνέπειες για την επιχειρηματική τους δράση. Είναι εμφανές ότι η φιλοσοφία της ανωτέρω διάταξης -όπως δυστυχώς και πολλών άλλων του νέου φορολογικού νομοσχεδίου- είναι καθαρά εισπρακτική και βέβαια θα καταστεί αναποτελεσματική, λόγω της αδυναμίας χιλιάδων μικρομεσαίων επιχειρήσεων να συνεχίσουν να λειτουργούν στην περίπτωση της άμεσης επιβάρυνσής τους με αυτόν τον πρόσθετο φόρο, αφού η όποια επιστροφή θα γίνει σε ένα μέσο βάθος χρόνου 15 μηνών».

Εκποίηση περιουσίας για πληρωμή μισθών

Στην εκποίηση της περιουσίας τους καλούνται να προχωρήσουν τα ασφαλιστικά ταμεία, τα νοσοκομεία, τα πανεπιστήμια και εν γένει τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) πλην των ΟΤΑ, στην περίπτωση που οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δεν αρκούν για να καλυφθεί η μισθολογική τους δαπάνη. Με εγκύκλιό του, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ) δίνει εντολές για τον περιορισμό των δαπανών των ΝΠΔΔ, ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν θα χρειαστεί ο κρατικός προϋπολογισμός να επιβαρυνθεί περαιτέρω για να καλυφθούν τυχόν «τρύπες» στους προϋπολογισμούς των φορέων. Μάλιστα, αναφέρεται στην απόφαση του υπουργείου Οικονομικών ότι ο προϋπολογισμός «δεν μπορεί να αναλάβει το οικονομικό βάρος όλων των επιλογών των διοικήσεων» των ΝΠΔΔ και για τον λόγο αυτό οι διοικήσεις «οφείλουν να καθορίσουν τις προτεραιότητές τους, να ιεραρχήσουν τις ανάγκες τους και να προσαρμόσουν τους προϋπολογισμούς τους στο ύψος των αντίστοιχων πιστώσεων στον κρατικό προϋπολογισμό ως επιχορήγηση και των ίδιων εσόδων τους».

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους δίνει εντολές για τον περιορισμό των δαπανών των ΝΠΔΔ

Παράλληλα, η εγκύκλιος καλεί τις διοικήσεις των φορέων, όταν παρατηρούν αποκλίσεις στο σκέλος των εσόδων, να «προβαίνουν έγκαιρα σε διορθωτικές ενέργειες, ώστε να περιορίζουν ανάλογα τα έξοδά τους και να μη δημιουργούν ελλείμματα». Στο πλαίσιο των αυστηρών εντολών περιορισμού των δαπανών, το ΓΛΚ καλεί τις διοικήσεις των ΝΠΔΔ «στις περιπτώσεις που τα εγκριθέντα κονδύλια για μισθοδοσία δεν επαρκούν, η συμπλήρωσή τους να γίνει από τα ίδια έσοδα του φορέα ή τα αποθεματικά του». Δηλαδή, να χρησιμοποιηθούν οι όποιες καταθέσεις υπάρχουν, να ρευστοποιηθούν όποια ομόλογα κατέχουν οι φορείς, να αξιοποιηθούν πιθανά ακίνητα που έχουν στην κατοχή τους κ.λπ.

«Μαχαίρι» στις δαπάνες

Το υπουργείο Οικονομικών ενημερώνει τα ΝΠΔΔ ότι πρέπει να βάλουν «μαχαίρι» στις υπερωρίες, τις μετακινήσεις και τις λειτουργικές δαπάνες. Ζητά να μειωθούν και να περιοριστούν στις απολύτως απαραίτητες οι μετακινήσεις των υπαλλήλων, ενώ σημειώνει ότι η υπερωριακή απασχόληση «επιτρέπεται μόνο για την αντιμετώπιση εποχικών, έκτακτων ή επειγουσών υπηρεσιακών αναγκών». Σύμφωνα με το ΓΛΚ, θα πρέπει να περιοριστούν οι δαπάνες σταθερής τηλεφωνίας, κινητής τηλεφωνίας, κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος και να γίνεται έλεγχος διάθεσης αναλώσιμων υλικών και ορθολογική διαχείριση του χρόνου λειτουργίας της θέρμανσης και του κλιματισμού. Συστήνει στις διοικήσεων των ΝΠΔΔ να προχωρούν σε αυστηρούς ελέγχους αναφορικά με τις δαπάνες για τις δημόσιες σχέσεις και να πληρώνουν έγκαιρα τους λογαριασμούς των ΔΕΚΟ (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ κ.λπ.).

Αμεση προώθηση μεταρρυθμίσεων συστήνει η Κομισιόν στην κυβέρνηση

«Ειδική περίπτωση η Ελλάδα με μόνιμα δημοσιονομικά ελλείμματα και έλλειψη ανταγωνιστικότητας»

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

Την άμεση ανάληψη συντονισμένης δράσης ώστε να αντιμετωπιστεί η απώλεια της ανταγωνιστικότητας και να εξαλειφθούν οι διαρθρωτικές ανισορροπίες που υπάρχουν σε χώρες της Ευρωζώνης, ζητεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. «Η Ελλάδα ανήκει σε ειδική κατηγορία, καθώς συνδυάζονται μεγάλες και διαρκείς δημοσιονομικές ανισορροπίες με παρατεταμένη απώλεια ανταγωνιστικότητας», αναφέρεται στην έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην απώλεια ανταγωνιστικότητας στην Ευρωζώνη.

Η πίεση προς την Αθήνα να εφαρμόσει το ταχύτερο δυνατό διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις θα ενταθεί τους ερχόμενους μήνες. Αμεση προτεραιότητα θα έχουν τα κράτη-μέλη, όπου παρατηρείται απώλεια ανταγωνιστικότητας και μεγάλο έλλειμμα εξωτερικού ισοζυγίου, αναφέρεται στην έκθεση της Επιτροπής. «Αυτές οι χώρες πρέπει να προβούν στην αναγκαία προσαρμογή μισθών και τιμών και να διευκολύνουν την ανακατανομή πόρων από μη ανταγωνιστικά προϊόντα στον εξαγωγικό τομέα... ταυτόχρονα με σημαντική δημοσιονομική εξυγίανση», υποστηρίζει η Κομισιόν. Είναι προφανές ότι η Ελλάδα, ως ο πλέον αδύναμος κρίκος της Ευρωζώνης αυτή τη στιγμή, θα κληθεί να εφαρμόσει πρώτη τις αναγκαίες αλλαγές, στις οποίες έχει άλλωστε συμφωνήσει στις συνόδους των προηγούμενων μηνών. Οσα κράτη-μέλη είχαν σημαντικές μακροοικονομικές ανισορροπίες αποδείχτηκαν πιο ευάλωτα στην κρίση, αναφέρει η Κομισιόν και προειδοποιεί ότι αν δεν υπάρξει διόρθωση τιμών, τότε ενισχύεται η απειλή της ανεργίας. «Πρέπει να ανακτήσουν σημαντικό μέρος της ανταγωνιστικότητάς τους, όχι μόνο για να αποκαταστήσουν το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, αλλά και για να αποκαταστήσουν την ισορροπία στην αγορά εργασίας. Αν δεν υπάρξει σημαντική διόρθωση τιμών, υπάρχει ο κίνδυνος να αυξηθεί περαιτέρω η ανεργία ή να γίνει μόνιμη, καθώς ο εξαγωγικός τομέας δεν θα καταφέρει να αντισταθμίσει τη χαμηλότερη εσωτερική ζήτηση».

Τα μέτρα λιτότητας για τη δημοσιονομική εξυγίανση είναι επαρκή για το 2010, αναφέρεται στην έκθεση, αλλά θα πρέπει να συνδυαστούν χωρίς καθυστέρηση με διαρθρωτικές αλλαγές που θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα της Ελλάδας. Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Eurogroup και του EcoFin, στις 15 Μαΐου η Κομισιόν θα παρουσιάσει έκθεση για την Ελλάδα στην οποία θα προτείνει μέτρα για τη μεσοπρόθεσμη μείωση του ελλείμματος. Δηλαδή για το πώς θα εξακολουθήσουμε να μειώνουμε το έλλειμμά μας το 2011 και το 2012. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή στην έκθεσή της θα προτείνει και σειρά διαρθρωτικών αλλαγών που θα κληθεί να εφαρμόσει η κυβέρνηση προκειμένου να αποκαταστήσει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και να διορθώσει διαρθρωτικές ανισορροπίες που έχουν εκτοξεύσει στα ύψη το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. «Δεν μιλάμε για υποχρεωτικού χαρακτήρα προτάσεις», εξηγεί πηγή της Κομισιόν, «αλλά είναι σαφές ότι θα υπάρξει πίεση».

ΕΡΑ

Στις 15 Μαΐου θα γίνει η πρώτη εις βάθος αξιολόγηση των μέτρων λιτότητας που έχει εφαρμόσει η Ελλάδα. Παράλληλα, ο κ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου θα κληθεί να παρουσιάσει το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των διαρθρωτικών αλλαγών.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Eurogroup, στις 15 Μαΐου θα γίνει η πρώτη εις βάθος αξιολόγηση των μέτρων λιτότητας που έχει εφαρμόσει η Ελλάδα. Παράλληλα, ο κ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου θα κληθεί να παρουσιάσει το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των διαρθρωτικών αλλαγών. Στη συνάντηση της 15ης Μαρτίου οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης συμφώνησαν «να αντιμετωπίσουν ταχέως και αποτελεσματικώς το ζήτημα των αποκλίσεων στην ανταγωνιστικότητα και τις μακροοικονομικές ανισορροπίες». Γι' αυτό τον σκοπό θα λάβουν μέτρα σε τέσσερις τομείς: «δημοσιονομική και μισθολογική πολιτική, αγορά εργασίας, αγορά προϊόντων και υπηρεσιών και στον χρηματοπιστωτικό τομέα».

Υποχρεωτική από τη Μ. Πέμπτη η χρήση ταμειακών στα πρατήρια

Από τη Μ. Πέμπτη υποχρεούνται να εκδίδουν αποδείξεις λιανικής πώλησης οι πρατηριούχοι υγρών καυσίμων για την εμπορία βενζίνης και πετρελαίου καθώς και οι επιτηδευματίες του μητρώου (ΔΙ.ΠΕ.ΘΕ) πωλητές πετρελαίου θέρμανσης.

Αυτό ορίζει εγκύκλιος του υπουργείου Οικονομικών (ΠΟΛ:1032/2010) σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των πιο πάνω επιχειρήσεων, οι οποίες από την 1η Μαΐου 2010 εντάσσονται υποχρεωτικά στη Β΄ κατηγορία τήρησης βιβλίων, ανεξαρτήτως ύψους εσόδων. Στην εγκύκλιο επισημαίνεται, ότι ειδικά για τη διαχειριστική χρήση 2010, για τις επιχειρήσεις που τηρούν Α΄ κατηγορίας βιβλία και στοιχεία του ΚΒΣ και αλλαγής μέσα στην ίδια χρήση της κατηγορίας αυτών, τα καθαρά τους κέρδη για το τμήμα της διαχειριστικής περιόδου που δεν τηρήθηκαν βιβλία ή τηρήθηκαν βιβλία και στοιχεία Α΄ κατηγορίας του ΚΒΣ θα προσδιορισθούν εξωλογιστικά, ενώ για το τμήμα της διαχειριστικής περιόδου στην οποία θα τηρηθούν βιβλία και στοιχεία της δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του ΚΒΣ τα καθαρά τους κέρδη θα προσδιορισθούν λογιστικά.

Στο μεταξύ, στη διενέργεια διασταυρώσεων προκειμένου να εντοπισθούν νέες επιχειρήσεις που ενδέχεται να έχουν συσταθεί για την πραγματοποίηση εικονικών συναλλαγών προχώρησε το υπουργείο Οικονομικών Η διασταύρωση πραγματοποιήθηκε για όσες επιχειρήσεις έκαναν έναρξη κατά την περίοδο 1/1/2008 μέχρι 31/6/2009.

Ως αποτέλεσμα της συγκεκριμένης διασταύρωσης εντοπίστηκαν επιβαρυντικά στοιχεία για 2.297 επιχειρήσεις. Τα αποτελέσματα της παραπάνω διασταύρωσης έχουν σταλεί για αξιοποίηση στην Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων.

Κερδισμένοι και χαμένοι από το «σκληρό» ευρώ

Η επόμενη μέρα της κρίσης θα βρει το ενιαίο νόμισμα να υποχωρεί, με τη Γερμανία να καρπώνεται τα περισσότερα οφέλη

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΤΡΑΜΑΔΟΥ**

«Το ευρώ είναι υπερτιμημένο, βάσει όλων των μέτρων και σταθμών που έχουν να κάνουν με την αγοραστική αξία. Βρίσκεται εκτός τόπου και χρόνου και η αποδυνάμωσή του θα ήταν αρκετά χρήσιμη για να τονωθούν οι εξαγωγές της Ευρώπης. Θα ήταν λιγότερο επώδυνη η αναπροσαρμογή μας στα νέα δεδομένα της παγκόσμιας οικονομίας, εάν είχαμε ένα ασθενέστερο ευρώ». Η δήλωση, που έγινε πριν από λίγες εβδομάδες, ανήκει στον πρόεδρο του πανίσχυρου γερμανικού ινστιτούτου οικονομικών ερευνών Ifo, Χανς Βέρνερ Σιν.

Το 40% της γερμανικής οικονομίας τροφοδοτείται από τις εξαγωγές και από αυτές, το 43% κατευθύνεται στις υπόλοιπες 15 χώρες-μέλη του ευρώ. Ειδικότερα, το 12% αυτών των εξαγωγών κατευθύνεται προς τις άκρως προβληματικές από δημοσιονομικής απόψεως αυτή τη στιγμή χώρες της Ευρωζώνης, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ιρλανδία. Πέρυσι, όλες είχαν εμπορικά ελλείμματα έναντι της Γερμανίας.

Η συγκράτηση την τελευταία δεκαετία των μισθολογικών αυξήσεων στη γερμανική οικονομία συνέτεινε στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της χώρας. Σε συνδυασμό με τα επίπεδα ρεκόρ της αποταμίευσης των Γερμανών εργαζομένων (φτάνουν πλέον στο 12%), αλλά και με το ισχυρό ευρώ που απομάκρυνε τον κίνδυνο του εισαγόμενου πληθωρισμού, η γερμανική οικονομία ευνοήθηκε τα τελευταία χρόνια. Αν και οι συνθήκες διαμορφώθηκαν εξαιρετικά ευνοϊκές μετά την κυκλοφορία του ευρώ, η Γερμανία συγκαταλέγεται -και αυτή- στις χώρες που παραβίασαν τη Συνθήκη του Μάαστριχτ τα τελευταία χρόνια και αναμένεται να συνεχίσει να έχει ελλείμματα άνω του 3% του ΑΕΠ τα επόμενα.

Το κατά γενική ομολογία ισχυρό ενιαίο νόμισμα δεν αποδυνάμωσε τις γερμανικές εξαγωγές, καθώς συνοδεύθηκε από τη δημιουργία μιας κατά πολύ διευρυμένης αγοράς όπου μπορούσε να προωθήσει τα προϊόντα της χωρίς τις επιβαρύνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Και όμως, υπήρχε μια εποχή που το ευρώ υποχωρούσε κάτω από τα επίπεδα του ενός δολαρίου ΗΠΑ, όταν το θέμα που μας απασχολούσε ήταν εάν το ενιαίο νόμισμα θα έφτανε έστω στο προαναφερόμενο επίπεδο. Ασφαλώς το έφτασε και το ξεπέρασε, αναρριχώμενο τον Νοέμβριο του 2009 έως και στα 1,51 δολάρια. Λογικά, μία εξαγωγική υπερδύναμη, όπως η Γερμανία, θα έπρεπε να υποφέρει λόγω αυτού.

Αναλυτές εκτιμούν ότι η «δίκαιη» ισοτιμία του ευρώ την επόμενη τριετία είναι γύρω στο 1,22 δολ.

Για τους λόγους που ήδη αναφέραμε, αυτό δεν συνέβη. Αντιθέτως, το ισχυρό ευρώ έπληξε άλλες οικονομίες της Ευρωζώνης, των οποίων η ανταγωνιστικότητα -καλώς ή κακώς- εξαρτώνταν και εξαρτάται σε μεγαλύτερο βαθμό από τη συναλλαγματική ισοτιμία. Προσαρμοζόμενη στα νέα δεδομένα της παγκόσμιας οικονομίας, η Ευρωζώνη έχει βάλει σε βαθιά κατάψυξη ένα σημαντικό όπλο: το ευρώ και την ισοτιμία του. Αμερικανοί, Ελβετοί και Κινέζοι χρησιμοποίησαν απλόχερα τα τελευταία χρόνια τα δικά τους αντίστοιχα «όπλα», ενώ στην Ευρωζώνη εμφανίζονταν «υπεράνω» - με μόνους τον κ. Σιν του Ifo αλλά και το μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Χοσέ Μανουέλ Γκονθάλεθ-Πάραμο να τολμούν να ψελλίσουν πρόσφατα τη μεγάλη αλήθεια για το ενιαίο νόμισμα: «Η εξέλιξη της αποδυνάμωσης του ευρώ δεν είναι απολύτως αδικαιολόγητη».

Την ώρα που επίσημα οι ΗΠΑ παροτρύνουν τους Κινέζους να επιτρέψουν την ενίσχυση του νομίσματός τους, παραπονούμενες για το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των κινεζικών εξαγωγών λόγω του φθηνού γουάν, την ώρα που η Κεντρική Τράπεζα της Ελβετίας παρεμβαίνει στις αγορές πουλώντας φράγκα για να διατηρήσει το νόμισμα χαμηλά και να περιφρουρήσει την -μέσω των εξαγωγών- οικονομική ανάκαμψη, η Ευρωζώνη δεν δείχνει να ασχολείται με το ισχυρό ευρώ. Την ώρα που η πλειονότητα των αρμοδίων, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης, αναφέρεται στην Ευρώπη και στον «κίνδυνο» της διολίσθησης του ευρώ, αναλυτές εκτιμούν ότι η «δίκαιη ισοτιμία του» έναντι του δολαρίου θα ήταν την επόμενη τριετία γύρω στα επίπεδα των 1,22 δολαρίων.

Μία τέτοια εξέλιξη όμως, τώρα, που η γερμανική οικονομία θα έχει μεγαλύτερη ανάγκη των εκτός της Ευρωζώνης εξαγωγών, καθώς η δημοσιονομική λιτότητα θα απλώνεται πάνω από τις αποτυχημένες δημοσιονομικά οικονομίες της, θα ευνοήσει τη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης.

Αναζητώντας το μοντέλο ανάπτυξης

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ**

Η αγορά συναλλάγματος αντανακαλά άμεσα τις εξελίξεις στην κρίση χρέους της Ελλάδας. Μετά τη Σύνοδο Κορυφής και την απόφαση των ηγετών του Eurogroup σε ένα σχέδιο βοήθειας προς την Ελλάδα, το ευρώ ανέκαμπτε από τα χαμηλά 10 μηνών στα οποία είχε υποχωρήσει νωρίτερα. Ωστόσο, παρέμενε κοντά σε ιστορικά χαμηλά έναντι του ελβετικού φράγκου, ενώ έχει χάσει σημαντικό έδαφος και έναντι της στερλίνας. Χαρακτηριστική ήταν η αναστάτωση που προκάλεσε, την περασμένη Πέμπτη, δήλωση του αντιπροέδρου της Κεντρικής Τράπεζας της Κίνας Ζου Μιν ότι «η Ελλάδα αποτελεί μόλις την κορυφή του παγόβουνου», καθώς «η μεγάλη ανησυχία σήμερα είναι η Ισπανία και η Ιταλία».

Η καθυστέρηση της Ευρωζώνης να συμφωνήσει τη βοήθεια προς την Ελλάδα, κυρίως λόγω της επιφυλακτικότητας της Γερμανίας, υπογραμμίζει τις διαφορετικές τάσεις που επικρατούν στην οικογένεια του ευρώ. Η διαφωνία μάλιστα έχει επεκταθεί σε μία δημόσια συζήτηση σχετικά με τις ανισορροπίες εντός της Ευρωζώνης, καθώς η κρίση στην Ελλάδα δεν τόνισε μόνο το χάσμα ανταγωνιστικότητας Βορρά - Νότου, αλλά και το ενδεδειγμένο μοντέλο της οικονομικής ανάπτυξης: θα έρθει μέσω περισσότερων εξαγωγών, όπως θέλει η Γερμανία, ή μέσω ενίσχυσης της ζήτησης, όπως (της) ζητεί η Γαλλία;

Τα επιτόκια

Σύμφωνα πάντως με τη στήλη Lex των Financial Times, στα 1,33 δολ. το ευρώ βρίσκεται μόλις 7% χαμηλότερα από τα ιστορικά υψηλά του έναντι του αμερικανικού νομίσματος και θα πρέπει να υποχωρήσει χαμηλότερα ώστε να τονώσει τις εξαγωγές της Ευρωζώνης. Ακόμη και αν αυτό δεν προέλθει από τις ανησυχίες για τους αδύναμους κρίκους της Ευρωζώνης, θεωρείται πιθανό να συμβεί λόγω της πορείας των επιτοκίων. Καθώς η ΕΚΤ αναμένεται να διατηρήσει χαμηλά τα επιτόκια του ευρώ, ώστε να τονώσει την ανάκαμψη που θα είναι ιδιαίτερα δύσκολη για τις χώρες που ακολουθούν πολιτική αυστηρής δημοσιονομικής προσαρμογής, οι υπόλοιπες κεντρικές τράπεζες θα προχωρούν σταδιακά σε αυξήσεις των επιτοκίων τους. Αυτό, με τη σειρά του, αναμένεται να προσελκύσει εισροές κεφαλαίων στα νομίσματά τους, πιέζοντας περαιτέρω το ευρώ. Με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, φαίνεται ότι η Γερμανία θα πάρει αυτό που θέλει...

Τα υψηλότερα πλεονάσματα τρεχουσών συναλλαγών

Σε δισ. δολάρια

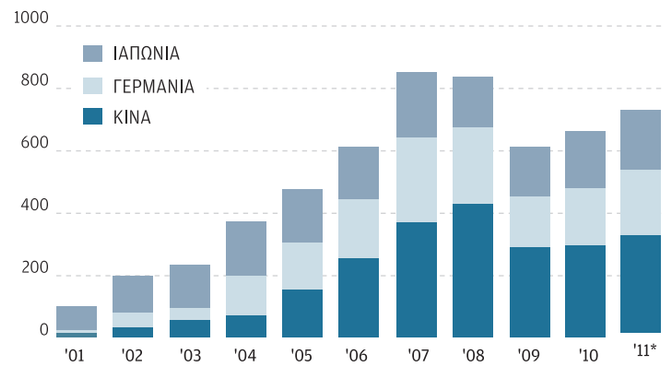

Οι μεγαλύτεροι εξαγωγείς προϊόντων στο κόσμο

Σε δισ. δολάρια

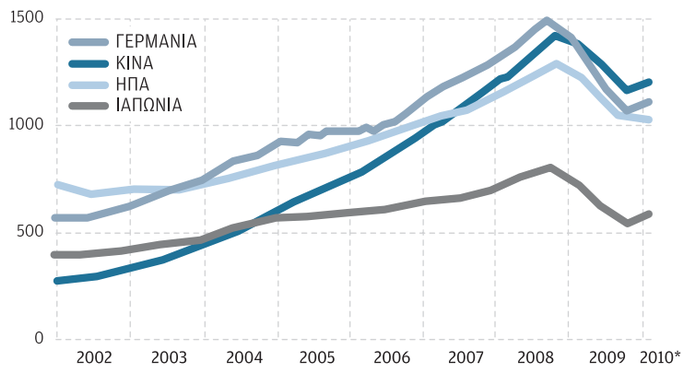

Πηγή: Thomson Reuters Datastream

* Προβλέψεις οικονομολόγων

ΧΑΝΣ- ΒΕΡΝΕΡ ΣΙΝ
Πρόεδρος του γερμανικού ινστιτούτου Ifo

«Θα ήταν λιγότερο επώδυνη η αναπροσαρμογή μας στα νέα δεδομένα της παγκόσμιας οικονομίας, εάν είχαμε ένα ασθενέστερο ευρώ».

ΛΟΡΕΝΤΖΟ ΜΠΙΝΙ ΣΜΑΓΚΙ
Μέλος του Δ.Σ. της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

«Μία οικονομική βοήθεια του ΔΝΤ στην Ελλάδα θα έδινε την εντύπωση πως το ευρώ μπορεί να επιβιώσει μόνο με την εξωτερική στήριξη ενός διεθνούς οργανισμού».

ΝΤΟΡΙΣ ΛΟΪΤΧΑΡΝΤ
Πρόεδρος και υπουργός Οικονομίας της Ελβετίας

«Με ανησυχεί όταν το ελβετικό φράγκο είναι υπερβολικά ισχυρό. Είναι ξεκάθαρο ότι γίνεται τεράστιο βάρος για τις εξαγωγές της χώρας».

Από τις αρχές του έτους...

Η στερλίνα υποχωρεί έναντι του δολαρίου...
Ισοτιμία στερλίνας/ δολαρίου

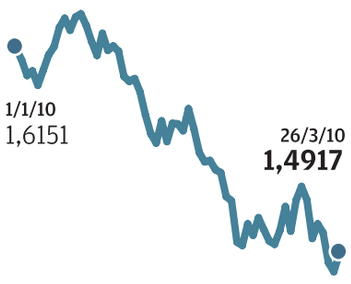

Αλλά ενισχύεται έναντι του ευρώ...
Ισοτιμία στερλίνας/ευρώ

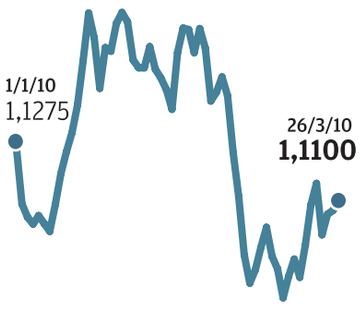

...το οποίο υποχωρεί έναντι του φράγκου
Ισοτιμία ευρώ/ελβετικού φράγκου

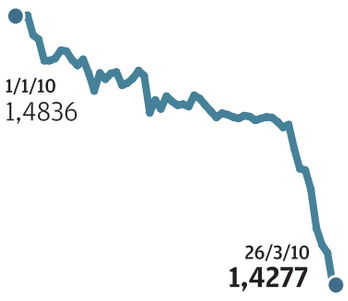

...και έναντι του δολαρίου
Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

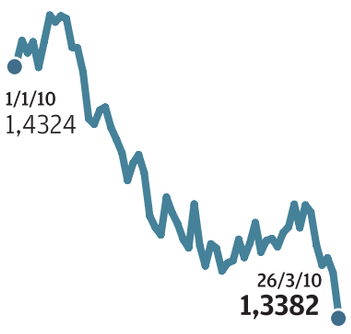

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Περιζήτητα τα ομόλογα Αν. Ευρώπης

Οι κυβερνήσεις των αναδυόμενων οικονομιών της Ανατολικής Ευρώπης επισπεύδουν τις δημοπρασίες ομολόγων λόγω της αυξημένης επενδυτικής ζήτησης, καθώς η περιοχή επωφελείται από το αρνητικό κλίμα που έχει δημιουργηθεί για τα ομόλογα της Ευρωζώνης, λόγω των εξελίξεων στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις αναφορές αναλυτών των RBC Capital, BNP Paribas και Societe Generale.

Οι κυβερνήσεις από την Πολωνία έως τη Ρουμανία «προσπαθούν να εκδώσουν όσο το δυνατόν περισσότερα ομόλογα το α΄ εξάμηνο του 2010 λόγω των ευνοϊκών συνθηκών», υπογραμμίζει ο αναλυτής αναδυόμενων αγορών της BNP Paribas στο Λονδίνο, Μπάρτος Παβλόφσκι.

Οι πωλήσεις ομολόγων τον Μάρτιο σε Ουγγαρία, Ρουμανία και Τσεχία υπερκαλύφθηκαν κατά μέσο όρο τρεις φορές, ενώ μειώθηκαν και οι αποδόσεις τους. Το spread του 10ετούς ουγγρικού ομολόγου έναντι του γερμανικού μειώθηκε τον Φεβρουάριο στις 173 μονάδες βάσης, από τις 202 μονάδες βάσης στα τέλη του 2009.

Εντός και εκτός Ζώνης Ευρώ

Η αυξημένη ανησυχία των επενδυτών για τα προβλήματα χρέους και ελλειμμάτων επιβραβεύει τις αναδυόμενες οικονομίες της Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες έχουν ήδη υποστεί τα αυστηρότερα πακέτα λιτότητας στην Ε. Ε.

Κατά μέσο όρο, τα ελλείμματα της Ευρωζώνης αναμένεται να διογκωθούν στο 6,9% του ΑΕΠ. Δηλαδή, πάνω από δύο φορές το όριο του 3% που ορίζει η Συνήθηκη της Λισσαβώνας (πρώην Μάαστριχτ) και αρκετά υψηλότερα των αναμενόμενων ελλειμμάτων σε Ουγγαρία, Ρουμανία και Τσεχία.

Τα μέτρα λιτότητας που έχουν επιβληθεί σε Λεττονία, Ουγγαρία και Ρουμανία στο πλαίσιο της συμμόρφωσής τους με τα προγράμματα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) έχουν σημαντικότατες διαφορές με τα προγράμματα τόνωσης της Ευρωζώνης που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ζήτησης. Οι ανατολικοευρωπαϊκές κυβερνήσεις ήδη πλησιάζουν στο τέλος των προγραμμάτων δημοσιονομικής περιστολής, τα οποία αρκετές δυτικοευρωπαϊκές χώρες δεν έχουν ακόμη ξεκινήσει.

BLOOMBERG

«Ταμείο σταθερότητας» για τις τράπεζες της Γερμανίας

Χαιρέτισε το μέτρο η Γαλλίδα υπ. Οικονομικών Κριστίν Λαγκάρντ

Στο ένα με 1,2 δισ. ευρώ υπολογίζονται οι ετήσιες εισφορές που θα καταβάλλουν στο εξής οι γερμανικές τράπεζες για τη θωράκιση του κλάδου και κατ' επέκταση της οικονομίας από τον κίνδυνο μελλοντικών κρίσεων στο σύστημα, σύμφωνα με αρχικές εκτιμήσεις του Βερολίνου. Οι εισφορές θα ενσωματώνονται σε ένα «ταμείο σταθερότητας», όπως το αποκαλούν οι κυβερνητικοί κύκλοι της χώρας. Ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας Βόλφγκανγκ Σόιμπλε δήλωσε σε κοινή συνέντευξη Τύπου που έδωσε με τη Γαλλίδα ομόλογό του Κριστίν Λαγκάρντ ότι το ακριβές ύψος των εισφορών δεν έχει ακόμη διευκρινιστεί, καθώς και θα πρέπει να συζητηθεί με τις εμπλεκόμενες τράπεζες. Προσέθεσε όμως ότι το κόστος θα είναι «μετριοπαθές» και δεν θα δημιουργήσει εμπόδια στον δανεισμό των τραπεζών και κατά συνέπεια στη ροή πιστώσεων προς την πραγματική οικονομία.

Επικριτές του νομοσχεδίου τονίζουν πως το κόστος θα μεταφερθεί στους δανειολήπτες

Η κ. Λαγκάρντ είπε ότι οι γερμανικές προτάσεις είναι «πολύ χρήσιμες» σε ό,τι αφορά τα μέτρα που εξετάζει το Παρίσι για τη βελτίωση λειτουργίας του εγχώριου τραπεζικού συστήματος. Ωστόσο, υπάρχει διαφοροποίηση απόψεων σε ό,τι αφορά τον τρόπο θωράκισης του χρηματοπιστωτικού κλάδου από μελλοντικές κρίσεις. Η Γαλλία τάσσεται υπέρ της αξιοποίησης των εσόδων αυτών για τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, καθώς η πρόσφατη κρίση είναι υπαίτιος της ύφεσης στην παγκόσμια οικονομία. Η Γερμανίδα καγκελάριος Αγκελα Μέρκελ επιθυμεί, πάντως, εναρμόνιση των μέτρων του Βερολίνου με τα αντίστοιχα των εταίρων της στην Ευρωπαϊκή Ενωση αλλά και τις ΗΠΑ. Σύμφωνα με τον κ. Σόιμπλε, σε κάθε περίπτωση, τα έσοδα αυτά θα υπηρετούν τον ίδιο σκοπό και θα απορρέουν από τις ίδιες τις τράπεζες. Πέρυσι, η Σουηδία πρότεινε την επιβολή «προμήθειας σταθερότητας», την οποία οι τράπεζες θα καταβάλουν σε ταμείο με περιουσιακά στοιχεία που σταδιακά θα φθάσουν το 2,5% του ΑΕΠ. Στις ΗΠΑ, το Κογκρέσο φαίνεται πως προσανατολίζεται σε μια λύση όμοια με εκείνη που προτείνει το υπουργείο Οικονομικών της Γερμανίας, ενώ ο Λευκός Οίκος υποστηρίζει πως έτσι οι τράπεζες θα έχουν περισσότερους λόγους για να εκτίθενται σε πιστωτικούς κινδύνους.

Η Γερμανίδα καγκελάριος Αγκελα Μέρκελ επιθυμεί εναρμόνιση των μέτρων του Βερολίνου με τα αντίστοιχα των εταίρων της στην Ευρωπαϊκή Ενωση, αλλά και στις ΗΠΑ.

EPA

Στις τράπεζες ή στους πελάτες το κόστος

Αν και δεν έχουν δοθεί περισσότερες λεπτομέρειες στη δημοσιότητα όσον αφορά το περιεχόμενο του νομοσχεδίου για το γερμανικό ταμείο σταθερότητας, πληροφορίες μαρτυρούν ότι το ύψος των εισφορών θα προσδιορίζεται ανάλογα με την έκθεση της κάθε τράπεζας στον επενδυτικό κίνδυνο. Επικριτές του νομοσχεδίου, ωστόσο, τονίζουν πως το κόστος χρηματοδότησης του ταμείου θα μεταφερθεί στους δανειολήπτες μέσα από την αύξηση των προμηθειών στα τραπεζικά προϊόντα. Ήδη, παίκτες του κλάδου επιχειρούν να εξασφαλίσουν ευνοϊκότερους όρους. Οι αποταμιευτικές, επί το πλείστον κρατικές, και συνεταιριστικές τράπεζες, καθώς και οι ασφαλιστικές εταιρείες, ασκούν πιέσεις για να εξαιρεθούν από την καταβολή εισφορών. Από την πλευρά της, η ομοσπονδία εμπορικών τραπεζών της χώρας έχει εκφράσει φόβους ότι τα μέλη της, όπως η Deutsche Bank, θα επωμισθούν το μεγαλύτερο κόστος. Το τελικό σχέδιο του νομοσχεδίου αναμένεται να είναι έτοιμο μέχρι τα τέλη Ιουλίου.

BLOOMBERG, REUTERS, ASSOCIATED PRESS

Δείκτες κινδύνου και ανθεκτικότητας ελληνικών εμπορικών τραπεζών

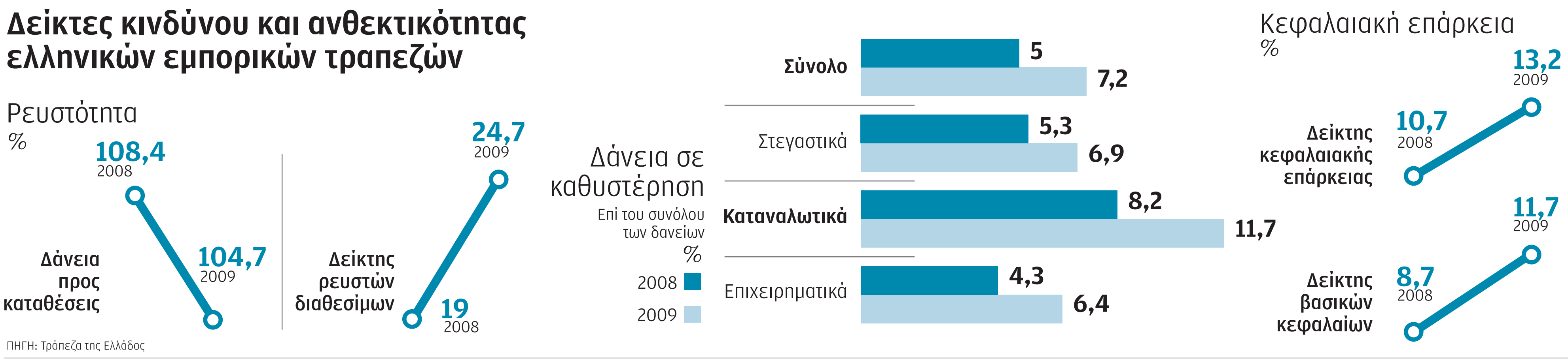

ΠΗΓΗ: Τράπεζα της Ελλάδος

Αποδοτικότητα*

%	2008	2009
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	2,2	1,9
Λειτουργικά έσοδα/έξοδα	56,5	52,7
Ενεργητικού (μετά φόρους)	0,5	0,2
Ιδίων κεφαλαίων (μετά φόρους)	8,9	4,7

* Περιόδου Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Δύο προτάσεις για την επόμενη ημέρα της κρίσης στην Ελλάδα

Τι πρεσβεύουν οι αισιόδοξοι, τι προβλέπουν οι απαισιόδοξοι για το σύνολο της εθνικής οικονομίας

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Η εφαρμογή καινοτόμων πολιτικών με στόχο την απελευθέρωση των δημιουργικών δυνάμεων του τόπου και τη διαμόρφωση των προϋποθέσεων για την εφαρμογή ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου αποτελεί την πραγματικά μεγάλη πρόκληση για τη χώρα.

Το έργο είναι τιτάνιο. Θα πρέπει, παράλληλα με την περιστολή των δημόσιων δαπανών, να προχωρήσουμε στην αναδόμηση της δημόσιας διοίκησης ώστε να μπορεί να επιτύχει ένα ελάχιστο αποτέλεσμα, στην εφαρμογή γενναίων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, την αγορά εργασίας, το ασφαλιστικό, την υγεία, την παιδεία και τη δικαιοσύνη, η αναποτελεσματικότητα της οποίας σήμερα αποτελεί αξεπέραστο εμπόδιο στην ανάπτυξη. Αλλάζουμε ή βουλιάζουμε, όπως τόνισε δηκτικά ο πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου. Στη μια πλευρά, οι αισιόδοξοι επισημαίνουν ότι η χώρα βρίσκεται σε τόσο χαμηλό σημείο, που λίγες αποτελεσματικές κινήσεις, ένα στοιχειώδες συμμάζεμα της κατάστασης θα έκανε τη μεγάλη διαφορά και θα μπορούσε εύκολα να οδηγήσει τη χώρα σε δυναμική ανάκαμψη. Το πρόβλημα της οικονομίας είναι πολιτικό, υπογραμμίζουν.

Στην αντίπερα όχθη, οι απαισιόδοξοι σημειώνουν ότι ο κρατικός μηχανισμός και ευρύτερα η δημόσια διοίκηση βρίσκονται σε στάδιο προχωρημένης αποσύνθεσης και αδυνατούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις για τις ιστορικές αυτές αλλαγές. Ως εκ τούτου πρωτοβουλίες, δράσεις και ενέργειες της κυβέρνησης είναι καταδικασμένες: τίποτα δεν μπορεί να ξεφύγει από την ακατανίκητη έλξη της τερατώδους «μαύρης τρύπας» του δημόσιου τομέα. Επιπρόσθετο μεγάλο βαρίδι είναι η χρόνια σύνδεση ενοχής μεταξύ των εξουσιών με επιχειρηματικά και κομματικά συμφέροντα, καθώς και άλλες ομάδες συμφερόντων, που εξασφαλίζει ατιμωρησία ακόμα και στις πιο τρανταχτές περιπτώσεις ανερυθρίαστης κλοπής δημόσιου χρήματος, κατάχρησης εξουσίας και εξαπάτησης πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό οι απαισιόδοξοι προβλέπουν ότι το επόμενο διάστημα οι εξελίξεις θα είναι μη γραμμικές, δηλαδή θα βιώσουμε ακραίες καταστάσεις.

Βασική παράμετρος θεωρείται η αλλαγή νοοτροπίας, συνολικά της κοινωνίας. Συχνά λέγεται ότι με την επικρατούσα νοοτροπία του Ελληνα δεν μπορούν να αλλάξουν πολλά. Ωστόσο, ο παραπάνω αφορισμός μάλλον βολεύει την ηγεσία ώστε να μεταθέτει μέρος των ευθυνών στους πολλούς και να δικαιολογεί την αδράνεια. Η υψηλή παραβατικότητα που εκδηλώνεται λίγο πολύ σε όλο το φάσμα της κοινωνίας -από την οδική συμπεριφορά μέχρι τη φοροδιαφυγή- δεν είναι αποτέλεσμα... έμφυτης παραβατικής τάσης, αλλά αναπόδραστη συνέπεια της ολοφάνερης ανικανότητας του κράτους να εφαρμόσει τους νόμους και τους κανόνες για όλους, χωρίς εξαιρέσεις.

Στην έκθεσή της για τη Νομισματική Πολιτική 2009 - 2010, η Τράπεζα της Ελλάδος χαρακτηρίζει το 2010 έτος μεγάλων προκλήσεων για τις ελληνικές τράπεζες.

Θα πρέπει, παράλληλα με την περιστολή των δημόσιων δαπανών, να προχωρήσουμε στην αναδόμηση της δημόσιας διοίκησης

Ο πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας καθηγητής Β. Ράπανος επικαλείται συχνά το παράδειγμα του μετρό της Αθήνας. Ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2000 και σήμερα 11 χρόνια μετά το μεγάλο αυτό έργο μοιάζει σαν να παραδόθηκε χθες, προσφέροντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πολίτες. Ο κόσμος ακολουθεί υποδειγματικά τους κανόνες και το γεγονός ότι οι σταθμοί και τα τρένα εποπτεύονται αποτελεσματικά έχει εμποδίσει τις όποιες παραβατικές διαθέσεις. Πριν από την έλευση του μετρό στο «συγγενές» μέσο του ηλεκτρικού σιδηρόδρομου, ΗΣΑΠ, κυριαρχούσαν η βρωμιά, η ακαταστασία, τα τρένα και οι σταθμοί ήταν σε κακή κατάσταση, ενώ το να καπνίζει ή να τρώει κάποιος δεν προκαλούσε αίσθηση. Το αστραφτερό παράδειγμα του μετρό οδήγησε σε μια θεαματική αλλαγή των επιβατών αλλά και του ΗΣΑΠ. Με λίγα λόγια, τα θέμα δεν είναι να αλλάξει νοοτροπία ο κόσμος, το θέμα είναι να αλλάξει νοοτροπία το πολιτικό σύστημα και η διοίκηση, ώστε να μπει επιτέλους μια τάξη. Το βέβαιο είναι ότι βρισκόμαστε στο μεταίχμιο μιας νέας εποχής.

Ο κ. Ν. Καραμούζης μιλώντας σε εκδήλωση της Ενωσης Πολιτών για την Παρέμβαση την προηγούμενη εβδομάδα υπογράμμισε ότι «το μοντέλο της κρατικοδίαιτης και επιδοτούμενης ανάπτυξης έχει οριστικά τελευτήσει». Ο τόπος, τόνισε ο αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος της Eurobank, πρέπει να καθαρίσει από κάθε νοσηρό, περαστικό και αντιπαραγωγικό στοιχείο, που στέκεται εμπόδιο στην καινοτομική δράση, στην αποτελεσματική λειτουργία των αγορών, στον υγιή ανταγωνισμό, στον αναπτυξιακό προσανατολισμό και στην αποτελεσματικότητα της κοινωνικής πολιτικής.

g. papadogiannis@gmail. com

Υψηλές προβλέψεις, λιγότερα δάνεια φέτος

Ετος μεγάλων προκλήσεων για τις ελληνικές τράπεζες χαρακτηρίζει το 2010 η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ).

Οπως υπογραμμίζεται στην έκθεση για τη Νομισματική Πολιτική 2009 - 2010 θα έχουν υψηλότερες ανάγκες για κεφάλαια και ρευστότητα σε μια περίοδο για την οποία προβλέπεται περαιτέρω υποχώρηση της οικονομικής δραστηριότητας. Ηδη οι τράπεζες υιοθετούν αυστηρότερα κριτήρια χορήγησης νέων δανείων, ενώ εκτιμάται ότι θα αυξηθούν σημαντικά και οι προβλέψεις τους έναντι του πιστωτικού κινδύνου, λόγω της αναμενόμενης περαιτέρω ανόδου των επισφαλειών, οι οποίες συνήθως παρουσιάζουν χρονική υστέρηση σε σύγκριση με τον οικονομικό κύκλο.

Σύμφωνα με την ΤτΕ, η ταχεία διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών είναι ο κύριος παράγοντας για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των αγορών στις προοπτικές της οικονομίας και τελικά για τη διατήρηση της αντοχής του ελληνικού τραπεζικού συστήματος στις συνθήκες της κρίσης. Καθοριστικοί παράγοντες της ρευστότητας θα είναι η εξέλιξη των καταθέσεων και η δυνατότητα των τραπεζών να διαφοροποιήσουν τις πηγές άντλησης ρευστότητας, εν όψει της προβλεπόμενης σταδιακής απόσυρσης των μέτρων «ενισχυμένης πιστωτικής στήριξης» από το Ευρωσύστημα.

Στην Εκθεση εκτιμάται ότι ο ρυθμός πιστωτικής επέκτασης προς τον ιδιωτικό τομέα θα συνεχίσει να επιβραδύνεται στη διάρκεια του 2010 και θα κυμανθεί σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα μέχρι το τέλος του έτους, κυρίως λόγω της εξασθένησης της οικονομικής δραστηριότητας.

Στο τέλος Σεπτεμβρίου 2009 ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση ανήλθε στο 7,2% από 5% στο τέλος Δεκεμβρίου 2008, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες στο τέλος Δεκεμβρίου 2009 ο δείκτης ανήλθε στο 9%. Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις υποχώρησε στο 41,9%.

Αριθμοί

ΣΥΝΟΛΟ
7,2%
το ποσοστό των δανείων που βρίσκονται σε καθυστέρηση άνω των τριών μηνών προς το σύνολο των δανείων τον Σεπτέμβριο του 2009, από 5% που ήταν τον Δεκέμβριο του 2008.

ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΕΣ
6,9%
το ποσοστό καθυστερήσεων στα στεγαστικά δάνεια, 11,7% στα καταναλωτικά και 6,4% στα επιχειρηματικά δάνεια το 2009.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
41,9%
το ποσοστό στο οποίο υποχώρησε τον Σεπτέμβριο του 2009 το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις των ελληνικών τραπεζών. Τον Δεκέμβριο του 2008 το ποσοστό κάλυψης ήταν στο 48,9%.

ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ
104,7%
το ποσοστό χορηγήσεων προς καταθέσεις σε επίπεδο τραπεζών και στο 113,4% σε επίπεδο ομίλων.

ΕΠΑΡΚΕΙΑ
13,2%
το ύψος του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας των ελληνικών τραπεζών στο εννεάμηνο του 2009, από 10,7% που ήταν στο τέλος Δεκεμβρίου 2008.

ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ
2,6%
διαμορφώθηκε το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο σε επίπεδο ομίλων τον Σεπτέμβριο του 2009, έναντι 2,9% τον Δεκέμβριο του 2008.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
3,5 δισ.
ευρώ ανήλθαν οι προβλέψεις που διενήργησαν οι τράπεζες στο εννεάμηνο του 2009 για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2008 σημείωσαν αύξηση κατά 130%.

ΑΝΑΛΥΣΗ *των* **JEAN PISANI - FERRY** *και* **ANDRE SAPIR***

Η βοήθεια προς την Ελλάδα δεν σημαίνει και συνυπευθυνότητα για το χρέος της

Η περίπτωση της Ελλάδας αποκάλυψε σοβαρές διαφωνίες σχετικά με την οικονομική διακυβέρνηση της Ευρωζώνης σε περιόδους κρίσεων. Η ανησυχία της Γερμανίας είναι κατανοητή: από τη στιγμή που δέχθηκε να αντικαταστήσει το μάρκο με το ευρώ και να δημιουργήσει νομισματική ένωση με χώρες λιγότερο «ενάρετες» από αυτήν, η χώρα ζήτησε διπλή εγγύηση: ενάντια στον πληθωριστικό κίνδυνο, μέσω της ανεξαρτησίας της κεντρικής τράπεζας, και ενάντια στον κίνδυνο να πρέπει να επιδοτήσει τις χώρες που αντιμετωπίζουν κίνδυνο πτώχευσης, μέσω της ρήτρας που απαγορεύει κάθε συνυπευθυνότητα σχετικά με τα δημόσια χρέη. Αυτές οι δύο εγγυήσεις αποτελούν μέρος της ιδρυτικής συνθήκης και η αμφισβήτησή τους θα ισοδυναμούσε για τους Γερμανούς με παραβίαση των θεμελιωδών δεσμεύσεων. Το ομοσπονδιακό συνταγματικό δικαστήριο της Καρλσρούης έκρινε, άλλωστε, στην απόφασή του σχετικά με την οικονομική και νομισματική ένωση ότι δεν συνάδει με το γερμανικό δίκαιο, αφού δεν εγγυάται τη νομισματική σταθερότητα. Επιπλέον, η ρήτρα της μη συνυπευθυνότητας είναι απολύτως βάσιμη. Απουσία πολιτικής ένωσης, το κάθε κράτος οφείλει να είναι υπεύθυνο για τα χρέη του.

Μη συνυπευθυνότητα δεν σημαίνει μη βοήθεια. Οταν το ΔΝΤ δανείζει υπό προϋποθέσεις σε ένα κράτος, δεν γίνεται εγγυητής των χρεών του

Ομως, μη συνυπευθυνότητα δεν σημαίνει μη βοήθεια. Οταν το ΔΝΤ δανείζει υπό προϋποθέσεις σε ένα κράτος, δεν γίνεται εγγυητής των χρεών του και δεν του χαρίζει τίποτα. Αντιθέτως, δανείζει με τόκο και αποκομίζει έσοδα (τα οποία είναι ο κύριος όγκος των πόρων του). Η Ε.Ε. θα μπορούσε να κάνει το ίδιο για τα μέλη της χωρίς να αμφισβητήσει την αρχή της μη συνυπευθυνότητας.

Ωστόσο, υπάρχει μια δυσκολία: στο άρθρο 143, η ευρωπαϊκή συνθήκη προβλέπει οικονομική βοήθεια υπό τη μορφή δανείων στα κράτη-μέλη, αποκλείει όμως ρητά τα μέλη του ευρώ. Η Ε.Ε. μπόρεσε έτσι να δανείσει στη Ρουμανία και στην Ουγγαρία (συμμετέχοντας στα προγράμματα του ΔΝΤ), αλλά δεν μπορεί να εφαρμόσει το ίδιο μέτρο για να δανείσει στην Ελλάδα. Αυτό ενισχύει το σκεπτικό ότι η μη συνυπευθυνότητα και η μη βοήθεια είναι η μία και η αυτή αρχή. Αυτή η ανάγνωση είναι, ωστόσο, εσφαλμένη.

Η Ε.Ε. μπόρεσε να δανείσει στη Ρουμανία και στην Ουγγαρία (συμμετέχοντας στα προγράμματα του ΔΝΤ), αλλά δεν μπορεί να εφαρμόσει το ίδιο μέτρο για να δανείσει στην Ελλάδα.

Οι χώρες της Ευρωζώνης αποκλείσθηκαν για εντελώς διαφορετικό λόγο από τη δυνατότητα λήψης οικονομικής βοήθειας από την Ε.Ε. βάσει της Συνθήκης του Μάαστριχτ. Το θέμα αφορούσε τότε τα δάνεια για τα ισοζύγια πληρωμών και φαινόταν προφανές ότι από τη στιγμή που θα βρισκόταν ένα κράτος εντός Ευρωζώνης, η ίδια η έννοια του ισοζυγίου πληρωμών θα έπαυε να υφίσταται.

Οι χώρες της Ευρωζώνης εξαιρέθηκαν έτσι από το πλεονέκτημα της δανειοδότησης για τα ισοζύγια πληρωμών, για τον απλό λόγο ότι φαινόταν αδιανόητο να τη χρειαστούν. Οπως αποδεικνύεται, όμως, δυσκολίες μπορούν να υπάρξουν και σε καθεστώς νομισματικής ένωσης. Δεν αφορούν αποκλειστικά προβλήματα χρηματοδότησης του εξωτερικού χρέους, παραμένουν, ωστόσο, προβλήματα χρηματοδότησης στις διεθνείς κεφαλαιακές αγορές. Θα ήταν λοιπόν λογικό να καταργηθεί η ρήτρα που κάνει τη διάκριση ανάμεσα σε χώρες της Ευρωζώνης και χώρες εκτός, με την αρχή της μη συνυπευθυνότητας να παραμένει παρ' όλα αυτά σε ισχύ.

Αυτό δεν είναι δυνατό σήμερα χωρίς αλλαγές στη συνθήκη. Μπορεί, ωστόσο, να δείξει τον μελλοντικό δρόμο. Για αύριο, τροποποίηση αυτής της πρόβλεψης στη συνθήκη. Για σήμερα, παροχή βοήθειας υπό τη μορφή διμερών δανείων, βάσει προγράμματος του ΔΝΤ, αλλά και δημιουργία, χωρίς καθυστέρηση, του θεμελιώδους ρυθμιστικού πλαισίου για μια συντονισμένη παρέμβαση στους κόλπους της Ευρωζώνης. Ολα αυτά μπορούν να γίνουν χωρίς καμιά συνυπευθυνότητα σε ό,τι αφορά το ελληνικό χρέος.

** Ο Jean Pisani-Ferry και ο André Sapir είναι αντίστοιχα διευθυντής και senior fellow του Bruegel.*

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 31/3	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.16	0.16	0.00	0.00%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	29.24
0.24	0.24	0.00	0.00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	8.78
0.11	0.11	0.00	0.00%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	27.63
1.60	1.60	0.00	0.00%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	24.47
0.04	0.05	-0.01	-20.00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	6.35
0.28	0.26	0.02	7.69%	A.S.G. (ANDY SPYROU) GROUP PUBLIC LTD	5.88
0.05	0.05	0.00	0.00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	2.92
0.23	0.23	0.00	0.00%	AD Shopping Galleries Plc	6.05
2.50	2.55	-0.05	-1.96%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PROODOS"" PUBLIC LTD"	8.98
0.04	0.04	0.00	0.00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	3.25
0.15	0.15	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	14.83
0.01	0.01	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0.25
0.09	0.09	0.00	0.00%	AMATHUS PUBLIC LTD	7.92
0.24	0.24	0.00	0.00%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	13.58
0.10	0.10	0.00	0.00%	AQUA SOL HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	25.80
0.15	0.14	0.01	7.14%	ASPIS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	11.73
0.08	0.08	0.00	0.00%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	7.26
0.12	0.12	0.00	0.00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	11.99
0.49	0.49	0.00	0.00%	ATHINA CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	53.34
1.14	1.14	0.00	0.00%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	44.58
0.01	0.01	0.00	0.00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	1.50
0.10	0.10	0.00	0.00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	1.28
4.70	4.94	-0.24	-4.86%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	2,790.60
85.00	84.00	1.00	1.19%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	39.32
103.00	103.99	-0.99	-0.95%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	664.69
0.25	0.25	0.00	0.00%	BLUE ISLAND PLC	3.86
100.00	100.00	0.00	0.00%	"BONDS 2004-2011 A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD"	248.00
0.13	0.13	0.00	0.00%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	18.42
0.12	0.13	-0.01	-7.69%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	25.04
0.32	0.35	-0.03	-8.57%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	14.08
0.02	0.02	0.00	0.00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0.10
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	3.50
0.06	0.06	0.00	0.00%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0.60
0.07	0.07	0.00	0.00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	7.57
0.04	0.05	-0.01	-20.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	11.53
0.13	0.12	0.01	8.33%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	20.89
0.21	0.21	0.00	0.00%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	3.78
0.50	0.50	0.00	0.00%	CYPRINT PLC	2.57
0.08	0.09	-0.01	-11.11%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	31.29
0.21	0.21	0.00	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD (Nil Paid Rights)	23.32
3.22	3.23	-0.01	-0.31%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	9.85
0.68	0.68	0.00	0.00%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	63.41
0.53	0.54	-0.01	-1.85%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	15.01
0.18	0.18	0.00	0.00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2.45
0.06	0.06	0.00	0.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0.46
0.02	0.02	0.00	0.00%	D.H. CYPROTELS PLC	3.27
0.28	0.29	-0.01	-3.45%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	56.00
0.19	0.18	0.01	5.56%	Dimco Plc	15.39
0.09	0.09	0.00	0.00%	DISPLAY ART PLC	1.22
0.03	0.03	0.00	0.00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	8.47
0.72	0.72	0.00	0.00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	18.00
0.04	0.04	0.00	0.00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0.46
0.42	0.37	0.05	13.51%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	6.72
0.06	0.06	0.00	0.00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	17.10

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 31/3	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.51	0.57	-0.06	-10.53%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.04
0.22	0.22	0.00	0.00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	38.50
0.03	0.04	-0.01	-25.00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	1.05
0.03	0.03	0.00	0.00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	0.54
0.32	0.32	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	4.65
0.03	0.03	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC (WARRANTS 2009-2010)	0.04
0.14	0.14	0.00	0.00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0.94
0.22	0.22	0.00	0.00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	8.53
0.01	0.01	0.00	0.00%	Globalvalue Plc	4.08
0.17	0.17	0.00	0.00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	2.38
1.17	1.20	-0.03	-2.50%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	357.65
0.35	0.38	-0.03	-7.89%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	20.04
0.04	0.04	0.00	0.00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.44
0.14	0.15	-0.01	-6.67%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	8.74
0.12	0.12	0.00	0.00%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	12.00
0.74	0.74	0.00	0.00%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	9.93
0.15	0.15	0.00	0.00%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	6.37
0.10	0.10	0.00	0.00%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	6.03
0.11	0.11	0.00	0.00%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	2.46
0.24	0.24	0.00	0.00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	2.10
0.38	0.42	-0.04	-9.52%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.76
1.62	1.80	-0.18	-10.00%	KEO PLC	50.19
0.02	0.02	0.00	0.00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.44
0.64	0.64	0.00	0.00%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	13.06
0.30	0.30	0.00	0.00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	2.57
0.27	0.27	0.00	0.00%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	13.97
0.36	0.36	0.00	0.00%	LEDA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	50.28
0.11	0.10	0.01	10.00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	11.19
0.02	0.01	0.01	100.00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	3.74
0.46	0.46	0.00	0.00%	LOGICOM PUBLIC LTD	32.95
0.01	0.01	0.00	0.00%	Logicom Public Warrants 2008/2010)	0.02
0.17	0.16	0.01	6.25%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	5.95
0.11	0.11	0.00	0.00%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	5.28
0.11	0.11	0.00	0.00%	LOUIS PLC	46.50
0.28	0.28	0.00	0.00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	12.10
0.11	0.11	0.00	0.00%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	31.43
2.06	2.14	-0.08	-3.74%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	1,735.29
0.10	0.09	0.01	11.11%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	7.84
0.67	0.61	0.06	9.84%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	5.49
0.02	0.02	0.00	0.00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0.30
0.07	0.07	0.00	0.00%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	4.76
0.51	0.51	0.00	0.00%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	42.08
0.38	0.38	0.00	0.00%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	17.49
0.01	0.01	0.00	0.00%	NEW MARATHON TOURS PUBLIC CO LTD	0.50
0.09	0.09	0.00	0.00%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	17.57
0.08	0.09	-0.01	-11.11%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	3.71
0.32	0.32	0.00	0.00%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	25.91
0.19	0.21	-0.02	-9.52%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	80.64
0.54	0.54	0.00	0.00%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	47.25
0.35	0.35	0.00	0.00%	PHC FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD	6.23
0.05	0.05	0.00	0.00%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	2.25
0.81	0.81	0.00	0.00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	3.89
0.13	0.13	0.00	0.00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	2.87
0.15	0.15	0.00	0.00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	1.45

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 31/3	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.01	0.01	0.00	0.00%	PLYNTEX PUBLIC LTD	0.10
0.09	0.09	0.00	0.00%	Primetel Plc	17.21
0.01	0.01	0.00	0.00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0.32
0.06	0.06	0.00	0.00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0.69
0.04	0.04	0.00	0.00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.81
0.01	0.01	0.00	0.00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0.83
0.07	0.07	0.00	0.00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	3.79
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	2.31
0.01	0.01	0.00	0.00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0.70
0.13	0.13	0.00	0.00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	4.75
0.08	0.08	0.00	0.00%	SEA STAR CAPITAL PLC	50.38
0.34	0.33	0.01	3.03%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	22.62
0.41	0.41	0.00	0.00%	STADEMOS HOTELS PLC	13.33
0.18	0.18	0.00	0.00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	10.39
0.01	0.01	0.00	0.00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	1.24
0.27	0.27	0.00	0.00%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	6.14
0.32	0.33	-0.01	-3.03%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	37.99
0.01	0.01	0.00	0.00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD (WARRANTS 2009)	0.11
0.21	0.21	0.00	0.00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	2.56
0.05	0.05	0.00	0.00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	1.04
1.87	1.87	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5.10
0.85	0.85	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2.32
0.60	0.60	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0.82
0.06	0.06	0.00	0.00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.60
0.30	0.30	0.00	0.00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.37
0.62	0.65	-0.03	-4.62%	USB Bank Plc	28.14
1.01	1.01	0.00	0.00%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	72.66
1.00	1.00	0.00	0.00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75.00
0.01	0.01	0.00	0.00%	"WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD"	0.01
6.40	6.40	0.00	0.00%	Woodland Designs PLC	83.20
0.61	0.63	-0.02	-3.17%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	69.92
0.05	0.03	0.02	66.67%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	1.79

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
100.0%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	-25.00%	ERMES DEPART. STORES PLC (WAR.)
66.7%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	-20.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD
13.5%	ELLINAS FINANCE LTD	-20.00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD
11.1%	MINERVA INSURANCE LTD	-12.50%	ROYAL HIGHGATE LTD
10.0%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	-12.50%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD

GLOBAL CAPITAL
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339322, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 1/4	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,56	1,55	0,01	0,65%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.412,49
0,52	0,51	0,01	1,96%	ΑΝΕΚ (ΚΟ) *	81,83
2,40	2,40	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90) *	0,90
1,34	1,40	-0,06	-4,29%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96) *	4,78
4,01	4,13	-0,12	-2,91%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ)	799,89
3,89	3,86	0,03	0,78%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ) *	131,99
5,42	5,30	0,12	2,26%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ) *	465,48
0,64	0,63	0,01	1,59%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	227,20
13,00	13,72	-0,72	-5,25%	ΔΕΗ (ΚΟ) *	3.016,00
1,57	1,62	-0,05	-3,09%	ΔΟΛ (ΚΟ) *	130,31
15,09	14,80	0,29	1,96%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	9.160,26
1,32	1,29	0,03	2,33%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ) *	163,81
4,20	4,28	-0,08	-1,87%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ) *	743,41
8,48	8,44	0,04	0,47%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ) *	2.591,79
6,65	6,30	0,35	5,56%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ) *	434,70
4,23	3,92	0,31	7,91%	ΕΥΑΘ (ΚΟ) *	153,55
6,13	5,97	0,16	2,68%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	652,85
3,50	3,38	0,12	3,55%	ΙΑΣΩ (ΚΟ) *	186,04
1,19	1,20	-0,01	-0,83%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ) *	103,22
3,32	3,35	-0,03	-0,90%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	527,75
6,27	6,21	0,06	0,97%	ΚΑΕ (ΚΟ) *	330,27
4,88	4,68	0,20	4,27%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	2.919,20
10,60	10,52	0,08	0,76%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ) *	550,68
0,87	0,88	-0,01	-1,14%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ) *	58,24
0,74	0,74	0,00	0,00%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ) *	19,22
10,42	10,17	0,25	2,46%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ) *	1.154,36
4,98	4,98	0,00	0,00%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ) *	582,58
13,70	13,50	0,20	1,48%	ΟΛΘ (ΚΟ) *	138,10
13,44	13,89	-0,45	-3,24%	ΟΛΠ (ΚΟ) *	336,00
16,80	16,46	0,34	2,07%	ΟΠΑΠ (ΚΟ) *	5.359,20
9,19	9,08	0,11	1,21%	ΟΤΕ (ΚΟ) *	4.504,48
6,51	6,33	0,18	2,84%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	2.189,13
4,99	5,00	-0,01	-0,20%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ) *	110,18
4,84	4,71	0,13	2,76%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ) *	185,62
3,73	3,66	0,07	1,91%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ) *	358,99
1,32	1,32	0,00	0,00%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ) *	163,90
3,85	3,75	0,10	2,67%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ) *	1.095,19
5,39	5,26	0,13	2,47%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ) *	589,31
19,99	18,73	1,26	6,73%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ) *	1.539,37
12,70	13,09	-0,39	-2,98%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ) *	96,13
1,38	1,39	-0,01	-0,72%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ) *	225,38
1,10	1,12	-0,02	-1,79%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ) *	111,41
3,39	3,39	0,00	0,00%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ) *	242,10
0,43	0,43	0,00	0,00%	ALAPIS (ΚΟ) *	843,32
7,06	6,94	0,12	1,73%	ALPHA BANK (ΚΟ) *	3.771,94
20,84	20,98	-0,14	-0,67%	COCA - COLA (ΚΟ) *	7.621,24
7,00	6,39	0,61	9,55%	EUROBANK EFG (ΚΟ) *	3.770,16
7,00	7,45	-0,45	-6,04%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ) *	427,00
17,50	16,00	1,50	9,38%	FOLLI - FOLLIE (ΚΟ) *	576,57
1,04	1,06	-0,02	-1,89%	FORTHNET (ΚΟ) *	161,65
8,97	9,13	-0,16	-1,75%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	457,05
9,59	9,00	0,59	6,56%	FRIGOGLASS (ΚΟ) *	385,52
0,99	0,99	0,00	0,00%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ) *	131,70
2,14	2,12	0,02	0,94%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	166,18
7,60	7,29	0,31	4,25%	JUMBO (ΚΟ)	986,54
5,10	4,88	0,22	4,51%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ) *	224,55
1,74	1,75	-0,01	-0,57%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ) *	1.322,60
2,07	2,01	0,06	2,99%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ)	1.743,71
4,69	4,70	-0,01	-0,21%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ) *	194,29
0,75	0,71	0,04	5,63%	SPRIDER STORES (ΚΟ) *	59,09
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
10,29	10,23	0,06	0,59%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	61,29
21,06	20,88	0,18	0,86%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	5,89
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,98	1,92	0,06	3,13%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	22,13
0,55	0,55	0,00	0,00%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ) *	7,15
0,37	0,37	0,00	0,00%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	15,91
0,82	0,85	-0,03	-3,53%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ) *	18,05
1,17	1,11	0,06	5,41%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ) *	13,07
1,45	1,39	0,06	4,32%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	39,88
0,62	0,62	0,00	0,00%	ASPIS BANK (ΚΟ) *	119,16
1,53	1,22	0,31	25,41%	ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ) *	41,80
0,70	0,75	-0,05	-6,67%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	19,93
1,28	1,54	-0,26	-16,88%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ) *	19,58
0,80	0,81	-0,01	-1,23%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ)	5,17
0,51	0,50	0,01	2,00%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ) *	9,59
0,52	0,52	0,00	0,00%	ΒΑΡΔΑΣ (ΚΟ)	6,18
0,87	0,83	0,04	4,82%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ) *	20,87
1,22	1,17	0,05	4,27%	ΒΙΣ (ΚΟ) *	6,06
1,22	1,17	0,05	4,27%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)	7,72
0,35	0,36	-0,01	-2,78%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ) *	4,93
0,35	0,34	0,01	2,94%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ) *	8,42
0,85	0,80	0,05	6,25%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ) *	5,10
7,11	7,12	-0,01	-0,14%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ) *	106,65
0,71	0,62	0,09	14,52%	ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	74,81
1,80	1,58	0,22	13,92%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	43,79
1,35	1,37	-0,02	-1,46%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ) *	21,64
1,20	1,20	0,00	0,00%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ) *	4,75
0,44	0,44	0,00	0,00%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ) *	15,28
0,70	0,64	0,06	9,38%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ) *	9,57
0,58	0,56	0,02	3,57%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	16,15
0,73	0,78	-0,05	-6,41%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	8,21
0,87	0,87	0,00	0,00%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	31,97
0,45	0,45	0,00	0,00%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ) *	16,78
1,05	1,03	0,02	1,94%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ) *	13,89
0,74	0,77	-0,03	-3,90%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ) *	23,63
1,42	1,42	0,00	0,00%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ) *	11,36
2,12	2,13	-0,01	-0,47%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ) *	50,52
45,17	43,77	1,40	3,20%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	897,30
1,33	1,32	0,01	0,76%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ) *	36,21
0,37	0,34	0,03	8,82%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ) *	5,07
0,56	0,54	0,02	3,70%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ) *	14,97
2,84	2,89	-0,05	-1,73%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ) *	41,71
0,68	0,71	-0,03	-4,23%	ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ)	3,05
0,33	0,33	0,00	0,00%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ)	17,38
0,60	0,59	0,01	1,69%	ΕΤΕΜ (ΚΑ) *	18,01
0,60	0,58	0,02	3,45%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ) *	16,63
2,84	2,81	0,03	1,07%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	20,87
11,44	10,40	1,04	10,00%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ) *	11,47
1,82	1,78	0,04	2,25%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	31,40
0,58	0,59	-0,01	-1,69%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	16,58
1,36	1,35	0,01	0,74%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	24,48
0,47	0,51	-0,04	-7,84%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ)	9,97
0,88	0,80	0,08	10,00%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ) *	9,89
4,91	5,00	-0,09	-1,80%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ) *	83,47
1,67	1,55	0,12	7,74%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ) *	12,53
0,84	0,83	0,01	1,20%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ) *	8,18

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 1/4	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
1,26	1,23	0,03	2,44%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ) *	18,50
0,32	0,31	0,01	3,23%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ)	7,01
0,80	0,79	0,01	1,27%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	5,36
1,77	1,72	0,05	2,91%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	43,81
0,33	0,30	0,03	10,00%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΑ) *	7,00
5,84	5,99	-0,15	-2,50%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ) *	67,45
0,80	0,83	-0,03	-3,61%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ) *	5,70
6,00	6,11	-0,11	-1,80%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	176,88
1,40	1,39	0,01	0,72%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ) *	32,68
0,62	0,64	-0,02	-3,13%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ) *	9,80
0,94	0,80	0,14	17,50%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ) *	23,29
0,47	0,48	-0,01	-2,08%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ) *	7,14
0,59	0,60	-0,01	-1,67%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ) *	3,50
0,59	0,61	-0,02	-3,28%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ) *	4,91
0,54	0,54	0,00	0,00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ) *	1,17
0,48	0,50	-0,02	-4,00%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ)	11,14
1,70	1,72	-0,02	-1,16%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	28,26
0,55	0,57	-0,02	-3,51%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ) *	5,40
0,39	0,39	0,00	0,00%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ) *	3,73
1,30	1,30	0,00	0,00%	ΜΙΝΕΡΒΑ (ΚΑ)	8,06
1,57	1,51	0,06	3,97%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ) *	8,05
0,39	0,40	-0,01	-2,50%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ) *	12,55
3,48	3,48	0,00	0,00%	ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ Χ. & ΥΙΟΣ (ΚΟ) *	32,24
0,73	0,73	0,00	0,00%	ΜΕΤΚΑ (ΠΟ) *	11,72
1,41	1,41	0,00	0,00%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ)	8,94
0,56	0,56	0,00	0,00%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ) *	13,40
0,77	0,76	0,01	1,32%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ)	18,07
0,60	0,58	0,02	3,45%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ) *	38,18
0,57	0,54	0,03	5,56%	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ)	8,83
0,51	0,51	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΗΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ) *	17,43
0,56	0,57	-0,01	-1,75%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΗΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ) *	1,44
0,90	0,84	0,06	7,14%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ)	7,22
8,26	8,26	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΠΟ)	2,28
0,88	0,84	0,04	4,76%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	4,37
1,12	1,06	0,06	5,66%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ)	22,64
3,15	3,10	0,05	1,61%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ) *	22,27
2,76	2,75	0,01	0,36%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ) *	129,38
0,72	0,72	0,00	0,00%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	33,08
3,48	3,42	0,06	1,75%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ) *	95,28
1,10	1,01	0,09	8,91%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ) *	24,51
2,80	2,70	0,10	3,70%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	11,71
0,59	0,67	-0,08	-11,94%	ΣΕΛΜΑΝ (ΚΟ)	20,76
0,53	0,54	-0,01	-1,85%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	15,52
1,29	1,13	0,16	14,16%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ) *	12,90
0,54	0,54	0,00	0,00%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ)	15,36
1,05	0,96	0,09	9,38%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ) *	41,55
0,44	0,50	-0,06	-12,00%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ) *	2,87
0,48	0,46	0,02	4,35%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ) *	6,10
4,25	4,20	0,05	1,19%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ) *	160,64
0,41	0,41	0,00	0,00%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ) *	3,00
1,01	0,88	0,13	14,77%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ) *	8,42
0,44	0,44	0,00	0,00%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ) *	3,55
0,70	0,71	-0,01	-1,41%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	15,31
0,85	0,85	0,00	0,00%	ALSINCO (ΚΟ) *	4,27
1,33	1,30	0,03	2,31%	ATTICA BANK (ΚΟ) *	325,70
0,71	0,70	0,01	1,43%	AUDIOVISUAL (ΚΟ) *	32,27
2,01	1,88	0,13	6,91%	AUTOHELLAS (ΚΟ) *	73,08
0,54	0,55	-0,01	-1,82%	ΑΧΟΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	21,88
0,79	0,77	0,02	2,60%	BYTE COMPUTER (ΚΟ) *	12,49
0,68	0,68	0,00	0,00%	CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ (ΚΟ) *	18,19
0,67	0,64	0,03	4,69%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	17,87
0,34	0,34	0,00	0,00%	DIONIC (ΚΟ)	9,87
0,78	0,73	0,05	6,85%	EURODRIP (ΚΟ) *	34,49
1,18	1,18	0,00	0,00%	EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	12,54
4,10	4,14	-0,04	-0,97%	EUROMEDICA (ΚΟ) *	178,93
1,05	1,05	0,00	0,00%	F.G. EUROPE (ΚΟ) *	55,44
1,35	1,32	0,03	2,27%	FASHION BOX (ΚΟ) *	11,60
7,64	7,64	0,00	0,00%	FLEXOPACK (ΚΟ) *	89,54
1,31	1,31	0,00	0,00%	INFO - QUEST (ΚΟ) *	63,80
1,19	1,08	0,11	10,19%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ) *	24,40
0,82	0,84	-0,02	-2,38%	INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	9,14
0,52	0,51	0,01	1,96%	INTRAKAT (ΚΟ)	48,16
1,92	1,76	0,16	9,09%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ) *	45,41
0,80	0,82	-0,02	-2,44%	LAVIPHARM (ΚΟ)	40,86
0,39	0,40	-0,01	-2,50%	LOGISMOS (ΚΟ) *	1,85
3,20	2,54	0,66	25,98%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	13,37
4,69	4,40	0,29	6,59%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ) *	2,20
0,98	0,97	0,01	1,03%	MEVACO (ΚΟ) *	10,29
4,02	4,00	0,02	0,50%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	49,61
2,19	2,21	-0,02	-0,90%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ) *	27,19
2,51	2,32	0,19	8,19%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	15,39
0,35	0,36	-0,01	-2,78%	NUTRIART (ΚΟ)	14,88
0,85	0,87	-0,02	-2,30%	PASAL (ΚΟ) *	12,72
0,77	0,71	0,06	8,45%	PROFILE (ΚΟ) *	9,38
1,40	1,37	0,03	2,19%	PROTON BANK (ΚΟ) *	87,76
1,19	1,18	0,01	0,85%	REDS (ΚΟ) *	68,35
3,48	3,09	0,39	12,62%	RILKEN (ΚΟ) *	11,69
0,32	0,33	-0,01	-3,03%	SATO AE (ΚΟ) *	8,98
0,57	0,58	-0,01	-1,72%	SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	92,94
0,43	0,40	0,03	7,50%	SPACE HELLAS (ΚΟ) *	11,32
1,15	1,15	0,00	0,00%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	63,12
0,57	0,57	0,00	0,00%	VELL GROUP (ΚΟ)	19,08
0,40	0,35	0,05	14,29%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ) *	5,28
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ					
0,72	0,79	-0,07	-8,86%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ)	35,39
2,75	2,80	-0,05	-1,79%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ) *	175,73
0,38	0,34	0,04	11,76%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ) *	31,02
0,87	0,87	0,00	0,00%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ) *	17,51
35,74	35,73	0,01	0,03%	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒ (ΚΟ) *	455,07
0,21	0,20	0,01	5,00%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)	14,77
8,20	7,32	0,88	12,02%	ΓΕΚΕ (ΚΑ) *	69,03
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ)	4,39
0,17	0,17	0,00	0,00%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ) *	3,55
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΜΠΕΡΗ (ΚΟ) *	11,49
4,00	4,02	-0,02	-0,50%	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	2.048,92
11,69	11,69	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ) *	4,27
9,33	9,33	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ) *	2,29

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

24/03/10 - 1/04/10

Ανοδος	Μεταβ. %	Πτώση	Μεταβ. %
PLIAS (ΚΑ)	32,00	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	-16,88
ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	26,98	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ)	-14,29
MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	25,98	ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ)	-14,29
ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ)	25,41	CPI (ΚΟ)	-13,33
UNIBIOS (ΚΟ)	25,00	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	-12,00

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 1/4	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
5,43	5,19	0,24	4,62%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ) *	385,98
13,95	13,95	0,00	0,00%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ) *	186,99
75,90	74,40	1,50	2,02%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ) *	209,48
3,00	3,01	-0,01	-0,33%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ) *	9,90
0,29	0,30	-0,01	-3,33%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ) *	3,34
19,63	19,99	-0,36	-1,80%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ) *	419,38
3,25	3,48	-0,23	-6,61%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ) *	230,51
0,16	0,16	0,00	0,00%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ) *	11,75
0,23	0,19	0,04	21,05%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ)	5,85
0,31	0,31	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ)	0,48
1,35	1,35	0,00	0,00%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ) *	27,31
0,21	0,19	0,02	10,53%	ΞΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	10,73
0,84	0,86	-0,02	-2,33%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ) *	45,82
0,18	0,18	0,00	0,00%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ) *	1,84
0,24	0,28	-0,04	-14,29%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ) *	17,20
7,70	7,70	0,00	0,00%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ) *	107,80
1,65	1,61	0,04	2,48%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	268,00
0,26	0,30	-0,04	-13,33%	CPI (ΚΟ)	2,58
7,80	7,90	-0,10	-1,27%	CROWN HELLAS CAN (ΚΟ) *	187,69
0,39	0,43	-0,04	-9,30%	ELBISCO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΑ) *	20,97
0,89	0,90	-0,01	-1,11%	ELMEC SPORT (ΚΟ) *	49,31
0,39	0,38	0,01	2,63%	INFORMER (ΚΟ) *	9,00
0,33	0,33	0,00	0,00%	INTERFISH ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ) *	9,53
1,48	1,50	-0,02	-1,33%	MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	427,51
1,47	1,58	-0,11	-6,96%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ) *	10,23
0,26	0,26	0,00	0,00%	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ) *	3,08
0,30	0,30	0,00	0,00%	PC SYSTEMS (ΚΟ) *	12,31
0,21	0,22	-0,01	-4,55%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ) *	5,74
0,24	0,24	0,00	0,00%	RIDENCO (ΚΟ)	5,53
0,25	0,23	0,02	8,70%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ)	7,27
0,20	0,16	0,04	25,00%	UNIBIOS (ΚΟ)	18,35
22,14	20,90	1,24	5,93%	VIVARTIA (ΚΟ) *	1.806,15
0,50	0,50	0,00	0,00%	VIVERE (ΚΟ)	16,45
ΥΠΟ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ					
0,90	0,88	0,02	2,27%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ) *	29,97
0,19	0,19	0,00	0,00%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ) *	1,96
3,70	3,70	0,00	0,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ)	24,87
0,11	0,12	-0,01	-8,33%	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	3,34
0,10	0,11	-0,01	-9,09%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ) *	2,46
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ) *	0,17
0,16	0,15	0,01	6,67%	ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ)	1,75
1,40	1,39	0,01	0,72%	ΖΗΝΩΝ (ΚΟ) *	147,59
0,25	0,23	0,02	8,70%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ)	4,47
0,80	0,63	0,17	26,98%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	19,70
0,08	0,08	0,00	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ) *	1,65
0,09	0,09	0,00	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ) *	0,71
0,30	0,27	0,03	11,11%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	5,26
0,26	0,27	-0,01	-3,70%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ) *	19,03
0,44	0,47	-0,03	-6,38%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ) *	7,59
0,42	0,42	0,00	0,00%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ)	10,74
0,39	0,39	0,00	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ)	3,72
0,54	0,54	0,00	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ)	0,71
0,24	0,23	0,01	4,35%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	5,84
0,46	0,47	-0,01	-2,13%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ) *	76,19
0,15	0,13	0,02	15,38%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ)	2,09
0,12	0,14	-0,02	-14,29%	ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ) *	2,57
0,18	0,15	0,03	20,00%	ALTEC (ΚΟ) *	38,74
0,09	0,08	0,01	12,50%	COMPUCON (ΚΟ) *	1,12
1,00	1,00	0,00	0,00%	HELLAS ONLINE (ΚΟ) *	155,55
0,33	0,25	0,08	32,00%	PLIAS (ΚΑ)	16,17
ΥΠΟ ΑΝΑΣΤΟΛΗ					
2,19	2,19	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΚΟ)	6,27
1,20	1,20	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΠΟ)	0,50
0,67	0,67	0,00	0,00%	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ)	49,16
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ)	1,79
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ)	2,01
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ)	1,50
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ)	2,64
0,48	0,48	0,00	0,00%	ΝΕΛ (ΚΟ) *	68,16
0,78	0,78	0,00	0,00%	ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ)	39,87
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ)	3,17
0,88	0,88	0,00	0,00%	ΩΜΕΓΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	7,92
1,07	1,07	0,00	0,00%	ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ)	5,65
0,06	0,06	0,00	0,00%	BETANET (ΚΟ)	1,30
0,62	0,62	0,00	0,00%	HITECH SNT (ΚΟ)	6,60
0,64	0,64	0,00	0,00%	MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ) *	8,68
0,05	0,05	0,00	0,00%	UNITED TEXTILES (ΚΟ)	4,48
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
1,01	1,01	0,00	0,00%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ) *	31,41
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
2,10	2,10	0,00	0,00%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ) *	7,00
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
4,03	4,03	0,00	0,00%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ) *	39,43
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
2,47	2,47	0,00	0,00%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ) *	13,34
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
2,20	2,15	0,05	2,33%	MEDITERRA (ΚΟ) *	16,06
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
1,40	1,40	0,00	0,00%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ) *	12,48
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
2,62	2,62	0,00	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ) *	27,77
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,05	1,05	0,00	0,00%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ) *	4,46
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ					
2,14	2,18	-0,04	-1,83%	ENVITEC (ΚΟ)	21,23
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
2,07	2,15	-0,08	-3,72%	EPSILON NET (ΚΟ) *	11,57
2,52	2,52	0,00	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ) *	9,85
3,45	3,35	0,10	2,99%	VIDAVO (ΚΟ) *	2,96
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
2,07	2,07	0,00	0,00%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΟ) *	15,00

* Αφορά τη χρήση 2008. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

Στις αρχές ανταγωνισμού στρέφεται η Eurofer

Προειδοποιεί ότι οι αλλαγές τιμολόγησης του σιδηρομεταλλεύματος οδηγούν σε αστάθεια των τιμών

Στις ευρωπαϊκές αρχές ανταγωνισμού στράφηκε η ευρωπαϊκή ένωση χαλυβουργιών Eurofer, αντιδρώντας στη συμφωνία δύο εκ των μεγαλύτερων μεταλλευτικών εταιρειών παγκοσμίως με χαλυβουργίες της Ασίας. Η συγκεκριμένη συμφωνία ανατρέπει το παλαιότερο σύστημα ετήσιας τιμολόγησης του σιδηρομεταλλεύματος και υπολογίζεται ότι θα εκτινάξει τις τιμές κατά 80% με 90%. Οπως καταγγέλλει η Eurofer, «υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις παράνομου συντονισμού των αυξήσεων των τιμών και των μοντέλων τιμολόγησης, καθώς και πιέσεις σε χαλυβουργίες ώστε να αποδεχθούν τις αλλαγές».

Η βραζιλιάνικη μεταλλευτική Vale υπέγραψε σύμβαση τριμηνιαίας διάρκειας με την ιαπωνική Sumitomo Metal Industries, η οποία τέθηκε την Τετάρτη σε εφαρμογή. Την κίνηση της Vale θα ακολουθήσουν σύντομα και οι BHP Billiton και Rio Tinto, σύμφωνα με ανακοινώσεις τους. Το παλαιότερο σύστημα τιμολόγησης, το οποίο εφαρμοζόταν για 40 περίπου χρόνια, βασιζόταν σε συμβόλαια ετήσιας διάρκειας αλλά και σε ιδιωτικές συμφωνίες των μεγαλύτερων εταιρειών του κλάδου, οι οποίες διαμόρφωναν τις τιμές σιδηρομεταλλεύματος σε επίπεδα που δεν ανταποκρίνονταν στις τιμές της αγοράς spot. Η αγορά σιδηρομεταλλεύματος αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά εμπορευμάτων μετά από αυτήν του πετρελαίου, ενώ το σιδηρομετάλλευμα αποτελεί το βασικό συστατικό της παραγωγής χάλυβα, που με τη σειρά του χρησιμοποιείται σε μεγάλο αριθμό προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των αυτοκινήτων.

Η Eurofer τόνισε ότι η στροφή προς τριμηνιαίες συμβάσεις σιδηρομεταλλεύματος σε συνδυασμό με τις υψηλότερες τιμές του άνθρακα οπτανθρακοποίησης (coking coal) ενδέχεται να ανεβάσει το κόστος των πελατών τους έως και το ένα τρίτο, ποσοστό που αναμένεται να περάσουν ως προς το μεγαλύτερο μέρος του στους καταναλωτές. «Θα δημιουργήσει πολύ μεγαλύτερη αστάθεια τιμών», υπογράμμισε ο γενικός διευθυντής της Eurofer Γκόρντον Μόουφατ. «Οι παραγωγοί χάλυβα θα πρέπει να περάσουν τις συγκεκριμένες αυξήσεις στους καταναλωτές» εκτίμησε, αναγκάζοντας τις ευρωπαϊκές και ασιατικές χαλυβουργίες να προβούν σε αυξήσεις των τιμών τους. Η συμφωνία της Vale «θα αποτελέσει εκτός απροόπτου μια συμφωνία-ορόσημο για τη βιομηχανία», τόνισε ο διευθυντής marketing της τρίτης μεγαλύτερης ινδικής χαλυβουργίας JSW Steel, Τζαχάντ Ακάρια, ο οποίος τόνισε ότι η εταιρεία του θα προβεί σε αύξηση των τιμών χάλυβα. Οι παραγωγοί χάλυβα με τη σειρά τους θα αναγκάσουν τις αυτοκινητοβιομηχανίες να εγκαταλείψουν τις ετήσιες συμβάσεις προμηθειών τους, οδηγώντας έτσι σε αυξομειώσεις των τιμών αυτοκινήτων.

BLOOMBERG

EPA

Η βραζιλιάνικη Vale υπέγραψε σύμβαση τριμηνιαίας διάρκειας με την ιαπωνική Sumitomo Metal Industries, η οποία τέθηκε την Τετάρτη σε εφαρμογή. Την κίνηση της Vale θα ακολουθήσουν σύντομα και οι BHP Billiton και Rio Tinto, σύμφωνα με ανακοινώσεις τους.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Ωρα Ελλάδος 18:00

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη (Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY	83,86	83,57
ALCOA INC	14,76	14,24
ALLEGHENY TECH	55,16	53,99
ALTRIA GROUP	20,73	20,52
AMAZON COM	134,98	135,77
AMER ELEC PWR	34,51	34,18
AMER EXPRESS CO	41,67	41,26
AMER INTL GROUP	34,14	34,14
AMGEN	60,65	59,84
APPLE INC	237,54	235,00
AVON PRODUCTS	34,19	33,87
BAKER HUGHES INC	47,83	46,84
BANK OF AMERICA	17,98	17,85
BAXTER INTL INC	58,46	58,20
BOEING CO	73,19	72,61
BRISTOL MYERS SQ	26,96	26,70
CAMPBELL SOUP CO	35,54	35,35
CATERPILLAR INC	64,18	62,85
CAPITAL PRDS UT	8,58	8,50
CIGNA CORP	37,02	36,58
CISCO SYSTEMS	26,13	26,03
CITIGROUP	4,12	4,05
CERVECERIAS	37,90	37,51
COCA-COLA CO	55,24	55,00
COLGATE PALMOLIV	85,56	85,26
COMPUTER SCIENCE	53,92	54,49
DANAOS CORP	4,27	4,22
DIANA SHIPPING	15,31	15,12
DOW CHEMICAL CO	30,41	29,57
DRYSHIPS	5,95	5,84
DU PONT CO	37,90	37,24
EASTMAN KODAK	5,90	5,79
EMC CORP	18,27	18,04
ENTERGY CP	81,96	81,35
EXCEL MARITIME	6,08	6,03
EXELON CORP	44,53	43,81
EXXON MOBIL	67,55	66,98
FEDEX CORP	93,30	93,40
FORD MOTOR CO	12,86	12,57
FREESEAS	1,33	1,28
GENERAL DYNAMICS	78,07	77,20
GENERAL ELEC CO	18,34	18,20
GENL MARITIME CP	7,35	7,19
H J HEINZ CO	45,90	45,61
HALLIBURTON CO	30,72	30,13
HARTFORD FINL	29,20	28,42
HEWLETT-PACKARD	53,42	53,15
HOME DEPOT INC	32,55	32,35
HONEYWELL INTL	45,44	45,27
INTEL CORP	22,53	22,29
INTL BUS MACHINE	128,62	128,25
INTL PAPER CO	25,24	24,61
JOHNSON&JOHNSON	65,51	65,20
JPMORGAN CHASE	45,19	44,75
LAZARD	36,00	35,70
LIMITED BRANDS	24,96	24,62
MCDONALD'S CORP	67,51	66,72
MERCK & CO	37,69	37,35
MICROSOFT CP	29,06	29,29
MORGAN STANLEY	29,64	29,29
NATL SEMICONDUCT	14,64	14,45
NORFOLK SOUTHERN	56,80	55,89
ORACLE CORP	25,79	25,71
PEPSICO INC	66,53	66,16
PFIZER INC	17,19	17,15
PROCTER & GAMBLE	63,48	63,27
RADIOSHACK	22,83	22,63
RAYTHEON CO	57,20	57,12
ROCKWELL AUTOMAT	57,00	56,36
SARA LEE CORP	14,16	13,93
SCHLUMBERGER LTD	64,26	63,46
SOUTHERN	33,37	33,16
STEALTHGAS	5,00	5,05
TEXAS INSTRUMENT	24,83	24,47
THE AES CORP	11,20	11,00
TSAKOS ENERGY	15,01	14,74
TYCO INTL	38,75	38,25
UNISYS CORP	35,57	34,89
UNITED TECH CP	74,34	73,61
US BANCORP	26,00	25,88
VERIZON COMMS	31,22	31,02
VIACOM CL B	34,76	34,38
WAL-MART STORES	55,59	55,60
WALT DISNEY CO	35,38	34,91
WELLS FARGO & CO	31,24	31,12

London/Λονδίνο (Σε πέννες)

3I GROUP	293,00	291,20
ANGLO AMERICAN	2948,50	2874,00
ANTOFAGASTA	1076,00	1040,00
ARM HOLDINGS	241,20	238,30
ASSOC.BR.FOODS	981,00	978,50
ASTRAZENECA	2943,50	2939,00
AVIVA	384,10	385,30
B SKY B	609,50	602,00
BAE SYSTEMS	373,70	371,30
BARCLAYS	360,65	360,30
BG GROUP	1163,50	1140,50
BHP BILLITON	2305,00	2260,00
BP	630,03	623,40
BR LAND CO	487,90	481,10
BRIT AM TOBACCO	2275,00	2271,50
BRITISH AIRWAYS	248,20	243,00
BT GROUP	124,13	123,90
CAIRN ENERGY	433,60	417,00
CAPITA GROUP	773,50	756,50
CARNIVAL	2722,00	2705,00
CENTRICA	296,20	293,90
COMPASS GROUP	532,50	526,00
DAILY MAIL TST A	506,50	497,60
DIAGEO	1120,00	1106,00
DOLPHIN CAP INV	48,50	51,25
DSG INTERNTL	34,93	34,95
ENTERPRISE INNS	122,50	120,00
GLAXOSMITHKLINE	1258,50	1265,50
HAMMERSON	395,10	393,40
HAYS	109,20	108,50
HSBC HOLDINGS	673,70	668,00
IMPERIAL TOBACCO	2003,50	2010,00
INTERCONT HOTEL	1047,00	1032,00
INTL POWER	323,20	318,90
ITV	62,80	60,75
JOHNSON MATTHEY	1787,00	1746,00
KINGFISHER	216,30	214,40
LAND SECS GROUP	678,75	678,00
LEGAL & GENERAL	88,35	88,05
LIBERTY INTL	510,50	503,50
LLOYDS BNK GRP	64,03	62,77
MAN GROUP	243,80	241,50
MARKS & SP.	372,10	370,10
MORRISON SUPMKT	294,90	293,50
NATIONAL GRID	646,50	641,50
NEXT	2177,00	2164,00
OLD MUTUAL	122,80	122,50
PARTYGAMING	318,60	320,10
PEARSON	1042,00	1036,00
PORVAIR	60,00	60,00
PRUDENTIAL	564,00	547,50
RECKIT BNCSR GRP	3645,00	3617,00
REED ELSEVIER	524,50	525,50
RENTOKIL INITIAL	132,20	130,40
REXAM PLC	295,60	292,90
RIO TINTO	3999,00	3905,00
ROLLS ROYCE GP	609,07	595,50
RSA INSRANCE GRP	128,40	127,50
ROYAL BANK SCOT	44,71	44,00
ROYAL DTCH SHL A	1923,50	1910,00
ROYAL DTCH SHL B	1827,50	1815,50
SABMILLER	1961,00	1932,00
SAGE GROUP	240,70	239,10
SAINSBURY(J)	328,80	327,60
SCHRODERS	1429,00	1407,00
SCHRODERS NV	1164,00	1147,00
SCOT & STH ENRGY	1101,00	1101,00
SEVERN TRENT	1203,00	1195,00
SHIRE	1453,00	1454,00
SMITH&NEPHEW	653,00	656,50
SMITHS GROUP	1147,00	1136,00
STANDRD CHART BK	1793,50	1797,50
TATE & LYLE	457,90	454,20
TESCO	437,30	435,45
UNILEVER	1970,00	1935,00
UNITED UTIL GRP	566,00	559,00
UTD BUSINESS MED	553,00	548,50
VODAFONE GROUP	151,20	152,00
WHITBREAD	1496,00	1474,00
WILLIAM HILL	214,80	211,20
WOLSELEY	1591,00	1592,00
WPP PLC	691,50	683,00
XSTRATA	1293,50	1248,50
YELL GROUP	42,14	41,06

Zurich /Ζυρίχη (Σε ελβ.φρ.)

ABB LTD N	23,31	23,03
ADECCO N	61,40	59,85
BALOISE HLD N	94,65	93,50
CLARIANT N	14,15	13,41
CS GROUP AG	54,80	54,35
GIVAUDAN N	932,00	925,00
HOLCIM N	80,00	78,60
INTERSHOP I	317,00	317,00
JULIUS BAER N	38,76	38,25
LONZA GRP AG N	86,05	86,00
NESTLE SA	53,95	54,00
NOVARTIS N	56,75	56,95
RICHEMONT I	41,66	40,83
ROCHE HOLDING AG	170,60	171,00
SGS N	1477,00	1454,00
SWATCH GROUP I	338,70	336,20
SWISS LIFE HLDG	140,30	138,50
SWISS REINSUR N	52,70	51,90
SWISSCOM N	385,60	384,80
SYNGENTA N	293,40	292,80
SYNTHES	131,10	131,60
UBS AG N	17,70	17,14
ZURICH FIN N	258,30	270,30

Frankfurt/Φρανκφούρτη (Σε ευρώ)

ADIDAS AG	40,16	39,57
ALLIANZ SE	93,68	92,95
ALTANA	16,79	16,78
BASF SE	46,71	45,99
BAY MOT WERKE	35,25	34,23
COMMERZBANK	6,36	6,35
CONTINENTAL AG	37,60	37,89
DAIMLER AG N	35,45	34,86
DEUTSCHE BANK N	57,90	57,10
DEUTSCHE POST NA	12,98	12,81
DT LUFTHANSA AG	12,65	12,26
DT TELEKOM N	10,03	10,07
FRESENIUS MEDI	41,62	41,78
HENKEL AG&CO	34,63	34,19
INFINEON TECH N	5,16	5,13
LINDE	89,04	88,00
MAN SE	62,29	61,96
METRO AG	44,58	43,92
MLP	7,98	7,80
MUENCH. RUECK N	120,80	120,30
RWE AG	65,99	65,77
SAP AG	36,25	35,83
SIEMENS N	75,54	74,25
THYSSEN KRUPP	25,89	25,45
TUI N	8,52	8,35
VOLKSWAGEN AG	71,77	71,50

Amsterdam/Αμστερνταμ (Σε ευρώ)

AEGON	5,13	5,07
AHOLD KON	9,90	9,87
AKZO NOBEL	42,93	42,20
ASML HOLDING	26,65	26,46
HEINEKEN	38,00	38,05
ING GROEP	7,68	7,39
KONINKLIJKE DSM	33,70	33,02
KPN KON	11,69	11,73
KPNQWEST	0,02	0,02
PHILIPS KON	24,20	23,74
R.DUTCH SHELL A	21,73	21,42
REED ELSEVIER	9,02	9,00
SBM OFFSHORE	15,09	14,82
TNT	21,81	21,23
UNILEVER CERT	23,02	22,40
WOLTERS KLUWER	16,21	16,06

Milano/Μιλάνο (Σε ευρώ)

BMPS	1,10	1,10
BULGARI	6,03	6,03
ENEL	4,17	4,14
ENI	17,56	17,37
FIAT	9,77	9,64
FINMECCANICA	9,99	9,88
GENERALI ASS	18,00	17,77
LUXOTTICA	20,00	19,80
MEDIASET	6,40	6,36
MEDIOBANCA	7,96	7,96
MEDIOLANUM	4,44	4,33
PIRELLI & C	0,44	0,46
RCS MEDIAGROUP	1,34	1,32
SNAM RETE GAS	3,78	3,75
STMICROELEC.N.V	7,48	7,31
TELECOM ITALIA	1,08	1,07
TENARIS	16,28	15,98
TERNA	3,21	3,20
UNICREDIT	2,23	2,19

Tokyo/Τόκιο (Σε γιέν)

ASTELLAS PHARMA	3415	3385
BANK OF YOKOHAMA	460	458
BRIDGESTONE CORP	1568	1596
CANON INC	4365	4330
CASIO COMPUTER	710	719
CITIZEN HOLDINGS	658	639
CLARION	221	227
CREDIT SAISON	1421	1450
DAIWA SEC GROUP	493	492
FUJI HEAVY INDS	482	484
FUJIFILM HOLDING	3285	3220
FUJITSU LTD	616	612
HINO MOTORS	394	395
HITACHI	368	349
HONDA MOTOR	3290	3300
IHI	171	171
ISUZU MOTORS	256	253
JPN STEEL WORKS	1086	1071
KAWASAKI HVY IND	258	258
KEIO	626	631
KOBE STEEL	201	201
KONICA MINOLTA H	1107	1091
JTEKT	1147	1104
MITSUB UFJ FG	484	490
MITSUBISHI CORP	2487	2450
MITSUBISHI ELEC	860	859
MITSUBISHI MOTOR	127	127
NEC CORPORATION	288	281
NIKON CORP	2097	2041
NIPPON EXPRESS	411	402
NISSAN MOTOR CO	813	801
NOMURA HOLDINGS	689	689
NTT	3955	3940
OBAYASHI CORP	415	415
ODAKYU ELEC RAIL	776	778
OSAKA GAS	333	335
PIONEER	352	343
RICOH CO LTD	1509	1460
SANYO ELECTRIC	150	150
SECOM	4140	4090
SEVEN & I HLDG	2319	2259
SHARP CORP	1177	1169
SHIMIZU CORP	392	390
SHISEIDO	2036	2030
SONY CORP	3570	3580
SUMITOMO CORP	1098	1075
SUZUKI MOTOR	2092	2063
TAISEI CORP	207	206
TDK CORPORATION	6300	6220
TOBU RAILWAY	518	519
TOKYO DOME CORP	269	266
TOKYO ELEC PWR	2477	2492
TOKYO ELECTRON	6370	6200
TOKYO GAS	414	412
TOPY INDS LTD	219	212
TORAY INDUSTRIES	549	546
TOSHIBA CORP	487	483
TOYOBO	148	149
TOYOTA MOTOR CO	3720	3745
YAMAHA CORP	1233	1207
YAMATO HOLDINGS	1324	1314

Paris/Παρίσι (Σε ευρώ)

ACCOR	42,48	40,96
AIR LIQUIDE	89,70	88,88
ALSTOM	46,79	46,17
AXA	16,60	16,47
BNP PARIBAS	57,72	56,86
BOUYGUES	37,65	37,22
CAP GEMINI	37,00	36,47
CARREFOUR	36,28	35,69
CASINO GUICHARD	63,13	62,65
CREDIT AGRICOLE	13,16	12,96
DANONE	45,32	44,60
DASSAULT SYSTEM	44,55	43,80
EADS	15,15	14,90
EDF	40,64	40,40
ESSILOR INTERNAT	47,71	47,27
FRANCE TELECOM	17,76	17,72
L OREAL	79,08	77,86
L.V.M.H.	88,30	86,54
LAFARGE	52,87	52,10
LAGARDERE S.C.A.	30,95	29,96
MICHELIN	54,72	54,56
PERNOD RICARD	63,60	62,87
PEUGEOT	21,94	21,80
PPR	100,20	98,57
PUBLICIS GROUPE	31,90	31,68
RENAULT	35,39	34,70
SAINT-GOBAIN	36,08	35,60
SANOFI-AVENTIS	55,15	55,19
SCHNEIDER ELECTR	88,01	86,84
SOCIETE GENERALE	47,15	46,57
SODEXO	45,16	44,25
STMICROELECTRONI	7,47	7,37
SUEZ (fraction.)	30,00	30,00
TF1	13,98	13,74
THALES	29,72	29,72
TOTAL	43,72	42,98
VEOLIA ENVIRON	25,86	25,68

Madrid/Μαδρίτη (Σε ευρώ)

ABERTIS	14,51	14,25
ACCIONA SA	83,52	82,11
ACERINOX	14,81	14,58
ADOLFO DOMINGUEZ	10,75	11,05
AGUAS BARNA A	19,95	19,91
AMPER	5,35	5,30
ANTENA 3 DE TV	8,21	8,18
AVANZIT	0,71	0,71
BANESTO	7,95	7,80
BBVA	10,32	10,13
BCO DE SABADELL	4,09	4,09
BEFESA	20,76	20,99
BK PASTOR	4,40	4,30
BK POPULAR	5,50	5,45
BODEGAS RIOJANAS	7,12	7,39
CAMPOFRIO FOOD	6,98	6,98
CAT OCCIDENTE	15,49	15,07
CIE AUTOMOTIVE	3,70	3,60
CONS AUX FERR	443,50	436,00
DINAMIA CAP PRIV	10,17	10,21
DURO FELGUERA	7,81	7,90
EADS	15,16	14,97
ELECNOR	10,89	10,70
ENAGAS	16,56	16,23
ENDESA	21,37	21,16
ERCROS	1,30	1,29
FUNESPANA	6,64	6,56
GAMESA	10,28	10,15
GAS NATURAL	13,70	13,67
IBERIA LIN AER	2,67	2,59
IBERPAPEL	11,44	11,40
INDO INTL	1,23	1,18
INMOB COLONIAL	0,13	0,13
JAZZTEL	3,14	3,10
MAPFRE	2,74	2,72
METROVACESA	11,51	11,45
MIQUEL Y COSTAS	16,40	16,80
NATRA	2,45	2,45
NH HOTELES	3,17	3,16
PAP Y CART EURO	3,68	3,70
PESCANOVA	22,22	22,20
PRISA	2,71	2,66
PULEVA BIOTECH	1,07	1,08
RED ELECTR CORP	39,62	39,74
SACYR-VALLE	6,54	6,53
BANCO SANTANDER	10,06	9,84
SEDA BARCELONA	0,00	0,34
SOL MELIA	6,61	6,37
SOS CORP ALIMENT	2,50	2,49
SOTOGRANDE	3,99	3,99
TELEFONICA	17,62	17,54
TUBACEX	2,95	2,97
TUBOS REUNIDOS	2,17	2,12
UNIPAPEL	11,25	11,39
URBAS	0,11	0,11
VIDRALA	18,68	18,81
VINICOLA DEL NOR	0,00	13,95
ZARDOYA OTIS	12,79	12,83
ZELTIA	3,98	3,93

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης Εμπορευμάτων Reuters
Ωρα: 21.00

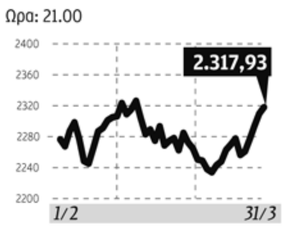

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ
Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)
Σε δολάρια/βαρέλι
Ωρα: 21.00

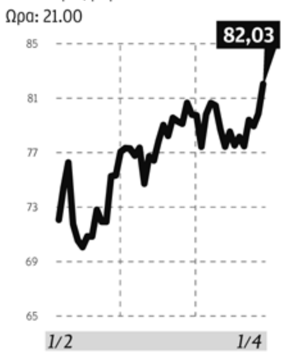

Χρυσός (Λονδίνο)
Τιμή spot
Ωρα: 21.00

Ζάχαρη/Sugar
Λονδίνο 1/4/10 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	476,00	504,00
Αύγουστος '10	445,10	471,00

Νέα Υόρκη 1/4/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	15,93	16,59
Ιούλιος '10	15,88	16,51

Καφές/Coffee
Ρομπούστα Λονδ. 1/4/10 (σε δολ./τόν.)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	1.366	1.356
Ιούλιος '10	1.399	1.388

Νέα Υόρκη 1/4/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	137,65	136,15
Ιούλιος '10	139,20	137,85

Σιτάρι/Wheat
Σικάγο 1/4/10 (σε σεντς/μπούσελ) (70 Ιd)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	451	451
Ιούλιος '10	470	464

Λονδίνο 1/4/10 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το Κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	97,25	96,75
Ιούλιος '10	–	98,90

Καλαμπόκι/Corn
Σικάγο 1/4/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	347	345
Ιούλιος '10	358	357

Βρώμη/Oats
Σικάγο 1/4/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	212	208
Ιούλιος '10	221	217

Σόγια/Soybeans
Σικάγο 1/4/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούνιος '10	561	561
Σεπτέμβριος '10	558	558

Χυμός πορτοκαλιού (Orange Juice)
Νέα Υόρκη 1/4/10 (σεντς/lb)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	135,30	135,30
Ιούλιος '10	138,10	137,95

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton
Δείκτης Λίβερπουλ 1/4/10 Α΄: 81,12
Νέα Υόρκη 1/4/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	81,12	80,55
Ιούλιος '10	82,45	81,82

Κακάο/Cocoa
Λονδίνο 1/4/10 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	2.260	2.255
Ιούλιος '10	2.279	2.273

Νέα Υόρκη 1/4/10 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	2.980	2.960
Ιούλιος '10	3.022	2.970

Μαλλί/Wool
Αυστραλία 1/4/10 (σε σεντς το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	–	–
Μελβούρνη	–	–

Bradford Αγγλ. 1/4/10 (σε πένες το kg)

Μερινός		Crossbred	
70s Super	468	58s Super	308
66s Super	490	58s Blended	264
64s Super	390	56s Super	274
64s Blended	372	54s Carded	257

Μετάξι/Silk
Τόκιο 1/4/10 (σε γιεν το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	23,06	23,06
Μάρτιος '10	23,06	23,06

Πετρέλαιο/Oil
Λονδίνο 1/4/10 (σε δολ. / βαρέλι, FOB)
15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT (DTD)	81,90	79,87
Μάιος '10	83,97	82,70

Νέα Υόρκη 1/4/10
(σε δολ. το βαρέλι, FOB) 15.00 GMT
LIGHT CRUDE

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '10	84,98	83,76
Ιούνιος '10	85,38	84,18
Ιούλιος '10	85,74	84,57
Αύγουστος '10	86,06	84,84
Σεπτέμβριος '10	86,26	85,03
Οκτώβριος '10	86,04	85,19

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 1.122,80
Προηγούμενο 1.112,80

Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 1.661,50
Προηγούμενο 1.641,50

Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)
SPOT 1.789,00
Προηγούμενο 1.746,00

Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 488,00
Προηγούμενο 477,50

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper
Μετρητοίς 7.880,00
3 μηνών 7.915,00

Αλουμίνιο/Aluminium
Μετρητοίς 2.329,00
3 μηνών 2.353,00

Μόλυβδος/Lead
Μετρητοίς 2.182,00
3 μηνών 2.211,00

Νικέλιο/Nikel
Μετρητοίς 25.470,00
3 μηνών 25.475,00

Ψευδάργυρος/Zinc
Μετρητοίς 2.369,50
3 μηνών 2.395,00

Κασσίτερος/Tin
Μετρητοίς 18.680,00
3 μηνών 18.740,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	7.000
Arsenic a LB	0,65
Bismuth a LB	8,75
Cadmium (99,99%) a LB	2,20
Chrome Fe HC a LB	1,25
Cobalt (99,8%) a LB	21,50
Indium a Kilo	560
Iridium a troy ounce	500
Magnesium (99,9%) a tonne	2.850
Maganese Elect (99,7%) a tonne	2.875
Mercury Flask	600
Molyb Mo 3 a LB	17,00
Rhodium a troy ounce	2.475
Ruthenium a troy ounce	170
Selenium a LB	34
Silicon metal lumps a tonne	2.700
Tantalite a LB	41
Titanium (8,00%) a Kilo	7
Vanadium a Kilo	33
Wolframite a tonne	160

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.7405	0.7407	93.46	93.51	0.6566	0.6569
	1 μήνας			0	0	-0.02	-0.01	0.0001	0.0001
	3 μήνες			0	0	-0.05	-0.05	0.0003	0.0004
	6 μήνες			0.0001	0.0001	-0.14	-0.13	0.0007	0.0007
	12 μήνες			0	0.0001	-0.47	-0.44	0.001	0.0011
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.35	1.3505			126.17	126.29	0.8865	0.8871
	1 μήνας	0	0			-0.02	-0.02	0.0002	0.0002
	3 μήνες	0	0.0001			-0.07	-0.06	0.0005	0.0005
	6 μήνες	-0.0002	-0.0001			-0.21	-0.19	0.0007	0.0009
	12 μήνες	-0.0002	0			-0.66	-0.6	0.0012	0.0015
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.0694	1.07	0.7918	0.7926			0.7022	0.7028
	1 μήνας	0.0002	0.0002	0.0001	0.0001			0.0002	0.0003
	3 μήνες	0.0006	0.0006	0.0004	0.0004			0.0008	0.0008
	6 μήνες	0.0015	0.0016	0.0012	0.0013			0.0017	0.0018
	12 μήνες	0.0051	0.0054	0.0038	0.0042			0.0044	0.0048
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.5224	1.5229	1.1273	1.1281	142.28	142.41		
	1 μήνας	-0.0003	-0.0003	-0.0002	-0.0002	-0.05	-0.05		
	3 μήνες	-0.0008	-0.0008	-0.0007	-0.0007	-0.16	-0.16		
	6 μήνες	-0.0016	-0.0015	-0.0011	-0.001	-0.36	-0.34		
	12 μήνες	-0.0027	-0.0024	-0.0019	-0.0015	-0.97	-0.9		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc
Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

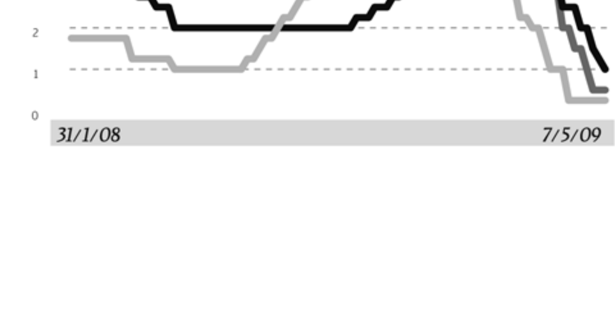

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,7405
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,5123
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤ.-Β.ΙΡΛ.	0,6563
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	7,1965
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	93,95
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0483
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	5,9348
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,0093
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,0879

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,3468	1,3503	1,3507
Κορόνα Δανίας	7,4448	7,4445	7,4474
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8849	0,8859	0,8862
Κορόνα Σουηδίας	9,7288	9,7130	9,7308
Γιεν Ιαπωνίας (100)	126,28	126,83	126,92
Φράγκο Ελβετίας	1,4179	1,4158	1,4164
Κορόνα Νορβηγίας	8,0168	8,0136	8,0213
Δολάριο Καναδά	1,3622	1,3629	1,3638
Δολάριο Αυστραλίας	1,4685	1,4690	1,4694

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,9556	0,9585
Φιορίνι Ουγγαρίας	264,73	264,88
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,5090	0,5094
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,9125	1,9139
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,8872	1,8880
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	10,4903	10,4926
Κορόνα Ισλανδίας	171,500	172,500
Λίρα Αιγύπτου	7,4343	7,4381
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8894	0,8892
Λίρα Συρίας	61,997	62,272
Λίρα Τουρκίας	2,0497	2,0519
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	4,9607	4,9621
Ραντ Νοτίου Αφρικής	9,7580	9,7992
Ριάλ Κατάρ	4,9165	4,9189
Ριάλ Ομάν	0,5193	0,5207
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	5,0650	5,0658
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	4,9827	4,9889
Κορόνα Τσεχίας	25,336	25,366

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

Ισχύει από 1/3/2010 έως 31/3/2010

Δολάριο ΗΠΑ	1,3726	Κορόνα Δανίας	7,4435
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8690	Κορόνα Σουηδίας	9,8183

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Αγορά: Παλαιάς κοπής (Βικτωρίας, Εδουάρδου, Γεωργίου) **187,01 ευρώ.** Παλαιάς κοπής (Ελισάβετ 1973 και προγενέστερα) **187,01 ευρώ.** Νέας κοπής (Ελισάβετ 1974 και μεταγενέστερα) **187,01 ευρώ.**
Πώληση: Ελισάβετ νέας κοπής **224,04 ευρώ.**

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΔΟΛΑΡΙΟ
1,3468 δολ. (ΠΡΟΗΓ. 1,3479 δολ.)

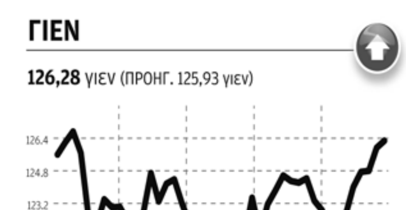

ΣΤΕΡΛΙΝΑ
0,8849 στερλ. (ΠΡΟΗΓ. 0,8898 στερλ.)

ΓΙΕΝ
126,28 γιεν (ΠΡΟΗΓ. 125,93 γιεν)

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ
1,4179 φράγκα (ΠΡΟΗΓ. 1,4276 φράγκα)

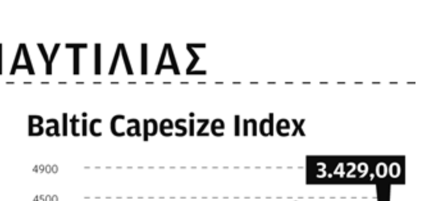

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

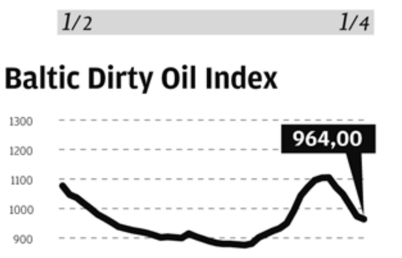

Baltic Capesize Index

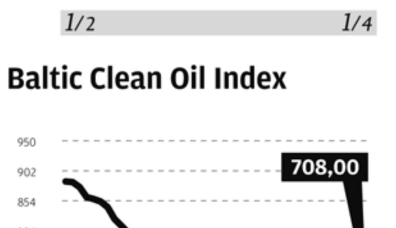

Baltic Dirty Oil Index

Baltic Clean Oil Index

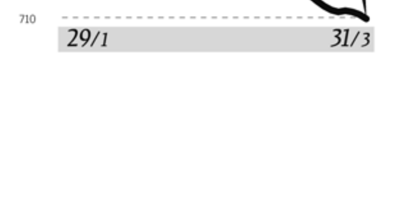

Οι ΗΠΑ ψάχνουν ξανά για πετρέλαιο

Πράσινο φως Ομπάμα στην εκμετάλλευση 670.000 τ.χλμ. στην ακτογραμμή του Β. Ατλαντικού

«Σκληρή» αλλά αναπόφευκτη χαρακτήρισε χθες ο Μπαράκ Ομπάμα την απόφαση να επιτρέψει γεωτρήσεις σε υπεράκτιες περιοχές της Ανατολικής Ακτής των ΗΠΑ. Αίροντας το 20ετές μορατόριουμ γεωτρήσεων στα χωρικά ύδατα των ΗΠΑ πλην του Κόλπου του Μεξικού, αλλά και σε κίνηση αντίθετη προς την εκστρατεία για μια «πράσινη» οικονομία, το σχέδιο που ανακοίνωσε ο Αμερικανός πρόεδρος ανοίγει τον δρόμο στην εκμετάλλευση έκτασης 670.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων κατά μήκος της ακτογραμμής του βόρειου Ατλαντικού, καθώς και στον ανατολικό Κόλπο του Μεξικού και τις βόρειες ακτές της Αλάσκας.

Από την αεροπορική βάση Αντριους, έξω από την Ουάσιγκτον, ο κ. Ομπάμα παραδέχθηκε ότι «δεν πήρα την απόφαση ελαφρά τη καρδία». Δεν έκρυψε ότι ένας από τους στόχους ήταν να επιτύχει τη στήριξη των Ρεπουμπλικανών στο σαρωτικό νομοσχέδιο για την κλιματική αλλαγή, η έγκριση του οποίου καθυστερεί στο Κογκρέσο - στόχος του οποίου την επίτευξη αμφισβητεί ήδη μερίδα του αμερικανικού Τύπου. Προεξόφλησε επίσης τις αντιδράσεις των οικολογικών οργανώσεων, τονίζοντας ότι μελέτησε το ζήτημα πάνω από ένα χρόνο και κατέληξε ότι «δεδομένων των ενεργειακών αναγκών μας και προκειμένου να συντηρήσουμε την ανάπτυξη, να δημιουργήσουμε θέσεις εργασίας και να διατηρήσουμε ανταγωνιστικές τις επιχειρήσεις μας, πρέπει να τιθασεύσουμε παραδοσιακές πηγές, ενώ κλιμακώνουμε την παραγωγή νέων πηγών ανανεώσιμης, εγχώριας ενέργειας». Η απόφαση αποτελεί μέρος ευρύτερης στρατηγικής για αύξηση της παραγωγής πυρηνικής και άλλων μορφών «καθαρής» ενέργειας, ώστε «να πάψουμε να είμαστε οικονομία που κινείται με ορυκτά καύσιμα και ξένα πετρέλαια».

Οι προτάσεις Ομπάμα θα επιτρέψουν στο υπουργείο Εσωτερικών να προχωρήσει στην εκμίσθωση θαλάσσιας έκτασης 80 χιλιόμετρα από τις ακτές της Βιρτζίνια, η οποία είχε «παγώσει» λόγω δικαστικής διαμάχης. Την ίδια ώρα, ακυρώνουν τις εκμισθώσεις στον οικολογικά ευαίσθητο Κόλπο Μπρίστολ της Αλάσκας, τις οποίες είχε προτείνει η κυβέρνηση Μπους στα τέλη της θητείας της. Αντιστρέφουν, τέλος, απόφαση για άνοιγμα μέρους των Θαλασσών Τσούκτσι και Μπιούφορτ, ώσπου να αποφασισθεί αν οι τοποθεσίες είναι κατάλληλες για εκμίσθωση.

Οι φόβοι του κ. Ομπάμα για την ενεργειακή ασφάλεια των ΗΠΑ δεν φαίνεται, πάντως, να βρίσκουν αντίκρισμα στα επίσημα στοιχεία, τα οποία κατέδειξαν χθες νέα αύξηση των αποθεμάτων αργού κατά 2,9 εκατ. βαρέλια. Η είδηση ανέκοψε το ράλι των τιμών του αργού, που στη Νέα Υόρκη κινήθηκαν κοντά στα 84 δολάρια το βαρέλι, μετά τη νέα εξασθένηση του δολαρίου και τα στοιχεία για την απασχόληση στις ΗΠΑ.

ΣΟΦΙΑ ΣΚΟΥΛΙΚΑΡΗ

Το σχέδιο Ομπάμα για υπεράκτιες γεωτρήσεις

Σε μια κίνηση με στόχο τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης των ΗΠΑ από το εξωτερικό, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τα έσοδα από εκμισθώσεις, ο Αμερικανός πρόεδρος σχεδιάζει να παραχωρήσει τεράστιες υδάτινες εκτάσεις κατά μήκος της ακτογραμμής του Ατλαντικού, του ανατολικού Κόλπου του Μεξικού και της βόρειας Αλάσκας σε γεωτρήσεις για πετρέλαιο και φυσικό αέριο.

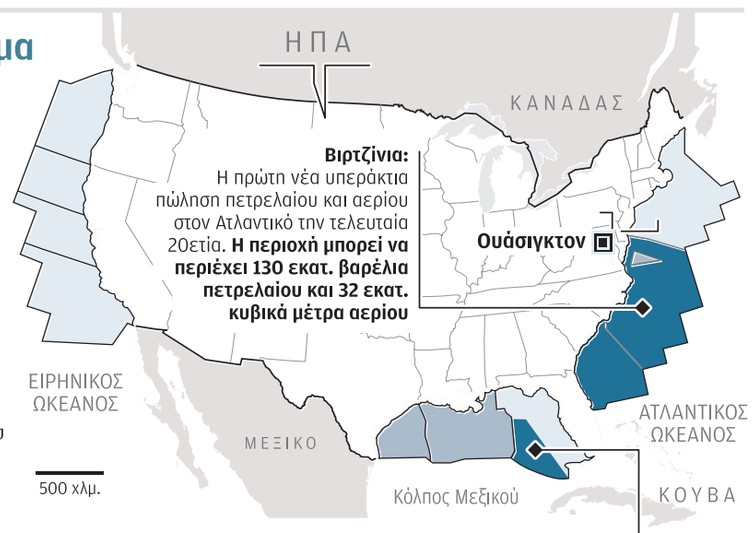

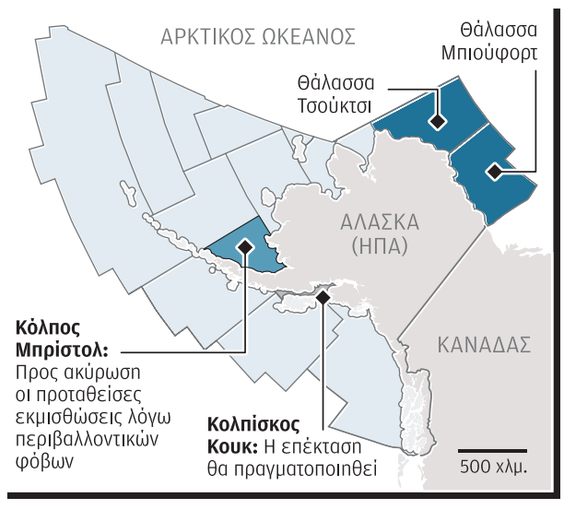

Εγκεκριμένη για έρευνες
Προσφάτως προστατευμένη
Υπό έρευνα
Απαγορευμένη

Ανατολικός Κόλπος: Σχεδιάζεται παραχώρηση περίπου των δύο τρίτων των διαθέσιμων πηγών πετρελαίου και αερίου αν το Κογκρέσο επιτρέψει λήξη του μορατόριουμ. **Η περιοχή μπορεί να περιέχει 3,5 δισ. βαρέλια πετρελαίου και 4,8 δισ. κυβικά μέτρα αερίου.**

Για περισσότερα από 20 χρόνια, οι γεωτρήσεις απαγορεύονταν στις περισσότερες υπεράκτιες περιοχές έξω από τον Κόλπο του Μεξικού, λόγω των φόβων για περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Πηγές: Υπουργείο Εσωτερικών ΗΠΑ, Graphic News

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΕΡΑ

Οι δύο αεροπορικές εταιρείες βρίσκονται αντιμέτωπες με αντίξοες συνθήκες στην αγορά λόγω κάμψης των μεταφορών και ισχυρού ανταγωνισμού από τις εταιρείες χαμηλών ναύλων.

Καθυστερεί αλλά θα γίνει η συγχώνευση British - Iberia

Καθυστερεί η συγχώνευση British Airways (BA) - Iberia, αλλά θα γίνει, όπως διαβεβαιώνει η βρετανική αεροπορική εταιρεία. Η British Airways διευκρίνισε ότι δεν θα προχωρήσει σε σύναψη συμφωνίας με την ισπανική αεροπορική εταιρεία μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2010, όπως αρχικά είχε προγραμματισθεί, λόγω ορισμένων ζητημάτων «τεχνικής φύσεως». Σε ανάλογες δηλώσεις προέβη και εκπρόσωπος της Iberia.

Ενας από τους λόγους της καθυστέρησης σχετίζεται με το ότι το ιπτάμενο προσωπικό της British Airways είχε πραγματοποιήσει το τελευταίο διάστημα δύο σχεδόν διαδοχικές απεργίες, διαμαρτυρόμενο για τις θέσεις εργασίας και τις αποδοχές του. Πάντως, εάν δεν διευθετηθούν οι διαφορές μεταξύ διοίκησης της Β. Α. και των εργαζομένων της, αναμένεται να ανακύψουν προβλήματα και με αφορμή τη συμμαχία της με την Iberia.

Η συνεδρίαση του Δ.Σ. της Iberia έληξε χωρίς να εγκρίνει τη συμφωνία, λόγω «τεχνικών ζητημάτων»

Μετά την ανακοίνωση της καθυστέρησης, οι τιμές των μετοχών της British Airways και της Iberia σημείωσαν κάμψη κατά 1,4% και 2,4% αντίστοιχα. Οι δύο αερομεταφορείς σκόπευαν να υπογράψουν την τελική συμφωνία την προηγούμενη εβδομάδα, αλλά η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Iberia έληξε χωρίς το επιθυμητό αποτέλεσμα. «Εκτιμάμε ότι η συγχώνευση θα προχωρήσει και θα περιλαμβάνει συνέργειες, αλλά εάν υπάρξει κωλυσιεργία, τότε ίσως ανακύψουν ορισμένα ζητήματα», τόνισε ο αναλυτής της Societe Generale, Τζόναθαν Γουόμπε.

Οι δύο αεροπορικές εταιρείες βρίσκονται αντιμέτωπες με αντίξοες συνθήκες στην αγορά λόγω κάμψης των μεταφορών και ισχυρού ανταγωνισμού από τις εταιρείες χαμηλών ναύλων. Προσδοκούν ότι ο νέος αερομεταφορέας, τρίτος μετά την Air France - KLM και τη Lufthansa με κριτήριο της πωλήσεις, θα πετάει με 419 αεροσκάφη στα τέλη του 2010.

Η Β. Α. θα ωφεληθεί από το εκτεταμένο δίκτυο της Iberia στη Λατινική Αμερική, ενώ η συμφωνία προβλέπει ρήτρα η οποία επιτρέπει στην Iberia να αποχωρήσει της συμμαχίας, εάν η βρετανική εταίρος της αποτύχει να καταρτίσει ικανοποιητικό σχέδιο για τη μείωση του ελλείμματος του συνταξιοδοτικού της ταμείου, ύψους 3,7 δισεκατομμυρίων στερλινών. Οι μέτοχοι της Β. Α. θα ελέγχουν το 55% του νέου ομίλου.

REUTERS, BLOOMBERG

Οι τραπεζικές μετοχές στη δίνη της υποβάθμισης από τη Moody's

Το μακροοικονομικό περιβάλλον επηρέασε αρνητικά την αξιολόγηση από τον ξένο οίκο

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Υποβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας πέντε ελληνικών τραπεζών από Moody's

Επιδείνωσε επίσης την αξιολόγηση των καταθέσεών τους – Αρνητικές οι προοπτικές

Μικρή διάρκεια είχαν τα χαμόγελα για τις εγχώριες τράπεζες. Στην υποβάθμιση της αξιολόγησης των καταθέσεων και της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων εγχωρίων εμπορικών τραπεζών προχώρησε στις 31Μαρτίου η Moody's, ενώ διατηρεί αρνητική τη θεώρηση (outlook) για τις μελλοντικές προοπτικές.

Ο διεθνής οίκος αποδίδει την υποβάθμιση των εγχωρίων τραπεζών στην αναμενόμενη εξασθένηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των πιέσεων που προκαλεί η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας. Παράλληλα, η Moody's προχώρησε στην υποβάθμιση των καλυμμένων ομολόγων της Εθνικής Τράπεζας και της Alpha Bank, ενώ επιβεβαίωσε την αξιολόγηση για καλυμμένα ομόλογα της Eurobank.

Αναλυτικότερα, η Moody's προχώρησε στην υποβάθμιση της αξιολόγησης της Εθνικής Τράπεζας σε A2 από A1, της Eurobank EFG σε A3/Prime-2 από A2/Prime-1, της Alpha Bank σε A3/Prime-2 από A2/Prime-1 και της Τράπεζα Πειραιώς σε Baa1/Prime-2 από A2/Prime-1. Επίσης υποβάθμισε την πιστοληπτική αξιολόγηση και την αξιολόγηση καταθέσεων της Emporiki Bank σε A3/Prime-2 από A2/Prime-1. Σύμφωνα με τη Moody's, με την κίνηση αυτή ολοκληρώνεται η αξιολόγηση των συγκεκριμένων τραπεζών που ξεκίνησε στις 3 Μαρτίου του 2010.

Σύμφωνα με τον διεθνή οίκο, οι αλλαγές στις αξιολογήσεις αποτυπώνουν το επιδεινούμενο μακροοικονομικό περιβάλλον της Ελλάδας και τις αναμενόμενες επιπτώσεις αυτού στην ποιότητα των παγίων των τραπεζών και κατ' επέκταση στη δυνατότητα παραγωγής κερδών από το τραπεζικό σύστημα. Οι πιέσεις στη μακροοικονομική κατάσταση της χώρας έγιναν ήδη αισθητές από το 2009 και αναμένεται να ενισχυθούν το 2010. Επιπλέον, σημειώνεται, τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών ανισορροπιών αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο μακροπρόθεσμα, ωστόσο, βραχυπρόθεσμα θα πλήξουν την οικονομική δραστηριότητα και ανάπτυξη. Η επίπτωση στην ανάπτυξη θα επηρεάσει αρνητικά την κερδοφορία των επιχειρήσεων. Η Moody's εκτιμά ότι θα σημειωθεί επιδείνωση των χαρτοφυλακίων δανείων των τραπεζών, καθ' όλη τη διάρκεια του 2010 και κατά πάσα πιθανότητα και το 2011.

Εξασθένηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης και επιδείνωση της ελληνικής οικονομίας

Σημειώνει ακόμα ότι κατά τη διάρκεια του 2009, οι εγχώριες τράπεζες αύξησαν τον βαθμό εξάρτησης από βραχυπρόθεσμης διάρκειας πηγές χρηματοδότησης, καθώς η πρόσβαση στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου έχει περιοριστεί.

Μάλιστα, τους τελευταίους μήνες, επισημαίνει η Moody's, το αρνητικό κλίμα για την Ελλάδα έχει περιορίσει ακόμα περισσότερο την πρόσβαση των τραπεζών στις αγορές ομολόγων και τη διατραπεζική αγορά, με αποτέλεσμα να αυξήσουν την εξάρτησή τους από την ΕΚΤ κατά 50%. Ως αποτέλεσμα η Moody's εκτιμά πως το μέσο κόστος χρηματοδότησης θα αυξηθεί. Οι αρνητικές αυτές εξελίξεις επιδείνωσαν το κλίμα για τις μετοχές των εγχωρίων τραπεζών. Ετσι, μετά τη μεγάλη πτώση που σημειώθηκε στο Χρηματιστήριο Αθηνών την Τρίτη και Τετάρτη οι μετοχές του κλάδου δέχθηκαν ισχυρές πιέσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε κατά 1,34%, ενώ ο δείκτης των τραπεζών υποχώρησε κατά 2,19%. Η μετοχή της Εθνικής Τράπεζας υποχώρησε κατά 2,57%, η Eurobank κατά 2,86%, η Alpha κατά 1,27% ενώ η μετοχή της Πειραιώς υποχώρησε κατά 1,97%.

Επιπλέον κεφάλαια 2,7 δισ. ευρώ αναζητεί η Bank of Ireland

Η Bank of Ireland αναζητεί 2,7 δισ. ευρώ επιπλέον κεφάλαια από επενδυτικές τράπεζες, ώστε να ενισχύσει την κεφαλαιακή της επάρκεια, ύστερα από τις ζημίες 1,46 δισ. ευρώ που ανακοίνωσε το εννεάμηνο Απριλίου - Δεκεμβρίου 2009 λόγω των επισφαλών της δανείων – για το δωδεκάμηνο με λήξη στις 31 Μαρτίου 2009 είχε σημειώσει κέρδη 53 εκατ. ευρώ. Το ιρλανδικό κράτος κατέχει ήδη το 16% του κεφαλαίου της, ενώ η Bank of Ireland ενδεχομένως να είναι η μόνη από τις προβληματικές τράπεζες, η οποία θα κατορθώσει να αποφύγει μια νέα επέμβαση σωτηρίας από το κράτος. Η ανακοίνωση πως βρίσκεται σε συνομιλίες με επενδυτικές τράπεζες για εξεύρεση κεφαλαίων ήταν μια ανακούφιση για την ιρλανδική κυβέρνηση, η οποία πρέπει να καλύψει τη «μαύρη τρύπα» που δημιούργησε ο σπάταλος χρηματοπιστωτικός της κλάδος.

Η τράπεζα ανακοίνωσε ζημίες 1,46 δισ. το εννεάμηνο Απριλίου - Δεκεμβρίου 2009 λόγω επισφαλών δανείων

Η μετοχή της Bank of Ireland ενισχύθηκε θεαματικά, άνω του 20%, αφότου ανακοινώθηκε ότι οι ζημίες λόγω επισφαλειών αναρριχήθηκαν στο υψηλότερο σημείο τους – αλλά και ότι συνομιλεί με φορείς για να τη χρηματοδοτήσουν. Τα υπό αναζήτηση κεφάλαια θα χρησιμοποιηθούν για να αντισταθμίσει τις ζημίες από τις πωλήσεις στεγαστικών δανείων στην κρατική αρχή της National Asset Management Agency (NAMA), η οποία ανέλαβε ριψοκίνδυνα στοιχεία του ενεργητικού των ιρλανδικών τραπεζών.

Η Bank of Ireland, η μεγαλύτερη της Ιρλανδίας με κριτήριο τη χρηματιστηριακή της αξία, διεκδικεί το ήμισυ του αναγκαίου κεφαλαίου για να διαμορφώσει ένα προστατευτικό «μαξιλάρι» έναντι μελλοντικών ζημιών. Ο επικεφαλής της, Ρίτσι Μπάουτσερ, επισημαίνει ωστόσο ότι η τράπεζά του δεν βρίσκεται σε αξιοζήλευτη θέση επειδή τα άλλα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας είναι σε χειρότερη μοίρα. «Οι οφειλές μας και η έκθεσή μας σε τοξικές επενδύσεις προκαλούν φόβο», τόνισε. Πάντως, η Bank of Ireland διαφέρει κατά πολύ. Η εθνικοποιημένη Anglo Irish Bank θα χρειαστεί έως και 18 δισ. ευρώ νέου κεφαλαίου από το κράτος. Συνολικά οι τρεις εμπορικές τράπεζες και οι δύο στεγαστικές, που υπάγονται στη NAMA, χρειάζονται τουλάχιστον 22 δισ. ευρώ σήμερα – και ενδεχομένως άλλα 10 δισ. ευρώ στο μέλλον μόνο για την Anglo Irish.

REUTERS

Ελληνοκινεζική ναυμαχία στη ναυτιλία και το 2010

Του **ΝΙΚΟΥ ΜΠΑΡΔΟΥΝΙΑ**

Ελληνοκινεζικής «ναυμαχίας» συνέχεια και το 2010 στην αγορά πλοίων, με τους Ελληνες εφοπλιστές να έχουν επενδύσει 1,49 δισ. δολάρια για την απόκτηση 61 πλοίων και την κινεζική πλευρά να έχει δαπανήσει 1,2 δισ. δολάρια για την αγορά 68 πλοίων. Διεθνώς, οι επενδύσεις εφοπλιστών για την αγορά 345 πλοίων έχουν αγγίξει τα 5,5 δισ. δολάρια, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του οίκου Allied Shipbroking.

Οι Ελληνες πλοιοκτήτες, σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, έχουν αγοράσει συνολικά 61 πλοία, εκ των οποίων 33 είναι φορτηγά αξίας 750 εκατ. δολαρίων, τα 18 δεξαμενόπλοια αξίας 532,6 εκατ. δολαρίων, τα επτά είναι πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων αξίας 194,2 εκατ. δολαρίων και τα τρία είναι πλοία-ψυγεία συνολικής αξίας 12,9 εκατ. δολαρίων. Από την πλευρά τους οι Κινέζοι έχουν αγοράσει συνολικά 68 πλοία εκ των οποίων τα 51 είναι φορτηγά αξίας 1,1 δισ. δολαρίων, τα τέσσερα δεξαμενόπλοια αξίας 53,5 εκατ. δολαρίων και τα 13 είναι πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων συνολικής αξίας 42 εκατ. δολαρίων.

Ναυλομεσιτικοί κύκλοι του Πειραιά ανέφεραν στην «Κ» ότι οι Ελληνες εφοπλιστές, από τα ήδη υπάρχοντα στοιχεία, φαίνεται να αυξάνουν τους ρυθμούς επένδυσης κεφαλαίων τους στην αγορά πλοίων εκτιμώντας ότι «έχουν δημιουργηθεί ευνοϊκές συνθήκες αγοράς πλοίων για όσους διαθέτουν ρευστότητα». Πάντως, κατά τους ίδιους κύκλους, και εταιρείες με μικρότερη ρευστότητα «φαίνεται ότι εισέρχονται στο παιχνίδι, αναζητώντας κεφάλαια από τις ξένες χρηματαγορές και κυρίως από αυτή της Νέας Υόρκης».

Σύμφωνα με την έκθεση του Allied Shipbroking, από τα 345 πλοία που αγοράστηκαν διεθνώς το 2010, τα 185 είναι πλοία ξηρού φορτίου, τα 104 δεξαμενόπλοια, τα 52 πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων και τα 4 είναι πλοία-ψυγεία. Για την απόκτηση των πλοίων ξηρού φορτίου δαπανήθηκαν συνολικά 3 δισ. δολάρια, για τα δεξαμενόπλοια 1,9 εκατ. δολάρια, για τα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων δαπανήθηκαν 619,8 εκατ. δολάρια και για τα πλοία-ψυγεία επενδύθηκαν 14,1 εκατ. δολάρια. Εν τω μεταξύ, συνεχίζονται και οι αποσύρσεις πλοίων.

ΕΡΑ

Ενδιαφέρον εμφανίζει η τάση μετατροπής νεότευκτων δεξαμενόπλοιων σε πλοία μεταφοράς ξηρού φορτίου.

Ετσι, σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, ο όμιλος Εμπειρίκου πούλησε σε διαλυτές του Μπανγκλαντές το «VLCC Aegiali» προς 428 δολ. per ldt. Επίσης, σύμφωνα με τους Clarksons, η Naftomar πούλησε το LPG «Gas Baraka» σε Ινδούς διαλυτές, σε τιμή που δεν έγινε γνωστή.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, οι Ινδοί προσφέρουν περί τα 420 δολ. per ldt. Επίσης, σύμφωνα με τους Clarksons, ο όμιλος Βαρδινογιάννη απέσυρε το product carrier «Kriti River» αντί 440 δολ. per ldt σε Ινδούς διαλυτές, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες φέρεται να απέσυρε και το product carrier «KritiColour».

Τέλος, η Delphi S.A. απέσυρε το product carrier «Sparos» προς 384 δολάρια τον τόνο, χωρίς ωστόσο να γίνει γνωστό σε ποιους διαλυτές.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, επίσης, εμφανίζει η τάση μετατροπής νεότευκτων δεξαμενόπλοιων σε... πλοία μεταφοράς ξηρού φορτίου (bulk carriers).

Διεθνείς ναυτιλιακοί οίκοι αναφέρουν ότι, στο ναυπηγείο της Νότιας Κορέας Hyundai Mipo, τέσσερα MR (medium range) product tankers αναμένεται να μετατραπούν σε 4 supramax bulkers. Αναφέρεται ότι η αρχική παραγγελία ήταν συνολικού κόστους 161 εκατ. δολαρίων, ενώ η νέα παραγγελία, για τροποποίηση του είδους των πλοίων, θα κοστίσει περί τα 150 εκατ. δολάρια.